II. REVIDOVANÉ VYDÁNÍ

DIMITRIJ

OPERA O ČTYŘECH JEDNÁNÍCH

SLOVA NAPSALA

MARIE RIEGROVÁ-ČERVINKOVÁ

HUDBU SLOŽIL

ANTONÍN DVOŘÁK

OP. 64.

ÚPLNÝ KLAVÍRNÍ VÝTAH SE ZPĚVY
UPRAVIL SKLADATEL

NETTO:
12 K.
12 M.
15 FRC.

PRAHA
UMĚLECKÁ BESEDA
1912

Dvacet a devět let uplynulo od památné premiery Dvořákova *Dimitrije*. Nemnohým operám naší hudební literatury se podařilo, nadšený úspěch premierový v neztenšené míře po takovou dobu uhájiti, a jest nesporno, že *Dimitrij* vděčí tento trvalý úspěch v prvé řadě výtvoru Dvořákovu.

Poprvé proveden dne 8. října 1882 v Novém českém divadle, slavil *Dimitrij* dne 24. února 1894 v Národním divadle padesáté představení, jež bylo zároveň posledním provedením jeho v této podobě.

Pro stále se opakující výtky jedné strany o nedramatickém slohu a z něho vyplývající nedramatičnosti *hudby* rozhodl se Dvořák, že dílo přepracuje. Již po necelých devíti měsících byla »nová skladba« — tak znělo veřejné ohlášení — dne 7. listopadu 1894 na scéně Národního divadla pražského znovu uvedena.

Když za nové správy Národního divadla měl býti *Dimitrij* znovu nastudován a vypraven, bylo nutno nejprve řešiti otázku, v jakém znění má býti dílo to provedeno, zda v puvodní či přepracované formě. Rozhodnutí nebylo tak lehké, neb obě verse měly jak u obecenstva tak u kritiky dokonalý úspěch.

Podrobil jsem dílo důkladnému prostudování. A k velikému úžasu shledal jsem, že předešlé spracování má nádhernou, originalitou ryze Dvořákovskou kypící a k ději přiléhavou hudbu, z níž valná část vzala za své a ustoupiti musila *domněle* dramatičtějšímu zpracování, kdežto slovní stránka, *text*, který v prvé řadě měl podroben býti důkladné revisi, že zustal nedotčen. I nabyl jsem pevného přesvědčení, že již škrtnutím zbytečně se opakujících míst textu a pouhým zkrácením některých mezihér, zdržujících druhdy dramatický spád zpěvu, dostane se originelní a cennější hudbě předešlého *Dimitrije* onoho spádu, jaký Dvořák při komposici měl na mysli, a že tím *Dimitrij* získá na dramatičnosti nepoměrně více, než docílilo mistrovo nové přepracování, v němž opustil sobě vlastní sloh, charakterisovati scénu širokým melismatem, a nutil se do stylu deklamačního, jenž mu vlastním nebyl.

Proto rozhodl jsem se, původního *Dimitrije* tímto způsobem upraviti a v této formě provésti.

Účin díla, takto provedeného dne 1. května 1906 v Národním divadle pražském byl překvapující a přiměl vydavately klavírního výtahu k tomu, že do tohoto nového vydání pojata též moje úprava.

Bylo by zbytečno na tomto místě slovem uváděti všechny změny, které v klavírním výtahu jsou přesně vyznačeny. Podotýkám jen, že úprava má děla se s náležitou pietou k velkému mistru a jeho skvělému dílu, které si i v budoucnosti uhájí jedno z nejpřednějších míst v našem operním repertoiru.

V Praze, dne 30. října 1911.

KAREL KOVAŘOVIC.

OSOBY:

	Prvotní obsazení:
Dimitrij Ivanovič, domnělý syn Ivana Hrozného	p. V. Soukup
Marfa Ivanovna, cařice vdova po Ivanu Hrozném	sl. El. z Ehrenberku
Marina Mníškova, z rodu knížat Sandomírských, choť Dimitrova	sl. M. Sittova
Xenie Borisovna, dcera po caru Borisu Godunovu	sl. I. Reichova
Petr Fedorovič Basmanov, vůdce vojsk carských	p. Fr. Hynek
Kníže Vasilij Šujský	p. Josef Lev
Patriarcha Moskevský Jov	p. Ferd. Koubek
Něborský } z družiny polské	p. J. Christl
Bučinský } z družiny polské	p. V. Mikoláš

Lid moskevský. Bojarové a bojarky. Kněží. Družina polská. Vojsko. Tanečnice. Pážata.

Děj v Moskvě v letech 1605 a 1606.

Prvotní provedení dne 9. října 1882 v Novém českém divadle v Praze.

Dirigent Moric Anger. Režie Fr. Kolár.

OBSAH:

INHALTSANGABE.

I. In bewegter Zeit nach dem Tode des Zaren Boris Godunow versammelt sich das Volk in kleinen Haufen vor dem Kreml in Moskau (1). Voll Ungewißheit über die Zukunft des Landes beklagt es den Tod des Boris, der gerade zu einer Zeit starb, als sich den Mauern Moskaus das polnische Heer nähert, mit *Dimitrij*, Zar Iwan des Schrecklichen vermeintlichem Sohne, an der Spitze. Der *Patriarch* verkündet dem Volke von der Kirche, daß die Bojaren den Kindern Godunows, Fedor und Xenia, Treue geschworen haben und Fürst *Schujsky* warnt vor dem Herrscher, den die Polen den Russen brächten. Im Volke bilden sich Parteien. — *Basmanow*, der Anführer der Zarentruppen, kommt dem Volke zu vermelden (2), daß das Heer zu Dimitrij übergegangen sei, der, überall anerkannt, nun in Moskau einziehen will, um seine alte Mutter Marfa, die Wittwe Iwans des Schrecklichen, zu umarmen. Dies entscheidet zu Gunsten Dimitrijs. *Schujskys* Warnung verhallt ungehört (3) .... — *Xenia* flieht aus dem väterlichen Hause (4), in dem das Volk, das Geschlecht der Godunows verfluchend, ihre Mutter und ihren Bruder Fedor gemordet hat. Schujsky nimmt sich ihrer an und führt sie in sein Haus. — Das Volk beteiligt sich an *Dimitrijs* festlichem Empfang (5). Dimitrij begrüßt den Kreml und gibt sich *Marfa* als Sohn zu erkennen (6). Diese weist ihn anfangs kühl von sich; doch gefangen von seiner Herzlichkeit und in der Hoffnung, auf Rache an ihren Feinden erkennt sie ihn als Sohn an. Unter allgemeiner Bewegung betritt Dimitrij den Kreml.

II. Dimitrij feiert Hochzeit mit der polnischen Fürstin Marina. Nach dem Hochzeitsfeste (Einleitung) bleiben *Dimitrij* und *Marina* allein. Im Augenblick der Liebe (1) erinnert Dimitrij sie, daß sie als seine Gemahlin und als Zarin russisch werden muß. Marina, aus dem Geschlecht der polnischen Fürsten von Sandomir, die Dimitrij mit polnischer Hilfe auf den Thron brachte, lehnt dieses ab; sie will im Gegenteil ihren Ehrgeiz befriedigen und das polnische Element noch mehr als bisher zur Geltung bringen. Enttäuscht geht Dimitrij fort und gleich darauf versammeln sich Russen und Polen zum polnischen Ball (2). Durch die Herausforderungen *Marinas* und der Polen kommt es zwischen den beiden Nationalitäten zum Streit, der erst durch das entschiedene Auftreten Dimitrijs endet. — (Verwandlung) *Dimitrij* sucht in der Zarengruft Beruhigung (1). Da wird er durch das plötzliche Auftreten *Xeniens* gestört (2), die sich vor den Liebeswerbungen betrunkener Polen hierher flüchtet. *Neborski* und *Buczinski* dringen indes auch herein (3), stören ihr Gebet und hören erst auf, sie zu bedrängen, als *Dimitrij*, der Xenia indes aus seinem Versteck mit Wohlgefallen betrachtete, sie vertreibt. Das erstaunte Mädchen dankt dem Retter und Dimitrij, bezaubert von ihrer Bescheidenheit und zurückhaltenden Zartheit, bekennt ihr seine Liebe. — Kaum ist Xenia fort, kommen die verschworenen Bojaren durch eine Geheimtür herein, von *Schujsky* geführt (5), der mit einem Schwur bekräftigen will, der echte Dimitrij sei längst ermordet worden und er selbst habe im Kloster von Uglič mit eigenen Augen den kleinen Leichnam von Iwans Sohn gesehen. Eine Stimme von Iwans Grab warnt ihn vor dem Schwur. Den entsetzten Verschwörern zeigt sich nun *Dimitrij* aus seinem Versteck und verdrängt mit dem ihm ergebenen Teile seine Gegner.

III. Vor dem Festmahl im Kreml gedenkt *Dimitrij* mit Sehnsucht der geliebten Xenia (1). Bojaren und Polen treten auf (2), um den Zaren, *Marina* und *Marfa* am Throne zu begrüßen.

Der *Patriarch* ersucht den Zaren. der polnischen Herrschsucht Einhalt zu gebieten und im Kreml den lateinischen Gottesdienst zu verbieten, da sonst die orthodoxe Kirche den Ehebund des Zaren mit der andersgläubigen Marina nicht anerkennen würde. Dieses Verlangen bringt Aufruhr unter die Polen, bestärkt aber die Ergebenheit der Russen noch mehr und entzündet in Dimitrij die Hoffnung auf eine Verbindung mit Xenia. In die allgemeine Bewegung stürzt *Xenia* herein (3) und bittet die Zarin um Gnade für Schujskij, der wegen der Verschwörung gegen den Zar, zum Tode verurteilt ist. *Marina* verweist sie an den Zaren. Xenia, sich an diesen wendend, erkennt in ihm ihren unbekannten Liebhaber. . . . Dimitrij begnadigt Schujskij, der indeß zur Hinrichtung geführt wurde, durch ein Zeichen aus dem Fenster. Dadurch geraten die Polen in Aufruhr, die Russen huldigen umso ergebener ihrem Zaren. — Marina mit Dimitrij allein (4), verdächtigt ihn daß er Schujskij Xenias wegen begnadigt habe. Dimitrij erklärt, daß er allein auf dem Throne des Vaters herrschen will; Marina, von Eifersucht getrieben, enthüllt ihm seinen Ursprung: er sei Grischka Otrepjew, der an Stelle des wahren Dimitrij unterschoben wurde. — Dimitrij. um durch sein Abdanken nicht neue Wirrnis im Reich heraufzubeschwören, entschließt sich, auf dem Throne zu verharren und durch eigene Kraft nach guter Herrschaft zu streben. Er stößt die betrügerische Marina von sich, die. überwältigt von seiner Männlichkeit, nun alles um seine Liebe opfern möchte. —

IV. In Schujskijs Garten klagt *Xenia* Gott den Jammer ihrer betrogenen Liebe (1) und in der Meinung, daß er sie mit Absicht betrügen wollte, wendet sie sich vom eintretenden Dimitrij weg (3). Dieser überzeugt sie von der Reinheit seiner Liebe zu ihr. Aus der Umarmung reißt sich Xenia plötzlich, indem sie sich des verstorbenen Vaters, des gemordeten Bruders und der Mutter und Marinas errinnert, die alle ihre Verbindung verhindern würden. Dimitrij erklärt seine Ehe zu trennen und Xenia zur Zarin zu machen. Hinter den Bäumen verborgen hörte *Marina* (3), die Dimitrij bis hierher folgte, alles. Nachdem Dimitrij weggegangen, ist um mit dem Hochzeitszug Xenia als seine Braut wieder abzuholen, stürzt sich *Marina* mit einem Dolch auf Xenia (4). Xenias stille Resignation entwaffnet jedoch Marinas Leidenschaft, und als Xenia bekennt, in Dimitrij einen Unbekannten geliebt zu haben, und daß sie nun vor demselben als Zaren voll Furcht flüchte und sich nur nach Ruhe sehne, nimmt sich ihrer Marina selbst gegen die Polen an, die von Marina fordern, Rache an der Rivalin zu nehmen. — Unterdessen erscheint — von Dimitrij zu Xenia entsendet — der *Patriarch* mit den Priestern (5) und noch bevor es Dimitrij mit dem Brautzuge kommend, verhindern kann, hat Xenia dem Patriarchen das Klostergelübde getan. *Dimitrij* beruft sich auf seine Zarenmacht, der sich niemand widersetzen darf und will Xeniens Gelübde nichtig erklären. *Marina*, nach Rache dürstend, stellt sich ihm entgegen und verhöhnt sein Zarentum, indem sie im Zaren Grischka Otrepjew zu erkennen gibt. *Schujskij* beruft sich auf *Marfa*, die durch Schwur bekräftigen soll, daß Dimitrij ihr Sohn sei. Nach spannendem Zögern erhebt Marfa bereits ihre Hände zum Kreuze des Patriarchen. Doch Dimitrij selbst verhindert sie am Schwören, denn er will durch Betrug den Thron nicht behalten. Schujskij schießt nach dem falschen Zaren und über der Leiche des guten Gosudars sendet das Volk sein Gebet zu Gott empor.

THE STORY OF THE PLAY.

First Act: In the stormy days after the death of Tzar, Boris Godounoff, the Russian people, who have assembled in groups outside the Kremlin (1) discuss with anxiety the future of the country, bemoaning the sudden death of Boris. This takes place at un unhappy time, when the Polish army has arrived at the gates of Moscow, under the leadership of *Dimitrij*, who was the son of Ivan the Terrible but was supposed to have been killed in his childhood. *The patriarch* of the Church announces to the people, that the boyars, the noblity, have sworn fidelity to the children of Boris Godounoff, named Feodor and Xenia, and it is *Count Schouisky*, who warns them not to acknowledge a monarch chosen by the Polish army. The people are splitting into parties. *Bassmanoff* in command of the Tzar's troupes brings a message (2) that his army has declared for *Dimitrij*, who has been cheered everywhere, and who is now on his way to enter Moscow, where he wishes to greet his old mother, Marpha, the widow of Iwan the Terrible. This sign of respect decides in his favour. The warnings of *Count Schouisky* (3) are neglected — and it is only Xenia, who succeeds in flying away from her father's house (4), where her mother and brother Feodor, have been killed by the mob proclaiming vengeance on the house of Godounoff. Schouisky offers her a refuge and takes her to his house. — The people are preparing celebrations to welcome Dimitrij (5). Dimitrij bows before the Kremlin, and aclaims *Marpha* as his mother (6). She refuses at first to acknowledge him, but his cordiality wins her heart, and in hope that she may through him revenge herself on her enemies, she acknowledges him as her son. Under great and general emotion Dimitrij enters the Kremlin.

Second Act: After their wedding feast (introduction) *Dimitrij* and *Marina* are left alone and in an access of love (1) he implores her, being his wife and Tzaritza, to become a Russian. *Marina Mnischkowa*, a descendent from an old Polish family, and who with the aid of the Poles brought Dimitrij to the throne, refuses however. She is now filled with the strong desire to see her ambitions realised and the Polish element to predominate more than before. Dimitrij leaves her disappointed, and the Polish warriors and the Russians soon join in a Polish festival (2). But the obtrusive manners of *Marina* and the Poles cause resentment among the Russians, which teads to an encounter between the two nationalities, which is only settled by the sudden reappearance of *Dimitrij*.

Change: In the vault of the Tzars *Dimitrij* seeks quiet retirement (1), when he is disturbed by the unexpected entrance of *Xenia* (2) flying from a gang of drunken Polish soldiers, who are lrying to make love to her. Two of them *Neborsky* and *Boutschinsky* penetrate even into the vault (3), where she is praying, but they are driven back by Dimitrij, who was watching *Xenia* with admiration from his hiding place. Xenia full of surprise thanks her protector (4) and *Dimitrij* tells her of the love, he is feeling for her, praising her modesty and moderation. Soon *Xenia* has hurried away, when Russian noblemen and conspirators enter by a secret door. They are lead by *Count Schouisky* (5), who is ready to swear, that his own eyes have seen the murdered body of Dimitrij, the real son of Ivan, in the monastry of Ouglitsch. A voice from the grave of Ivan is heard summoning him not to take this oath. To the great astonishment of the conspirators *Dimitrij* is appearing in the midst of them, and with a few of his faithfull followers he drives the conspirators away.

Third Act: Before the great celebrations take place in the Kremlin *Dimitrij* recalls to his mind Xenia (1). The boyars and the Poles are however arriving (2) to greet their Tzar, *Marina* and *Marpha*, who have taken their places on the throne. The patriarch asks the tzar to make an end to the quarellsomness of the Poles, and to prevent them from holding Roman services at the sacred Kremlin, as otherwise the Orthodox Church could not recognize his marriage to Marina. By this request the anger of the Poles is aroused, but the fidelity of the Russians is growing, and strengthening Dimitrij's hopes to win Xenia for himself. During this excitement *Xenia* arrives in haste (3) to ask pardon from the Tzaritza for *Count Schouisky*, who has been condemned to death for his conspiracy against the tzar *Marina* directs her to apply to the tzar. *Xenia* in addressing him, recognizes in him the stranger, who declared love to her. — *Dimitrij* gives a sign from the window, that pardon has been given to *Count Schouisky*, who has been already lead in a procession to the scaffold. The Poles are still more excited, but the Russians ull of devotion are cheering the tzar. *Marina* being left alone with *Dimitrij* (4) is suspicious that he pardoned Count Schouisky only to please Xenia. After his declaration, that he wants to reign independently on the throne of his ancestors, Marina becomes jealous and discloses to him, that he has been substituted for Dimitrij — his real name being Grischka Otriepieff. *Dimitrij* afraid. that he may throw the country into fresh trouble. prefers not to make this disclosure public and to remain on the throne, and to endeavour to govern with and by his own power. He disdains the malicious Marina, who however is overwhelmed by his manly decision and is willing to offer everything for his love.

Fourth Act. In the garden of Count Schouisky *Xenia* is lamenting over her unhappy love (1) and believing he has purposely decived her, turns away from the approaching *Dimitrij* (2) He assures her however of his genuine passion for her. The sudden recollections of the death of her father, her mother' and brother, and of Marina, who would stand in her way, drive her from his arms. *Dimitrij* promises to Xenia, that he will disolve his marriage with Marina, and that he will chose her for tzaritza. *Marina* under cover of trees, has overheared these words (3) and when he is returning to take away his chosen bride, she throws herself on *Xenia* with a dagger in her hand (4). The quiet resignation of Xenia appeases Marina 's great excitment, and when Xenia explains, that she loved Dimitrij as a stranger and is running away in fright to seek retirement, Marina takes her under her protection even against the Poles who came to incite Marina to take revenge for having been disgraced. In the meantime the patriarch and the priests have been sent after Xenia, (5), but before *Dimitrij* can prevent it as he is approaching with the bridal procession, Xenia takes the vows. *Dimitrij* exercising his power of Tzar declares that he will annul the vows of Xenia, but *Marina* thirsting for revenge opposes him laughing at his tzardom, and announces his name as Griska Otriepieff. Schonisky appeals to *Marpha* to confirm by an oath, whether the man is Dimitrij, her son, or not. After intense hesitation Marpha raises her hand to the cross of the patriarch, but at this moment Dimitrij, not wishing to keep the throne by fraud, prevents her from doing so. *Schouisky* thoots him, and the assembled people are saying prayers over the dead body of the man, who sried to be a good tzar.

ZÁKLADEM pro toto vydání klavírního výtahu *Dimitrije* jest prvé definitivní znění Dvořákovo z r. 1883*). To tisknuto jest velkými typy not i liter a to i znamení »Vide« (kolmé písmo). Stejným způsobem tisknuty i ony partie Dvořákova druhého zpracování z r. 1894, které K. Kovařovic převzal do své redakce *Dimitrije*. Veškero Dvořákovo znění — prvé i druhé — tištěno tedy stejně.

Úprava Kovařovicova: Malými typy tištěny jsou noty i texty (malé písmo kolmé); znaménka »*Vide*« vyznačena jsou písmem *ležatým* (*kursivou*).

Do Dodatku umístěny z prvého spracování Dvořákova:

I. Tercet z. I. jednání, výstup 6., jenž dle Kovařovice v hlavním textu klavírního výtahu nahražen zněním z Dvořákova druhého zpracování.

II. Balada Mariny (III. jednání, výstup 4.) o osudech Lži-Dimitra.

Scenář libreta přizpůsoben scenické vypravě režiséra Národního divadla v Praze, p. Roberta Poláka, z r. 1906, pořízené dle motivů Uměleckého divadla moskevského.

---

*) Původní znění *Dimitrije* z r. 1882, o němž viz textovou knížku z r. 1884, přepracováno r. 1883 v textu i hudbě na prvé znění definitivní.

Die GRUNDLAGE zu dieser Ausgabe des Dimitrij bildet Dvořáks *erste* definitive Fassung aus dem Jahre 1883*). Diese ist mit großen Notentypen und steilen Buchstaben auch die Vi-de-Zeichen) gedruckt. In gleicher Weise sind auch jene Partien aus Dvořáks zweiter Bearbeitung (aus dem Jahre 1894) gedruckt, welche K. Kovařovic in seine Redaktion des Dimitrij übernommen hat. Es sind also beide Fassungen Dvořáks gleich gedruckt.

Kovařovic's Bearbeitung: Die Texte und Noten sind mit kleinen Typen gedruckt mit kleiner steiler Schrift), die *Vi-de*-Zeichen durch *liegende (kursive)* Schrift bezeichnet.

Im Anhang befindet sich aus Dvořáks erster Bearbeitung:

I. Das Terzett aus dem I. Akt, Auftritt 6, welches im Haupttext des Klavierauszugs nach dem Muster Kovařovic', durch die Fassung der zweiten Bearbeitung Dvořáks ersetzt ist.

II. Die Ballade der Marina (III. Akt, Auftritt 4) über das Schicksal des Pseudo-Dimitrij.

Das Scenarium des Librettos entspricht der szenischen Ausstattung des Nationaltheater-Regisseurs Herrn Robert Polák in Prag aus dem Jahre 1906, die nach dem Motiven des Moskauer Künstlertheaters angeschafft wurde.

---

*) Die ursprüngliche Fassung des Dimitrij a. d. J. 1882 (siehe darüber das Textbuch a. d. J. 1884) wurde in Text und Musik im Jahre 1883 zur ersten definitiven Form überarbeitet

---

THIS PIANO SCORE has been arranged from the *first*, final M. S. of Antonin Dvořák, dated 1883.*) This reading has been printed in large type of notes and letters also the Vide. In the same type have been printed those parts of the second version of Antonin Dvořák, dated 1894, which have been inserted by K. Kovařovic in his rearrangement of "Dimitrij". Both readings of Dvořák 's — the first version an the second — have been printed in the same type.

The music and words from the *rearrangement by K. Kovařovic* have been printed in small type *(the sign Vi-de in italics)*.

The supplement to the first version of Antonin Dvořák contains:

I. The tiercet from the first Act, scene 6, which has been replaced in the opera by K. Kovařovic, by the reading of this part occurring in the second version of Antonin Dvořák.

II. The ballad of Marina (IIIrd Act, Scene 4) on the fate of the Pseudo-Dimitrij.

The directions for the staging of the opera have been taken from instructions by Mr Robert Pollak, stage manager of the National Theatre in Prague, who, has also staged Dimitrij in 1906, and followed in the main productions of historial Russian plays of the Art Theatre at Moscow.
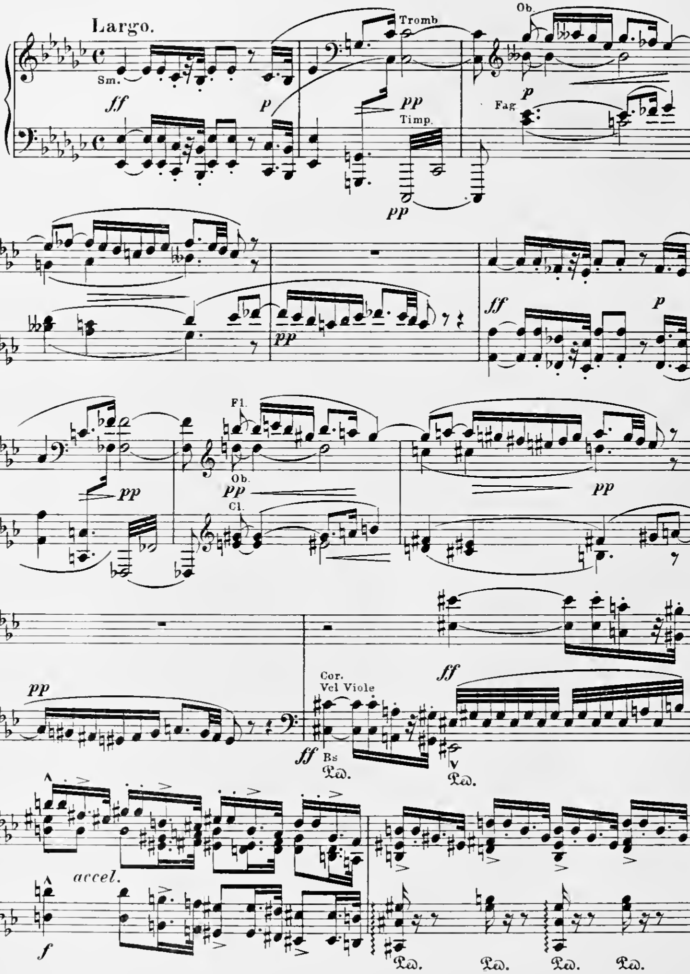
---

*) The original libretto of "Dimitrij" from 1882, (published in 1884) has been altered in 1883, thus the first version of the play and music having been adopted.

DIMITRIJ.
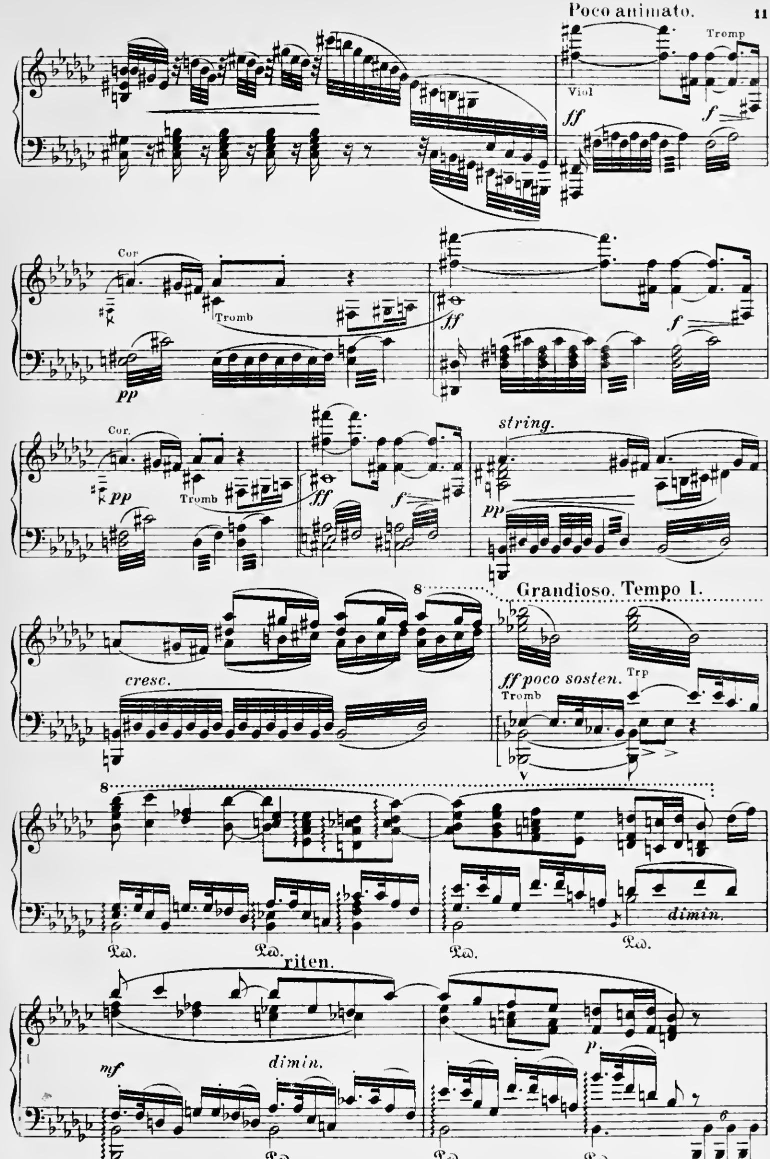
Opera o 4 jednáních.
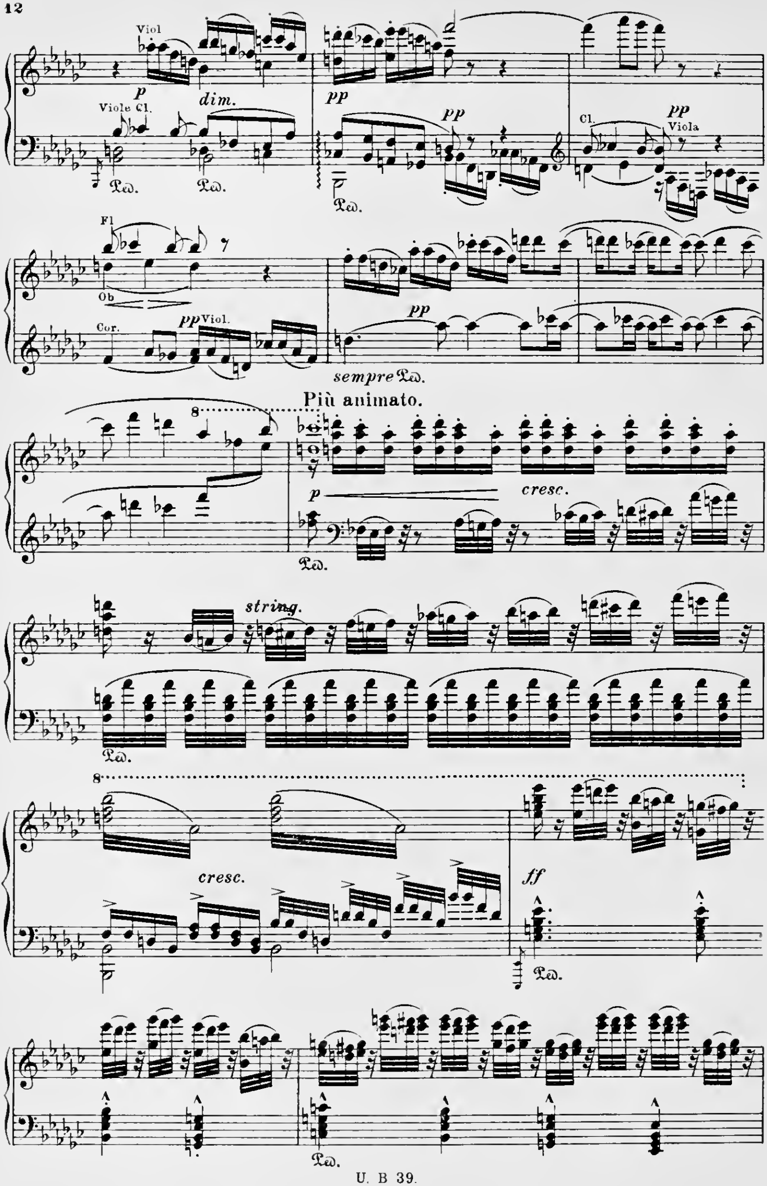
Předehra.

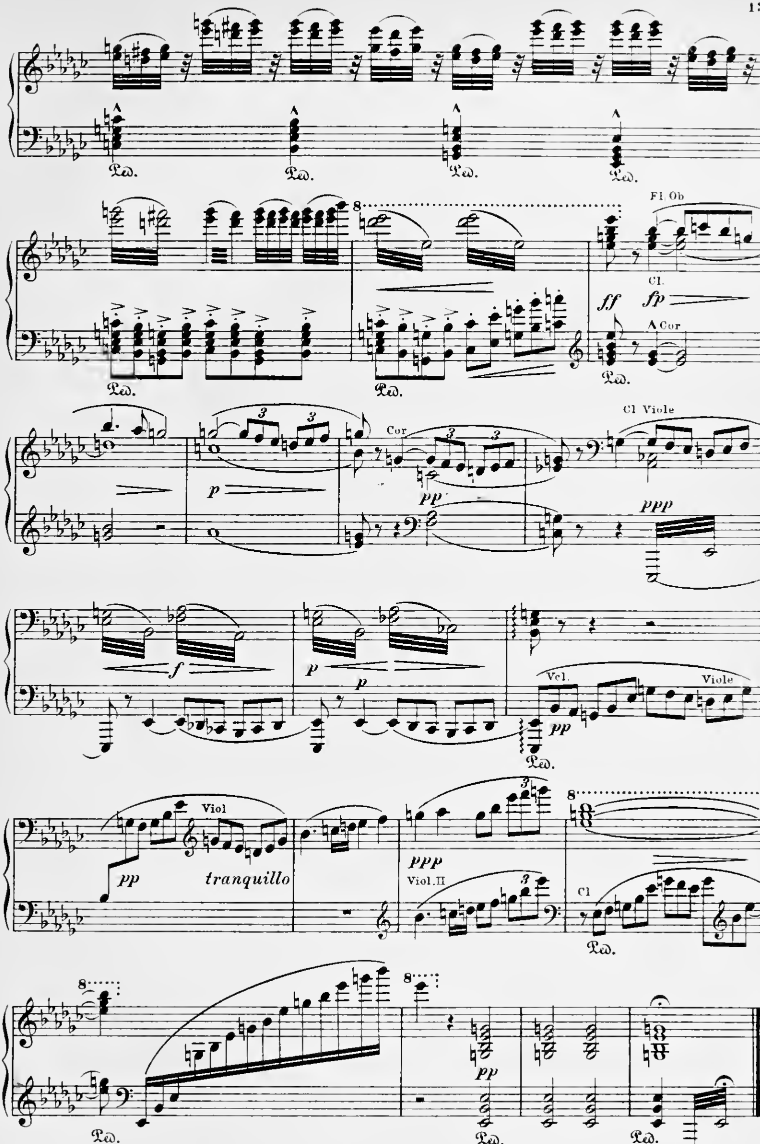
Antonín Dvořák (1841-1904)

Poco animato.
Tromp
Viol
ff
f
Cor
Tromb
pp
ff
f
Cor.
pp
Tromb
ff
f
string.
pp
8
Grandioso. Tempo I.
cresc.
ff poco sosten.
Trp
Tromb
8
dimin.
riten.
mf
dimin.
p

Viol
p
dim.
Viole Cl.
Ped.
Ped.
pp
pp
Ped.
Cl.
pp
Viola
Fl
Ob
Cor.
pp Viol.
pp
sempre Ped.
Più animato.
8
p
cresc.
Ped.
string.
Ped.
8
cresc.
ff
Ped.
Ped.

Ped.
Fl. Ob
Cl.
ff
fp
Cor
Cl Viole
p
pp
ppp
f
Vcl.
Viole
Viol
tranquillo
Viol. II
Cl

Jednání I.

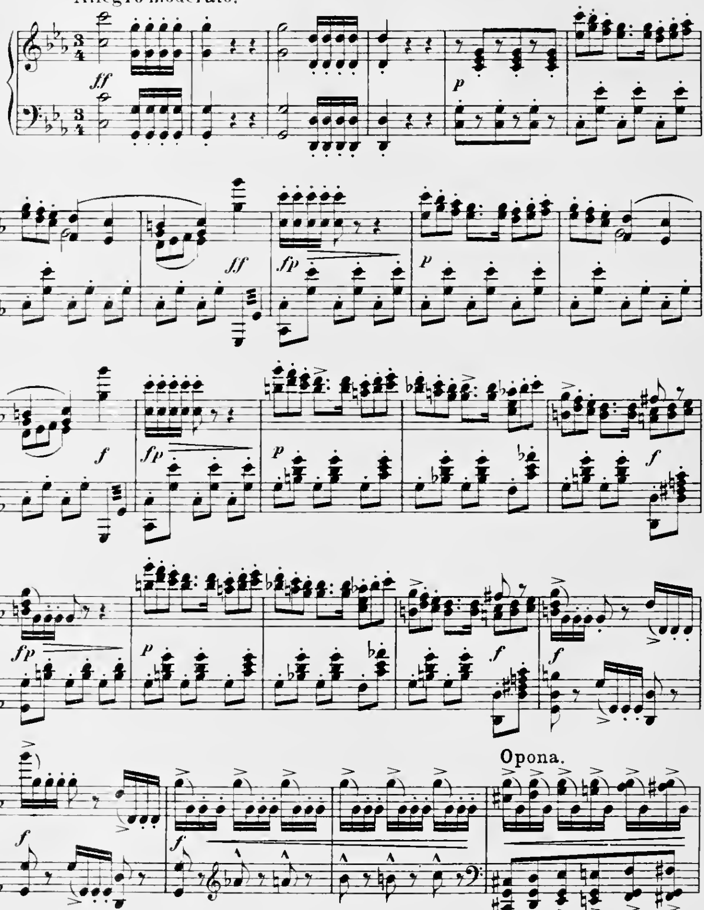
Náměstí v Moskvě před Kremlem.
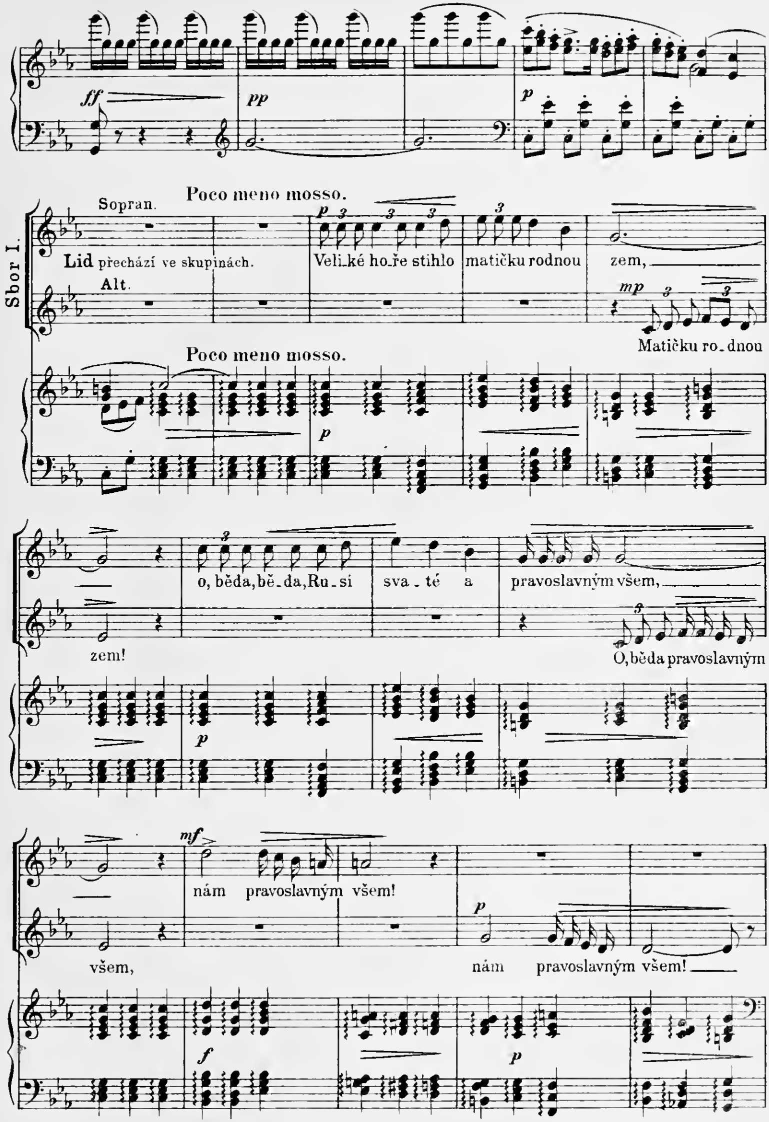
(Na pravo v předu průčelí chrámu se schodištěm Na levo v předu dům Godunovu, v pozadí brána Kremlu. Vzadu hradby s hradní branou.)
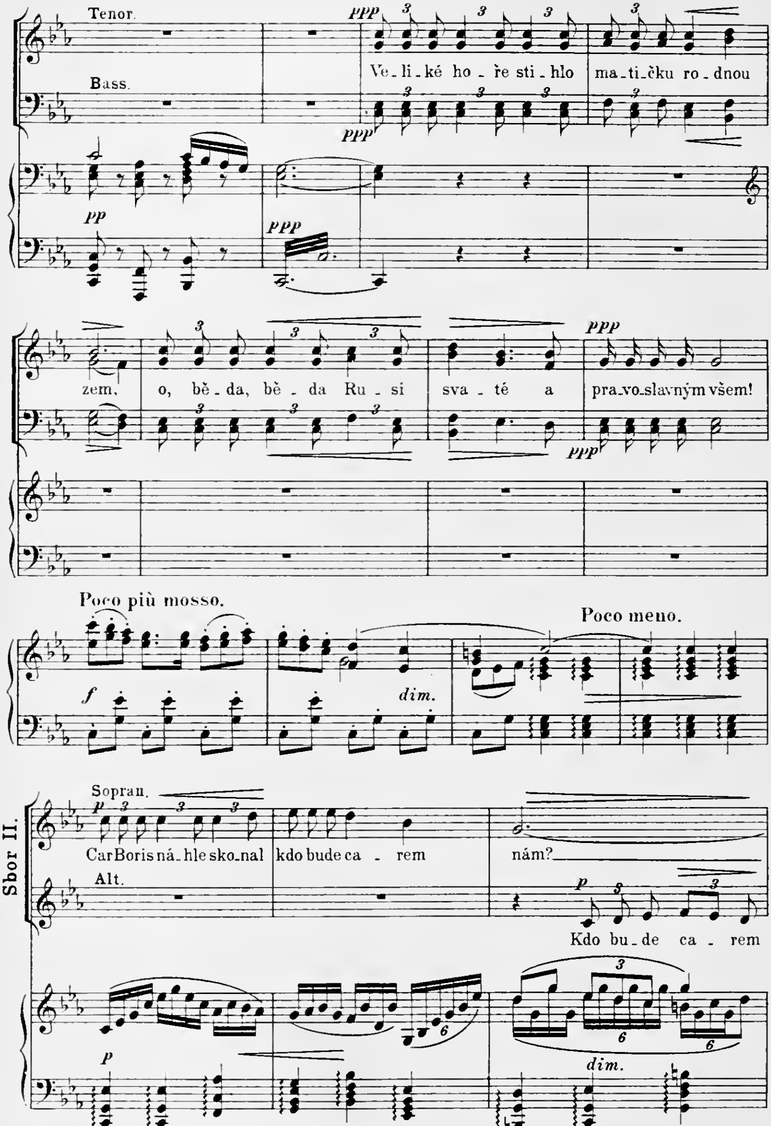
Výstup 1.
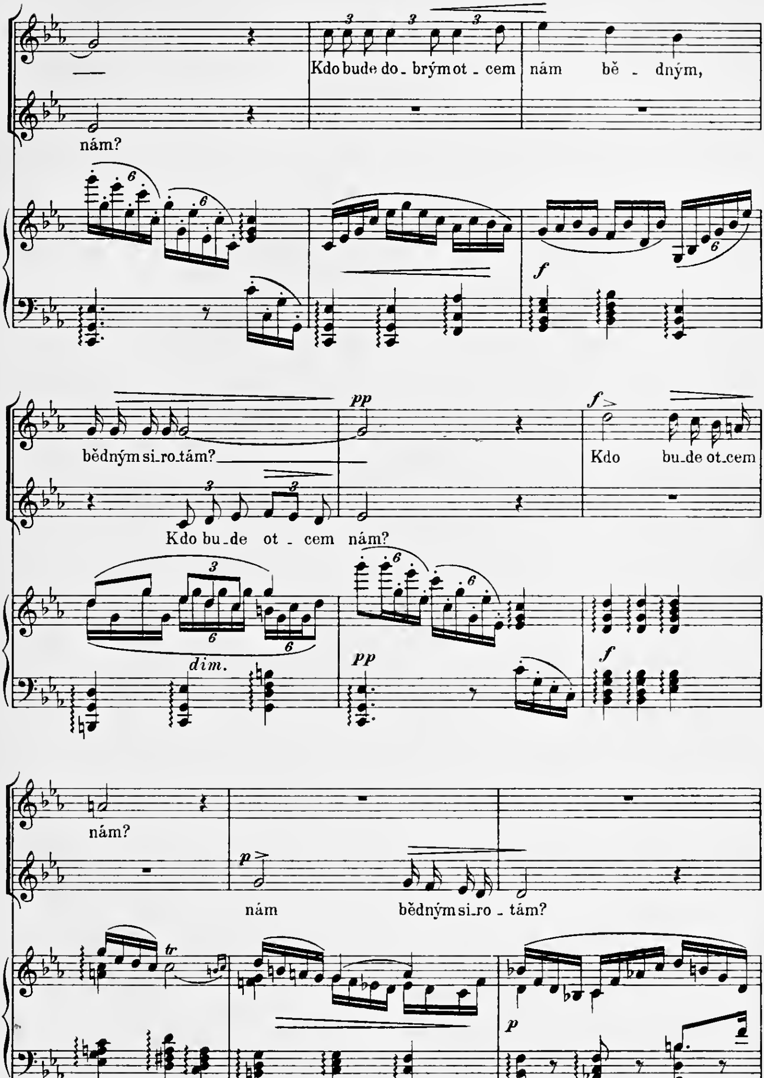
Sbory lidu, později patriarcha s kněžími, Šujský a bojaři
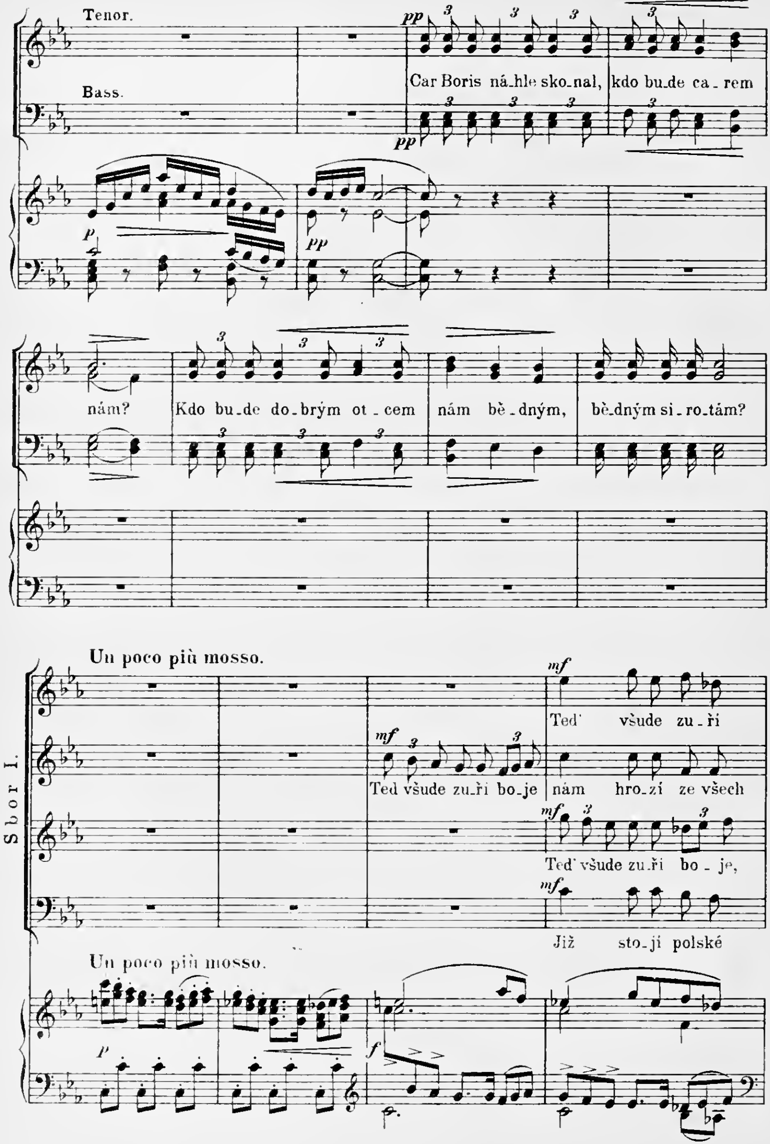
Allegro moderato.
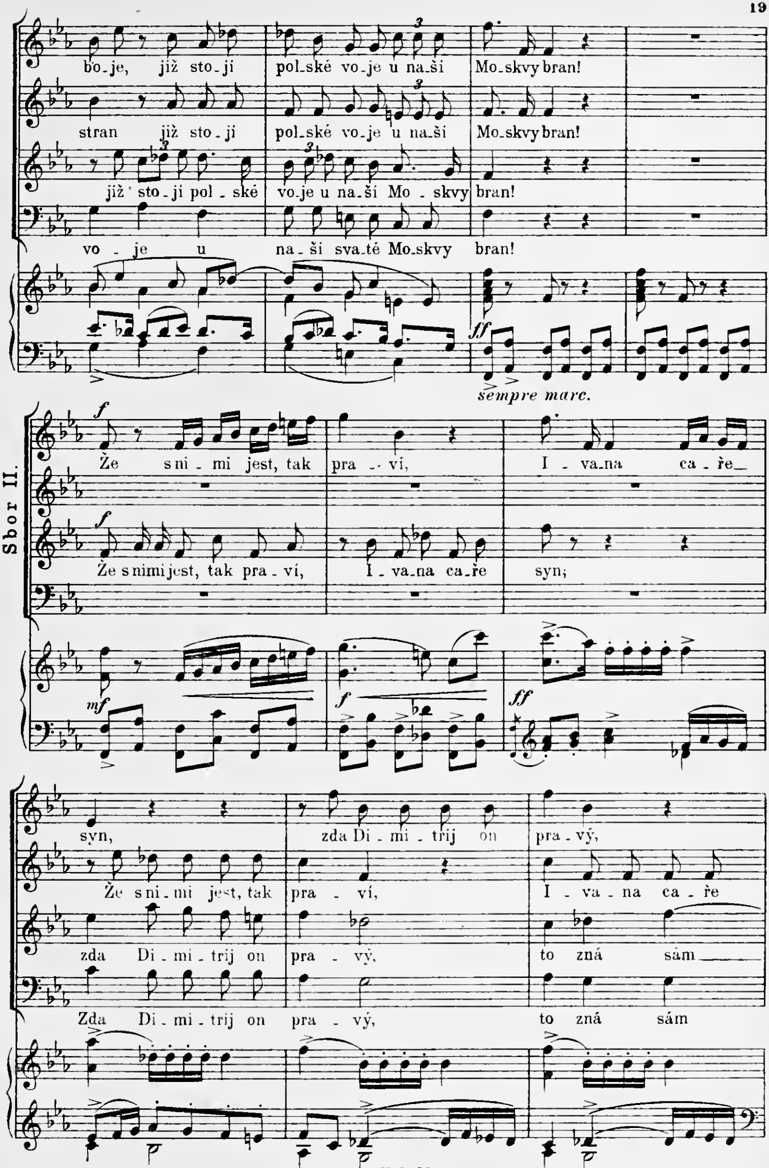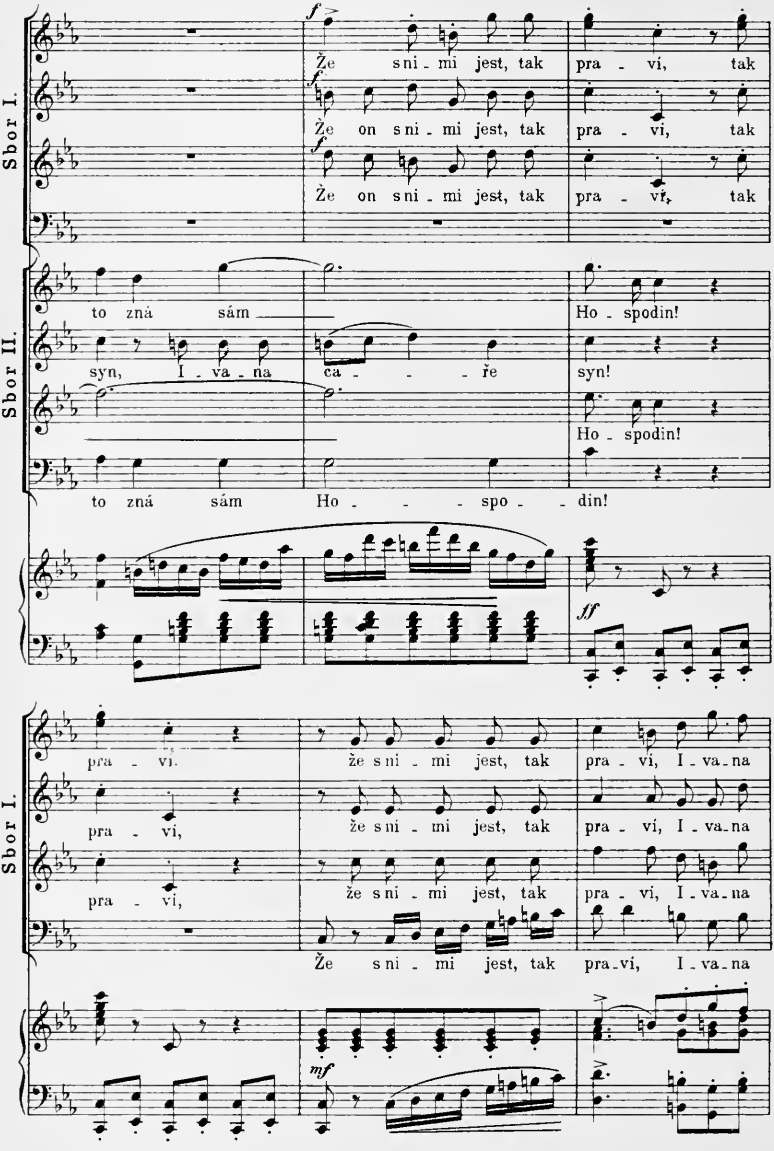

Sopran.
Poco meno mosso.
Sbor I.
Lid přechází ve skupinách.
Veli_ké ho_ře stihlo matičku rodnou zem,
Alt.
Matičku ro_dnou
Poco meno mosso.
zem!
o, běda, bě_da, Ru_si sva_té a pravoslavným všem,
O, běda pravoslavným
nám pravoslavným všem!
všem,
nám pravoslavným všem!
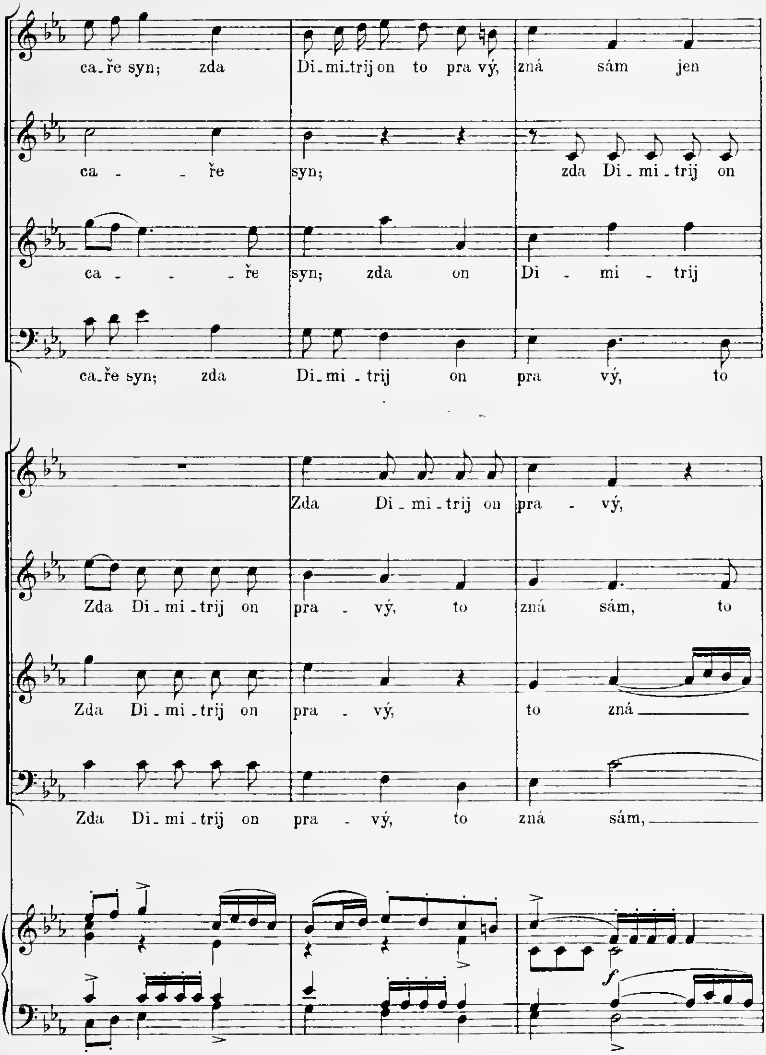

Tenor.
Bass.
Ve_li_ké ho_ře sti_hlo ma_ti_čku ro_dnou
zem, o, bě_da, bě_da Ru_si sva_té a pra_vo_slavným všem!
Poco più mosso.
Poco meno.
dim.
Sbor II.
Sopran.
Car Boris ná_hle sko_nal kdo bude ca_rem nám?
Alt.
Kdo bu_de ca_rem
dim.
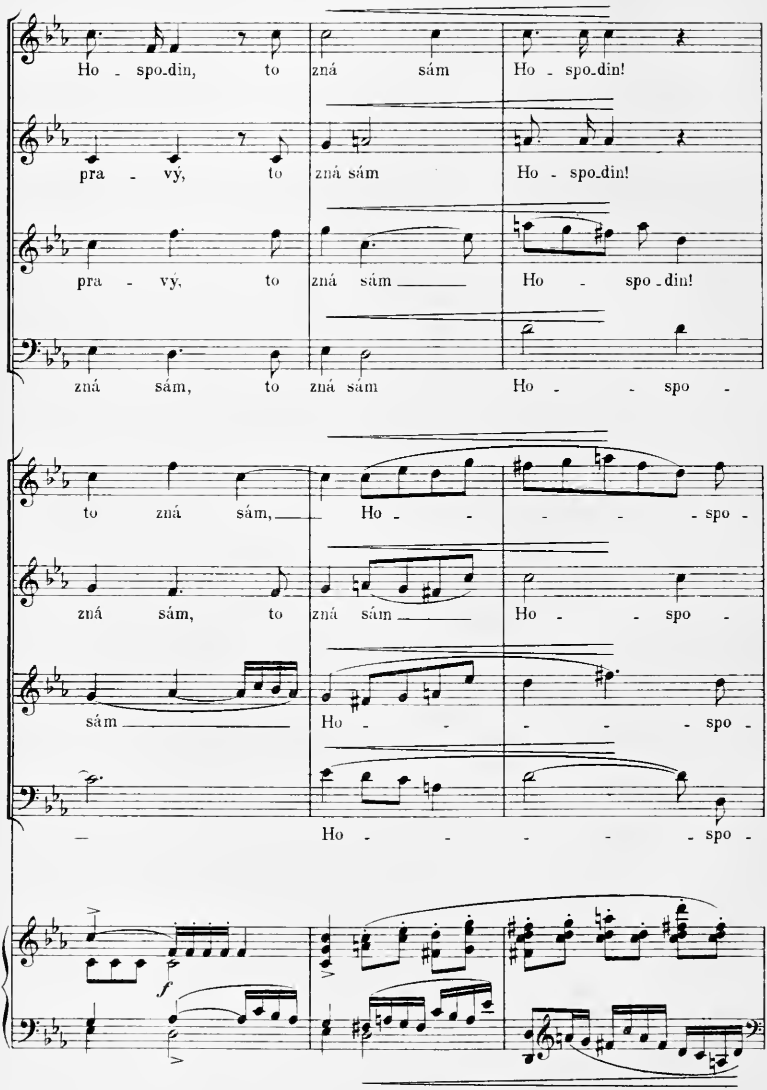

Kdo bude do_brým ot_cem nám bě_dným,
nám?
f
bědným si_ro_tám?
Kdo bu_de ot_cem nám?
dim.
pp
f
Kdo bu_de ot_cem
nám?
p
nám bědným si_ro_tám?
tr
p
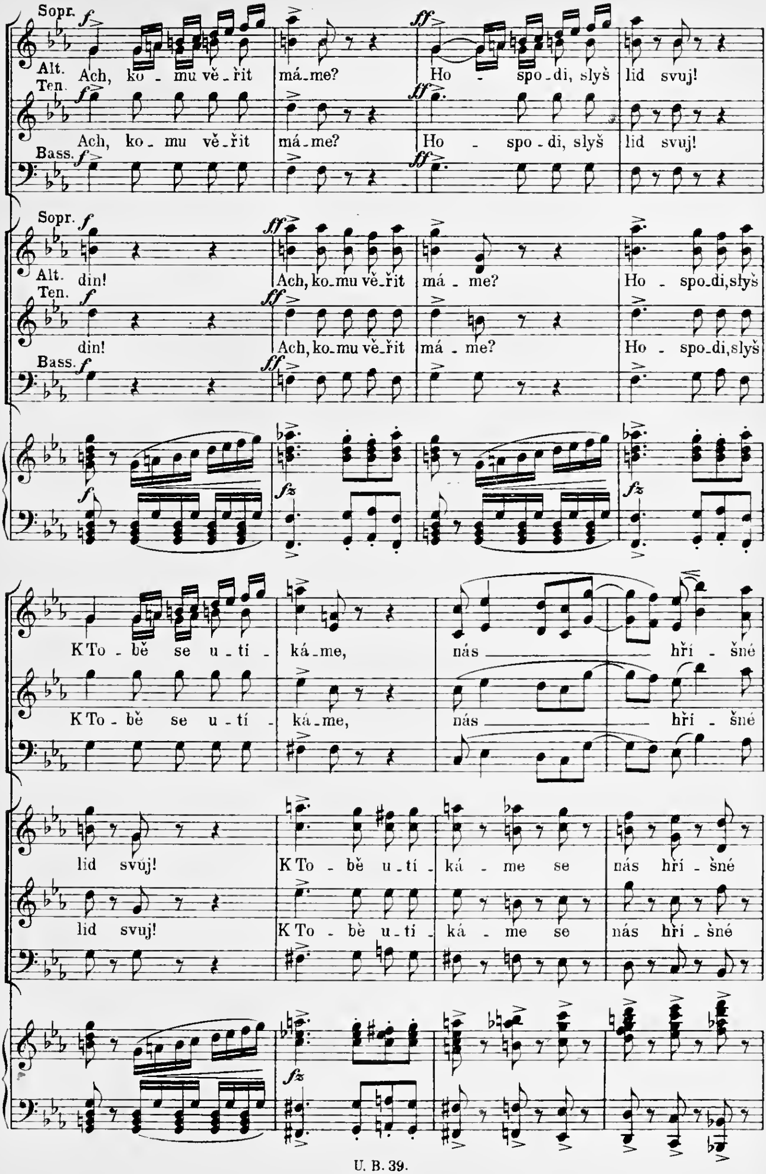

Tenor.
Bass.
pp
Car Boris ná_hle sko_nal, kdo bu_de ca_rem
p
pp
nám? Kdo bu_de do_brým ot_cem nám bě_dným, bě_dným si_ro_tám?
Un poco più mosso.
Sbor I.
mf
Teď všude zu_ři
Ted všude zu_ři bo_je nám hro_zí ze všech
Teď všude zu_ři bo_je,
Již sto_jí polské
Un poco più mosso.
p
f
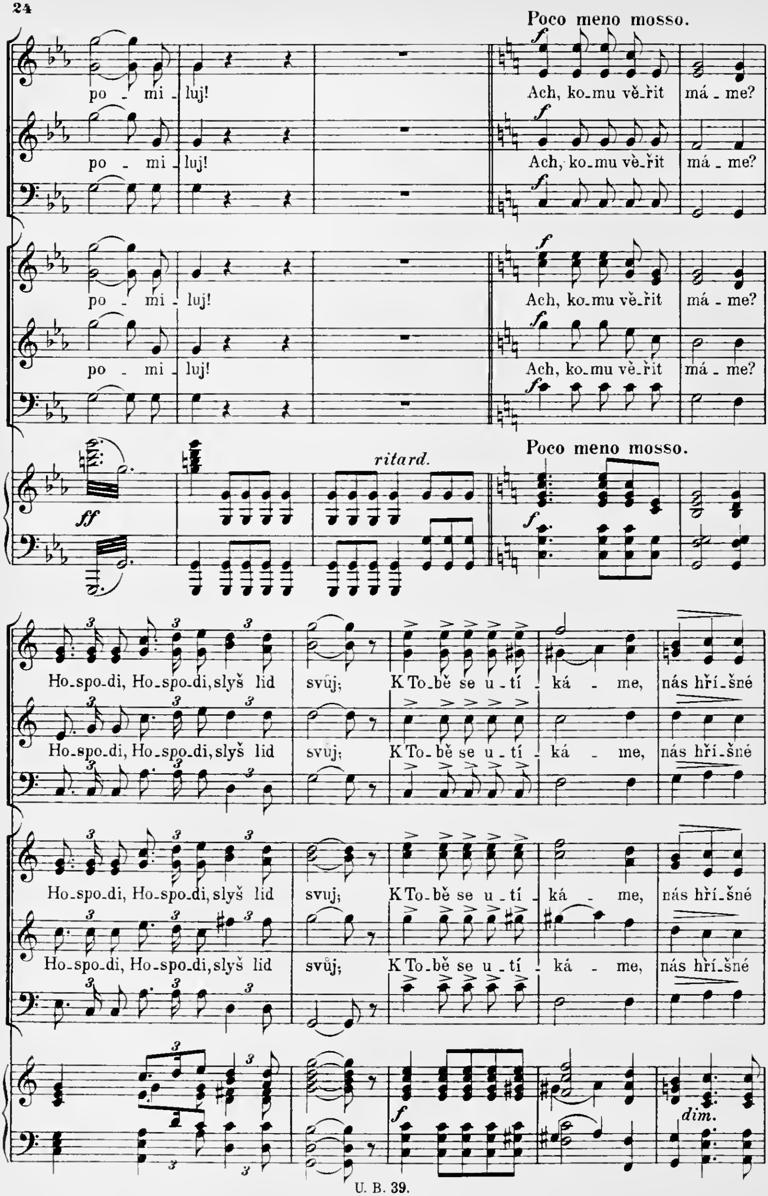

bo_je, již sto_jí pol_ské vo_je u na_ši Mo_skvy bran!
stran již sto_jí pol_ské vo_je u na_ši Mo_skvy bran!
již sto_jí pol_ské vo_je u na_ší Mo_skvy bran!
vo_je u na_ši sva_té Mo_skvy bran!
sempre marc.
Sbor II.
Že s ni_mi jest, tak pra_ví, I_va_na ca_ře_
Že s nimi jest, tak pra_ví, I_va_na ca_ře syn;
syn, zda Di_mi_trij on pra_vý,
Že s ni_mi jest, tak pra_ví, I_va_na ca_ře
zda Di_mi_trij on pra_vý, to zná sám
Zda Di_mi_trij on pra_vý, to zná sám
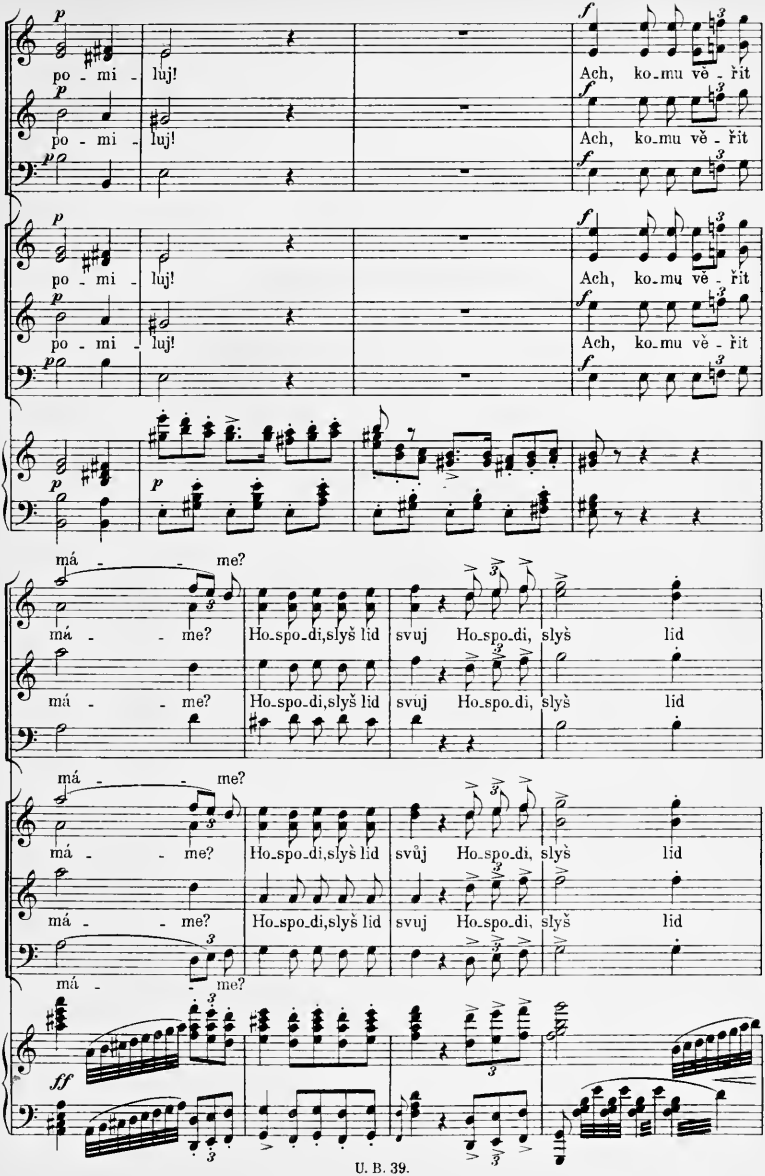

Sbor I.
Že sni - mi jest, tak pra - ví, tak
Že on sni - mi jest, tak pra - vi, tak
Že on sni - mi jest, tak pra - vř, tak
Sbor II.
to zná sám Ho - spodin!
syn, I - va - na ca - ře syn!
Ho - spodin!
to zná sám Ho - spo - din!
Sbor I.
pra - vi. že sni - mi jest, tak pra - vi, I - va - na
pra - vi, že sni - mi jest, tak pra - ví, I - va - na
pra - vi, že sni - mi jest, tak pra - vi, I - va - na
Že sni - mi jest, tak pra - vi, I - va - na
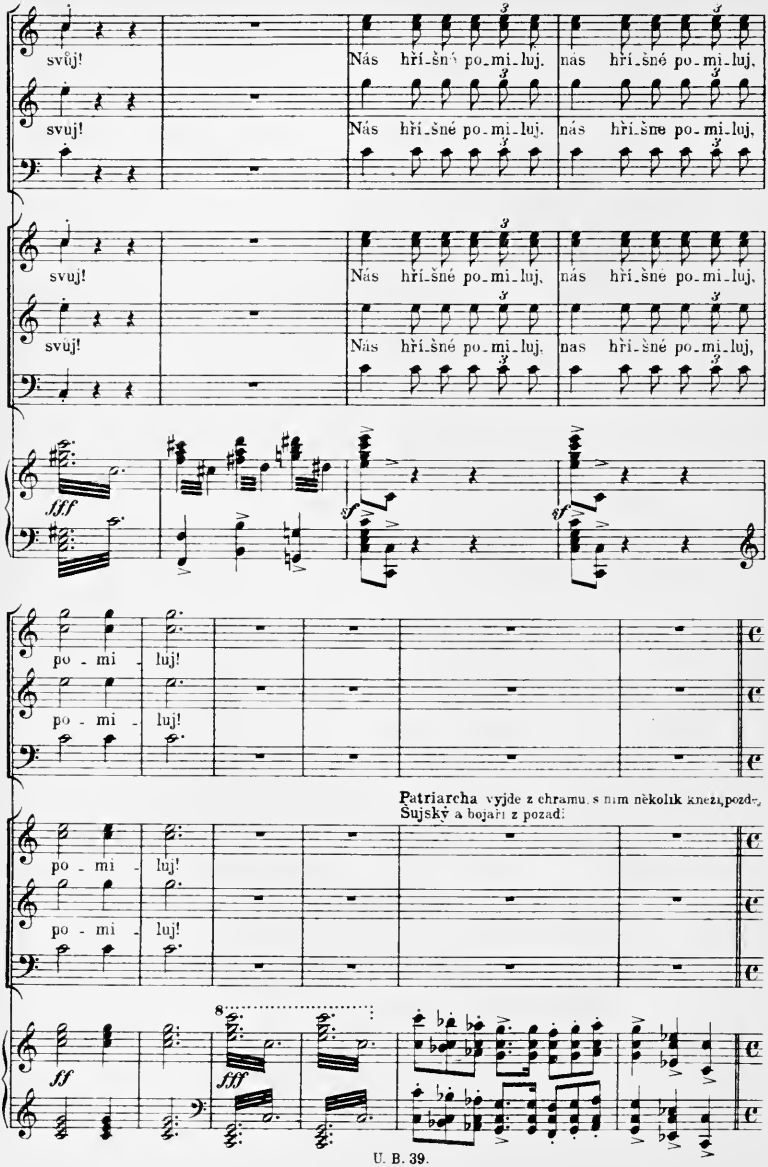

ca_ře syn; zda Di_mi_trij on to pra vý, zná sám jen
ca - - ře syn; zda Di - mi - trij on
ca - - - ře syn; zda on Di - mi - trij
ca_ře syn; zda Di_mi - trij on pra vý, to
Zda Di - mi - trij on pra - vý,
Zda Di_mi - trij on pra - vý, to zná sám, to
Zda Di - mi - trij on pra - vý, to zná
Zda Di_mi - trij on pra - vý, to zná sám,
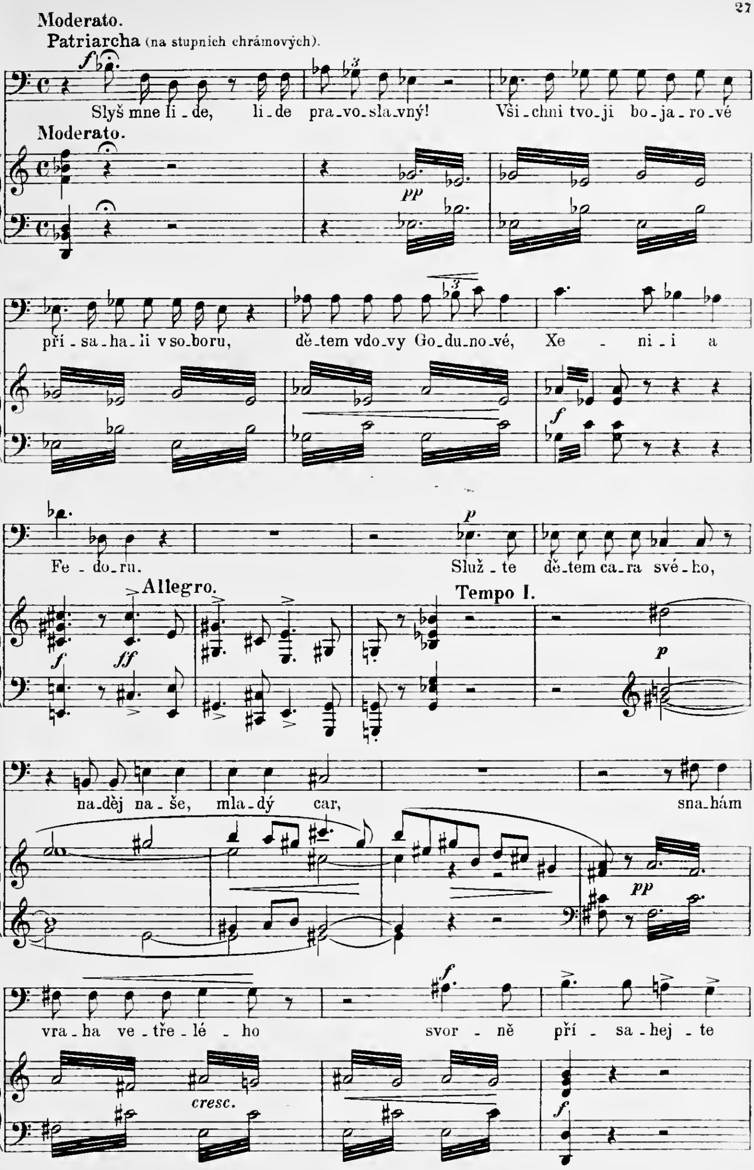

Ho - spo-din, to zná sám Ho - spo-din!
pra - vý, to zná sám Ho - spo-din!
pra - vý, to zná sám Ho - spo - din!
zná sám, to zná sám Ho - - spo -
to zná sám, Ho - - - - - spo -
zná sám, to zná sám Ho - - spo -
sám Ho - - - - spo -
Ho - - - - - spo -
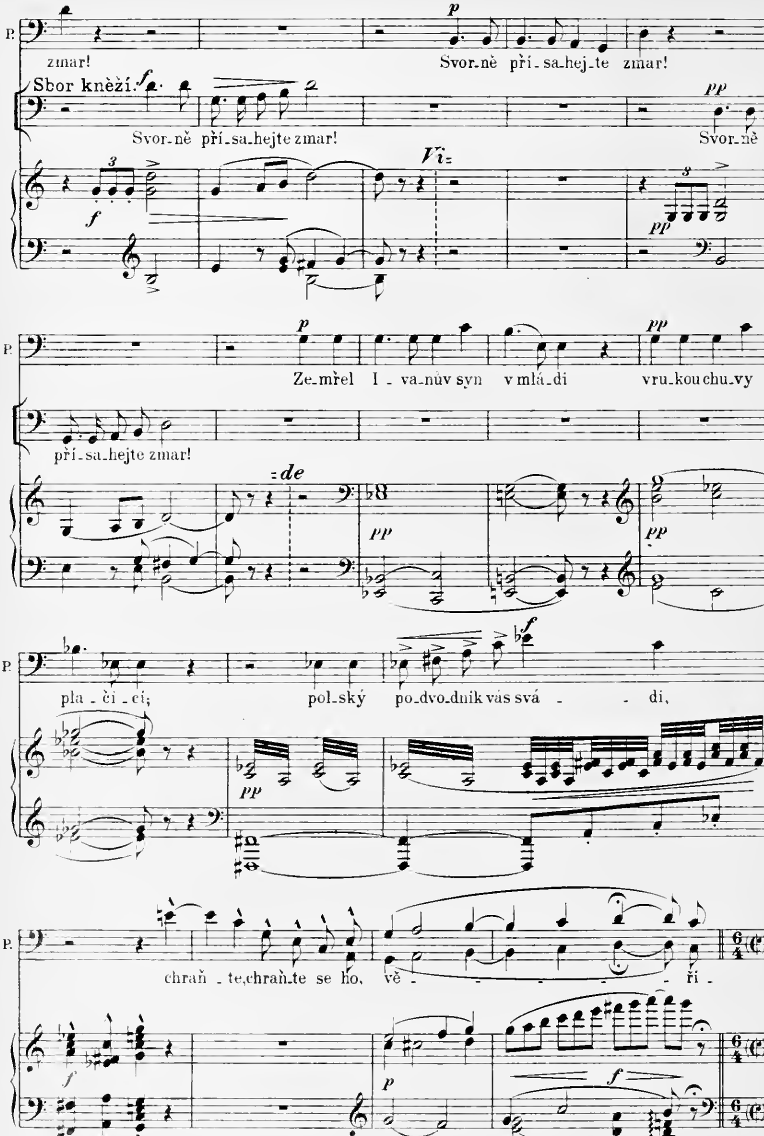

Sopr.
Alt.
Ach, ko - mu vě - řit má - me? Ho - spo - di, slyš lid svuj!
Ten.
Ach, ko - mu vě - řit má - me? Ho - spo - di, slyš lid svuj!
Bass.
Sopr.
Alt.
din! Ach, ko - mu vě - řit má - me? Ho - spo - di, slyš
Ten.
din! Ach, ko - mu vě - řit má - me? Ho - spo - di, slyš
Bass.
K To - bě se u - tí - ká - me, nás hři - šné
K To - bě se u - tí - ká - me, nás hři - šné
lid svuj! K To - bě u - tí - ká - me se nás hři - šné
lid svuj! K To - bě u - tí - ká - me se nás hři - šné
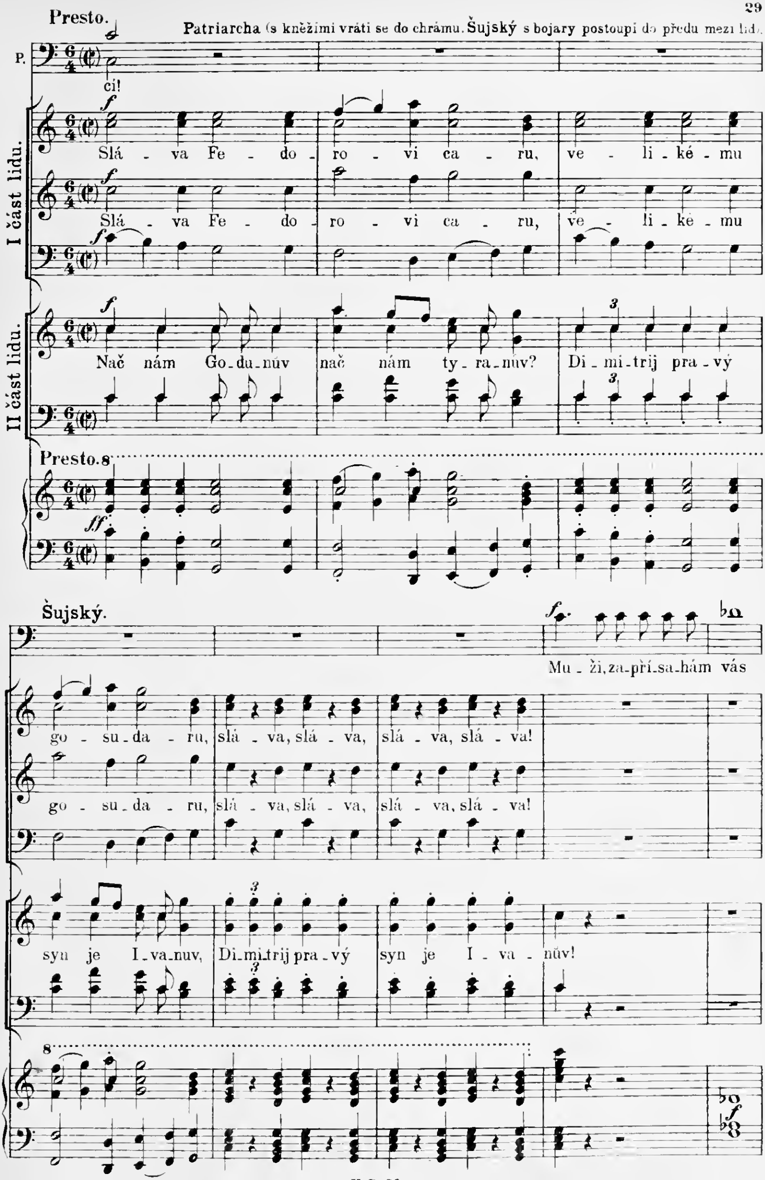

Poco meno mosso.
f
po - mi - luj!
Ach, ko-mu vě-řit má - me?
Poco meno mosso.
ritard.
ff
Ho-spo-di, Ho-spo-di, slyš lid svůj;
K To-bě se u - tí - ká - me,
nás hří-šné
dim.
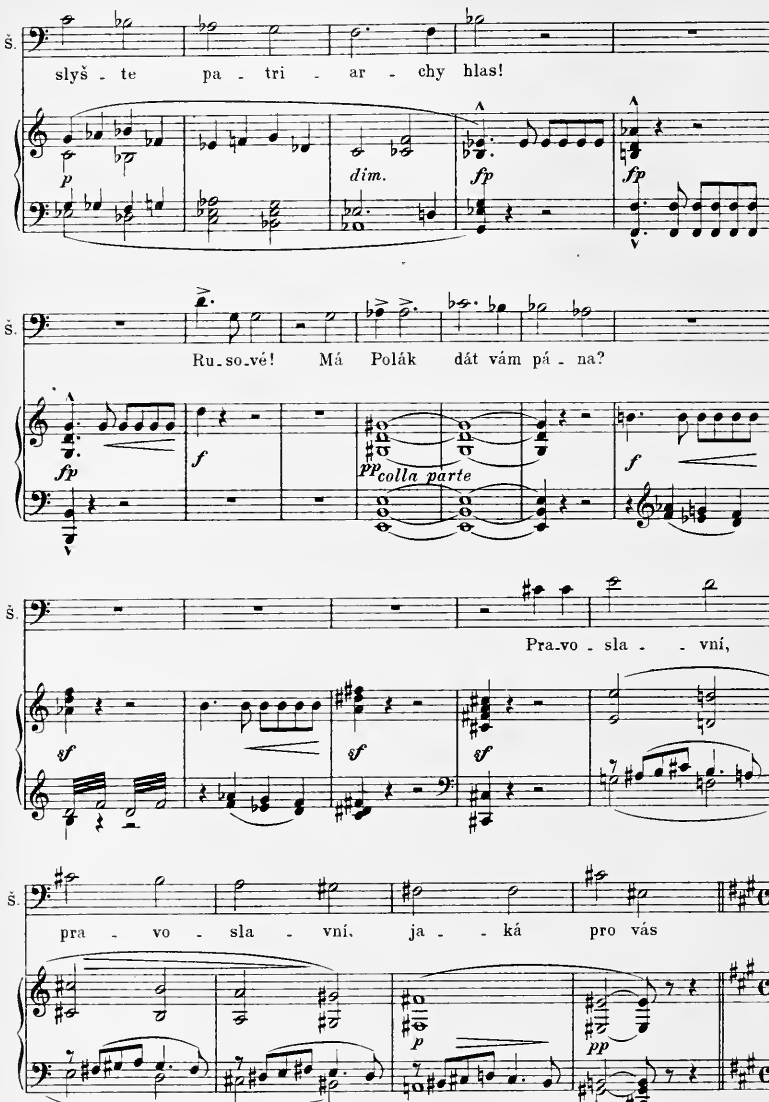

po - mi - luj!
Ach, ko-mu vě - řit
po - mi - luj!
Ach, ko-mu vě - řit
po - mi - luj!
Ach, ko-mu vě - řit
po - mi - luj!
Ach, ko-mu vě - řit
má - - me?
má - - me?
Ho-spo-di, slyš lid svuj Ho-spo-di, slyš lid
má - - me?
Ho-spo-di, slyš lid svuj Ho-spo-di, slyš lid
má - - me?
má - - me?
Ho-spo-di, slyš lid svůj Ho-spo-di, slyš lid
má - - me?
Ho-spo-di, slyš lid svuj Ho-spo-di, slyš lid
má - - me?
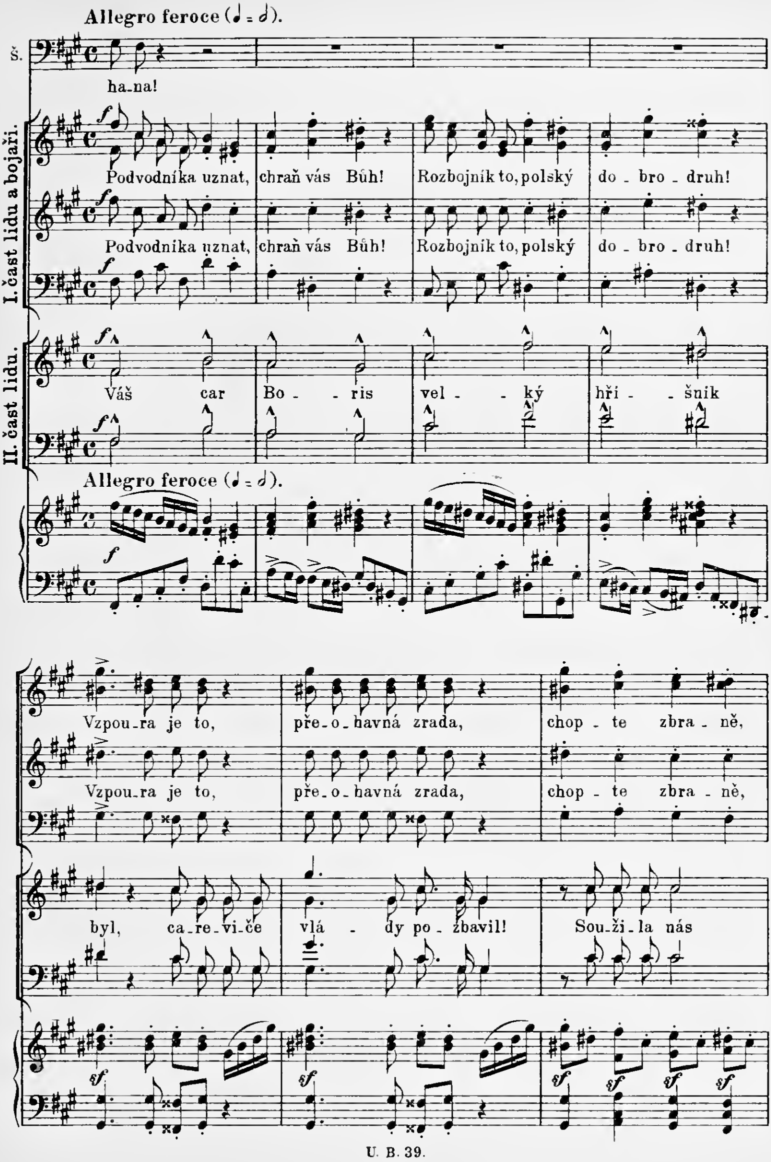

svůj!
Nás hří_šné po_mi_luj. nás hří_šné po_mi_luj,
svuj!
Nás hří_šné po_mi_luj. nás hři_šne po_mi_luj,
svuj!
Nás hří_šné po_mi_luj, nás hři_šné po_mi_luj,
svůj!
Nás hří_šné po_mi_luj, nas hři_šné po_mi_luj,
fff
sf
sf
po - mi - luj!
po - mi - luj!
Patriarcha vyjde z chramu, s ním několik kněží, pozdě,
Šujský a bojaři z pozadí
po - mi - luj!
po - mi - luj!
ff
8
fff
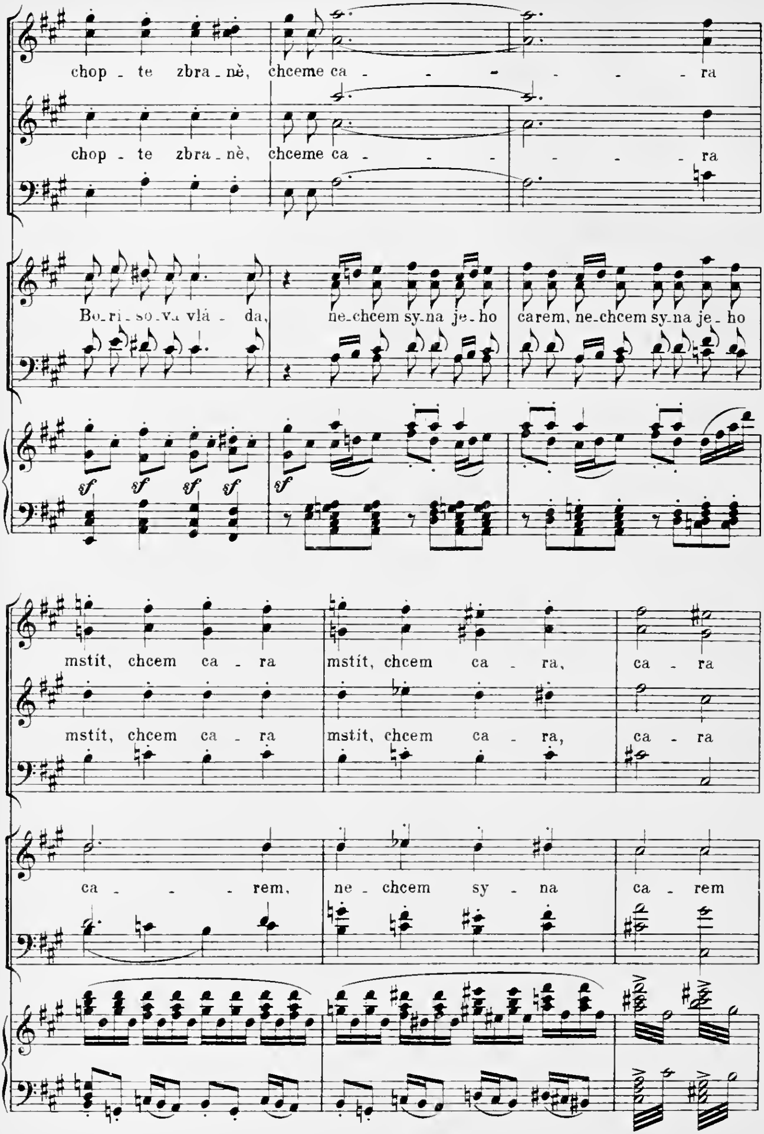

Moderato.
Patriarcha (na stupnich chrámových).
Slyš mne li_de, li_de pra_vo_sla_vný! Vši_chni tvo_ji bo_ja_ro_vé
Moderato.
pp
pří_sa_ha_li v so_boru, dě_tem vdo_vy Go_du_no_vé, Xe - ni_i a
f
Fe - do_ru. Služ_te dě_tem ca_ra své_ho,
Allegro.
f
ff
Tempo I.
p
na_děj na_še, mla_dý car, sna_hám
pp
vra_ha ve_tře_lé_ho svor - ně pří - sa_hej_te
cresc.
f
P.
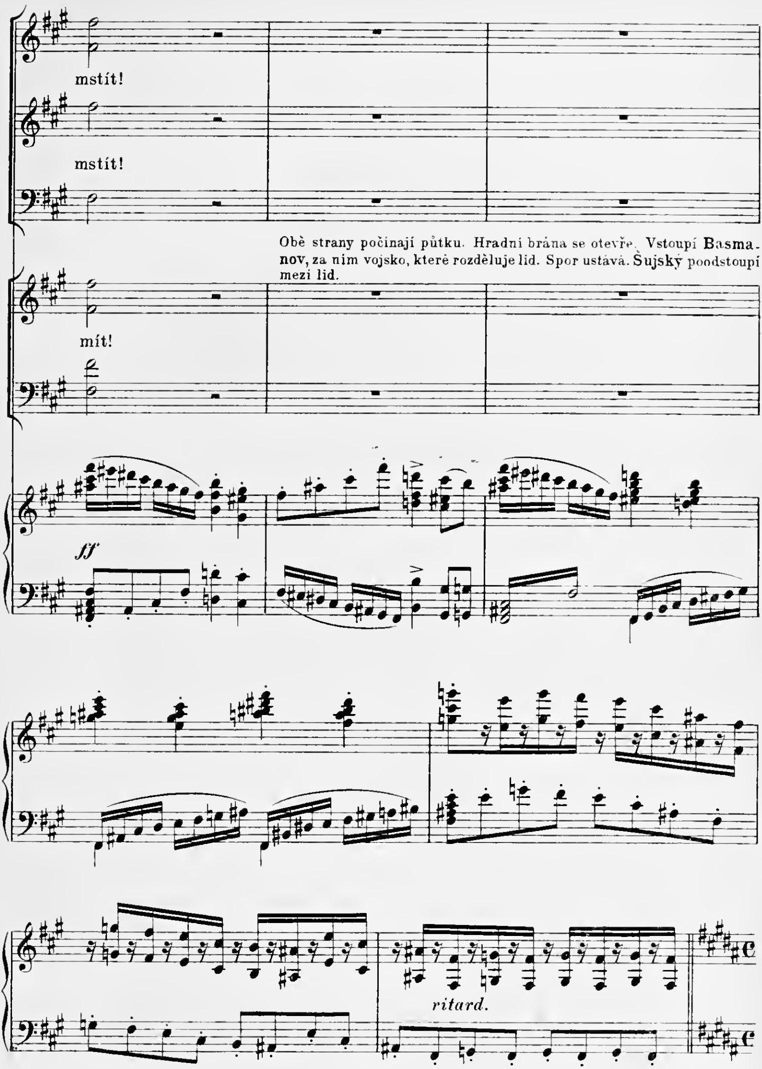

P.
zmar!
Svor_ně pří_sa_hej_te zmar!
Sbor kněží.
Svor_ně pří_sa_hejte zmar!
Svor_ně
Vi=
pří_sa_hejte zmar!
Ze_mřel I _ va_nův syn v mlá_di vru_kou chu_vy
=de
pla _ či _ cí;
pol_ský po_dvo_dník vás svá _ _ di,
chraň _ te,chraň_te se ho, vě _ _ _ _ _ _ ři _

Presto.
Patriarcha (s kněžimi vráti se do chrámu. Šujský s bojary postoupí do předu mezi lid).
P.
ci!
I část lidu.
Slá - va Fe - do - ro - vi ca - ru, ve - li - ké - mu
Slá - va Fe - do - ro - vi ca - ru, ve - li - ké - mu
II část lidu.
Nač nám Go-du-nův nač nám ty-ra-nův? Di-mi-trij pra-vý
Presto.
Šujský.
Mu - ži, za-pří-sa-hám vás
go - su-da - ru, slá - va, slá - va, slá - va, slá - va!
go - su-da - ru, slá - va, slá - va, slá - va, slá - va!
syn je I-va-nuv, Di-mi-trij pra-vý syn je I - va - nův!

Š.
slyš - te pa - tri - ar - chy hlas!
p
dim.
fp
fp
Ru_so_vé! Má Polák dát vám pá - na?
fp
f
pp colla parte
f
Pra_vo - sla - - vní,
sf
sf
sf
pra - vo - sla - vní, ja - - ká pro vás
p
pp
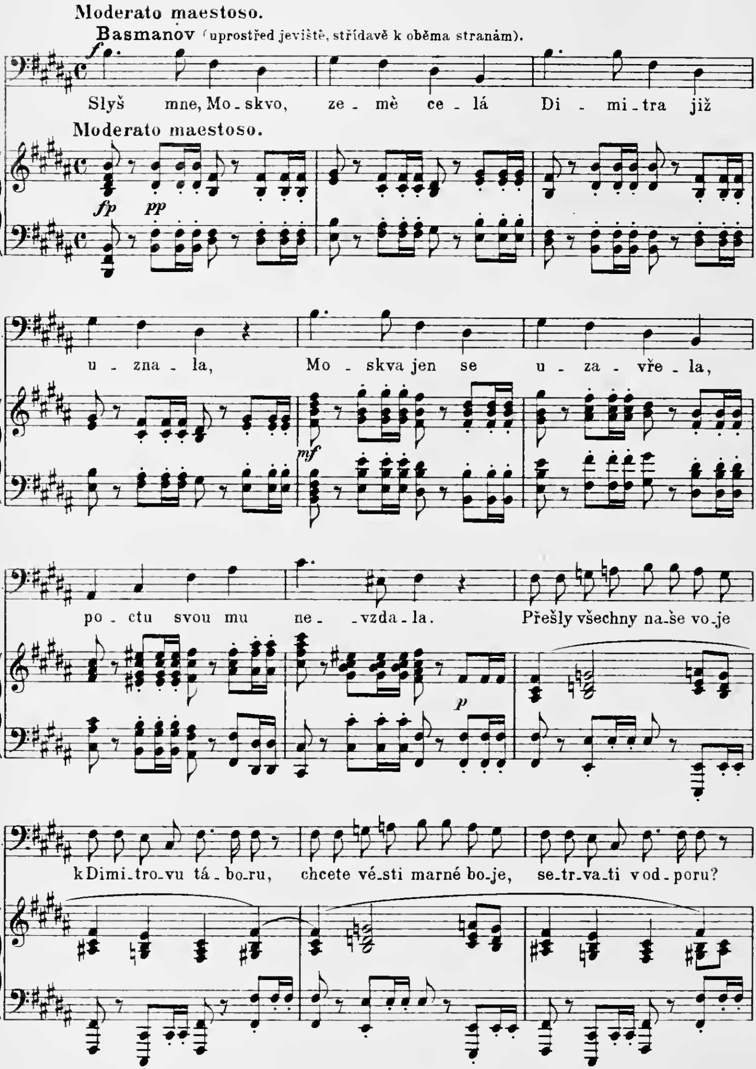

Allegro feroce (♩ = 𝅗𝅥).
Š.
ha_na!
I. část lidu a bojaři.
Podvodníka uznat, chraň vás Bůh! Rozbojník to, polský do _ bro _ druh!
Podvodníka uznat, chraň vás Bůh! Rozbojník to, polský do _ bro _ druh!
II. část lidu.
Váš car Bo - - ris vel - - ký hři - - šník
Allegro feroce (♩ = 𝅗𝅥).
Vzpou_ra je to, pře_o_havná zrada, chop - te zbra _ ně,
Vzpou_ra je to, pře_o_havná zrada, chop - te zbra _ ně,
byl, ca_re_vi_če vlá - dy po_zbavil! Sou_ži_la nás
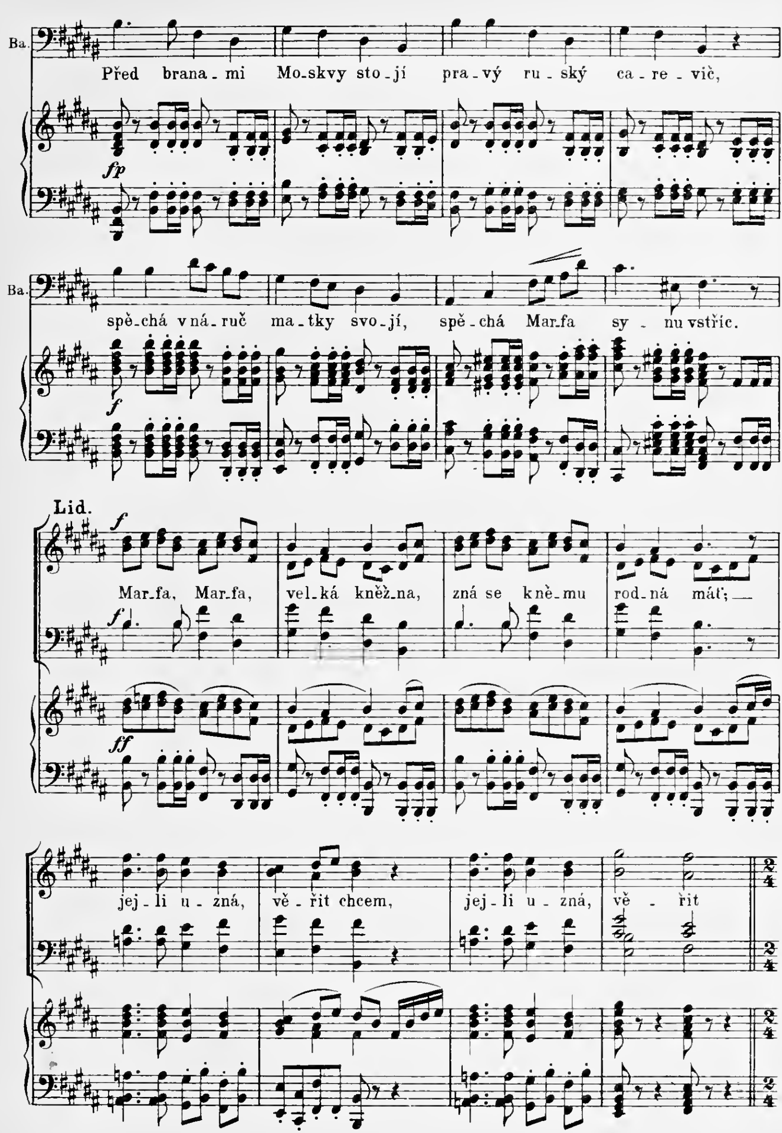

chop - te zbra - nè, chceme ca - - - - - - ra
chop - te zbra - nè, chceme ca - - - - - - ra
Bo - ri - so - va vlá - da, ne - chcem sy - na je - ho carem, ne - chcem sy - na je - ho
sf sf sf sf sf
mstít, chcem ca - ra mstít, chcem ca - ra, ca - ra
mstít, chcem ca - ra mstít, chcem ca - ra, ca - ra
ca - - - rem, ne - chcem sy - na ca - rem
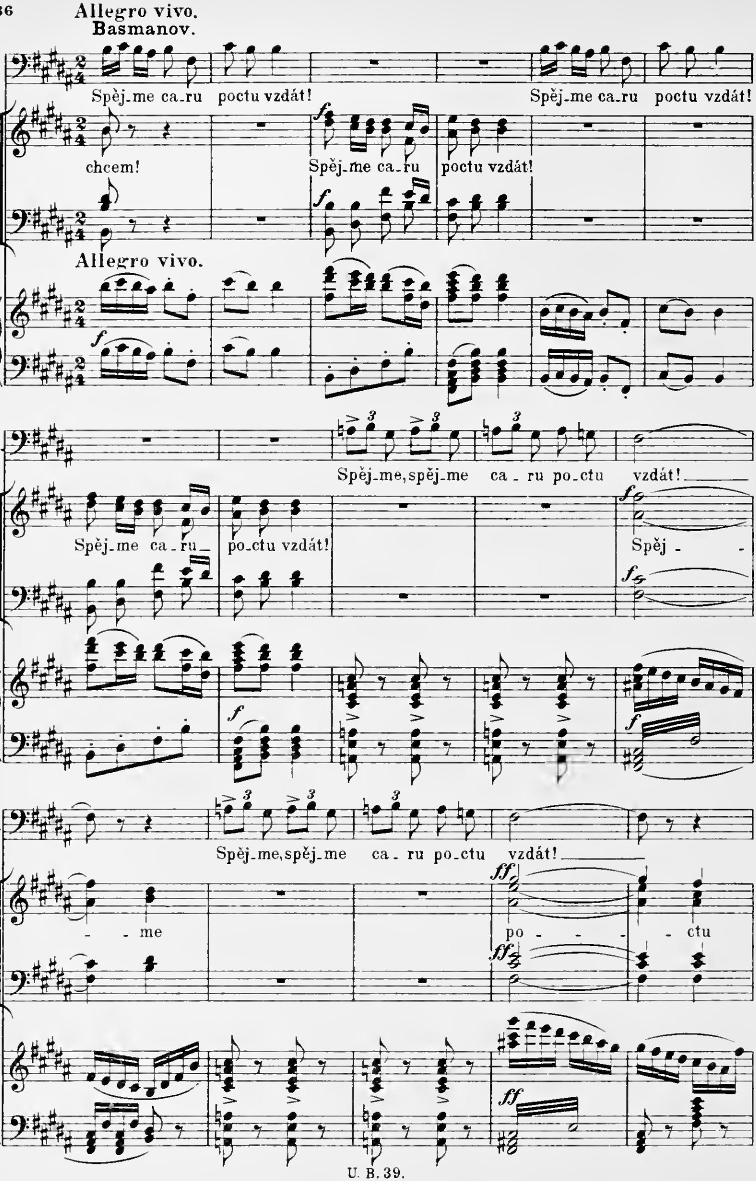

mstít!
mstít!
Obě strany počínají půtku. Hradní brána se otevře. Vstoupí Basmanov, za ním vojsko, které rozděluje lid. Spor ustává. Šujský poodstoupí mezi lid.
mít!
ff
ritard.
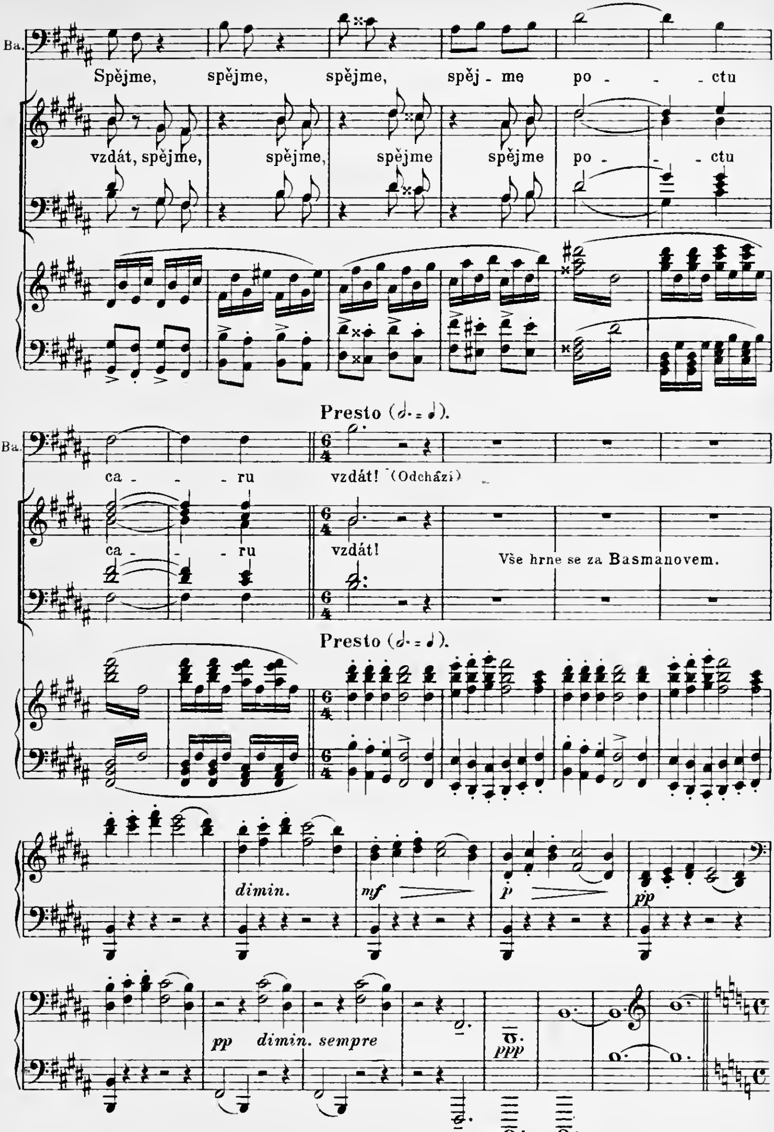
Výstup 2.

Předešlí, Basmanov, vojsko.
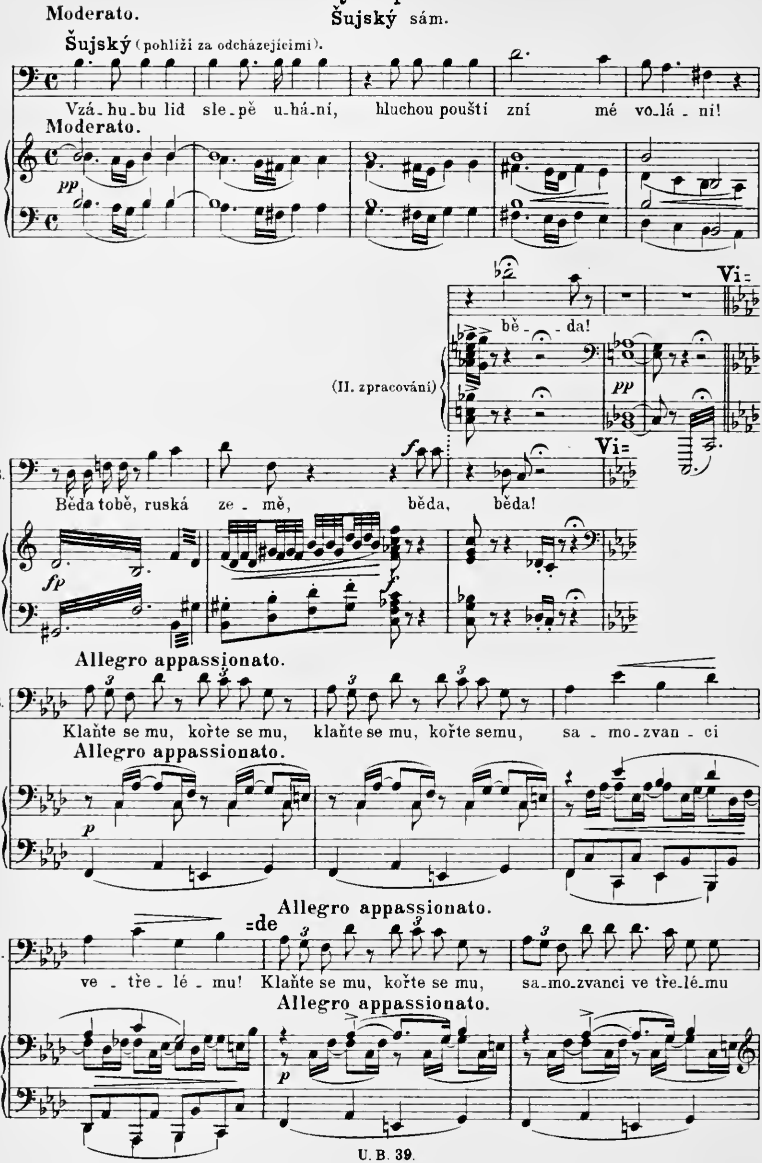

Ba.
Před brana_mi Mo_skvy sto_jí pra_vý ru_ský ca_re_vič,
fp
Ba.
spě_chá v ná_ruč ma_tky svo_jí, spě_chá Mar_fa sy_nu vstříc.
f
Lid.
f
Mar_fa, Mar_fa, vel_ká kněž_na, zná se kně_mu rod_ná máť;
f
ff
jej_li u_zná, vě_řit chcem, jej_li u_zná, vě_řit
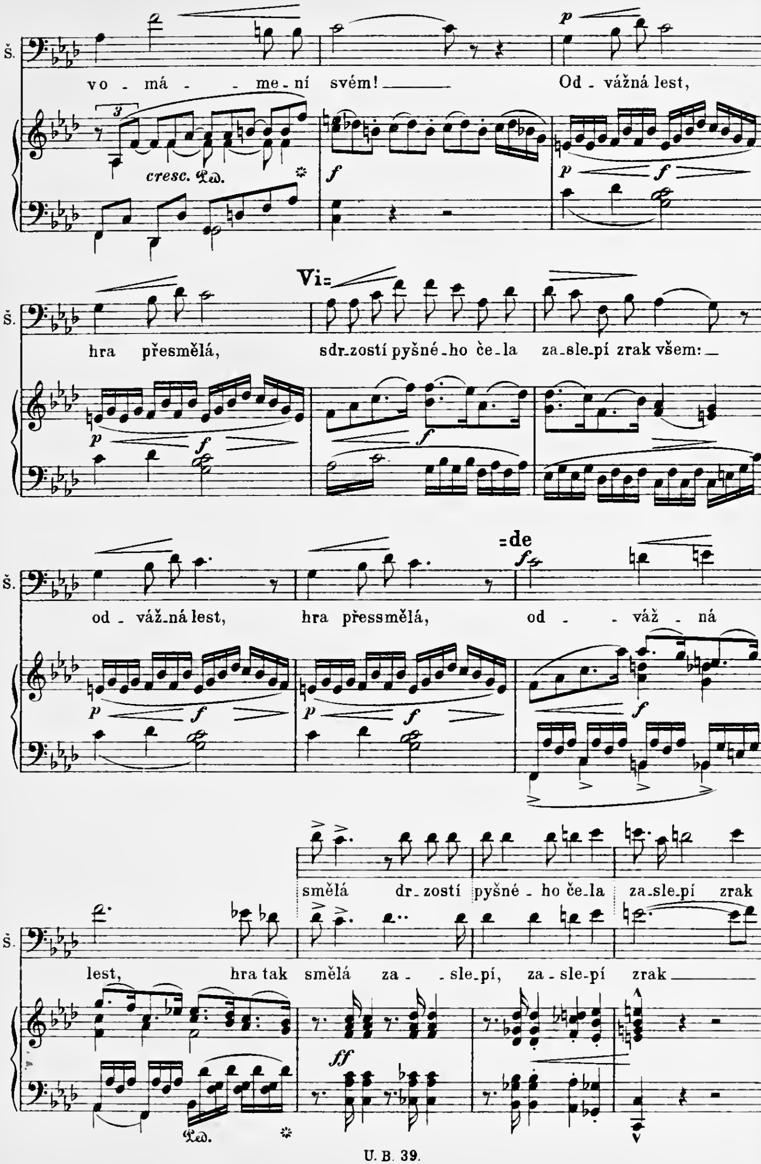

Allegro vivo.
Basmanov.
Spěj_me ca_ru poctu vzdát!
Spěj_me ca_ru poctu vzdát!
chcem!
Spěj_me ca_ru poctu vzdát!
Allegro vivo.
Ba.
Spěj_me, spěj_me ca_ru po_ctu vzdát!
Spěj_me ca_ru_ po_ctu vzdát!
Spěj - - me
Ba.
Spěj_me, spěj_me ca_ru po_ctu vzdát!
po - - - - ctu
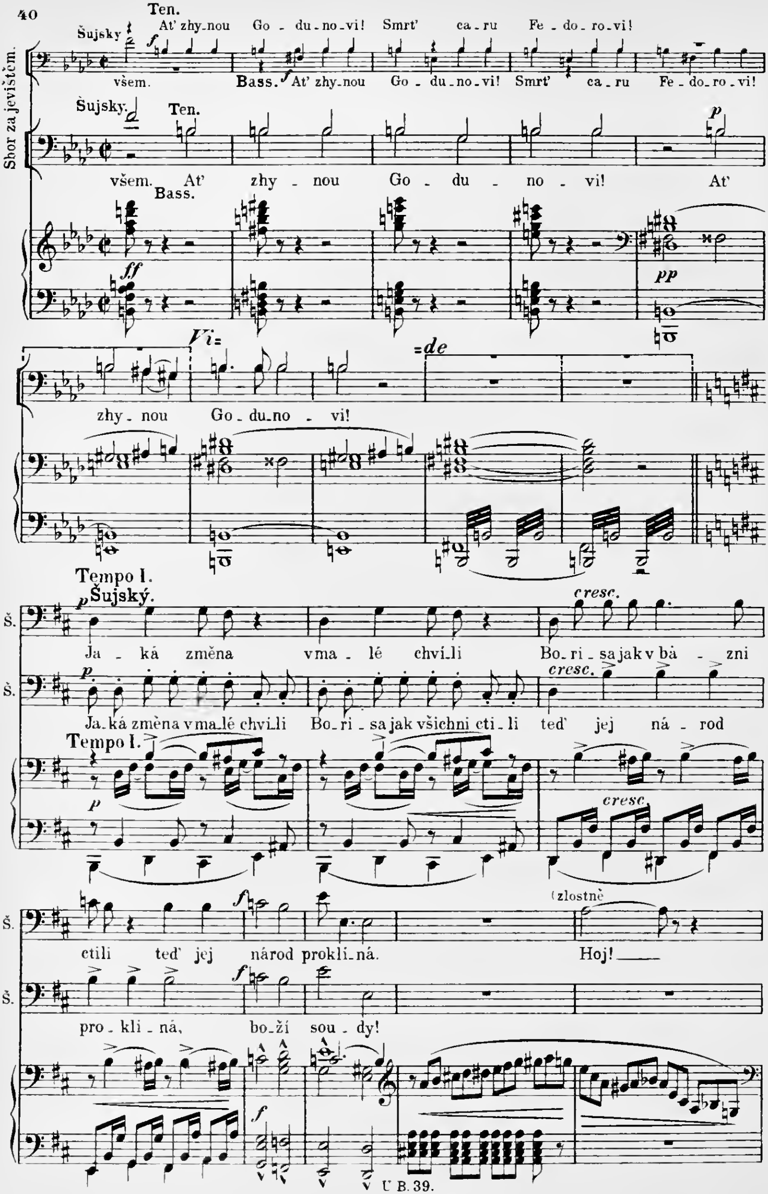

Ba.
Spějme, spějme, spějme, spěj - me po - - - ctu
vzdát, spějme, spějme, spějme spějme po - - - ctu
Presto (𝅗𝅥. = ♩).
Ba.
ca - - - ru vzdát! (Odchází)
ca - - - ru vzdát!
Vše hrne se za Basmanovem.
Presto (𝅗𝅥. = ♩).
dimin.
mf
p
pp
pp dimin. sempre
ppp
Ped.
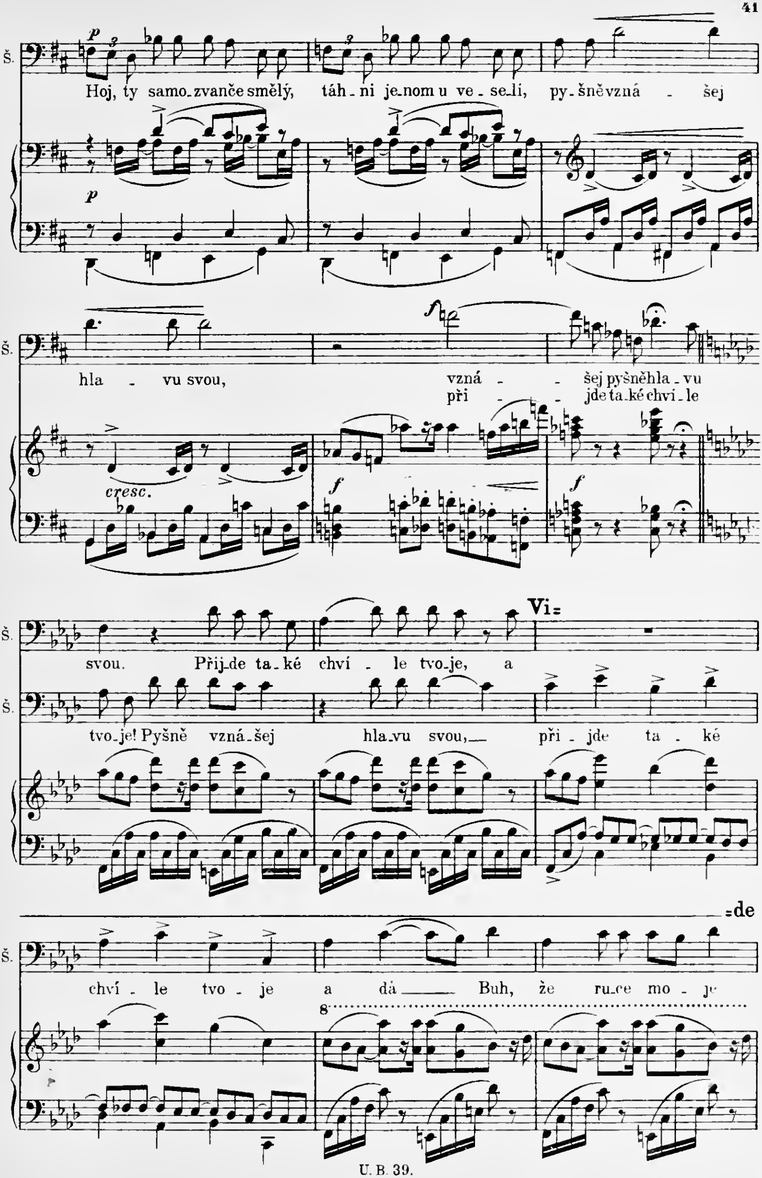
Výstup 3.
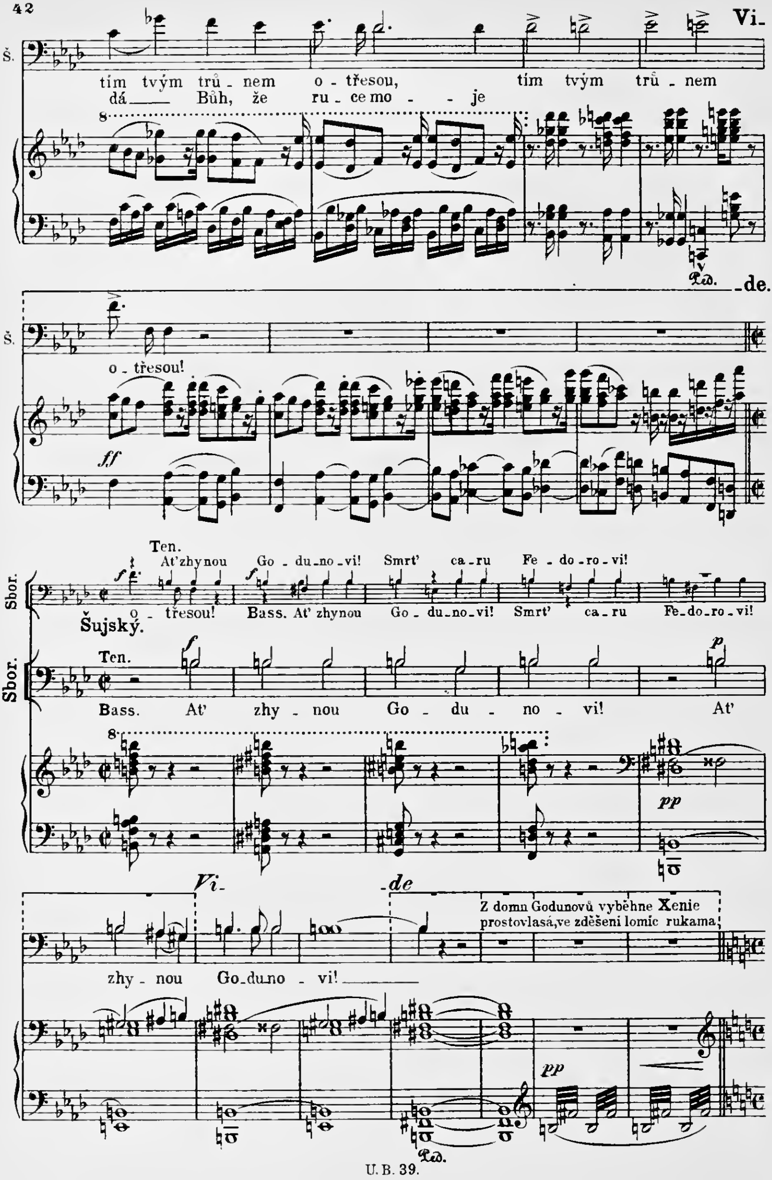
Šujský sám.

Š.
vo - má - - me - ní svém! Od - vážná lest,
cresc.
hra přesmělá, sdr-zostí pyšné-ho če-la za-sle-pí zrak všem:
Vi=
od - váž-ná lest, hra přessmělá, od - - váž - ná
=de
smělá dr-zostí pyšné - ho če-la za-sle-pí zrak
lest, hra tak smělá za - - sle-pí, za - sle-pí zrak

Ten.
Šujsky
At' zhy_nou Go_du_no_vi! Smrt' ca_ru Fe_do_ro_vi!
Shor za jevištěm.
všem.
Bass.
At' zhy_nou Go_du_no_vi! Smrt' ca_ru Fe_do_ro_vi!
Šujsky.
Ten.
všem. At' zhy_nou Go_du_no_vi! At'
Bass.
zhy_nou Go_du_no_vi!
Vi=
=de
Tempo I.
Šujský.
Š.
Ja_ká změna v ma_lé chví_li Bo_ri_sa jak v bá_zni
cresc.
Ja_ká změna v ma_lé chví_li Bo_ri_sa jak všichni cti_li teď jej ná_rod
ctili teď jej národ prokli_ná.
(zlostně
Hoj!
pro_kli_ná, bo_ží sou_dy!
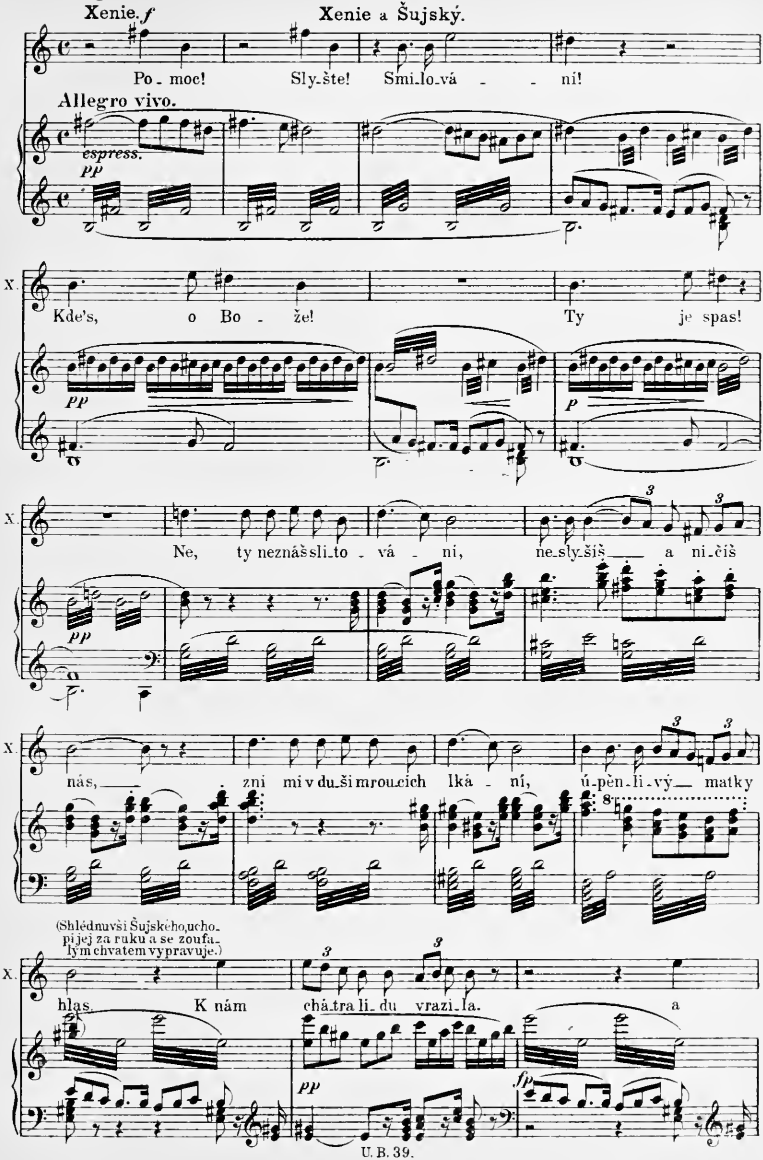

Š.
Hoj, ty samo_zvanče smělý, táh_ni je_nom u ve_se_li, py_šně vzná - šej
hla - vu svou, vzná - - šej pyšně hla_vu
při - - jde ta_ké chví_le
Š.
svou. Přij_de ta_ké chví - le tvo_je, a
Vi=
Š.
tvo_je! Pyšně vzná_šej hla_vu svou, při_jde ta - ké
=de
Š.
chví - le tvo - je a dá Buh, že ru_ce mo - je
p
f
cresc.
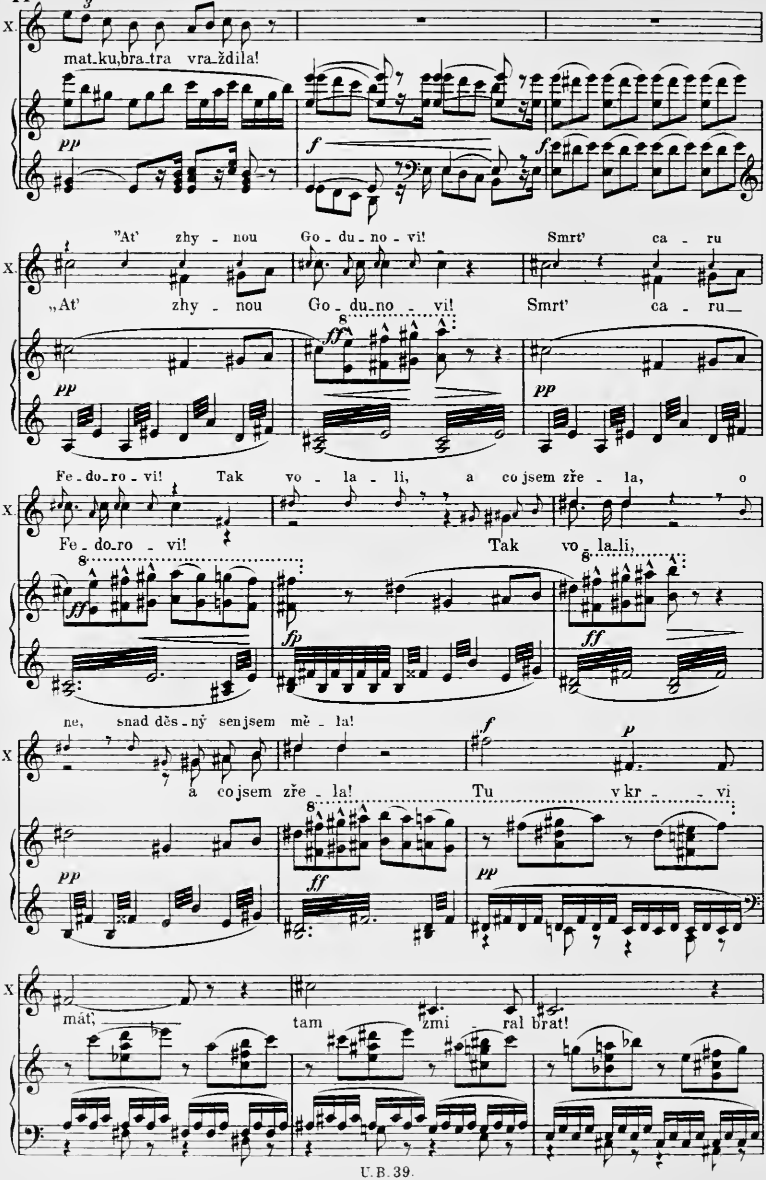

Vi-
Š.
tím tvým trů - nem o - třesou, tím tvým trů - nem
dá Bůh, že ru - ce mo - - je
-de.
o - třesou!
ff
Ten.
At' zhynou Go - du - no - vi! Smrt' ca - ru Fe - do - ro - vi!
Sbor.
o - třesou! Bass. At' zhynou Go - du - no - vi! Smrt' ca - ru Fe - do - ro - vi!
Šujský.
Ten.
Sbor.
Bass. At' zhy - nou Go - du - no - vi! At'
pp
Vi-
-de
Z domu Godunovů vyběhne Xenie prostovlasá, ve zděšení lomíc rukama.
zhy - nou Go - du - no - vi!
pp
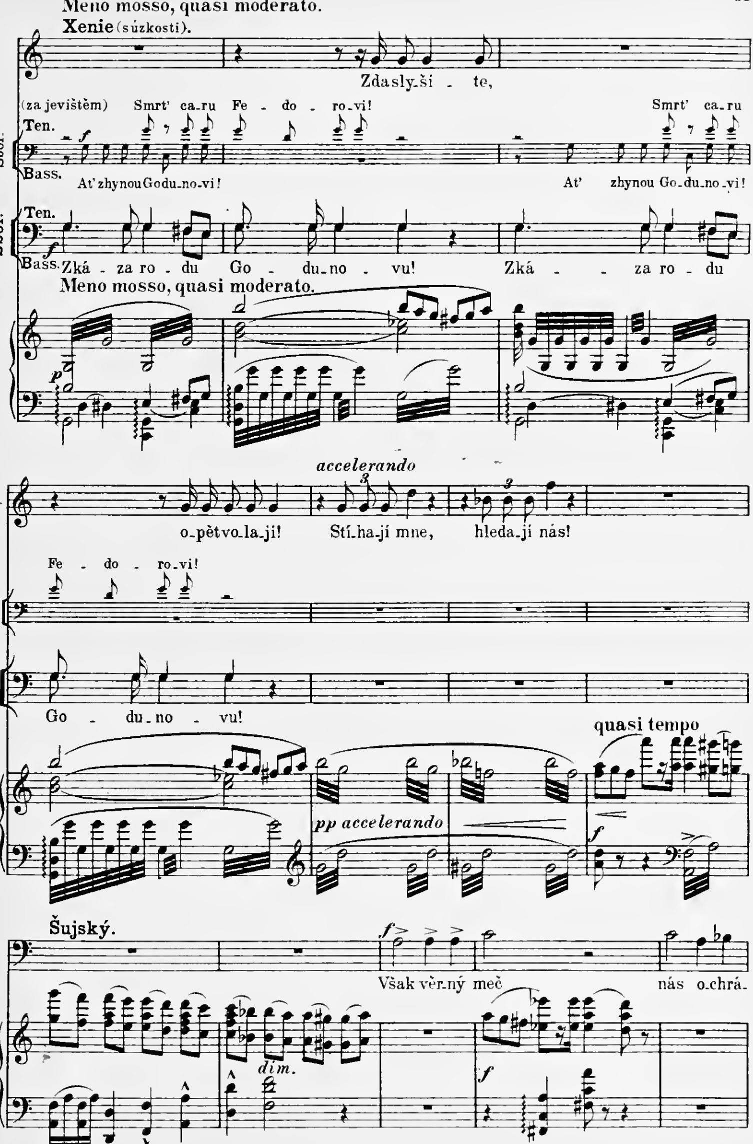
Výstup 4.
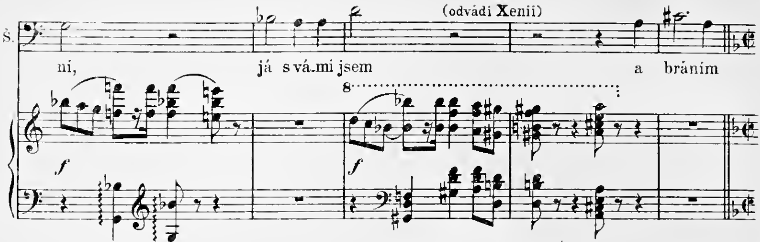
Allegro vivo.

Xenie a Šujský.
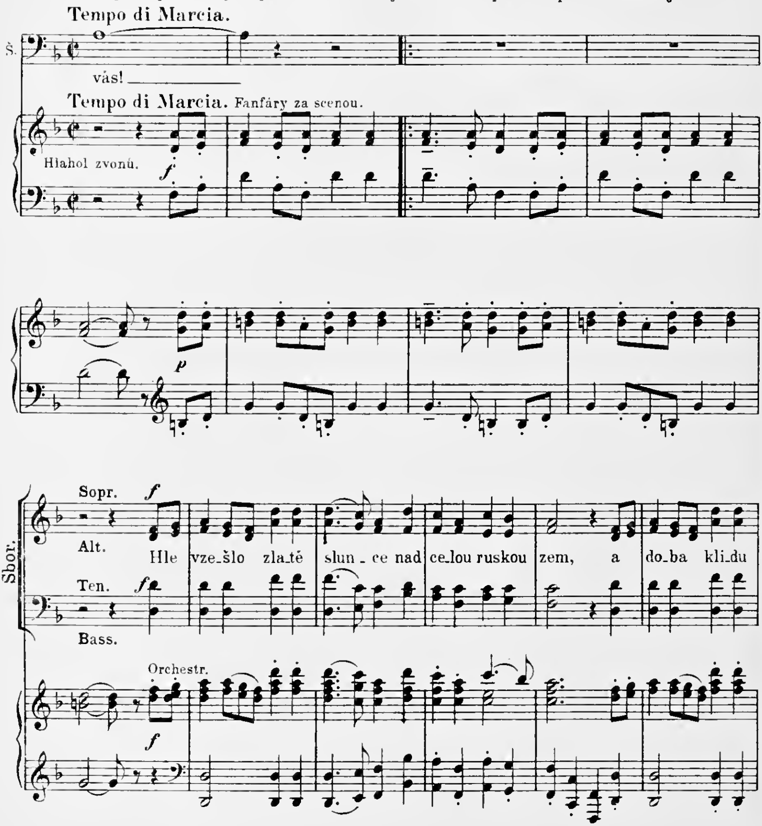

X.
mat_ku, bra_tra vra_ždila!
"At' zhy_nou Go_du_no_vi! Smrt' ca_ru
„At' zhy_nou Go_du_no_vi! Smrt' ca_ru_
Fe_do_ro_vi! Tak vo_la_li, a co jsem zře_la, o
Fe_do_ro_vi! Tak vo_la_li,
ne, snad děs_ný sen jsem mě_la!
a co jsem zře_la! Tu v kr_vi
mát', tam zmi_ral brat!
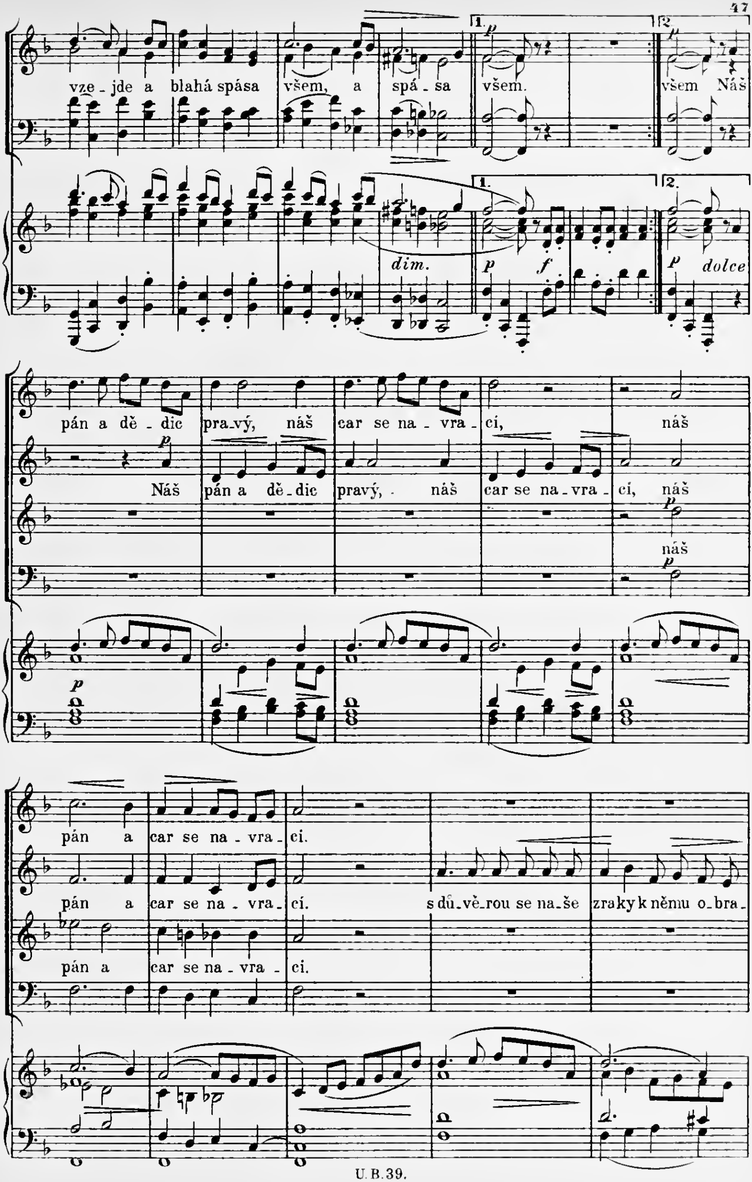

Meno mosso, quasi moderato.
Xenie (súzkosti).
Zdaslyši - te,
(za jevištěm) Smrt' ca_ru Fe - do - ro_vi!
Smrt' ca_ru
Ten.
Sbor.
Bass.
At' zhynou Godu_no_vi!
At' zhynou Go_du_no_vi!
Ten.
Sbor.
Bass.
Zká - za ro - du Go - du_no - vu!
Zká - - za ro - du
Meno mosso, quasi moderato.
p
f
accelerando
X.
o_pětvo_la_ji!
Stí_ha_jí mne,
hleda_jí nás!
Fe - do - ro_vi!
Go - du_no - vu!
quasi tempo
pp accelerando
Šujský.
Však věr_ný meč
nás o_chrá_
dim.
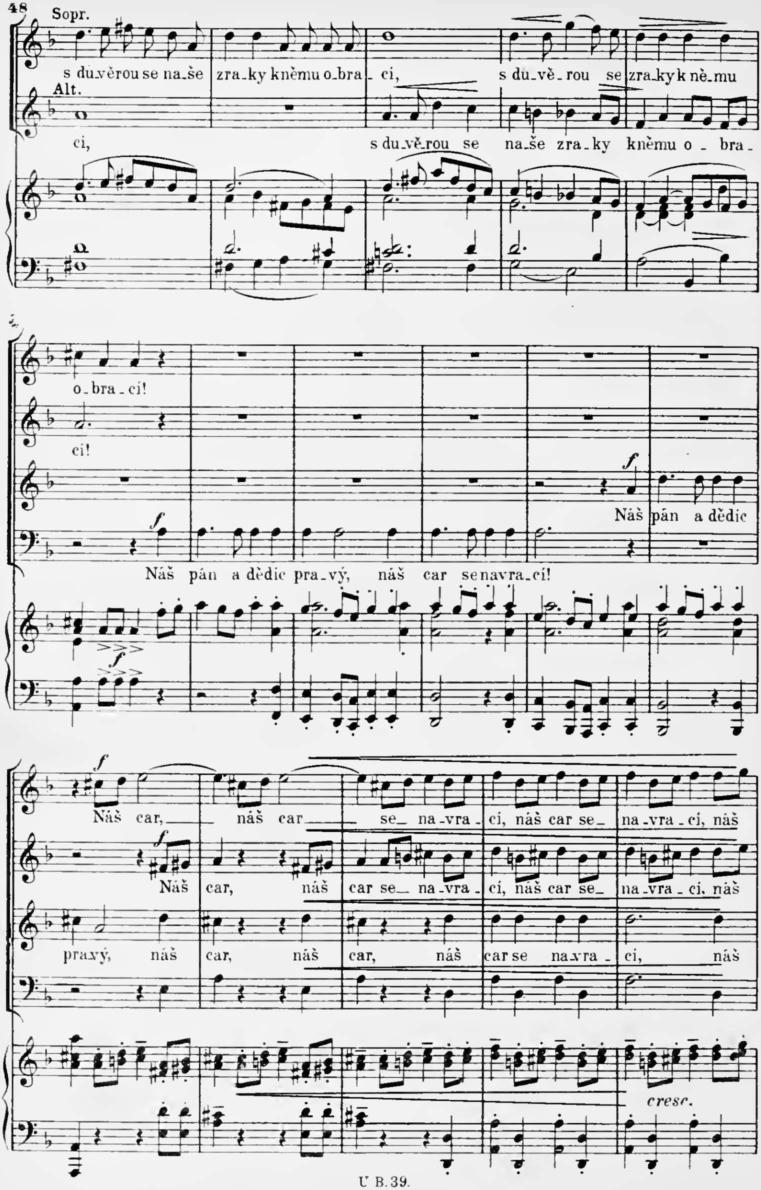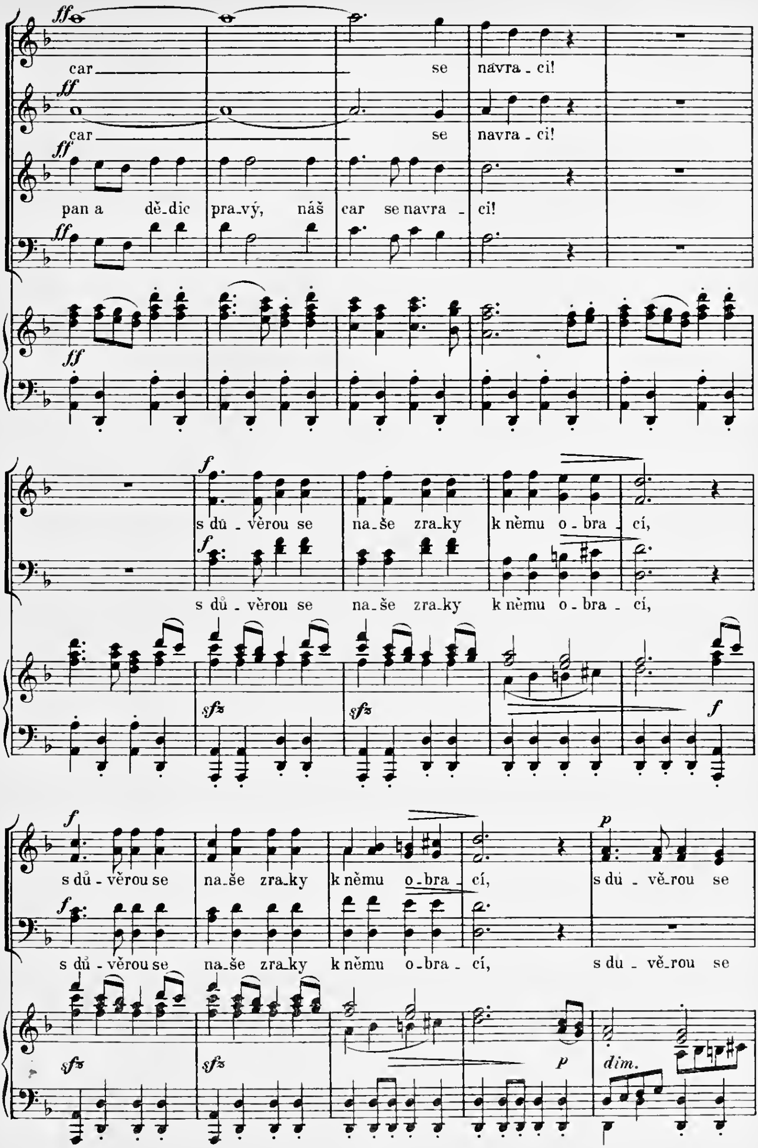

Výstup 5.
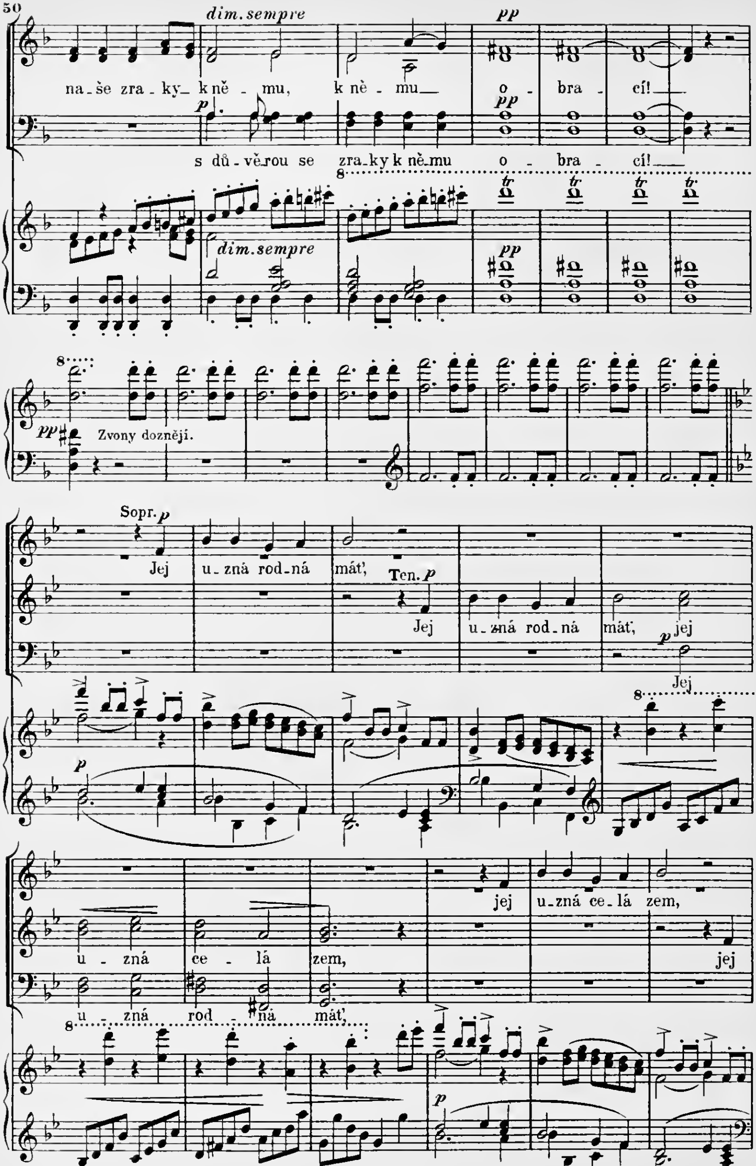
Lid po skupinách, bojaři, pak **Basmanov**, vojsko, Dimitruv pruvod a posléze **Dimitrij**.
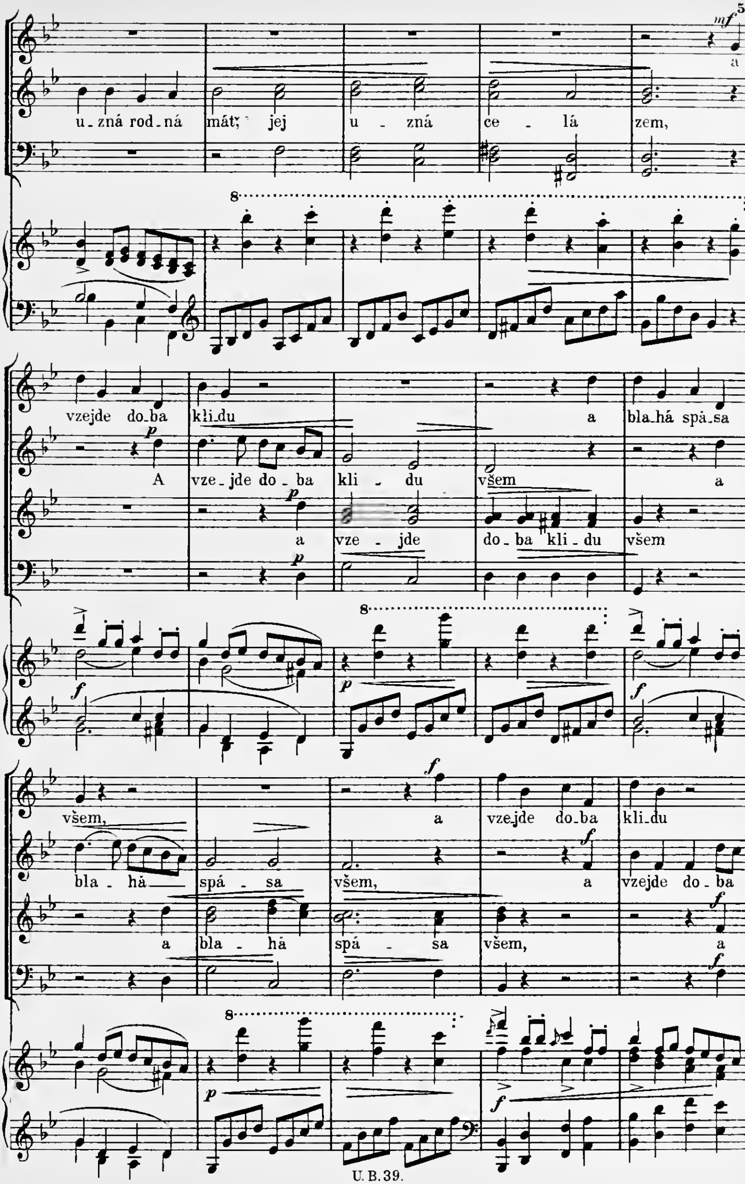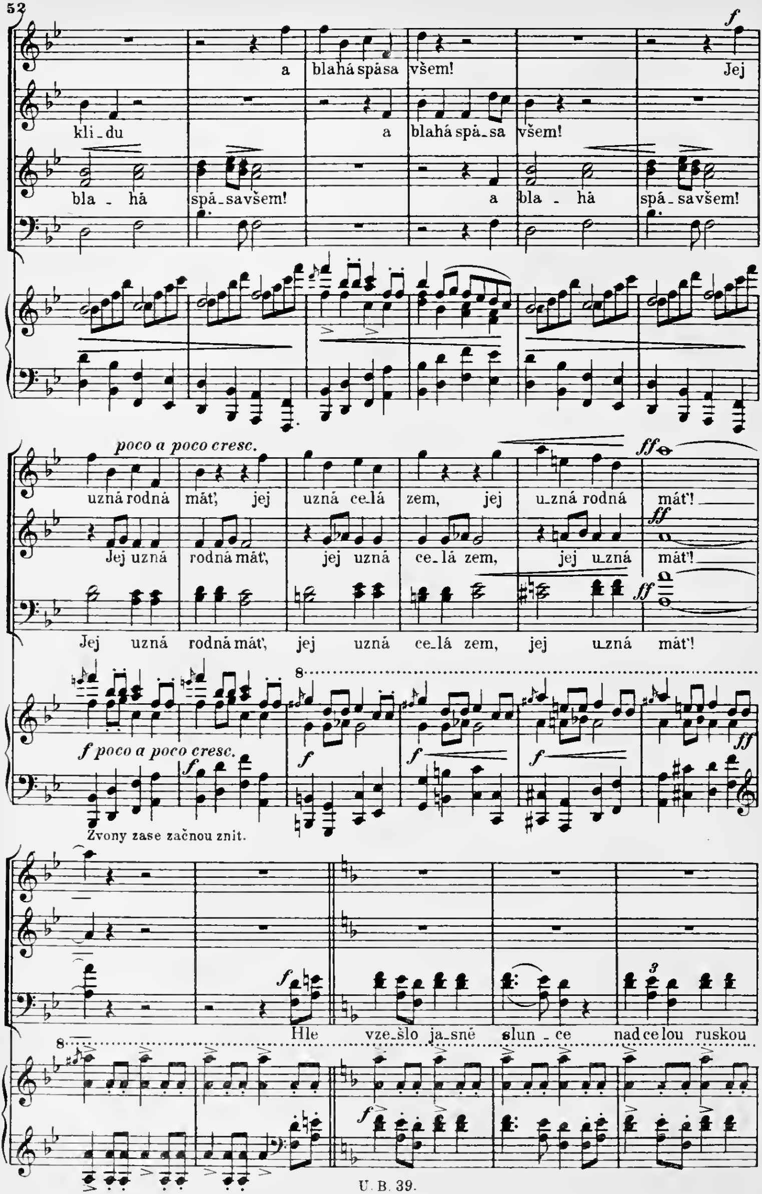

vze - jde a blahá spása všem, a spá - sa všem. všem Náš
dim.
dolce
pán a dě - dic pra - vý, náš car se na - vra - cí, náš
Náš pán a dě - dic pravý, náš car se na - vra - cí, náš
náš
pán a car se na - vra - ci.
pán a car se na - vra - cí. s dů - vě - rou se na - še zraky k němu o - bra -
pán a car se na - vra - ci.
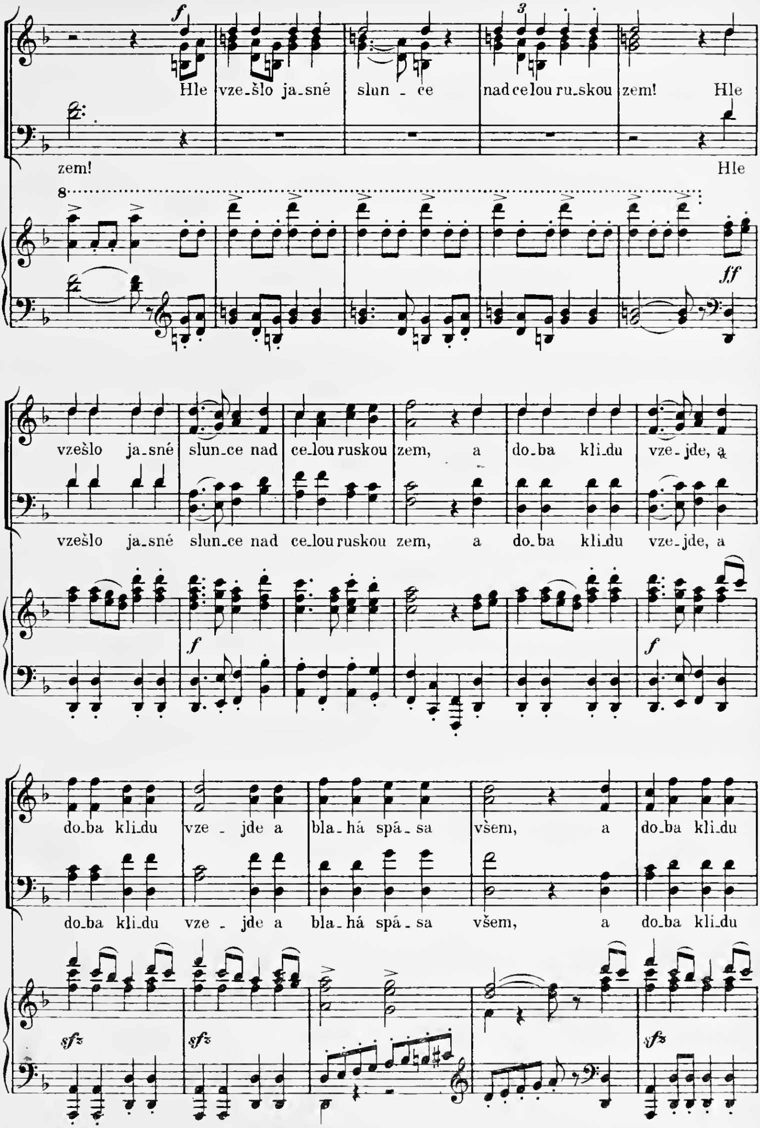

Sopr.
s du_věrou se na_še zra_ky kněmu o_bra _ ci, s du_vě_rou se zra_ky k ně_mu
Alt.
ci, s du_vě_rou se na_še zra_ky kněmu o _ bra _
o_bra _ cí!
ci!
Náš pán a dědic
Náš pán a dědic pra_vý, náš car se navra_cí!
Náš car, náš car se_ na_vra _ cí, náš car se_ na_vra _ cí, náš
Náš car, náš car se_ na_vra _ cí, náš car se_ na_vra _ ci, náš
pra_vý, náš car, náš car, náš car se na_vra _ ci, náš
cresc.
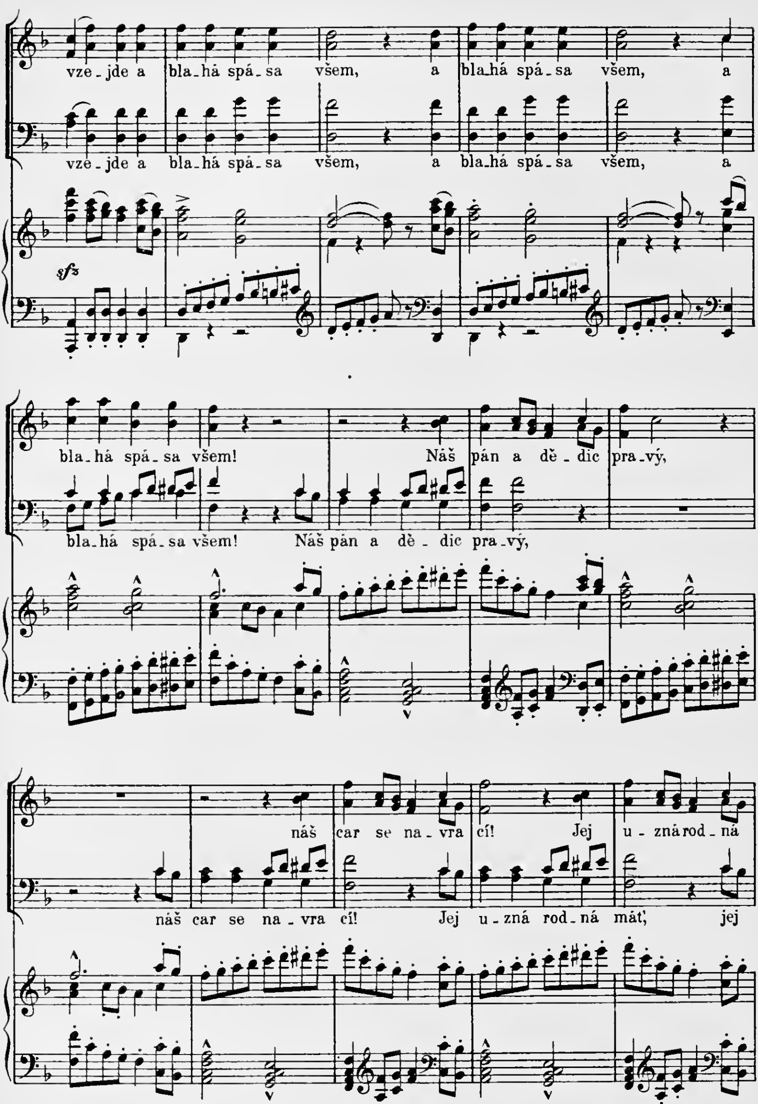

car se navra - ci!
car se navra - ci!
pan a dě_dic pra_vý, náš car se navra - ci!
s dů - věrou se na_še zra_ky k němu o - bra - cí,
s dů - věrou se na_še zra_ky k němu o - bra - cí,
s dů - věrou se na_še zra_ky k němu o - bra - cí, s dů - vě_rou se
s dů - věrou se na_še zra_ky k němu o - bra - cí, s du - vě_rou se
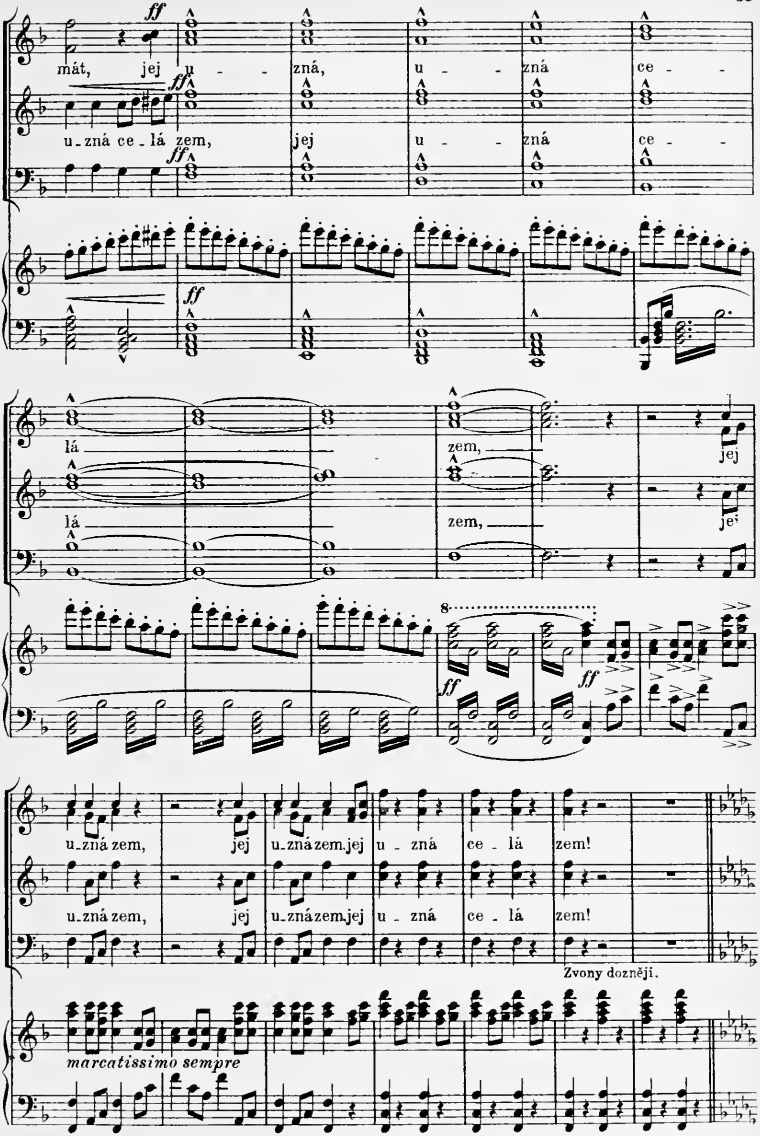

dim. sempre
pp
na_še zra_ky_ k ně_mu, k ně_mu_ o_bra_cí!
s dů_vě_rou se zra_ky k ně_mu o_bra_cí!
dim. sempre
Zvony dozněji.
Sopr.
Jej u_zná rod_ná máť,
Ten.
Jej u_zná rod_ná máť, jej
Jej
u_zná ce_lá zem,
u_zná rod_ná máť,
jej u_zná ce_lá zem,
jej
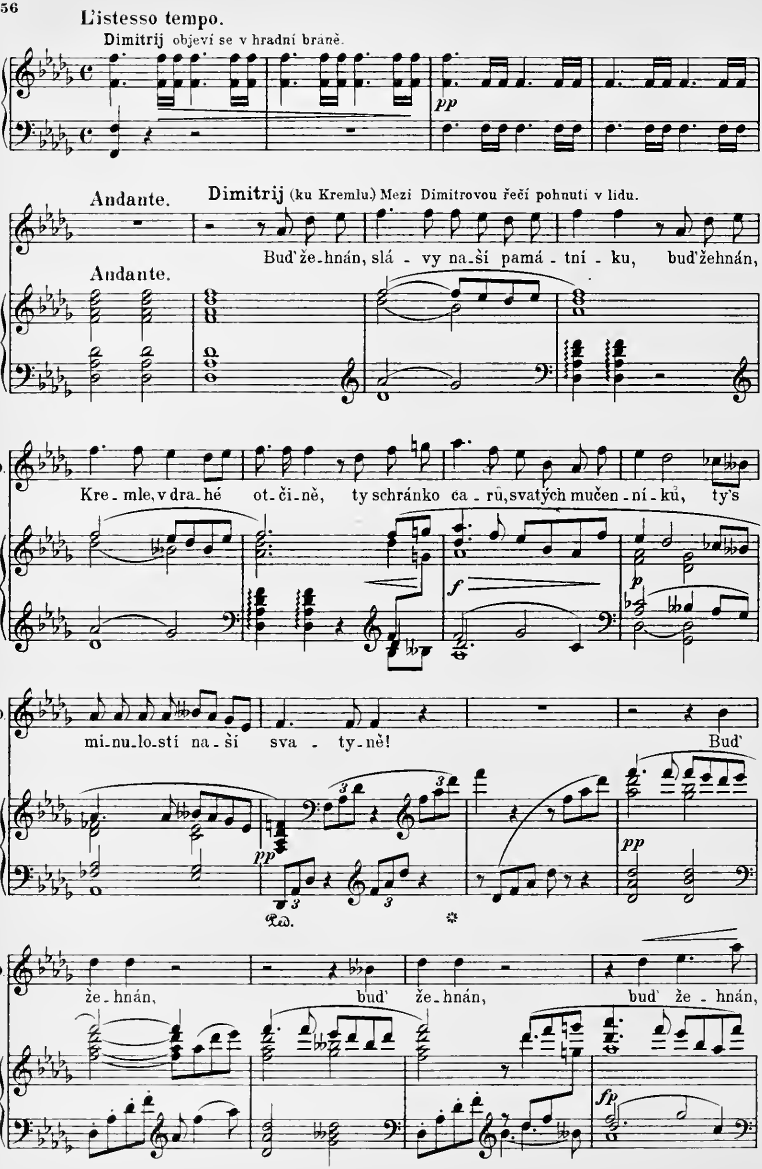

a
u_zná rod_ná mát; jej u - zná ce - lá zem,
vzejde do_ba klí_du a bla_há spá_sa
A vze_jde do - ba kli - du všem a
a vze - jde do_ba kli_du všem
všem, a vze_jde do_ba klí_du
bla - há spá - sa všem, a vzejde do - ba
a bla - há spá - sa všem, a
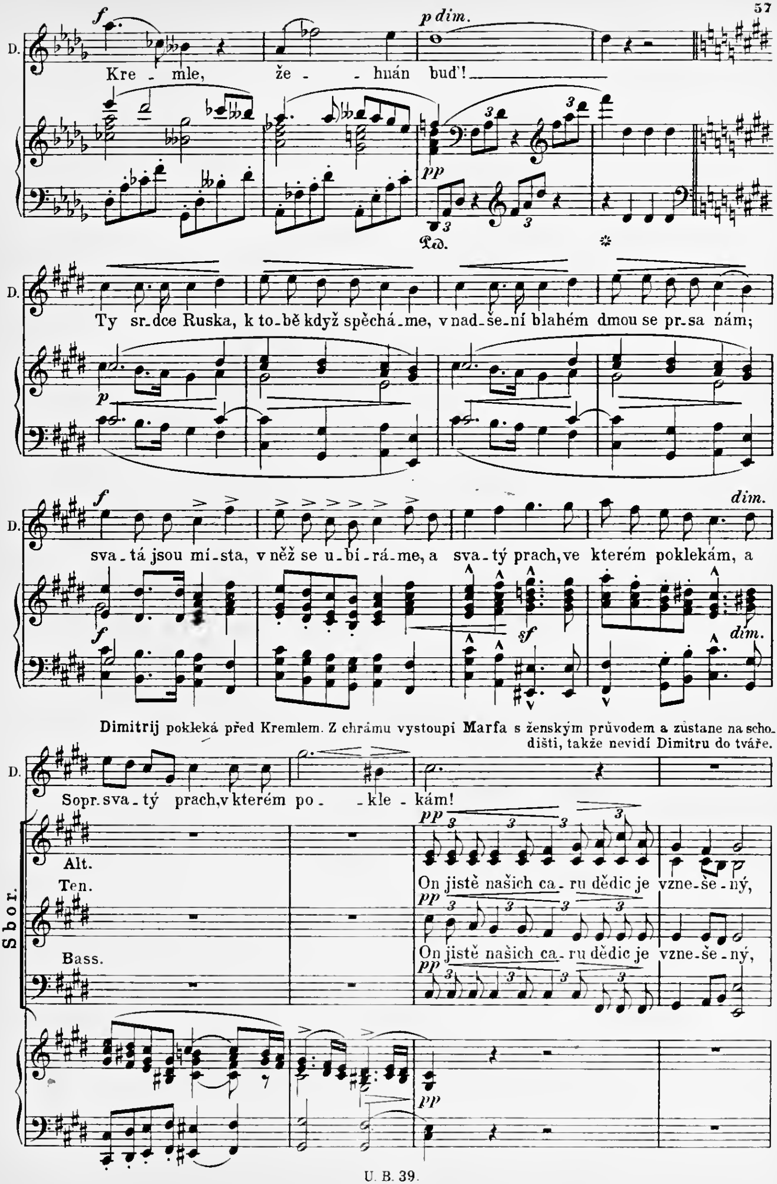

a blahá spása všem! Jej
kli_du a blahá spá_sa všem!
bla - há spá_savšem! a bla - há spá_savšem!
poco a poco cresc.
uzná rodná máť, jej uzná ce_lá zem, jej u_zná rodná máť!
Jej uzná rodná máť, jej uzná ce_lá zem, jej u_zná máť!
Jej uzná rodná máť, jej uzná ce_lá zem, jej u_zná máť!
f poco a poco cresc.
Zvony zase začnou znít.
Hle vze_šlo ja_sné slun - ce nad ce lou ruskou
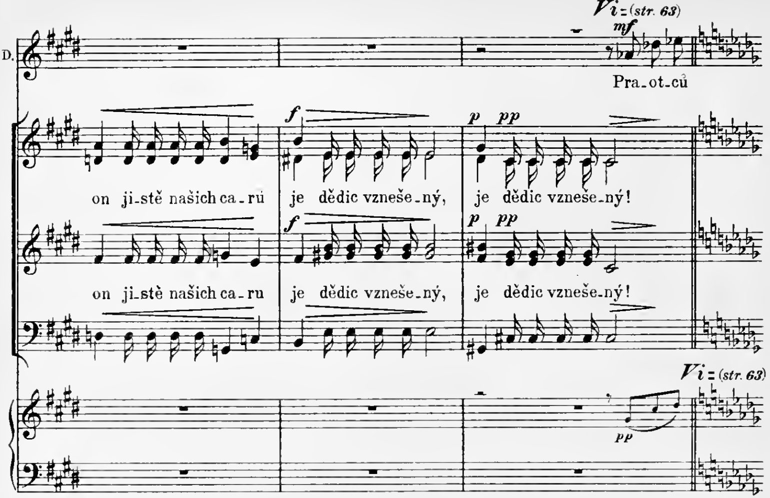

Hle vze_šlo ja_sné slun _ ce nad ce lou ru_skou zem! Hle
zem! Hle
vzešlo ja_sné slun_ce nad ce_lou ruskou zem, a do_ba kli_du vze_jde, a
vzešlo ja_sné slun_ce nad ce_lou ruskou zem, a do_ba kli_du vze_jde, a
do_ba kli_du vze _ jde a bla_há spá_sa všem, a do_ba kli_du
do_ba kli_du vze _ jde a bla_há spá_sa všem, a do_ba kli_du
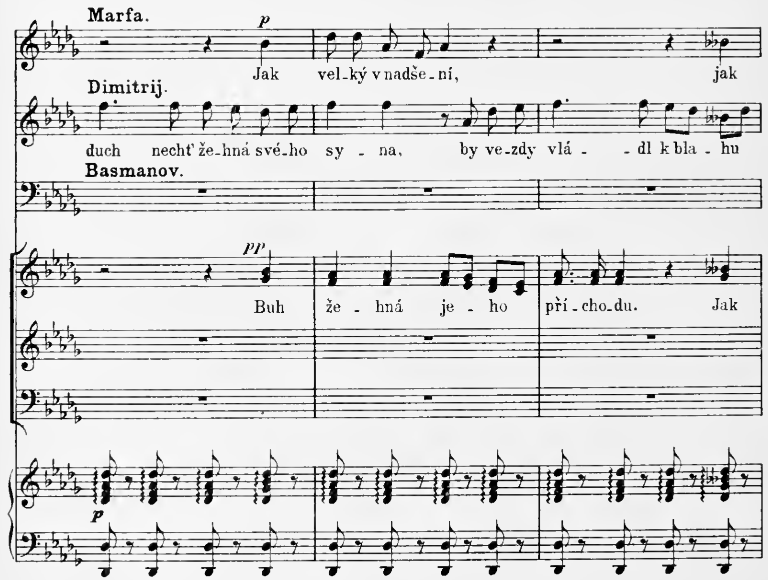

vze_jde a bla_há spá_sa všem, a bla_há spá_sa všem, a
vze_jde a bla_há spá_sa všem, a bla_há spá_sa všem, a
sfz
bla_há spá_sa všem! Náš pán a dě_dic pra_vý,
bla_há spá_sa všem! Náš pán a dě_dic pra_vý,
náš car se na_vra cí! Jej u_zná rod_ná
náš car se na_vra cí! Jej u_zná rod_ná máť, jej
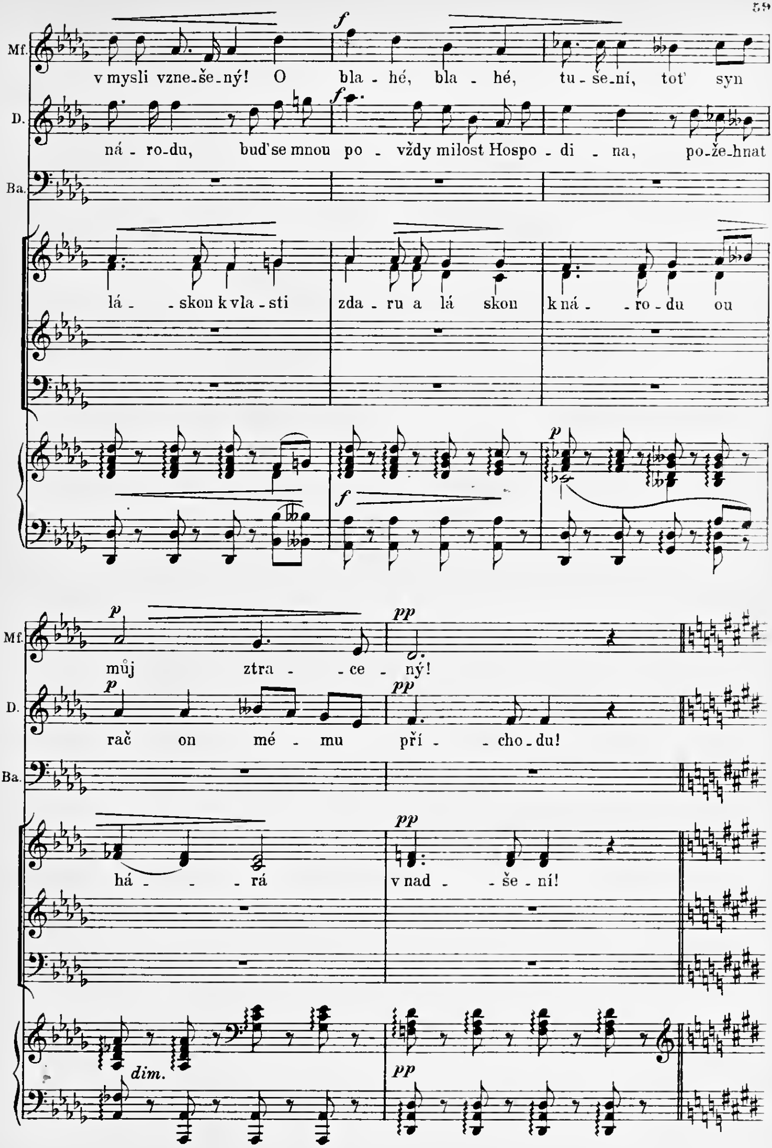

ff
mát, jej u - - zná, u - - zná ce - -
u_zná ce_lá zem, jej u - - zná ce - -
lá zem, jej
lá zem, jej
8
u_zná zem, jej u_zná zem, jej u - zná ce - lá zem!
u_zná zem, jej u_zná zem jej u - zná ce - lá zem!
Zvony dozněji.
marcatissimo sempre
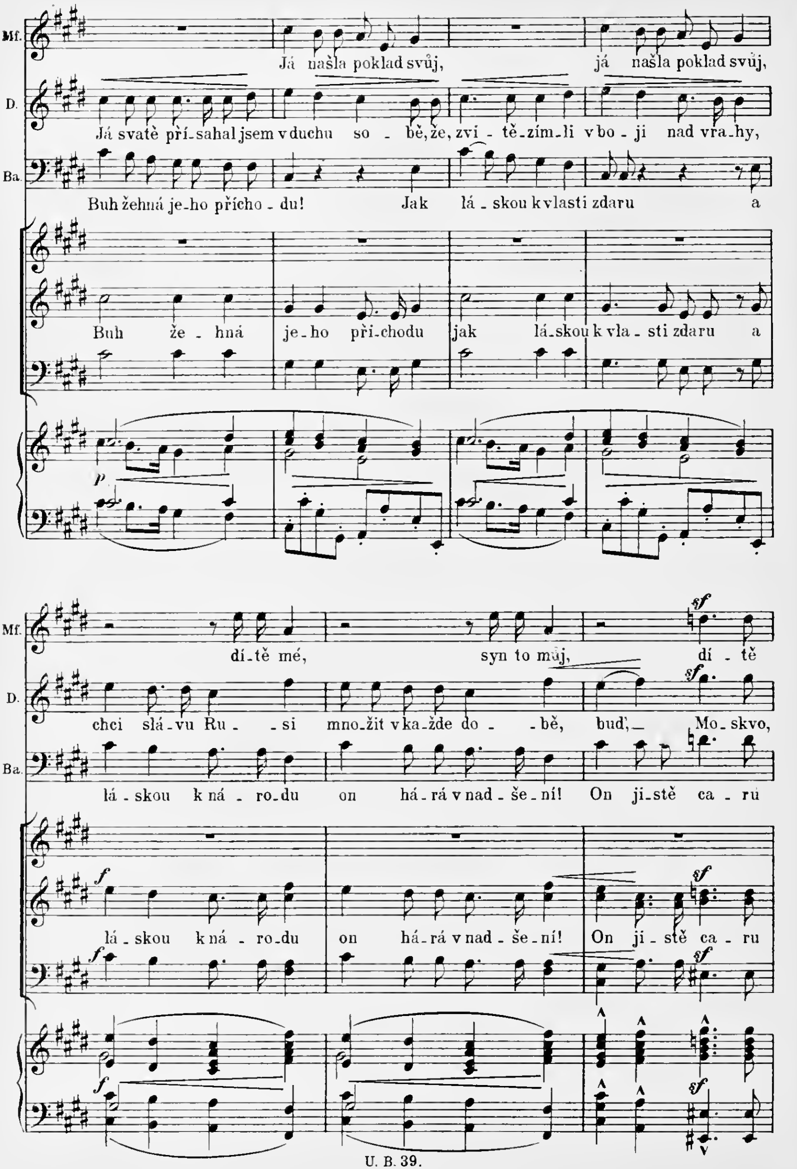

L'istesso tempo.
Dimitrij objeví se v hradní bráně.
pp
Andante.
Dimitrij (ku Kremlu.) Mezi Dimitrovou řečí pohnutí v lidu.
Buď že-hnán, slá - vy na-ši pamá - tní - ku, buď žehnán,
Andante.
D.
Kre - mle, v dra-hé ot-či-ně, ty schránko ca - rů, svatých mučen - ní - ků, ty's
f
p
D.
mi-nu-lo-stí na - ši sva - ty-ně! Buď
pp
pp
Ped.
D.
že - hnán, buď' že - hnán, buď' že - hnán,
fp
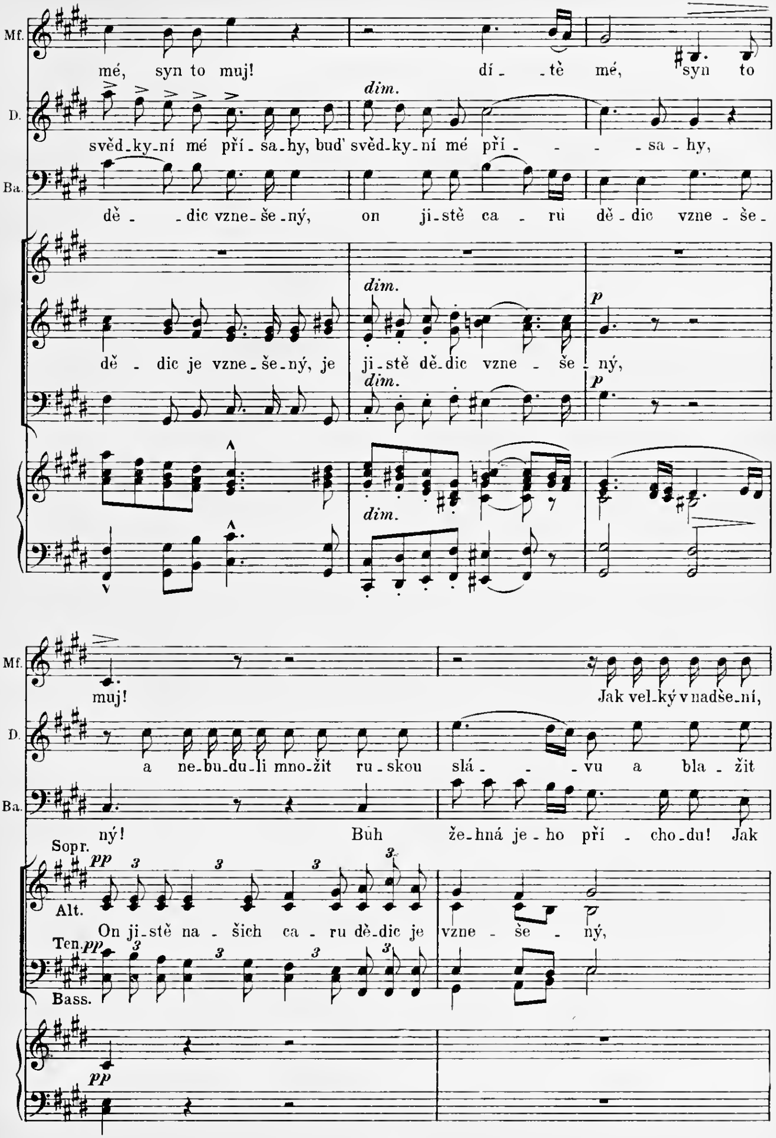

D.
f
Kre - mle, že - - huán buď!
p dim.
pp
Ped.
Ty sr-dce Ruska, k to-bě když spěchá-me, v nad-še-ní blahém dmou se pr-sa nám;
p
f
sva - tá jsou mí-sta, v něž se u-bí-rá-me, a sva - tý prach, ve kterém poklekám, a
dim.
sf
Dimitrij poklekà před Kremlem. Z chrámu vystoupí Marfa s ženským průvodem a zůstane na schodišti, takže nevidí Dimitru do tváře.
Sopr. sva - tý prach, v kterém po - - kle - kám!
Sbor.
Alt.
Ten.
Bass.
On jistě našich ca - ru dědic je vzne-še-ný,
On jistě našich ca - ru dědic je vzne-še-ný,
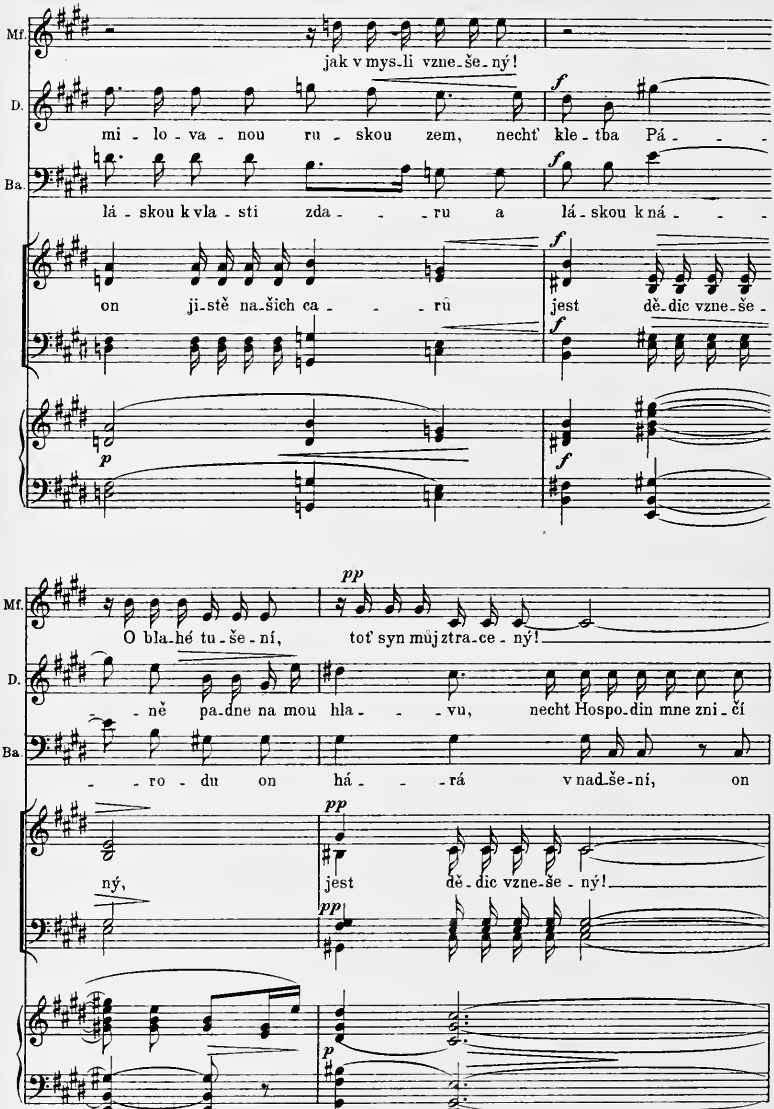

D.
Vi = (str. 63)
mf
Pra_ot_cû
f
p pp
on ji_stě našich ca_rů
je dědic vzneše_ný,
je dědic vzneše_ný!
on ji_stě našich ca_ru
je dědic vzneše_ný,
je dědic vzneše_ný!
Vi = (str. 63)
pp
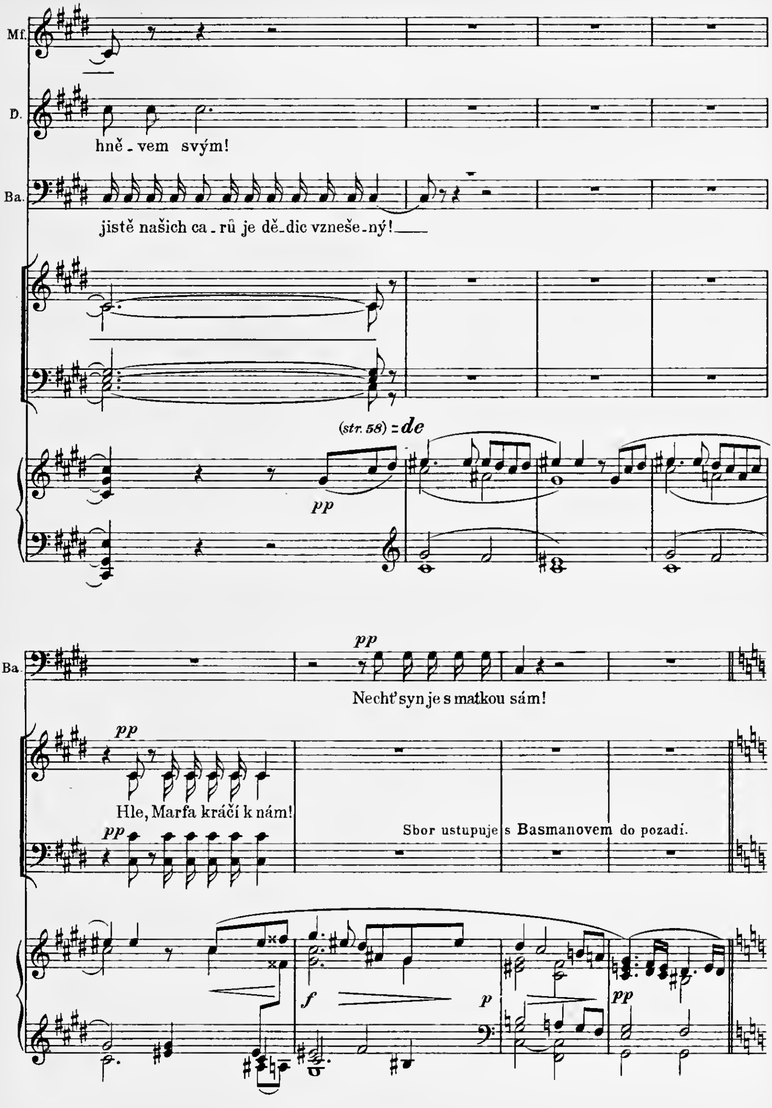

Marfa.
p
Jak vel_ký v nadše_ní, jak
Dimitrij.
duch necht' že_hná své_ho sy - na, by ve_zdy vlá - - dl k bla - hu
Basmanov.
pp
Buh že - hná je - ho pří_cho_du. Jak
p

Mf.
D.
Ba.
f
v mysli vzne-še-ný! O bla-hé, bla-hé, tu-še-ní, toť syn
f
ná-ro-du, buď se mnou po-vždy milost Hospo-di-na, po-že-hnat
lá-skon k vla-sti zda-ru a lá skon k ná-ro-du ou
p
f
p
můj ztra-ce-ný!
pp
p
rač on mé-mu pří-cho-du!
pp
há-rá v nad-še-ní!
pp
dim.
pp

Mf.
D.
Ba.
Já našla poklad svůj, já našla poklad svůj,
Já svatě pří_sahal jsem v duchu so _ bě, že, zví _ tě_zím_li v bo _ ji nad vra_hy,
Buh žehná je_ho přícho _ du! Jak lá _ skou k vlasti zdaru a
Buh že _ hná je_ho při_chodu jak lá_skou k vla _ sti zdaru a
p
dí_tě mé, syn to můj, dí _ tě
chci slá_vu Ru _ _ si množit v ka_žde do _ _ bě, buď, _ Mo_skvo,
lá _ skou k ná _ ro_du on há_rá v nad _ še_ní! On ji_stě ca_ru
f
lá _ skou k ná _ ro_du on há_rá v nad _ še_ní! On ji _ stě ca _ ru
sf

Mf.
mé, syn to muj! dí - tě mé, syn to
D.
dim.
svěd_ky_ní mé pří_sa_hy, buď svěd_ky_ní mé pří - - - - sa - hy,
Ba.
dě - dic vzne_še_ný, on ji_stě ca - ru dě - dic vzne - še-
dim.
dě - dic je vzne_še_ný, je ji_stě dě_dic vzne - še - ný,
dim.
p
p
dim.
Mf.
muj! Jak vel_ký v nadše_ní,
D.
a ne_bu_du_li mno_žit ru_skou slá - - vu a bla - žit
Ba.
ný! Bůh že_hná je_ho pří - cho_du! Jak
Sopr.
pp
Alt.
On ji_stě na - šich ca - ru dě_dic je vzne - še - ný,
Ten.
pp
Bass.
pp
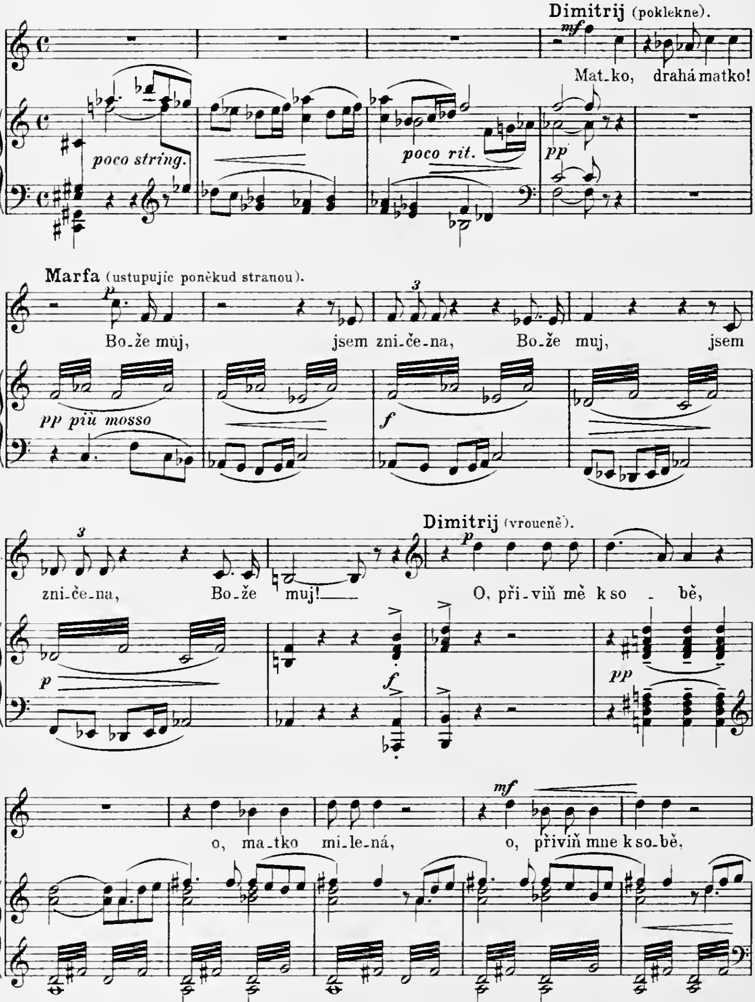

Mf.
jak v mys_li vzne_še_ný!
D.
mi - lo - va - nou ru - skou zem, nechť kle - tba Pá - - -
Ba.
lá - skou k vla - sti zda - - - ru a lá - skou k ná - - -
on ji_stě na_šich ca - - - rů jest dě_dic vzne_še -
p
f
f
f
f
f
Mf.
O bla_hé tu_še_ní, toť syn můj ztra_ce_ný!
pp
D.
- ně pa_dne na mou hla - - - vu, necht Hospo_din mne zni_čí
Ba.
- ro - du on há - - - rá v nad_še_ní, on
ný, jest dě_dic vzne_še_ný!
pp
pp
p
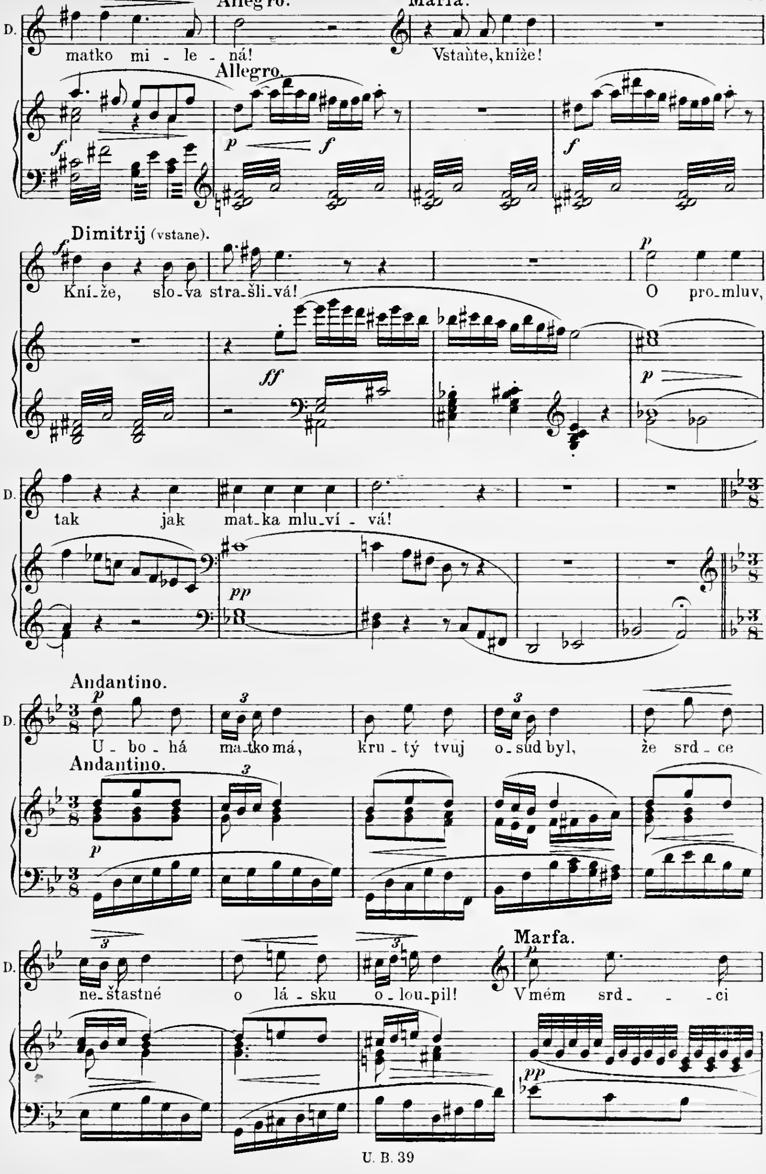

Mf.
D.
hně - vem svým!
Ba.
jistě našich ca - rů je dě - dic vzneše - ný!
(str. 58) = de
pp
Ba.
pp
Nechť syn je s matkou sám!
pp
Hle, Marfa kráčí k nám!
pp
Sbor ustupuje s Basmanovem do pozadí.
f
p
pp
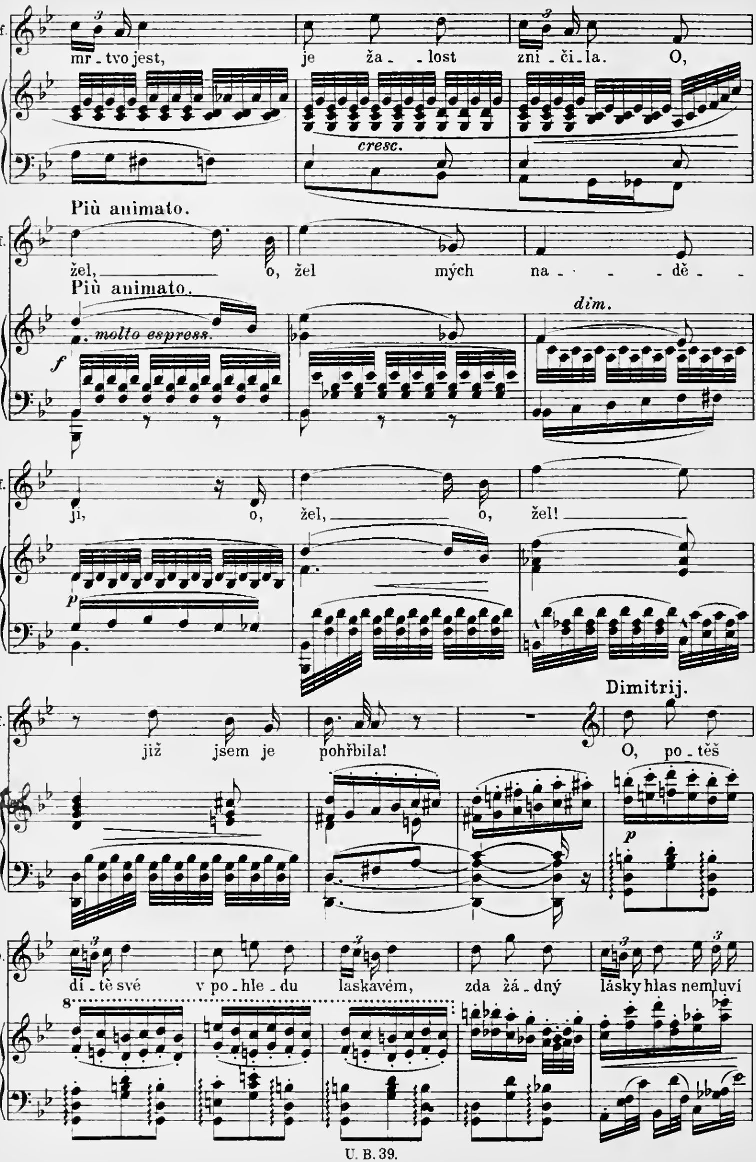
Výstup 6.
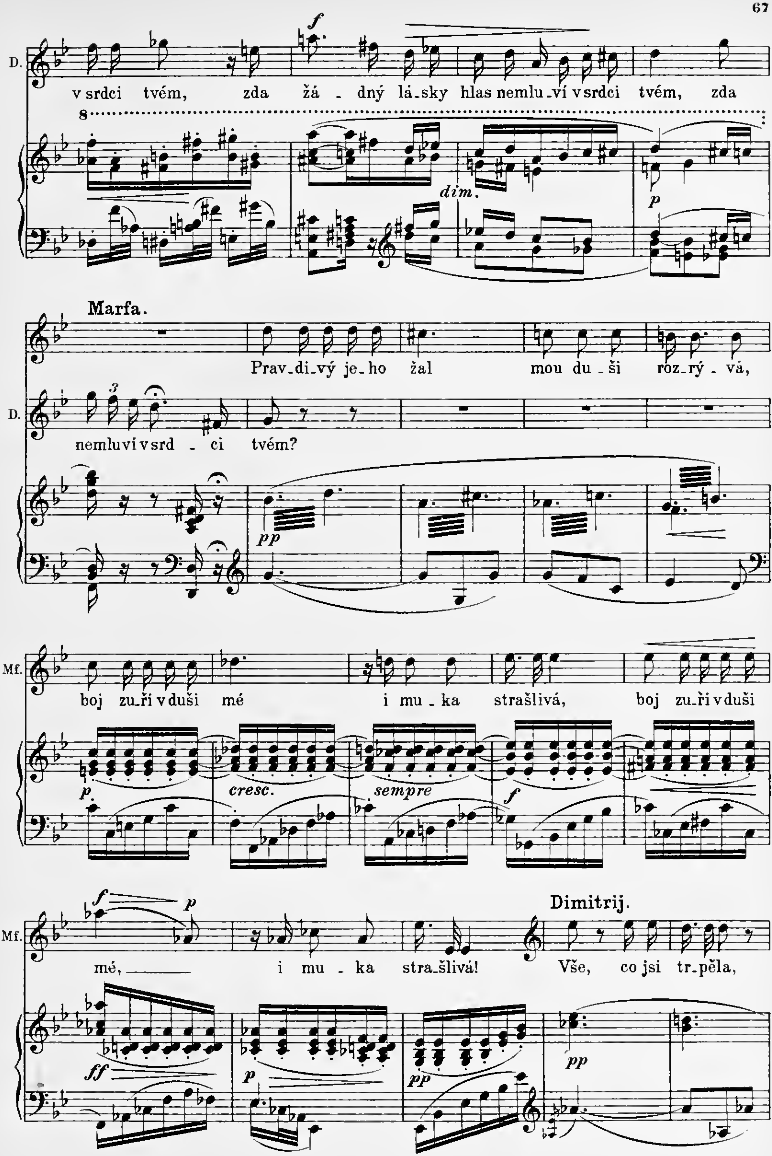
Předešlí, později patriarcha s kněžími, Šujský.
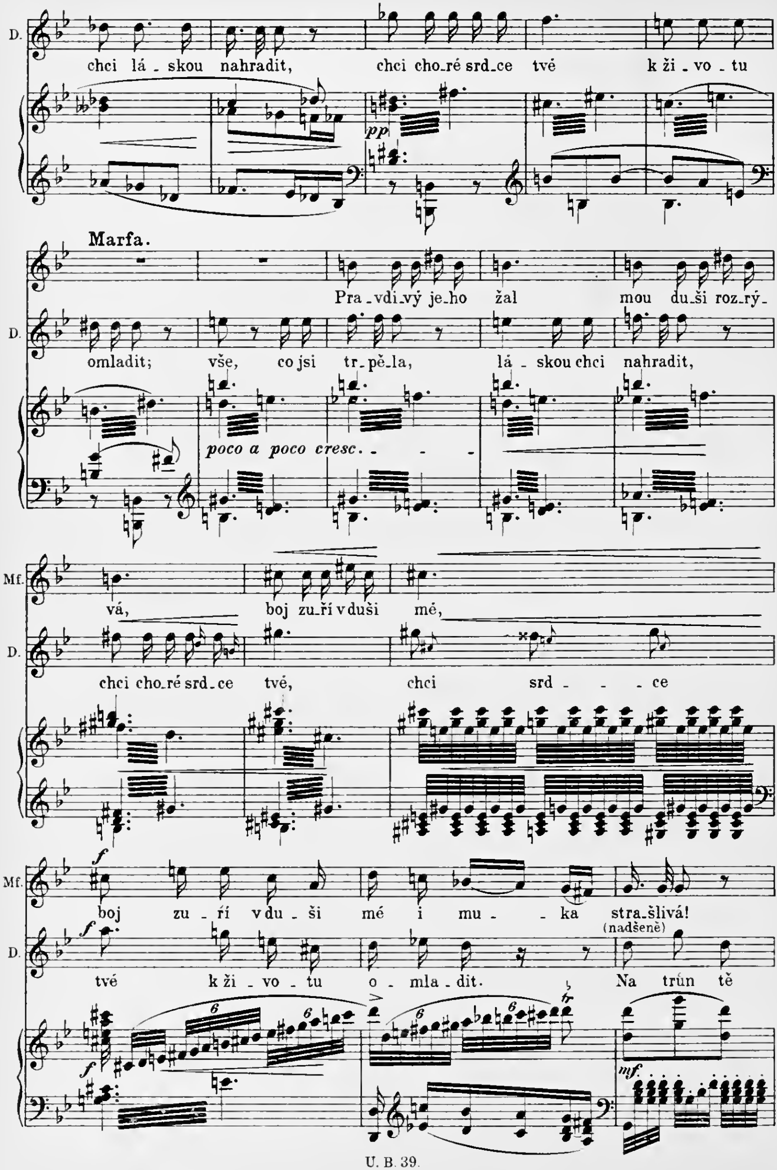
(Dimitrij, jenž posud byl obrácen ke Kremlu, se ohlédne a spěchá Marfě vstříc. Marfa s radostným chvatem k němu, shlédnuvši jej však z blízka, zarazí se. Dimitrij spěchá dále a klesne jí k nohoum.)
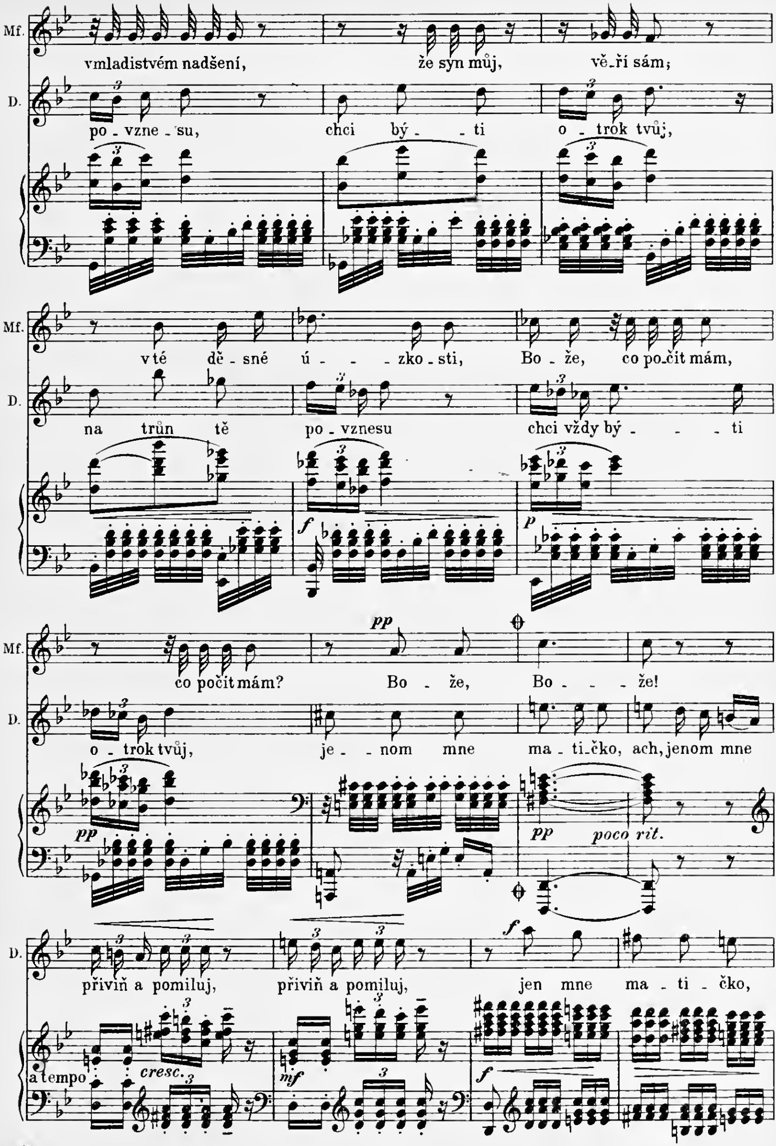

Allegro.
Marfa.
D.
matko mi - le - ná!
Vstaňte, kníže!
Allegro.
f
p
f
f
Dimitrij (vstane).
f
Kní_že, slo_va stra_šli_vá!
p
O pro_mluv,
ff
p
D.
tak jak mat_ka mlu_ví - vá!
pp
Andantino.
p
D.
U - bo - há ma_tko má, kru - tý tvůj o - sud byl, že srd - ce
Andantino.
p
D.
ne_šťastné o lá - sku o - lou_pil!
Marfa.
p
V mém srd - - ci
pp
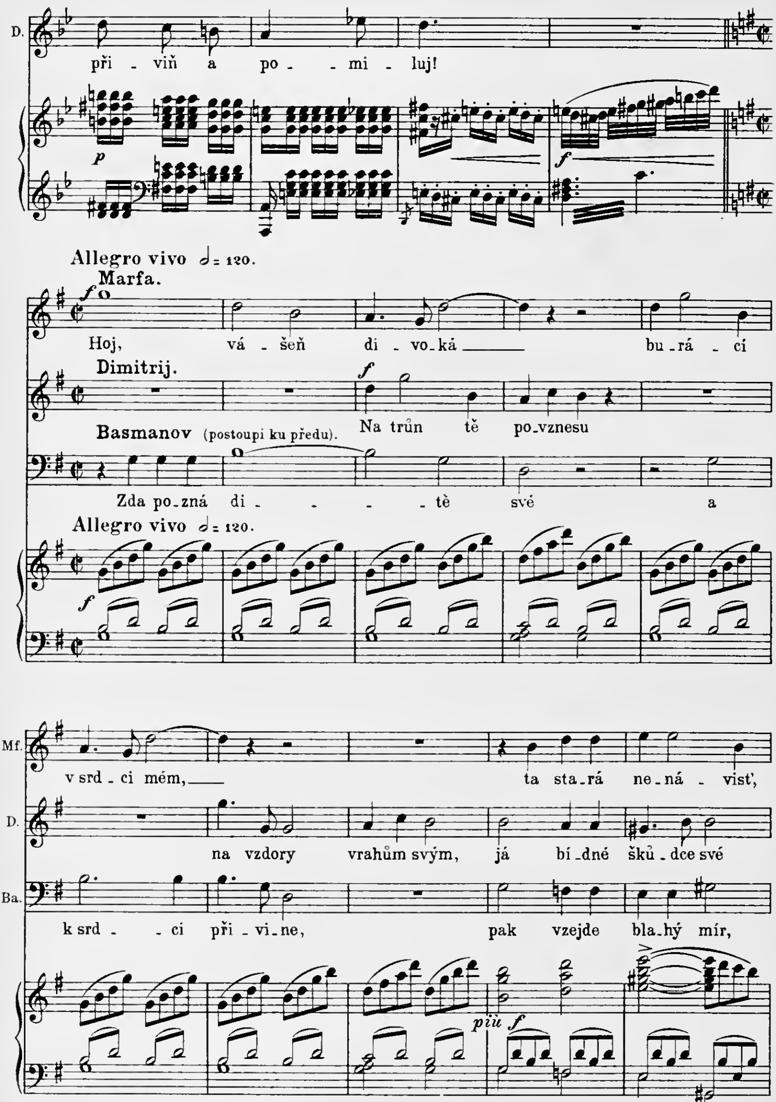

Mf.
mr - tvo jest, je ža - - lost zni - či - la. O,
cresc.
Più animato.
želi, o, žel mých na - - - dě -
molto espress.
f
dim.
ji, o, žel, o, žel!
p
Dimitrij.
již jsem je pohřbila!
O, po - těš
D.
dí - tě své v po - hle - du laskavém, zda žá - dný lásky hlas nemluví
8
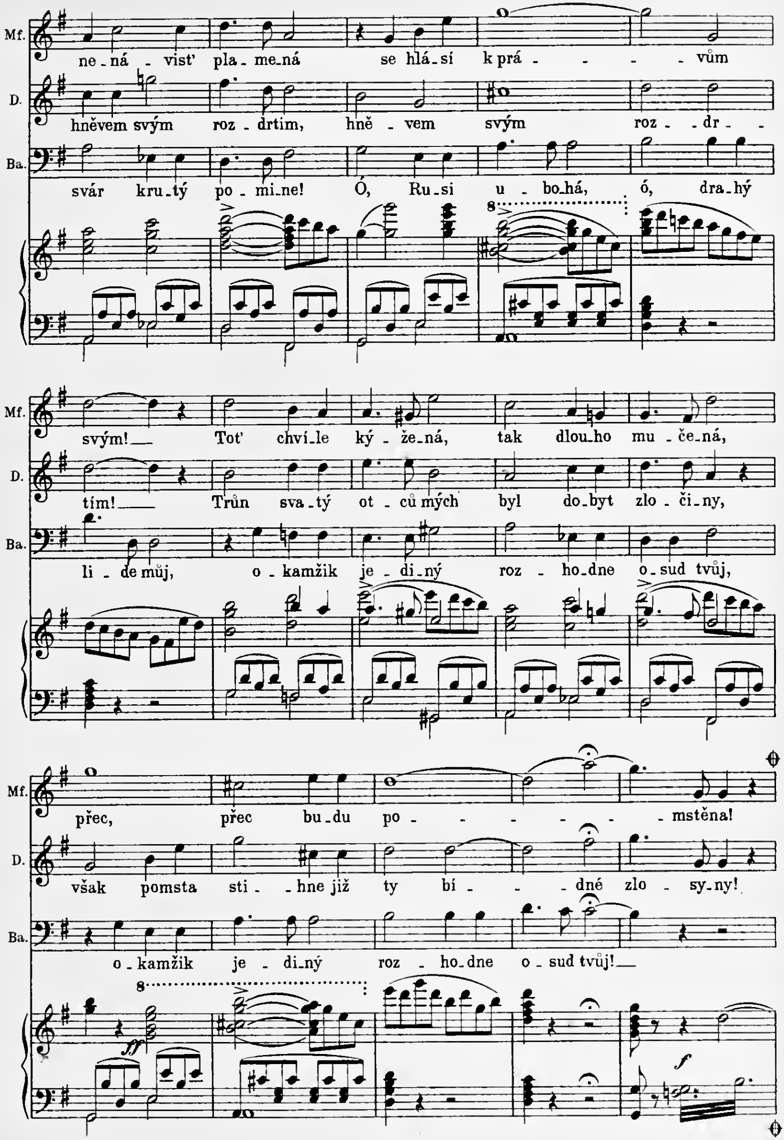

D.
v srdci tvém, zda žá - dný lá_sky hlas nemlu_ví v srdci tvém, zda
dim.
Marfa.
Prav_di_vý je_ho žal mou du - ši roz_rý - vá,
D.
nemluví v srd - ci tvém?
pp
Mf.
boj zu_ří v duši mé i mu - ka strašlivá, boj zu_ří v duši
p. cresc. sempre f
Mf.
mé, i mu - ka stra_šlivá!
Dimitrij.
Vše, co jsi tr_pěla,
ff p pp pp
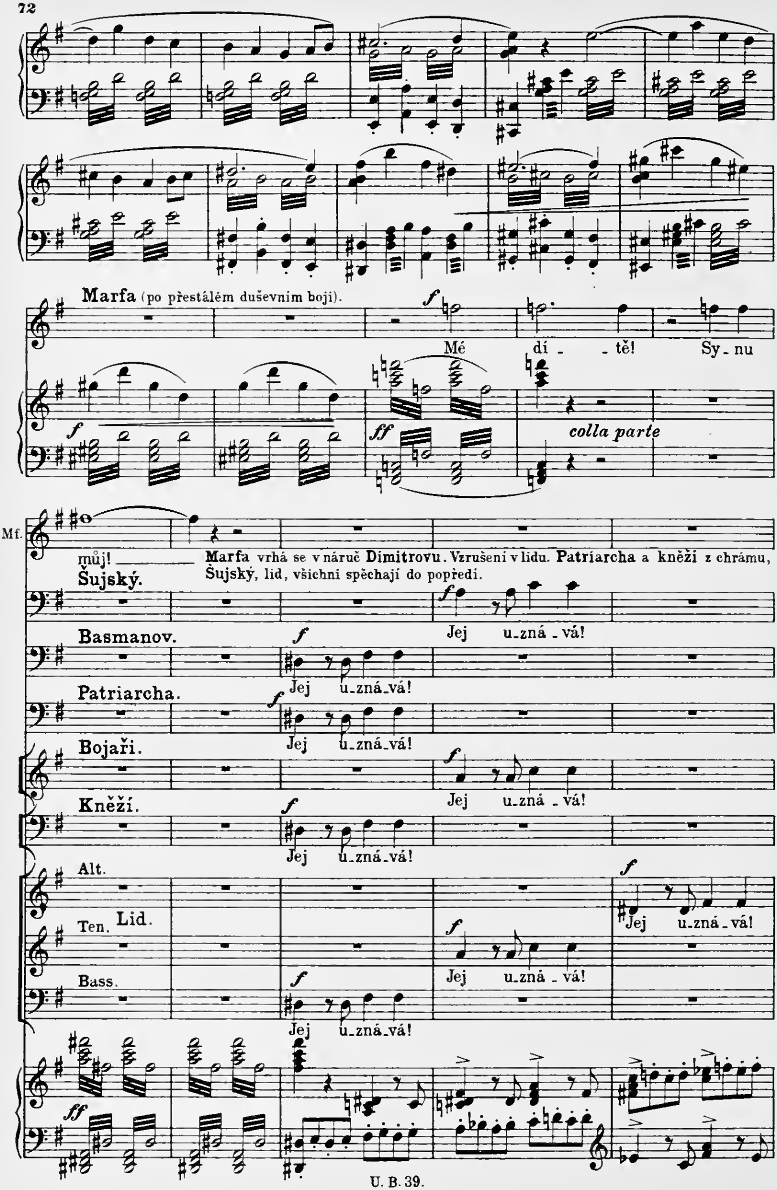

D.
chci lá - skou nahradit, chci cho-ré srd-ce tvé k ži - vo - tu
pp
Marfa.
Pra - vdi - vý je - ho žal mou du - ši roz - rý -
D.
omladit; vše, co jsi tr - pě - la, lá - skou chci nahradit,
poco a poco cresc.
Mf.
vá, boj zu - ří v duši mé,
D.
chci cho - ré srd - ce tvé, chci srd - - - ce
Mf.
f
boj zu - ří v du - ši mé i mu - - ka stra - šlivá!
D.
f
tvé k ži - vo - tu o - mla - dit. Na trůn tě
(nadšeně)
tr
mf
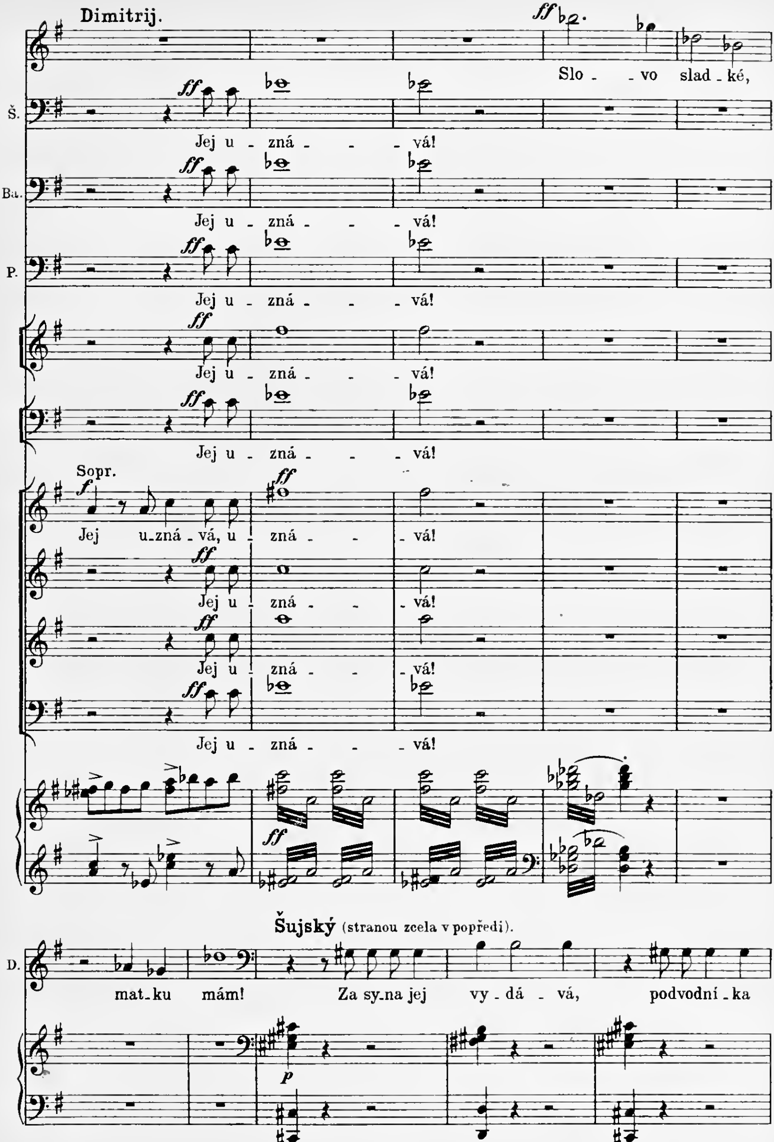

Odtud až ku na str. 71. srov. Dodatek I.
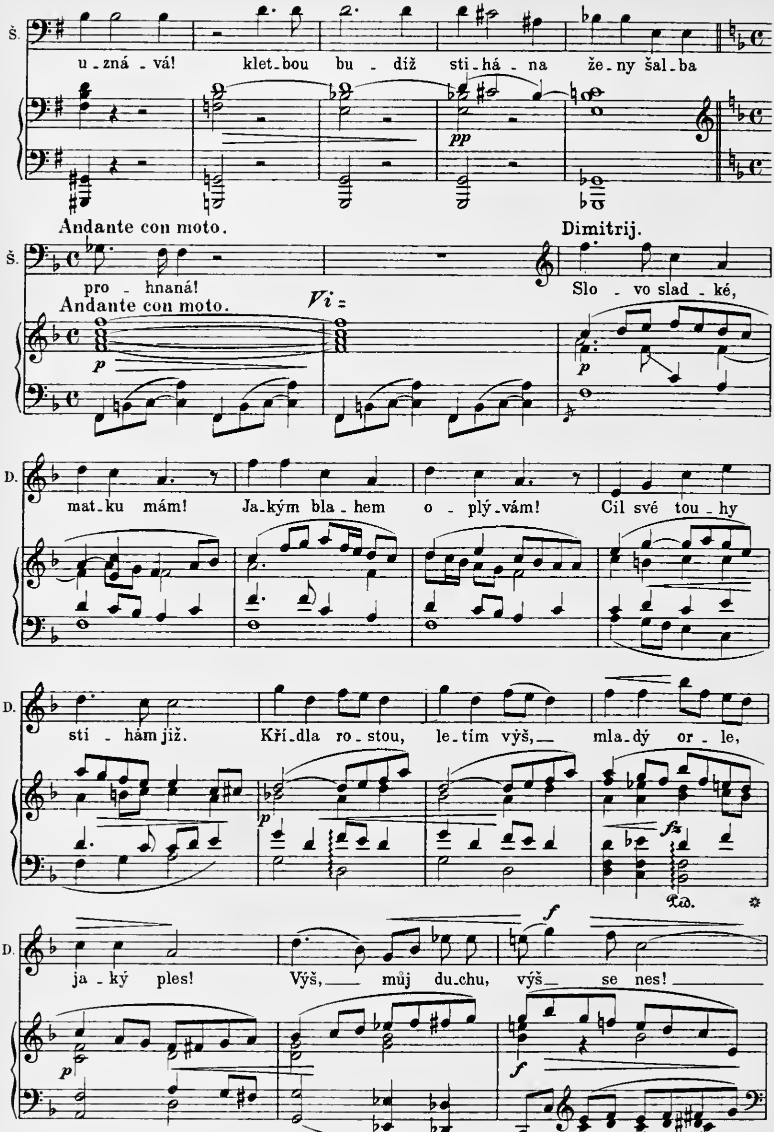

D.
při - viň a po - - mi - luj!
p
f
Allegro vivo 𝅗𝅥 = 120.
Marfa.
f
Hoj, vá - šeň di - vo - ká bu - rá - cí
Dimitrij.
f
Na trůn tě po - vznesu
Basmanov (postoupí ku předu).
Zda po - zná di - - - tè své a
Allegro vivo 𝅗𝅥 = 120.
f
Mf.
v srd - ci mém, ta sta - rá ne - ná - visť,
D.
na vzdory vrahům svým, já bí - dné šků - dce své
Ba.
k srd - - ci při - vi - ne, pak vzejde bla - hý mír,
più f
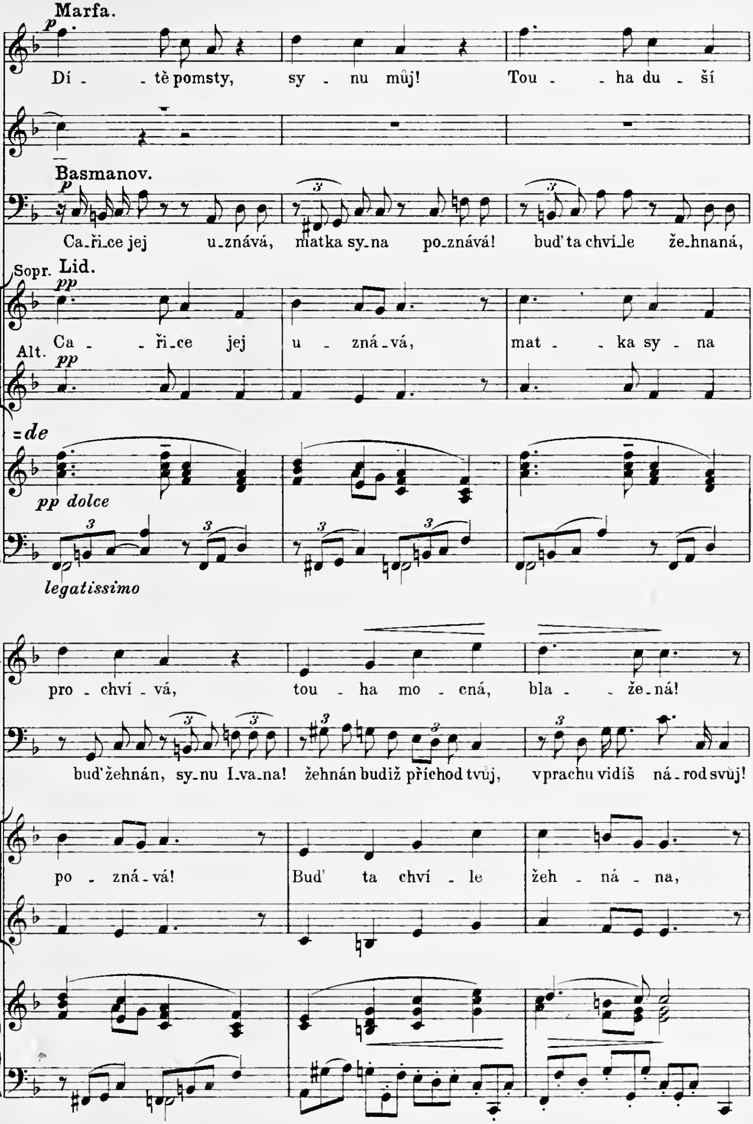

Mf.
D.
Ba.
ne - ná - visť pla - me - ná se hlá - sí k prá - - - - - vům
hněvem svým roz - drtim, hně - vem svým roz - - dr - -
svár kru - tý po - mi - ne! Ó, Ru - si u - bo - há, ó, dra - hý
svým! Toť chví - le ký - že - ná, tak dlou - ho mu - če - ná,
tím! Trůn sva - tý ot - cůmých byl do - byt zlo - či - ny,
li - de můj, o - kamžik je - di - ný roz - ho - dne o - sud tvůj,
přec, přec bu - du po - - - - - - mstěna!
však pomsta sti - - hne již ty bí - - - dné zlo - sy - ny!
o - kamžik je - di - ný roz - ho - dne o - sud tvůj!
ff
f
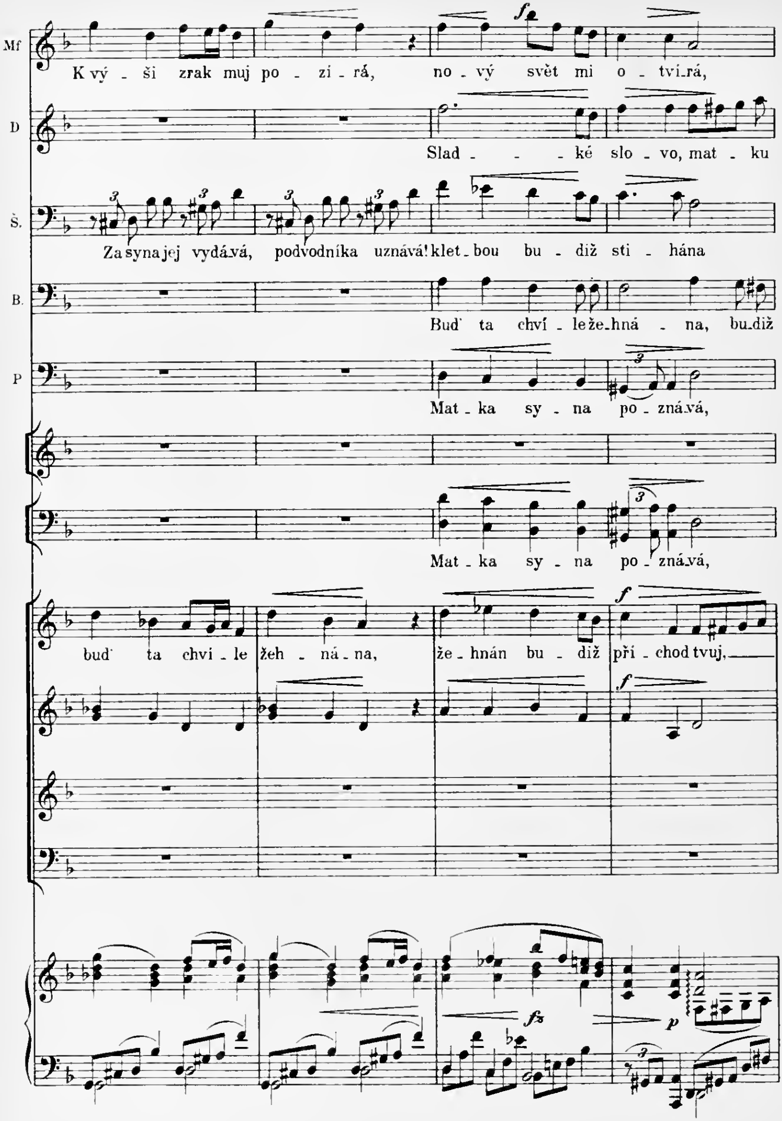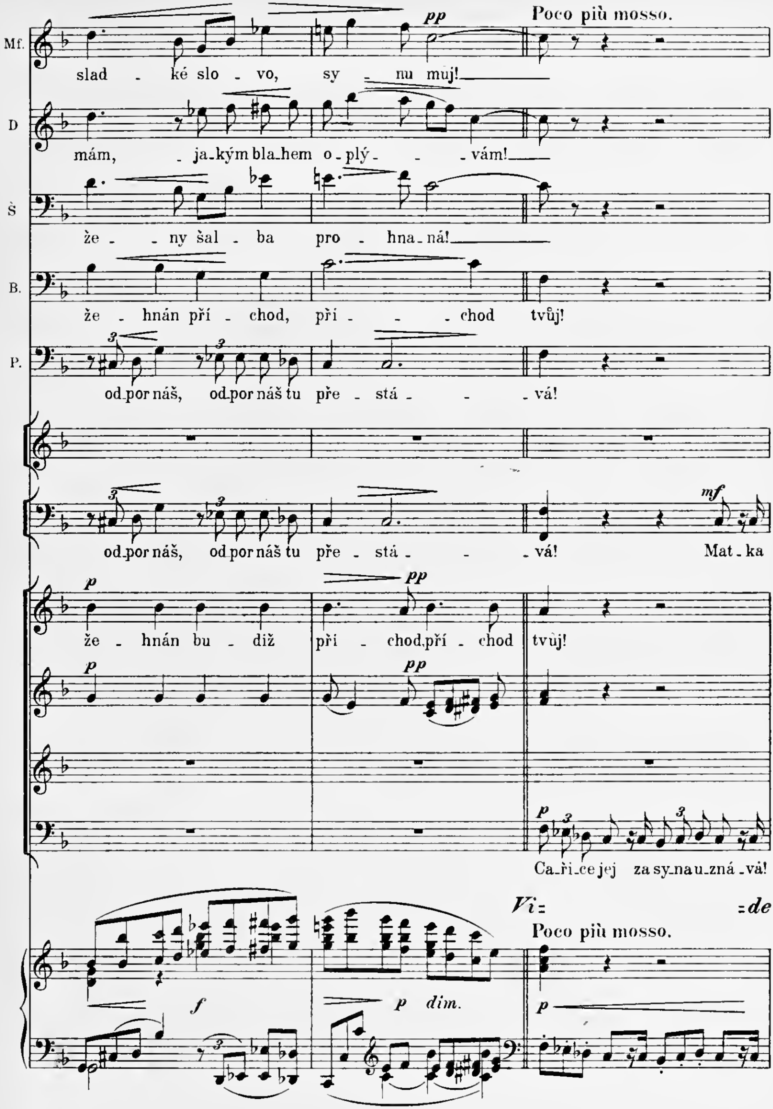

Marfa (po přestálém duševním boji).
f
Mé dí - tě! Sy - nu
f
ff
colla parte
Mf.
můj!
Marfa vrhá se v náruč Dimitrovu. Vzrušení v lidu. Patriarcha a kněži z chrámu, Šujský, lid, všichni spěchají do popředí.
Šujský.
f
Jej u-zná - vá!
Basmanov.
f
Jej u-zná-vá!
Patriarcha.
f
Jej u-zná-vá!
Bojaři.
f
Jej u-zná - vá!
Kněží.
f
Jej u-zná-vá!
Alt.
f
Jej u-zná - vá!
Ten. Lid.
f
Jej u-zná - vá!
Bass.
f
Jej u-zná-vá!
ff

Dimitrij.
Slo - vo slad - ké,
Š.
Jej u - zná - - - vá!
Ba.
Jej u - zná - - - vá!
P.
Jej u - zná - - - vá!
Jej u - zná - - - vá!
Jej u - zná - - - vá!
Sopr.
Jej u_zná - vá, u - zná - - - vá!
Jej u - zná - - - vá!
Jej u - zná - - - vá!
Jej u - zná - - - vá!
Šujský (stranou zcela v popředí).
D.
mat_ku mám! Za sy_na jej vy - dá - vá, podvodní - ka
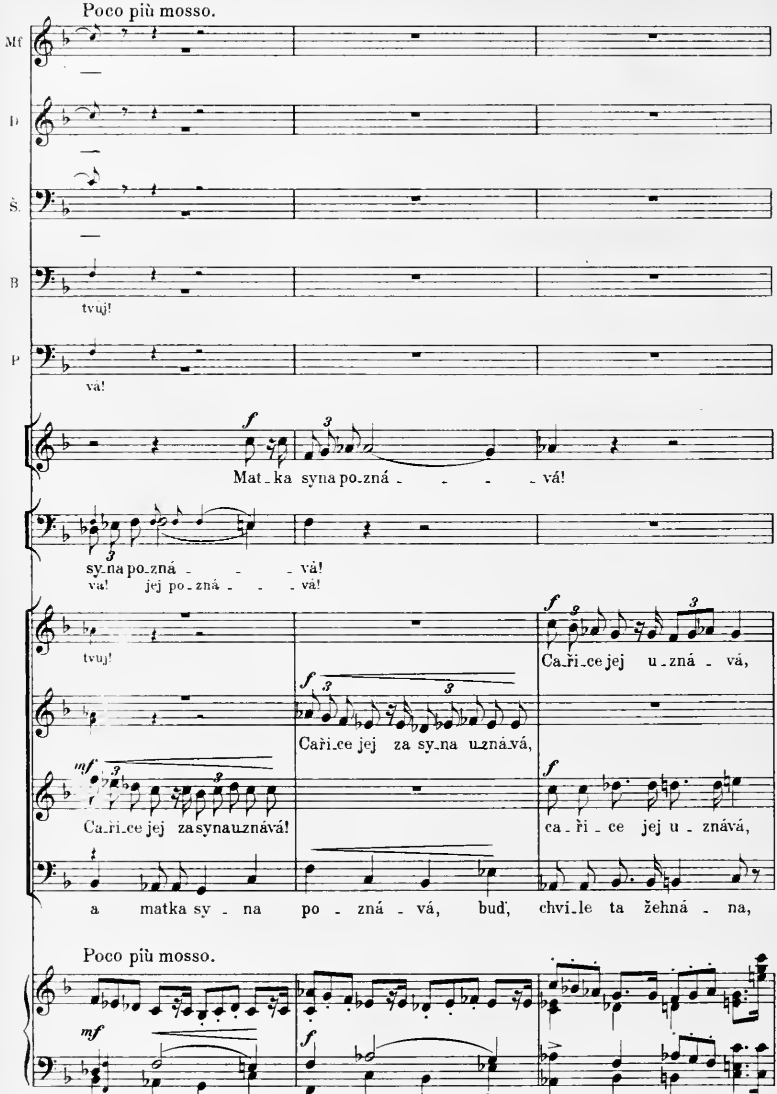

Š.
u_zná_vá! klet_bou bu_díž sti_há_na že_ny šal_ba
pp
Andante con moto.
Dimitrij.
Š.
pro_hnaná! Slo_vo slad_ké,
Andante con moto.
Vi=
p
p
D.
mat_ku mám! Ja_kým bla_hem o_plý_vám! Cíl své tou_hy
D.
stí_hám již. Kří_dla ro_stou, le_tím výš, mla_dý or_le,
p
fz
D.
ja_ký ples! Výš, můj du_chu, výš se nes!
f
p
f
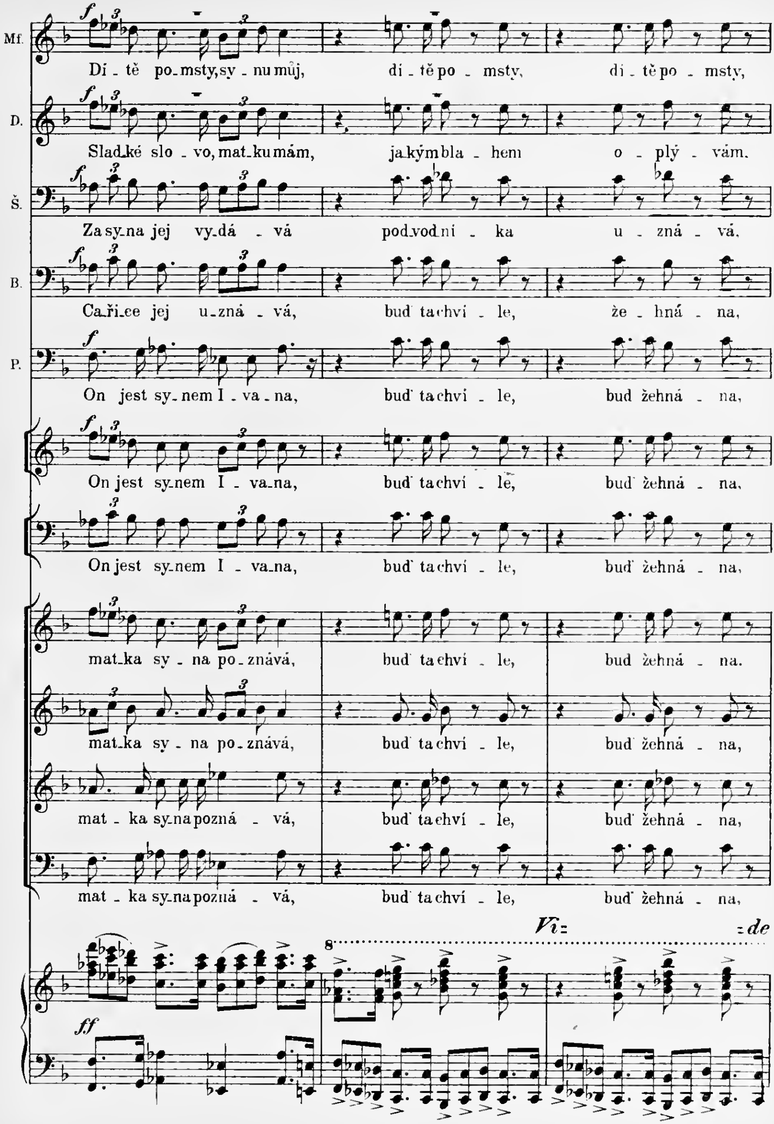

Marfa.
Dí - tě pomsty, sy - nu můj! Tou - ha du - ší
D.
Basmanov.
Ca-ři-ce jej u-znává, matka sy-na po-znává! buď ta chví-le že-hnaná,
Sopr. Lid.
Ca - ři-ce jej u - zná-vá, mat - ka sy - na
Alt.
=de
pp dolce
legatissimo
Mf.
pro - chví - vá, tou - ha mo - cná, bla - že-ná!
Ba.
buď žehnán, sy-nu I-va-na! žehnán budiž příchod tvůj, vprachu vidíš ná-rod svůj!
po - zná-vá! Buď ta chví - le žeh - ná - na,
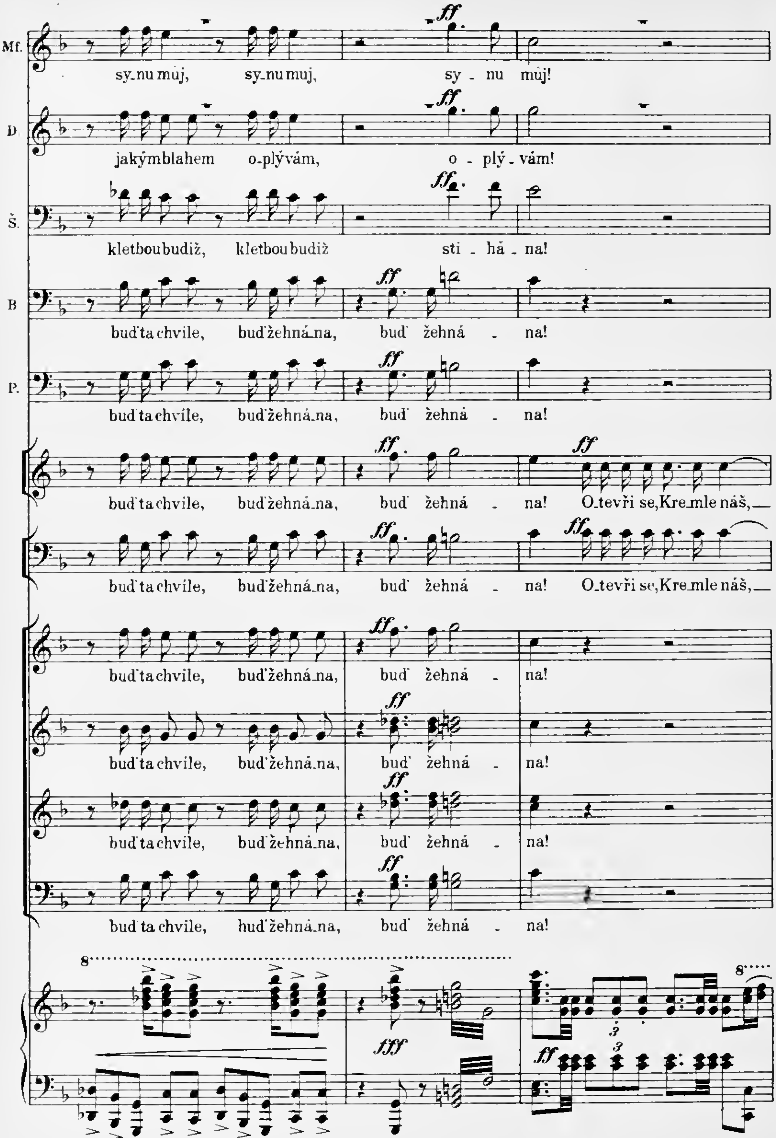

Mf
K vý - ši zrak muj po - zi - rá, no - vý svět mi o - tví - rá,
D
Slad - - - ké slo - vo, mat - ku
Š.
Za syna jej vydá - vá, podvodníka uznává! klet - bou bu - diž sti - hána
B.
Buď ta chví - le že - hná - na, bu - diž
P
Mat - ka sy - na po - zná - vá,
Mat - ka sy - na po - zná - vá,
buď ta chví - le žeh - ná - na, že - hnán bu - diž pří - chod tvuj,
f
fz
p
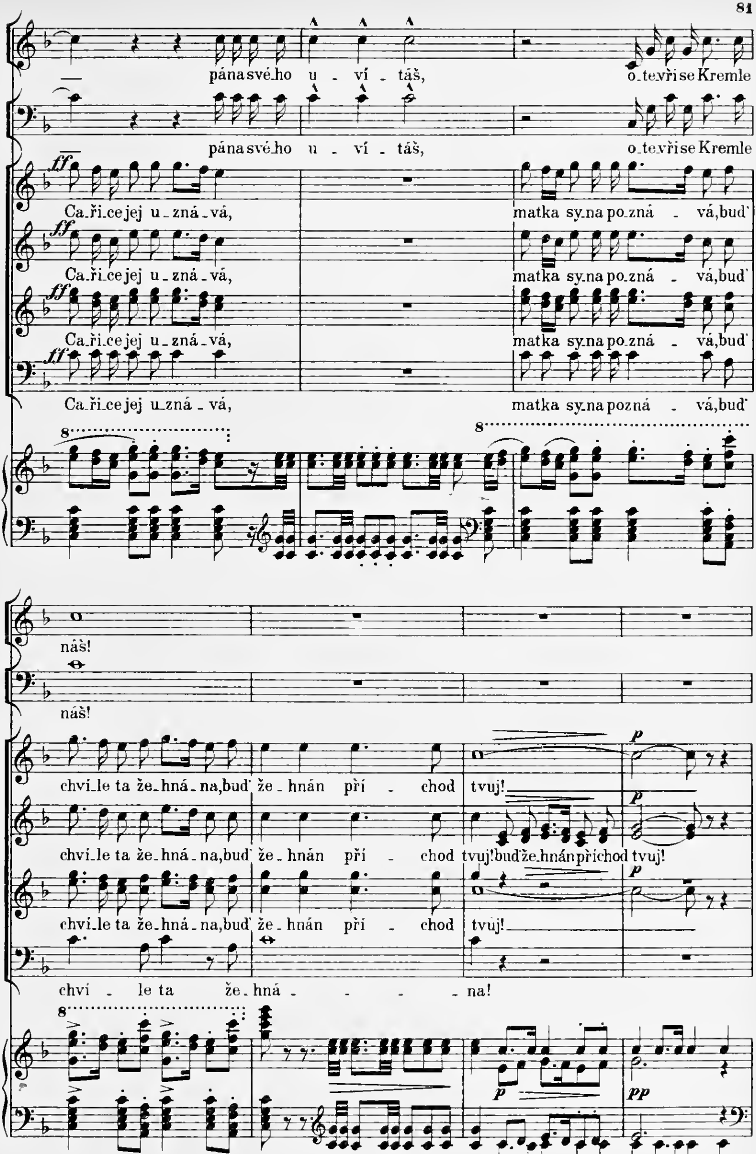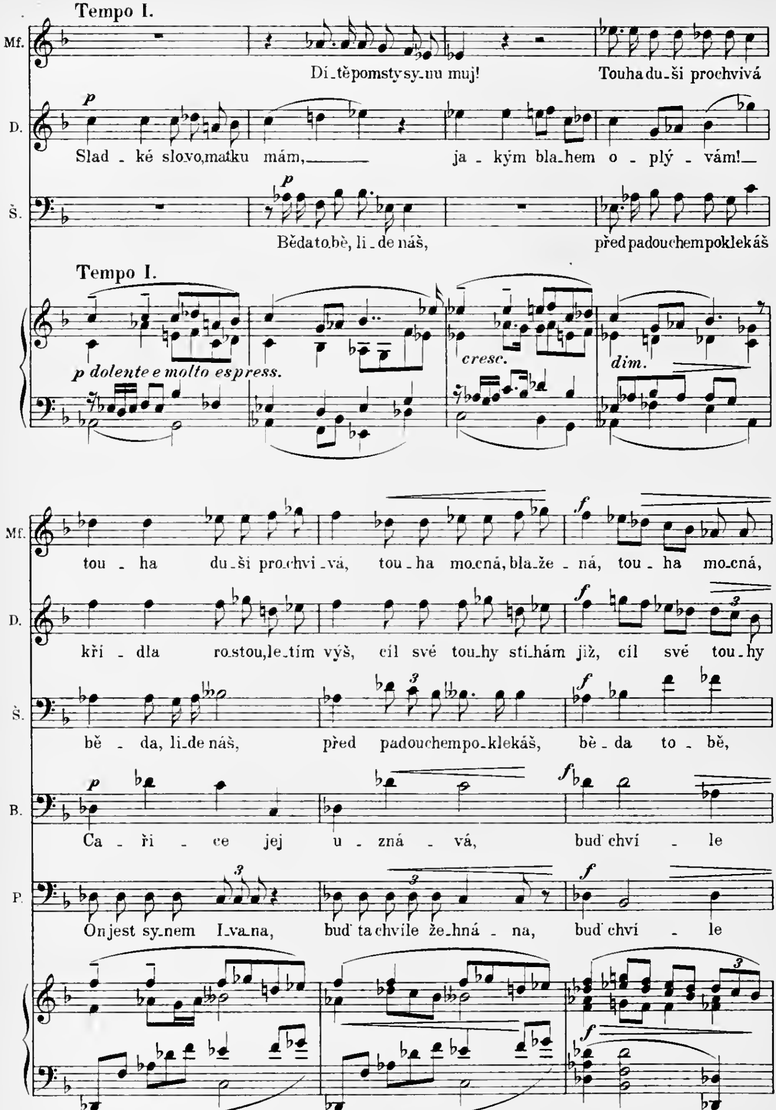

Poco più mosso.
Mf.
slad - ké slo - vo, sy - nu můj!
D
mám, - ja - kým bla - hem o - plý - - - vám!
Š
že - - ny šal - ba pro - hna - ná!
B.
že - hnán pří - chod, pří - - - chod tvůj!
P.
od - por náš, od - por náš tu pře - stá - - - vá!
od - por náš, od - por náš tu pře - stá - - - vá! Mat - ka
že - hnán bu - diž pří - chod, pří - chod tvůj!
Ca - ři - ce jej za sy - na u - zná - vá!
Vi - - de
Poco più mosso.
pp
p
mf
f
dim.
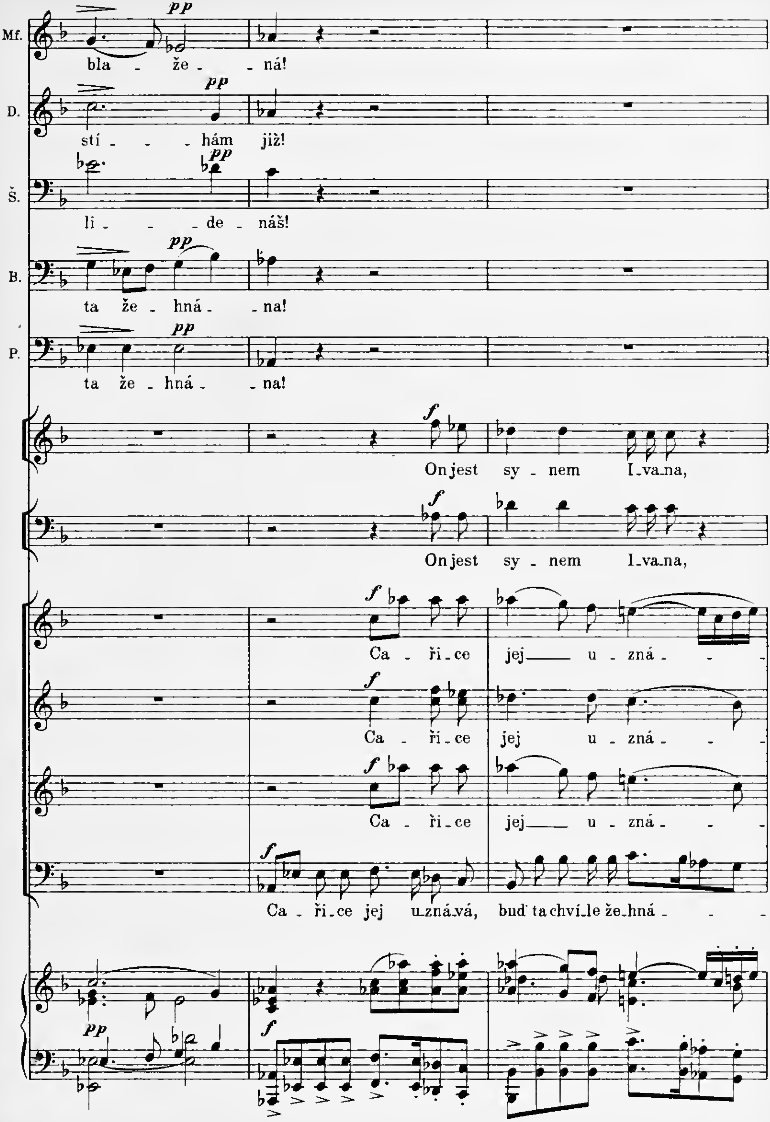

Poco più mosso.
Mf
D
Š.
B
tvůj!
P
vá!
f
Mat_ka syna po_zná _ _ _ _ vá!
sy_na po_zná _ _ _ vá!
vá! jej po_zná _ _ _ vá!
tvůj!
f
Caři_ce jej u_zná _ vá,
f
Caři_ce jej za sy_na u_zná_vá,
mf
Ca_ři_ce jej za syna u_znává!
f
ca _ ři _ ce jej u _ znává,
a matka sy _ na po _ zná _ vá, buď, chvi_le ta žehná _ na,
Poco più mosso.
mf
f

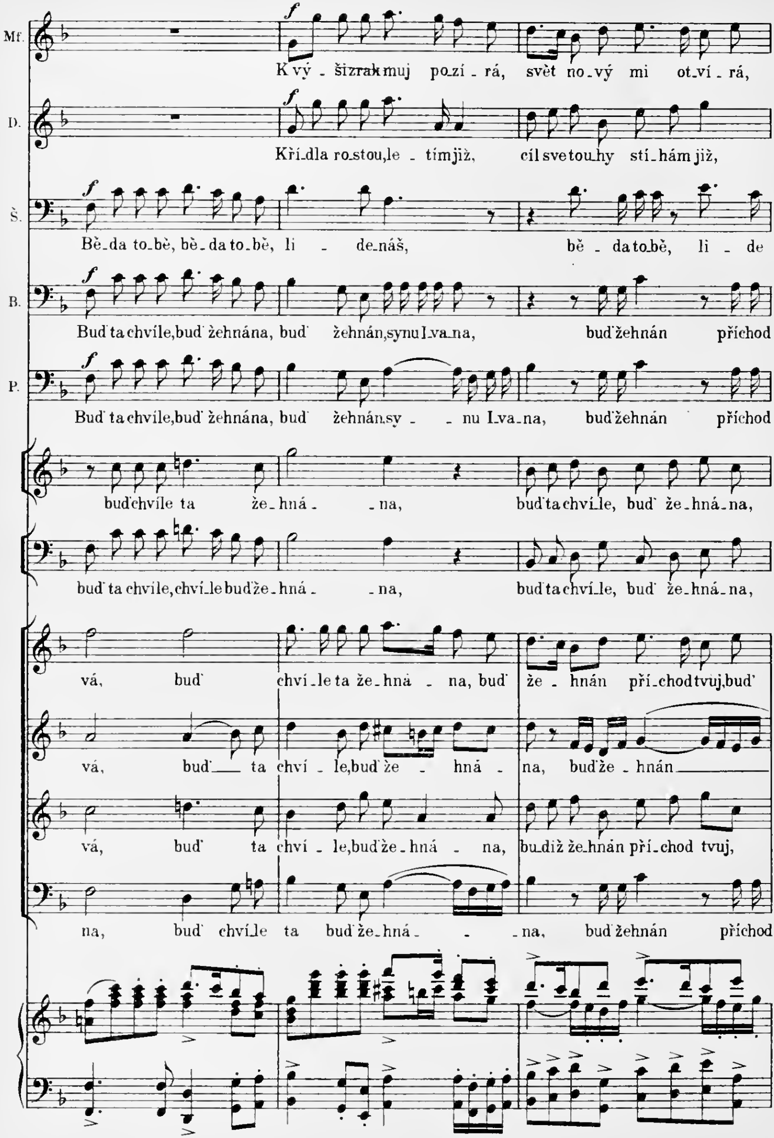

Mf.
Dí - tě po-msty, sy - nu můj, dí - tě po - msty, di - tě po - msty,
D.
Sladké slo - vo, mat-ku mám, ja-kým bla - hem o - plý - vám.
Š.
Za sy-na jej vy-dá - vá pod-vodni - ka u - zná - vá.
B.
Ca-ři-ce jej u-zná - vá, buď ta chví - le, že - hná - na,
P.
On jest sy-nem I - va - na, buď ta chví - le, buď žehná - na,
On jest sy-nem I - va-na, buď ta chví - le, buď žehná - na,
On jest sy-nem I - va-na, buď ta chví - le, buď žehná - na,
mat-ka sy - na po-znává, buď ta chví - le, buď žehná - na.
mat-ka sy - na po-znává, buď ta chví - le, buď žehná - na,
mat - ka sy-na pozná - vá, buď ta chví - le, buď žehná - na,
mat - ka sy-na pozná - vá, buď ta chví - le, buď žehná - na,
Vi- -de
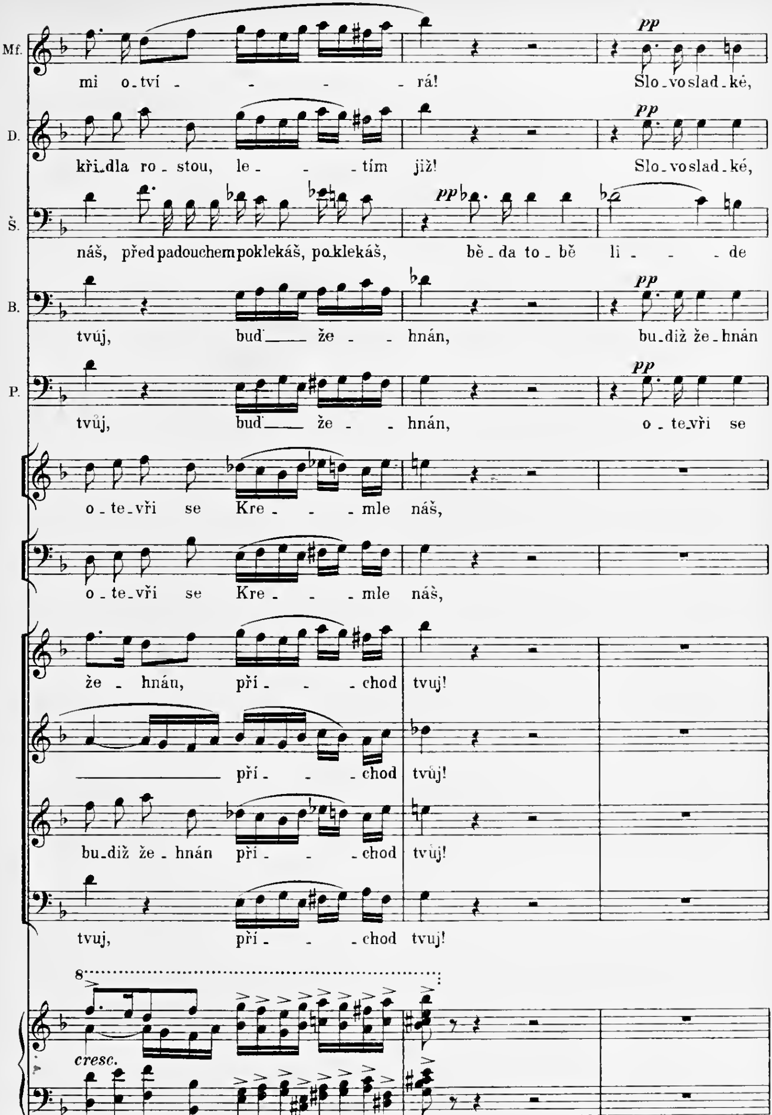

Mf.
sy_nu muj, sy_nu muj, sy - nu muj!
D.
jakým blahem o_plývám, o - plý - vám!
Š.
kletbou budiž, kletbou budiž sti - há - na!
B
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na!
P.
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na!
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na! O_tevři se, Kre_mle náš,
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na! O_tevři se, Kre_mle náš,
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na!
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na!
buď ta chvíle, buď žehná_na, buď žehná - na!
buď ta chvíle, hud žehná_na, buď žehná - na!
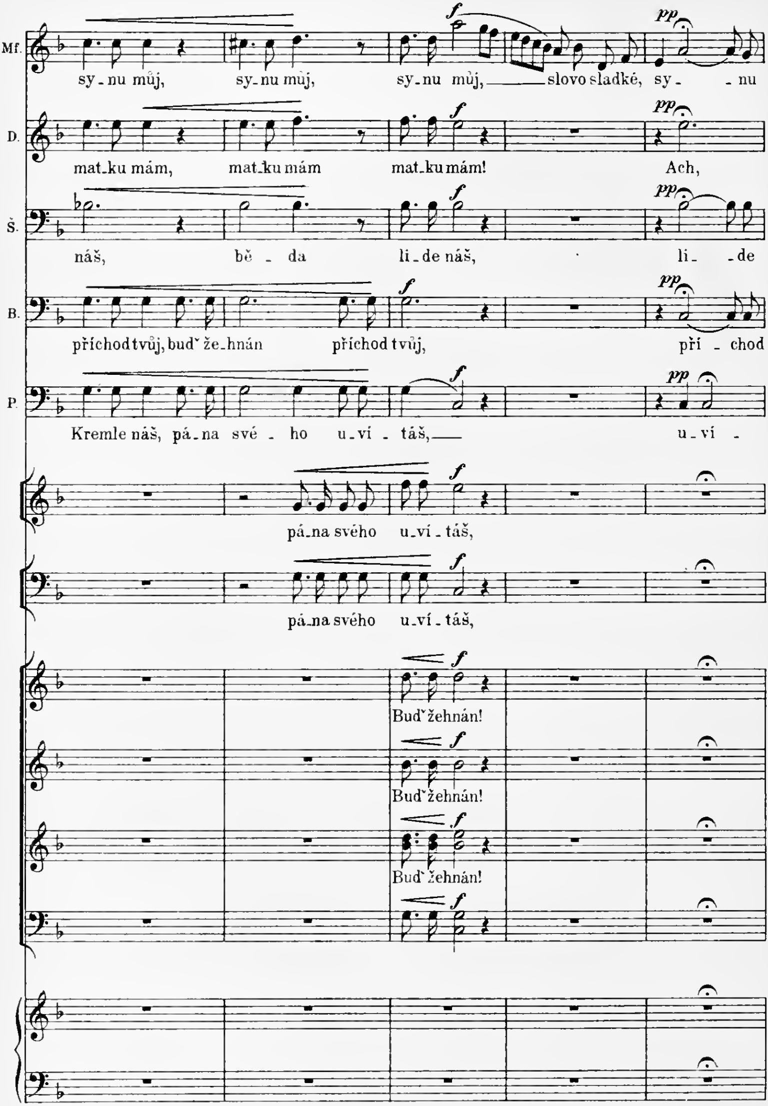

pána své_ho u - ví - táš, o_te_vři se Kremle
pána své_ho u - ví - táš, o_te_vři se Kremle
Ca_ři_ce jej u_zná_vá, matka sy_na po_zná - vá, buď
Ca_ři_ce jej u_zná_vá, matka sy_na po_zná - vá, buď
Ca_ři_ce jej u_zná_vá, matka sy_na po_zná - vá, buď
Ca_ři_ce jej u_zná - vá, matka sy_na pozná - vá, buď
náš!
náš!
chví_le ta že_hná_na, buď že - hnán pří - chod tvuj!
chví_le ta že_hná_na, buď že - hnán pří - chod tvuj! buď že_hnán příchod tvuj!
chví_le ta že_hná_na, buď že - hnán pří - chod tvuj!
chví - le ta že_hná - - - - na!
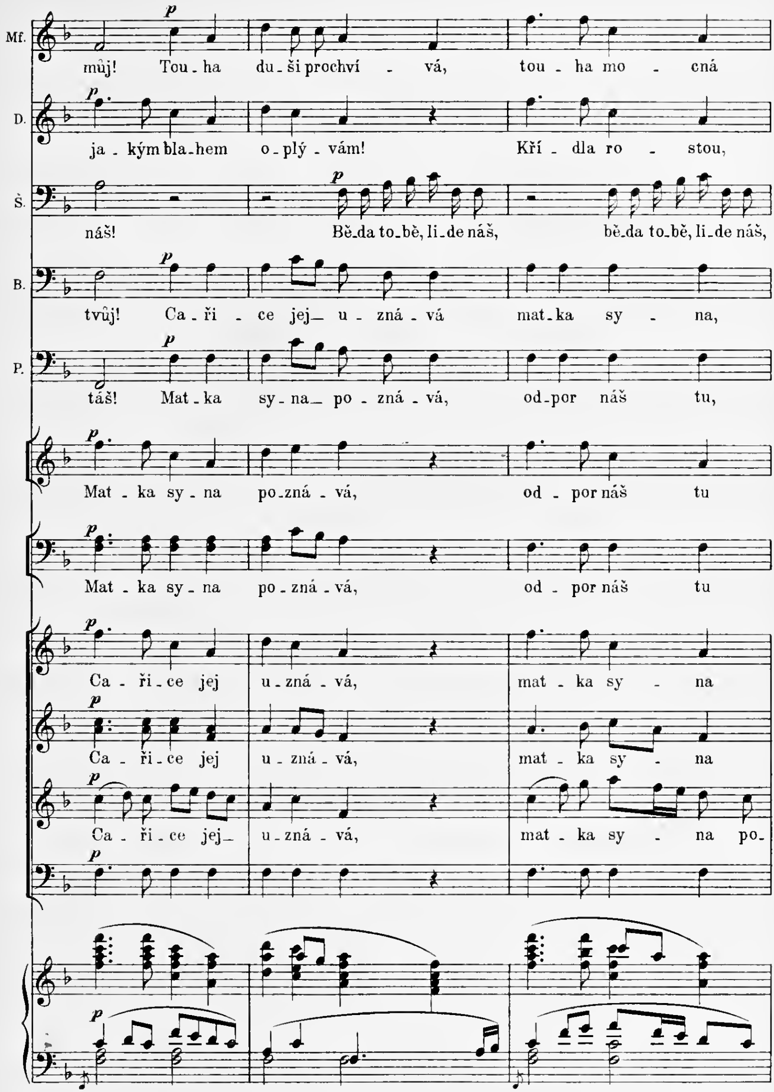

Tempo I.
Mf.
Dí_těpomstysy_nu muj! Touha du_ši prochvivá
D.
Slad _ ké slo.vo,matku mám, ja _ kým bla_hem o _ plý _ vám!
Š.
Běda to.bě, li _ de náš, před padouchem poklekáš
Tempo I.
p dolente e molto espress.
cresc.
dim.
Mf.
tou _ ha du_ši pro.chvi _ vá, tou _ ha mo.cná, bla_že _ ná, tou _ ha mo.cná,
D.
kři _ dla ro.stou,le_tím výš, cíl své tou.hy sti_hám již, cíl své tou_hy
Š.
bě _ da, li_de náš, před padouchempo_klekáš, bě _ da to _ bě,
B.
Ca _ ři _ ce jej u _ zná _ vá, buď chví _ le
P.
On jest sy_nem I_va_na, buď ta chvíle že_hná _ na, buď chví _ le
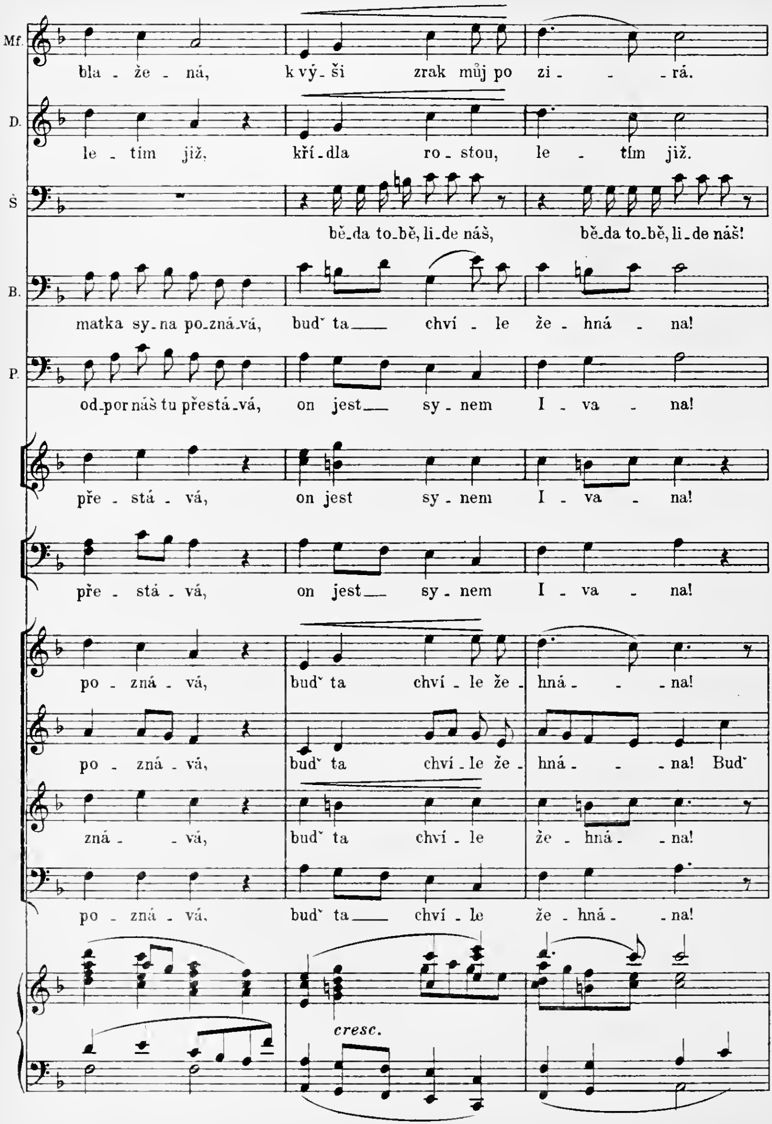

Mf.
pp
bla - že - - ná!
D.
pp
stí - - - hám již!
Š.
pp
li - - - de - náš!
B.
pp
ta že - hná - - na!
P.
pp
ta že - hná - - na!
f
On jest sy - nem I-va-na,
f
On jest sy - nem I-va-na,
f
Ca - ři-ce jej u - zná - - -
f
Ca - ři-ce jej u - zná - - -
f
Ca - ři-ce jej u - zná - - -
f
Ca - ři-ce jej u-zná-vá, buď ta chví-le že-hná - - -
pp
f
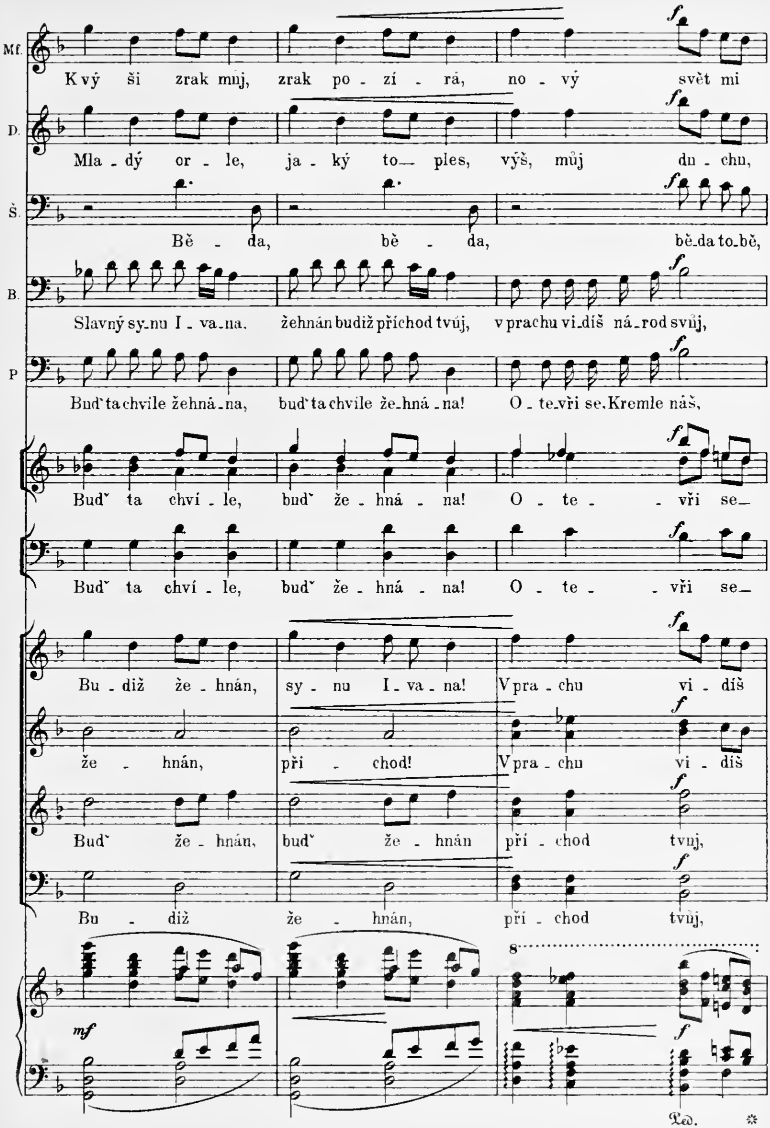

Mf.
D.
Š.
B.
P.
K vý _ šizrak muj po_zí _ rá, svět no_vý mi ot_ví _ rá,
Kři_dla ro_stou,le _ tím již, cíl svetou_hy stí_hám již,
Bě_da to_bě, bě_da to_bě, li _ de_náš, bě _ da to_bě, li _ de
Bud ta chvíle, bud žehnána, bud žehnán, synu I_va_na, bud žehnán příchod
Bud ta chvíle, bud žehnána, bud žehnán sy _ _ nu I_va_na, bud žehnán příchod
bud chvíle ta že_hná _ _ na, bud ta chví_le, bud že_hná_na,
bud ta chvíle, chví_le bud že_hná _ _ na, bud ta chví_le, bud že_hná_na,
vá, bud chví_le ta že_hná _ na, bud že _ hnán pří_chod tvuj, bud
vá, bud ta chví _ le, bud že _ hná _ na, bud že _ hnán
vá, bud ta chví _ le, bud že_hná _ na, bu_diž že_hnán pří_chod tvuj,
na, bud chví_le ta bud že_hná _ _ na, bud žehnán příchod
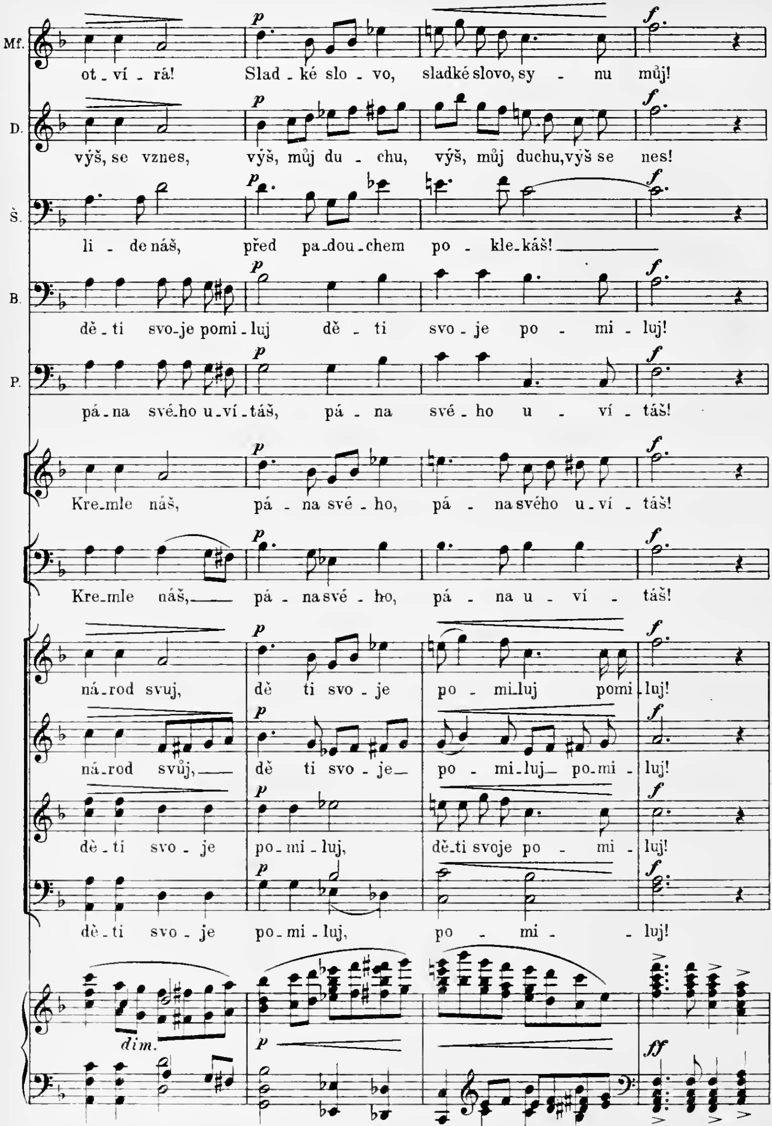

Mf.
mi o_tví - - - - rá! Slo_vo slad_ké,
D.
křidla ro - stou, le - - - tím již! Slo_vo slad_ké,
Š.
náš, před padouchem poklekáš, po_klekáš, bě_da to_bě li - - - de
B.
tvůj, buď že - - hnán, bu_diž že_hnán
P.
tvůj, buď že - - hnán, o - te_vři se
o - te_vři se Kre - - - mle náš,
o - te_vři se Kre - - - mle náš,
že - hnán, při - - - chod tvuj!
při - - - chod tvůj!
bu_diž že - hnán při - - - chod tvůj!
tvuj, při - - - chod tvuj!
pp
cresc.
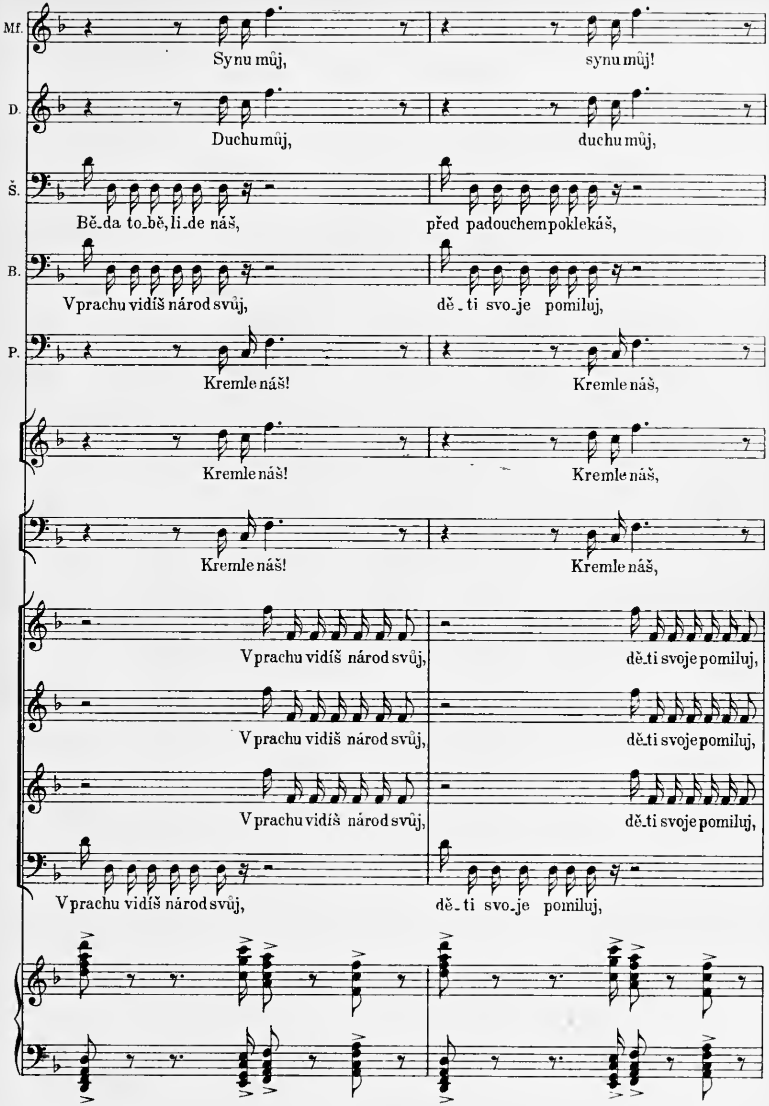

Mf.
sy_nu můj, sy_nu můj, sy_nu můj, slovo sladké, sy_ _nu
D.
mat_ku mám, mat_ku mám mat_ku mám! Ach,
Š.
náš, bě_da li_de náš, li_ _de
B.
příchod tvůj, buď že_hnán příchod tvůj, pří_chod
P.
Kremle náš, pá_na své_ho u_ví_táš, u_ví_
pá_na svého u_ví_táš,
pá_na svého u_ví_táš,
Buď žehnán!
Buď žehnán!
Buď žehnán!
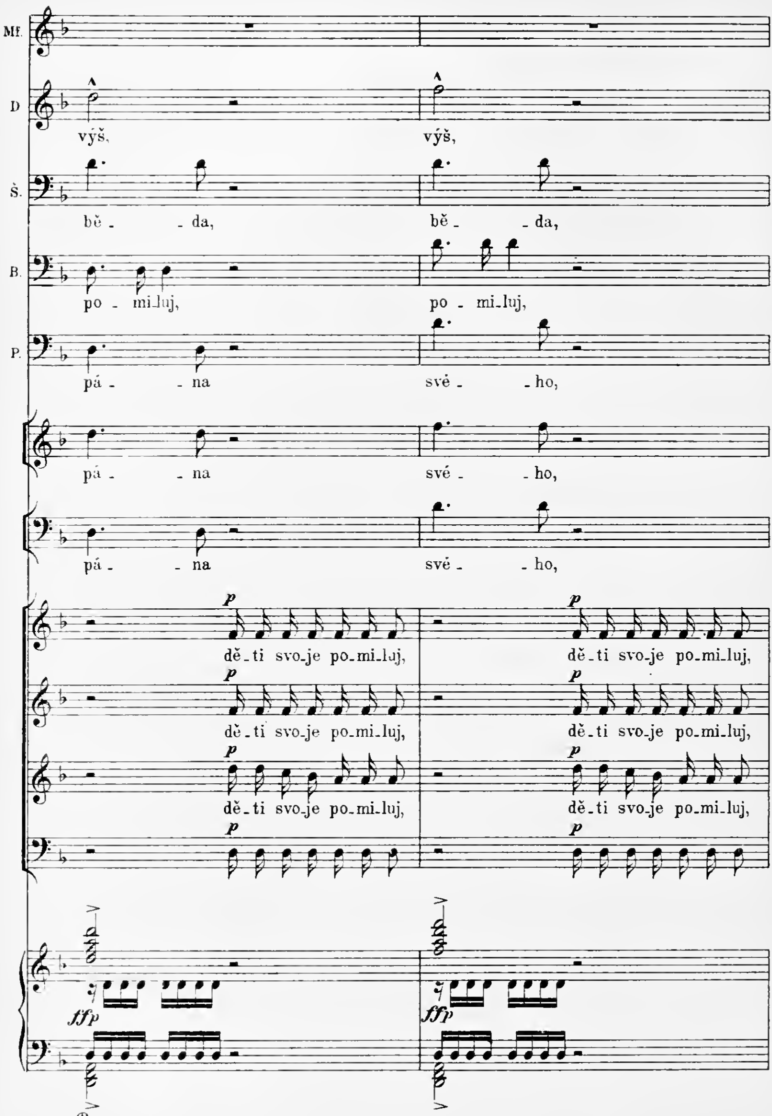

Mf.
můj! Tou_ha du_ši prochví - vá, tou - ha mo - cná
D.
ja_kým bla_hem o_plý_vám! Kří - dla ro - stou,
Š.
náš! Bě_da to_bě, li_de náš, bě_da to_bě, li_de náš,
B.
tvůj! Ca_ři - ce jej_ u_zná_vá mat_ka sy - na,
P.
táš! Mat_ka sy_na_ po_zná_vá, od_por náš tu,
Mat - ka sy - na po_zná - vá, od - por náš tu
Mat - ka sy - na po - zná - vá, od - por náš tu
Ca - ři - ce jej u - zná - vá, mat - ka sy - na
Ca - ři - ce jej u - zná - vá, mat - ka sy - na
Ca - ři - ce jej_ u - zná - vá, mat - ka sy - na po_
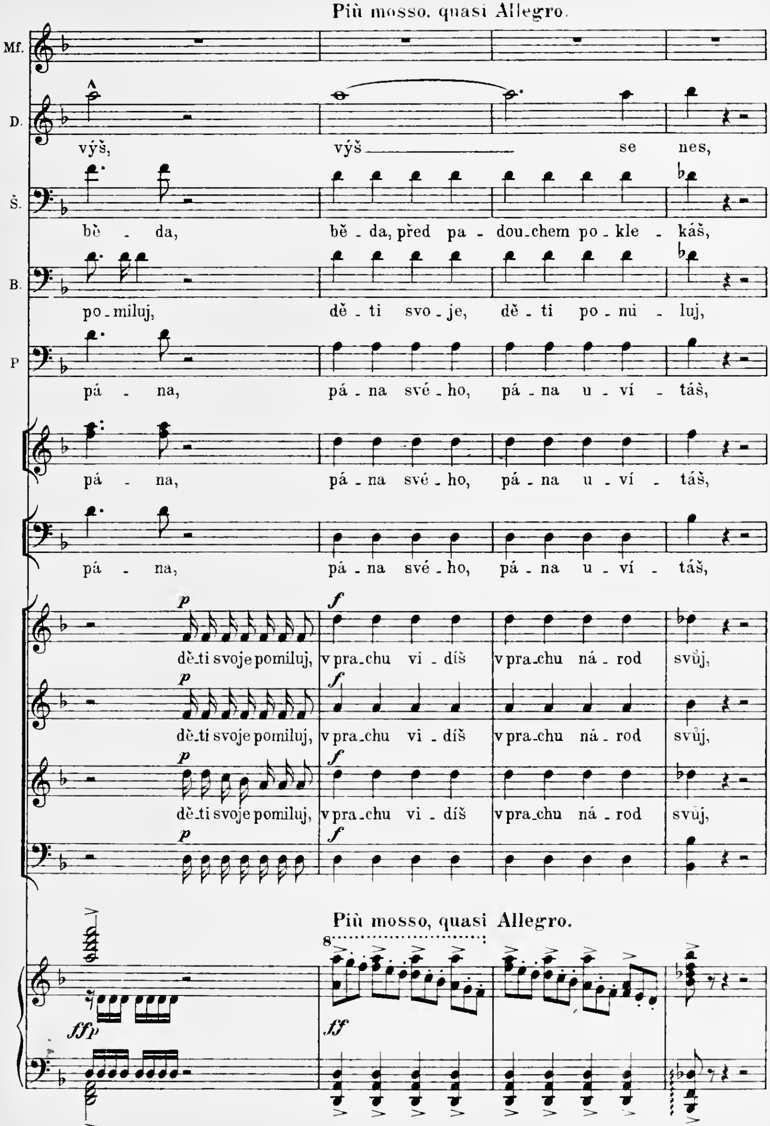

Mf.
bla - že - ná, k vý - ši zrak můj po zi - - - rá.
D.
le - tím již, kří - dla ro - stou, le - tím již.
Š
bě - da to - bě, li - de náš, bě - da to - bě, li - de náš!
B.
matka sy - na po - zná - vá, buď ta chví - le že - hná - na!
P.
od - por náš tu přestá - vá, on jest sy - nem I - va - na!
pře - stá - vá, on jest sy - nem I - va - na!
pře - stá - vá, on jest sy - nem I - va - na!
po - zná - vá, buď ta chví - le že - hná - - - na!
po - zná - vá, buď ta chví - le že - hná - - - na! Buď
zná - - vá, buď ta chví - le že - hná - - na!
po - zná - vá, buď ta chví - le že - hná - - na!
cresc.
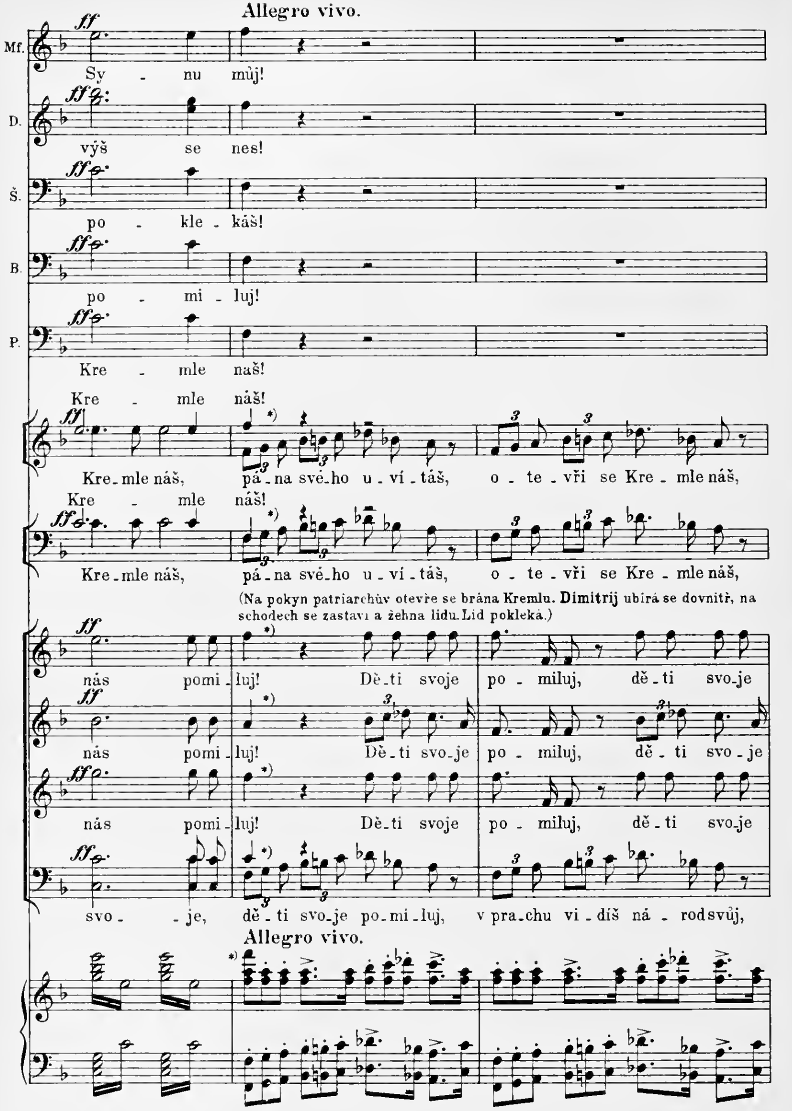

Mf.
Kvý ši zrak můj, zrak po - zí - rá, no - vý svět mi
D.
Mla - dý or - le, ja - ký to — ples, výš, můj du - chu,
Š.
Bě - da, bě - da, bě_da to_bě,
B.
Slavný sy_nu I - va_na. žehnán budiž příchod tvůj, v prachu vi_díš ná_rod svůj,
P
Buď ta chvile žehná_na, buď ta chvile že_hná - na! O - te_vři se, Kremle náš,
Buď ta chví - le, buď že - hná - na! O - te - - vři se—
Buď ta chví - le, buď že - hná - na! O - te - - vři se—
Bu - diž že - hnán, sy - nu I - va - na! V pra - chu vi - díš
že - hnán, při - chod! V pra - chu vi - díš
Buď že - hnán, buď že - hnán pří - chod tvůj,
Bu - diž že - hnán, pří - chod tvůj,

Mf.
ot_ví_rá! Slad_ké slo_vo, sladké slovo, sy_nu můj!
D.
výš, se vznes, výš, můj du_chu, výš, můj duchu, výš se nes!
Š.
li_de náš, před pa_dou_chem po_kle_káš!
B.
dě_ti svo_je pomi_luj dě_ti svo_je po_mi_luj!
P.
pá_na své_ho u_ví_táš, pá_na své_ho u_ví_táš!
Kre_mle náš, pá_na své_ho, pá_na svého u_ví_táš!
Kre_mle náš, pá_na své_ho, pá_na u_ví_táš!
ná_rod svuj, dě ti svo_je po_mi_luj pomi_luj!
ná_rod svůj, dě ti svo_je po_mi_luj po_mi_luj!
dě_ti svo_je po_mi_luj, dě_ti svoje po_mi_luj!
dě_ti svo_je po_mi_luj, po_mi_luj!
dim.
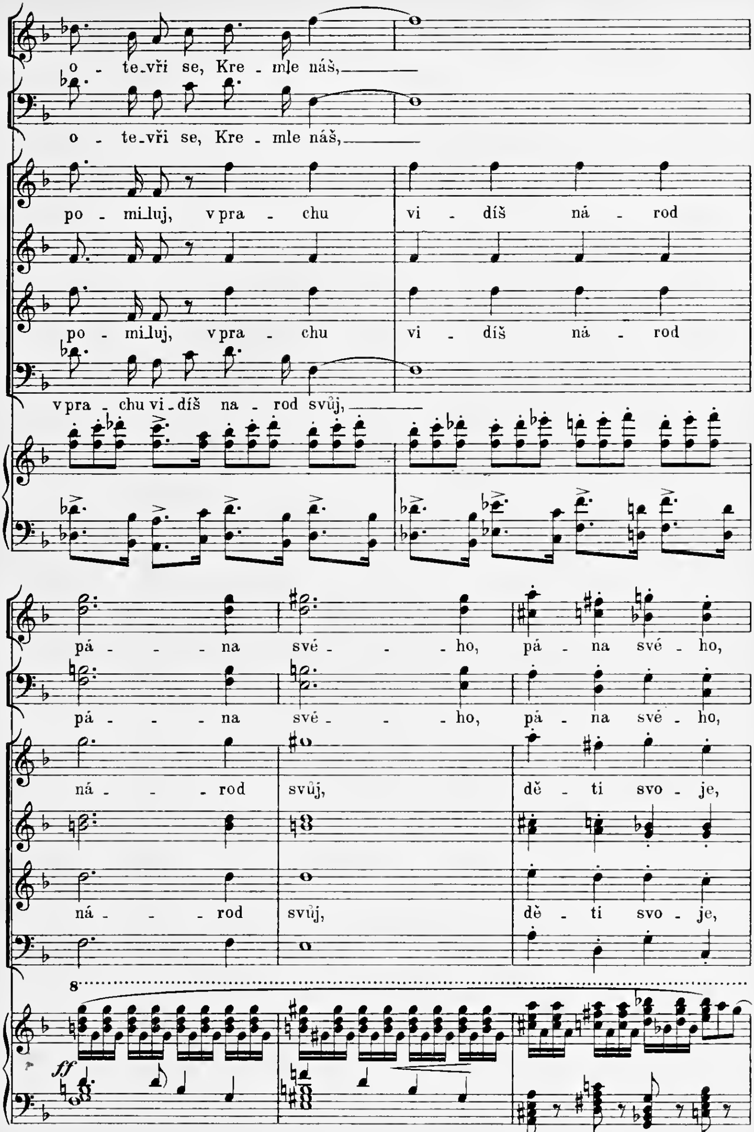

Mf.
Synu můj,
synu můj!
D.
Duchu můj,
duchu můj,
Š.
Bě_da to_bě, li_de náš,
před padouchem poklekáš,
B.
V prachu vidíš národ svůj,
dě_ti svo_je pomiluj,
P.
Kremle náš!
Kremle náš,
Kremle náš!
Kremle náš,
Kremle náš!
Kremle náš,
V prachu vidíš národ svůj,
dě_ti svoje pomiluj,
V prachu vidíš národ svůj,
dě_ti svoje pomiluj,
V prachu vidíš národ svůj,
dě_ti svoje pomiluj,
V prachu vidíš národ svůj,
dě_ti svo_je pomiluj,
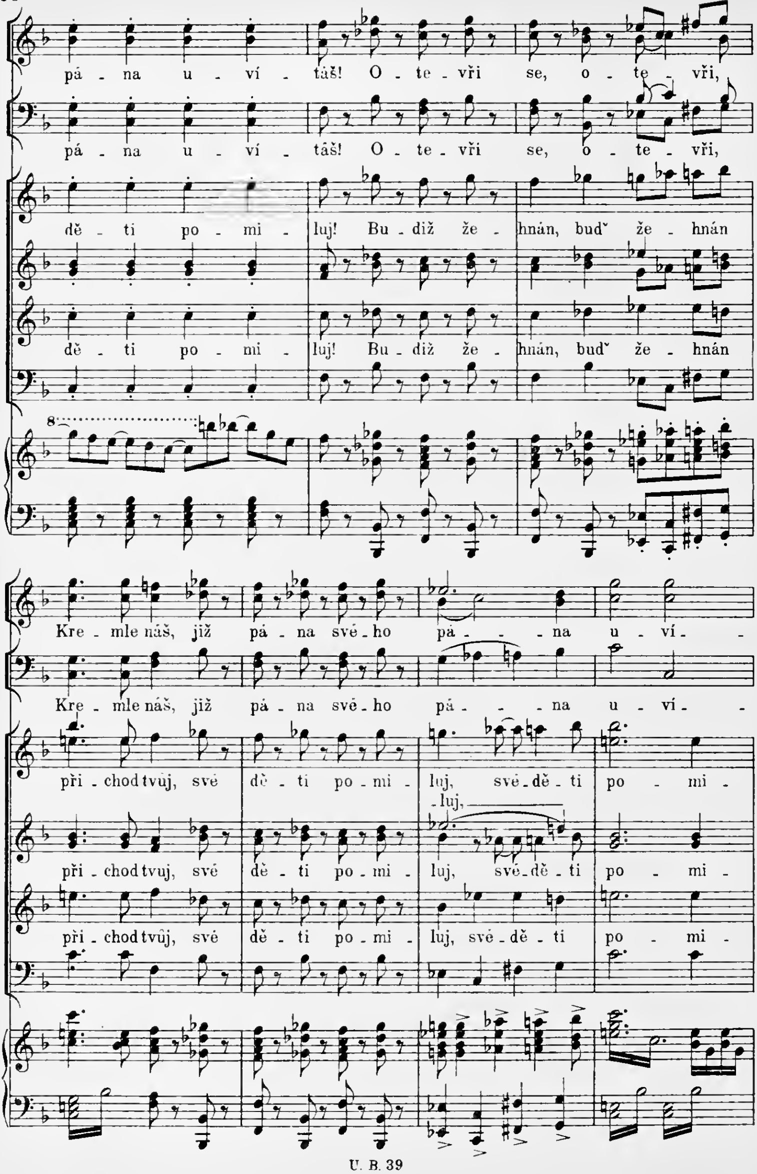

Mf.
D
výš,
výš,
Š.
bě - - da,
bě - - da,
B.
po - mi-luj,
po - mi-luj,
P.
pá - - na
své - - ho,
pá - - na
své - - ho,
pá - - na
své - - ho,
p
dě-ti svo-je po-mi-luj,
dě-ti svo-je po-mi-luj,
dě-ti svo-je po-mi-luj,
dě-ti svo-je po-mi-luj,
dě-ti svo-je po-mi-luj,
dě-ti svo-je po-mi-luj,
ffp
Ped.
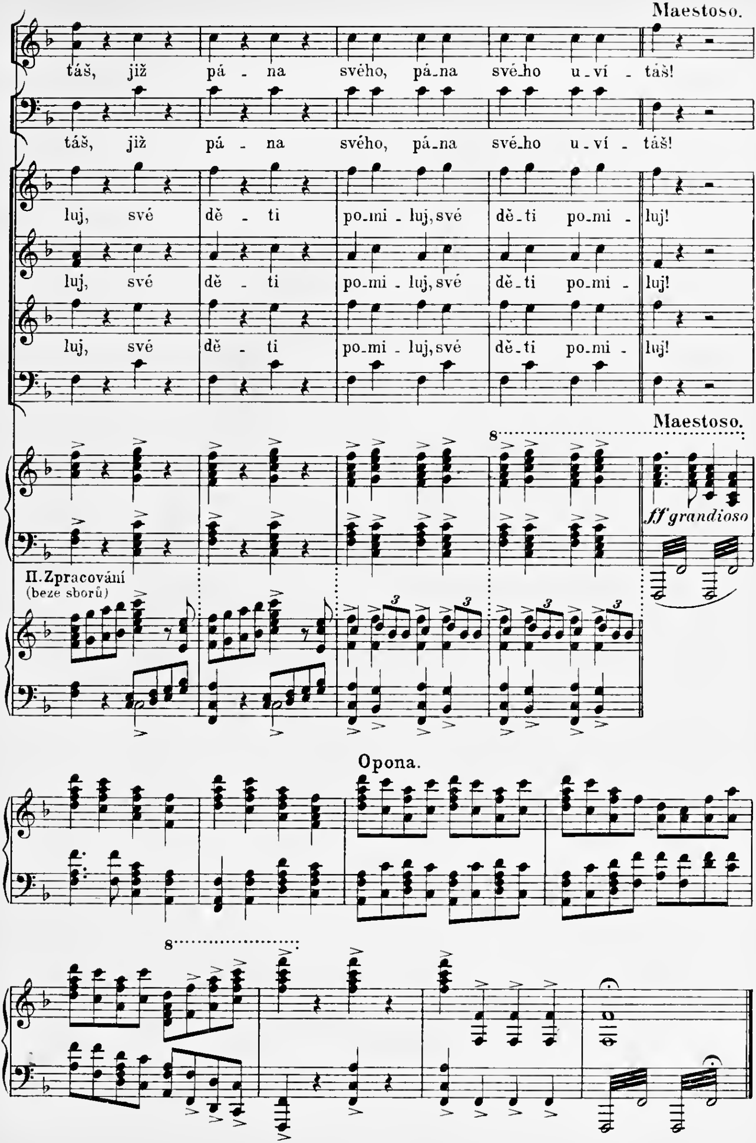

Più mosso. quasi Allegro.
Mf.
D.
výš, výš se nes,
Š.
bě - da, bě - da, před pa - dou-chem po - kle - káš,
B.
po - miluj, dě - ti svo - je, dě - ti po - mi - luj,
P
pá - na, pá - na své - ho, pá - na u - ví - táš,
pá - na, pá - na své - ho, pá - na u - ví - táš,
pá - na, pá - na své - ho, pá - na u - ví - táš,
p f
dě-ti svoje pomiluj, v pra-chu vi - díš v pra-chu ná - rod svůj,
p f
dě-ti svoje pomiluj, v pra-chu vi - díš v pra-chu ná - rod svůj,
p f
dě-ti svoje pomiluj, v pra-chu vi - díš v pra-chu ná - rod svůj,
p f
Più mosso, quasi Allegro.
ffp
ff

*) Dle druhého zpracování hraje se dohra beze zpěvu.

o - te-vři se, Kre - mle náš,
o - te-vři se, Kre - mle náš,
po - mi-luj, v pra - chu vi - díš ná - rod
po - mi-luj, v pra - chu vi - díš ná - rod
v pra - chu vi - díš na - rod svůj,
pá - - - na své - - - ho, pá - na své - ho,
pá - - - na své - - - ho, pá - na své - ho,
ná - - - rod svůj, dě - ti svo - je,
ná - - - rod svůj, dě - ti svo - je,
ff

pá - na u - ví - táš! O - te - vři se, o - te - vři,
pá - na u - ví - táš! O - te - vři se, o - te - vři,
dě - ti po - mi - luj! Bu - diž že - hnán, buď že - hnán
dě - ti po - mi - luj! Bu - diž že - hnán, buď že - hnán
Kre - mle náš, již pá - na své - ho pá - - na u - ví -
Kre - mle náš, již pá - na své - ho pá - - na u - ví -
při - chod tvůj, své dě - ti po - mi - luj, své - dě - ti po - mi -
- luj,
při - chod tvuj, své dě - ti po - mi - luj, své - dě - ti po - mi -
při - chod tvůj, své dě - ti po - mi - luj, své - dě - ti po - mi -

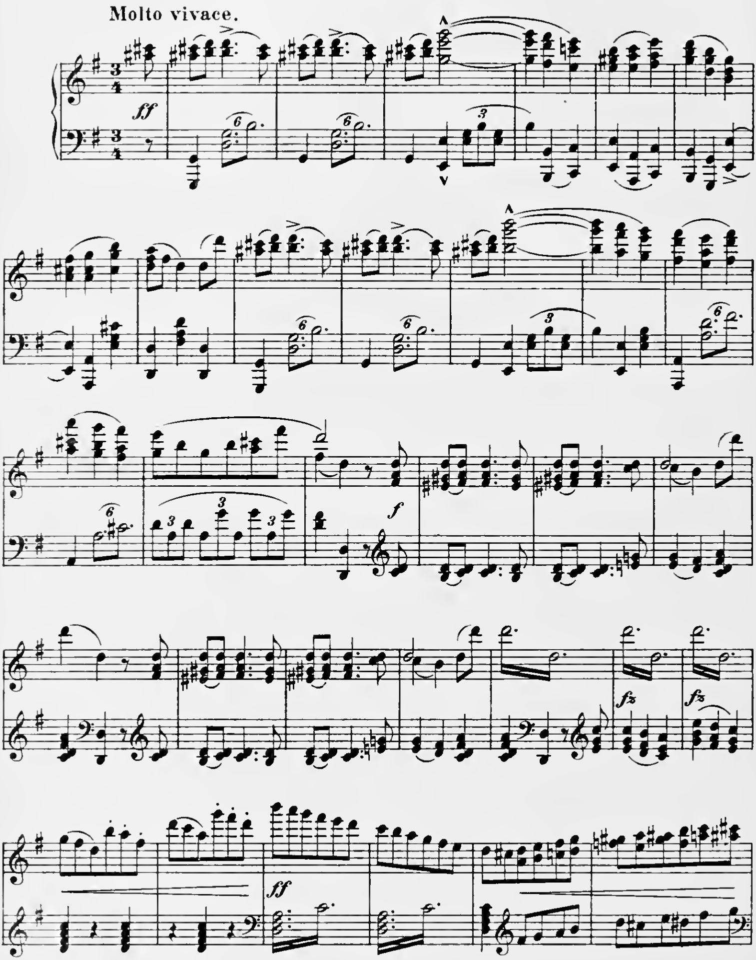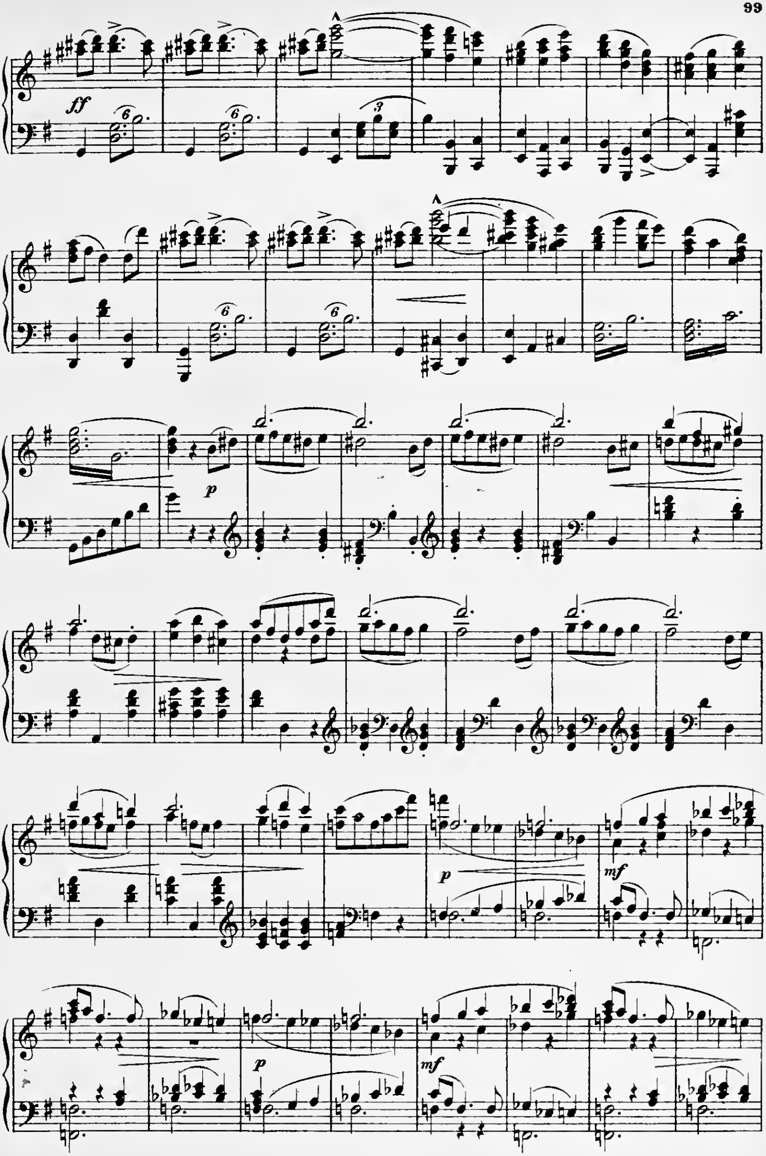

Maestoso.
táš, již pá - na svého, pá_na své_ho u - ví - táš!
táš, již pá - na svého, pá_na své_ho u - ví - táš!
luj, své dě - ti po_mi - luj, své dě_ti po_mi - luj!
luj, své dě - ti po_mi - luj, své dě_ti po_mi - luj!
luj, své dě - ti po_mi - luj, své dě_ti po_mi - luj!
Maestoso.
8
ff grandioso
II. Zpracování
(beze sborů)
3
Opona.
8
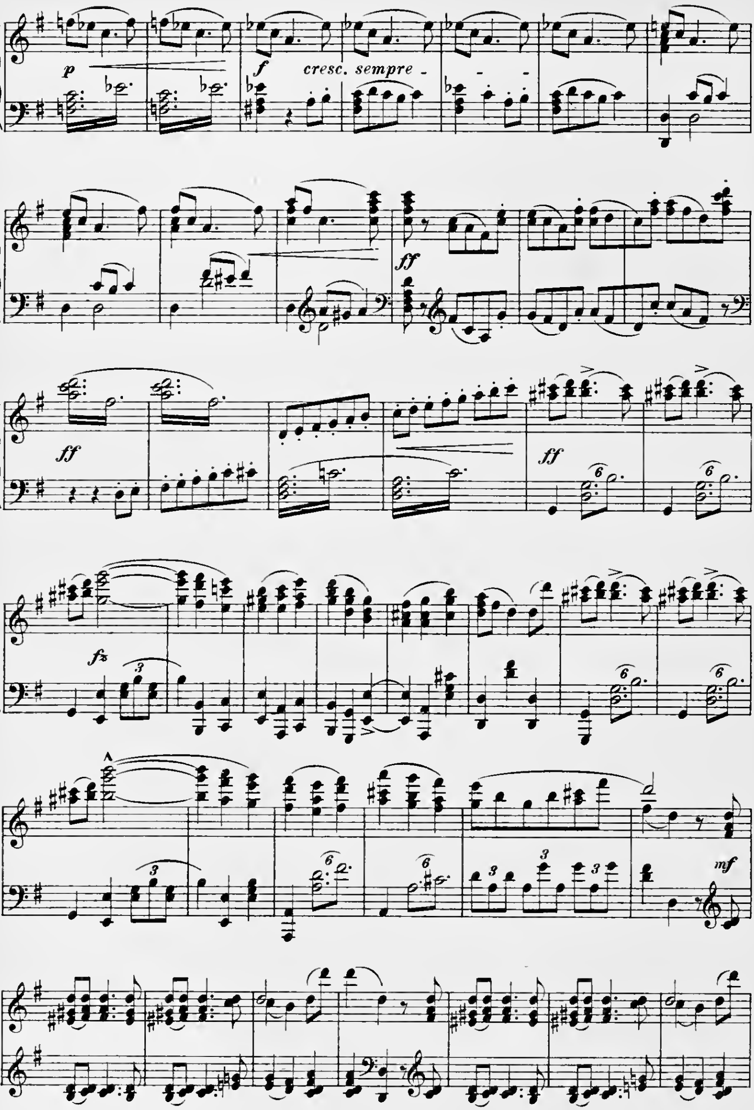
Jednání II.
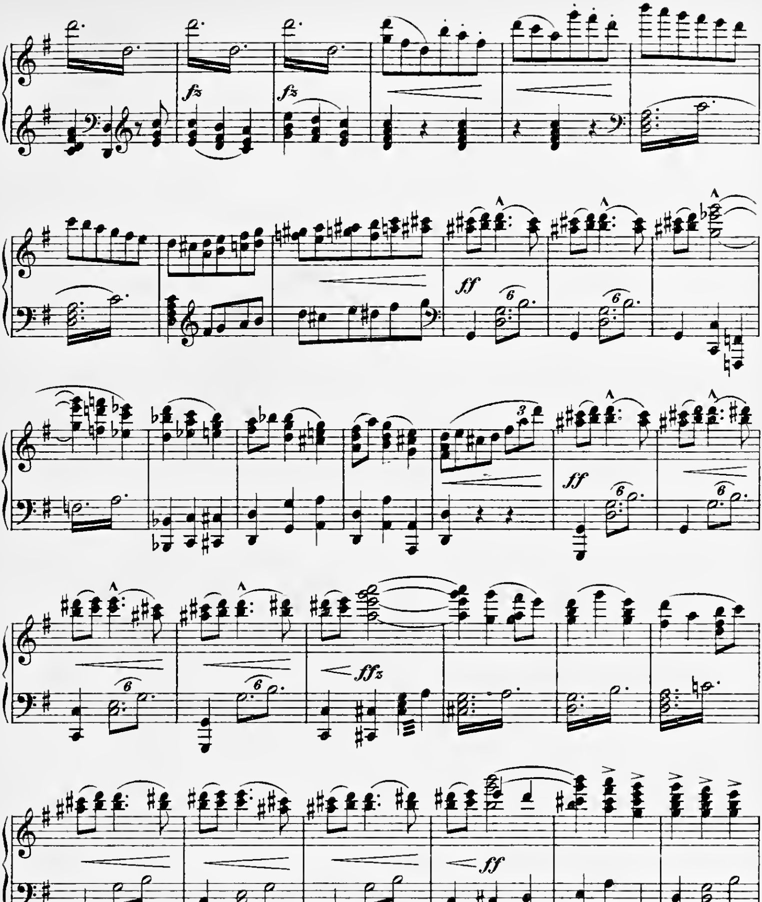
Síň v Kremlu, v zadu užší, v předu kolmým odstupem pravé stěny rozšířená. Podél obou stěn rozšířeného popředí rohová, bohatě řezaná lavice. Hlavní vchod ve středu pozadí, zavěšený oponou; v levé stěně v předu nízká branka k carským komnatám. Vpravo v předu okno.

Předehra.
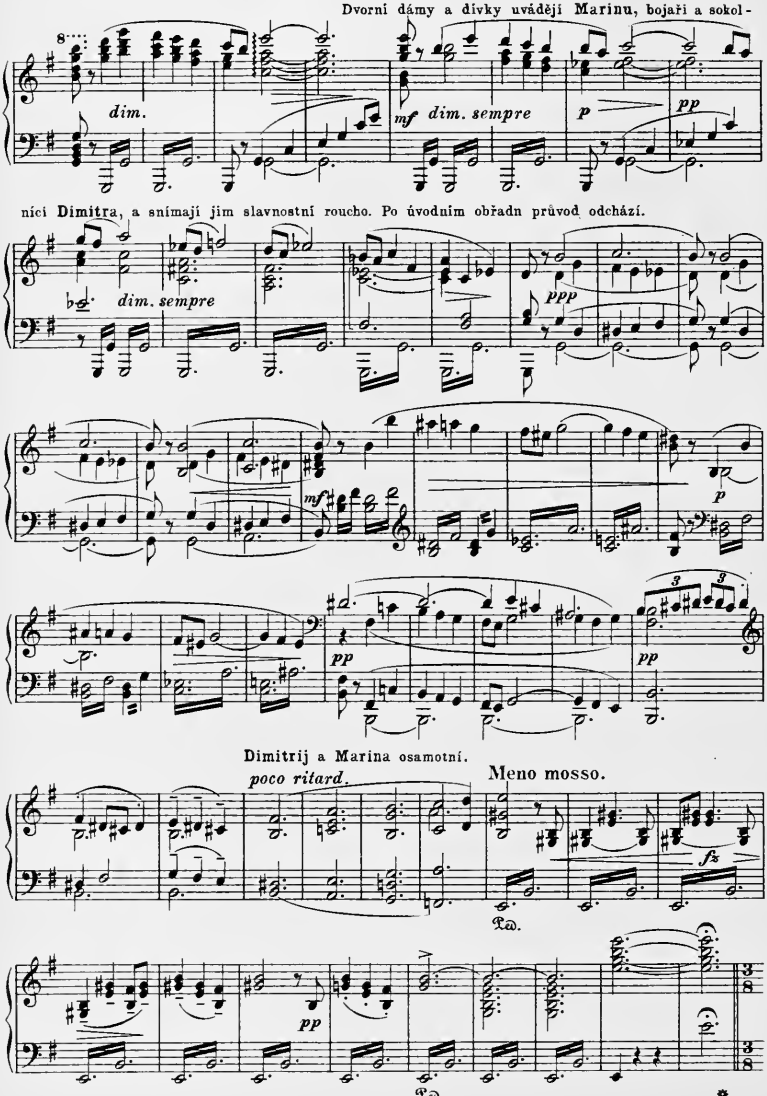

ff
p
mf
p
mf
p
mf
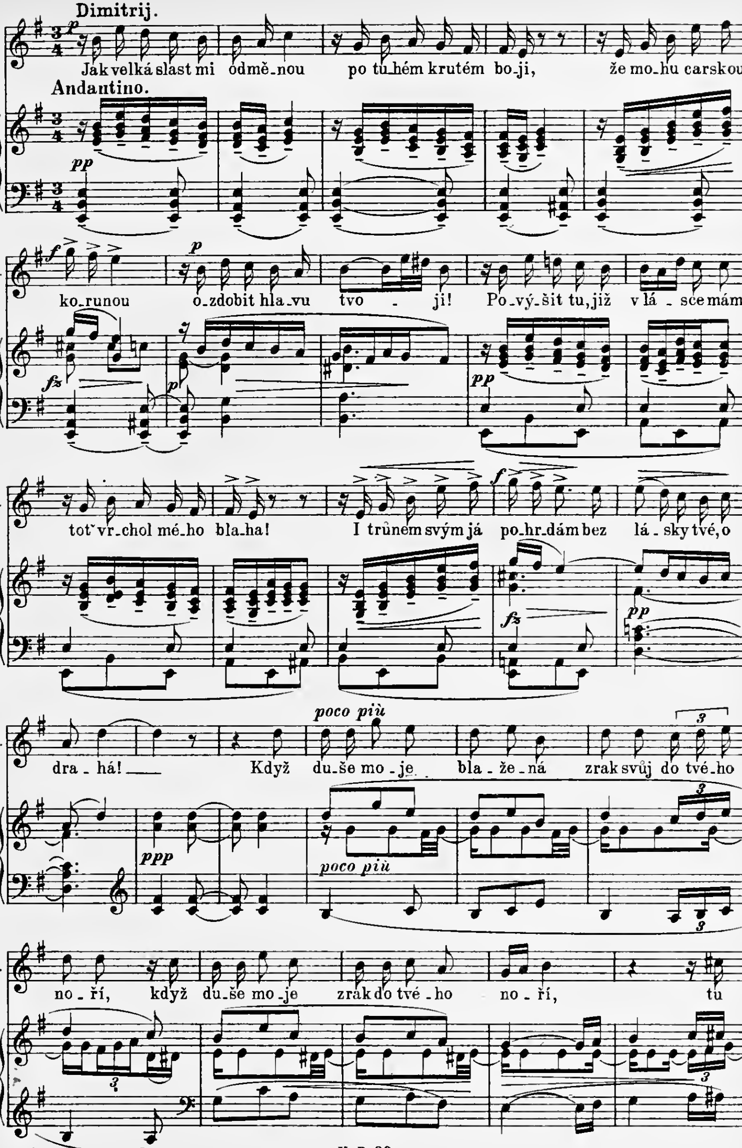

p
f
cresc. sempre
ff
ff
ff
fz
mf
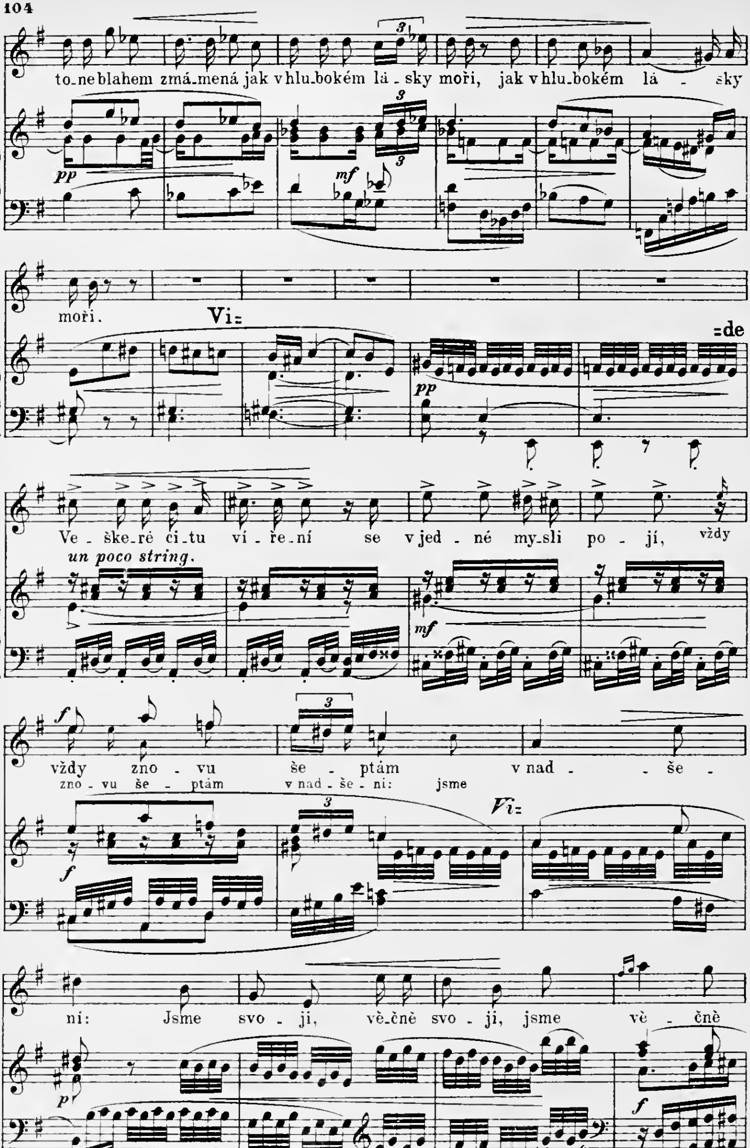

Opona.
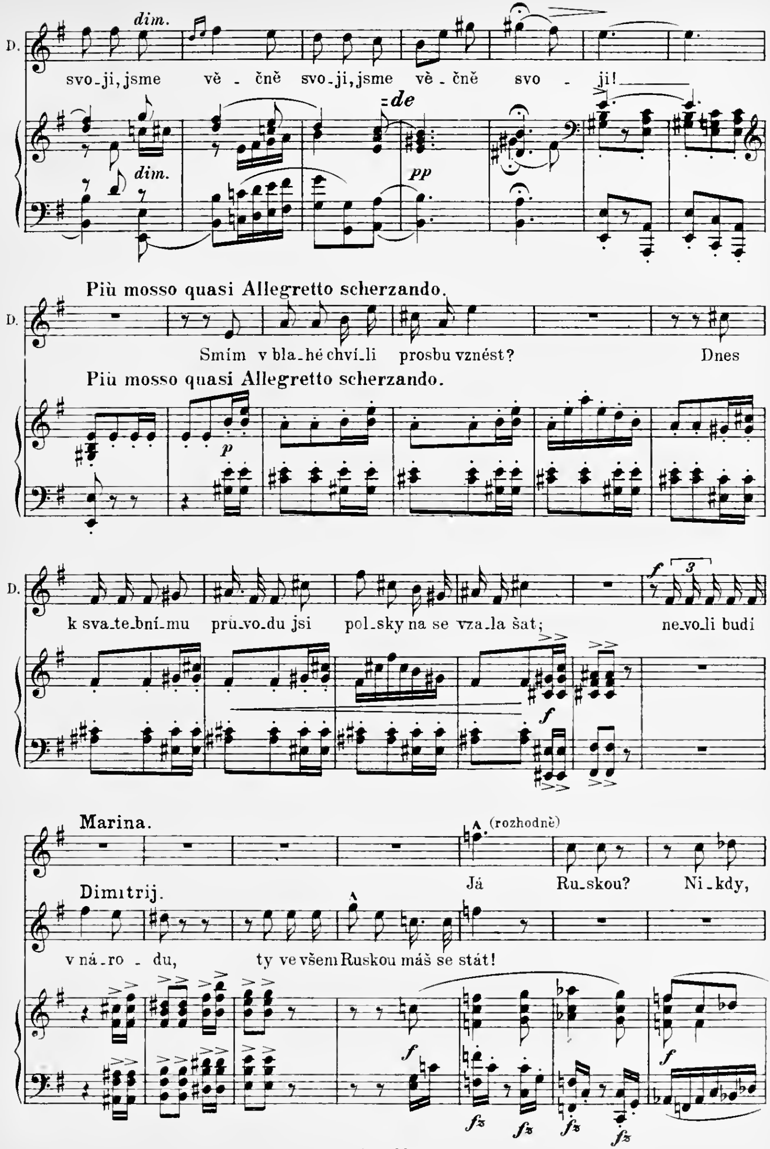
Výstup 1.
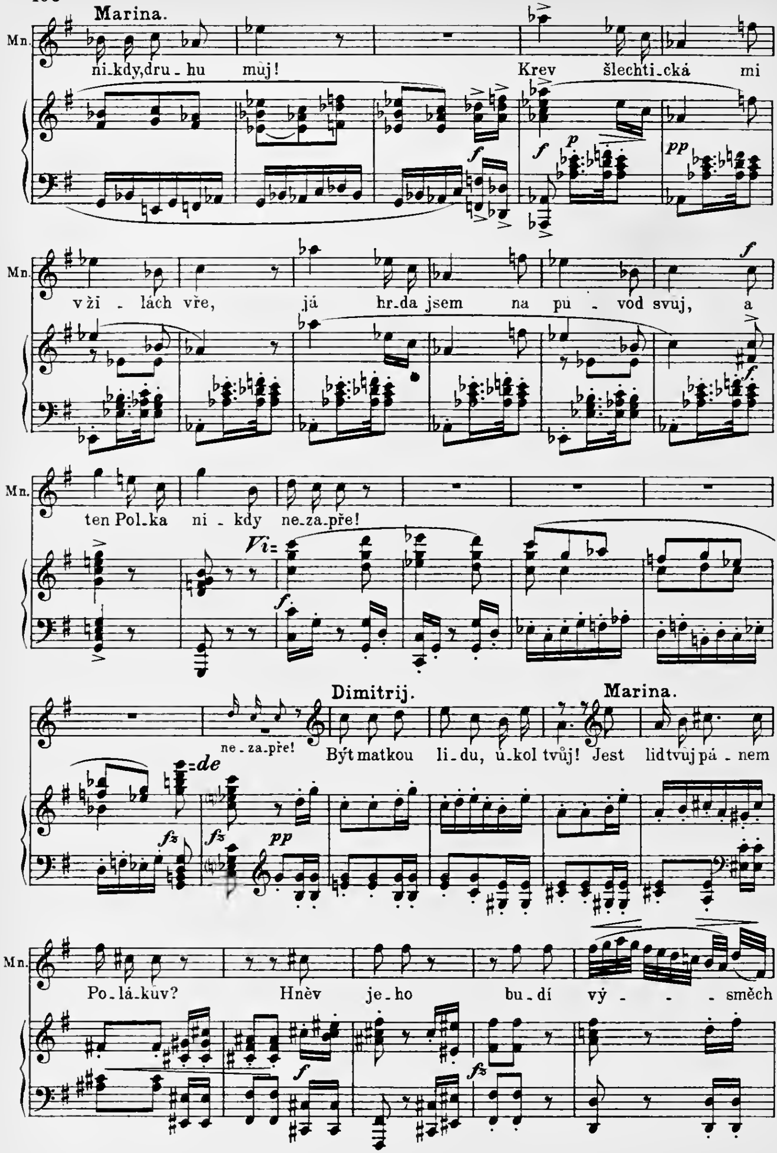
Dimitrij, Marina (tato v polském šatě).
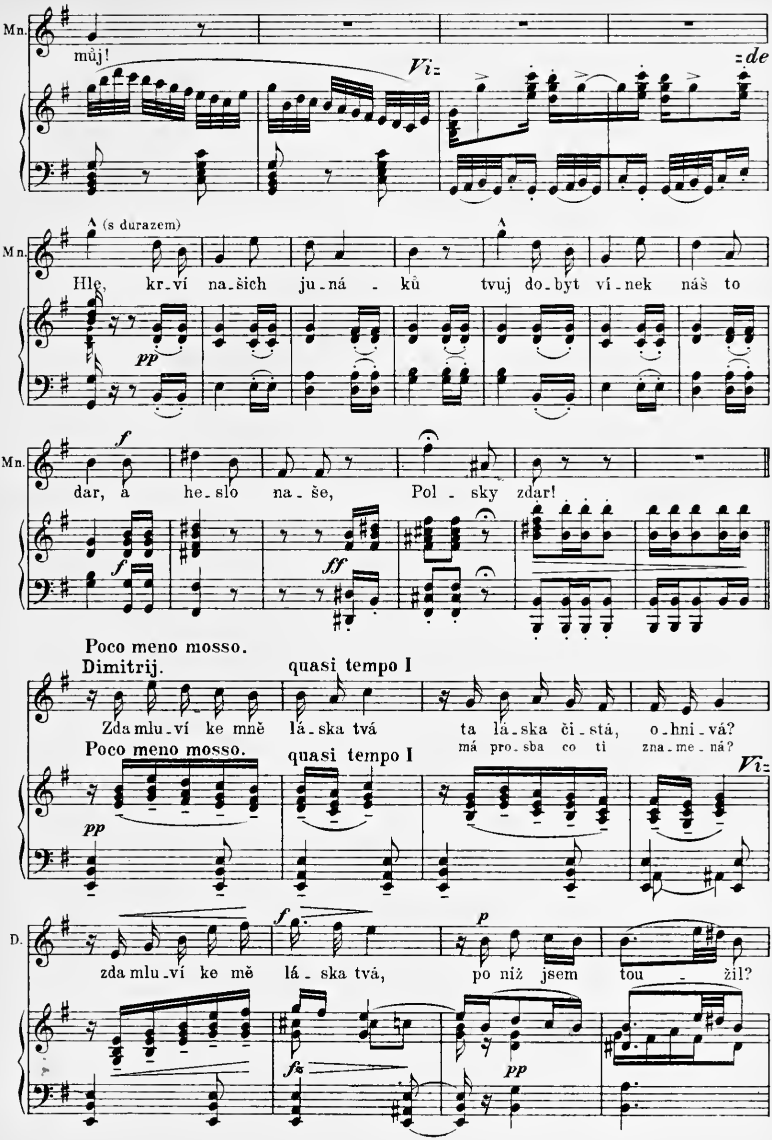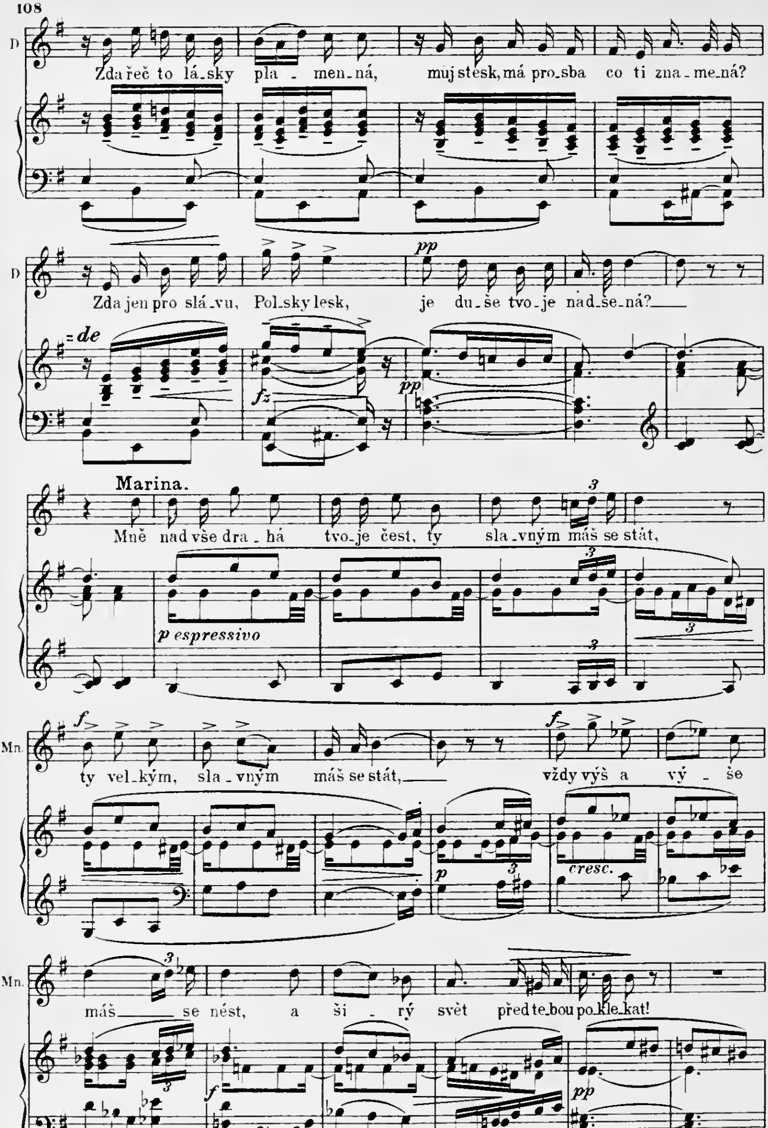

Andantino.
Dimitrij.
Jak velká slast mi odmě_nou po tu_hém krutém bo_ji, že mo_hu carskou
Andantino.
pp
D.
ko_runou o_zdobit hla_vu tvo - ji! Po_vý_šit tu, již v lá - sce mám,
fz
p
D.
totˇ vr_chol mé_ho bla_ha! I trůnem svým já po_hr_dám bez lá - sky tvé, o
f
D.
dra - há! Když du_še mo - je bla - že - ná zrak svůj do tvé_ho
poco più
ppp
D.
no - ří, když du_še mo - je zrak do tvé - ho no - ří, tu
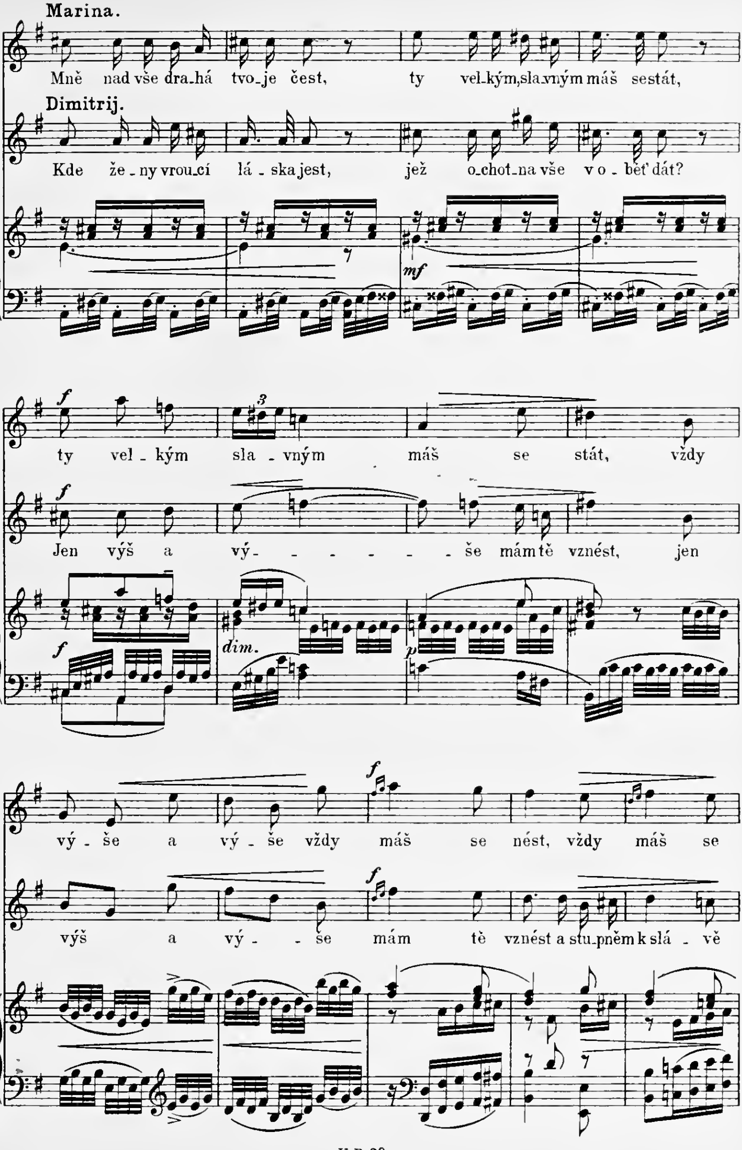

D.
to_ne blahem zmá_mená jak v hlu_bokém lá - sky moři, jak v hlu_bokém lá - sky
pp
mf
moři.
Vi=
=de
pp
Ve - ške_ré ci_tu ví - ře - ní se v jed - né my_sli po - jí, vždy
un poco string.
mf
f
vždy zno - vu še - ptám v nad - še -
zno - vu še - ptám v nad - še - ní: jsme
Vi=
ní: Jsme svo - ji, vě_čně svo - ji, jsme vě - čně
p
f
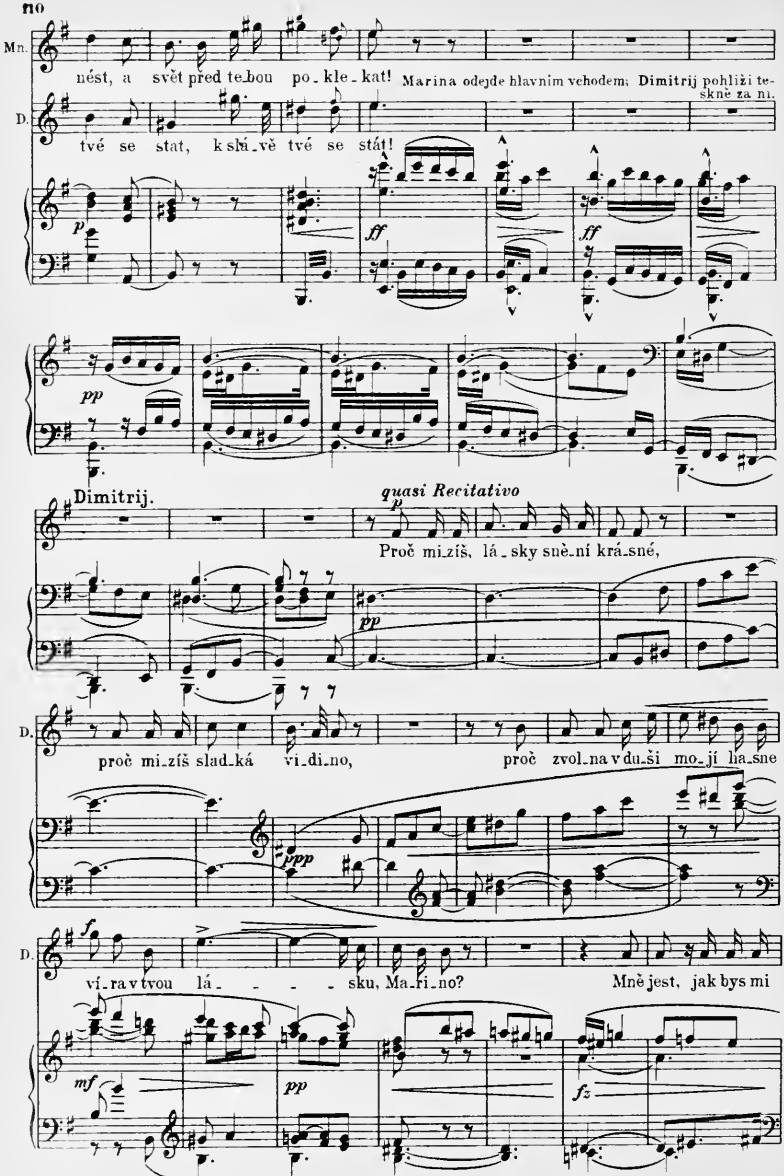

D.
dim.
svo-ji, jsme věčně svo-ji, jsme věčně svo-ji!
dim.
pp
Più mosso quasi Allegretto scherzando.
Smím v bla-hé chví-li prosbu vznést? Dnes
Più mosso quasi Allegretto scherzando.
p
k sva-te-bní-mu prů-vo-du jsi pol-sky na se vza-la šat; ne-vo-li budí
f
Marina.
(rozhodně)
Já Ru-skou? Ni-kdy,
Dimitrij.
v ná-ro-du, ty ve všem Ruskou máš se stát!
f
fz
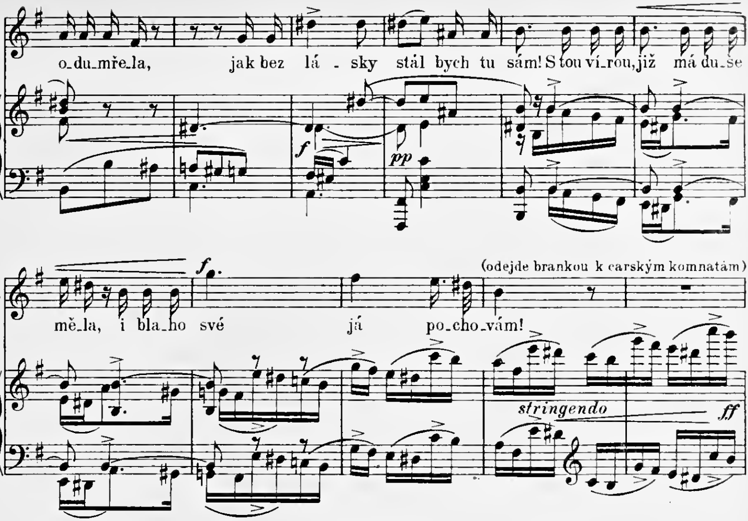

Marina.
ni_kdy,dru_hu můj! Krev šlechti_cká mi
v ži_lách vře, já hr_da jsem na pů_vod svůj, a
ten Pol_ka ni_kdy ne_za_pře!
Dimitrij.
ne_za_pře! Být matkou li_du, ú_kol tvůj!
Marina.
Jest lid tvůj pá_nem
Po_lá_kův? Hněv je_ho bu_dí vý_směch

Mn.
můj!
Vi=
=de
(s durazem)
Hle, kr_ví na_šich ju_ná _ ků tvuj do_byt ví_nek náš to
pp
dar, a he_slo na_še, Pol _ sky zdar!
f
ff
Poco meno mosso.
Dimitrij.
quasi tempo I
Zda mlu_ví ke mně lá_ska tvá ta lá_ska či_stá, o_hni_vá?
má pro_sba co ti zna_me_ná?
Vi=
D.
zda mlu_ví ke mě lá _ ska tvá, po niž jsem tou _ žil?
fz
p

D
Zda řeč to lá_sky pla - men_ná, muj stesk, má pro_sba co ti zna_me_ná?
D
Zda jen pro slá_vu, Pol_sky lesk, je du_še tvo_je nad_še_ná?
pp
dc
fz
pp
Marina.
Mně nad vše dra _ há tvo_je čest, ty sla_vným máš se stát,
p espressivo
Mn.
f
ty vel_kým, sla_vným máš se stát,
vždy výš a vý _ še
p
cresc.
Mn.
máš se nést, a ši - rý svět před te_bou po_kle_kat!
f
pp
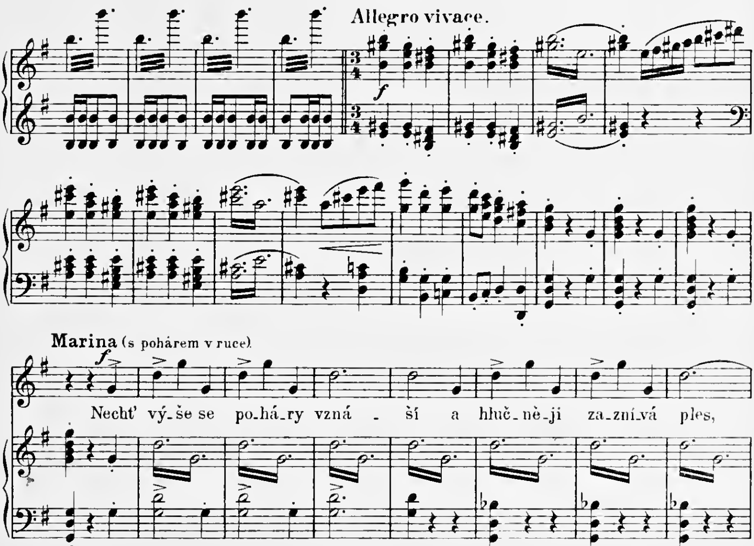

Marina.
Mně nad vše dra_há tvo_je čest, ty vel_kým,sla_vným máš sestát,
Dimitrij.
Kde že_ny vrou_cí lá_ska jest, jež o_chot_na vše v o_běť dát?
mf
Mn.
ty vel_kým sla_vným máš se stát, vždy
D.
Jen výš a vý_ _ _ _ _ _še mám tě vznést, jen
f
dim.
p
Mn.
vý_še a vý_še vždy máš se nést, vždy máš se
D.
výš a vý_ _še mám tè vznést a stu_pněm k slá_vě
f
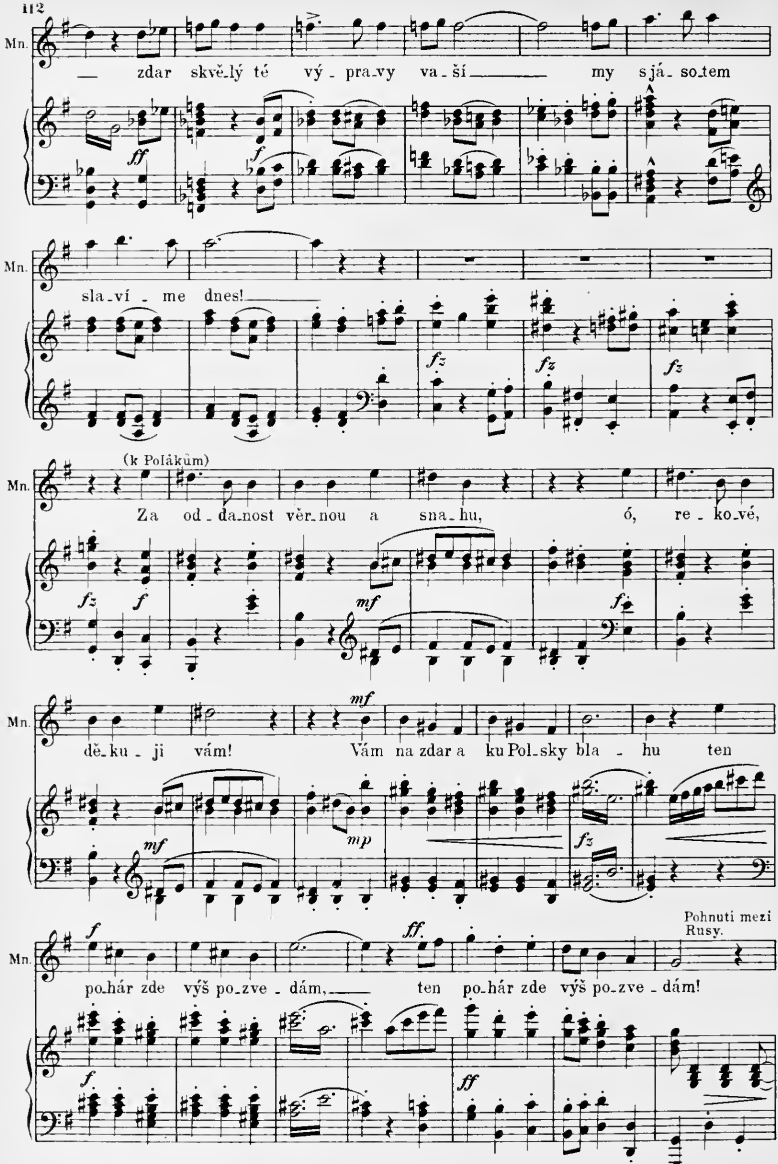

Mn.
nést, a svět před te_bou po_kle_kat!
Marina odejde hlavním vchodem; Dimitrij pohlíži teskně za ni.
D.
tvé se stat, k slá_vě tvé se stát!
Dimitrij.
quasi Recitativo
Proč mi_zíš, lá_sky snè_ní krá_sné,
proč mi_zíš slad_ká vi_di_no,
proč zvol_na v du_ši mo_jí ha_sne
ví_ra v tvou lá_ _ _ _ sku, Ma_ri_no?
Mně jest, jak bys mi
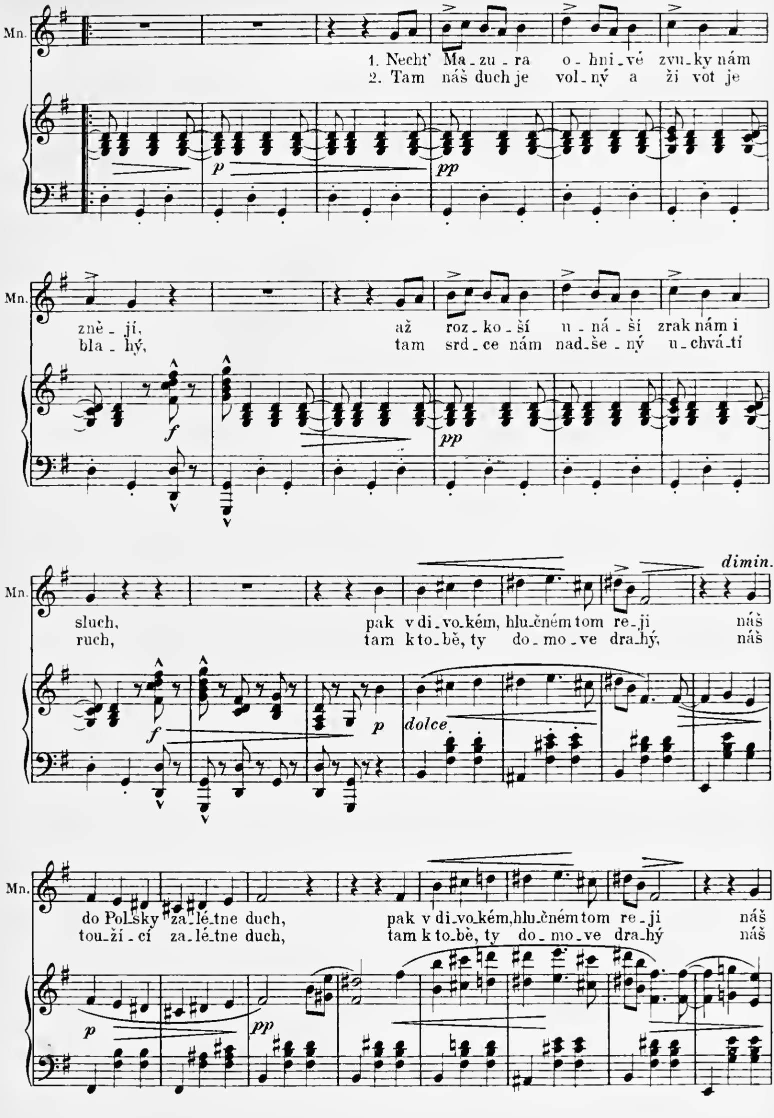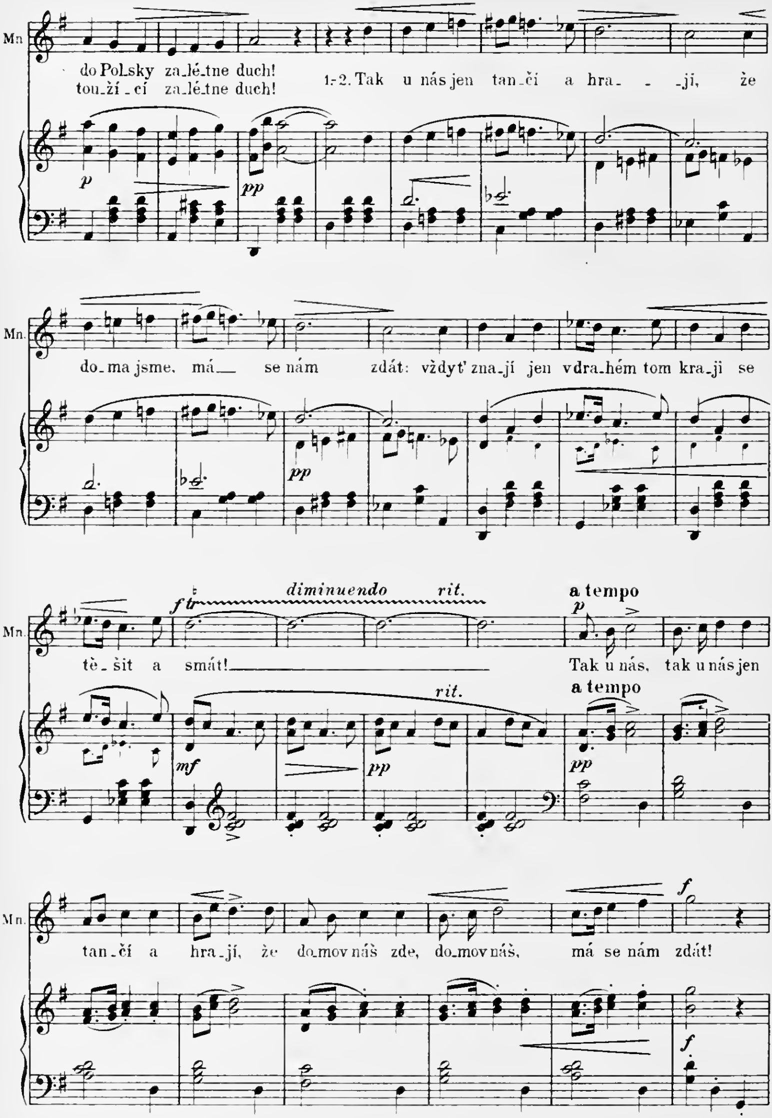

Výstup 2.
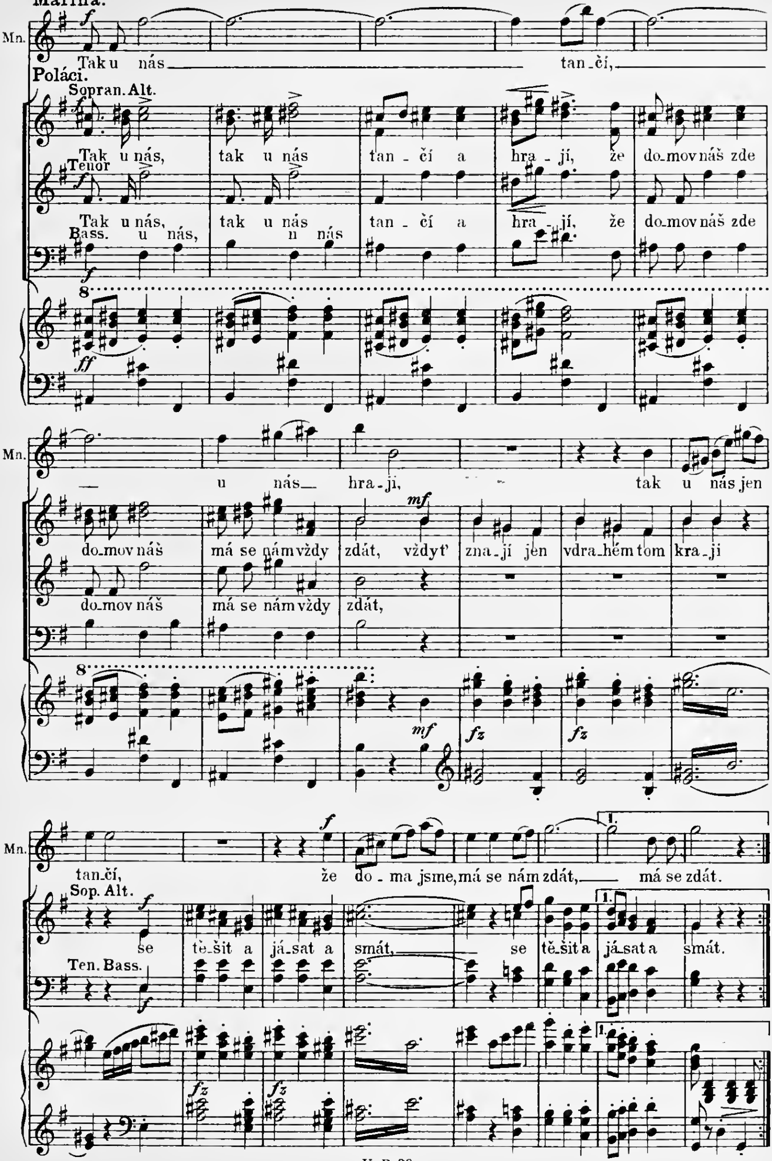
Hlavním vchodem vstupují **Marina**, Poláci, Polky, za nimi ruští bojaři a bojarky
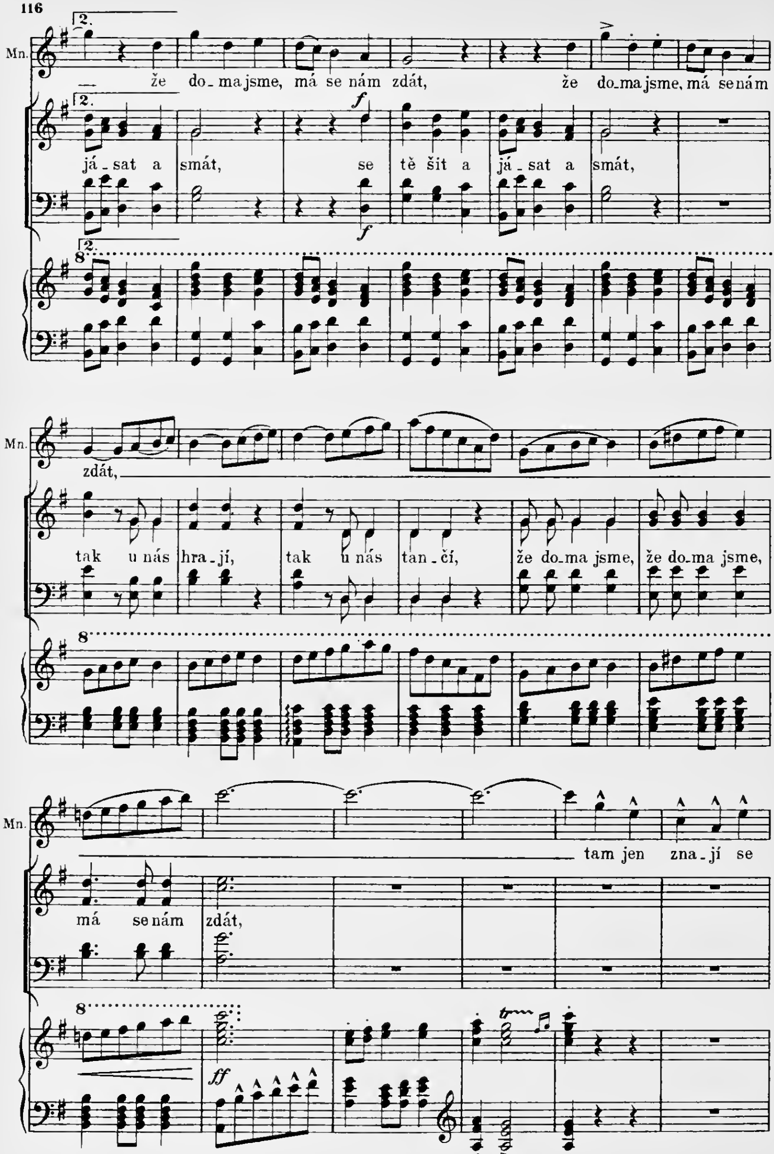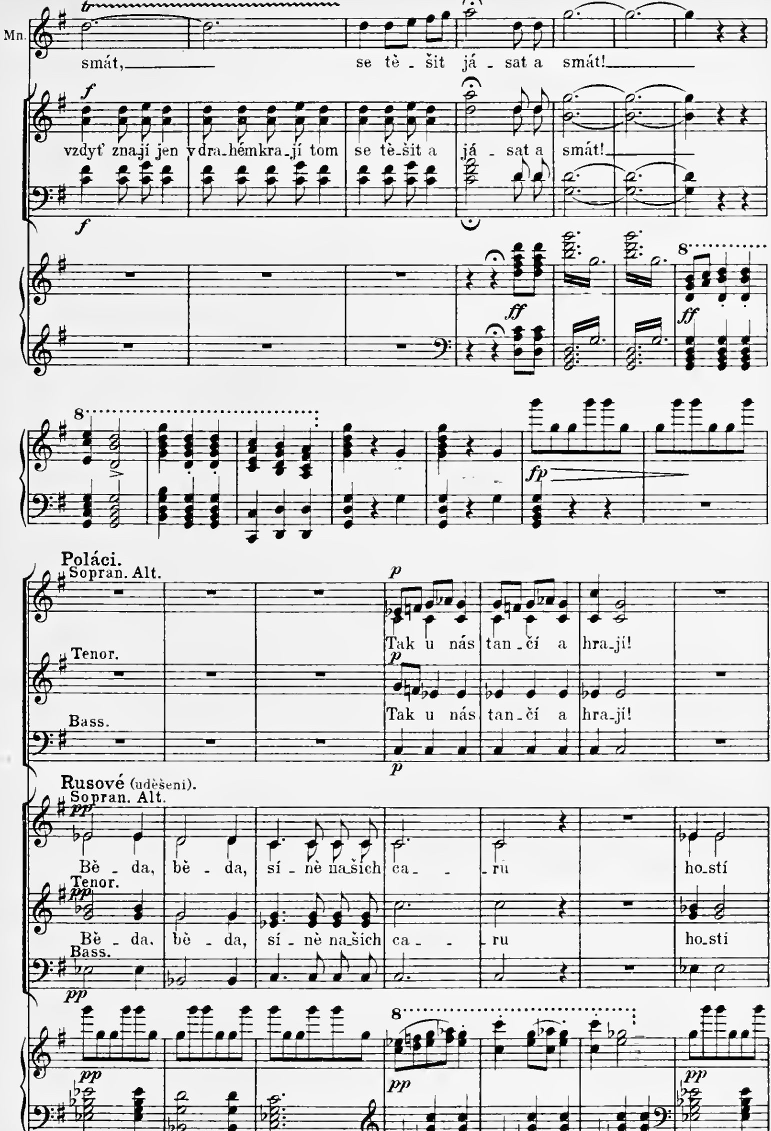

Mn.
— zdar skvě_lý té vý_pra_vy va_ší — my s já_so_tem
ff
f
sla_ví_me dnes!
fz
fz
fz
(k Polákům)
Za od_da_nost věr_nou a sna_hu, ó, re_ko_vé,
fz
f
mf
f
dě_ku_ji vám! Vám na zdar a ku Pol_sky bla_hu ten
mf
mf
mp
fz
f
ff
po_hár zde výš po_zve_dám, ten po_hár zde výš po_zve_dám!
Pohnutí mezi Rusy.
f
ff
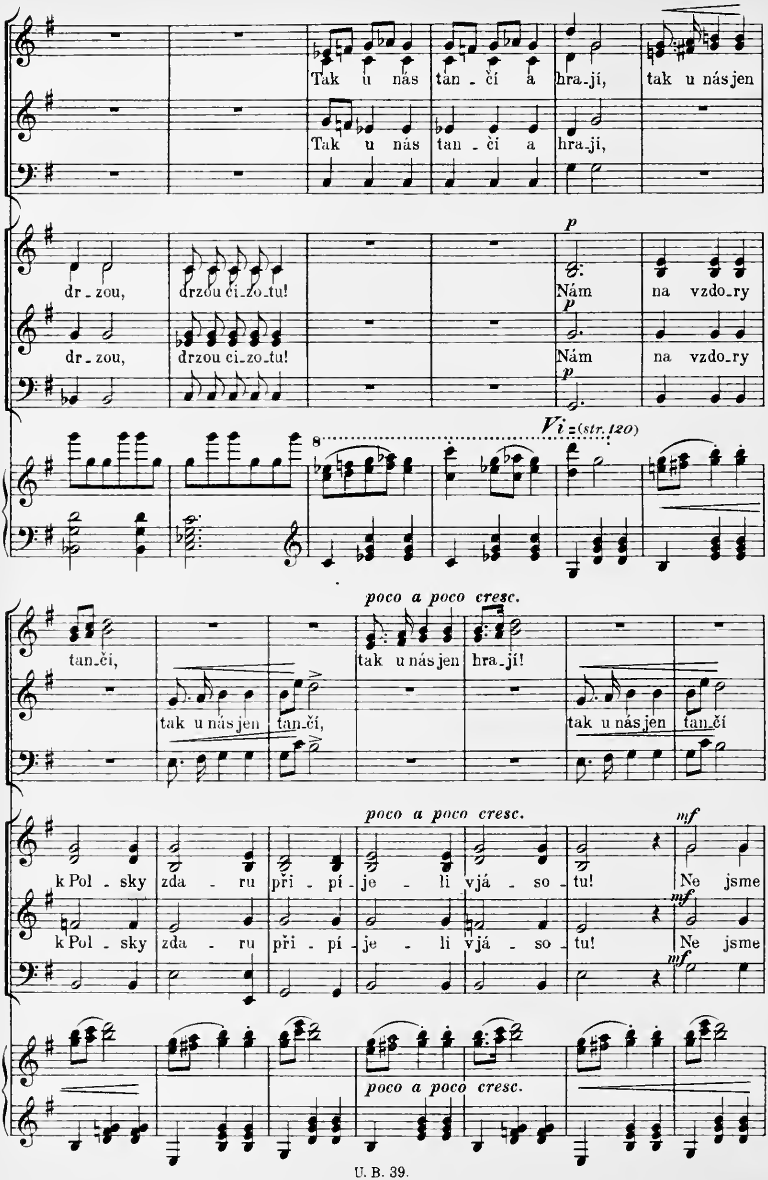

Mn.
1. Nechť Ma_zu_ra o_hni_vé zvu_ky nám
2. Tam náš duch je vol_ný a ži vot je
p
pp
Mn.
znè_jí, až roz_ko_ší u_ná_ši zrak nám i
bla_hý, tam srd_ce nám nad_še_ný u_chvá_tí
f
pp
Mn.
dimin.
sluch, pak v di_vo_kém, hlu_čném tom re_ji náš
ruch, tam k to_bě, ty do_mo_ve dra_hý, náš
f
p
dolce
Mn.
do Pol_sky za_lé_tne duch, pak v di_vo_kém, hlu_čném tom re_ji náš
tou_ží_cí za_lé_tne duch, tam k to_bě, ty do_mo_ve dra_hý náš
p
pp
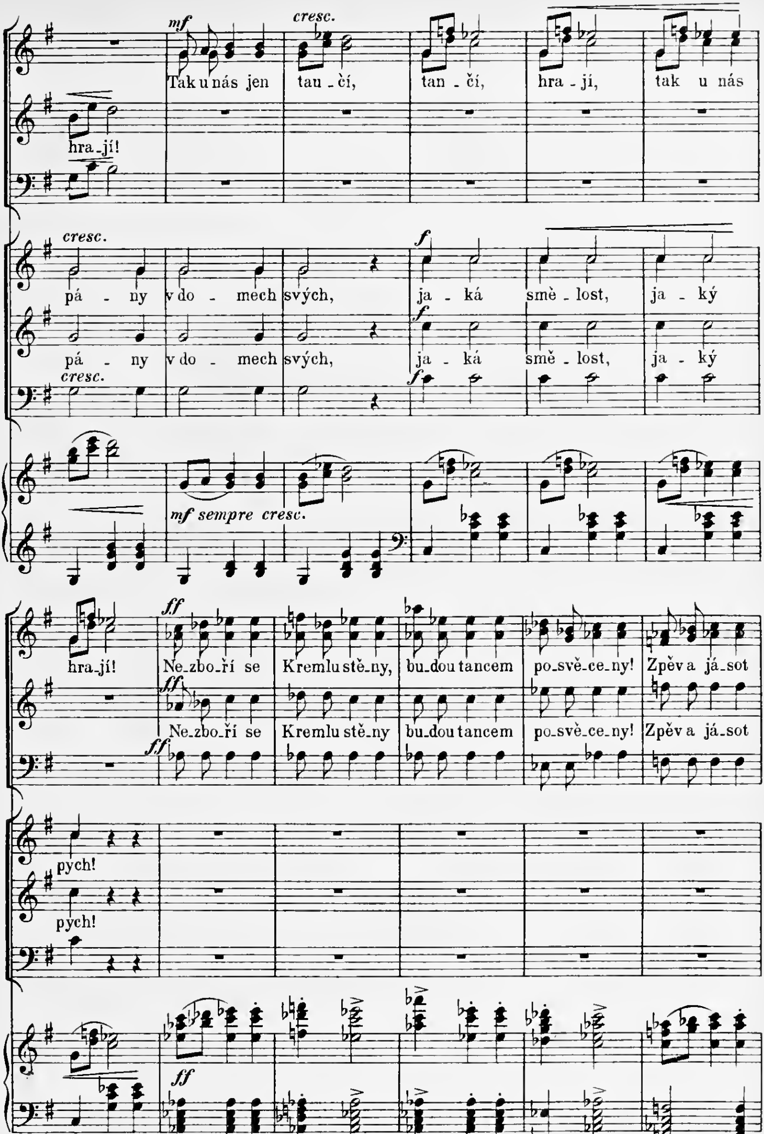

Mn.
do Pol_sky za_lé_tne duch!
tou_ží_cí za_lé_tne duch!
1.-2. Tak u nás jen tan_čí a hra_ - -ji, že
p
pp
do_ma jsme, má__ se nám zdát: vždyť zna_jí jen vdra_hém tom kra_ji se
tě_šit a smát!
diminuendo
rit.
a tempo
Tak u nás, tak u nás jen
mf
tan_čí a hra_jí, že do_mov náš zde, do_mov náš, má se nám zdát!
f
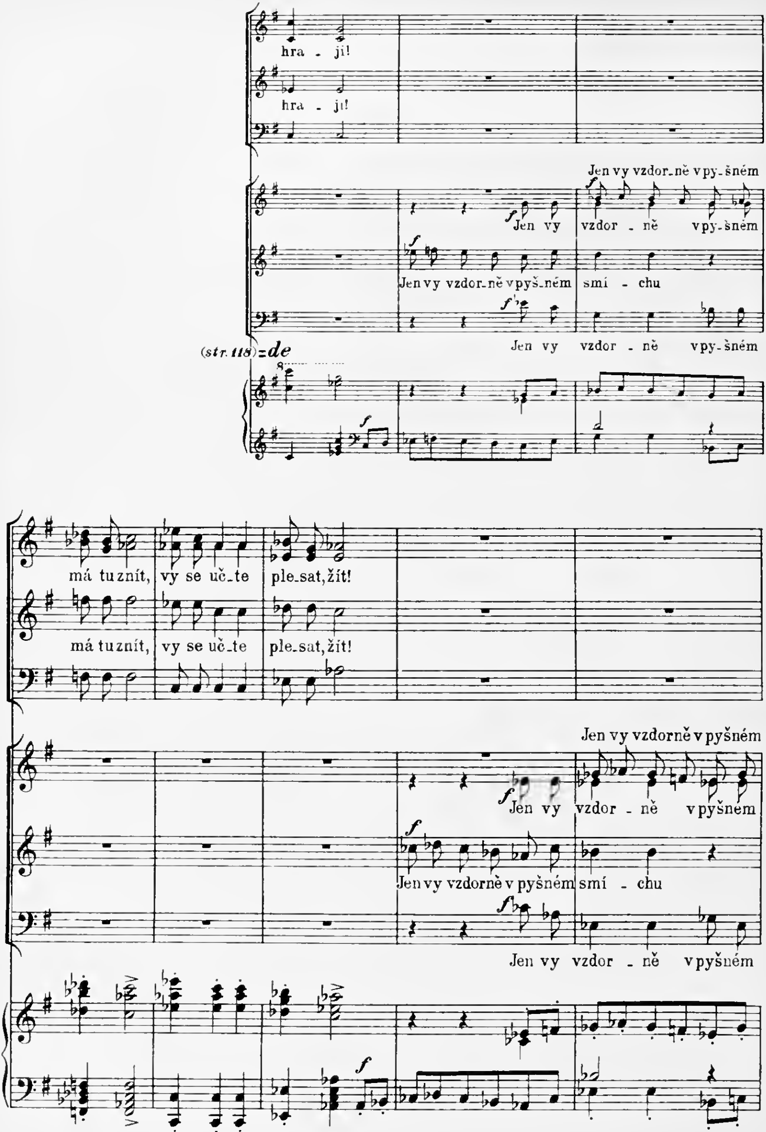

Marina.
Mn.
Taku nás tan_čí,
Poláci.
Sopran. Alt.
Tak u nás, tak u nás tan - čí a hra - jí, že do_mov náš zde
Tenor
Tak u nás, tak u nás tan - čí a hra - jí, že do_mov náš zde
Bass. u nás, u nás
u nás_ hra_ji, tak u nás jen
do_mov náš má se nám vždy zdát, vždyť zna_jí jen vdra_hém tom kra_ji
do_mov náš má se nám vždy zdát,
tan_čí, že do - ma jsme, má se nám zdát, má se zdát.
Sop. Alt.
se tě_šit a já_sat a smát, se tě_šit a já_sat a smát.
Ten. Bass.
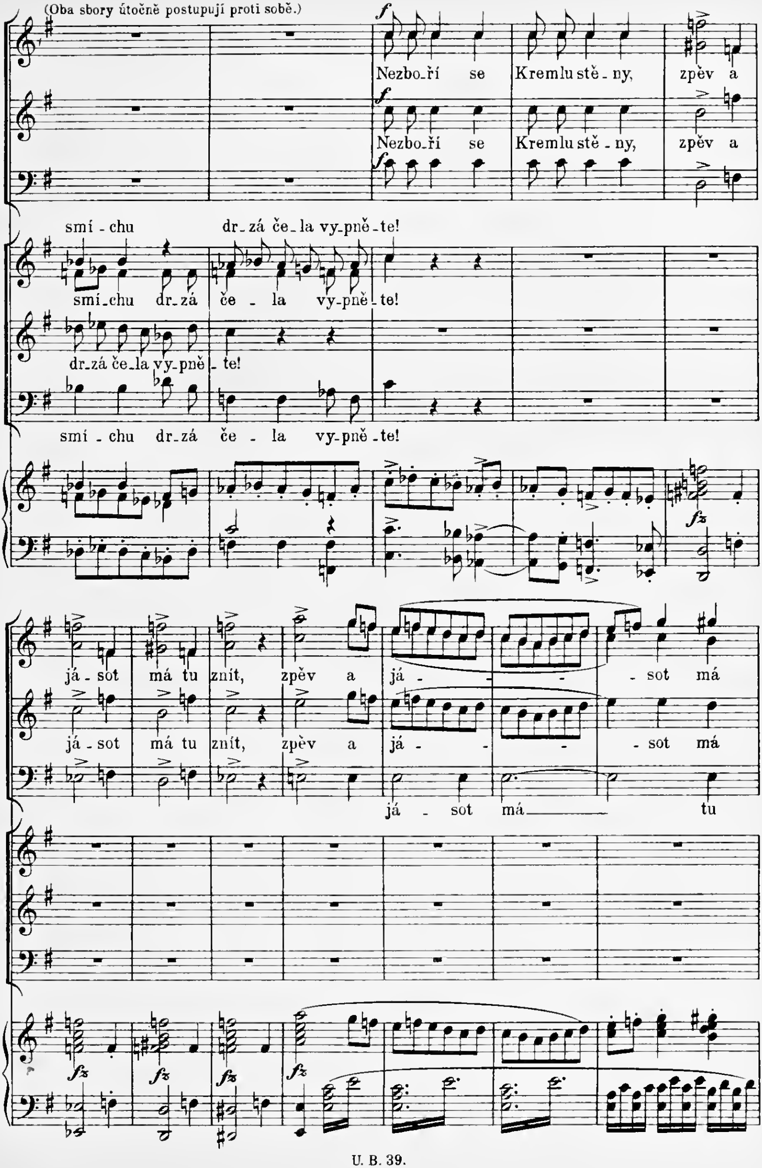

Mn.
2.
že do_ma jsme, má se nám zdát, že do_ma jsme, má se nám
já_sat a smát, se tě šit a já_sat a smát,
zdát,
tak u nás hra_jí, tak u nás tan_čí, že do_ma jsme, že do_ma jsme,
tam jen zna_jí se
má se nám zdát,
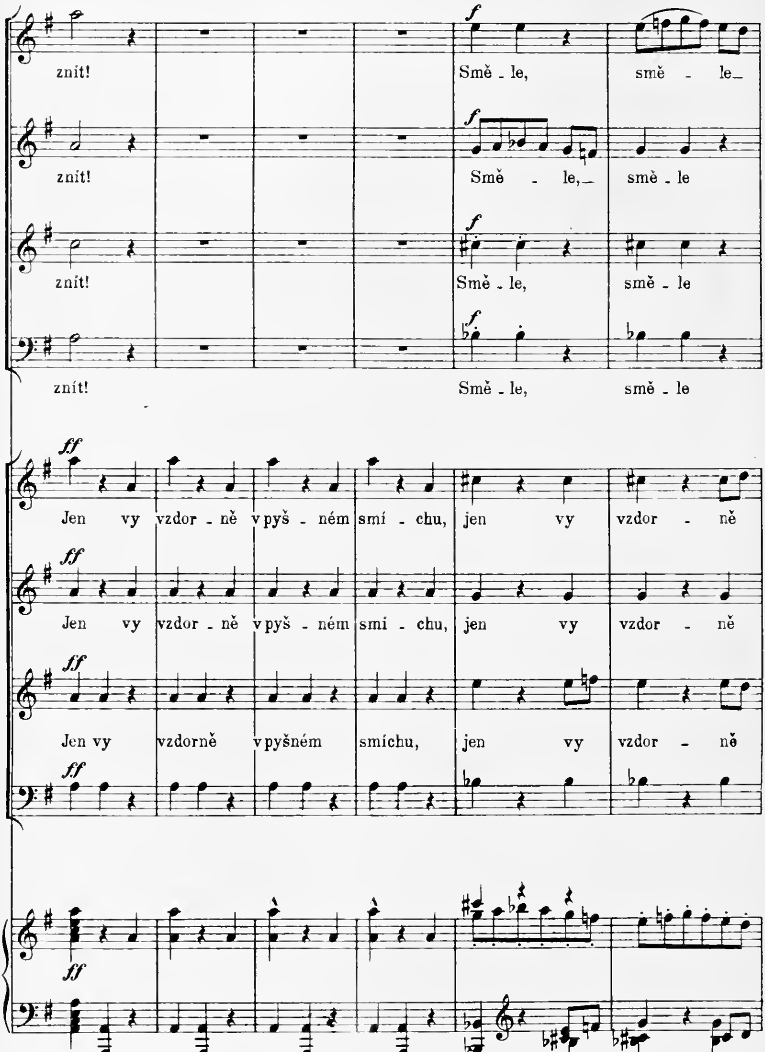

Mn.
smát, se tè - šit já - sat a smát!
vzdyť znají jen v dra - hém kra - jí tom se tè - šit a já - sat a smát!
Poláci.
Sopran. Alt.
Tak u nás tan - čí a hra - jí!
Tenor.
Tak u nás tan - čí a hra - jí!
Bass.
Rusové (udèšeni).
Sopran. Alt.
Bè - da, bè - da, sí - nè na - šich ca - ru hostí
Tenor.
Bè - da, bè - da, sí - nè na - šich ca - ru hostí
Bass.

Tak u nás tan - čí a hra - jí, tak u nás jen
Tak u nás tan - čí a hra - jí,
dr - zou, drzou ci - zo - tu!
dr - zou, drzou ci - zo - tu!
p
Nám na vzdo - ry
p
Nám na vzdo - ry
p
8
Vi = (str. 120)
poco a poco cresc.
tan - čí, tak u nás jen hra - jí!
tak u nás jen tan - čí, tak u nás jen tan - čí
poco a poco cresc.
mf
k Pol - sky zda - ru při - pí - je - li v já - so - tu! Ne jsme
k Pol - sky zda - ru při - pí - je - li v já - so - tu! Ne jsme
mf
mf
poco a poco cresc.
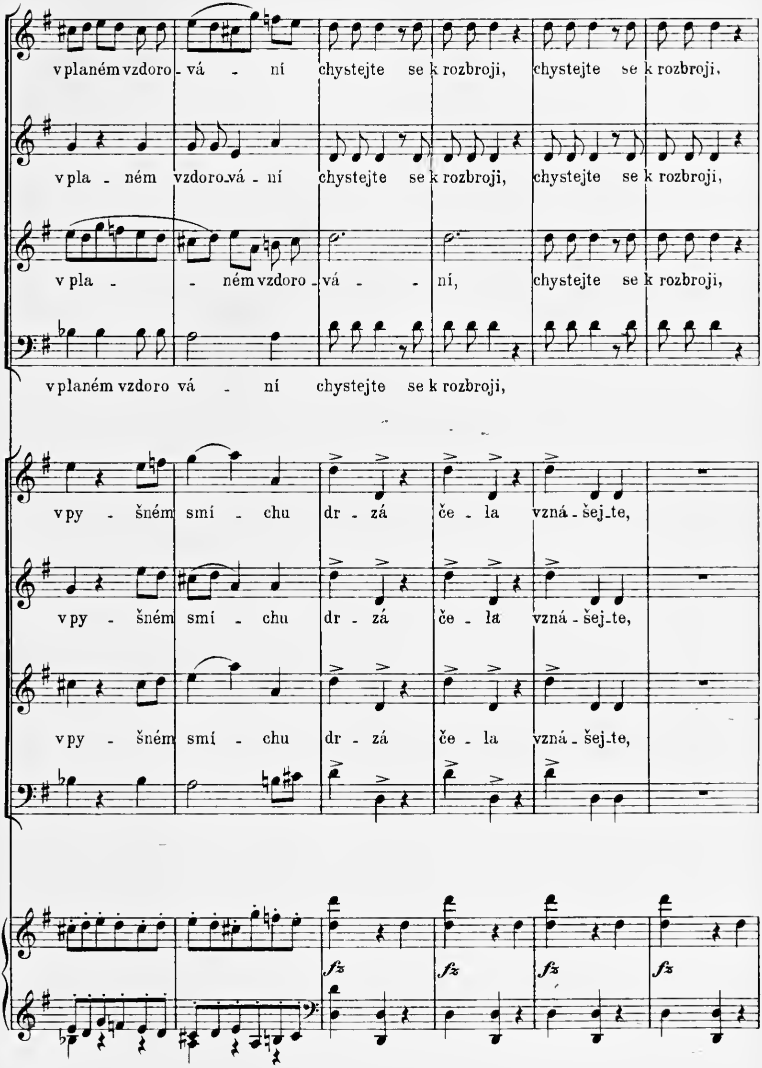

mf
cresc.
Tak u nás jen tau_čí, tan_čí, hra_jí, tak u nás
hra_jí!
cresc.
pá_ny v do_mech svých, ja_ká smě_lost, ja_ký
pá_ny v do_mech svých, ja_ká smě_lost, ja_ký
cresc.
f
mf sempre cresc.
ff
hra_jí! Ne_zbo_ří se Kremlu stě_ny, bu_dou tancem po_svě_ce_ny! Zpěv a já_sot
Ne_zbo_ří se Kremlu stě_ny bu_dou tancem po_svě_ce_ny! Zpěv a já_sot
pych!
pych!
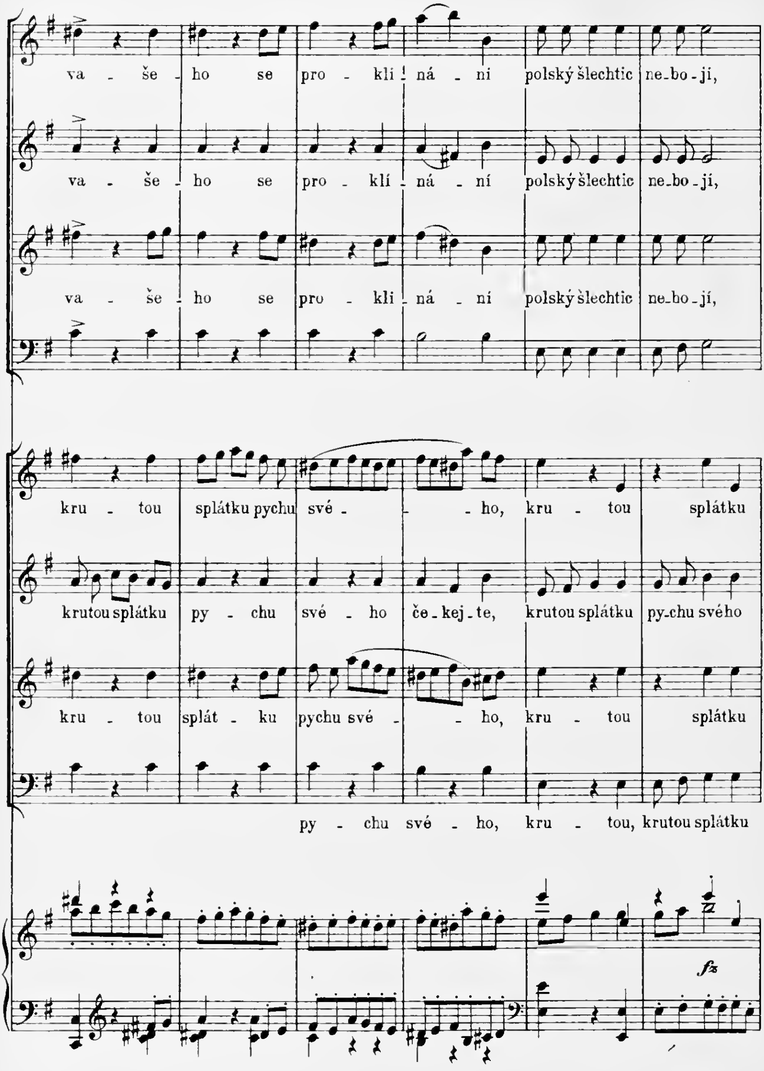

hra - ji!
hra - ji!
Jen vy vzdor-ně v py-šném
Jen vy vzdor - ně v py-šném
Jen vy vzdor-ně v pyš-ném smí - chu
Jen vy vzdor - ně v py-šném
(str. 118) = de
má tu znít, vy se uč-te ple-sat, žít!
má tu znít, vy se uč-te ple-sat, žít!
Jen vy vzdorně v pyšném
Jen vy vzdor - ně v pyšnem
Jen vy vzdorně v pyšném smí - chu
Jen vy vzdor - ně v pyšném

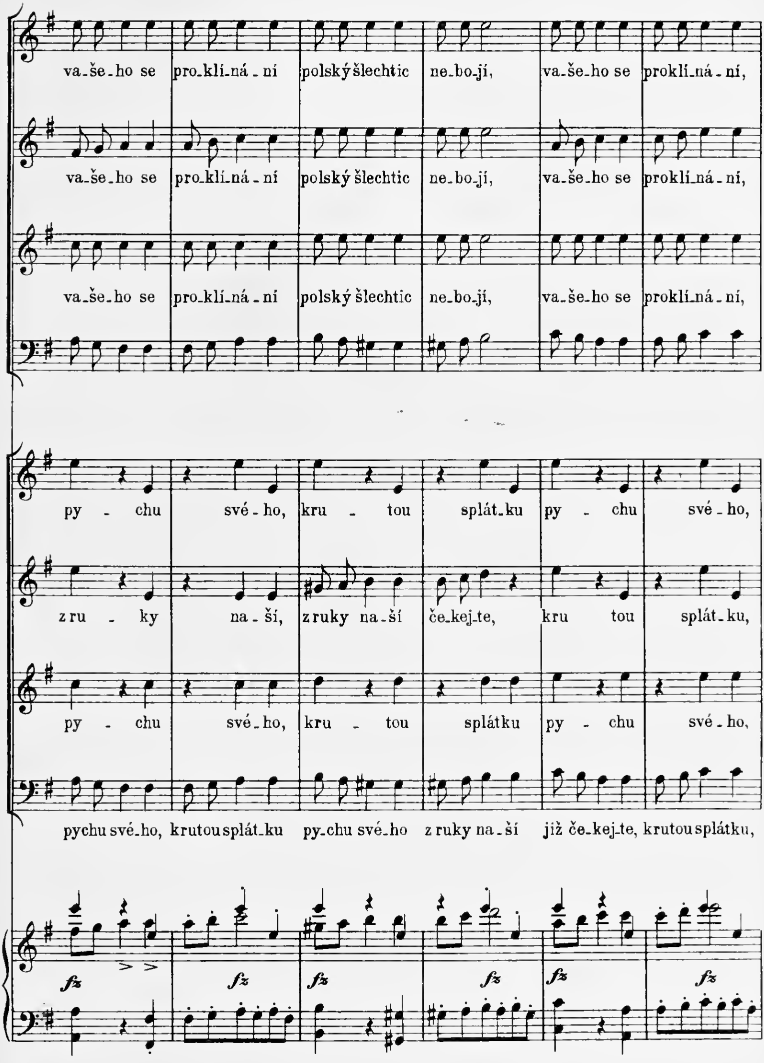

(Oba sbory útočně postupují proti sobě.)
Nezbo-ří se Kremlu stě-ny, zpěv a
Nezbo-ří se Kremlu stě-ny, zpěv a
smí-chu drzá če-la vy-pně-te!
smí-chu dr-zá če - la vy-pně-te!
dr-zá če-la vy-pně-te!
smí-chu dr-zá če - la vy-pně-te!
já-sot má tu znít, zpěv a já - - - - sot má
já-sot má tu znít, zpěv a já - - - - sot má
já - sot má tu
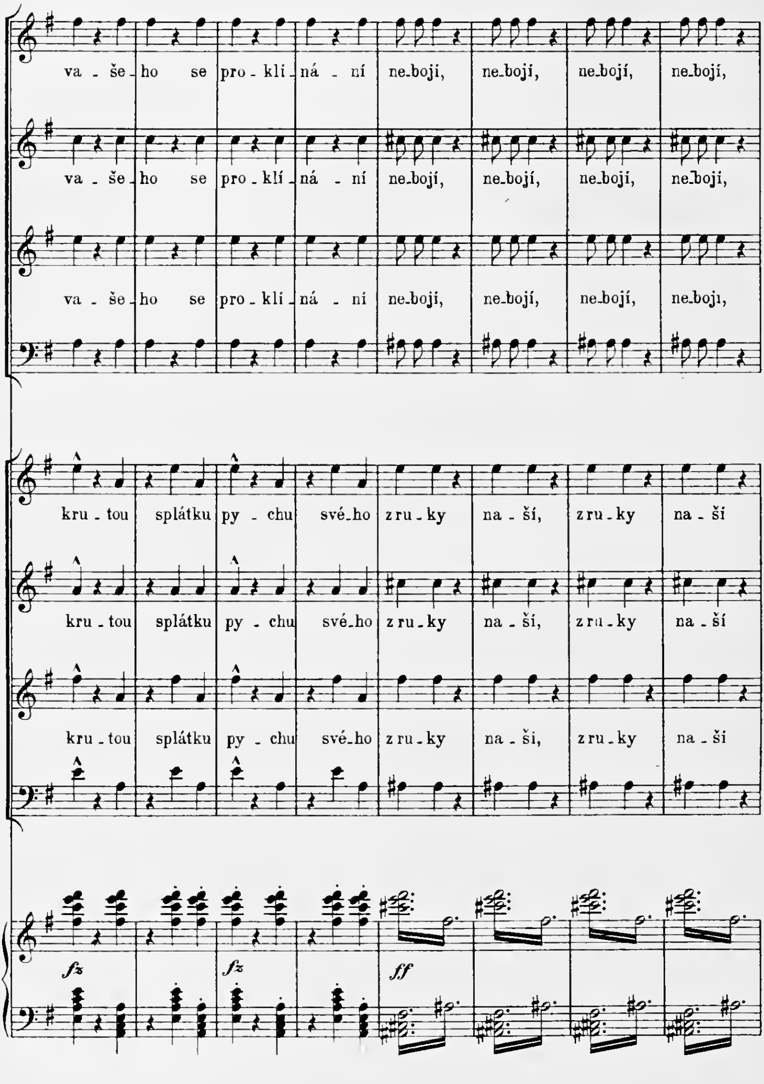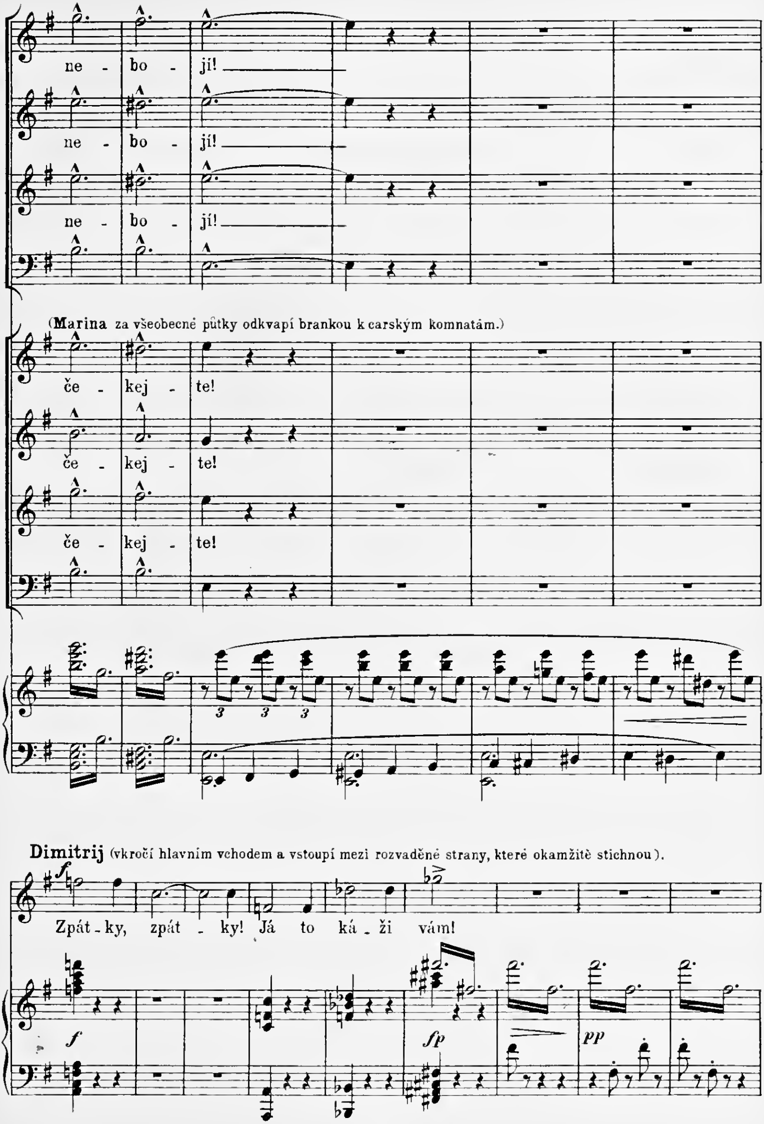

f
znít! Smě - le, smě - le
znít! Smě - le, smě - le
znít! Smě - le, smě - le
znít! Smě - le, smě - le
ff
Jen vy vzdor - ně v pyš - ném smí - chu, jen vy vzdor - ně
Jen vy vzdor - ně v pyš - ném smí - chu, jen vy vzdor - ně
Jen vy vzdorně v pyšném smíchu, jen vy vzdor - ně
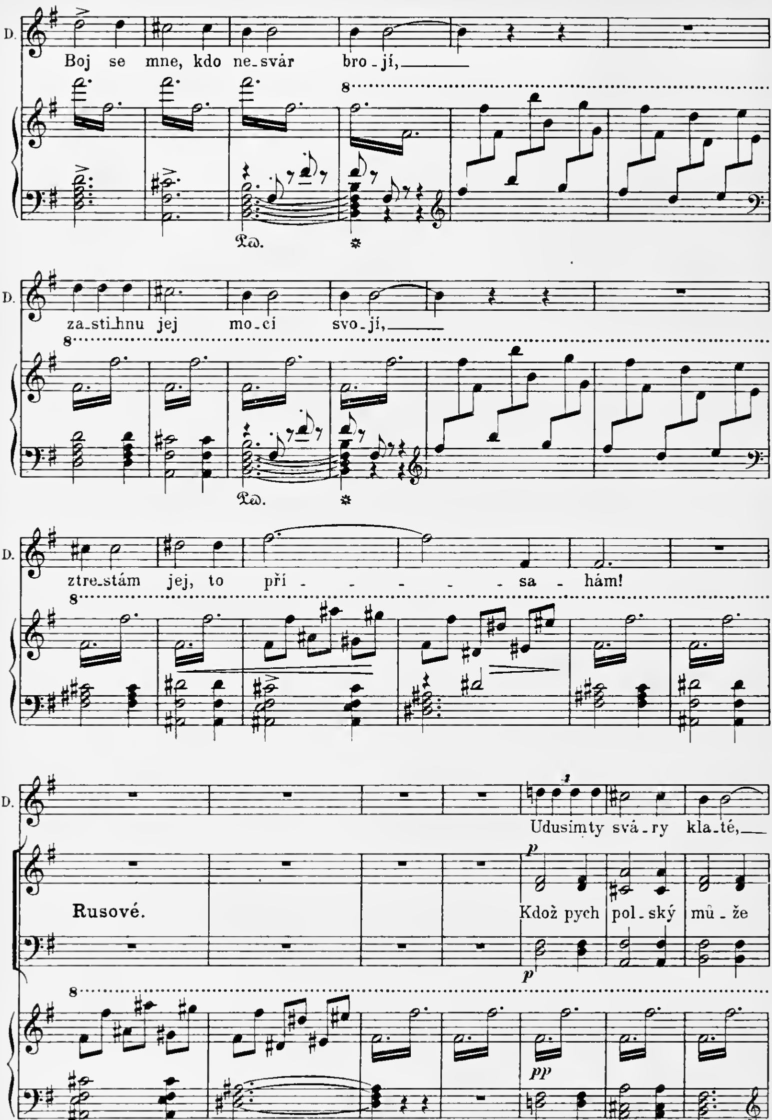

v planém vzdoro - vá - ní chystejte se k rozbroji, chystejte se k rozbroji,
v pla - ném vzdoro-vá - ní chystejte se k rozbroji, chystejte se k rozbroji,
v pla - - ném vzdoro - vá - - ní, chystejte se k rozbroji,
v planém vzdoro vá - ní chystejte se k rozbroji,
v py - šném smí - chu dr - zá če - la vzná - šej - te,
v py - šném smí - chu dr - zá če - la vzná - šej - te,
v py - šném smí - chu dr - zá če - la vzná - šej - te,
fz
fz
fz
fz
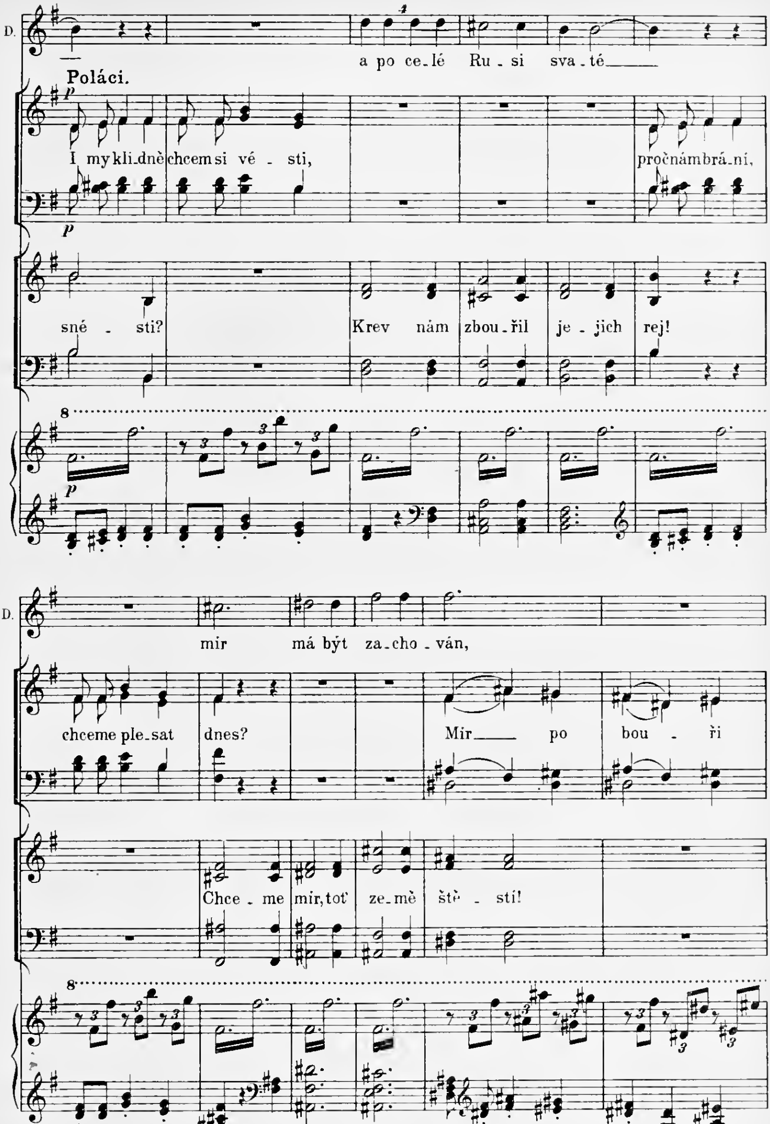

va - še - ho se pro - klí - ná - ní polský šlechtic ne-bo-jí,
va - še - ho se pro - klí - ná - ní polský šlechtic ne-bo-jí,
va - še - ho se pro - klí - ná - ní polský šlechtic ne-bo-jí,
kru - tou splátku pychu své - - ho, kru - tou splátku
krutou splátku py - chu své - ho če-kej-te, krutou splátku py-chu svého
kru - tou splát - ku pychu své - - ho, kru - tou splátku
py - chu své - ho, kru - tou, krutou splátku
fz
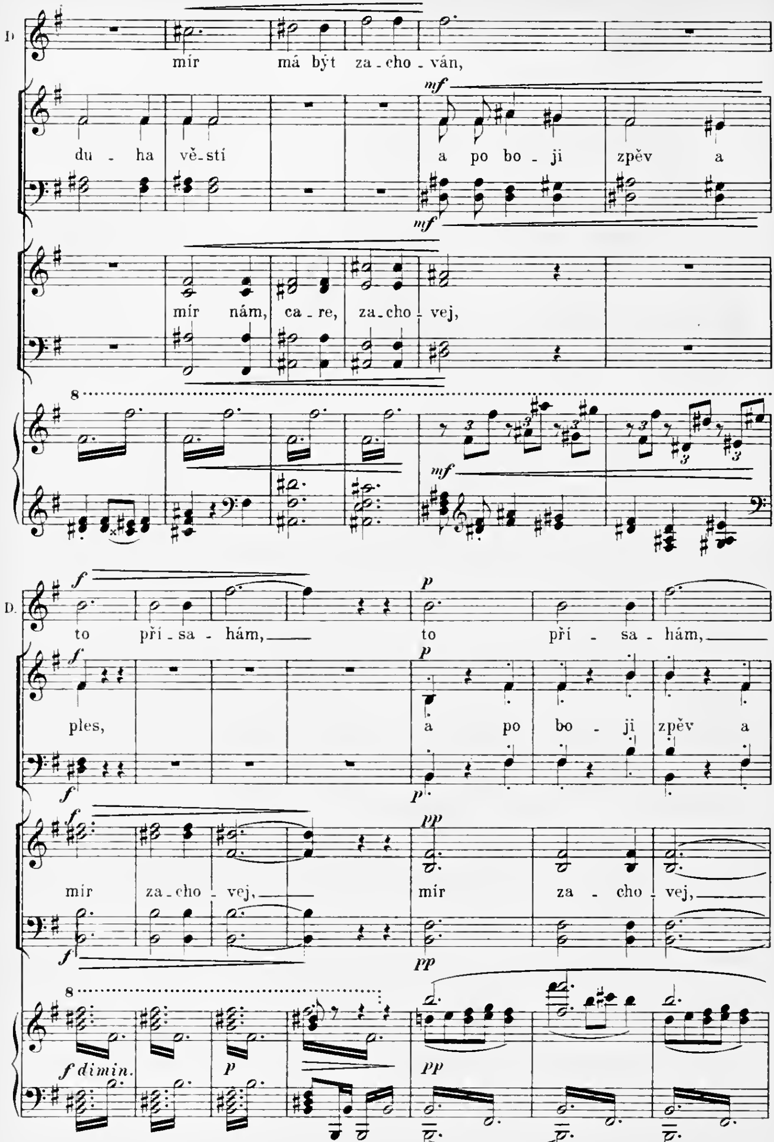

va_še_ho se pro_klí_ná_ní polský šlechtic ne_bo_jí, va_še_ho se proklí_ná_ní,
va_še_ho se pro_klí_ná_ní polský šlechtic ne_bo_jí, va_še_ho se proklí_ná_ní,
va_še_ho se pro_klí_ná_ní polský šlechtic ne_bo_jí, va_še_ho se proklí_ná_ní,
py - chu své - ho, kru - tou splát_ku py - chu své - ho,
z ru - ky na - ší, z ruky na_ší če_kej_te, kru tou splát_ku,
py - chu své_ho, kru - tou splátku py - chu své - ho,
pychu své_ho, krutou splát_ku py_chu své_ho z ruky na_ší již če_kej_te, krutou splátku,
fz
fz
fz
fz
fz
fz
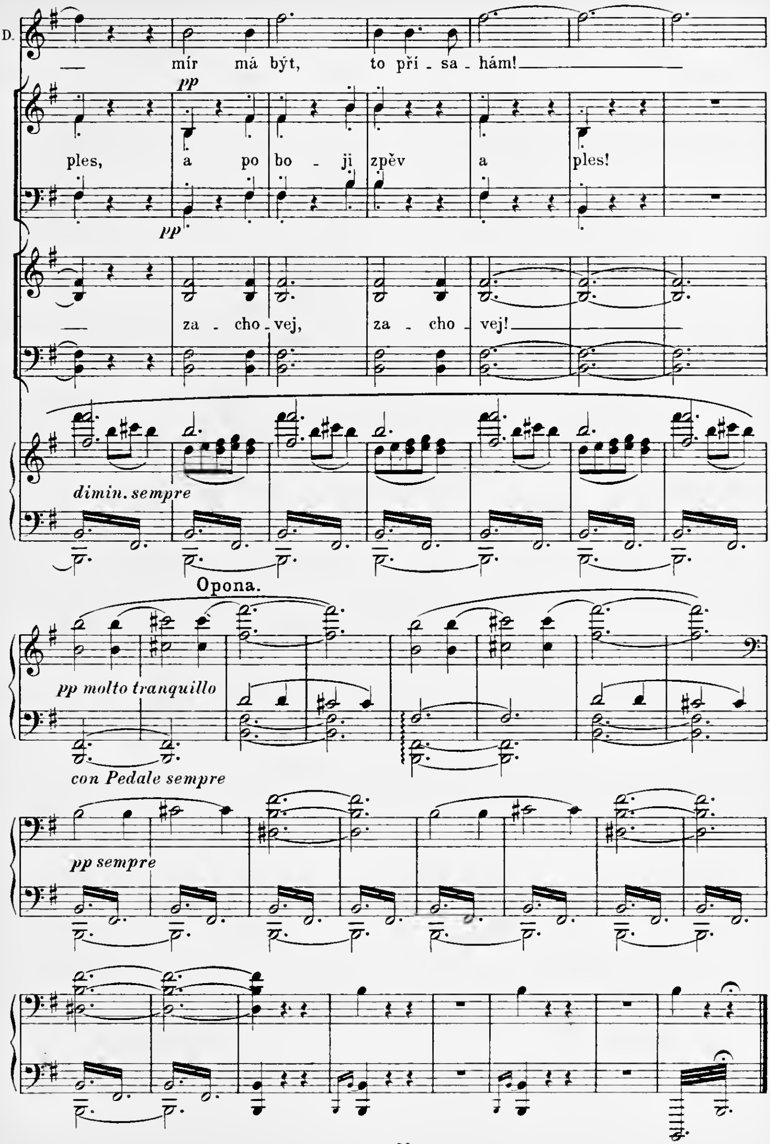

va - še - ho se pro - klí - ná - ní ne-bojí, ne-bojí, ne-bojí, ne-bojí,
va - še - ho se pro - klí - ná - ní ne-bojí, ne-bojí, ne-boji, ne-boji,
va - še - ho se pro - klí - ná - ní ne-boji, ne-bojí, ne-bojí, ne-boji,
kru - tou splátku py - chu své-ho z ru - ky na - ši, z ru - ky na - ši
kru - tou splátku py - chu své-ho z ru - ky na - ši, z ru - ky na - ši
kru - tou splátku py - chu své-ho z ru - ky na - ši, z ru - ky na - ši
fz
fz
ff

ne - bo - jí!
ne - bo - jí!
ne - bo - jí!
(Marina za všeobecné půtky odkvapí brankou k carským komnatám.)
če - kej - te!
če - kej - te!
če - kej - te!
Dimitrij (vkročí hlavním vchodem a vstoupí mezi rozvaděné strany, které okamžitě stichnou).
Zpát - ky, zpát - ky! Já to ká - ži vám!

D.
Boj se mne, kdo ne_svár bro_jí,
Ped.
D.
za_sti_hnu jej mo_ci svo_jí,
Ped.
D.
ztre_stám jej, to pří - - - - - sa - hám!
D.
Udusimty svá_ry kla_té,
Rusové.
p
Kdož pych pol_ský mů_že
p
pp
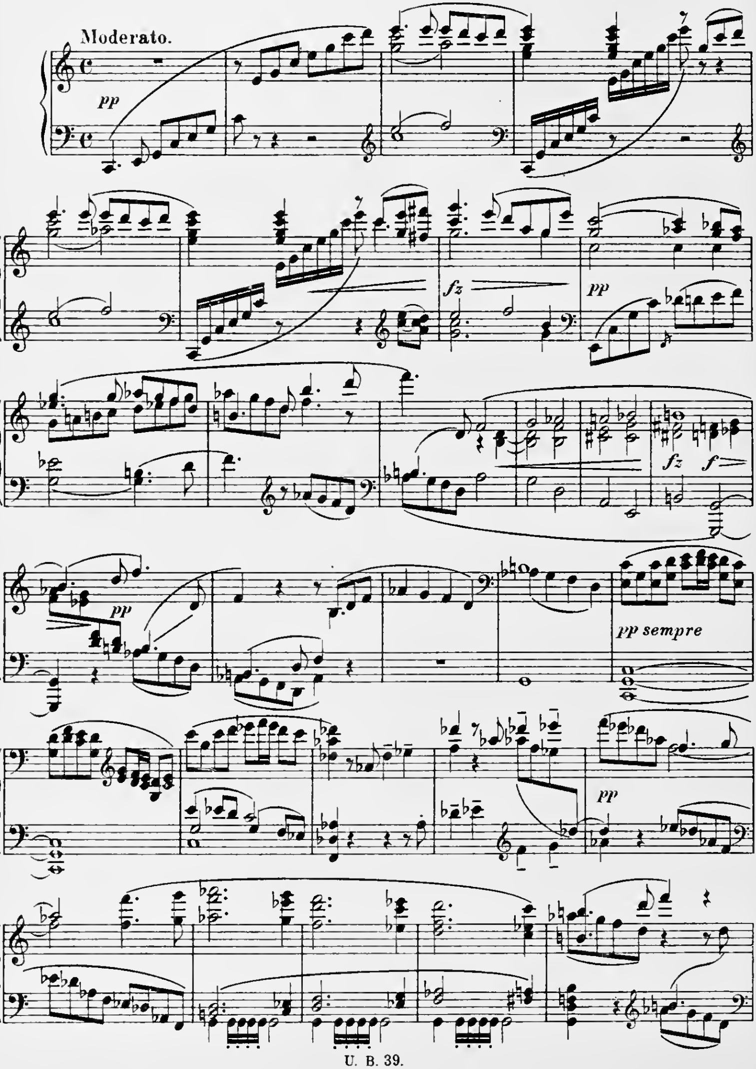

D.
a po ce_lé Ru_si sva_té
Poláci.
p
I my kli_dně chcem si vé - sti,
proč nám brá_ní,
p
sné - sti?
Krev nám zbou_řil je_jich rej!
8
p
D.
mir má být za_cho_ván,
chceme ple_sat dnes?
Mir po bou - ři
Chce - me mir, toť ze_mě ště - stí!
8
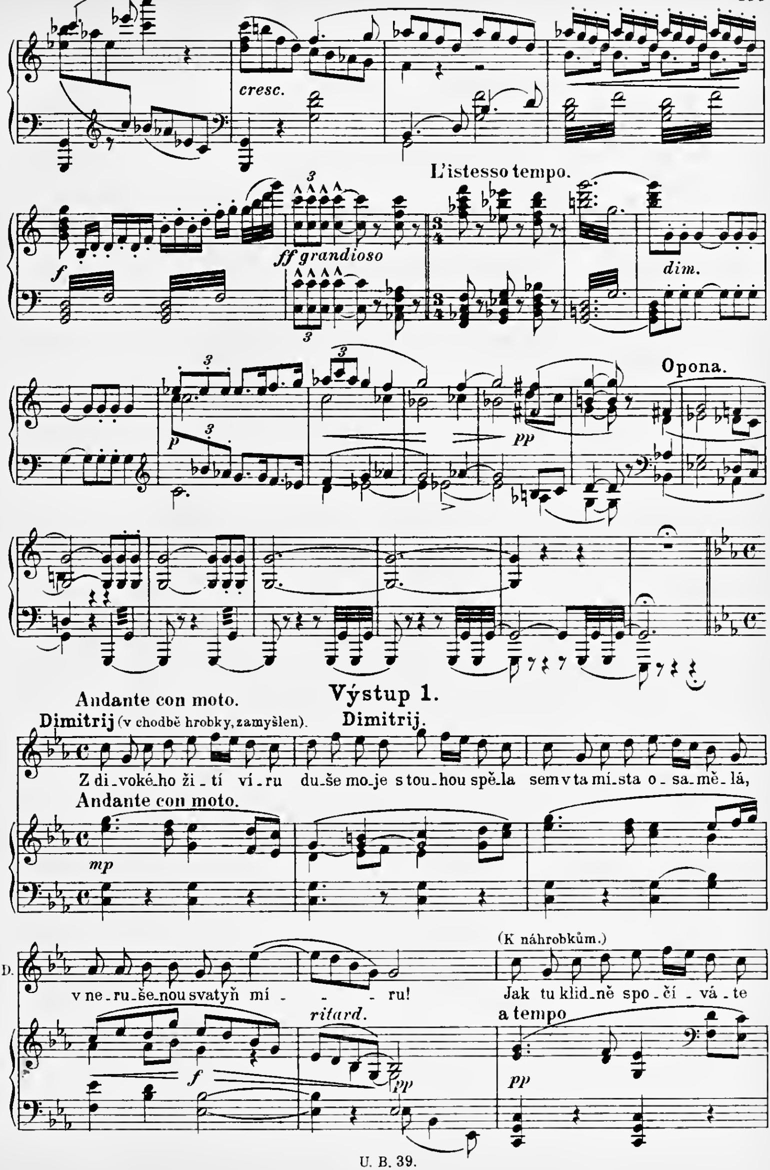

D.
mír má být za-cho-ván,
mf
du-ha vě-stí a po bo-ji zpěv a
mf
mír nám, ca-re, za-cho-vej,
mf
f dimin.
p
pp
D.
f
to při-sa-hám, to při-sa-hám,
p
ples, a po bo-ji zpěv a
mír za-cho-vej, mír za-cho-vej,
pp
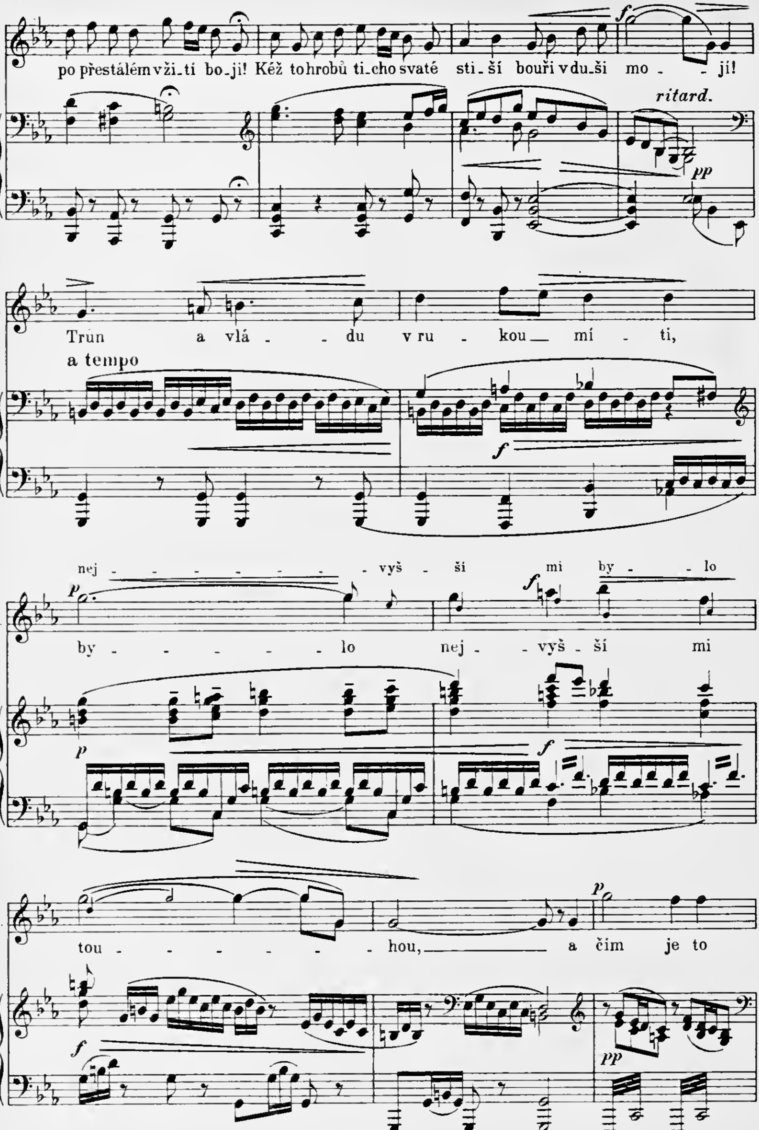

D.
mír má být, to pří - sa - hám!
pp
ples, a po bo - ji zpěv a ples!
pp
za - cho - vej, za - cho - vej!
dimin. sempre
Opona.
pp molto tranquillo
con Pedale sempre
pp sempre
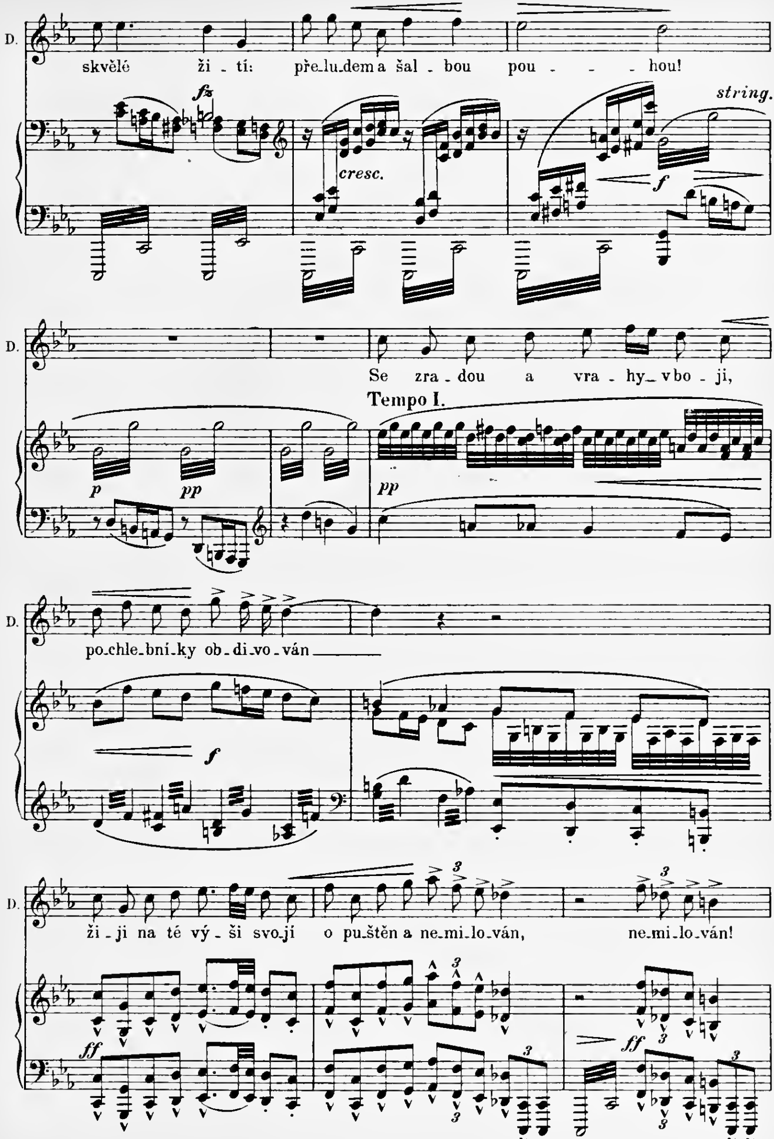
Proměna.
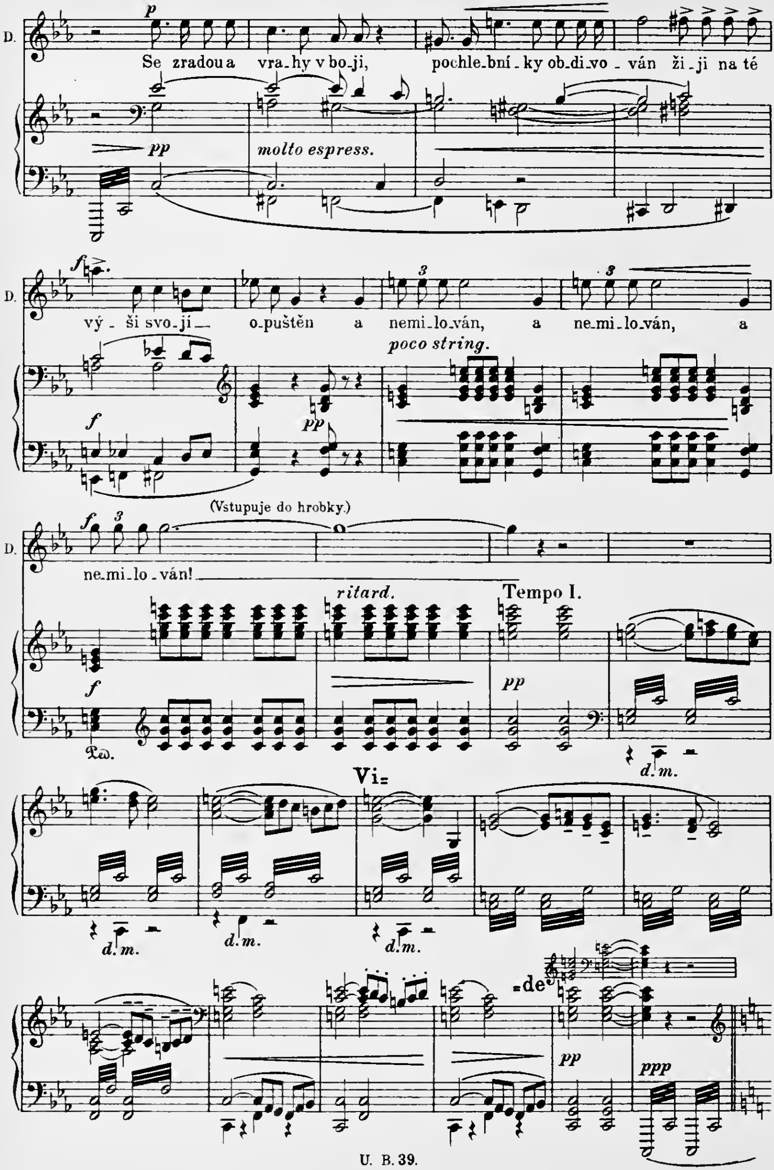
(Klenutá chodba před carskou hrobkou v Uspenském soboru. V pravo několik posledních stupňů sestupujícího schodiště, jímž padá paprsek světla; v levo tajný vchod ve stěně. V pozadí carské pohřebiště, oddělené od chodby vysokou mříží, v jejíž pravé straně jsou mřížové dvéře. Skrze mříž jest viděti náhrobky Ivana Hrozného a Borise Godunova. Před mříží u náhrobku Godunova klekadlo.)

cresc.
L'istesso tempo.
f
ff grandioso
dim.
Opona.
p
pp
Andante con moto.
Výstup 1.
Dimitrij (v chodbě hrobky, zamyšlen).
Dimitrij.
Z di_voké_ho ži_tí ví_ru du_še mo_je s tou_hou spě_la sem v ta mí_sta o_sa_mě_lá,
Andante con moto.
mp
D.
v ne_ru_še_nou svatyň mí - - ru!
(K náhrobkům.)
Jak tu klid_ně spo_čí_vá_te
ritard.
f
pp
a tempo
pp

D.
po přestálém vži_tí bo_ji! Kéž tohrobů ti_cho svaté sti_ší bouři v du_ši mo - - jí!
ritard.
pp
D.
Trůn a vlá - - du v ru - kou mí - ti,
a tempo
f
nej - - - - - - - - vyš - ši mi by - - lo
D.
by - - - - - - lo nej - - vyš - ší mi
p
f
D.
tou - - - - - - - hou, a čim je to
pp
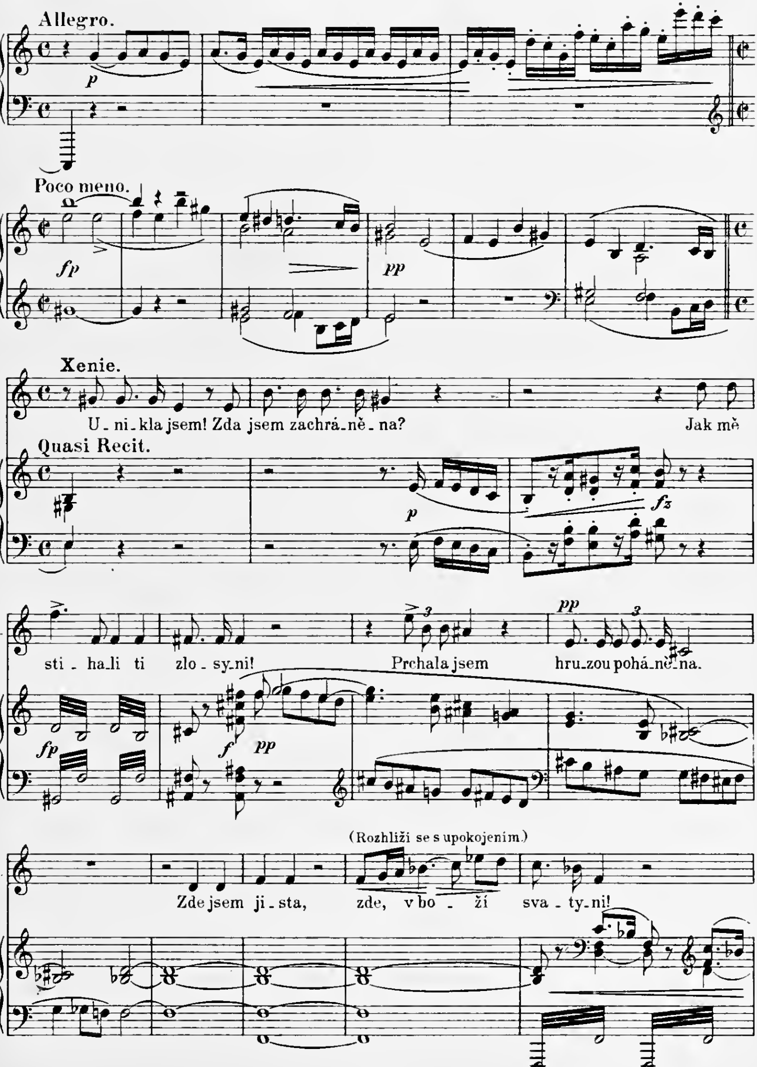

D.
skvělé ži - tí: pře_lu_dem a šal - bou pou - - - hou!
fz
cresc.
string.
f
D.
Se zra - dou a vra - hy_v bo - ji,
Tempo I.
p
pp
pp
D.
po_chle_bní_ky ob_di_vo_ván
f
D.
ži - ji na té vý - ši svo_jí o pu_štěn a ne_mi_lo_ván, ne_mi_lo_ván!
ff
ff
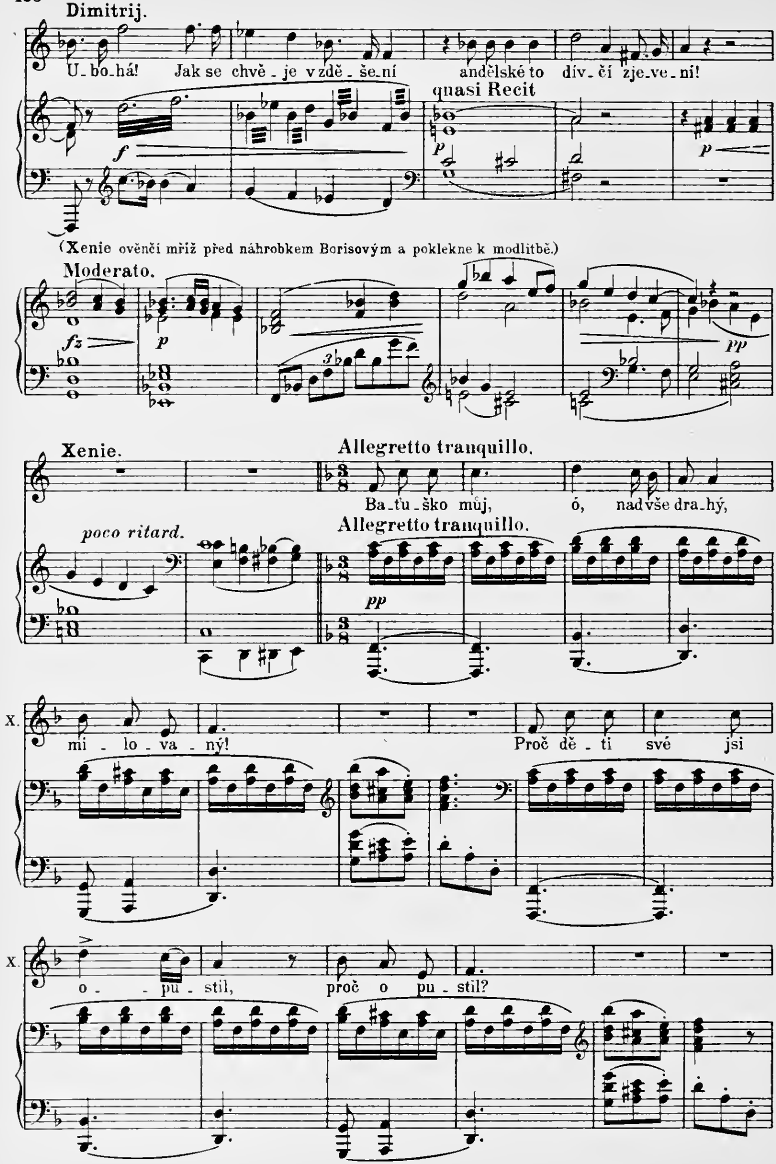

D.
p
Se zradou a vra_hy v bo_ji, pochle_bní_ky ob_di_vo_ván ži_ji na té
pp
molto espress.
f
vý_ši svo_jí_ o_puštěn a nemi_lo_ván, a ne_mi_lo_ván, a
poco string.
f
pp
(Vstupuje do hrobky.)
f
ne_mi_lo_ván!
ritard.
Tempo I.
f
pp
d.m.
Vi=
d.m.
d.m.
d.m.
=de
pp
ppp
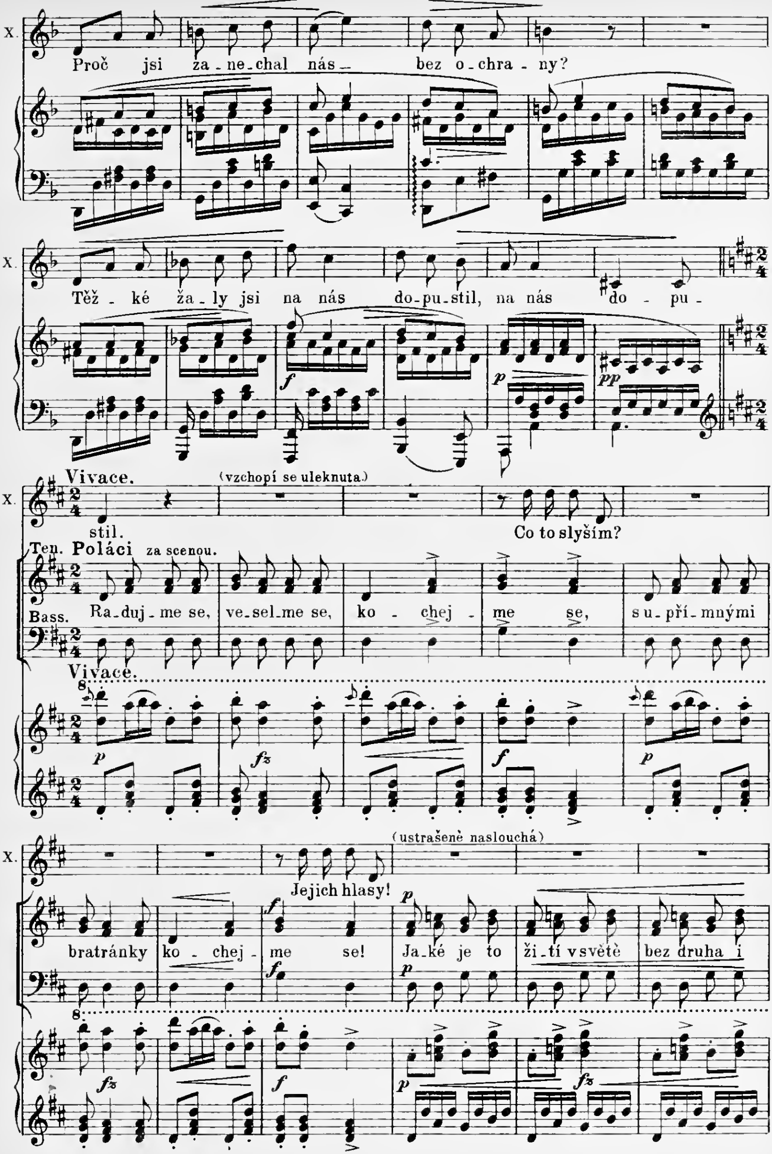
Výstup 2.
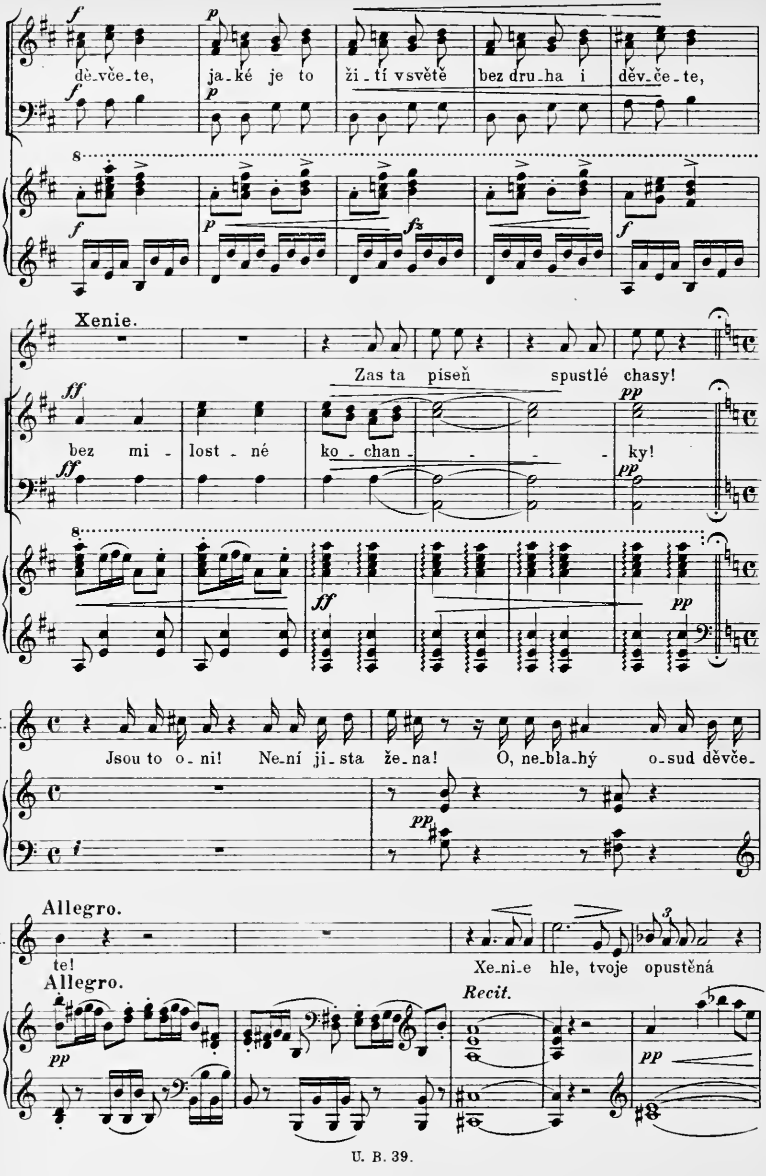
Xenie a Dimitrij.
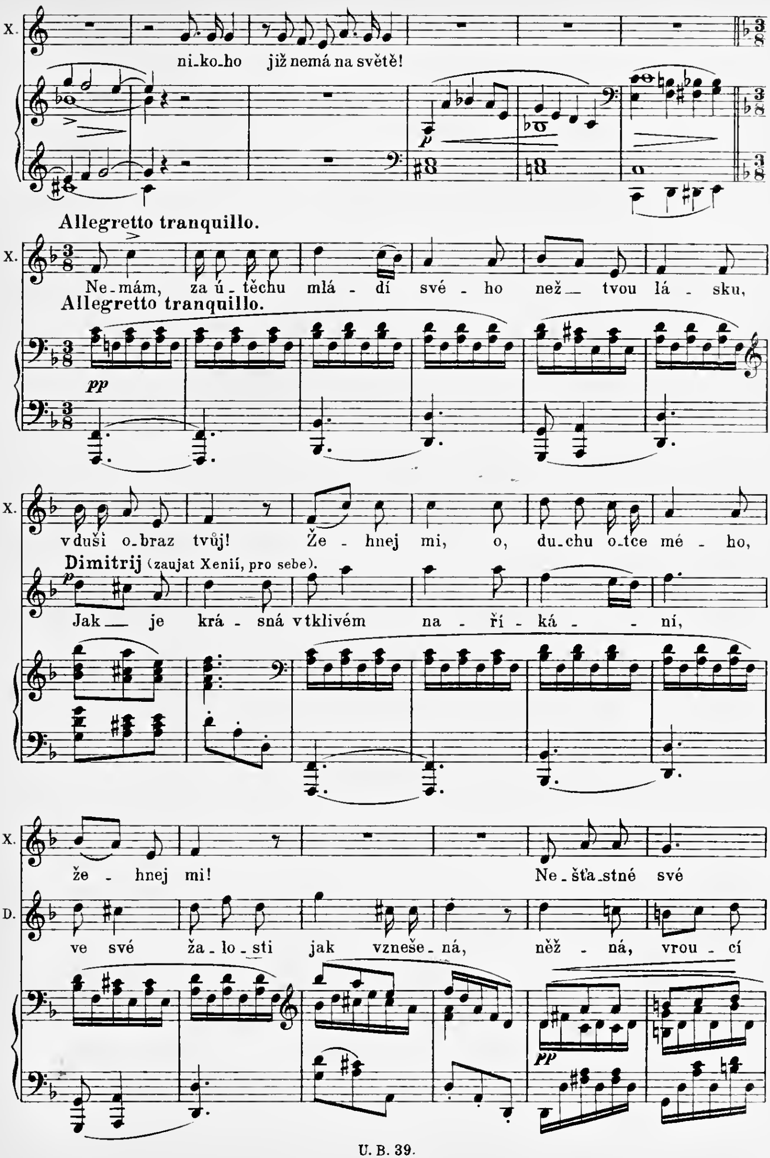
(**Xenie**, nesouc v náručí kvítí, plna strachu seběhne se schodů, a stále s úzkostí se ohlíží ke vchodu. **Dimitrij** spozorovav ji, skryje se za náhrobek Ivanův.)
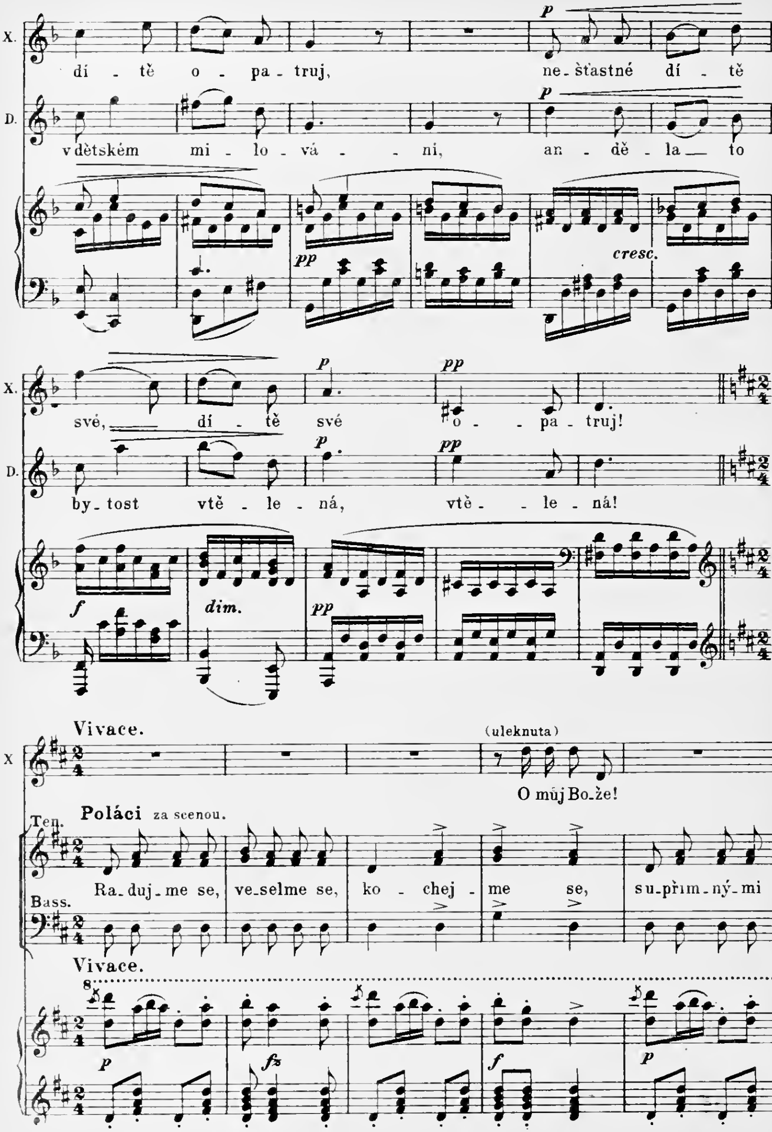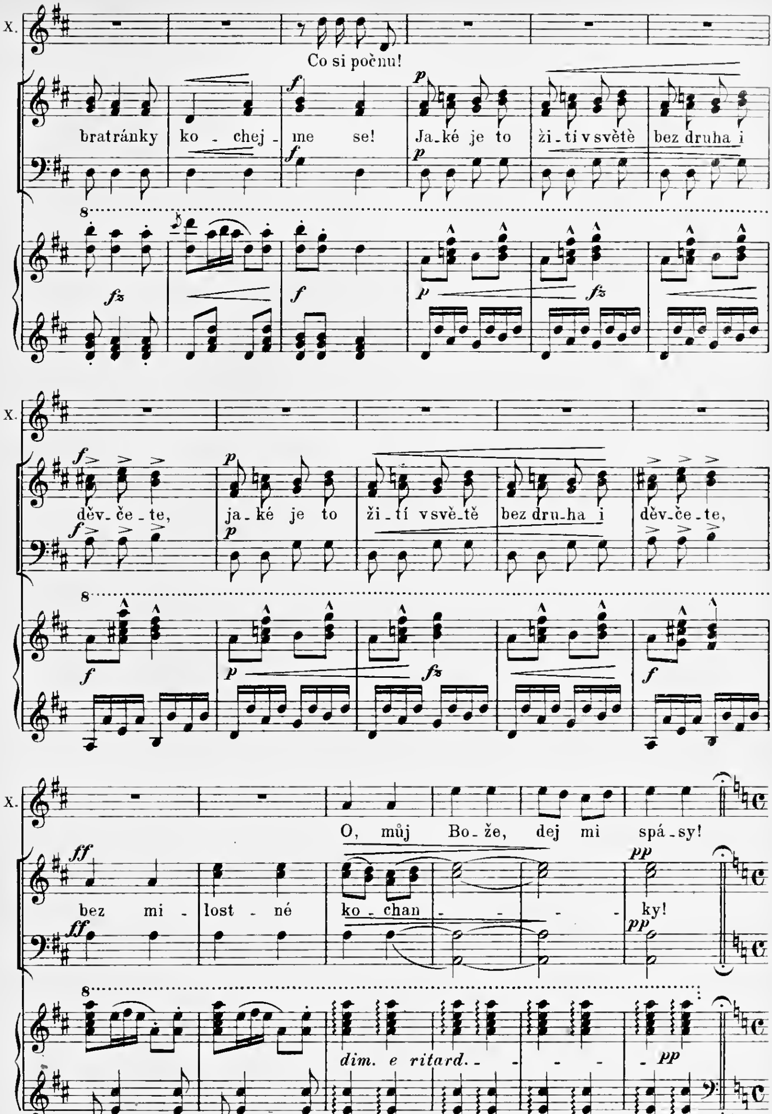

Dimitrij.
U_bo_há! Jak se chvě_je v zdě_še_ní andělské to dív_čí zje_ve_ní!
quasi Recit
f
p
p
(Xenie ověnčí mříž před náhrobkem Borisovým a poklekne k modlitbě.)
Moderato.
fz
p
pp
Xenie.
Allegretto tranquillo.
Ba_ťu_ško můj, ó, nad vše dra_hý,
poco ritard.
Allegretto tranquillo.
pp
X.
mi - lo - va - ný! Proč dě - ti své jsi
X.
o - - pu - stil, proč o pu - stil?

X.
Proč jsi za-ne-chal nás bez o-chra-ny?
Těž-ké ža-ly jsi na nás do-pu-stil, na nás do-pu-
Vivace.
(vzchopí se uleknuta.)
stil.
Co to slyším?
Ten. Poláci za scenou.
Bass.
Ra-duj-me se, ve-sel-me se, ko-chej-me se, s u-pří-mnými
Vivace.
bratránky ko-chej-me se!
Jejich hlasy!
(ustrašeně naslouchá)
Ja-ké je to ži-tí v světě bez druha i

děvče_te, ja_ké je to ži_tí vsvětě bez dru_ha i děv_če_te,
bez mi_lost_né ko_chan_ _ _ _ky!
Xenie.
Zas ta piseň spustlé chasy!
Jsou to o_ni! Ne_ní ji_sta že_na! O, ne_bla_hý o_sud děvče_te!
X.
Allegro.
Recit.
Xe_ni_e hle, tvoje opustěná

X.
ni-ko-ho již nemá na světě!
Allegretto tranquillo.
Ne-mám, za ú-těchu mlá-dí své-ho než tvou lá-sku,
Allegretto tranquillo.
pp
v duši o-braz tvůj! Že-hnej mi, o, du-chu o-tce mé-ho,
Dimitrij (zaujat Xenií, pro sebe).
Jak je krá-sná v tklivém na-ří-ká-ní,
že-hnej mi! Ne-šťa-stné své
D.
ve své ža-lo-sti jak vzneše-ná, něž-ná, vrou-cí
pp
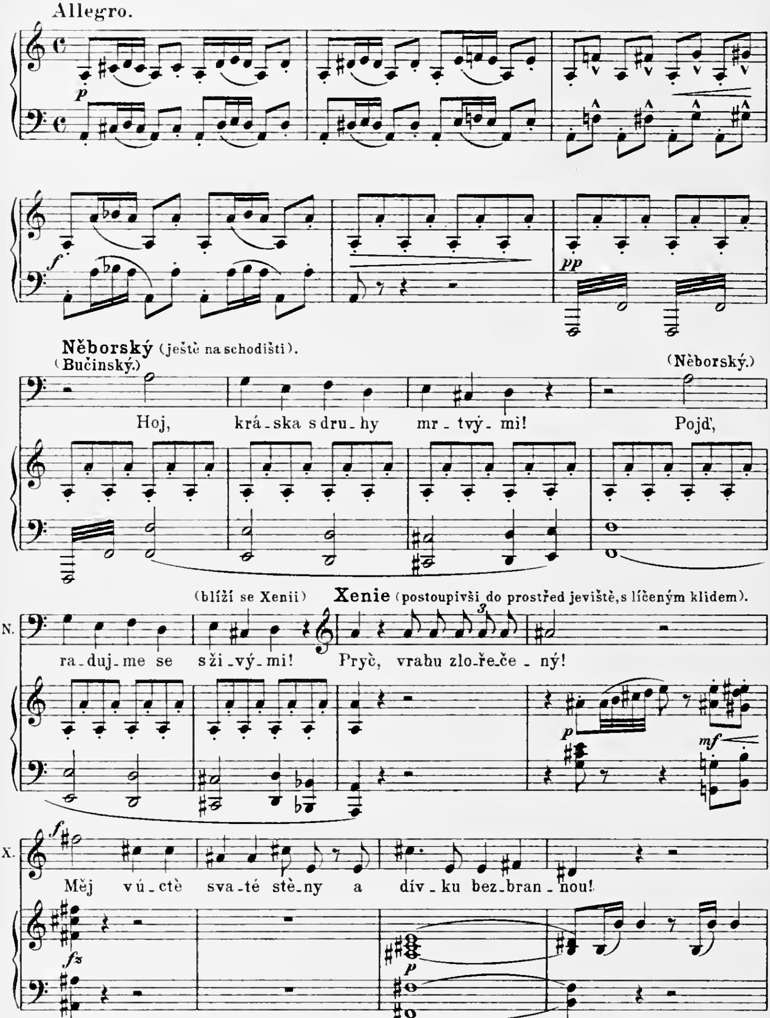

X.
dí - tě o - pa - truj, ne - šťastné dí - tě
D.
v dětském mi - lo - vá - - ní, an - dě - la — to
pp
cresc.
X.
své, — dí - tě své o - - pa - truj!
D.
by - tost vtě - le - ná, vtě - - le - ná!
f
dim.
pp
Vivace.
X
(uleknuta)
O můj Bo - že!
Poláci za scenou.
Ten.
Ra - duj - me se, ve - selme se, ko - chej - me se, su - přim - ný - mi
Bass.
Vivace.
p
fz
f
p
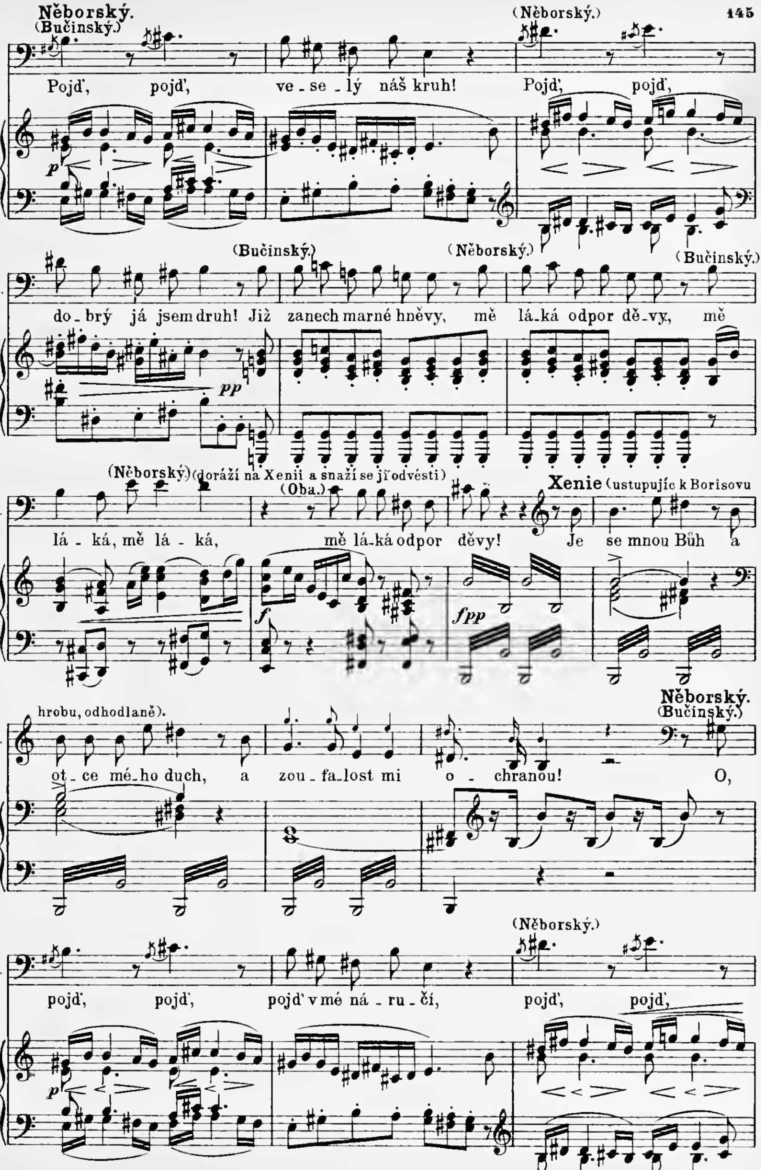

X.
Co si počnu!
bratránky ko - chej - me se! Ja - ké je to ži - tí v světě bez druha i
dě - vče - te, ja - ké je to ži - tí v svě - tě bez dru - ha i dě - vče - te,
bez mi - lost - né ko - chan - - - - ky!
O, můj Bo - že, dej mi spá - sy!
dim. e ritard.
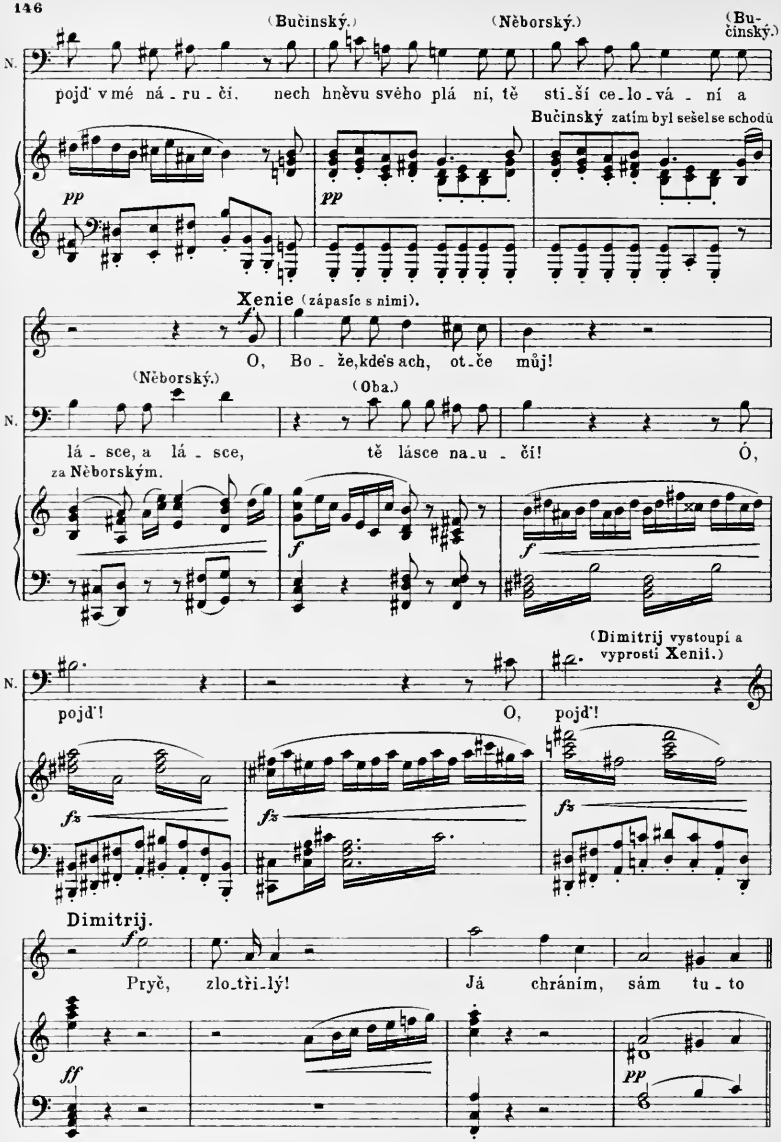
Výstup 3.
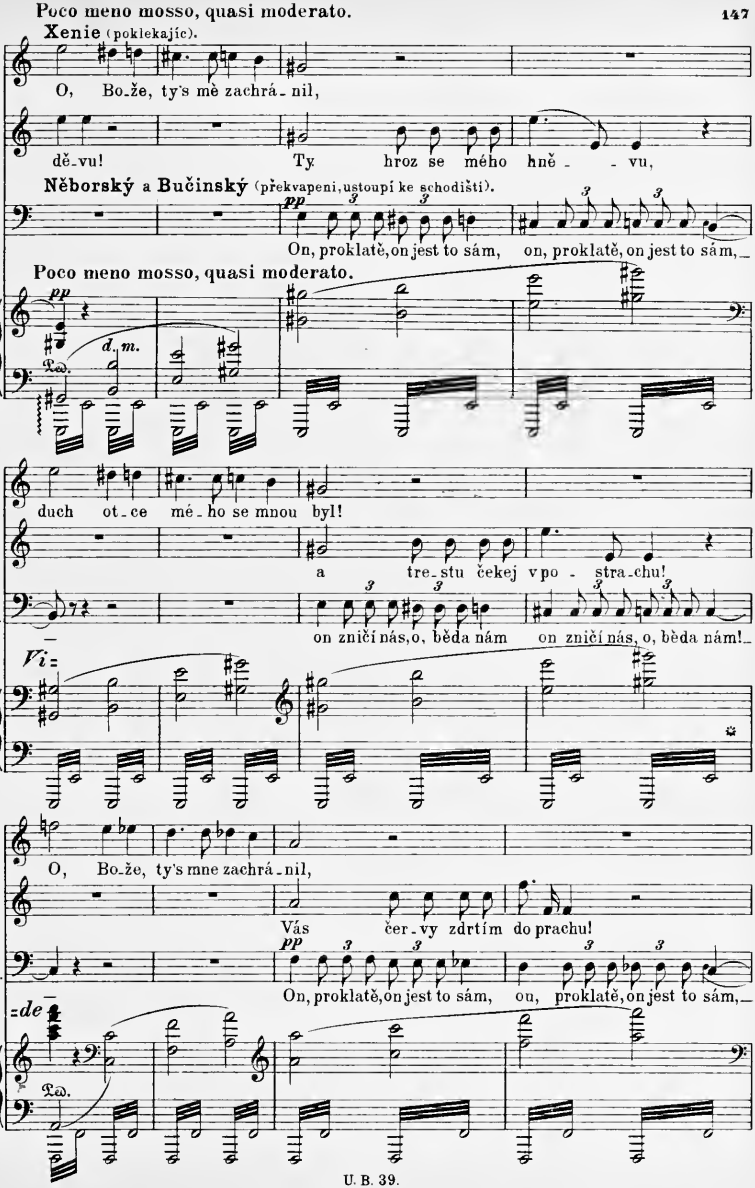
Xenie, Dimitrij, Něborský, Bučinský.
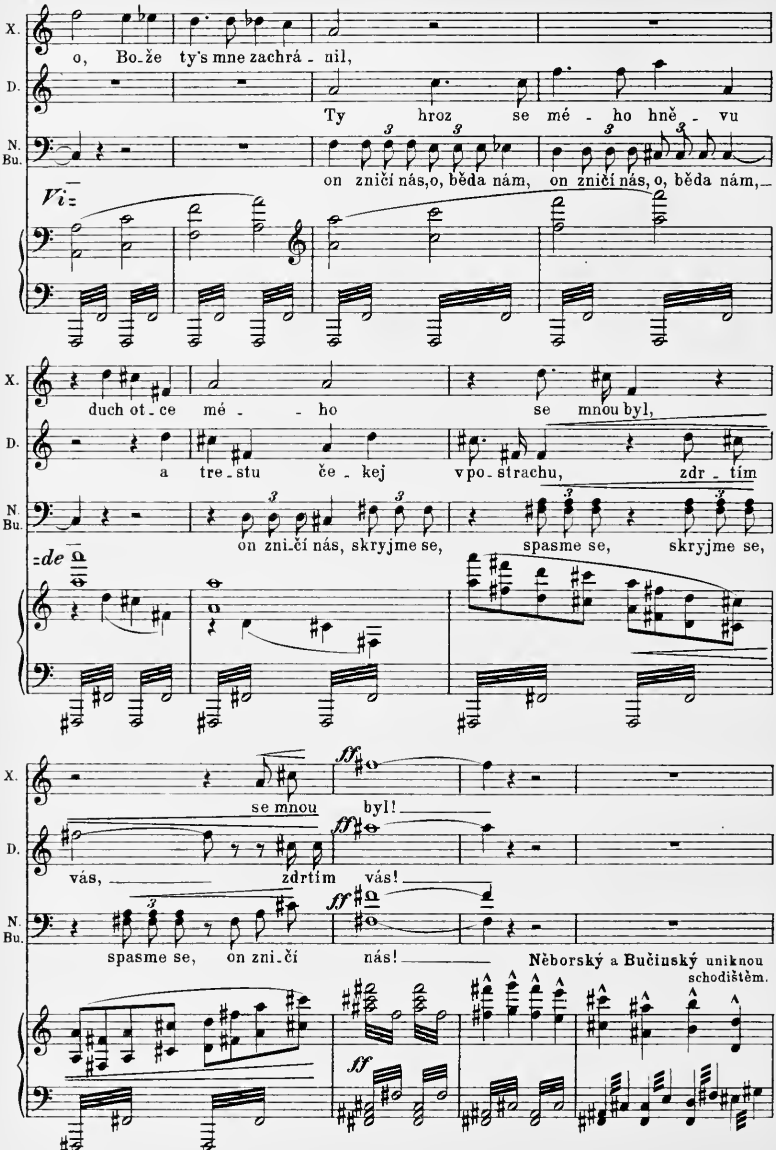
Něborský (s Bučinským) sestupují po schodišti. Xenie byla zatím vstala. Dimitr ukryt za náhrobkem.
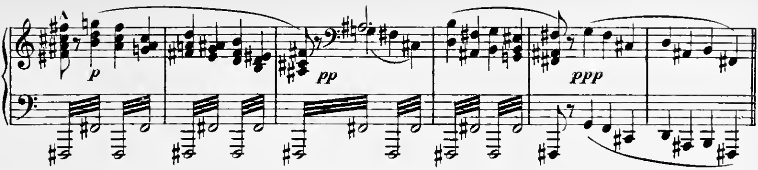

Něborský.
(Bučinský.)
Pojď, pojď, ve-se-lý náš kruh!
(Něborský.)
Pojď, pojď,
N.
do-brý já jsem druh!
(Bučinský.)
Již zanech marné hněvy,
(Něborský.)
mě lá-ká odpor dě-vy,
(Bučinský.)
mě
pp
N.
(Něborský.) (doráží na Xenii a snaží se jí odvésti)
lá-ká, mě lá-ká,
(Oba.)
mě lá-ká odpor děvy!
Xenie (ustupujíc k Borisovu hrobu, odhodlaně).
Je se mnou Bůh a
f
fpp
X.
ot-ce mé-ho duch, a zou-fa-lost mi o-chranou!
Něborský.
(Bučinský.)
O,
N.
pojď, pojď, pojď v mé ná-ru-čí,
(Něborský.)
pojď, pojď,
p

(Bučinský.)
(Něborský.)
(Bučinský.)
N.
pojď v mé ná - ru - či, nech hněvu svého plá ní, tě sti - ší ce - lo - vá - ní a
Bučinský zatím byl sešel se schodů
pp
pp
Xenie (zápasíc s nimi).
f
O, Bo - že, kdes ach, ot - če můj!
(Něborský.)
(Oba.)
N.
lá - sce, a lá - sce, tě lásce na - u - čí! Ó,
za Něborským.
f
f
(Dimitrij vystoupí a vyprostí Xenii.)
N.
pojď! O, pojď!
fz
fz
fz
Dimitrij.
f
Pryč, zlo - tři - lý! Já chráním, sám tu - to
ff
pp
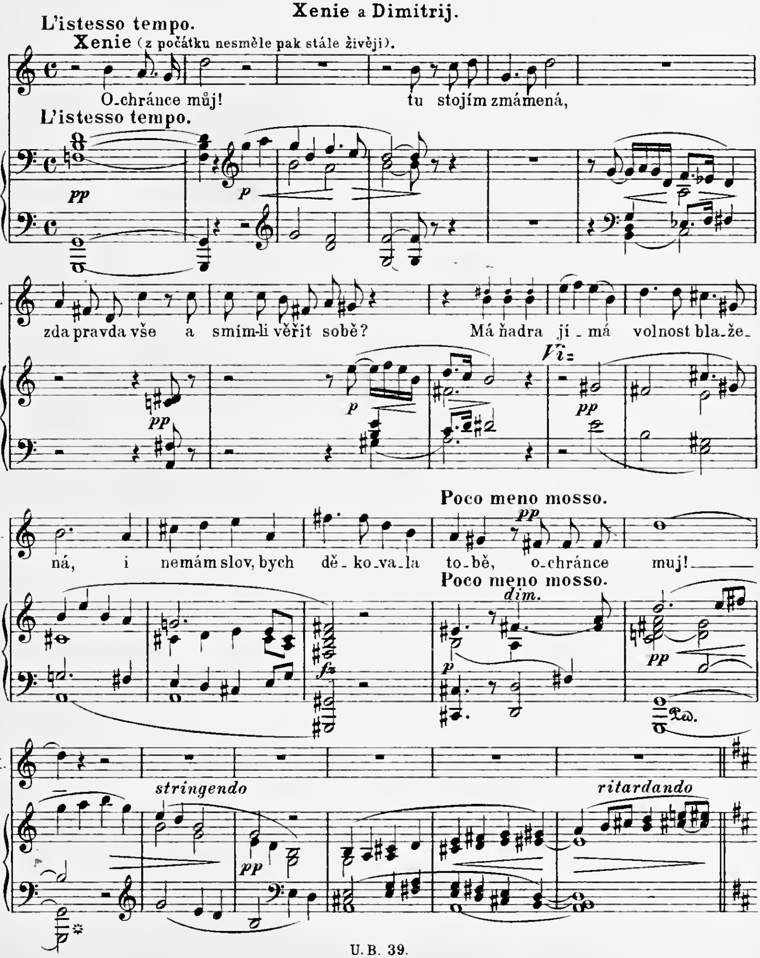

Poco meno mosso, quasi moderato.
Xenie (poklekajíc).
O, Bo_že, ty's mè zachrá_nil,
D.
dě_vu! Ty hroz se mého hně - - vu,
Něborský a Bučinský (překvapeni, ustoupí ke schodišti).
pp
On, proklatě, on jest to sám, on, proklatě, on jest to sám,
Poco meno mosso, quasi moderato.
pp
d. m.
X.
duch ot_ce mé_ho se mnou byl!
D.
a tre_stu čekej v po - stra_chu!
N.
Bu.
on zničí nás, o, běda nám on zničí nás, o, běda nám!
Vi=
X.
O, Bo_že, ty's mne zachrá_nil,
D.
Vás čer_vy zdrtím do prachu!
N.
Bu.
pp
On, proklatě, on jest to sám, on, proklatě, on jest to sám,
=de
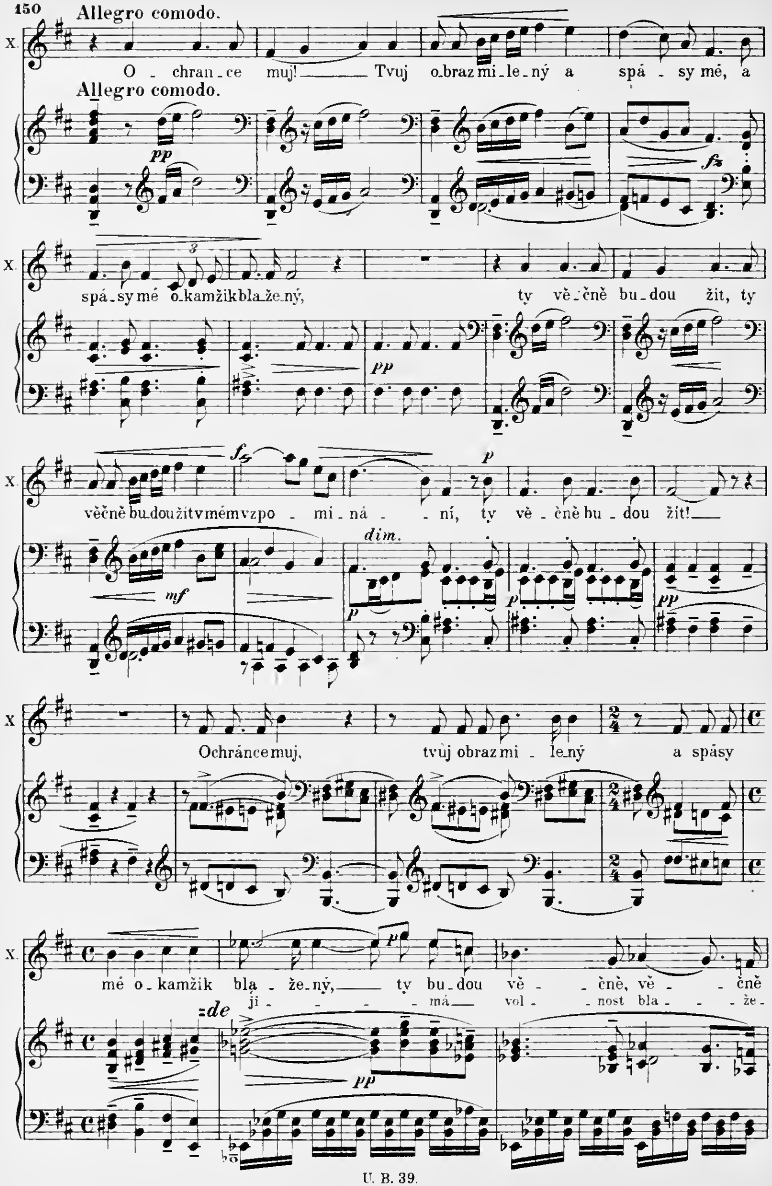

X.
D.
N.
Bu.
o, Bo_že ty's mne zachrá - nil,
Ty hroz se mé - ho hně - vu
on zničí nás, o, běda nám, on zničí nás, o, běda nám,
Vi-
duch ot_ce mé - - ho se mnou byl,
a tre_stu če_kej v po_strachu, zdr_tím
on zni_čí nás, skryjme se, spasme se, skryjme se,
-de
se mnou byl!
vás, zdrtím vás!
spasme se, on zni_čí nás!
Něborský a Bučinský uniknou schodištěm.
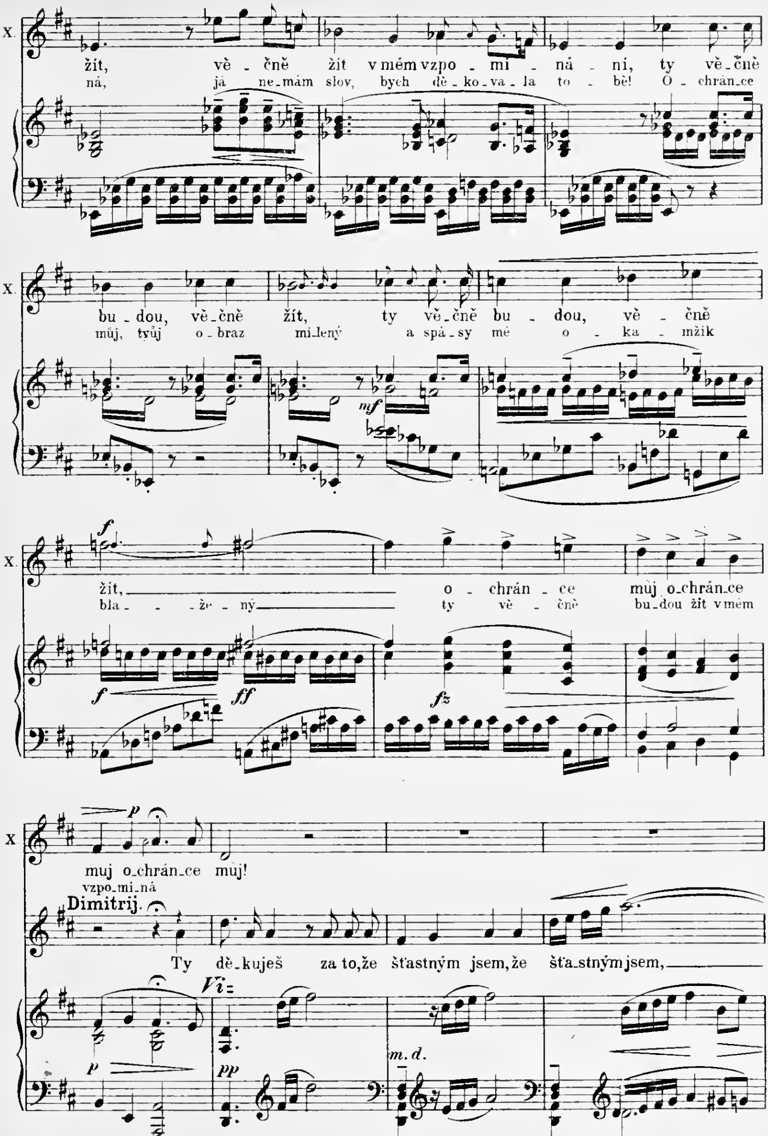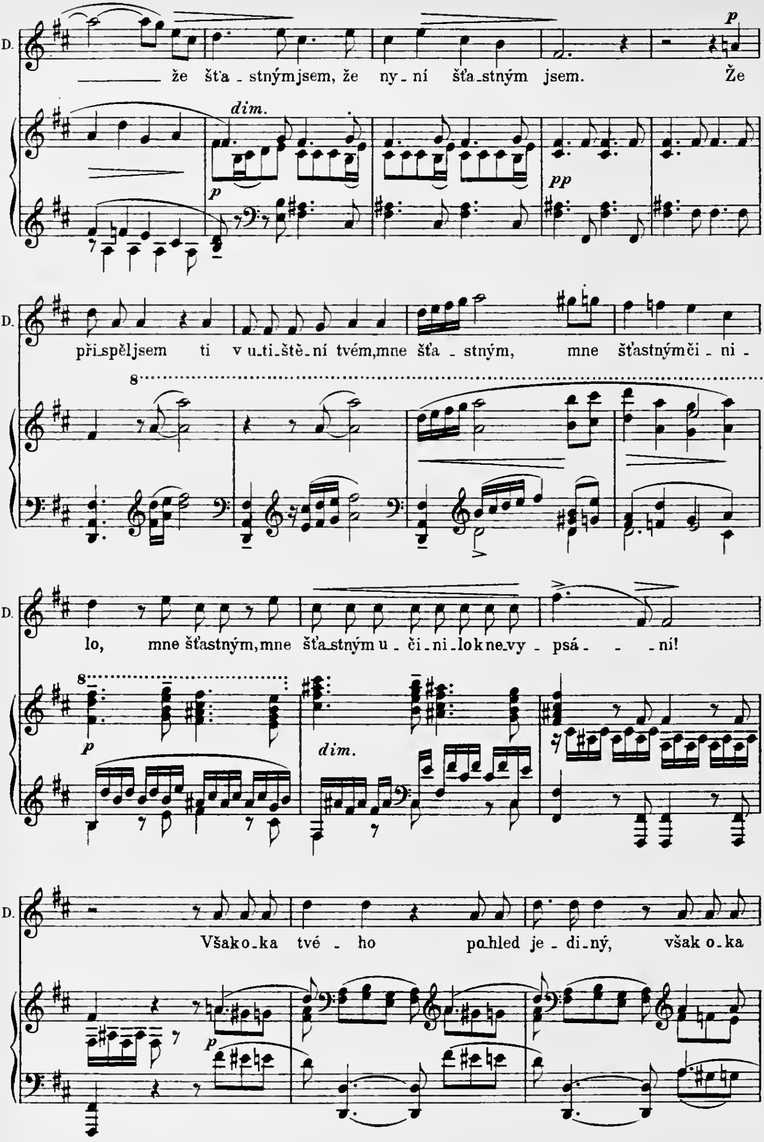

Výstup 4.
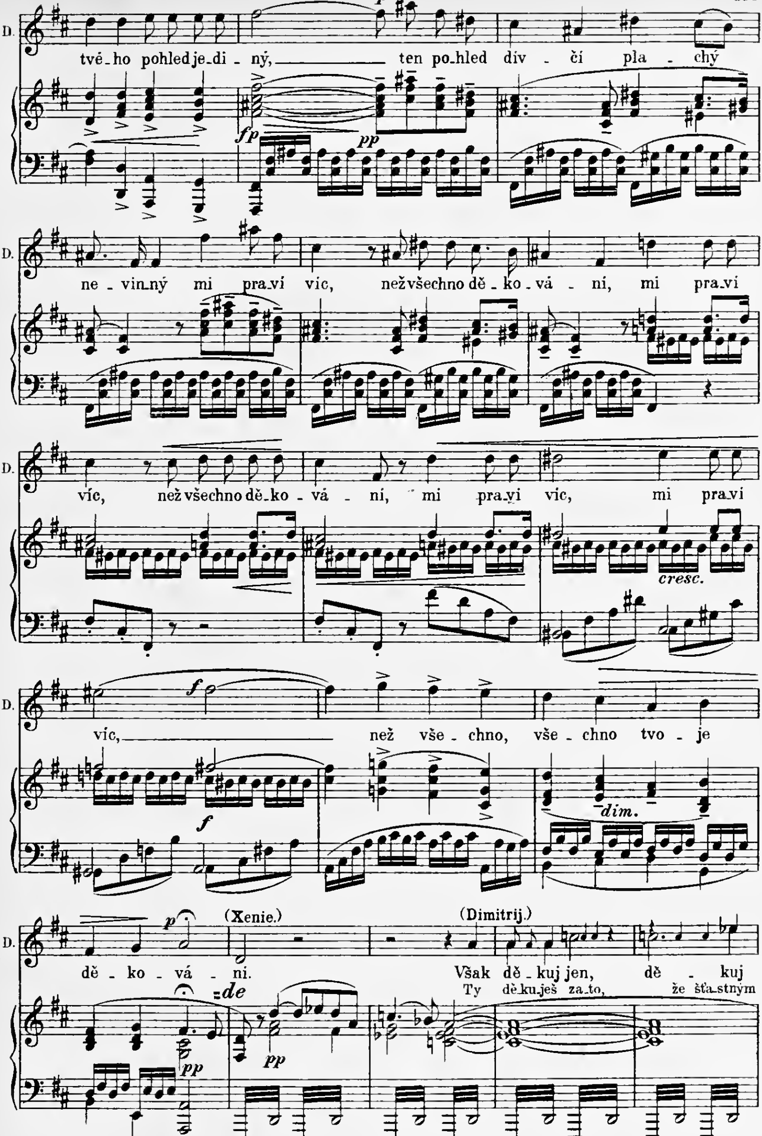
Xenie a Dimitrij.
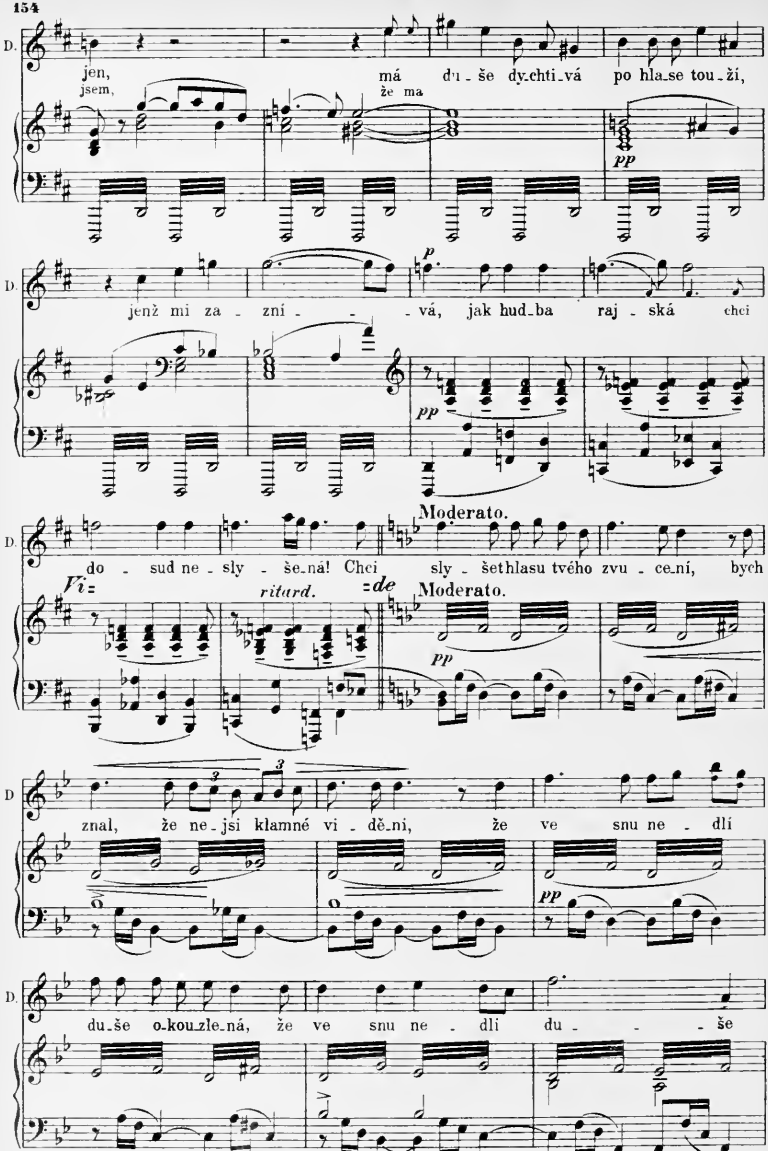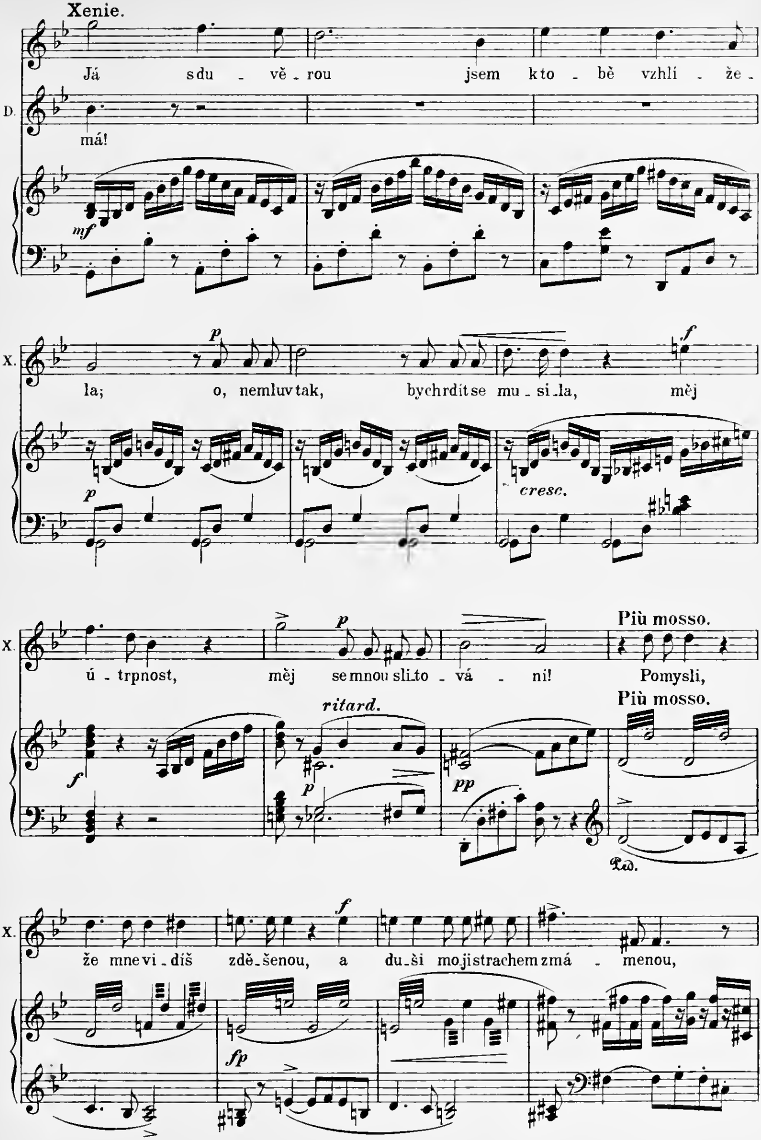

Allegro comodo.
X.
O - chran - ce muj! Tvuj o-braz mi-le-ný a spá - sy mé, a
Allegro comodo.
pp
fz
spá-sy mé o-kamžik bla-že-ný, ty vě-čně bu-dou žit, ty
pp
věčně bu-dou žít v mém vzpo - mi - ná - ní, ty vě - čně bu - dou žit!
fz
p
dim.
mf
p
pp
Ochránce muj, tvůj obraz mi - le-ný a spásy
mé o - kamžik bla - že-ný, ty bu-dou vě - čně, vě - čně
ji - - - - má vol - nost bla - - že-
p
pp
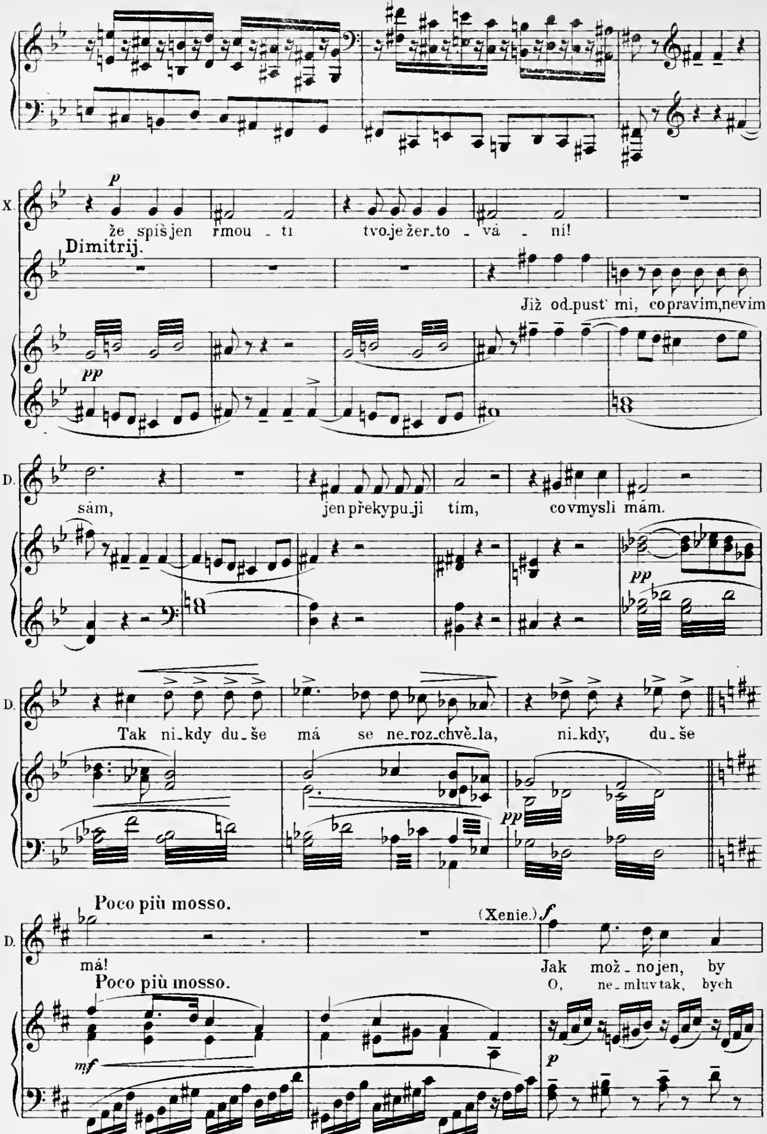

X.
žít, vě - čně žít v mém vzpo - mi - ná - ní, ty vě - čně
ná, já ne - mám slov, bych dě - ko - va - la to - bě! O - chrán - ce
bu - dou, vě - čně žít, ty vě - čně bu - dou, vě - čně
můj, tvůj o - braz mi - lený a spá - sy mé o - ka - mžik
žít, o - chrán - ce můj o - chrán - ce
bla - že - ný ty vě - čně bu - dou žít v mém
muj o - chrán - ce můj!
vzpo - mi - ná
Dimitrij.
Ty dě - kuješ za to, že šťastným jsem, že šťa - stným jsem,
mf
f
ff
fz
p
pp
Vi:
m. d.
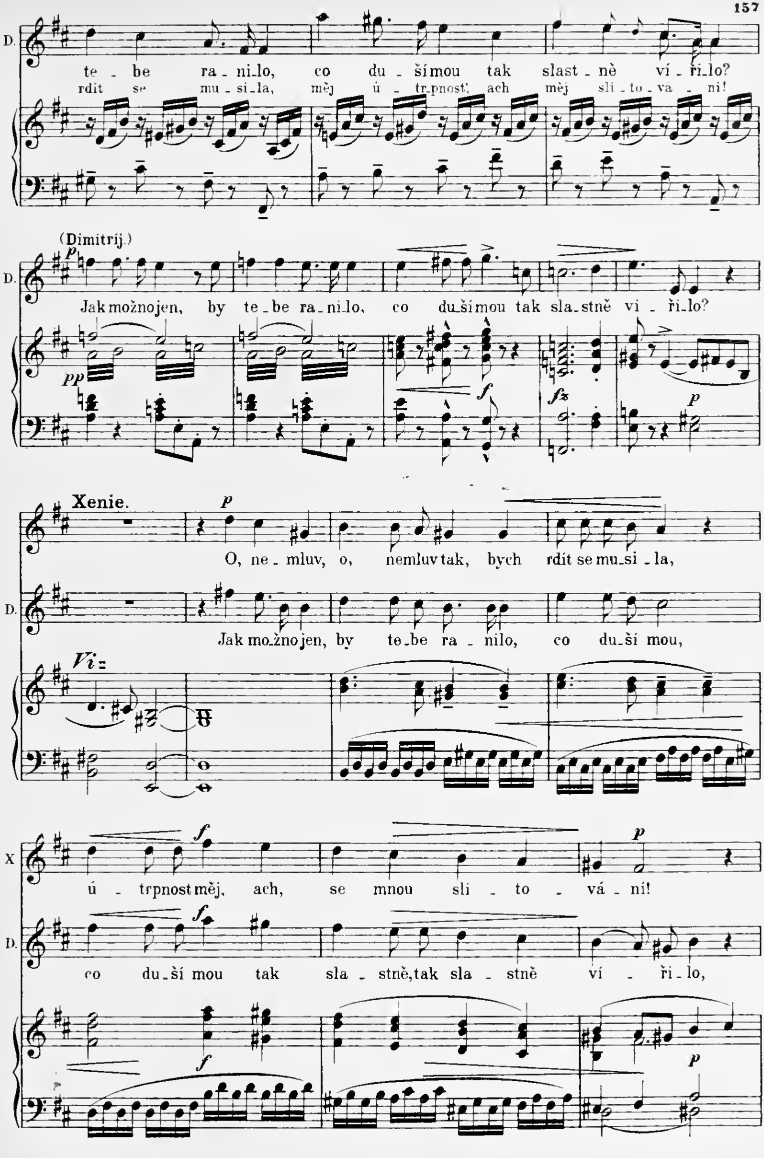

D.
že šťa_stnýmjsem, že ny_ní šťa_stným jsem. Že
p
dim.
pp
D.
při_spěljsem ti v u_ti_ště_ní tvém,mne šťa _ stným, mne šťastnýmči _ ni _
8
D.
lo, mne šťastným,mne šťa_stným u _ či_ni_lokne_vy _ psá _ _ _ní!
8
p
dim.
D.
Všako_ka tvé _ ho po_hled je_di_ný, však o_ka
p
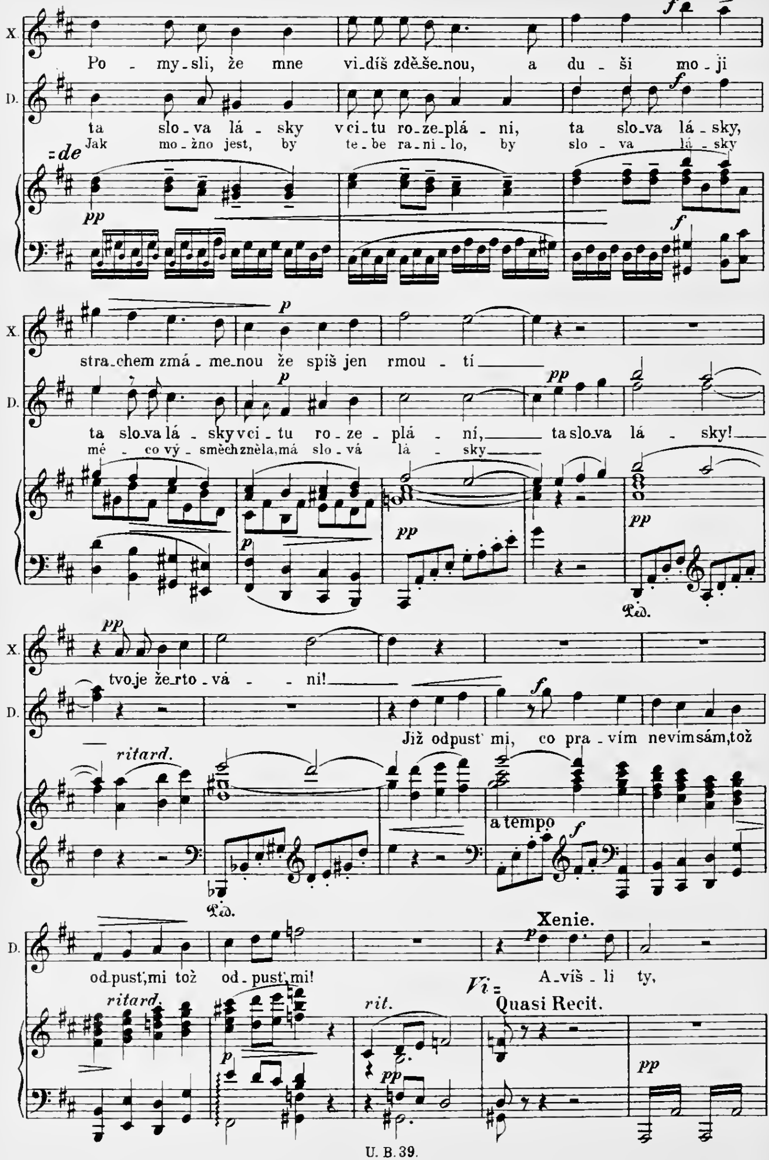

D.
tvé_ho pohled je_di _ ný, ten po_hled dív _ čí pla _ chý
p
fp
pp
ne _ vin_ný mi pra_ví vic, než všechno dě _ ko _ vá _ ní, mi pra_vi
víc, než všechno dě_ko _ vá _ ní, mi pra_vi víc, mi pra_vi
cresc.
víc, než vše _ chno, vše _ chno tvo _ je
f
dim.
dě _ ko _ vá _ ní.
(Xenie.)
(Dimitrij.)
Však dě _ kuj jen, dě _ kuj
Ty dě_ku_ješ za_to, že šťa_stným
de
pp
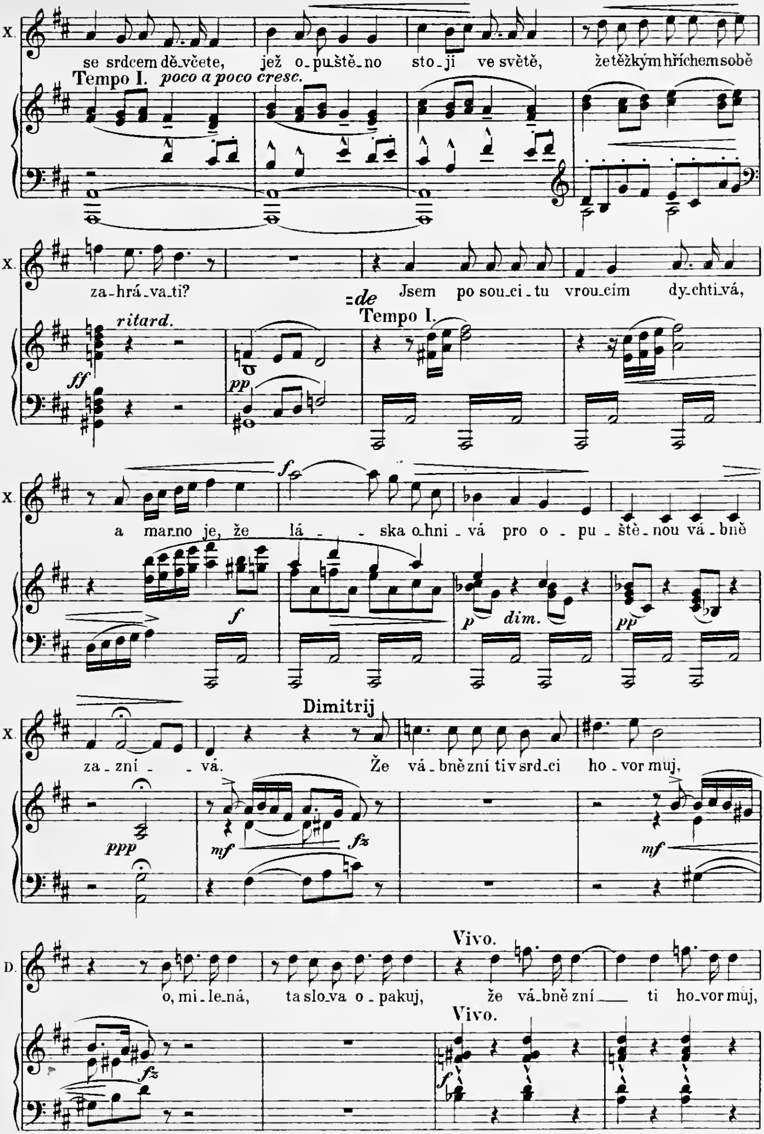

D.
jen,
jsem,
má dı-še dy-chti-vá po hla-se tou-ží,
že ma
jenž mi za - zní - - vá, jak hud-ba raj - ská chci
p
pp
do - sud ne - sly - še-ná! Chci sly - šet hlasu tvého zvu - ce-ní, bych
Vi= ritard. =de
Moderato.
pp
znal, že ne-jsi klamné vi - dě-ni, že ve snu ne - dlí
du-še o-kou-zle-ná, že ve snu ne - dli du - - - še
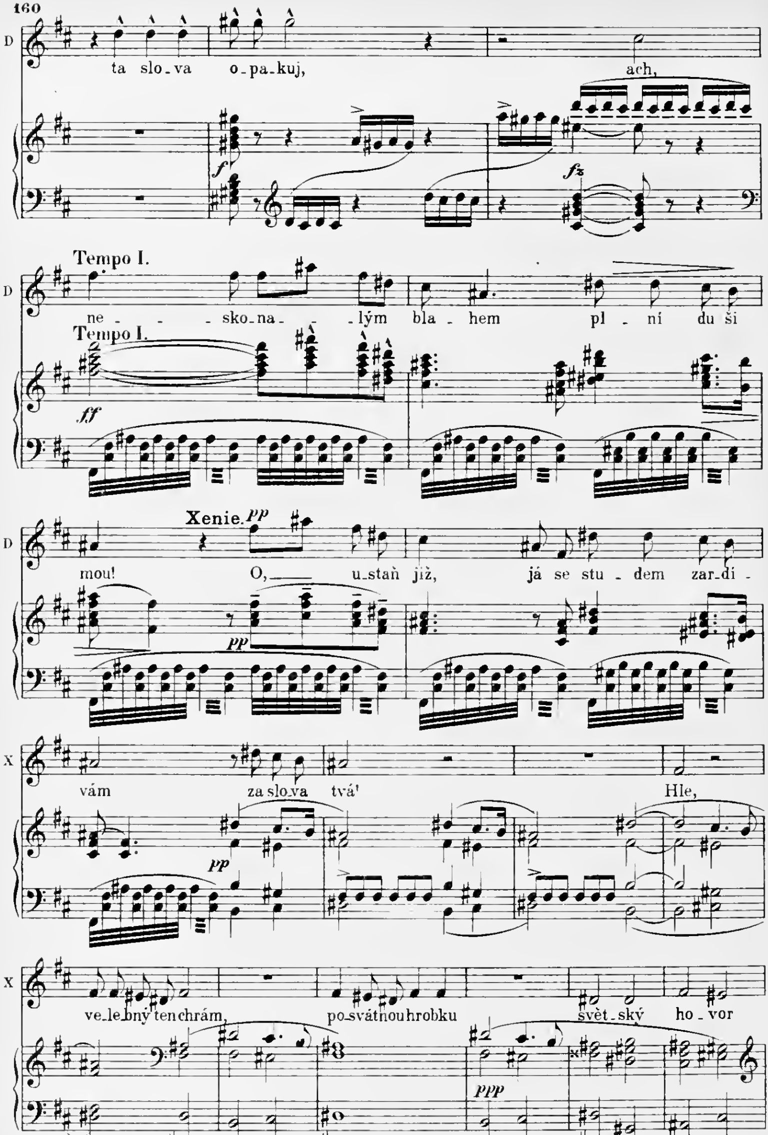

Xenie.
Já sdu - vě - rou jsem k to - bě vzhlí - že - la; o, nemluv tak, by chrdít se mu - si - la, měj ú - trpnost, měj se mnou sli - to - vá - ní! Pomysli, že mne vi - díš zdě - šenou, a du - ši mo ji strachem zmá - menou,
D.
má!
X.
mf
p
f
cresc.
ritard.
pp
fp
Più mosso.
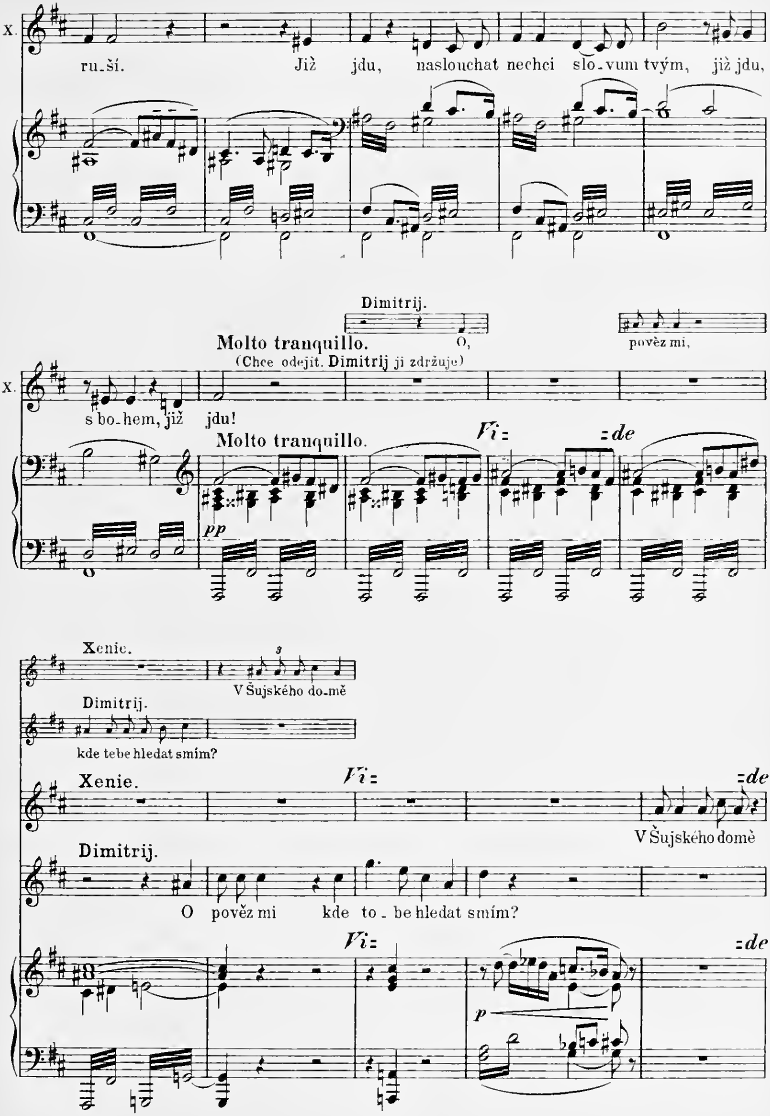

X.
že spíš jen rmou - ti tvo-je žer-to - vá - ní!
Dimitrij.
Již od-pusť mi, co pravím, nevím
D.
sám, jen překypu-ji tím, co v mysli mám.
D.
Tak ni-kdy du-še má se ne-roz-chvě-la, ni-kdy, du-še
Poco più mosso.
D.
má!
(Xenie.)
Jak mož - no jen, by
O, ne - mluv tak, bych
Poco più mosso.
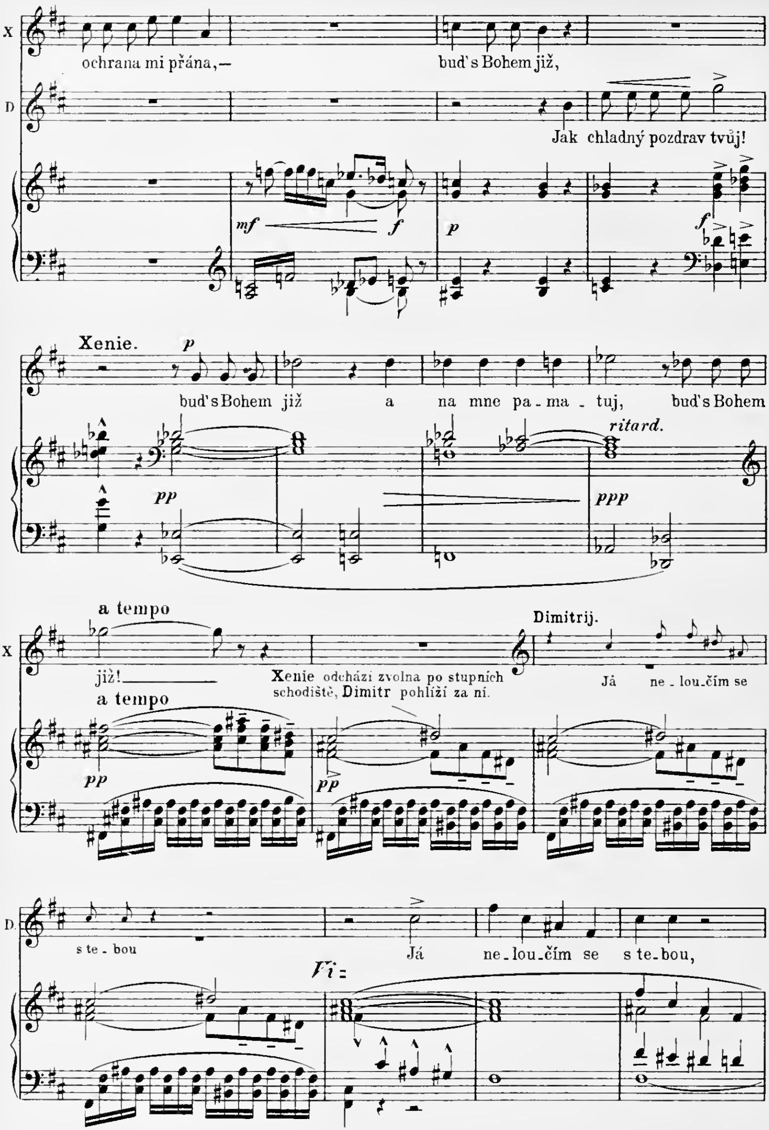

D.
te - be ra - ni-lo, co du - šímou tak slast - nè ví - ři-lo?
rdít se mu - si - la, mèj ú - tr-pnost', ach mèj sli - to - va - ni!
(Dimitrij.)
p
Jak možno jen, by te-be ra-ni-lo, co du-šímou tak sla-stně vi - ři-lo?
pp
f
fz
p
Xenie.
p
O, ne - mluv, o, nemluv tak, bych rdít se mu-si - la,
Jak mo-žno jen, by te-be ra - nilo, co du-ší mou,
Vi:
X
f
ú - trpnost mèj, ach, se mnou sli - to - vá - ní!
co du-ší mou tak sla - stnè, tak sla - stnè ví - ři - lo,
p
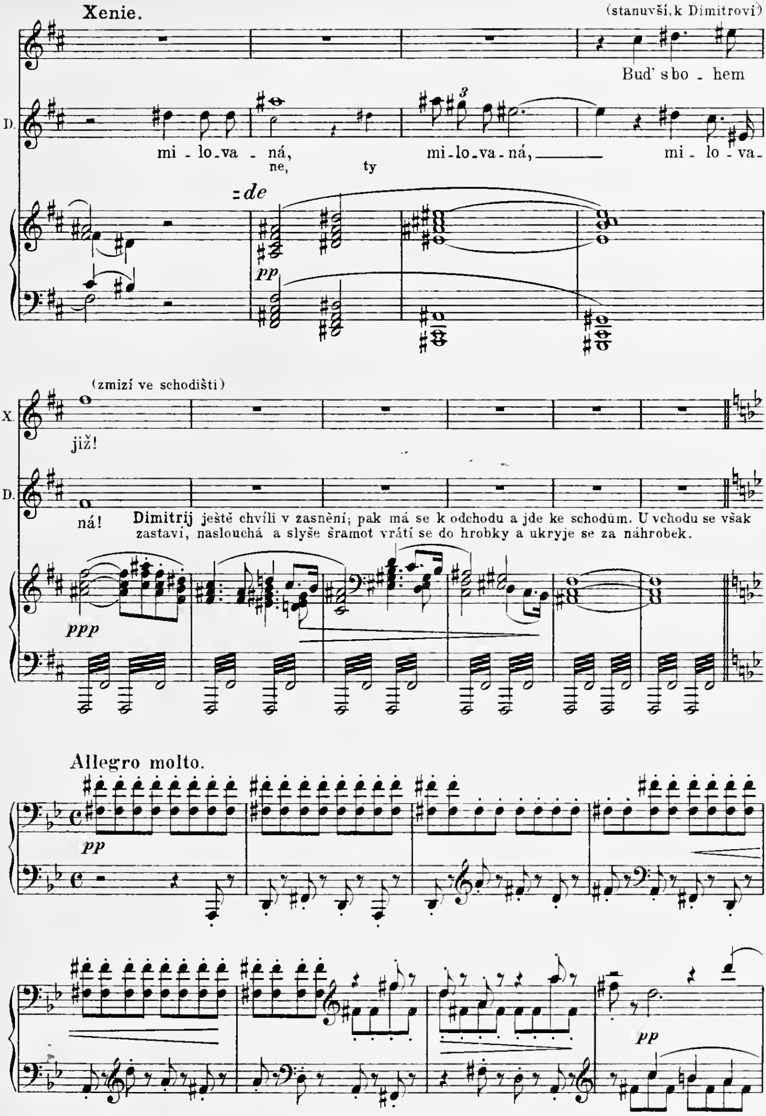

X.
D.
Po - my - sli, že mne vi - díš zdě - še - nou, a du - ši mo - ji
ta slo - va lá - sky v ci - tu ro - ze - plá - ní, ta slo - va lá - sky,
Jak mo - žno jest, by te - be ra - ni - lo, by slo - va lá - sky
stra - chem zmá - me - nou že spiš jen rmou - tí
ta slo - va lá - sky v ci - tu ro - ze - plá - ní, ta slo - va lá - sky!
mé - co vý - směch zněla, má slo - vá lá - sky
tvo - je že - rto - vá - ní!
Již odpusť mi, co pra - vím nevím sám, tož
od - pusť, mi tož od - pusť, mi!
Xenie.
A - víš - li ty,
ritard.
a tempo
rit.
Quasi Recit.

X.
se srdcem dě_včete, jež o_pu_ště_no sto_jí ve světě, že těžkým hříchem sobě
Tempo I. poco a poco cresc.
za_hrá_va_ti?
ritard.
ff
pp
Tempo I.
Jsem po sou_ci_tu vrou_cím dy_chti_vá,
a mar_no je, že lá_ _ska o_hni_vá pro o_pu_ště_nou vá_bně
f
p dim.
pp
za_zní_ _vá.
Dimitrij
Že vá_bně zní ti v srd_ci ho_vor můj,
ppp
mf
fz
D.
o, mi_le_ná, ta slo_va o_pakuj,
Vivo.
že vá_bně zní ti ho_vor můj,
f

D
ta slo_va o_pa_kuj,
ach,
f
fz
Tempo I.
D
ne - - - sko_na_ - lým bla - hem pl - ní du ši
Tempo I.
ff
Xenie.
pp
D
mou! O, u_staň již, já se stu - dem zar_di -
pp
X
vám za slo_va tvá'
Hle,
pp
X
ve_le_bný ten chrám, po_svátnou hrobku svět - ský ho - vor
ppp

X.
ru_ší. Již jdu, naslouchat nechci slo_vum tvým, již jdu,
Dimitrij.
O, pověz mi,
Molto tranquillo.
(Chce odejít. Dimitrij ji zdržuje)
X.
s bo_hem, již jdu!
Molto tranquillo.
Vi=
=de
pp
Xenie.
V Šujského do_mě
Dimitrij.
kde tebe hledat smím?
Xenie.
Vi=
=de
V Šujského domě
Dimitrij.
O pověz mi kde to_be hledat smím?
Vi=
=de
p
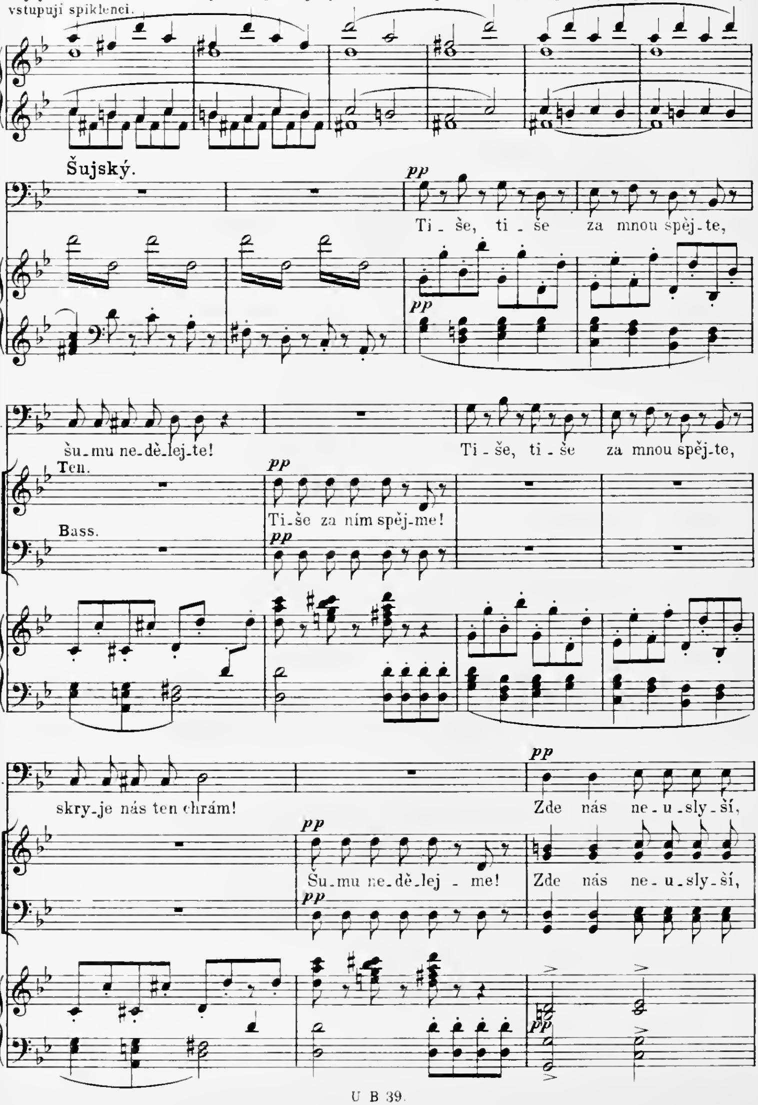

X
ochrana mi přána,—
buď's Bohem již,
D
Jak chladný pozdrav tvůj!
mf
f
p
f
Xenie.
p
buď's Bohem již a na mne pa_ma_tuj, buď's Bohem
ritard.
pp
ppp
a tempo
X
již!
Xenie odchází zvolna po stupních schodiště, Dimitr pohlíží za ní.
Dimitrij.
Já ne_lou_čím se
a tempo
pp
pp
D.
s te_bou
Já ne_lou_čím se s te_bou,
Vi =
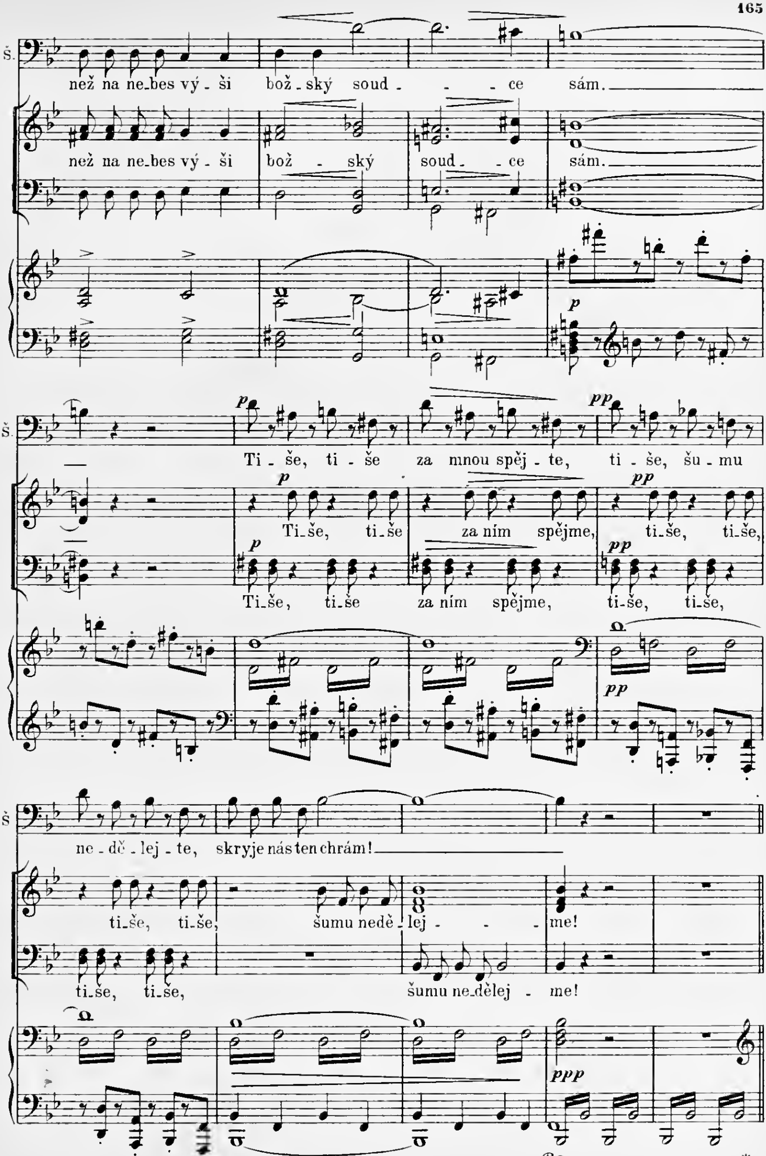

Xenie.
(stanuvší, k Dimitrovi)
Buď s bo - hem
D.
mi - lo - va - ná,
ne,
ty
mi - lo - va - ná,
mi - lo - va-
:de
pp
(zmizí ve schodišti)
X.
již!
D.
ná!
Dimitrij ještě chvíli v zasnění; pak má se k odchodu a jde ke schodům. U vchodu se však zastaví, naslouchá a slyše šramot vrátí se do hrobky a ukryje se za náhrobek.
ppp
Allegro molto.
pp
pp
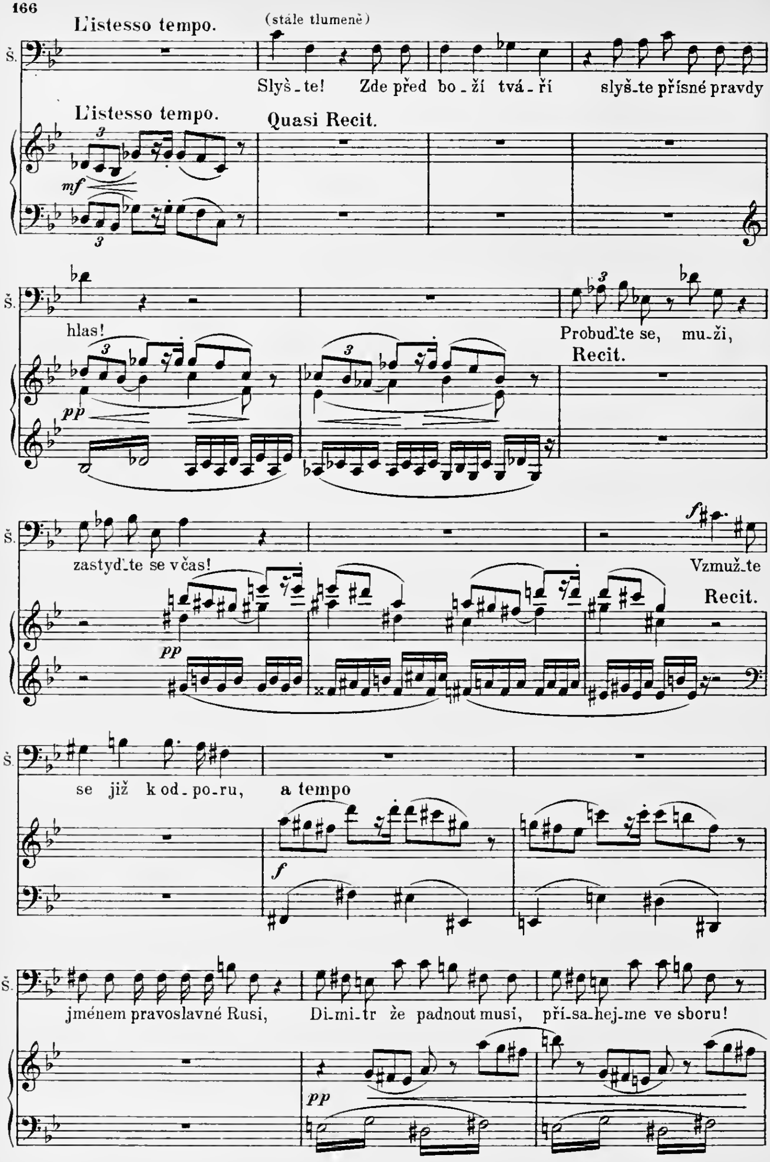
Výstup 5.
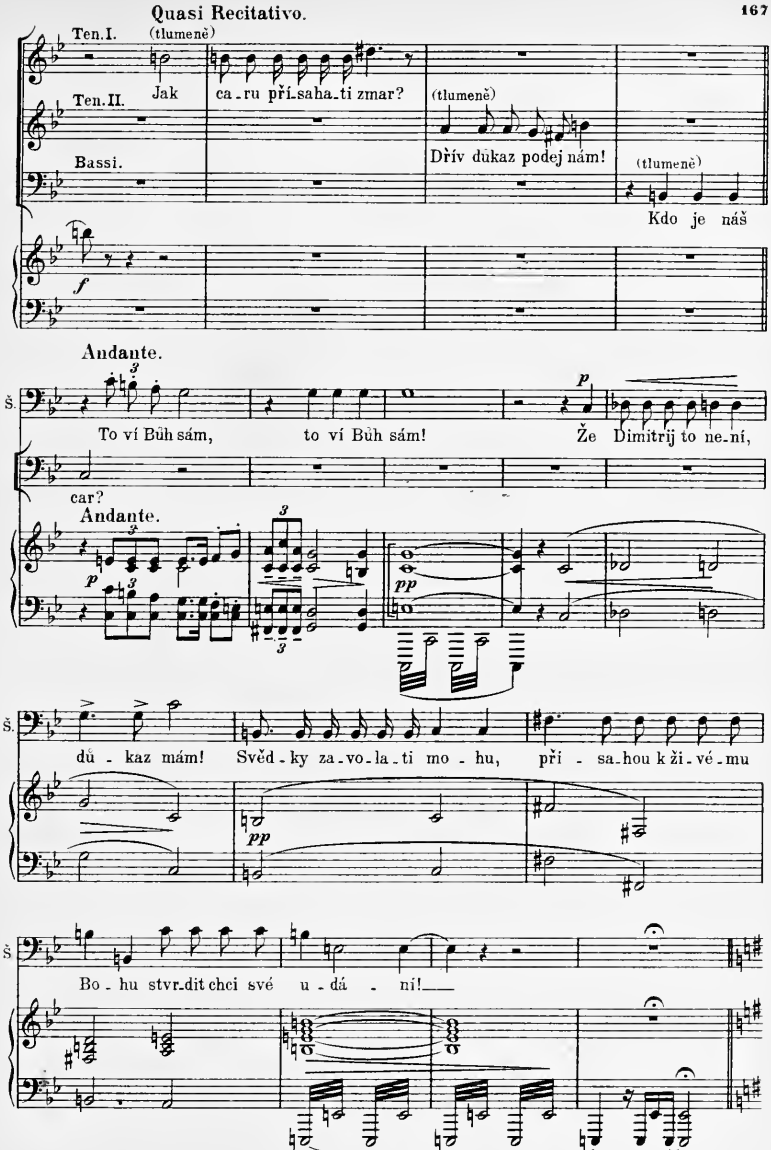
Dimitrij, Šujský a spiklenci.
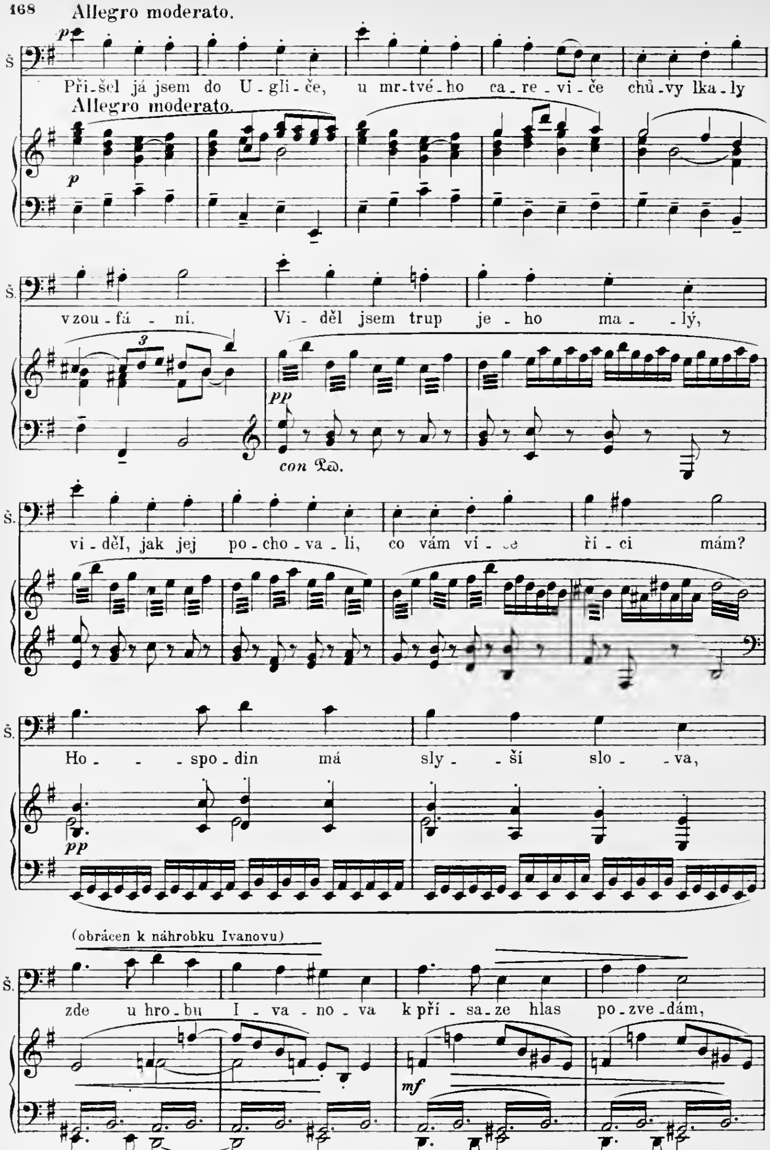
Tajným vchodem z levé strany vstoupí Šujský, rozhlíží se opatrně a vida bezpečí kyne zpět. Do chodby vstupují spiklenci.
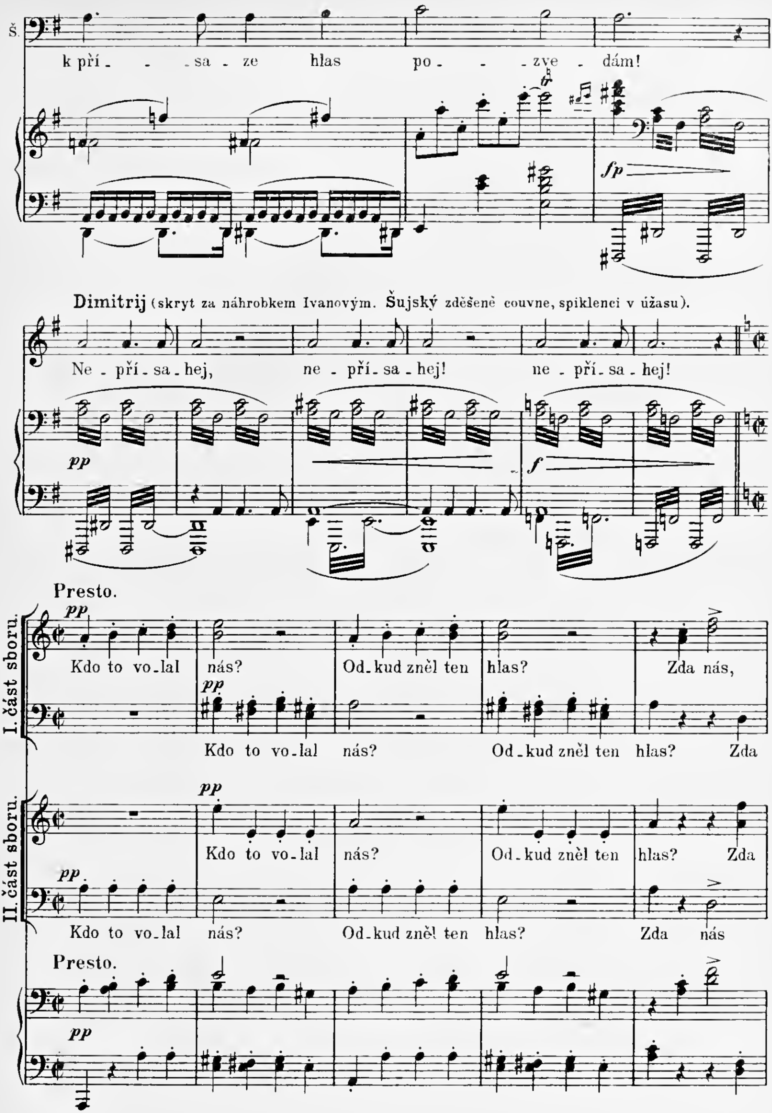

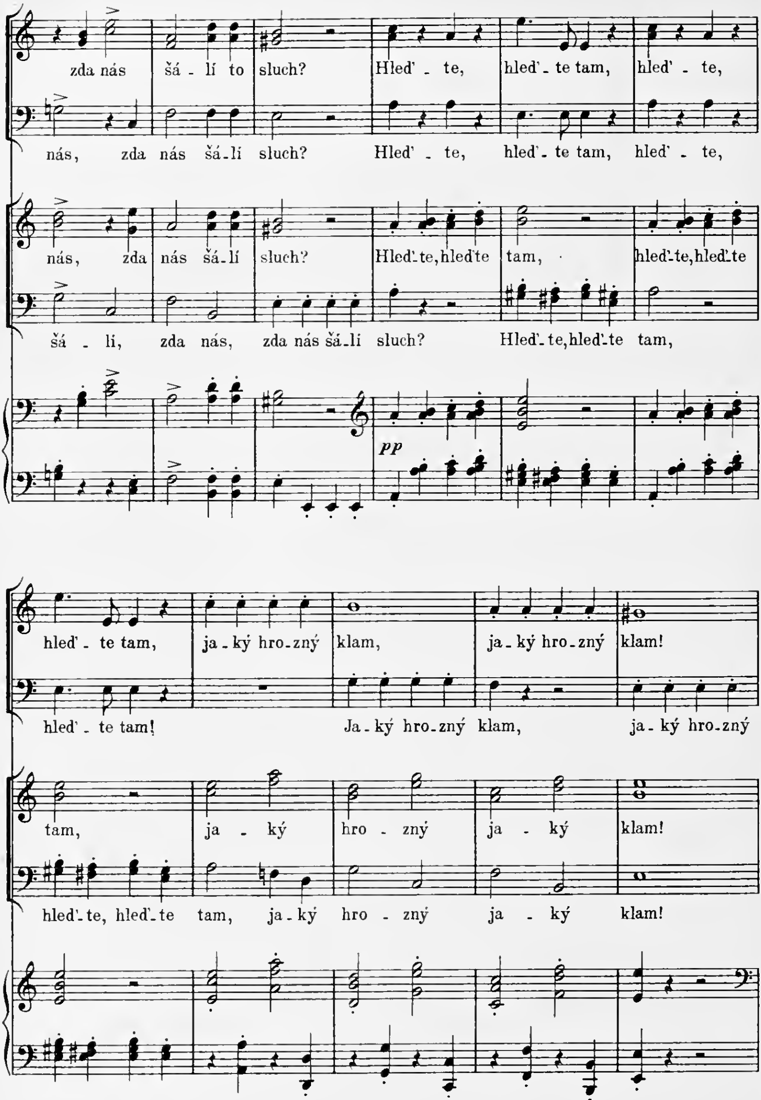

Š.
než na ne_bes vý _ ši bož _ ský soud _ - - ce sám.
než na ne_bes vý _ ši bož - ský soud_ _ ce sám.
Ti _ še, ti _ še za mnou spěj _ te, ti _ še, šu _ mu
Ti_še, ti_še za ním spějme, ti_še, ti_še,
Ti_še, ti_še za ním spějme, ti_še, ti_še,
ne _ dě _ lej _ te, skryje nás ten chrám!
ti_še, ti_še, šumu nedě _ lej - - me!
ti_še, ti_še, šumu ne_dělej - me!
p
pp
ppp
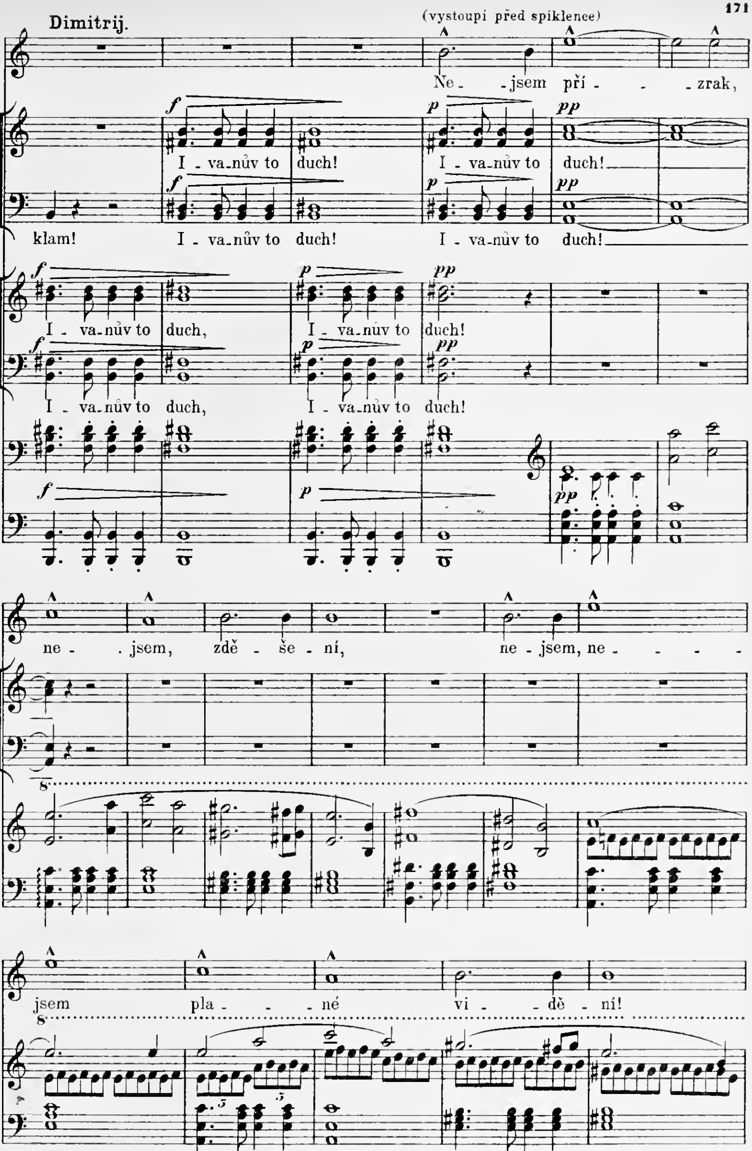

L'istesso tempo.
(stále tlumeně)
Š.
Slyš_te! Zde před bo_ží tvá_ří slyš_te přísné pravdy
L'istesso tempo.
Quasi Recit.
mf
hlas!
Probuďte se, mu_ži,
Recit.
pp
zastyďte se včas!
Vzmuž_te
Recit.
pp
se již k od_po_ru,
a tempo
f
jménem pravoslavné Rusi,
Di_mi_tr že padnout musí,
pří_sa_hej_me ve sboru!
pp
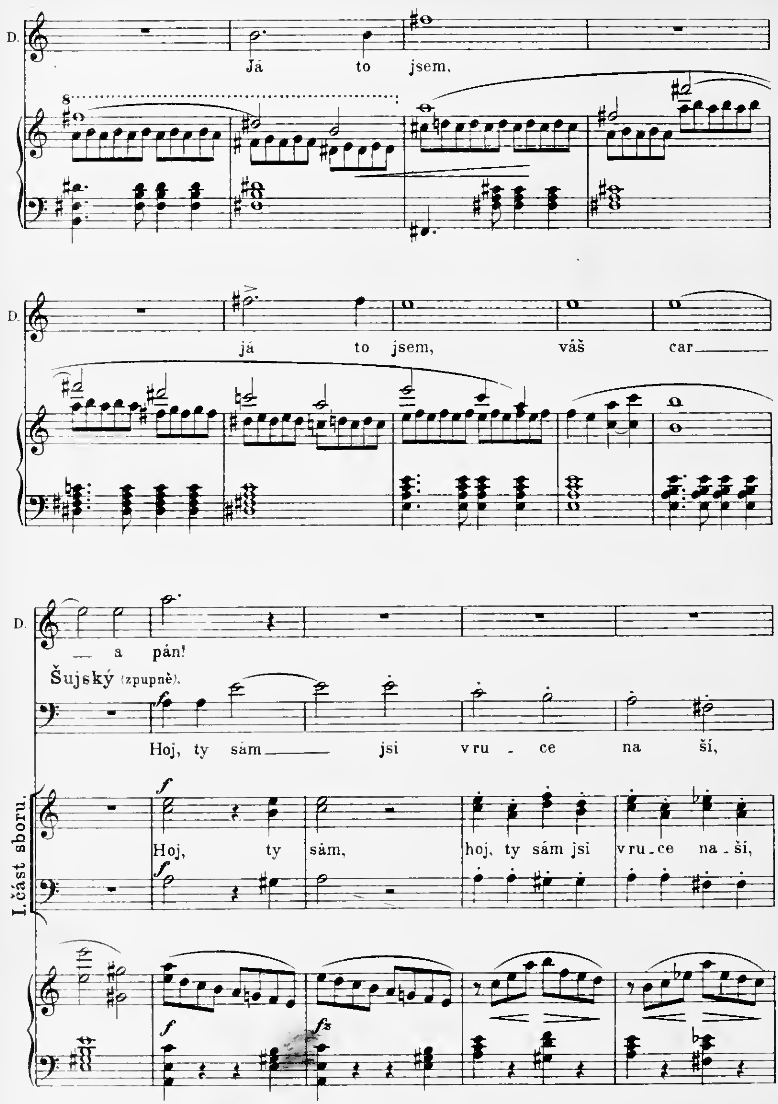

Quasi Recitativo.
Ten. I.
(tlumeně)
Jak ca-ru pří-saha-ti zmar?
Ten. II.
(tlumeně)
Dřív důkaz podej nám!
Bassi.
(tlumeně)
Kdo je náš car?
Andante.
Š.
To ví Bůh sám, to ví Bůh sám! Že Dimitrij to ne-ní, dů-kaz mám! Svěd-ky za-vo-la-ti mo-hu, pří-sa-hou k ži-vé-mu Bo-hu stvr-dit chci své u-dá-ní!
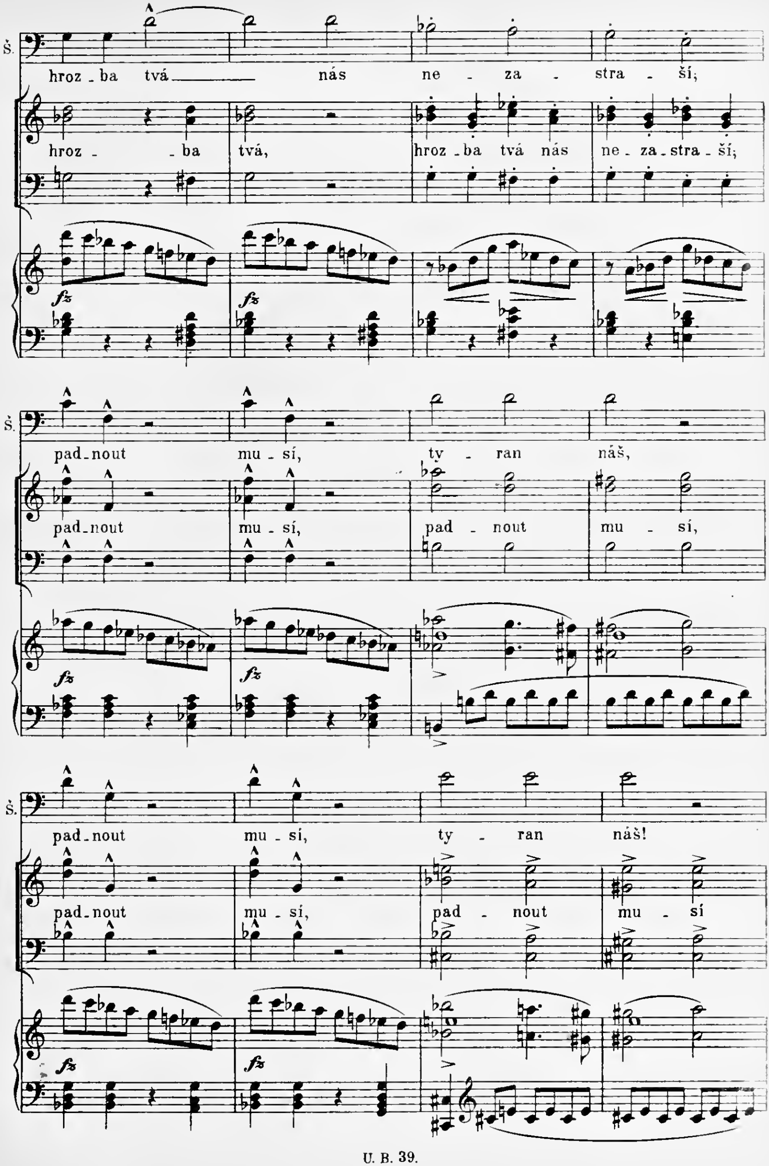

Allegro moderato.
p
Š.
Při-šel já jsem do U-gli-če, u mr-tvé-ho ca-re-vi-če chů-vy lka-ly
Allegro moderato.
p
vzou-fá-ní. Vi-děl jsem trup je-ho ma-lý,
3
pp
con Ped.
vi-děl, jak jej po-cho-va-li, co vám ví - ří-ci mám?
Ho-spo-din má sly-ší slo-va,
pp
(obrácen k náhrobku Ivanovu)
zde u hro-bu I-va-no-va k pří-sa-ze hlas po-zve-dám,
mf
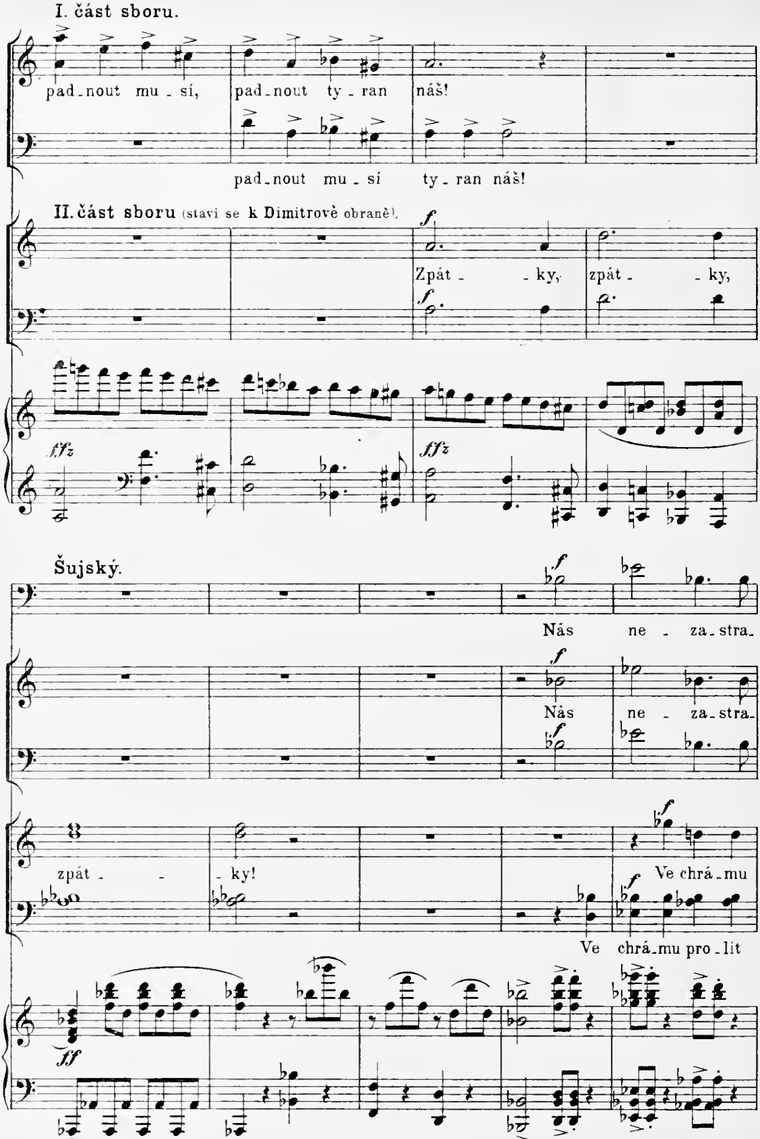

Š.
k pří_ _ _sa_ ze hlas po_ _ _zve _ dám!
fp
Dimitrij (skryt za náhrobkem Ivanovým. Šujský zděšeně couvne, spiklenci v úžasu).
Ne _ pří_ sa_hej, ne _ pří_ sa_hej! ne _ pří_ sa_hej!
pp
f
Presto.
I. část sboru.
pp
Kdo to vo_lal nás? Od_kud zněl ten hlas? Zda nás,
pp
Kdo to vo_lal nás? Od_kud zněl ten hlas? Zda
II. část sboru.
pp
Kdo to vo_lal nás? Od_kud zněl ten hlas? Zda
pp
Kdo to vo_lal nás? Od_kud zněl ten hlas? Zda nás
Presto.
pp
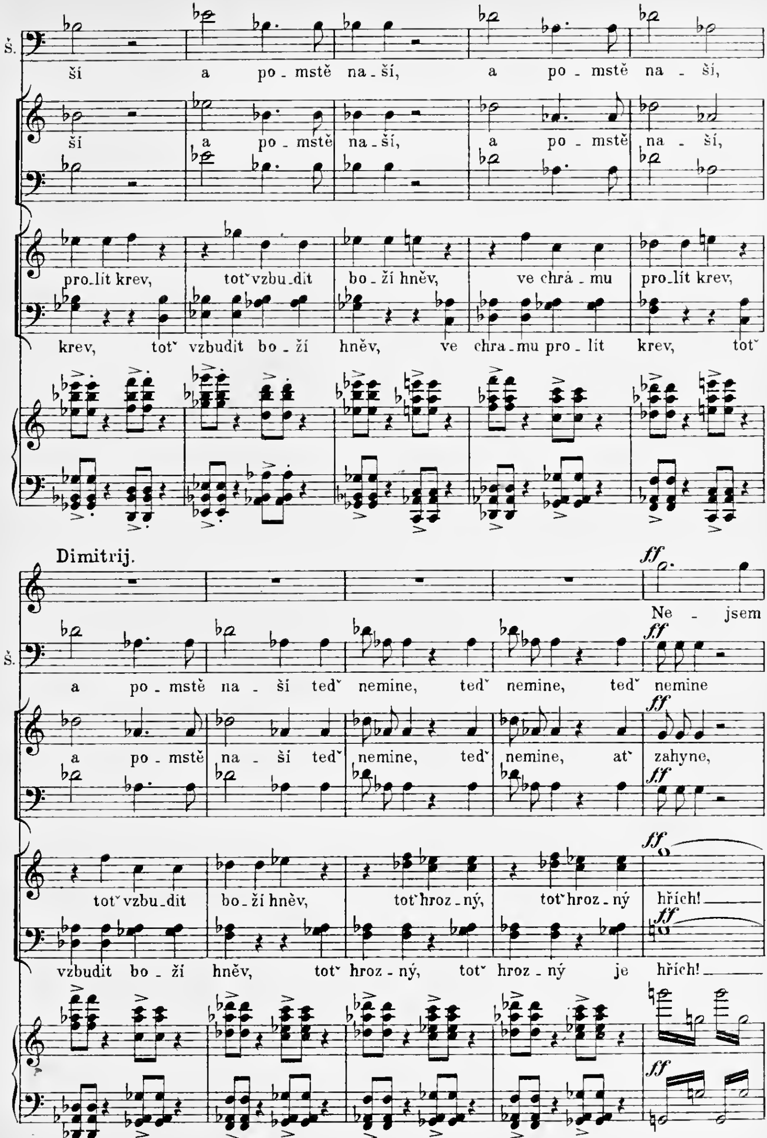

zda nás šá - lí to sluch? Hleď - te, hleď - te tam, hleď - te,
nás, zda nás šá - lí sluch? Hleď - te, hleď - te tam, hleď - te,
nás, zda nás šá - lí sluch? Hleď - te, hleď te tam, hleď - te, hleď - te
šá - lí, zda nás, zda nás šá - lí sluch? Hleď - te, hleď - te tam,
pp
hleď - te tam, ja - ký hro - zný klam, ja - ký hro - zný klam!
hleď - te tam! Ja - ký hro - zný klam, ja - ký hro - zný
tam, ja - ký hro - zný ja - ký klam!
hleď - te, hleď - te tam, ja - ký hro - zný ja - ký klam!
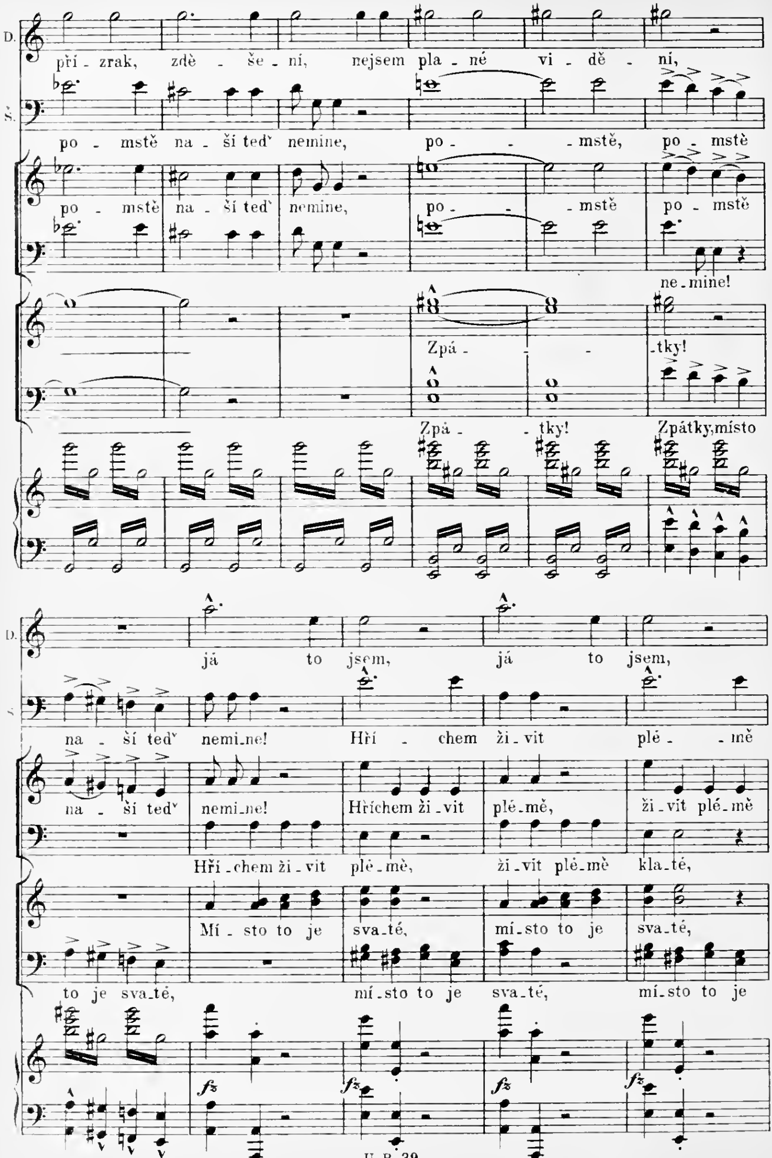

Dimitrij.
(vystoupí před spiklence)
Ne - jsem pří - - zrak,
I - va - nův to duch! I - va - nův to duch!
klam! I - va - nův to duch! I - va - nův to duch!
I - va - nův to duch, I - va - nův to duch!
I - va - nův to duch, I - va - nův to duch!
ne - jsem, zdě - še - ní, ne - jsem, ne - - - -
jsem pla - - né vi - dě - ní!
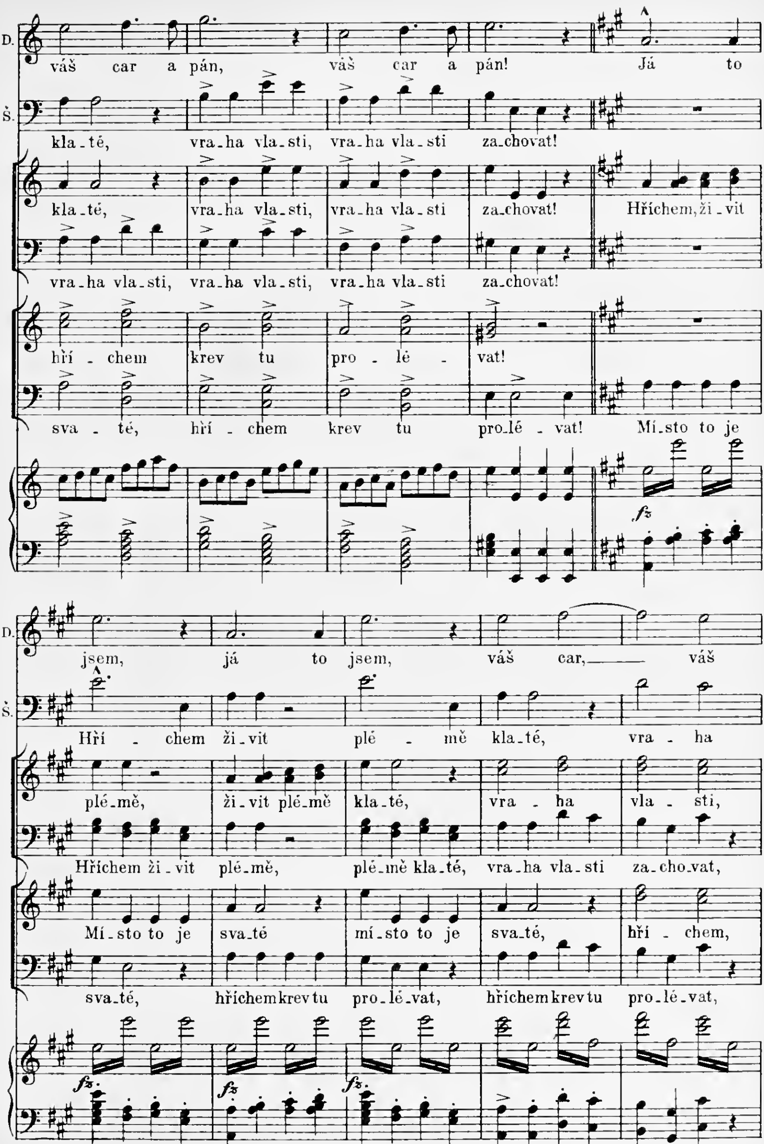

D.
Já to jsem,
D.
já to jsem, váš car
D.
a pán!
Šujský (zpupně).
Hoj, ty sám jsi vru - ce na ši,
I. část sboru.
Hoj, ty sám, hoj, ty sám jsi vru-ce na-ši,
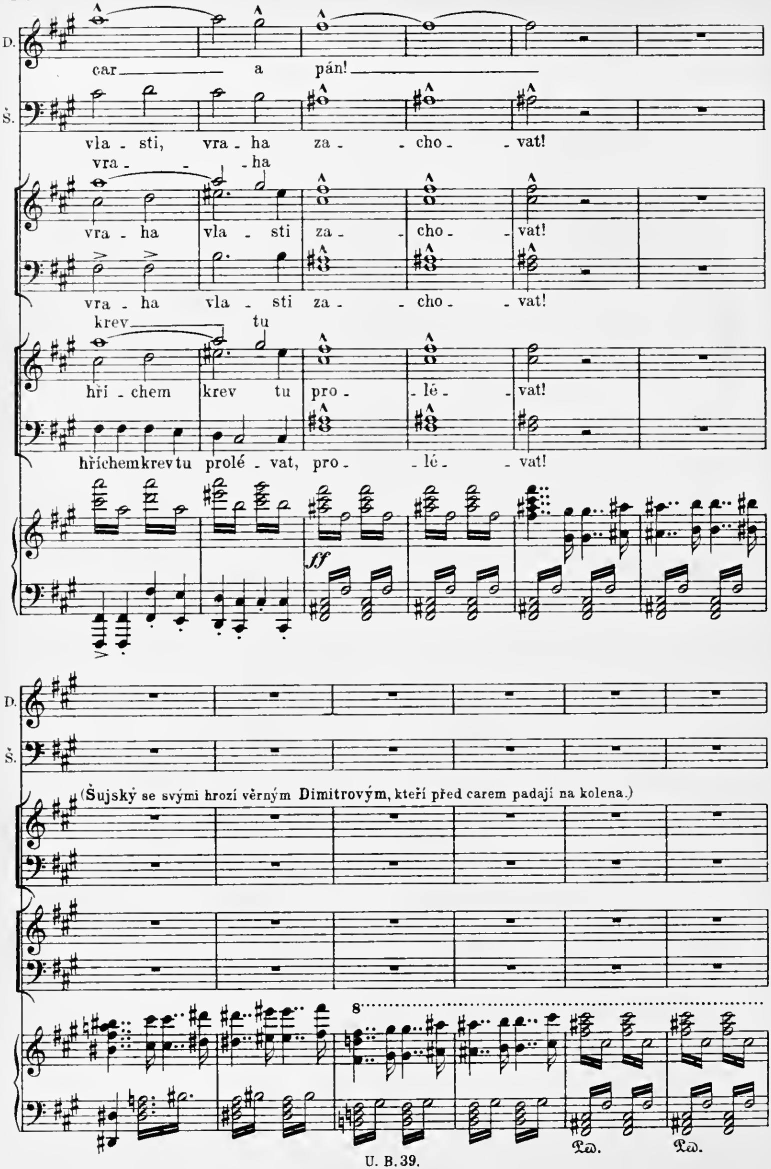

Š.
hroz - ba tvá nás ne - za - stra - ší;
hroz - - ba tvá, hroz - ba tvá nás ne - za - stra - ší;
fz
fz
Š.
pad - nout mu - sí, ty - ran náš,
pad - nout mu - sí, pad - nout mu - sí,
fz
fz
Š.
pad - nout mu - sí, ty - ran náš!
pad - nout mu - sí, pad - nout mu - sí
fz
fz
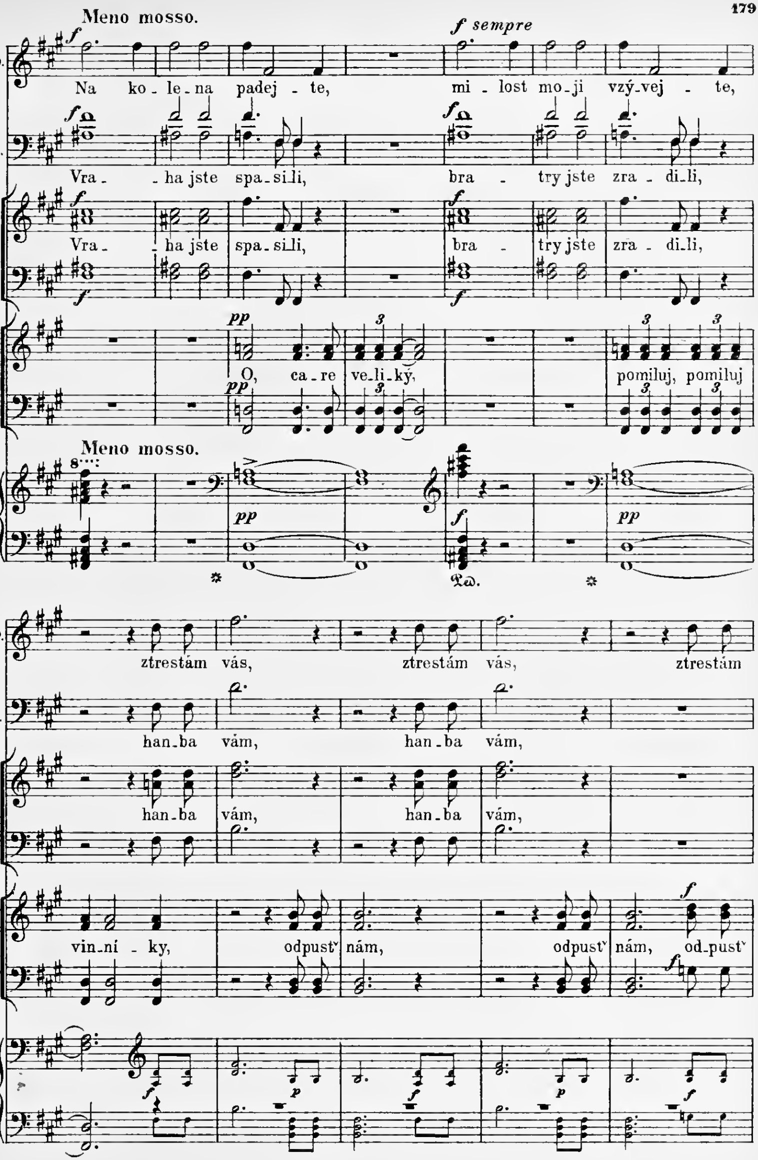

I. část sboru.
pad_nout mu_sí, pad_nout ty_ran náš!
pad_nout mu_sí ty_ran náš!
II. část sboru (staví se k Dimitrově obraně).
Zpát_ky, zpát_ky,
ffz
ffz
Šujský.
Nás ne_za_stra_
Nás ne_za_stra_
zpát_ky!
Ve chrá_mu
Ve chrá_mu pro_lít
ff
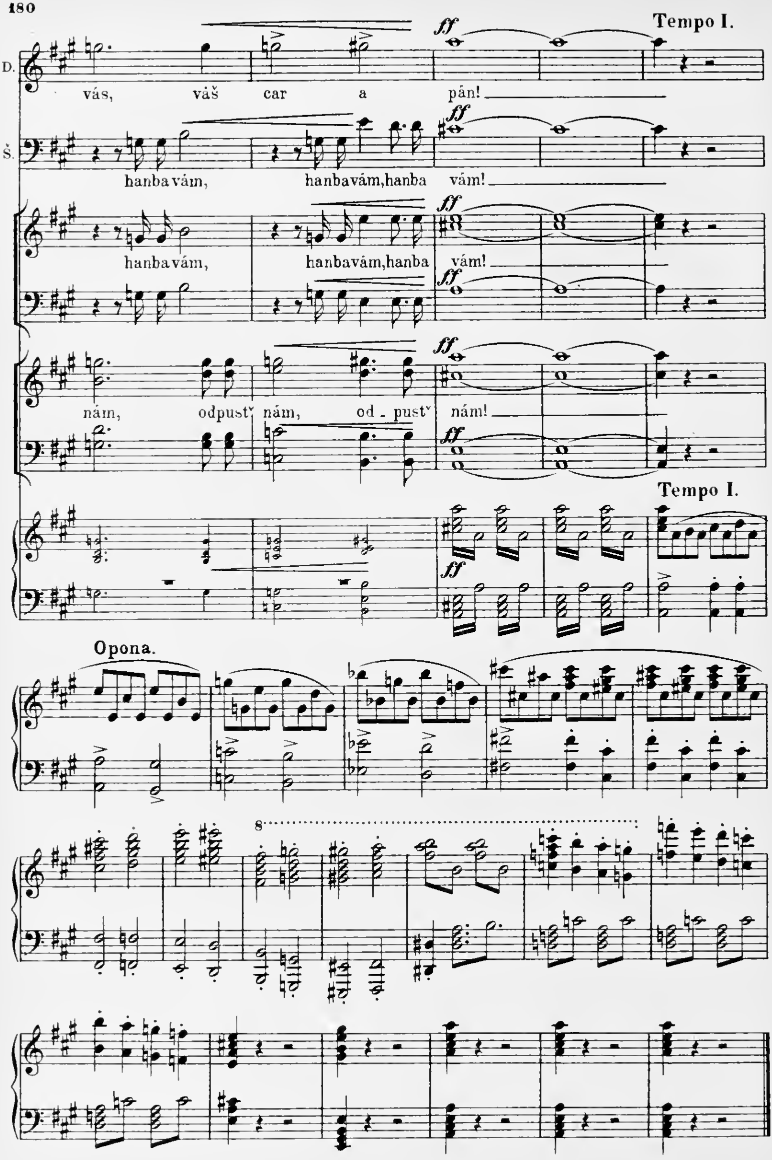

Š.
ší a po_mstě na_ší, a po_mstě na_ší,
ší a po_mstě na_ší, a po_mstě na_ší,
pro_lít krev, toť vzbu_dit bo_ží hněv, ve chrá_mu pro_lít krev,
krev, toť vzbudit bo_ží hněv, ve chra_mu pro_lít krev, toť
Dimitrij.
ff
Ne_jsem
Š.
a po_mstě na_ší teď nemine, teď nemine, teď nemine
a po_mstě na_ší teď nemine, teď nemine, ať zahyne,
toť vzbu_dit bo_ží hněv, toť hroz_ný, toť hroz_ný hřích!
vzbudit bo_ží hněv, toť hroz_ný, toť hroz_ný je hřích!

D.
pří - zrak, zdě - še - ní, nejsem pla - né vi - dě - ní,
S.
po - mstě na - ši teď nemine, po - - mstě, po - mstě
po - mstě na - ši teď nemine, po - - mstě po - mstě
ne - mine!
Zpá - - - tky!
Zpá - tky! Zpátky, místo
D.
já to jsem, já to jsem,
S.
na - ši teď nemi - ne! Hří - chem ži - vit plé - mě
na - ši teď nemi - ne! Hříchem ži - vit plé - mě, ži - vit plé - mě
Hří - chem ži - vit plé - mě, ži - vit plé - mě kla - té,
Mí - sto to je sva - té, mí - sto to je sva - té,
to je sva - té, mí - sto to je sva - té, mí - sto to je
fz
fz
fz
fz

D.
Š.
váš car a pán, váš car a pán! Já to
kla_té, vra_ha vla_sti, vra_ha vla_sti za_chovat!
kla_té, vra_ha vla_sti, vra_ha vla_sti za_chovat! Hříchem, ži_vit
vra_ha vla_sti, vra_ha vla_sti, vra_ha vla_sti za_chovat!
hří - chem krev tu pro - lé - vat!
sva - té, hří - chem krev tu pro_lé - vat! Mí_sto to je
fz
D.
Š.
jsem, já to jsem, váš car, váš
Hří - chem ži_vit plé - mě kla_té, vra - ha
plé_mě, ži_vit plé_mě kla_té, vra - ha vla - sti,
Hříchem ži_vit plé_mě, plé_mě kla_té, vra_ha vla_sti za_cho_vat,
Mí_sto to je sva_té mí_sto to je sva_té, hři - chem,
sva_té, hříchem krev tu pro_lé_vat, hříchem krev tu pro_lé_vat,
fz
fz
fz

D.
car — a pán! —
Š.
vla - sti, vra - ha za - - cho - - vat!
vra - - ha
vra - ha vla - sti za - - cho - - vat!
vra - ha vla - sti za - - cho - - vat!
krev — tu
hři - chem krev tu pro - - lé - - vat!
hříchemkrevtu prolé - vat, pro - - lé - - vat!
ff
D.
Š.
(Šujský se svými hrozí věrným Dimitrovým, kteří před carem padají na kolena.)
8

Meno mosso.
f sempre
D.
Na ko_le_na padej - te, mi - lost mo_ji vzý_vej - te,
Š.
Vra - - ha jste spa_si_li, bra - try jste zra - di_li,
Vra_ - ha jste spa_si_li, bra - try jste zra - di_li,
pp
O, ca_re ve_li_ký, pomiluj, pomiluj
Meno mosso.
D.
ztrestám vás, ztrestám vás, ztrestám
Š.
han_ba vám, han_ba vám,
han_ba vám, han_ba vám,
vin_ní - ky, odpusť nám, odpusť nám, od_pusť
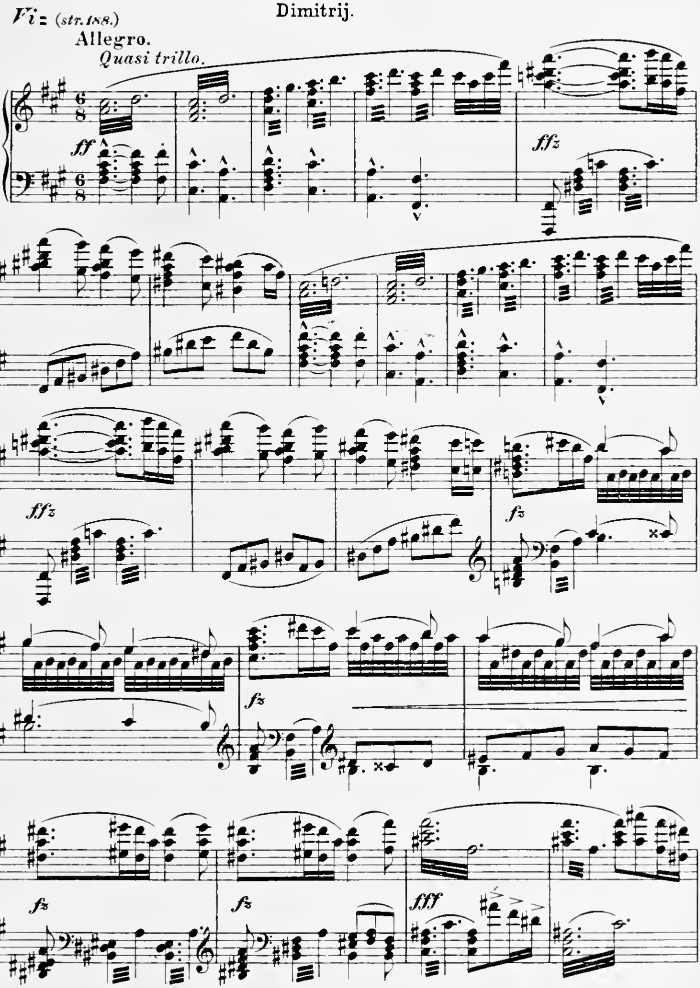

Tempo I.
D.
vás, vaš car a pán!
Š.
hanba vám, hanba vám, hanba vám!
hanba vám, hanba vám, hanba vám!
nám, odpusť nám, od - pusť nám!
ff
Tempo I.
Opona.
8
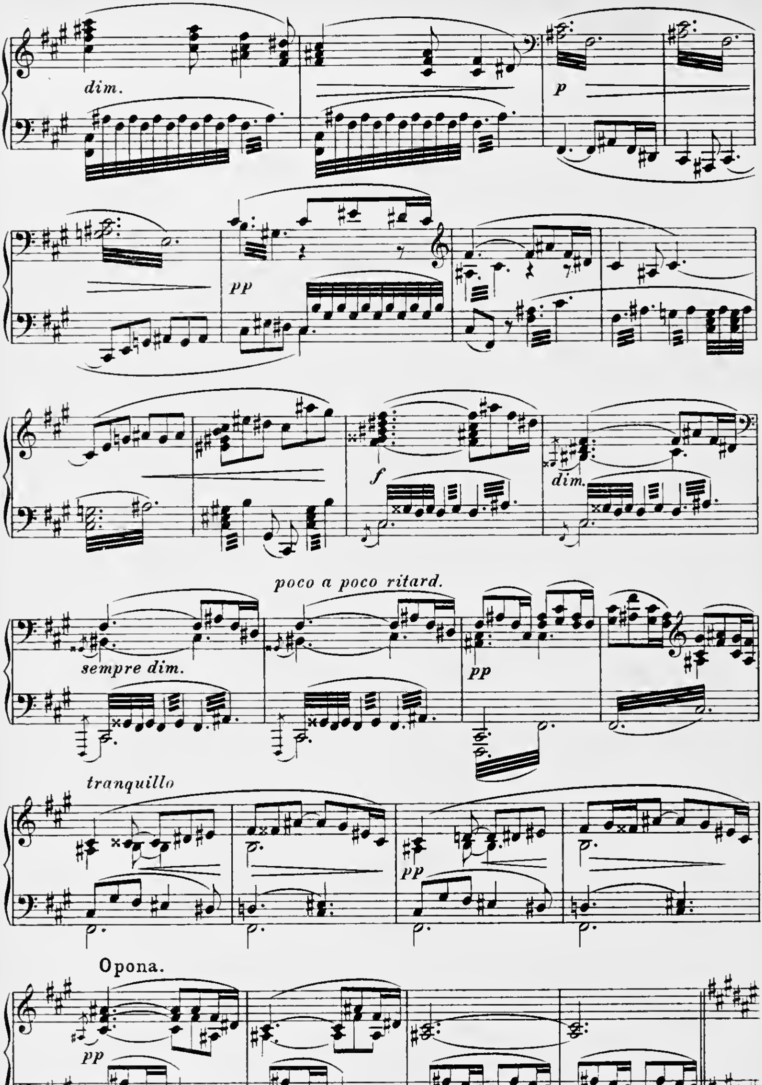
Jednání III.

Klenutá síň v Kremlu, po obou stranách šikmo do předu se rozšiřující. Vpozadí po obou stranách otevřené vchody. V levo v popředí branka do carských komnat. V pravo asi uprostřed, čelem ku protější stěně, vyvýšený trůn Dimitrův po stranách s nižšími sedadly pro Marfu a Marinu. Vpravém popředí okno, pod nim podél stěny lavice.
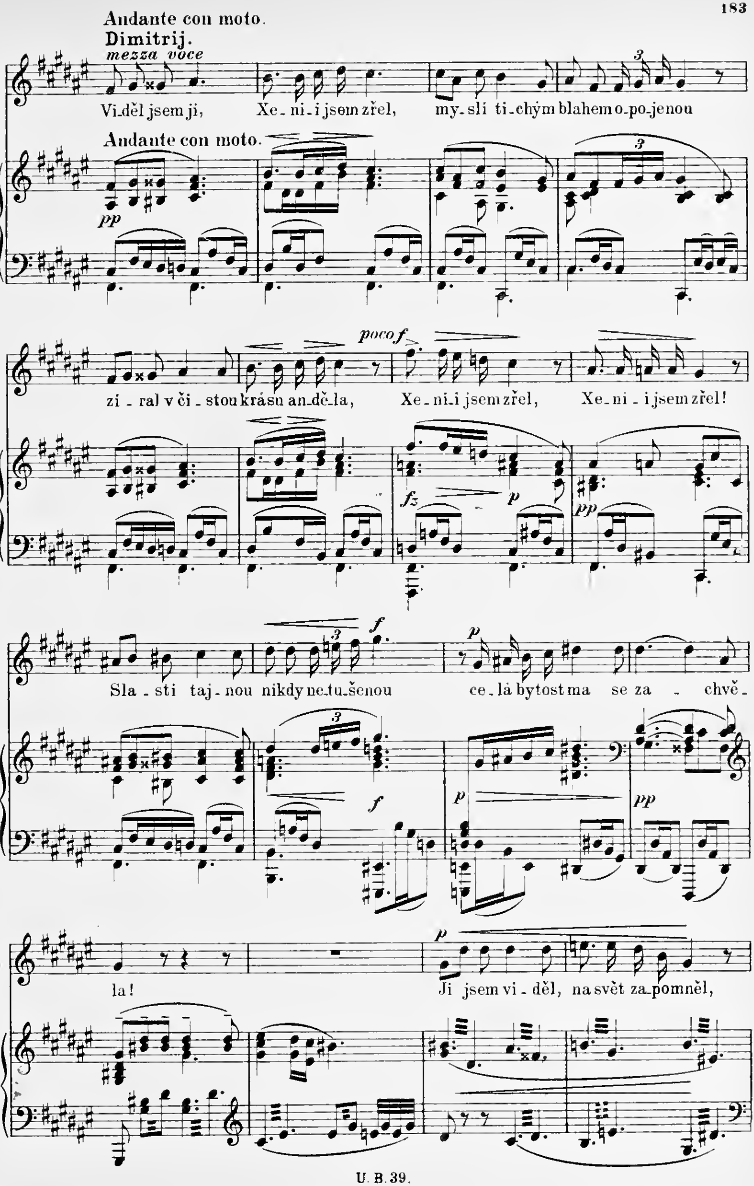
Výstup 1.
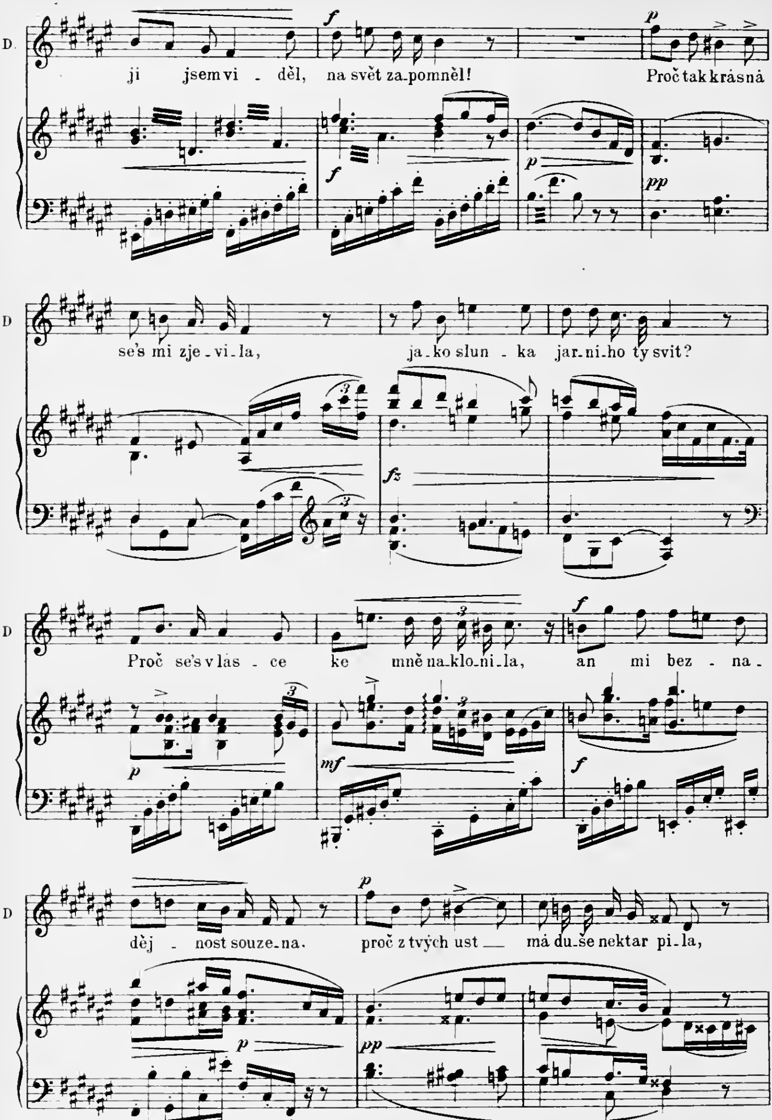
Dimitrij.
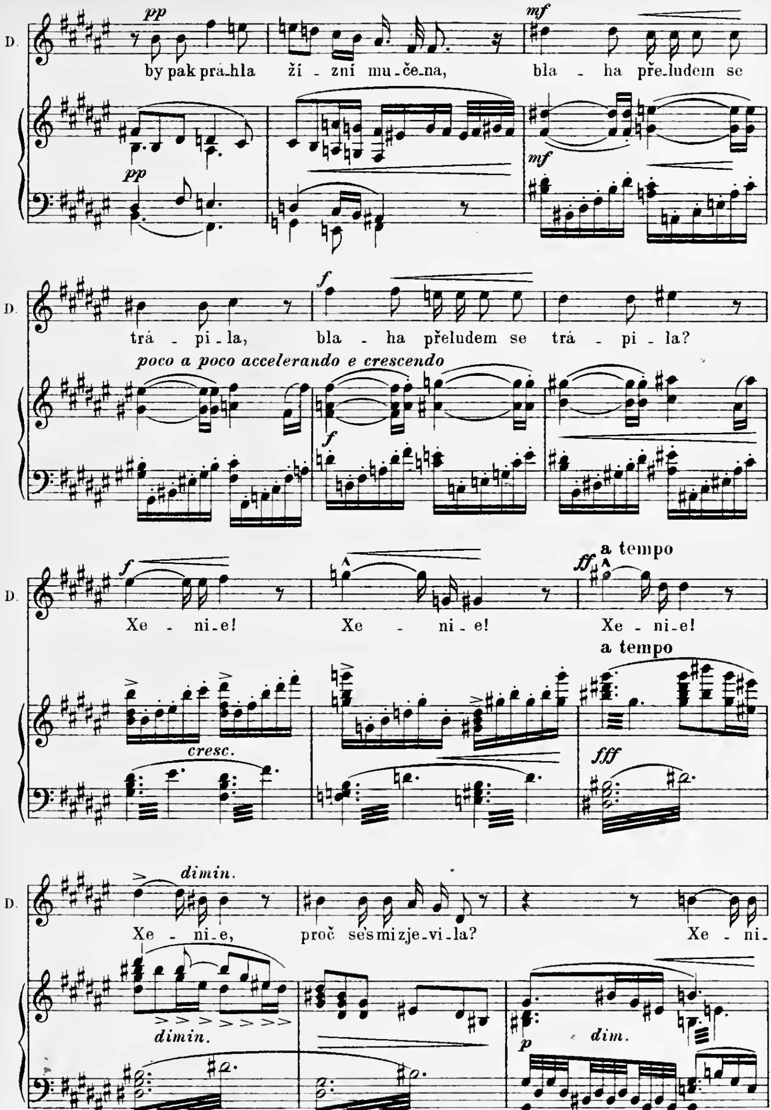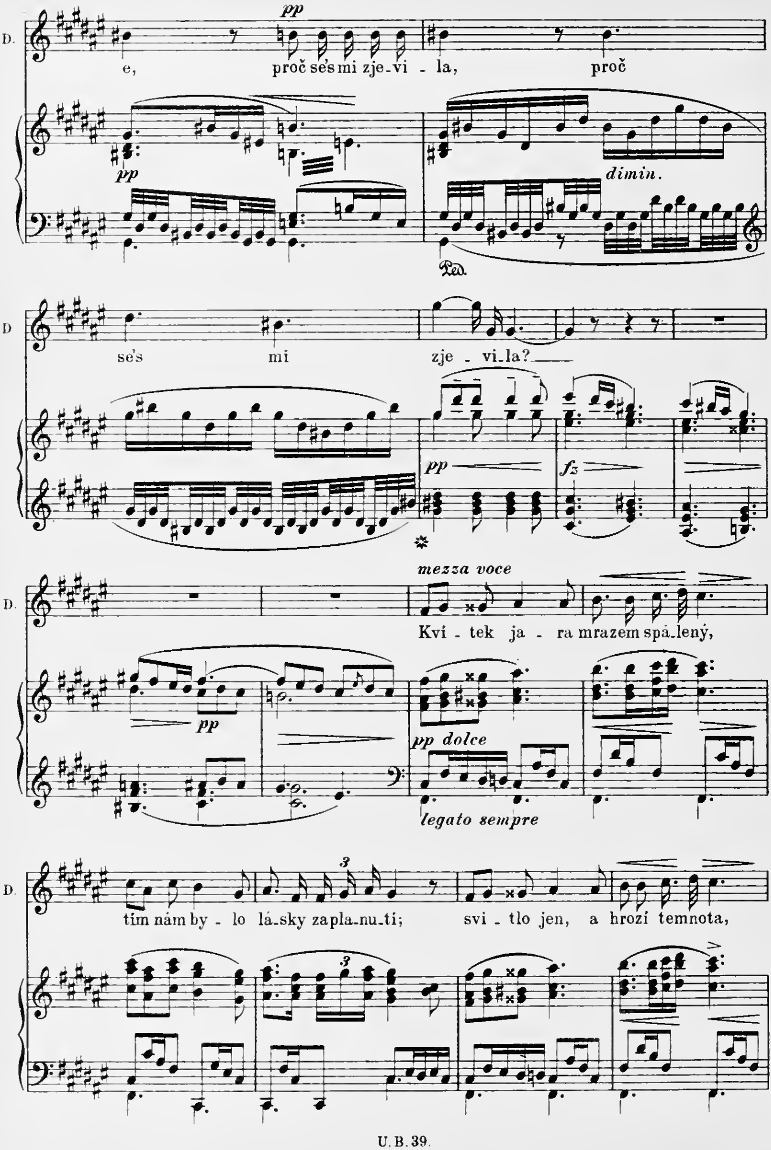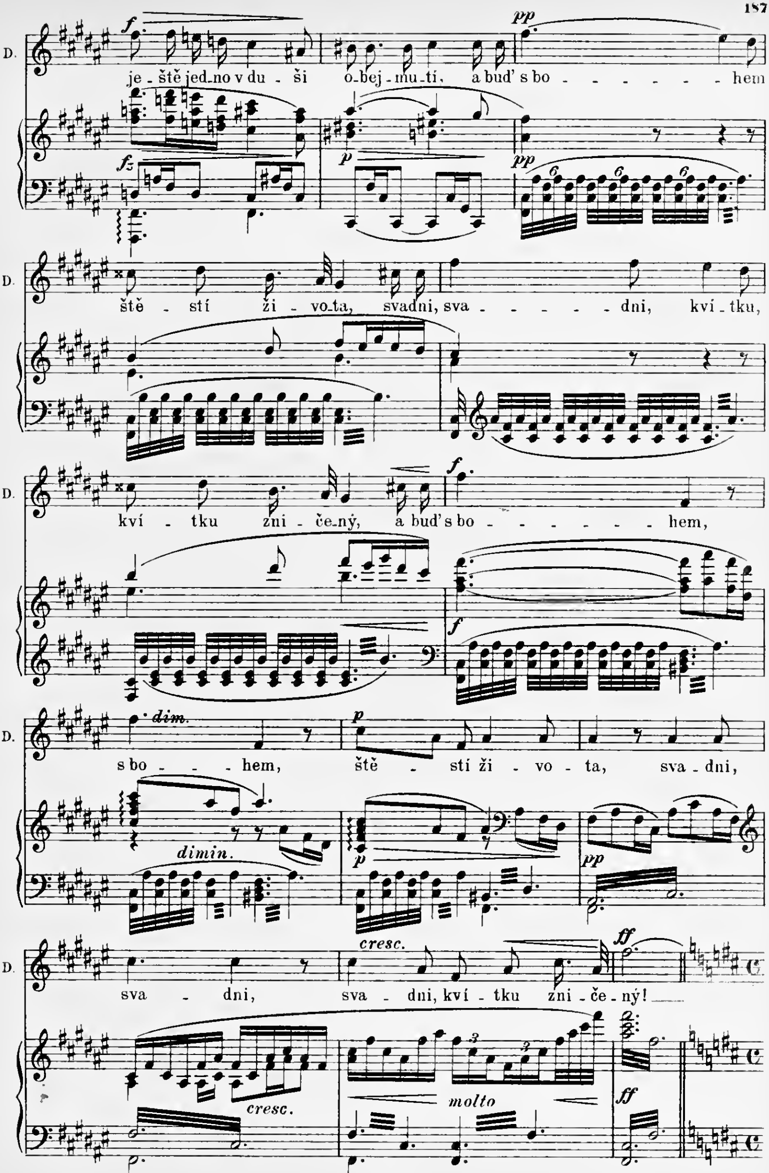

dim.
p
pp
f
dim.
poco a poco ritard.
sempre dim.
pp
tranquillo
pp
Opona.
pp

Andante con moto.
Dimitrij.
mezza voce
Vi-děl jsem ji, Xe-ni-i jsem zřel, my-slí ti-chým blahem o-po-jenou
Andante con moto.
pp
D.
poco f
zi-ral v či-stou krásu an-dě-la, Xe-ni-i jsem zřel, Xe-ni-i jsem zřel!
fz
p
pp
D.
f
p
Sla-sti taj-nou nikdy ne-tu-šenou ce-lá bytost ma se za-chvě-
f
p
pp
D.
p
la! Ji jsem vi-děl, na svět za-pomněl,

ji jsem vi - děl, na svět za_pomněl! Proč tak krásná
se's mi zje_vi_la, ja_ko slun - ka jar_ni_ho ty svit?
Proč se's v lás - ce ke mně na_klo_ni_la, an mi bez - na_
děj - nost souze_na. proč z tvých ust — má du_še nektar pi_la,
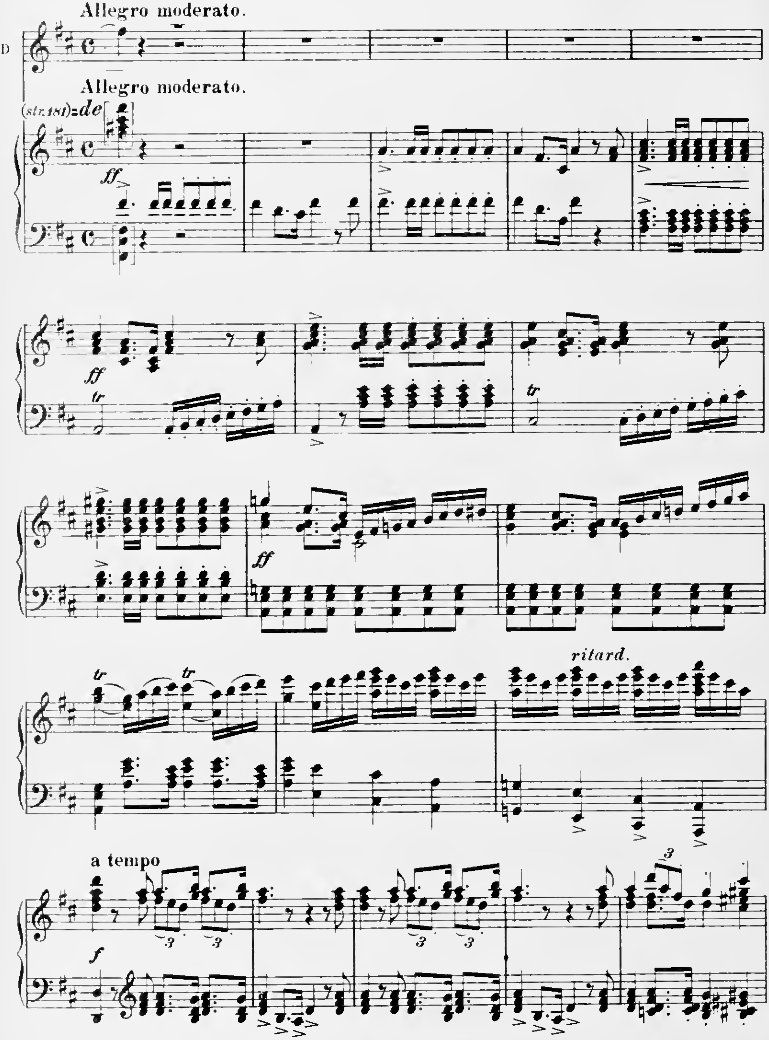

D.
pp
by pak prá_hla ži - zní mu_če_na,
mf
bla - ha přeludem se
pp
mf
trá - pi - la, bla - ha přeludem se trá - pi - la?
f
poco a poco accelerando e crescendo
f
Xe - ni_e! Xe - ni - e! Xe - ni_e!
ff
a tempo
a tempo
cresc.
fff
dimin.
Xe - ni_e, proč sesmizje_vi_la? Xe - ni_
dimin.
p
dim.
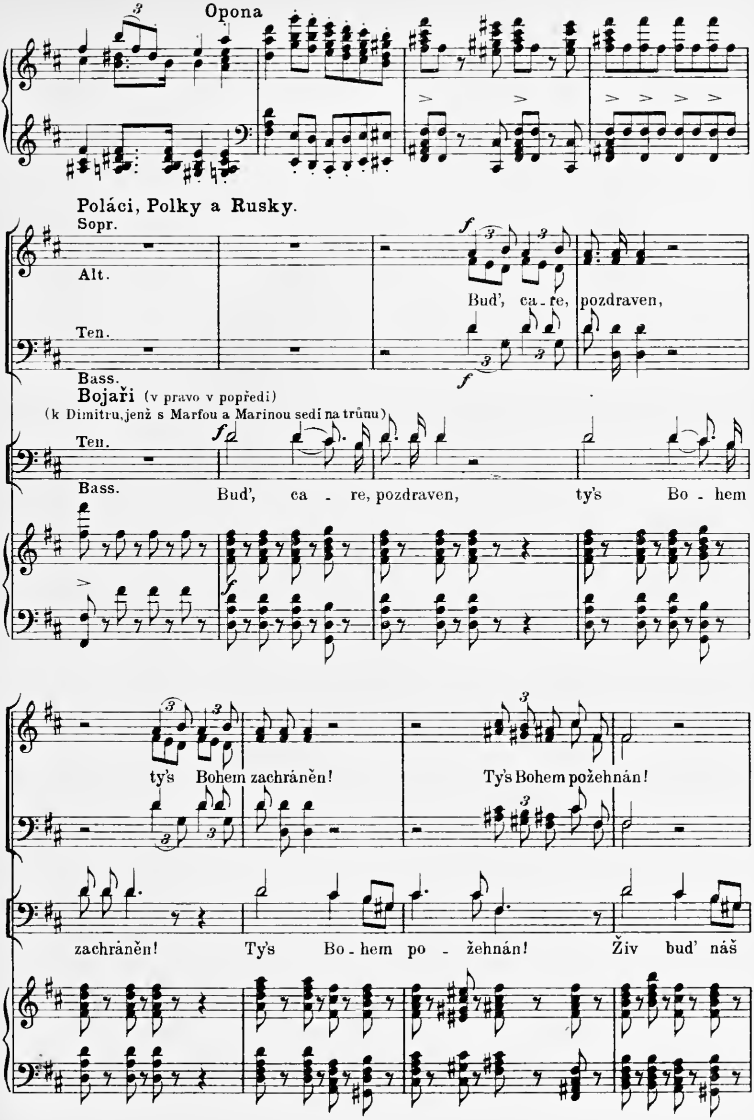

D.
pp
e, proč se's mi zje_vi - la, proč
pp
dimin.
D
se's mi zje - vi_la?
pp
fz
mezza voce
D.
Kví - tek ja - ra mrazem spá_lený,
pp
pp dolce
legato sempre
D.
tím nám by - lo lá_sky zapla_nu_tí; svi - tlo jen, a hrozí temnota,
3

D.
je - ště jed - no v du - ši o - bej - mu - tí, a buď s bo - - - - - - - hem
D.
ště - stí ži - vo - ta, svadni, sva - - - - - - dni, kví - tku,
D.
kví - tku zni - če - ný, a buď s bo - - - - - - - hem,
D.
s bo - - hem, ště - stí ži - vo - ta, sva - dni,
D.
sva - dni, sva - dni, kví - tku zni - če - ný!
dimin.
cresc.
molto
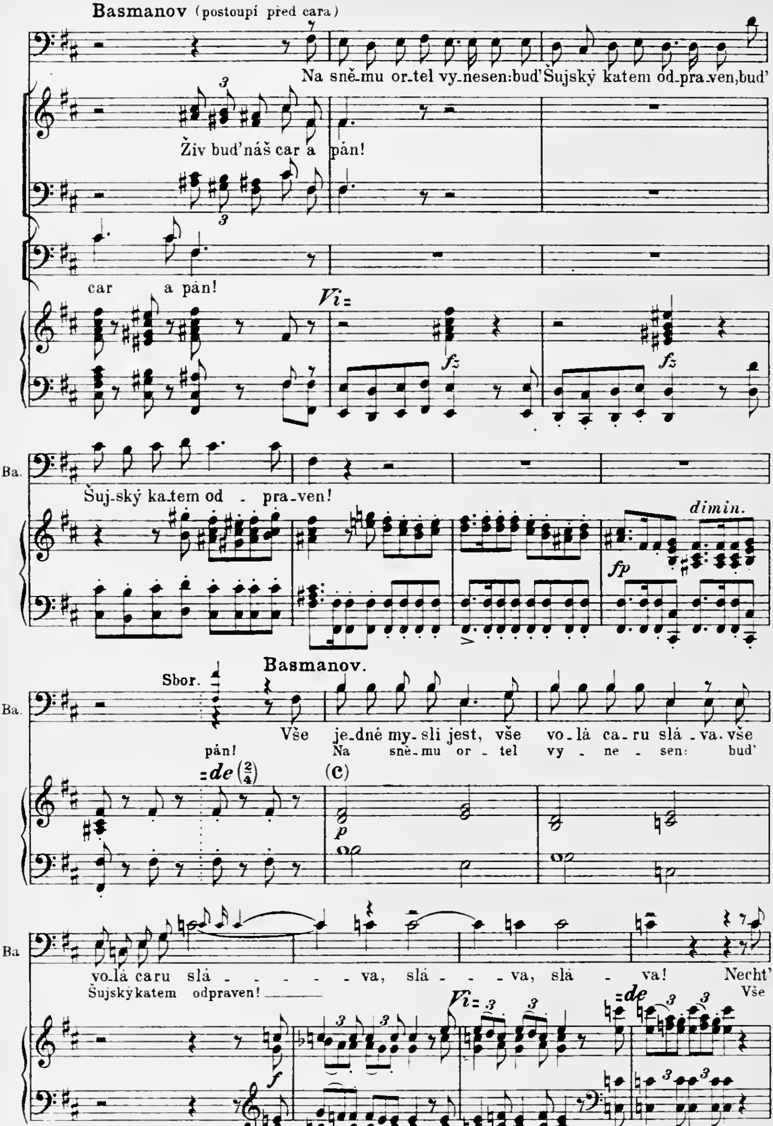
Výstup 2.
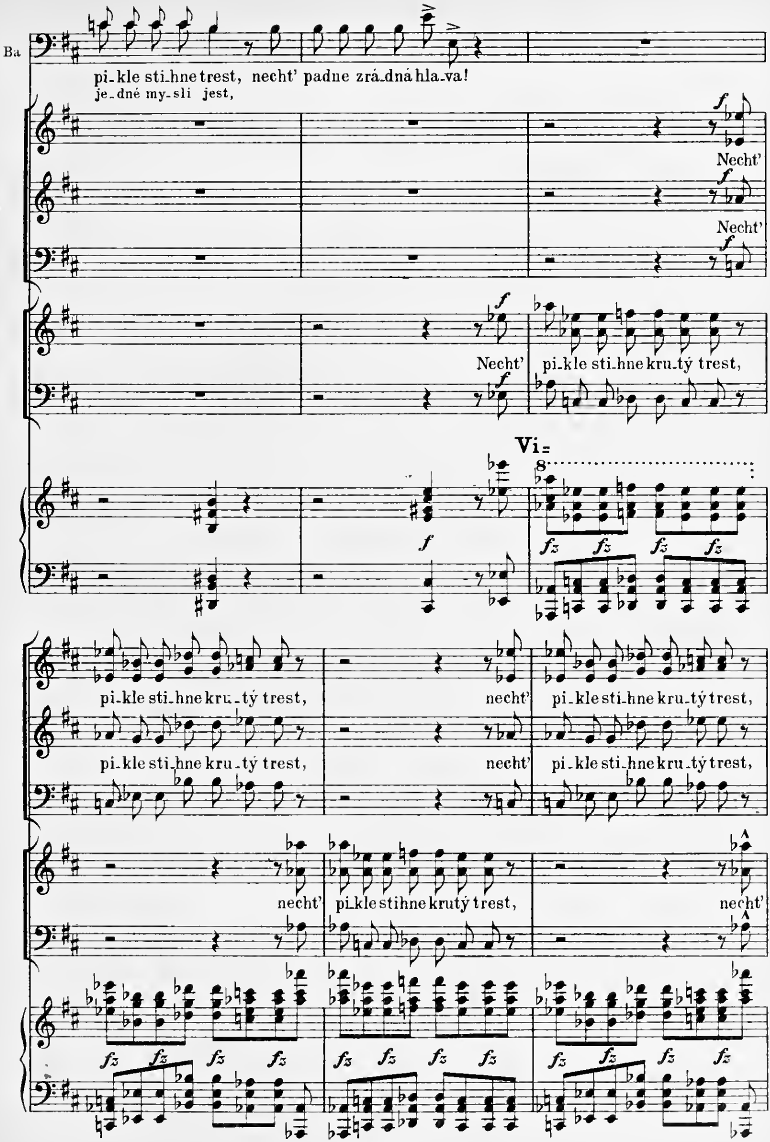
Dimitrij, **Marina**, **Marfa**, jejich družiny (ruské i polské), **Basmanov** s bojary. Později patriarcha s kněžimi.–
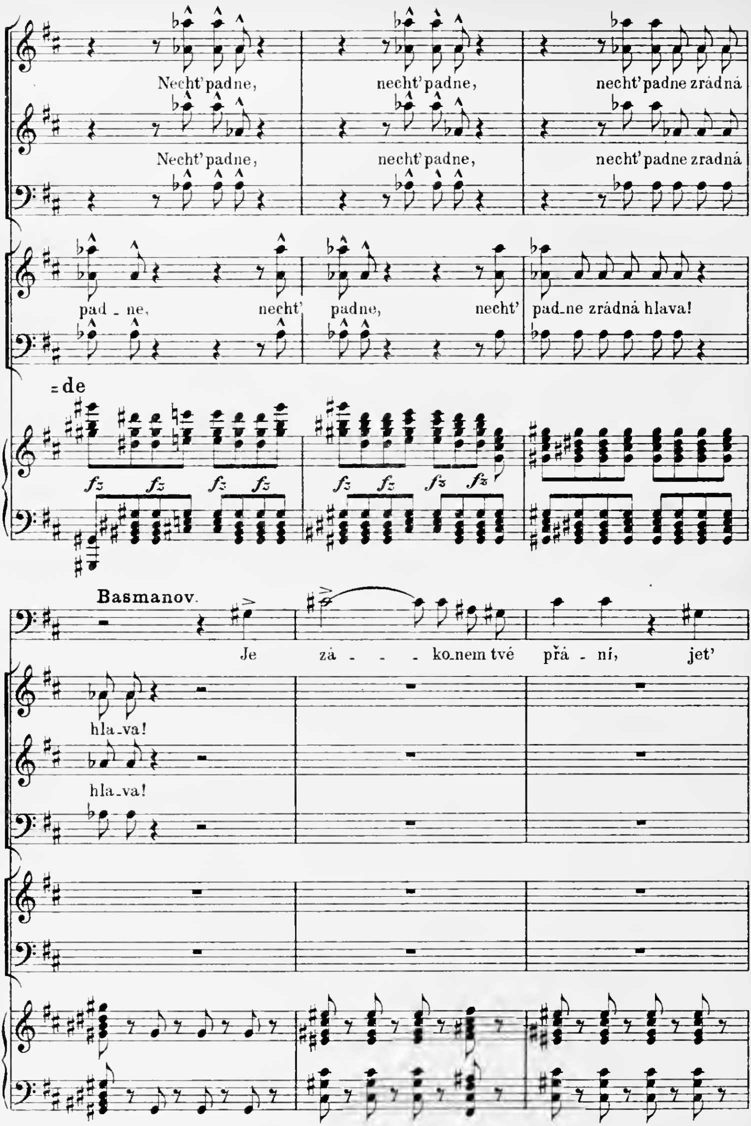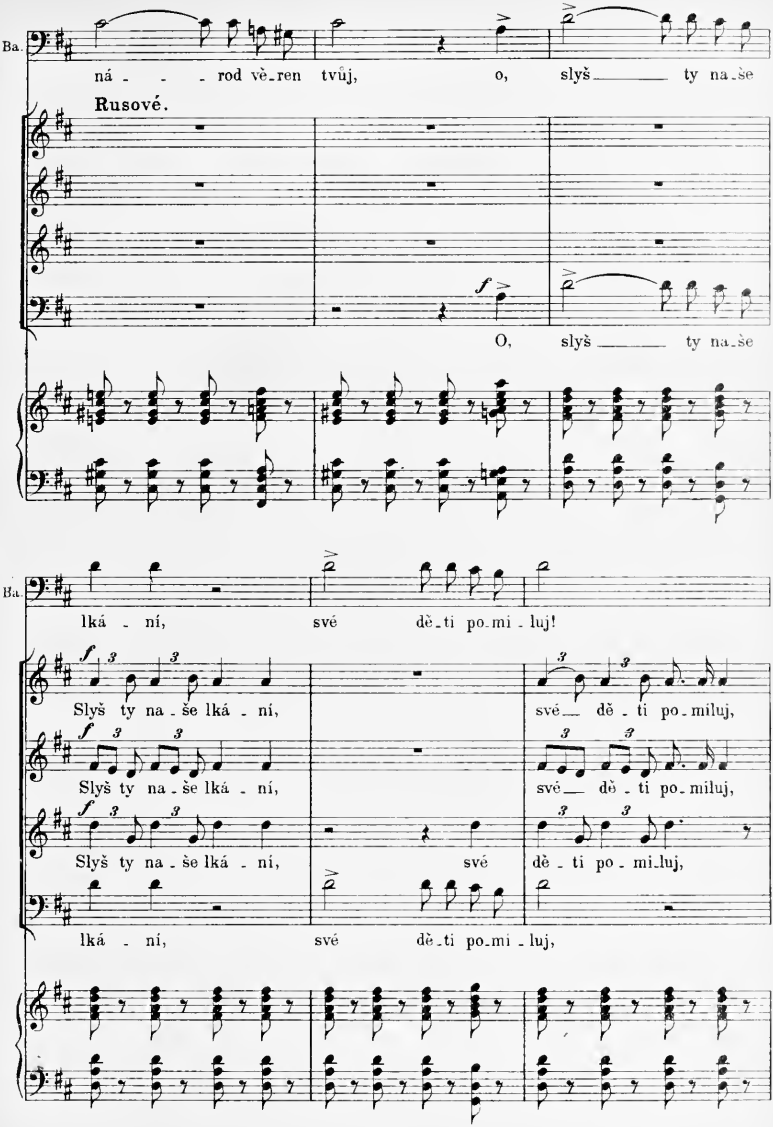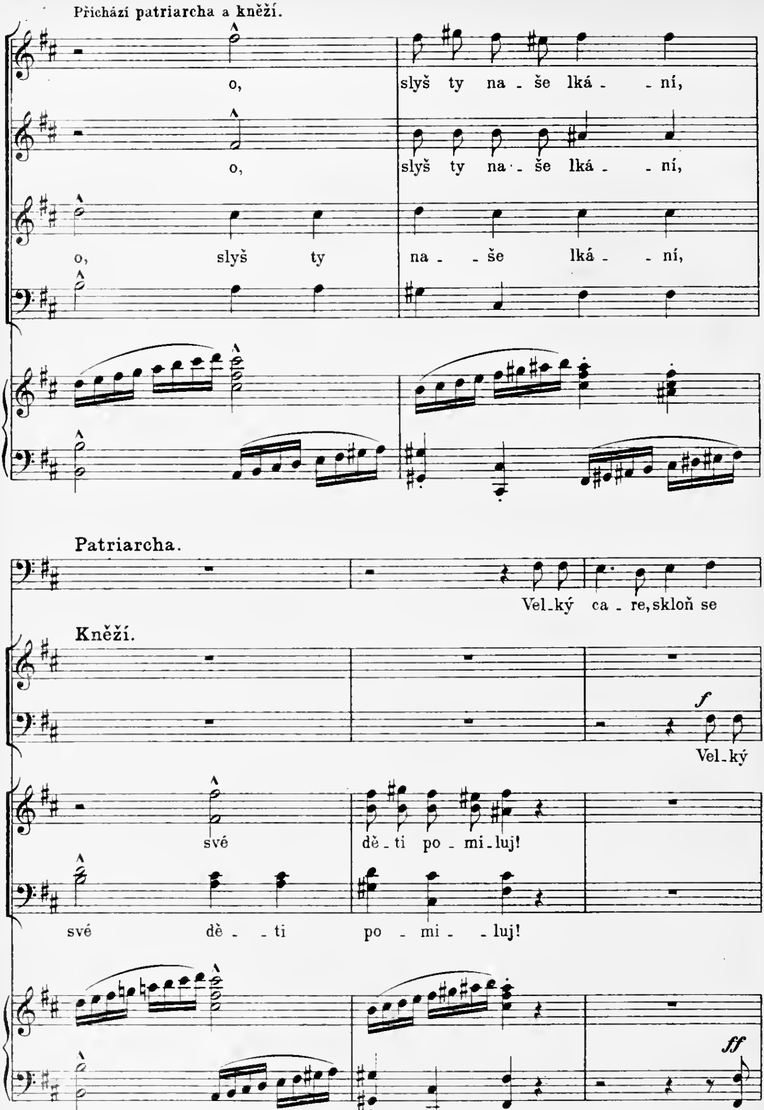

Opona
Poláci, Polky a Rusky.
Sopr.
Alt.
Buď, ca - re, pozdraven,
Ten.
Bass.
Bojaři (v pravo v popředí)
(k Dimitru, jenž s Marfou a Marinou sedí na trůnu)
Ten.
Bass.
Buď, ca - re, pozdraven, ty's Bo - hem
ty's Bohem zachráněn!
Ty's Bohem požehnán!
zachráněn! Ty's Bo - hem po - žehnán! Živ buď náš
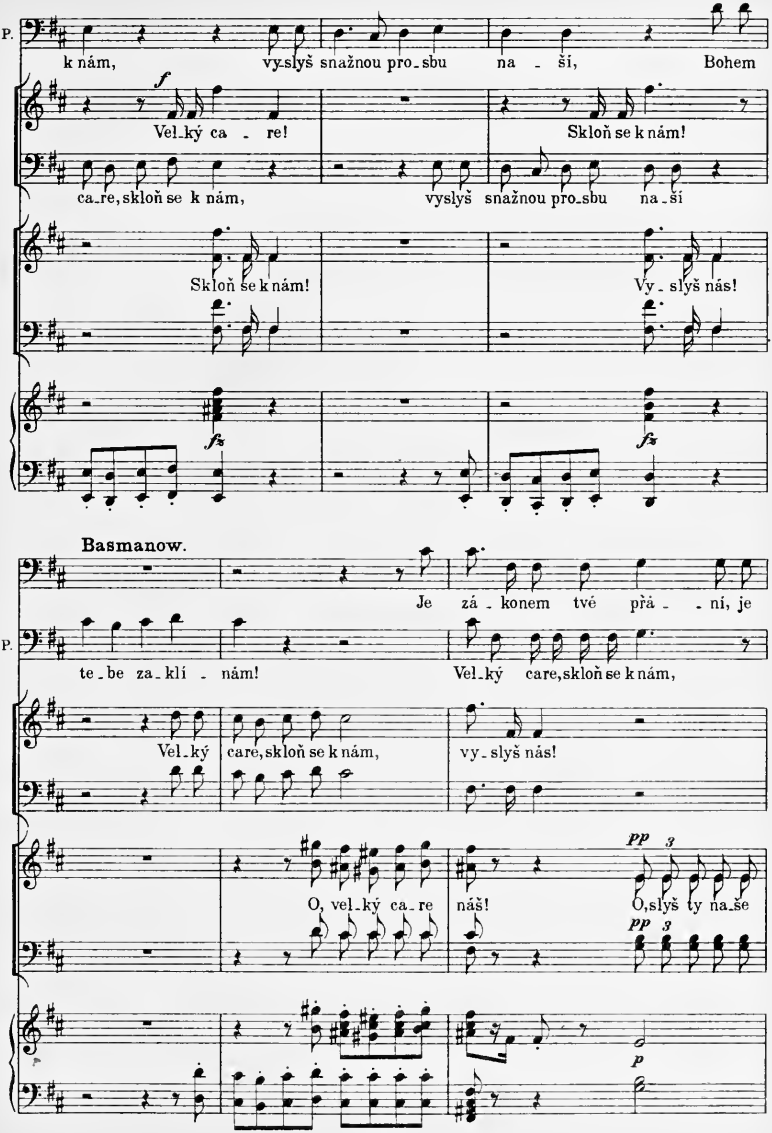

Basmanov (postoupí před cara)
Na sně_mu or_tel vy_nesen: buď Šujský katem od_pra_ven, buď
Živ buď náš car a pán!
car a pán!
Vi=
fz
Ba.
Šuj_ský ka_tem od - pra_ven!
dimin.
fp
Sbor.
Basmanov.
Vše je_dné my_sli jest, vše vo_lá ca_ru slá _va. vše
pán! Na sně_mu or - tel vy - ne - sen: buď
=de (2/4)
(c)
p
vo_lá caru slá - - - - - va, slá - - - va, slá - va! Necht'
Šujský katem odpraven!
Vi=
=de
Vše
f
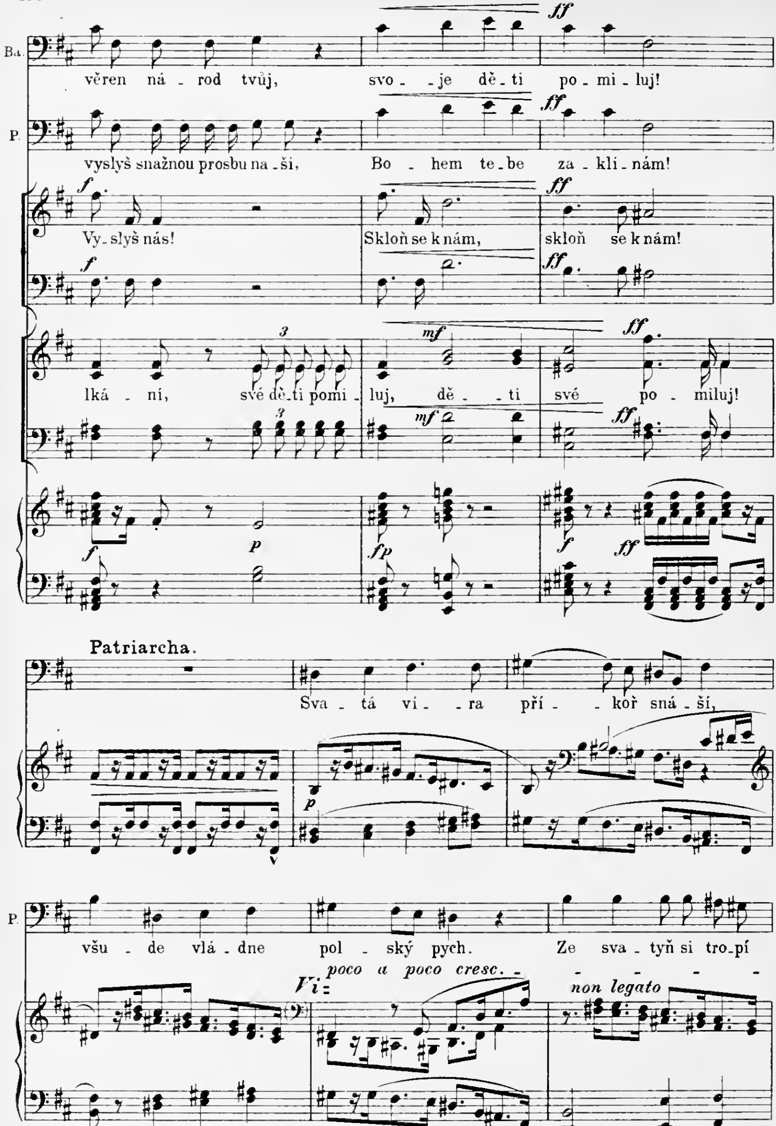

Ba
pi_kle sti_hne trest, necht' padne zrá_dná hla_va!
je_dné my_sli jest,
Necht'
Necht'
Necht'
pi_kle sti_hne kru_tý trest,
Vi=
8
pi_kle sti_hne kru_tý trest,
necht'
pi_kle sti_hne kru_tý trest,
pi_kle sti_hne kru_tý trest,
necht'
pi_kle sti_hne kru_tý trest,
necht'
pi_kle stihne krutý trest,
necht'
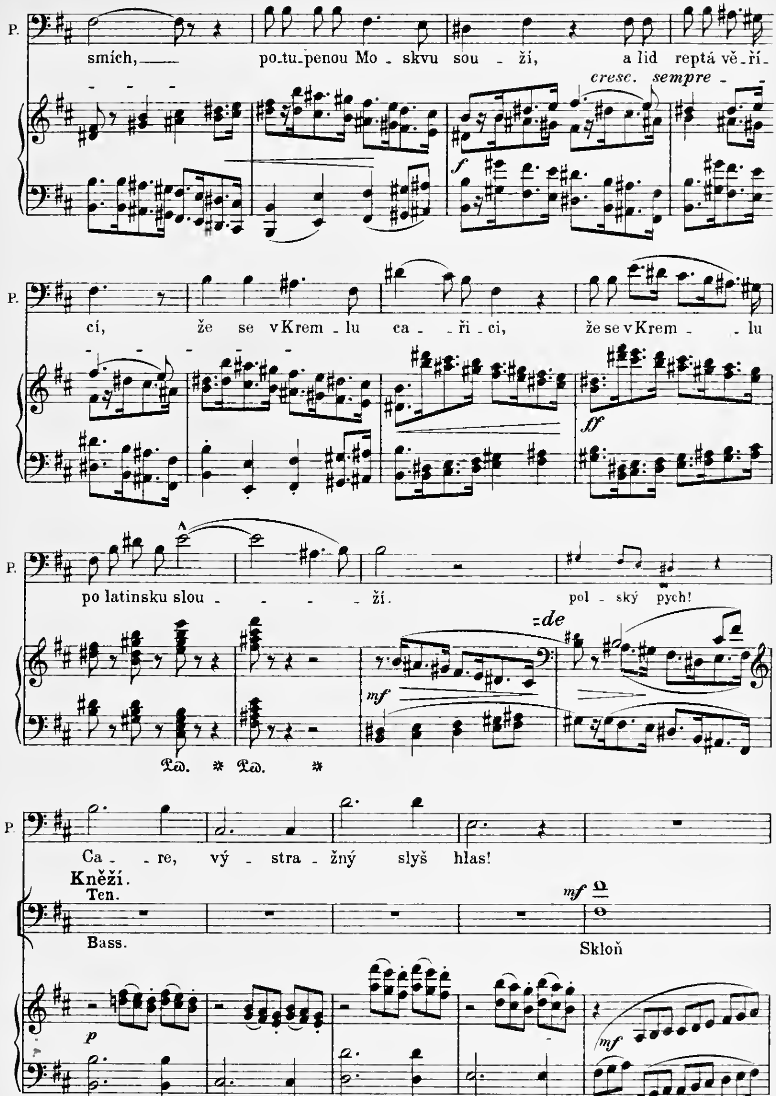

Necht' padne, necht' padne, necht' padne zrádná
Necht' padne, necht' padne, necht' padne zradná
pad_ne, necht' padne, necht' pad_ne zrádná hlava!
=de
fz fz fz fz fz fz fz fz
Basmanov.
Je zá - - - ko_nem tvé prá - ní, jet'
hla_va!
hla_va!
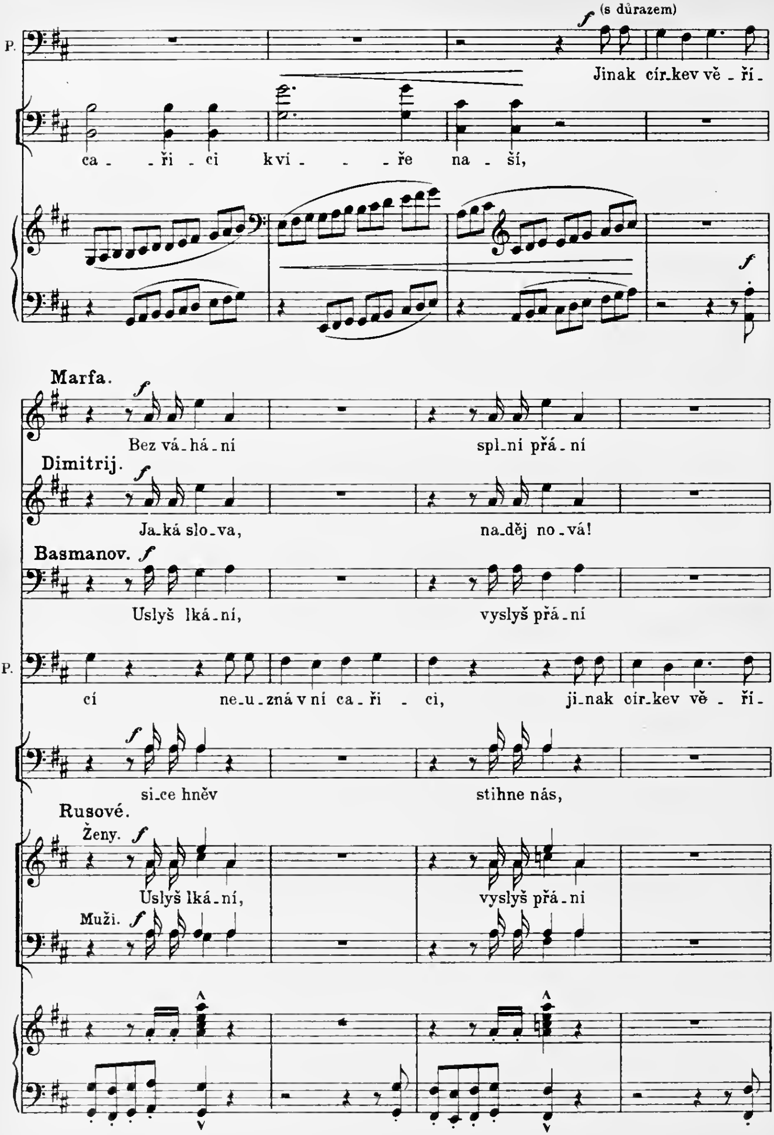

Ba.
ná - - - rod vě-ren tvůj, o, slyš ty na-še
Rusové.
O, slyš ty na-še
Ba.
lká - ní, své dě-ti po-mi - luj!
Slyš ty na-še lká - ní, své dě - ti po-miluj,
Slyš ty na-še lká - ní, své dě - ti po-miluj,
Slyš ty na-še lká - ní, své dě - ti po - mi-luj,
lká - ní, své dě-ti po-mi - luj,

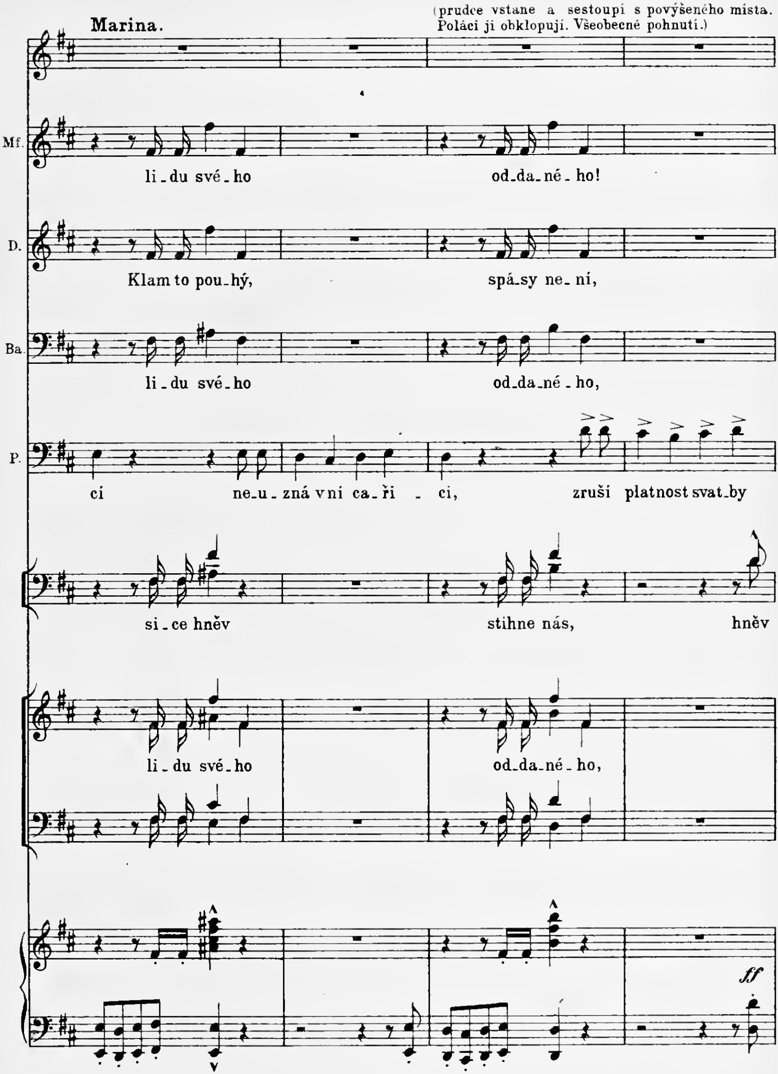

Přichází patriarcha a kněží.
o, slyš ty na - še lká - - ní,
o, slyš ty na - še lká - - ní,
o, slyš ty na - - še lká - - ní,
Patriarcha.
Vel - ký ca - re, skloň se
Kněží.
f
Vel - ký
své dě - ti po - mi - luj!
své dě - - ti po - mi - - luj!
ff
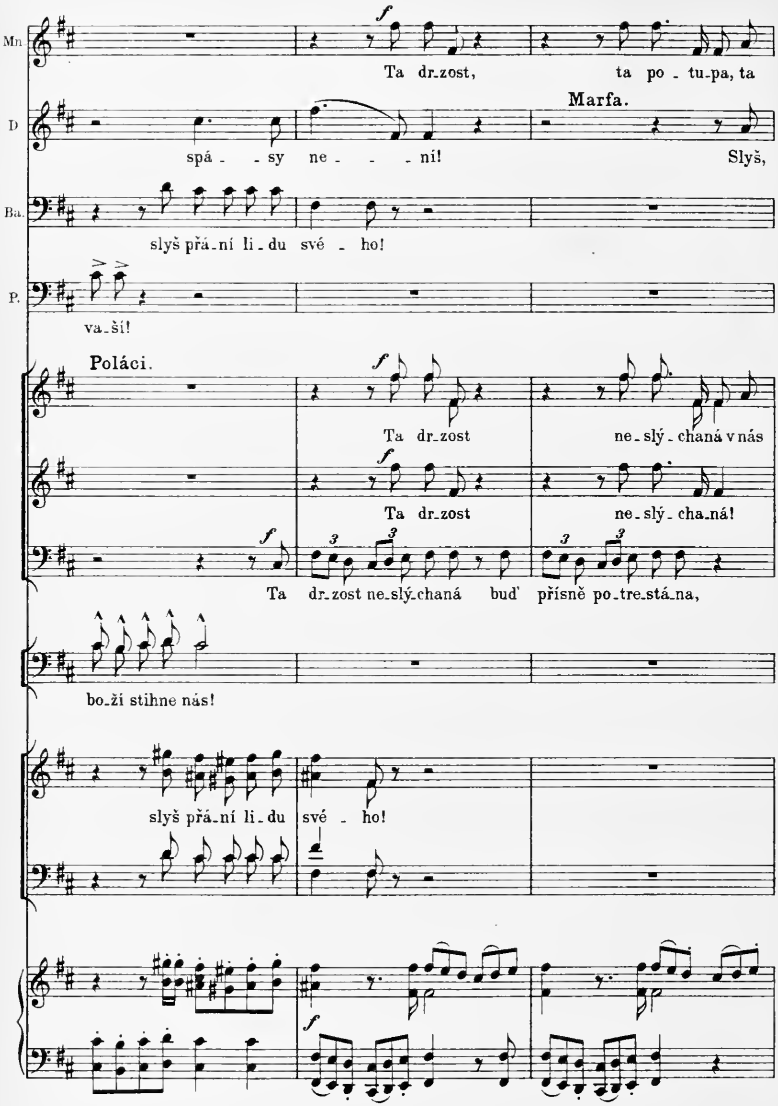

P.
k nám, vy-slyš snažnou pro-sbu na - ši, Bohem
Vel-ký ca - re! Skloň se k nám!
ca-re, skloň se k nám, vyslyš snažnou pro-sbu na-ši
Skloň se k nám! Vy - slyš nás!
Basmanow.
Je zá - konem tvé přá - - ní, je
P.
te-be za-klí - nám! Vel-ký care, skloň se k nám,
Vel-ký care, skloň se k nám, vy-slyš nás!
O, vel-ký ca-re náš! O, slyš ty na-še
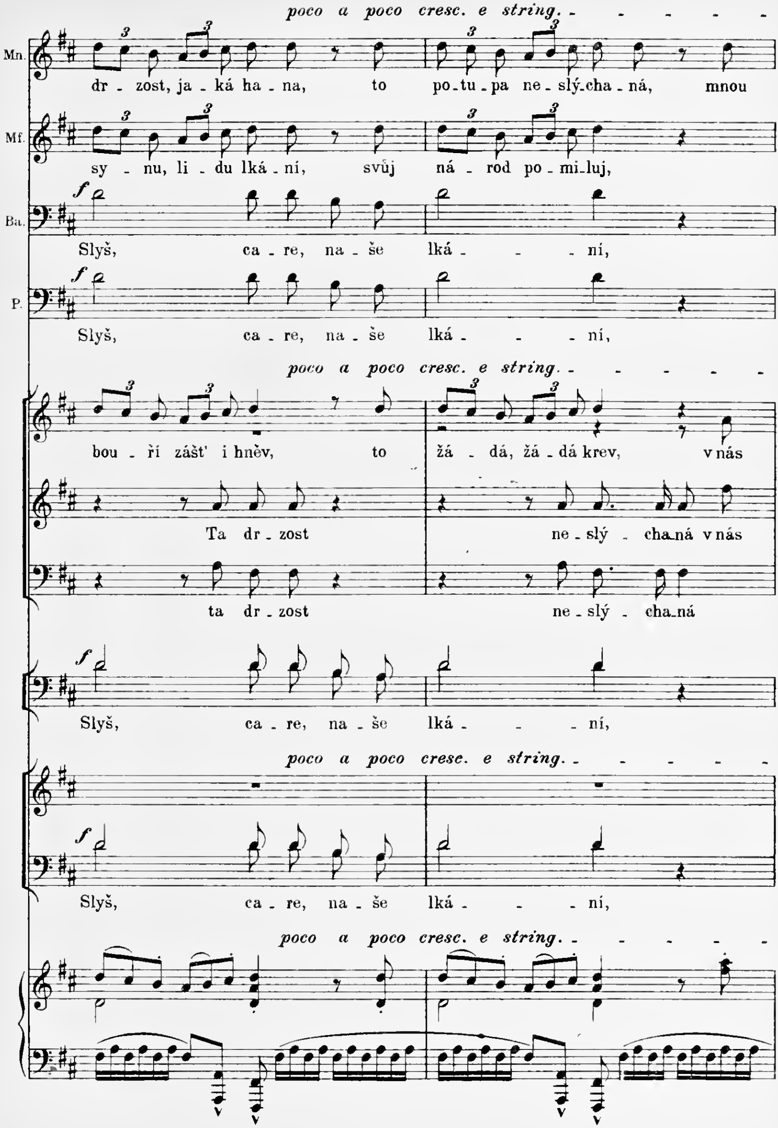

Ba.
věren ná - rod tvůj, svo - je dě - ti po - mi - luj!
P.
vyslyš snažnou prosbu na - ši, Bo - hem te - be za - klí - nám!
Vy - slyš nás! Skloň se k nám, skloň se k nám!
lká - ní, své dě - ti pomi - luj, dě - ti své po - miluj!
Patriarcha.
Sva - tá ví - ra pří - koř sná - ši,
P.
vš u - de vlá - dne pol - ský pych. Ze sva - tyň si tro - pí
poco a poco cresc.
non legato
Vi:
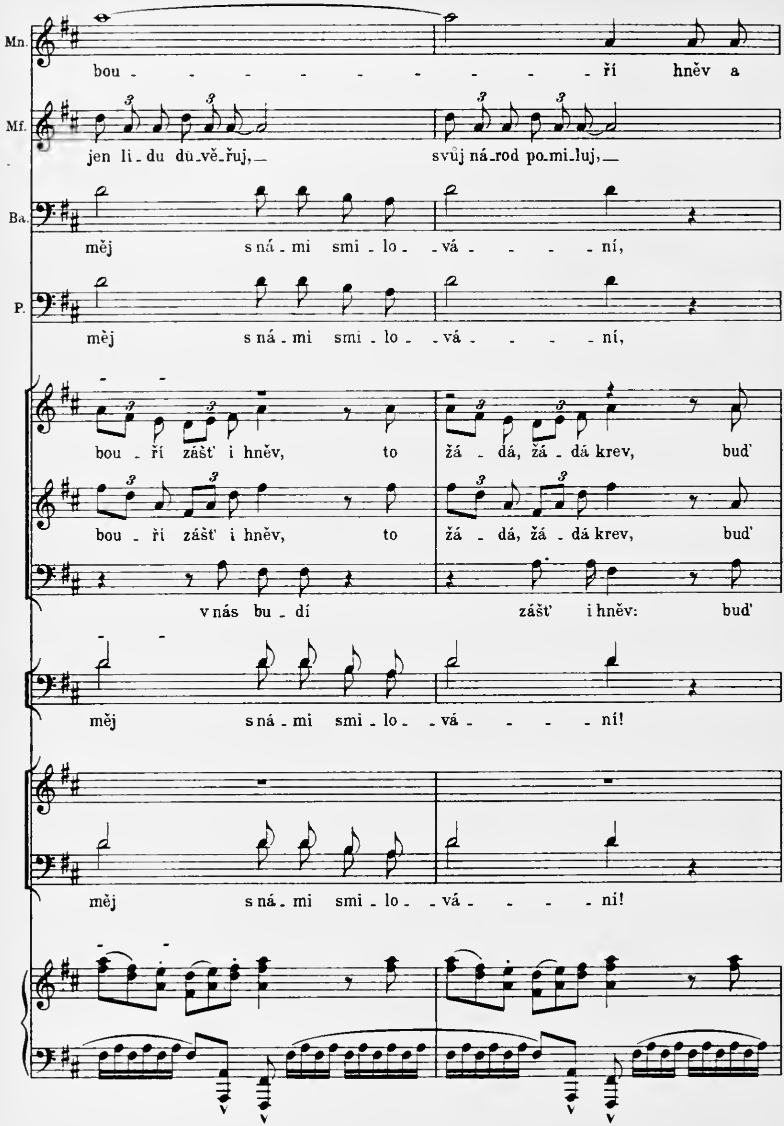

P.
smích, po tu penou Moskvu sou - ží, a lid reptá vě - ří -
cresc. sempre
f
cí, že se v Krem - lu ca - - ři - ci, že se v Krem - - lu
ff
po latinsku slou - - - - ží.
pol - ský pych!
mf
Ped. * Ped. *
Ca - - re, vý - stra - žný slyš hlas!
Kněží.
Ten.
Bass.
mf
Skloň
p
mf
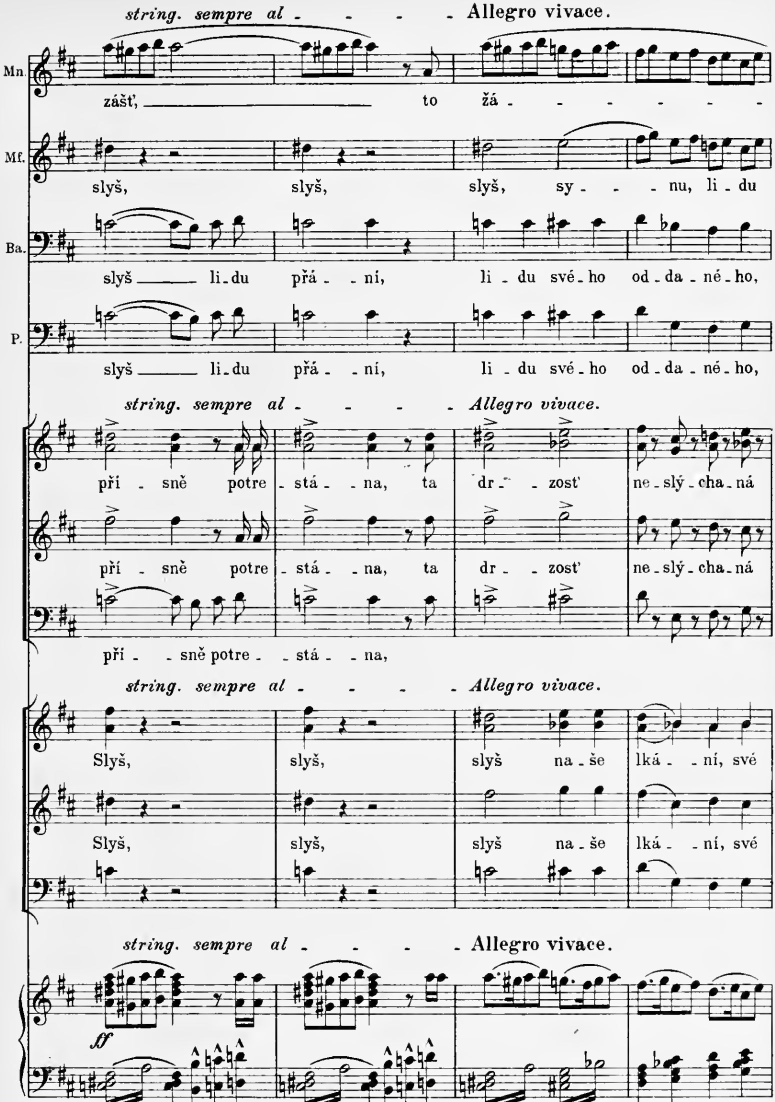

(s důrazem)
P.
Jinak cír_kev vě_ří_
ca_ _ři_ci kvi_ _ _ře na_ší,
Marfa.
Bez vá_há_ní
spl_ni přá_ní
Dimitrij.
Ja_ká slo_va,
na_děj no_vá!
Basmanov.
Uslyš lká_ní,
vyslyš přá_ní
P.
cí ne_u_zná v ní ca_ři_ci, ji_nak cír_kev vě_ří_
si_ce hněv
stihne nás,
Rusové.
Ženy.
Uslyš lká_ní,
vyslyš přá_ni
Muži.
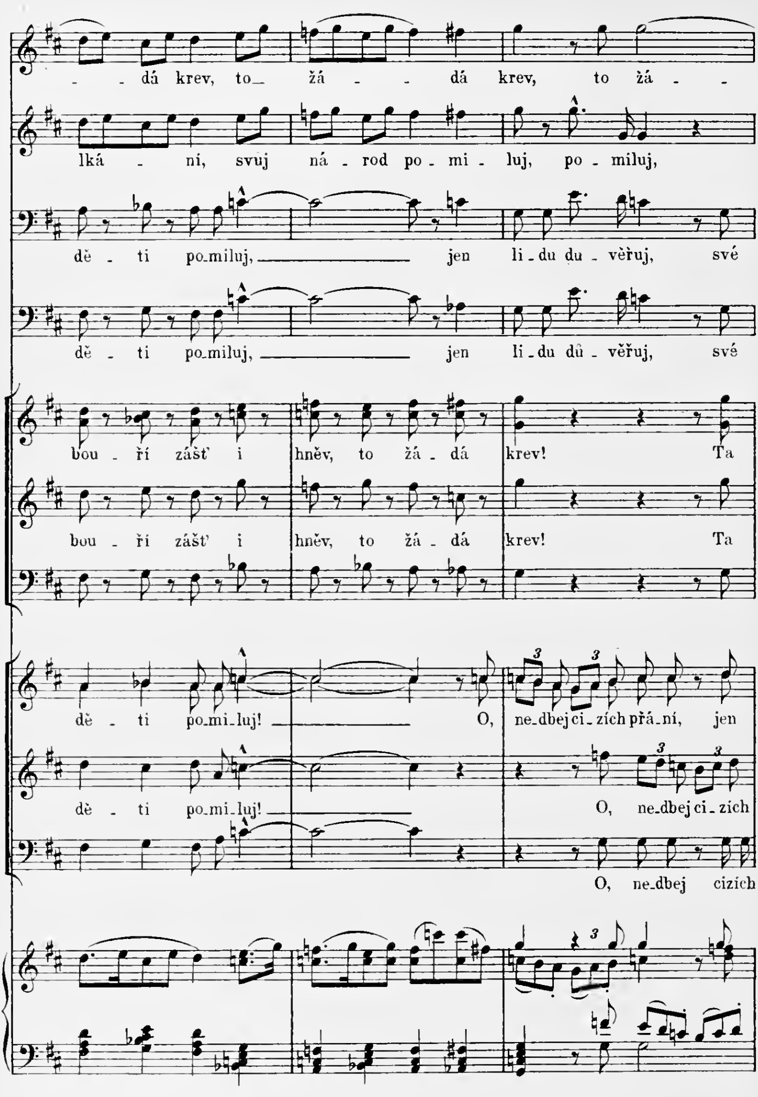

(prudce vstane a sestoupí s povýšeného místa. Poláci ji obklopují. Všeobecné pohnutí.)
Marina.
Mf.
li_du své_ho
od_da_né_ho!
D.
Klam to pou_hý,
spá_sy ne_ní,
Ba.
li_du své_ho
od_da_né_ho,
P.
ci
ne_u_zná vní ca_ři - ci,
zruší platnost svat_by
si_ce hněv
stihne nás,
hněv
li_du své_ho
od_da_né_ho,
ff
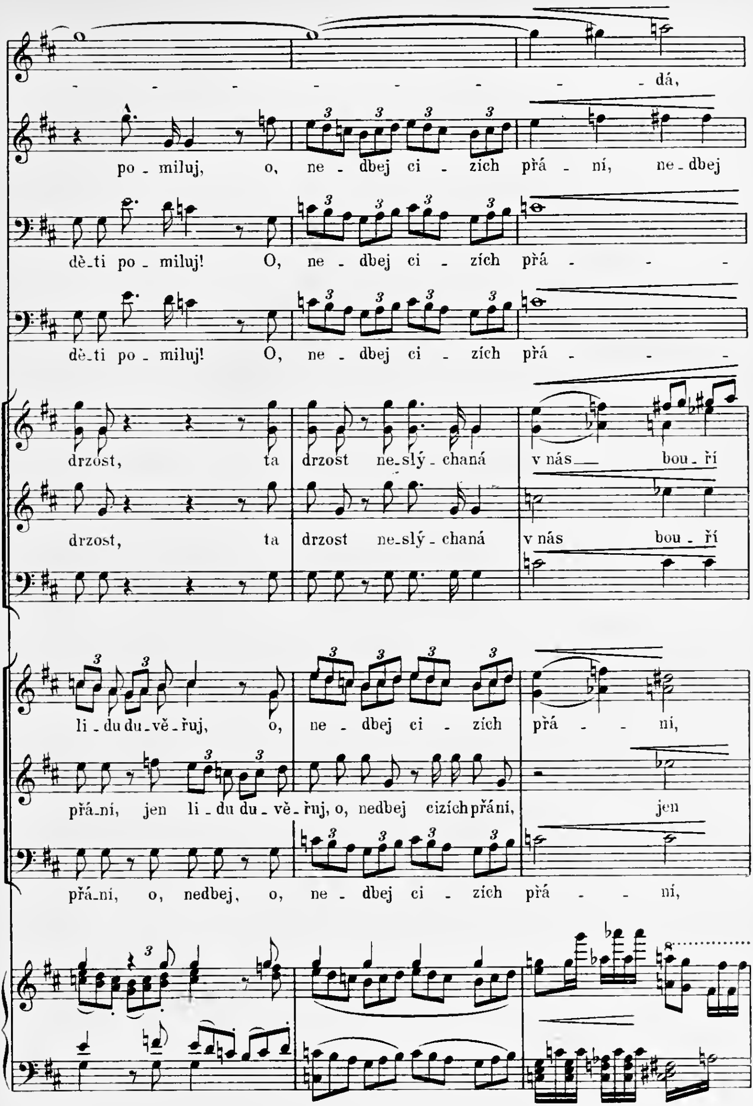

Mn.
Ta dr_zost, ta po _ tu_pa, ta
D
Marfa.
spá _ _ sy ne _ _ _ ní! Slyš,
Ba.
slyš přá_ní li_du své _ ho!
P.
va_ší!
Poláci.
Ta dr_zost ne_slý_chaná v nás
Ta dr_zost ne_slý_cha_ná!
Ta dr_zost ne_slý_chaná buď přísně po_tre_stá_na,
bo_ží stihne nás!
slyš přá_ní li_du své _ ho!
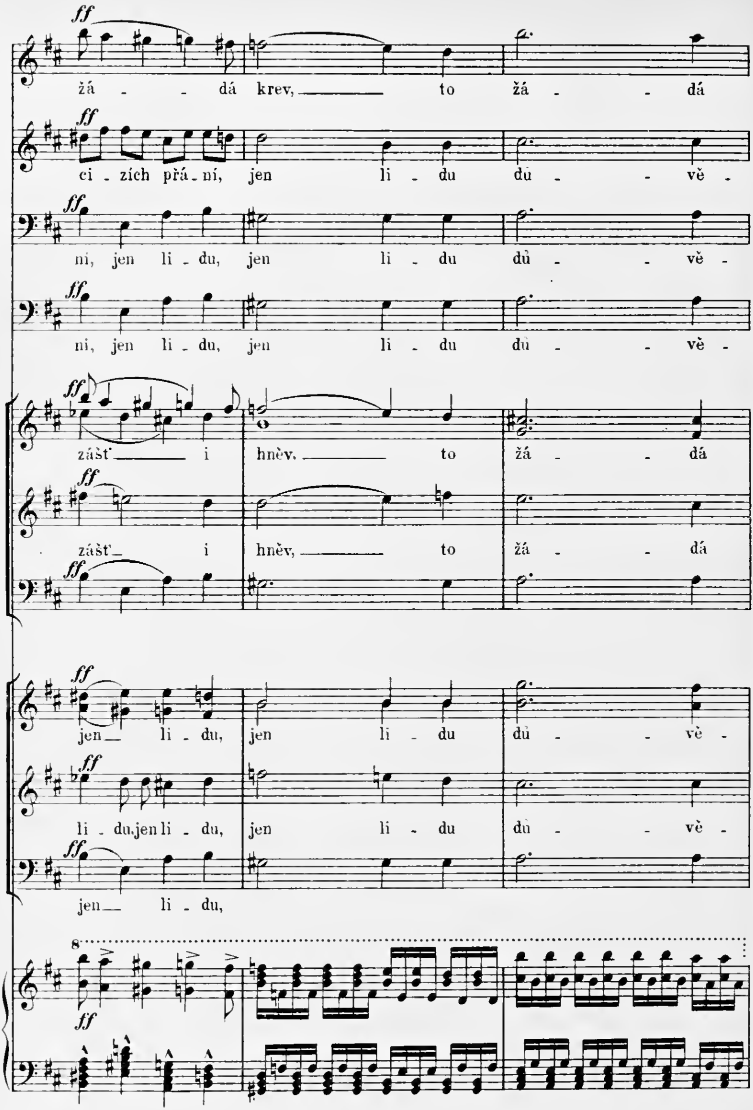

poco a poco cresc. e string.
Mn.
dr - zost, ja - ká ha - na, to po_tu - pa ne - slý_cha - ná, mnou
Mf.
sy - nu, li - du lká - ní, svůj ná - rod po - mi_luj,
Ba.
f
Slyš, ca - re, na - še lká - - - ní,
P.
f
Slyš, ca - re, na - še lká - - - ní,
poco a poco cresc. e string.
bou - ří zášt' i hněv, to žá - dá, žá - dá krev, v nás
Ta dr - zost ne - slý - cha_ná v nás
ta dr - zost ne - slý - cha_ná
f
Slyš, ca - re, na - še lká - - - ní,
poco a poco cresc. e string.
f
Slyš, ca - re, na - še lká - - - ní,
poco a poco cresc. e string.
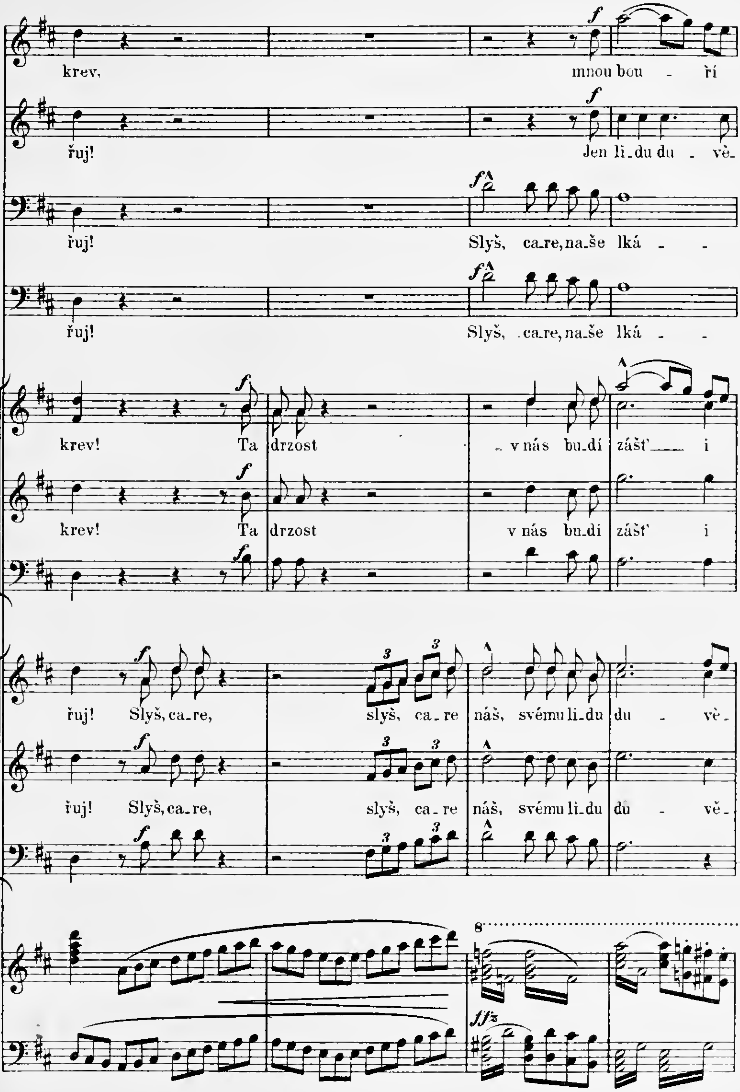

Mn.
bou - - - - - - - - - ří hněv a
Mf.
jen li_du dů_vě_řuj,_ svůj ná_rod po_mi_luj,_
Ba.
měj s ná_mi smi_lo_ _vá_ - - - _ní,
P.
měj s ná_mi smi_lo_ _vá_ - - - _ní,
bou_ří zášť i hněv, to žá_dá, žá_dá krev, buď
bou_ří zášť i hněv, to žá_dá, žá_dá krev, buď
v nás bu_dí zášť i hněv: buď
měj s ná_mi smi_lo_ _vá_ - - - _ní!
měj s ná_mi smi_lo_ _vá_ - - - _ní!
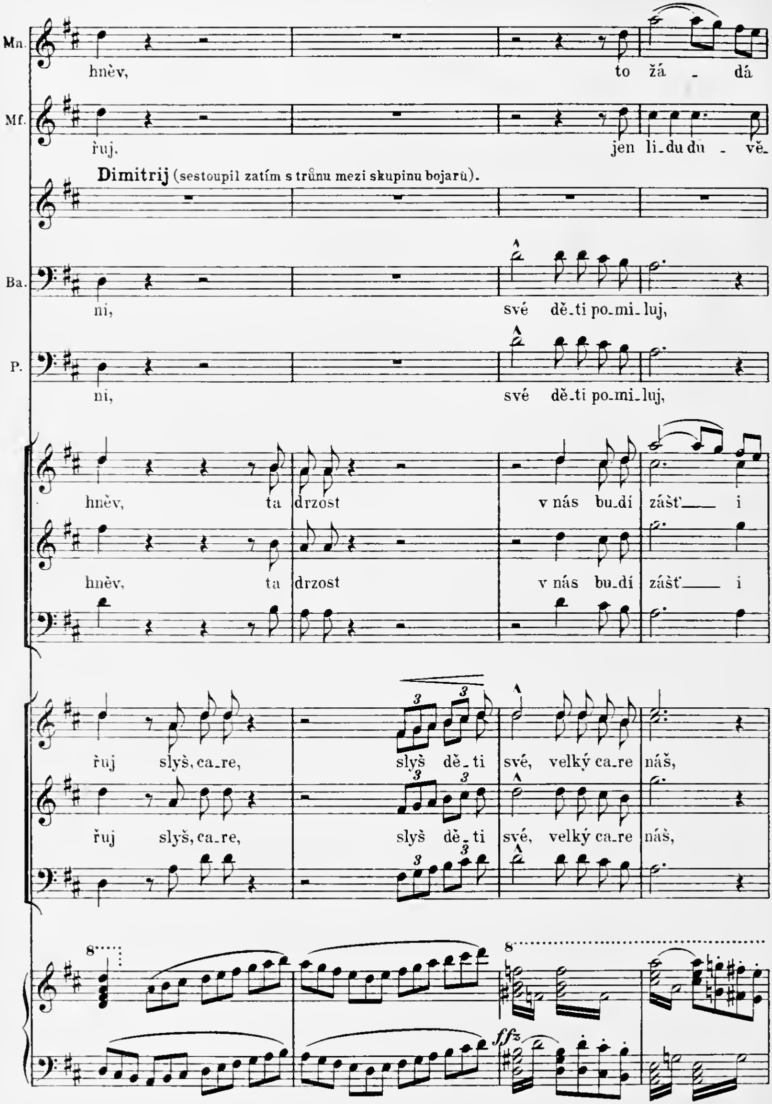

string. sempre al - - - - Allegro vivace.
Mn.
zášť, to žá - - - - - -
Mf.
slyš, slyš, slyš, sy - - - nu, li - du
Ba.
slyš li-du přá - - ní, li - du své - ho od - da - né - ho,
P.
slyš li-du přá - - ní, li - du své - ho od - da - né - ho,
string. sempre al - - - - Allegro vivace.
pří - sně potre - stá - - na, ta dr - - zosť ne - slý - cha - ná
pří - sně potre - stá - - na, ta dr - - zosť ne - slý - cha - ná
pří - - sně potre - - stá - - na,
string. sempre al - - - - Allegro vivace.
Slyš, slyš, slyš na - še lká - - ní, své
Slyš, slyš, slyš na - še lká - - ní, své
string. sempre al - - - - Allegro vivace.
ff
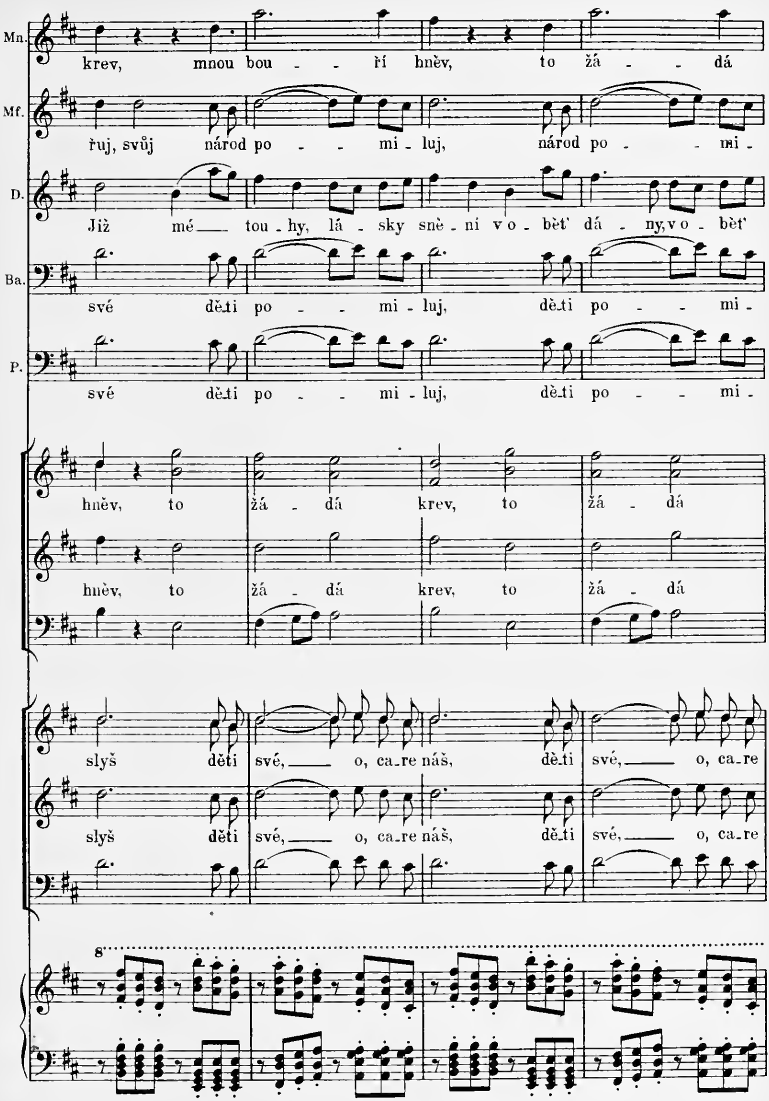

dá krev, to_ žá - - dá krev, to žá - -
lká - ní, svuj ná - rod po - mi - luj, po - miluj,
dě - ti po_miluj, jen li - du du - věřuj, své
dě - ti po_miluj, jen li - du dů - věřuj, své
bou - ří zášť i hněv, to žá - dá krev! Ta
bou - ří zášť i hněv, to žá - dá krev! Ta
dě - ti po_mi_luj! O, ne_dbej ci_zích přá_ní, jen
dě - ti po_mi_luj! O, ne_dbej ci_zích
O, ne_dbej cizích
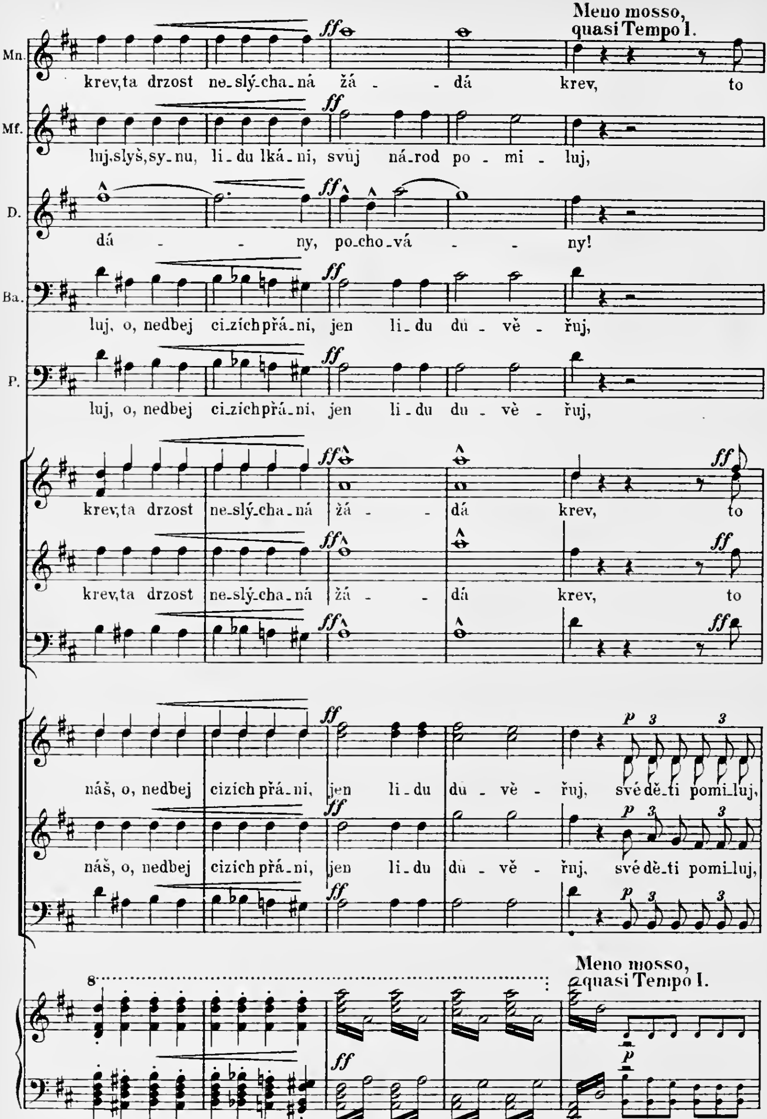

- - - - - - - - dá,
po - miluj, o, ne - dbej ci - zích přá - ní, ne - dbej
dě - ti po - miluj! O, ne - dbej ci - zích přá - - -
dě - ti po - miluj! O, ne - dbej ci - zích přá - - -
drzost, ta drzost ne - slý - chaná v nás bou - ří
drzost, ta drzost ne - slý - chaná v nás bou - ří
li - du du - vě - řuj, o, ne - dbej ci - zích přá - - ní,
přá - ní, jen li - du du - vě - řuj, o, nedbej cizích přání, jen
přá - ní, o, nedbej, o, ne - dbej ci - zích přá - - ní,
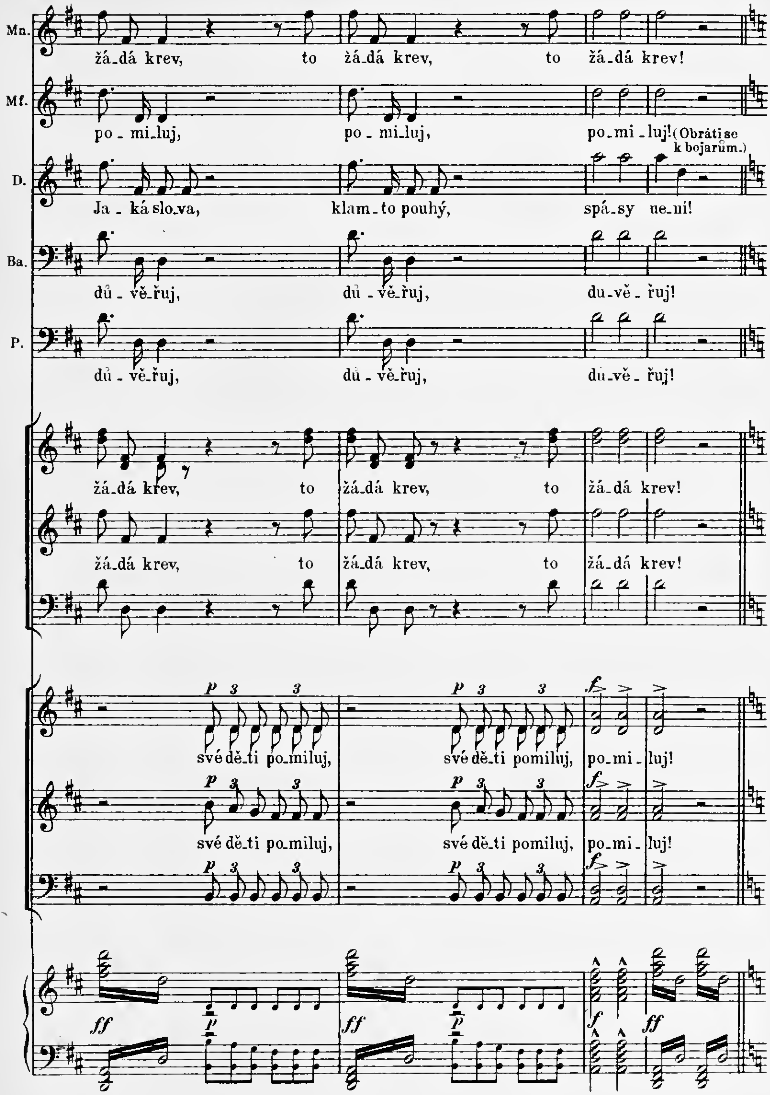

ff
žá - - dá krev, to žá - - dá
ci - zích přá - ní, jen li - du dů - - vě -
ní, jen li - du, jen li - du dů - - vě -
ni, jen li - du, jen li - du dů - - vě -
zášť i hněv, to žá - - dá
zášť i hněv, to žá - - dá
jen li - du, jen li - du dů - - vě -
li - du, jen li - du, jen li - du dů - - vě -
jen li - du,
8

krev, mnou bou - ří
řuj! Jen li_du du - vě_
řuj! Slyš, ca_re, na_še lká - -
řuj! Slyš, ca_re, na_še lká - -
krev! Ta drzost v nás bu_dí zášť i
krev! Ta drzost v nás bu_dí zášť i
řuj! Slyš, ca_re, slyš, ca_re náš, svému li_du du - vě_
řuj! Slyš, ca_re, slyš, ca_re náš, svému li_du du - vě_

Mn.
hněv, to žá - dá
Mf.
řuj, jen li-du dů - vě-
Dimitrij (sestoupil zatím s trůnu mezi skupinu bojarů).
Ba.
ni, své dě-ti po-mi-luj,
P.
ni, své dě-ti po-mi-luj,
hněv, ta drzost v nás bu-dí zášť i
hněv, ta drzost v nás bu-dí zášť i
řuj slyš, ca-re, slyš dě-ti své, velký ca-re náš,
řuj slyš, ca-re, slyš dě-ti své, velký ca-re náš,
ff
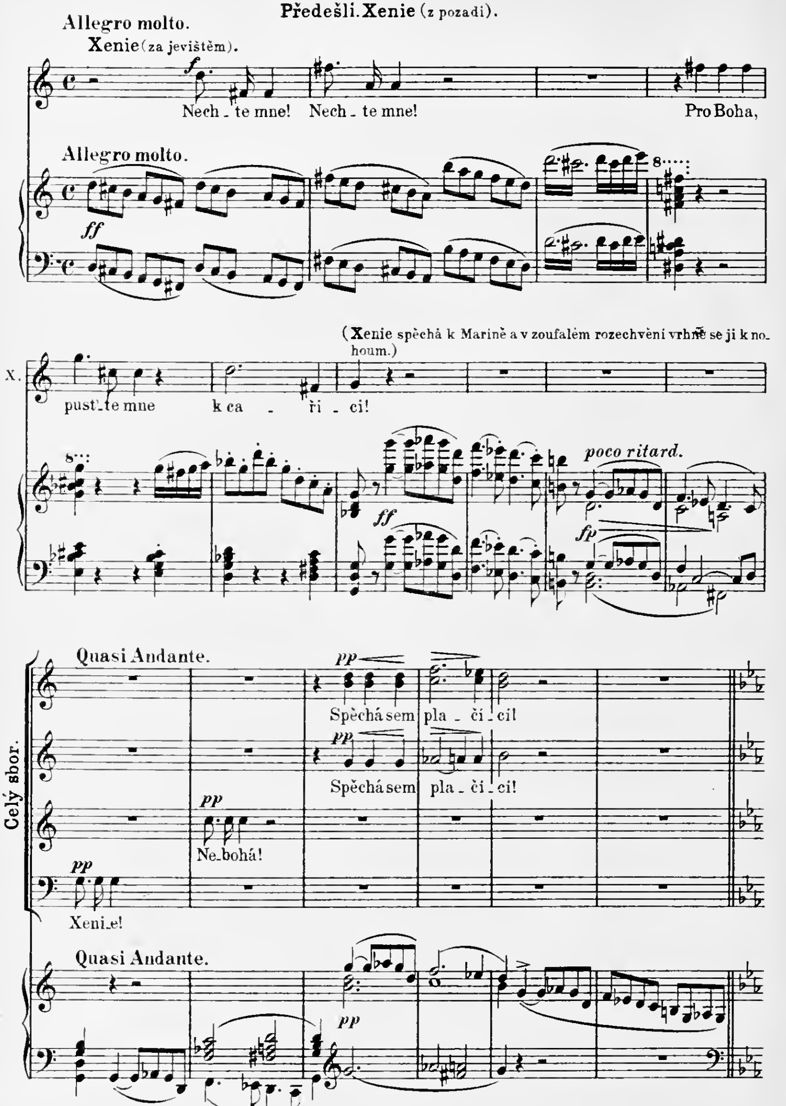

Mn.
krev, mnou bou - - ří hněv, to žá - - dá
Mf.
řuj, svůj národ po - - mi - luj, národ po - - mi -
D.
Již mé tou - hy, lá - sky snè - ní v o - bèť dá - ny, v o - bèť
Ba.
své děti po - - mi - luj, dèti po - - mi -
P.
své děti po - - mi - luj, dèti po - - mi -
hněv, to žá - dá krev, to žá - dá
hnèv, to žá - dá krev, to žá - dá
slyš děti své, o, ca - re náš, dè - ti své, o, ca - re
slyš děti své, o, ca - re náš, dě - ti své, o, ca - re
8
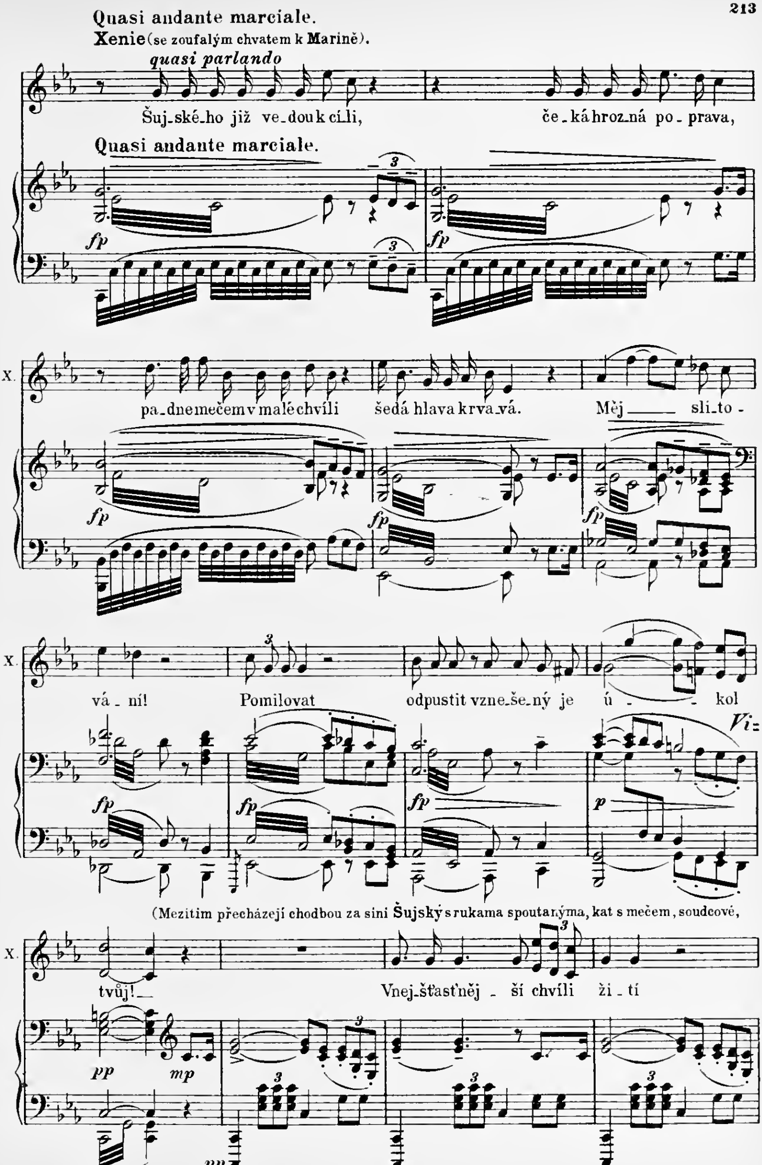

Meno mosso, quasi Tempo I.
Mn.
krev, ta drzost ne_slý_cha_ná žá - - dá krev, to
Mf.
luj, slyš, sy_nu, li_du lká_ni, svůj ná_rod po - mi - luj,
D.
dá - - ny, po_cho_vá - - ny!
Ba.
luj, o, nedbej ci_zích přá_ni, jen li_du dů - vě - řuj,
P.
luj, o, nedbej ci_zích přá_ni, jen li_du dů - vě - řuj,
krev, ta drzost ne_slý_cha_ná žá - - dá krev, to
krev, ta drzost ne_slý_cha_ná žá - - dá krev, to
náš, o, nedbej cizích přá_ni, jen li_du dů - vě - řuj, své dě_ti pomi_luj,
náš, o, nedbej cizích přá_ni, jen li_du dů - vě - řuj, své dě_ti pomi_luj,
Meno mosso, quasi Tempo I.
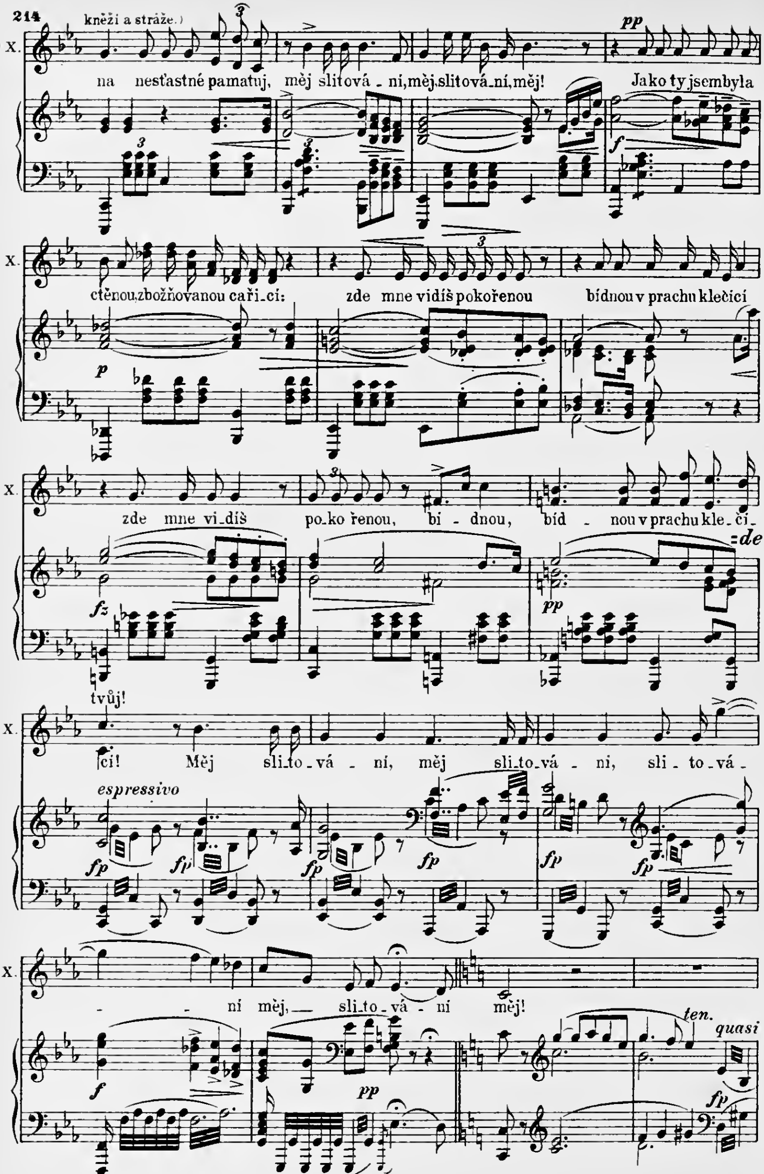

Mn.
žá_dá krev, to žá_dá krev, to žá_dá krev!
Mf.
po_mi_luj, po_mi_luj, po_mi_luj!
(Obrátí se k bojarům.)
D.
Ja_ká slo_va, klam_to pouhý, spá_sy ne_ní!
Ba.
dů_vě_řuj, dů_vě_řuj, du_vě_řuj!
P.
dů_vě_řuj, dů_vě_řuj, du_vě_řuj!
žá_dá krev, to žá_dá krev, to žá_dá krev!
žá_dá krev, to žá_dá krev, to žá_dá krev!
své dě_ti po_miluj, své dě_ti pomiluj, po_mi_luj!
své dě_ti po_miluj, své dě_ti pomiluj, po_mi_luj!
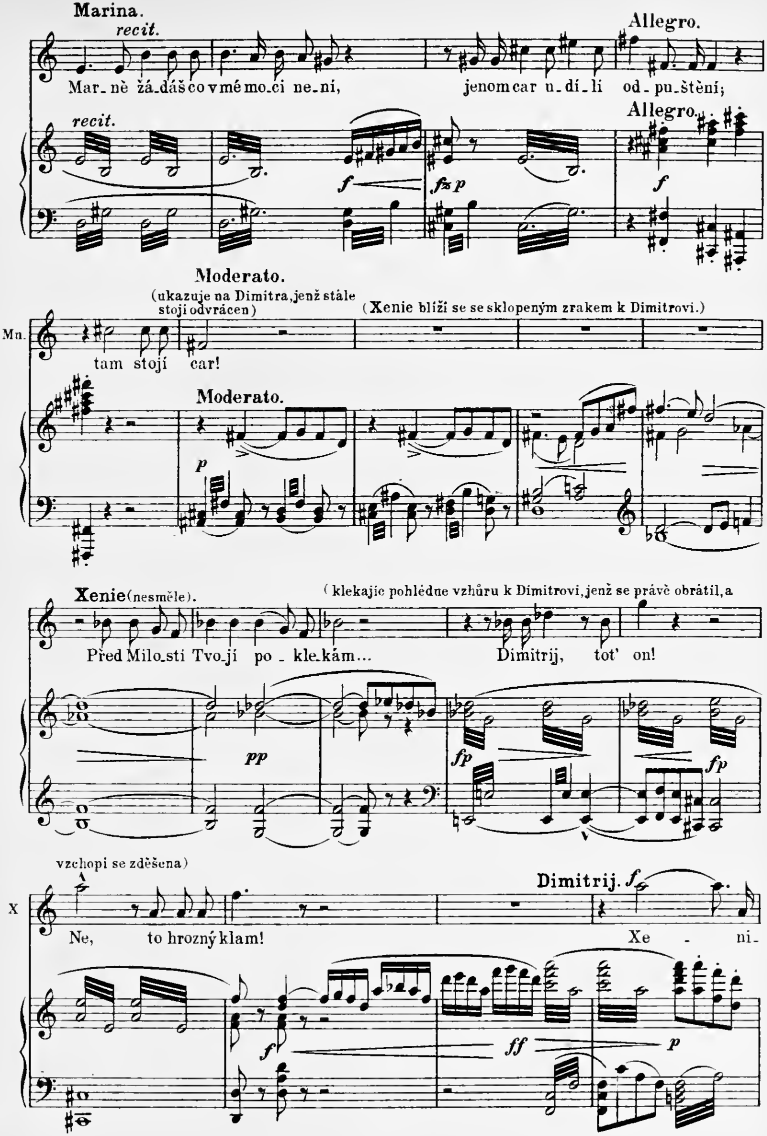
Výstup 3.
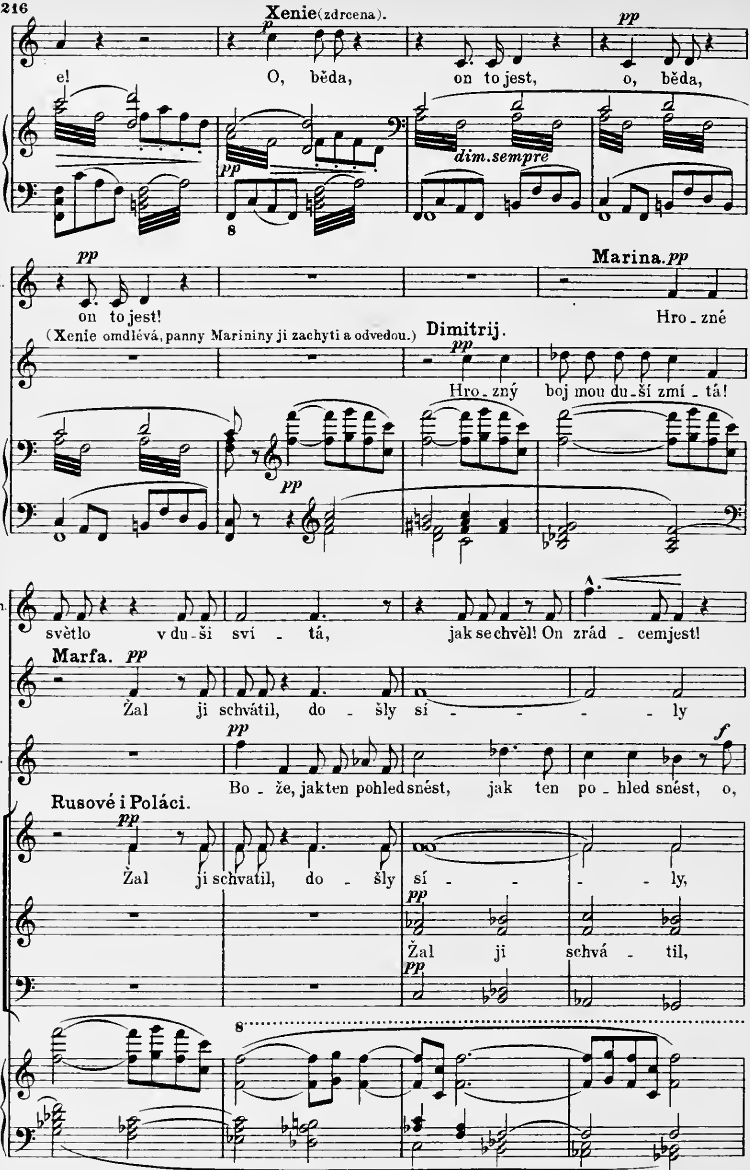
Předešli. Xenie (z pozadí).
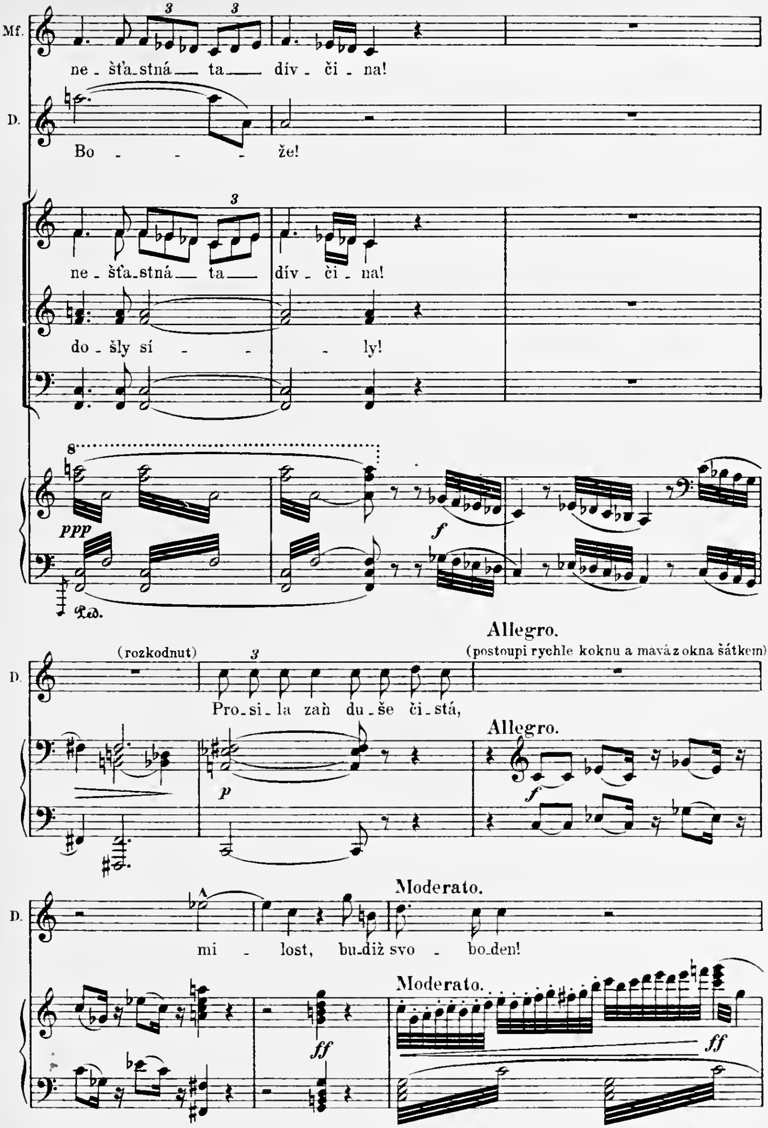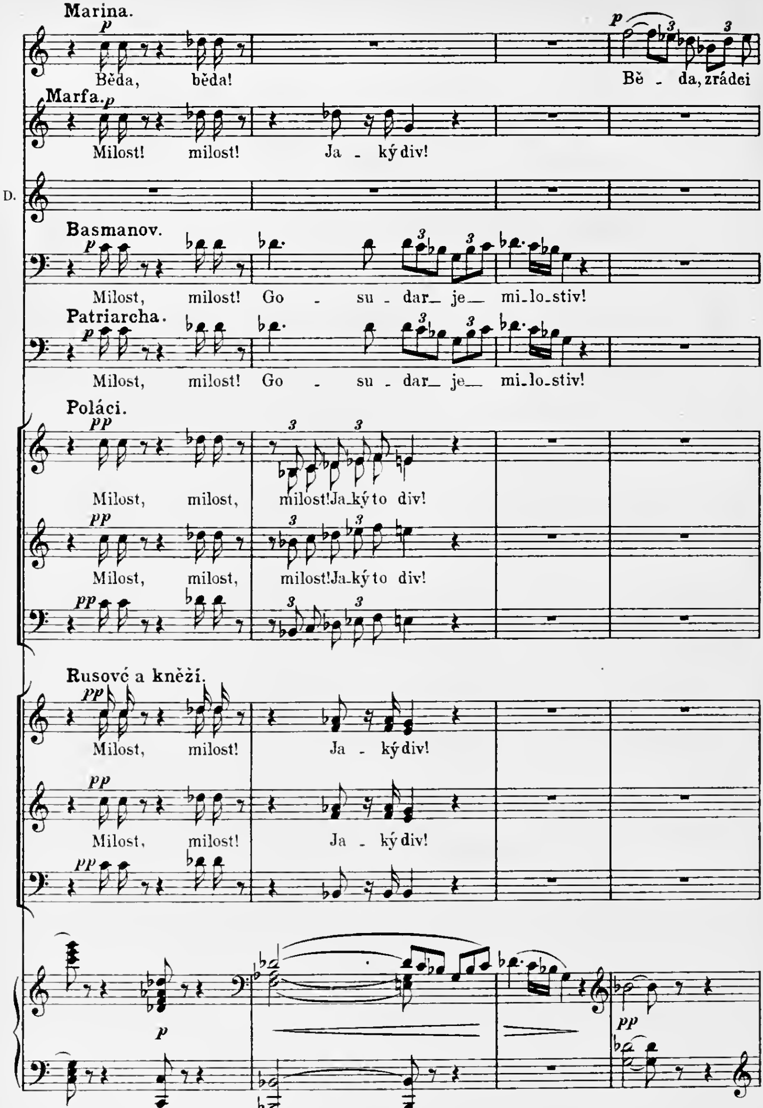

Quasi andante marciale.
Xenie (se zoufalým chvatem k Marině).
quasi parlando
Šuj-ské-ho již ve-dou k cí-li, če-ká hroz-ná po-prava,
Quasi andante marciale.
fp
pa-dne mečem v malé chvíli šedá hlava krva-vá. Měj sli-to-
vá-ní! Pomilovat odpustit vzne-še-ný je ú-kol
p
Vi:
(Mezitím přecházejí chodbou za síní Šujský s rukama spoutanýma, kat s mečem, soudcové,
tvůj! Vnej-šťastněj-ší chvíli ži-tí
pp
mp
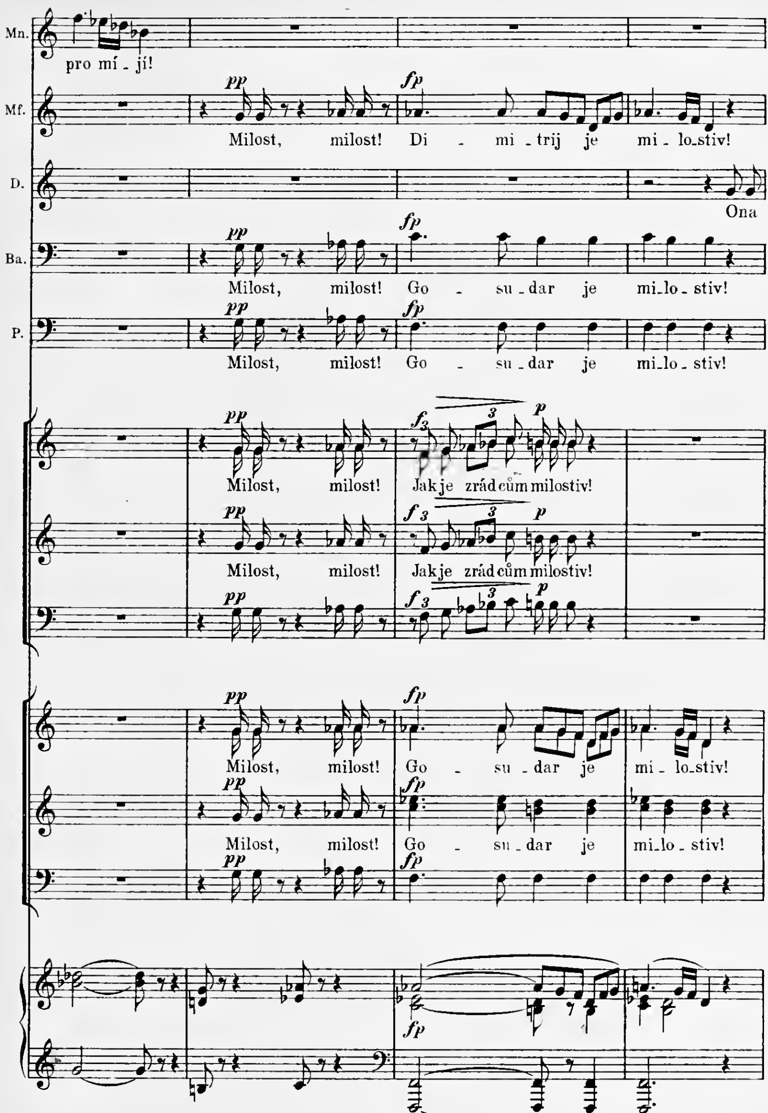

kněži a stráže.)
X.
na nešťastné pamatuj, měj slitová - ní, měj slitová-ní, měj! Jako ty jsem byla
pp
f
ctěnou, zbožňovanou caři-cí: zde mne vidíš pokořenou bídnou v prachu klečící
p
zde mne vi-díš po-ko řenou, bi - dnou, bíd - nou v prachu kle-či-
de
tvůj!
fz
pp
ci! Měj sli-to-vá - ní, měj sli-to-vá - ní, sli - to-vá -
espressivo
fp
- ní měj, sli-to-vá - ní měj!
ten.
quasi
f
pp
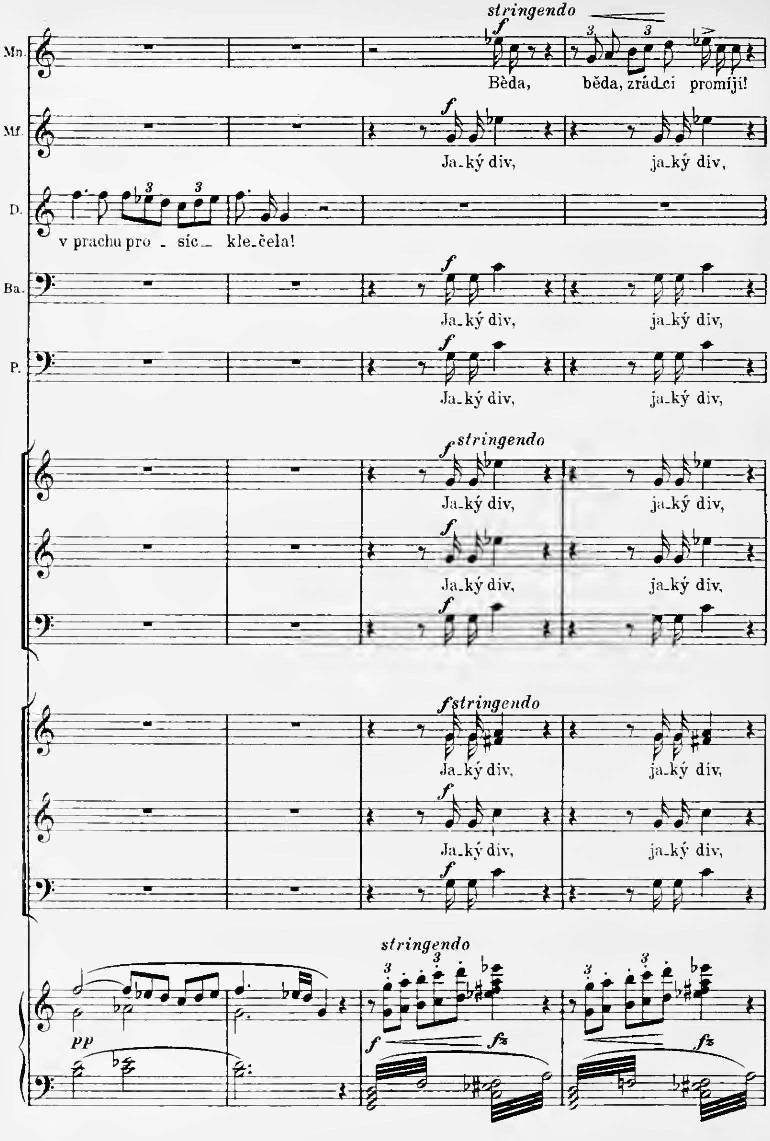

Marina.
recit.
Marně žádáš co v mé moci není,
Allegro.
jenom car udílí odpuštění;
recit.
Allegro.
Moderato.
(ukazuje na Dimitra, jenž stále stojí odvrácen)
(Xenie blíží se se sklopeným zrakem k Dimitrovi.)
Mn.
tam stojí car!
Moderato.
Xenie (nesměle).
(klekajíc pohlédne vzhůru k Dimitrovi, jenž se právě obrátil, a vzchopí se zděšena)
Před Milostí Tvojí poklekám...
Dimitrij, toť on!
X
Ne, to hrozný klam!
Dimitrij.
Xeni-
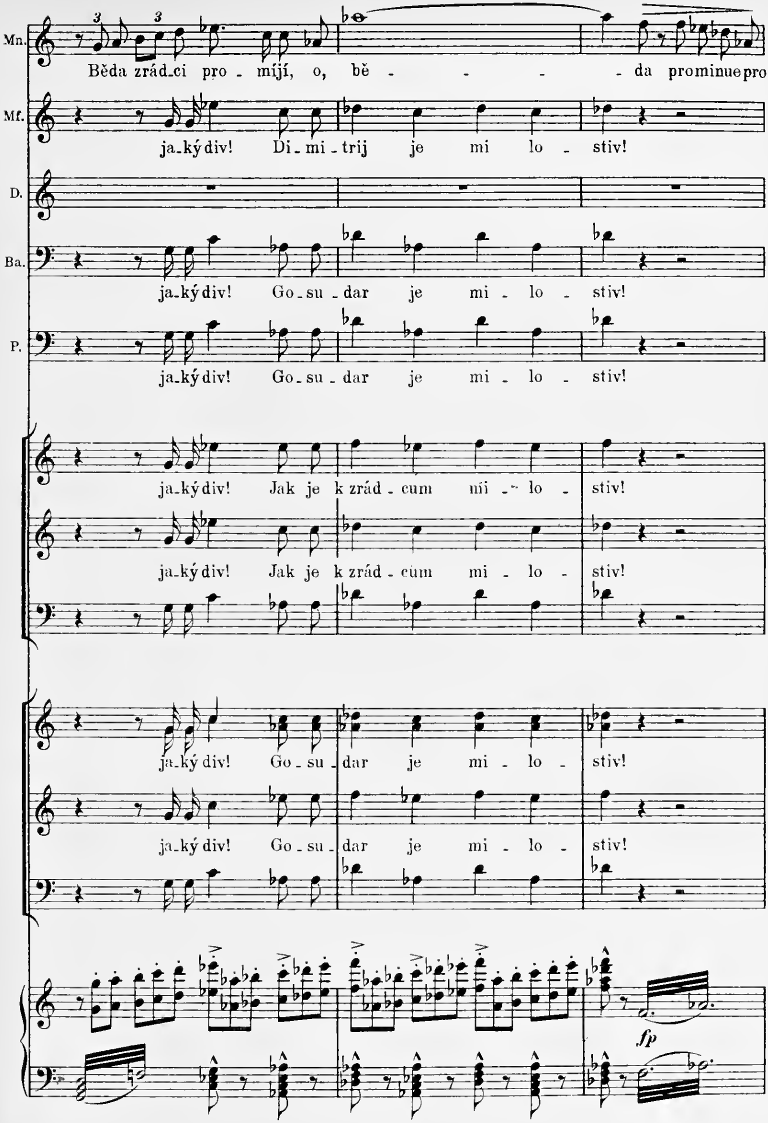

Xenie (zdrcena).
e! O, běda, on to jest, o, běda,
dim. sempre
X.
on to jest!
(Xenie omdlévá, panny Marininy ji zachyti a odvedou.)
Marina.
Hro - zné
Dimitrij.
Hro - zný boj mou du - ší zmí - tá!
Mn.
světlo v du - ši svi - tá, jak se chvěl! On zrád - cem jest!
Marfa.
Žal ji schvátil, do - šly sí - - - - ly
D.
Bo - že, jak ten pohled snést, jak ten po - hled snést, o,
Rusové i Poláci.
Žal ji schvatil, do - šly sí - - - - ly,
Žal ji schvá - til,
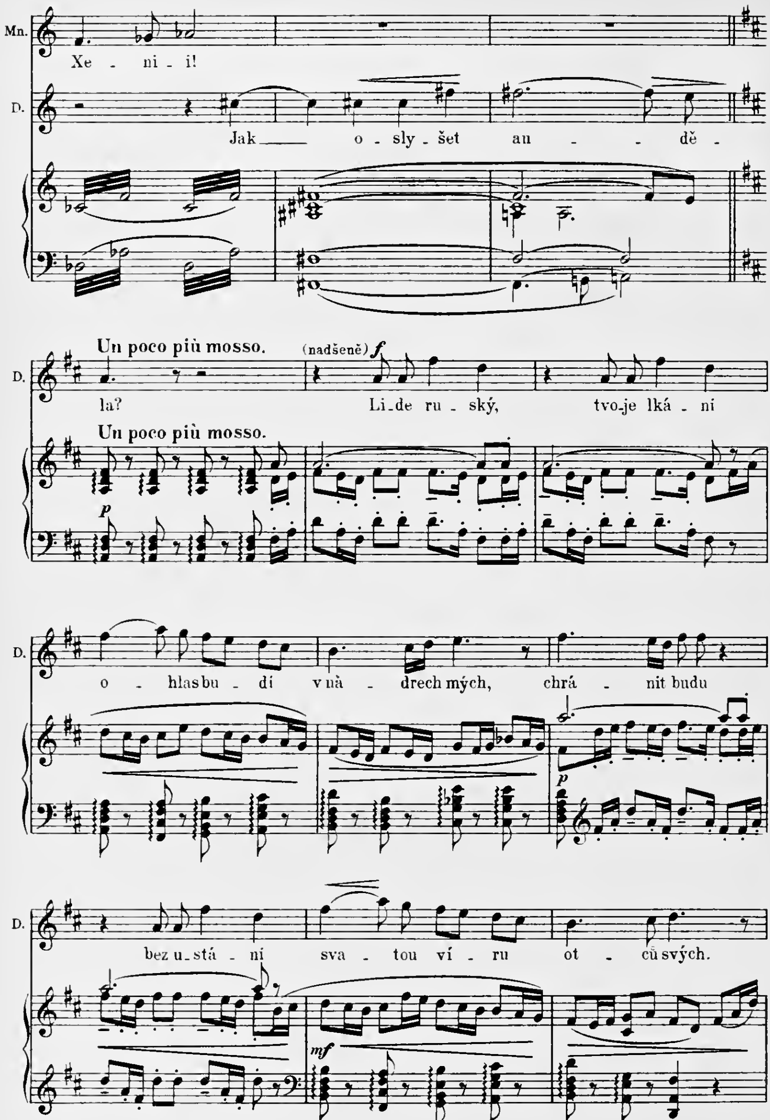

Mf.
ne _ šťa_stná __ ta __ dív _ či _ na!
D.
Bo - - - že!
ne _ šťa_stná __ ta __ dív _ či _ na!
do _ šly sí - - - ly!
8
ppp
f
Allegro.
(rozkodnut)
(postoupí rychle k oknu a mává z okna šátkem)
D.
Pro_si_la zaň du_še či_stá,
Allegro.
p
f
Moderato.
D.
mi - lost, bu_diž svo - bo_den!
Moderato.
ff
ff
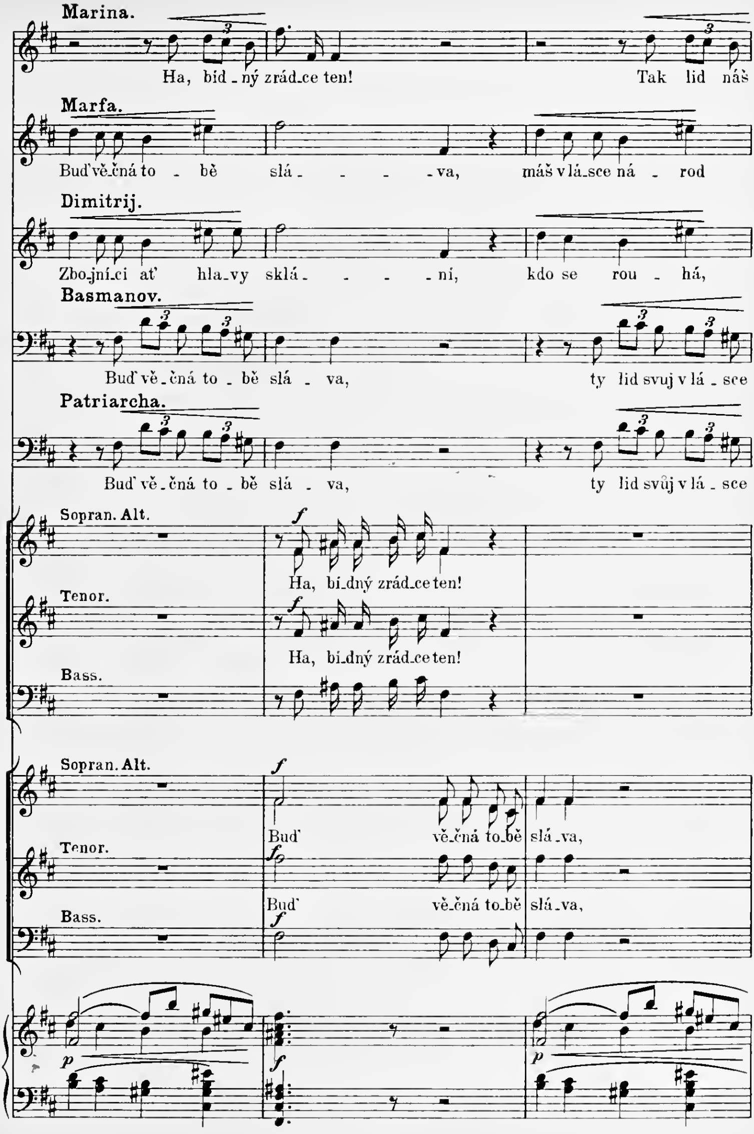

Marina.
Běda, běda!
Bě - da, zrádci
Marfa.
Milost! milost! Ja - ký div!
D.
Basmanov.
Milost, milost! Go - su - dar_ je_ mi_lo_stiv!
Patriarcha.
Milost, milost! Go - su - dar_ je_ mi_lo_stiv!
Poláci.
Milost, milost, milost! Ja_ký to div!
Milost, milost, milost! Ja_ký to div!
Rusové a kněží.
Milost, milost! Ja - ký div!
Milost, milost! Ja - ký div!
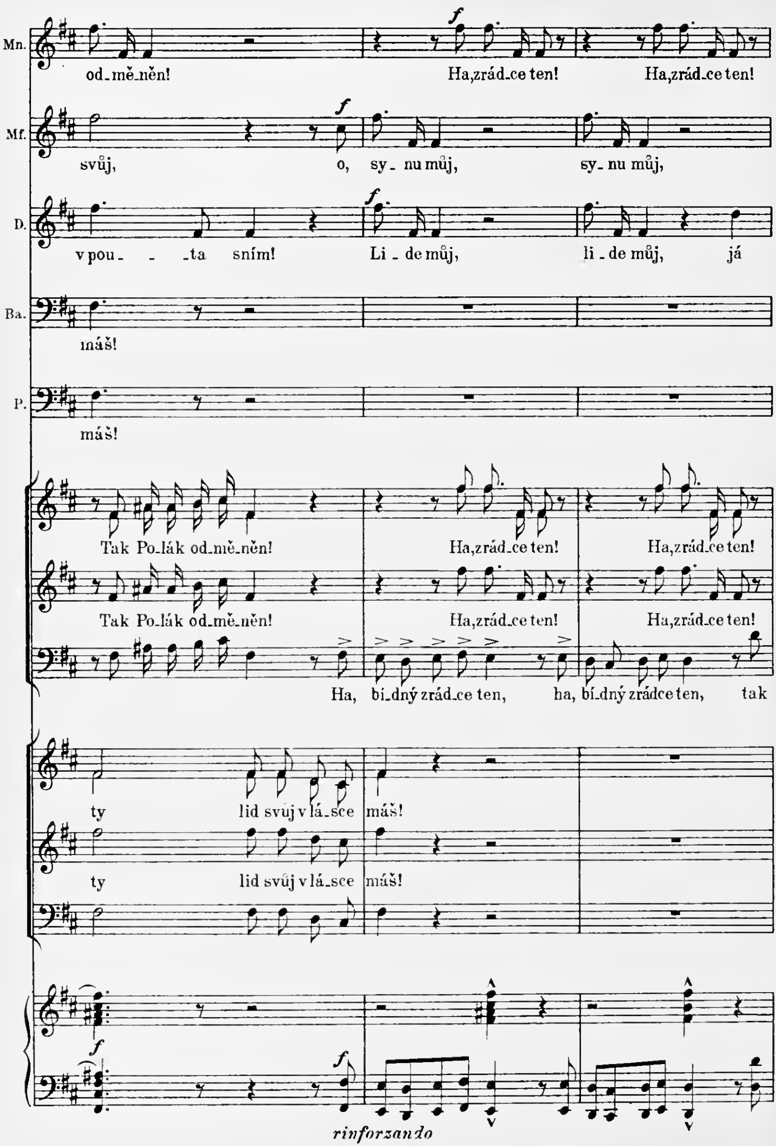

Mn.
pro mí - jí!
Mf.
Milost, milost! Di - mi - trij je mi - lo-stiv!
D.
Ona
Ba.
Milost, milost! Go - su - dar je mi-lo - stiv!
P.
Milost, milost! Go - su - dar je mi-lo - stiv!
Milost, milost! Jak je zrád cům milostiv!
Milost, milost! Jak je zrád cům milostiv!
Milost, milost! Go - su - dar je mi - lo-stiv!
Milost, milost! Go - su - dar je mi-lo - stiv!
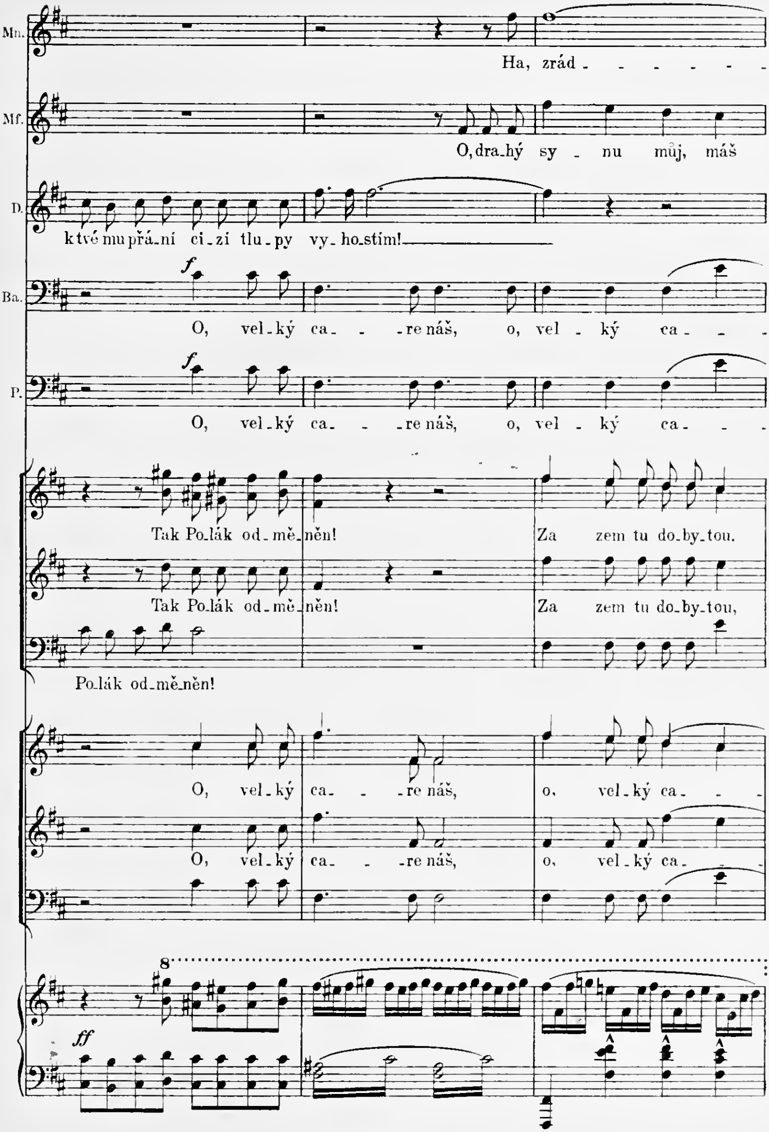

stringendo
Mn.
Běda, běda, zrádci promíjí!
Mf.
Ja-ký div, ja-ký div,
D.
v prachu pro - sic - kle-čela!
Ba.
Ja-ký div, ja-ký div,
P.
Ja-ký div, ja-ký div,
stringendo
Ja-ký div, ja-ký div,
Ja-ký div, ja-ký div,
stringendo
Ja-ký div, ja-ký div,
Ja-ký div, ja-ký div,
stringendo
pp
f
fz
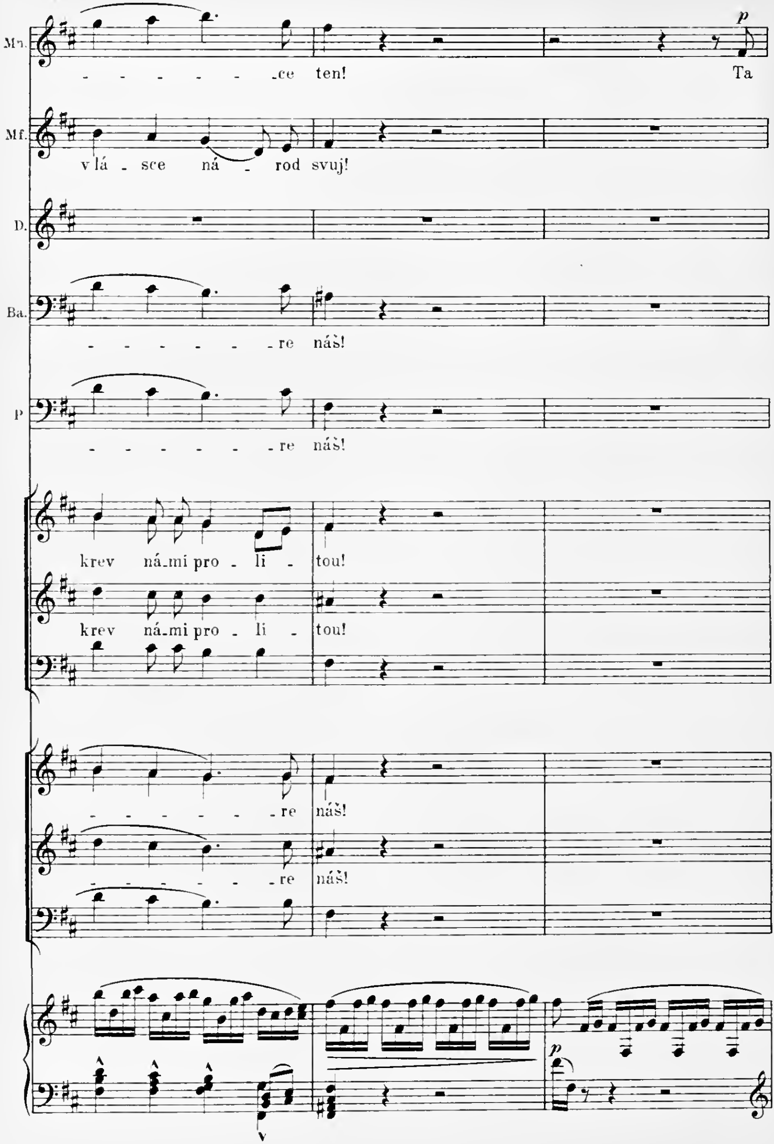

Mn.
Běda zrád_ci pro _ míjí, o, bě - - - - da prominue pro
Mf.
ja_ký div! Di_mi_trij je mi lo _ stiv!
D.
Ba.
ja_ký div! Go_su_dar je mi _ lo _ stiv!
P.
ja_ký div! Go_su_dar je mi _ lo _ stiv!
ja_ký div! Jak je k zrád _ cum mi _ lo _ stiv!
ja_ký div! Jak je k zrád _ cum mi _ lo _ stiv!
ja_ký div! Go _ su _ dar je mi _ lo _ stiv!
ja_ký div! Go _ su _ dar je mi _ lo _ stiv!
fp
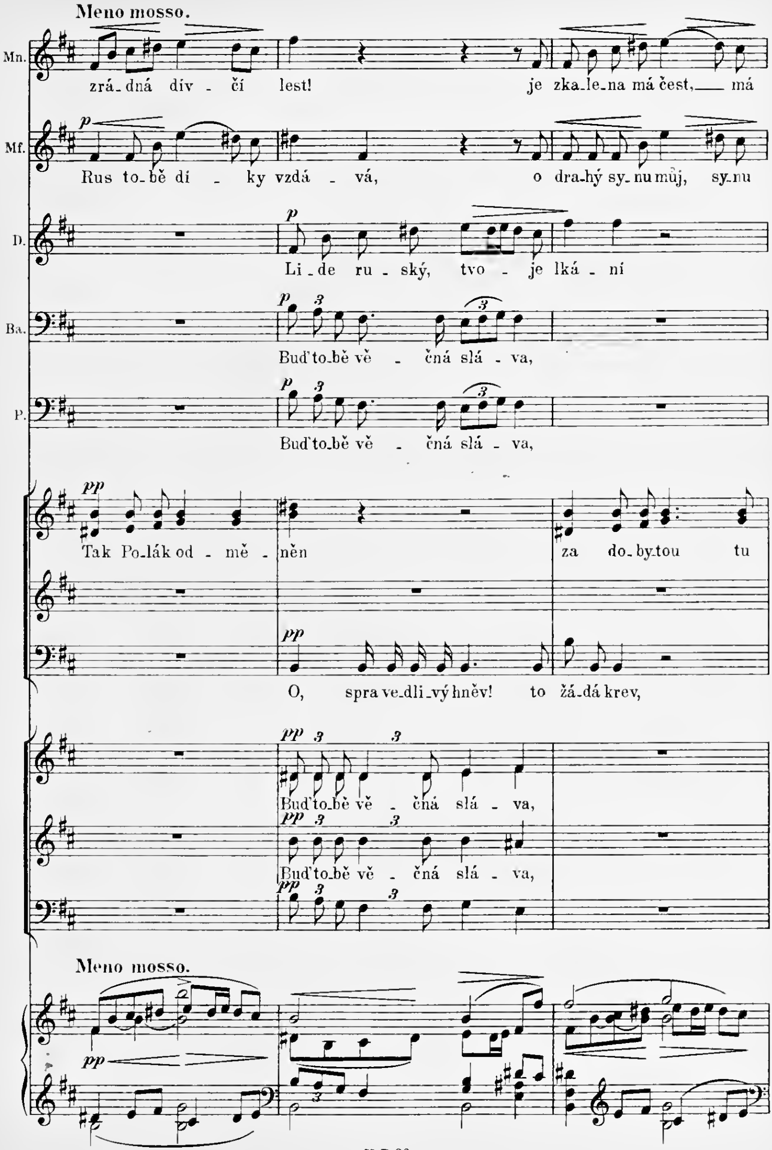

Mn.
Xe - ni - i!
D.
Jak o - sly - šet an - - dě -
Un poco più mosso.
(nadšeně) f
la? Li - de ru - ský, tvo - je lká - ní
Un poco più mosso.
p
o - hlas bu - dí v ňá - drech mých, chrá - nit budu
bez u - stá - ní sva - tou ví - ru ot - ců svých.
mf
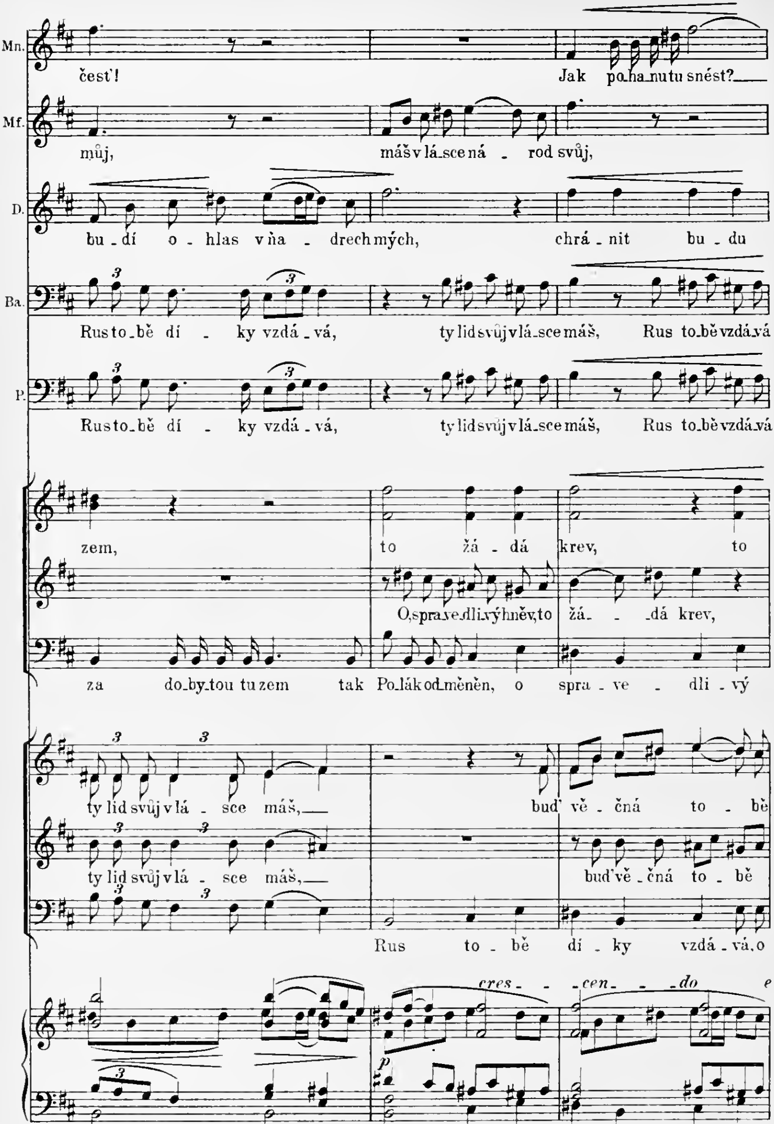

Marina.
Ha, bid_ný zrád_ce ten!
Tak lid náš
Marfa.
Buď věčná to _ bě slá _ _ _ _ _va,
máš v lá_sce ná _ rod
Dimitrij.
Zbo_jní_ci ať hla_vy sklá _ _ _ _ _ní,
kdo se rou _ há,
Basmanov.
Buď vě_čná to _ bě slá _ va,
ty lid svuj v lá _ sce
Patriarcha.
Buď vě_čná to _ bě slá _ va,
ty lid svůj v lá _ sce
Sopran. Alt.
Ha, bí_dný zrád_ce ten!
Tenor.
Ha, bi_dný zrád_ce ten!
Bass.
Sopran. Alt.
Buď věčná to_bě slá_va,
Tenor.
Buď věčná to_bě slá_va,
Bass.
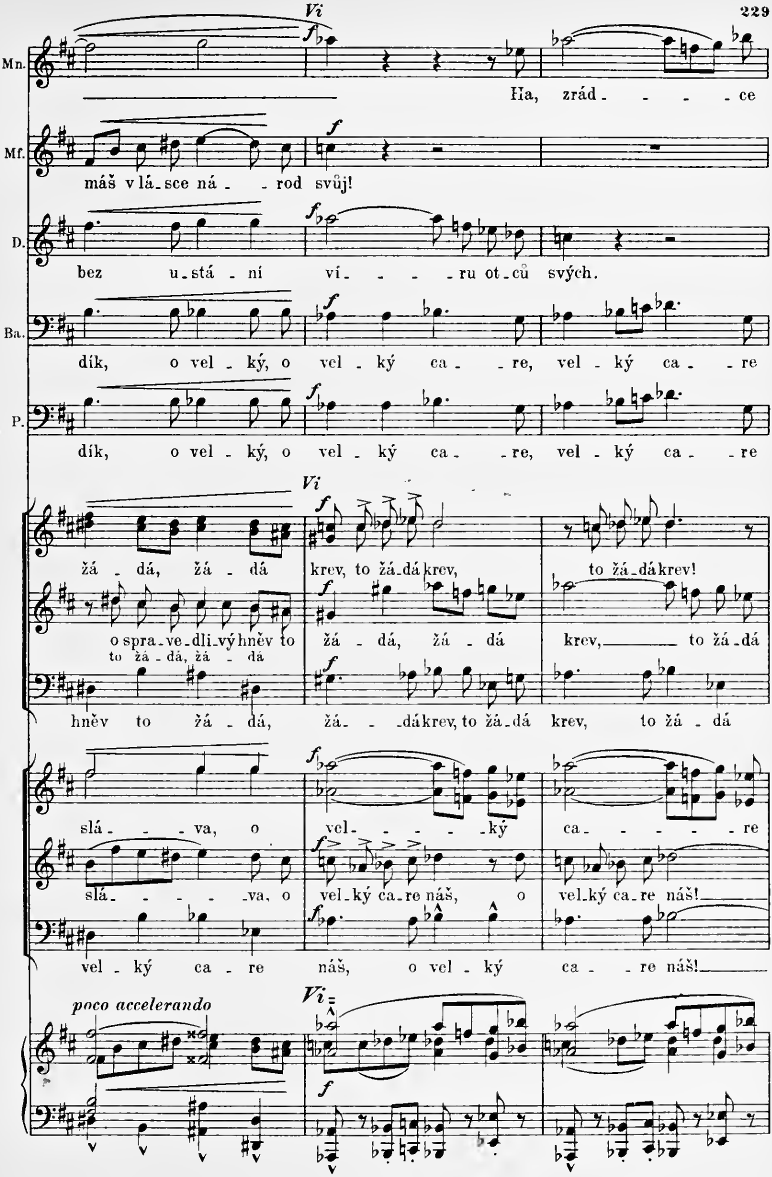

Mn.
od_mě_něn!
Ha,zrád_ce ten!
Ha,zrád_ce ten!
Mf.
svůj,
o, sy_ nu můj,
sy_ nu můj,
D.
v pou_ - _ta sním!
Li _ de můj,
li _ de můj, já
Ba.
máš!
P.
máš!
Tak Po_lák od_mě_něn!
Ha,zrád_ce ten!
Ha,zrád_ce ten!
Tak Po_lák od_mě_něn!
Ha,zrád_ce ten!
Ha,zrád_ce ten!
Ha, bí_dný zrád_ce ten,
ha, bí_dný zrádce ten,
tak
ty lid svůj v lá_sce máš!
ty lid svůj v lá_sce máš!
rinforzando
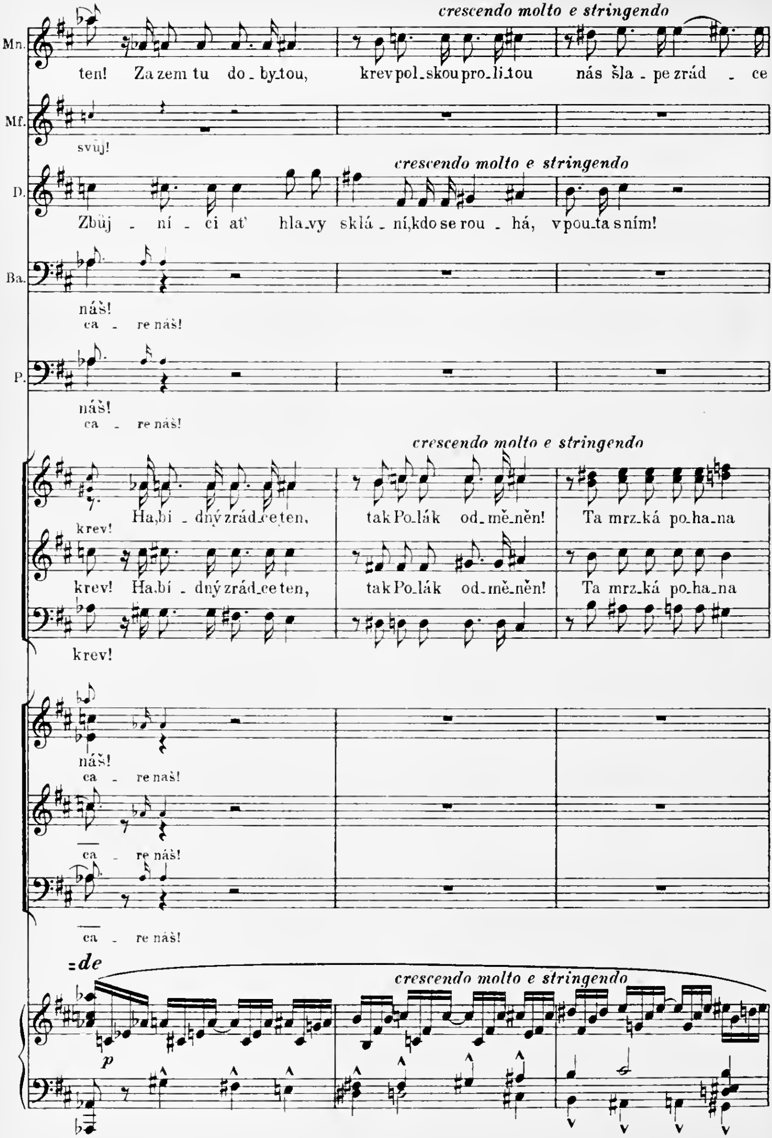

Mn.
Ha, zrád - - - - - - -
Mf.
O, dra-hý sy - nu můj, máš
D.
k tvé mu přá-ní ci-zí tlu-py vy-ho-stím!
Ba.
f
O, vel-ký ca- - -re náš, o, vel - ký ca- - -
P.
f
O, vel-ký ca- - -re náš, o, vel - ký ca- - -
Tak Po-lák od-mě-něn! Za zem tu do-by-tou.
Tak Po-lák od-mě-něn! Za zem tu do-by-tou,
Po-lák od-mě-něn!
O, vel-ký ca- - -re náš, o, vel-ký ca- - -
O, vel-ký ca- - -re náš, o, vel-ký ca- - -
8
ff
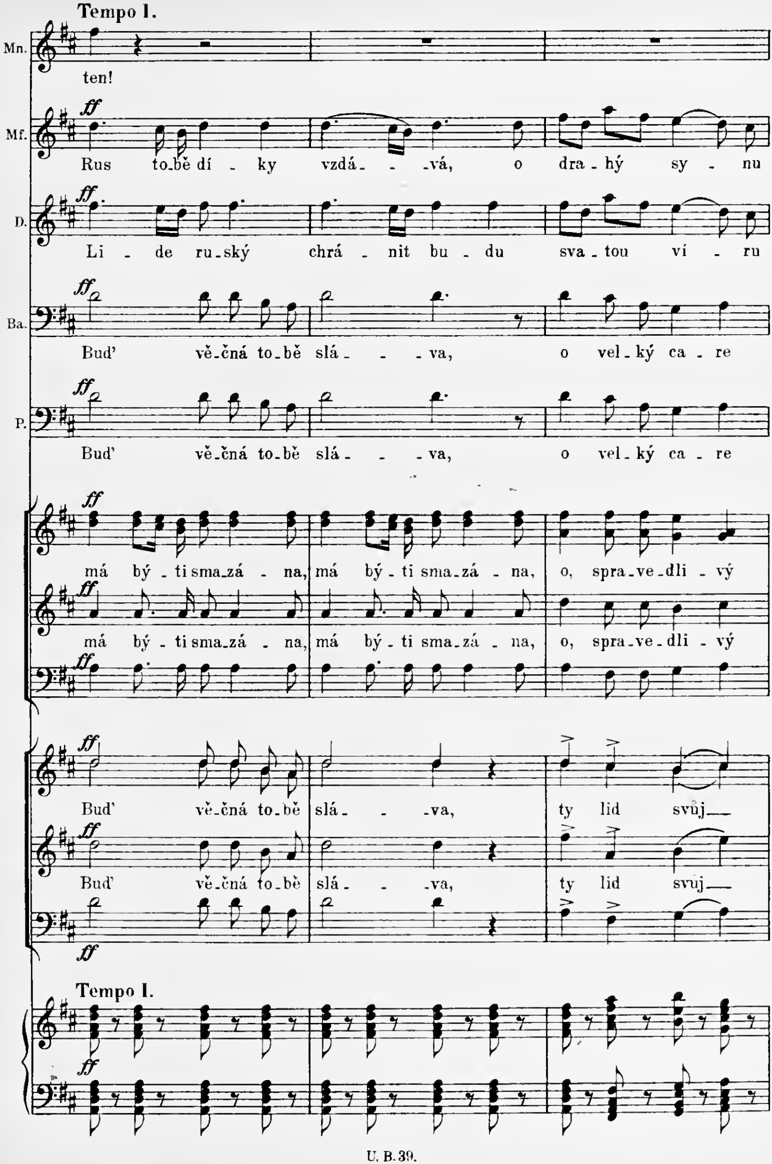

Mn.
- - - - - - -ce ten! Ta
Mf.
v lá - sce ná - rod svuj!
D.
Ba.
- - - - - - -re náš!
P
- - - - - - -re náš!
krev ná-mi pro - li - tou!
krev ná-mi pro - li - tou!
- - - - - - -re náš!
- - - - - - -re náš!
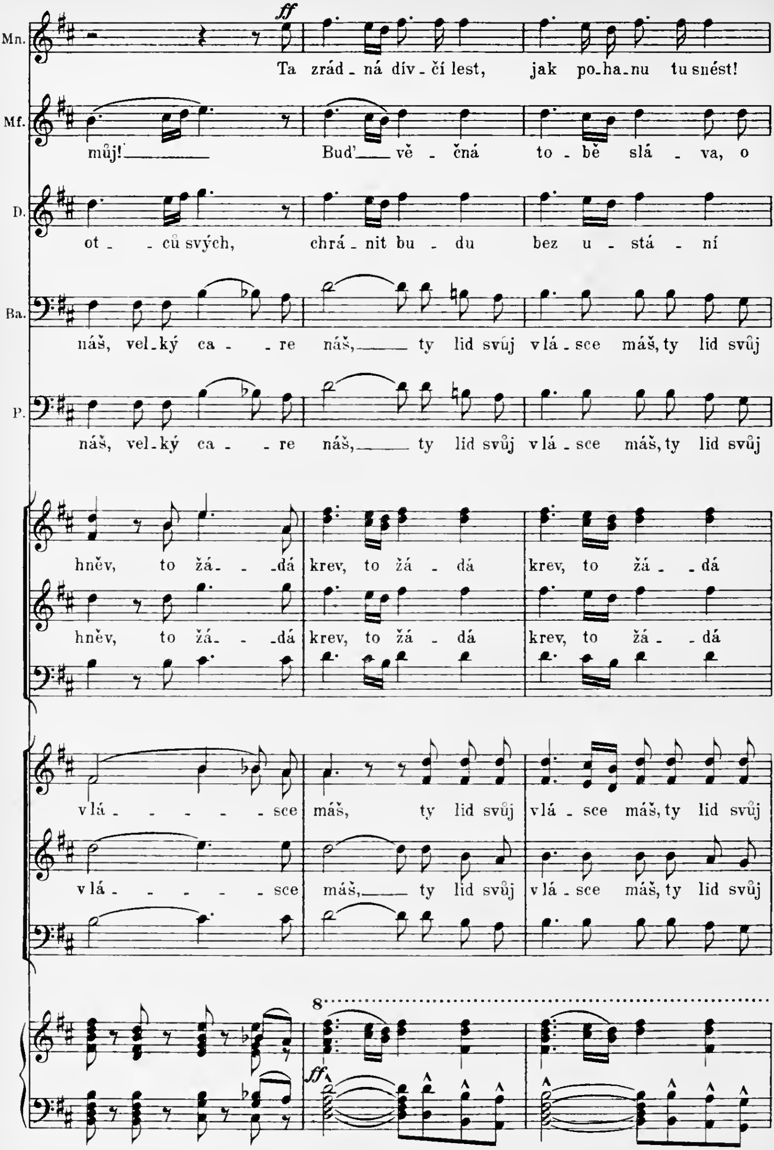

Meno mosso.
Mn.
zrá_dná dív - čí lest! je zka_le_na má čest, má
Mf.
Rus to_bě dí - ky vzdá - vá, o dra_hý sy_nu můj, sy_nu
D.
Li_de ru - ský, tvo - je lká - ní
Ba.
Buď to_bě vě - čná slá - va,
P.
Buď to_bě vě - čná slá - va,
Tak Po_lák od - mě - něn za do_by_tou tu
O, spra ve_dli_vý hněv! to žá_dá krev,
Buď to_bě vě - čná slá - va,
Buď to_bě vě - čná slá - va,
Meno mosso.
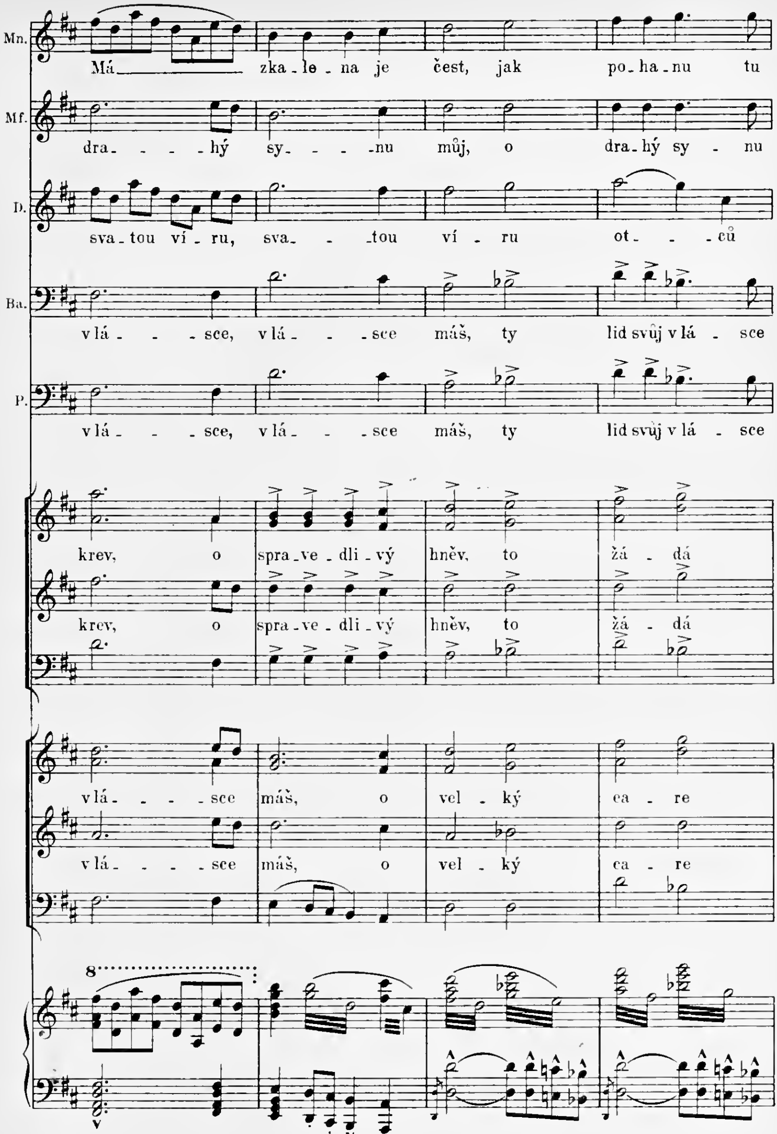

Mn.
čest'!
Jak po_ha_nutu snést?
Mf.
můj,
mášv lá_sce ná - rod svůj,
D.
bu - dí o - hlas v ňa - drech mých,
chrá - nit bu - du
Ba.
Rus to_bě dí - ky vzdá - vá,
ty lid svůj v lá_sce máš,
Rus to_bě vzdá_vá
P.
Rus to_bě dí - ky vzdá - vá,
ty lid svůj v lá_sce máš,
Rus to_bě vzdá_vá
zem,
to žá - dá krev,
to
O, spra_ve_dli_vý hněv, to žá - - dá krev,
za do_by_tou tu zem tak Po_lák od_měněn, o spra - ve - dli - vý
ty lid svůj v lá - sce máš,
buď vě - čná to - bě
ty lid svůj v lá - sce máš,
buď vě - čná to - bě
Rus to - bě dí - ky vzdá - vá, o
cres - cen - do e
p
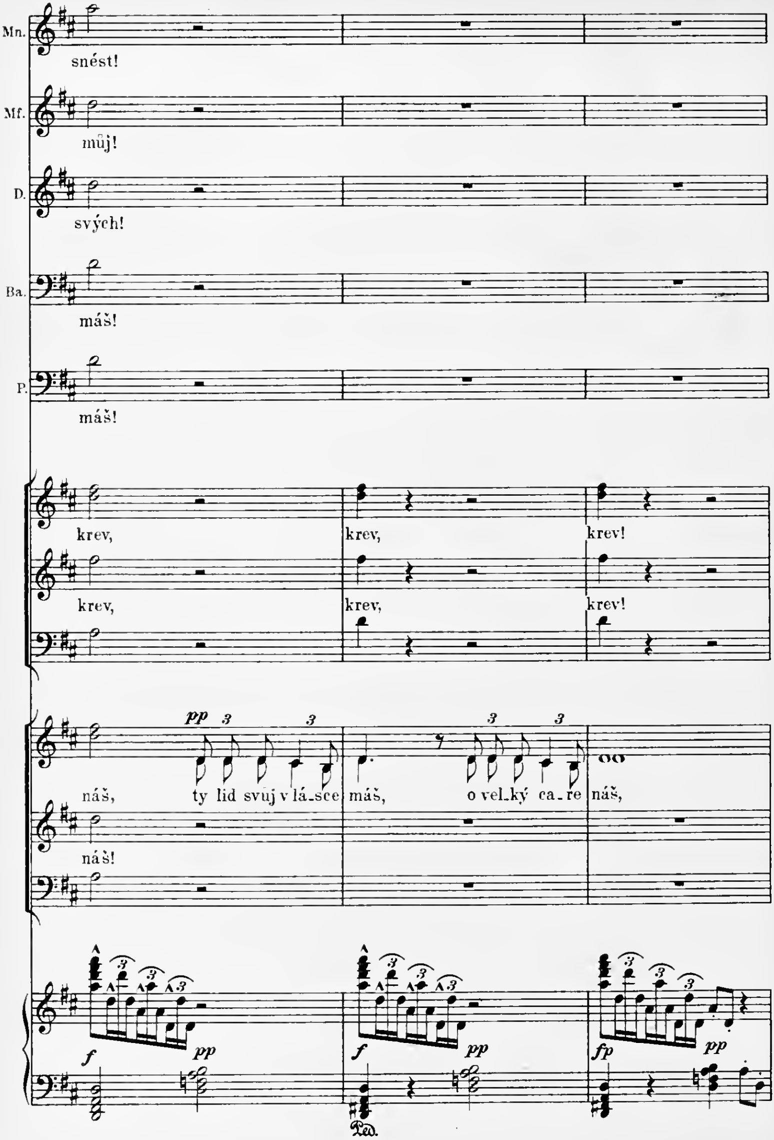

Vi
Mn.
Ha, zrád - - - - ce
Mf.
máš v lá_sce ná - _rod svůj!
D.
bez u_stá - ní ví - - - _ru ot_ců svých.
Ba.
dík, o vel - ký, o vel - ký ca - _re, vel - ký ca - _re
P.
dík, o vel - ký, o vel - ký ca - _re, vel - ký ca - _re
Vi
žá - dá, žá - dá krev, to žá_dá krev, to žá_dá krev!
o spra_ve_dli_vý hněv to žá - dá, žá - dá krev, to žá_dá
to žá - dá, žá - dá
hněv to žá - dá, žá - _dá krev, to žá_dá krev, to žá - dá
slá - - va, o vel - - - - _ký ca - - - - _re
slá - - - - _va, o vel_ký ca_re náš, o vel_ký ca_re náš!
vel - ký ca - re náš, o vel - ký ca - _re náš!
poco accelerando
Vi
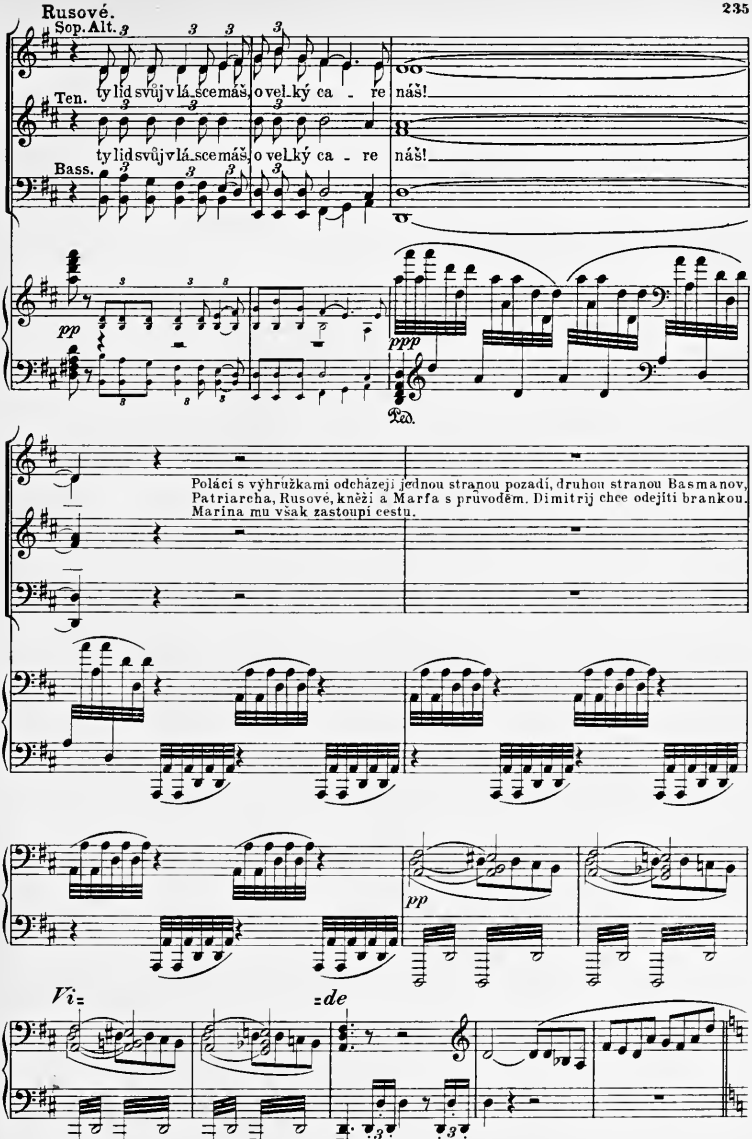

crescendo molto e stringendo
Mn.
ten! Za zem tu do_by_tou, krev pol_skou pro_li_tou nás šla_pe zrád_ce
Mf.
svůj!
crescendo molto e stringendo
D.
Zbůj_ní_ci ať hla_vy sklá_ní, kdo se rou_há, v pou_ta s ním!
Ba.
náš!
ca_re náš!
P.
náš!
ca_re náš!
crescendo molto e stringendo
krev! Ha_bi_dný zrád_ce ten, tak Po_lák od_mě_něn! Ta mrz_ká po_ha_na
krev! Ha_bí_dný zrád_ce ten, tak Po_lák od_mě_něn! Ta mrz_ká po_ha_na
krev!
náš!
ca_re naš!
ca_re náš!
ca_re náš!
=de
crescendo molto e stringendo
p

Tempo I.
Mn.
ten!
Mf.
Rus to-bě dí - ky vzdá - - -vá, o dra - hý sy - nu
D.
Li - de ru-ský chrá - nit bu - du sva - tou ví - ru
Ba.
Buď věčná to-bě slá - - - va, o vel - ký ca - re
P.
Buď věčná to-bě slá - - - va, o vel - ký ca - re
má bý - ti sma-zá - na, má bý - ti sma-zá - na, o, spra-ve-dli - vý
má bý - ti sma-zá - na, má bý - ti sma-zá - na, o, spra-ve-dli - vý
Buď věčná to-bě slá - - -va, ty lid svůj
Buď věčná to-bě slá - - -va, ty lid svůj
Tempo I.

Mn.
Ta zrád - ná dív - čí lest, jak po - ha - nu tu snést!
Mf.
můj! Buď' vě - čná to - bě slá - va, o
D.
ot - - ců svých, chrá - nit bu - du bez u - stá - ní
Ba.
náš, vel - ký ca - - re náš, ty lid svůj v lá - sce máš, ty lid svůj
P.
náš, vel - ký ca - - re náš, ty lid svůj v lá - sce máš, ty lid svůj
hněv, to žá - - dá krev, to žá - dá krev, to žá - - dá
hněv, to žá - - dá krev, to žá - dá krev, to žá - - dá
v lá - - - - - sce máš, ty lid svůj v lá - sce máš, ty lid svůj
v lá - - - - - sce máš, ty lid svůj v lá - sce máš, ty lid svůj
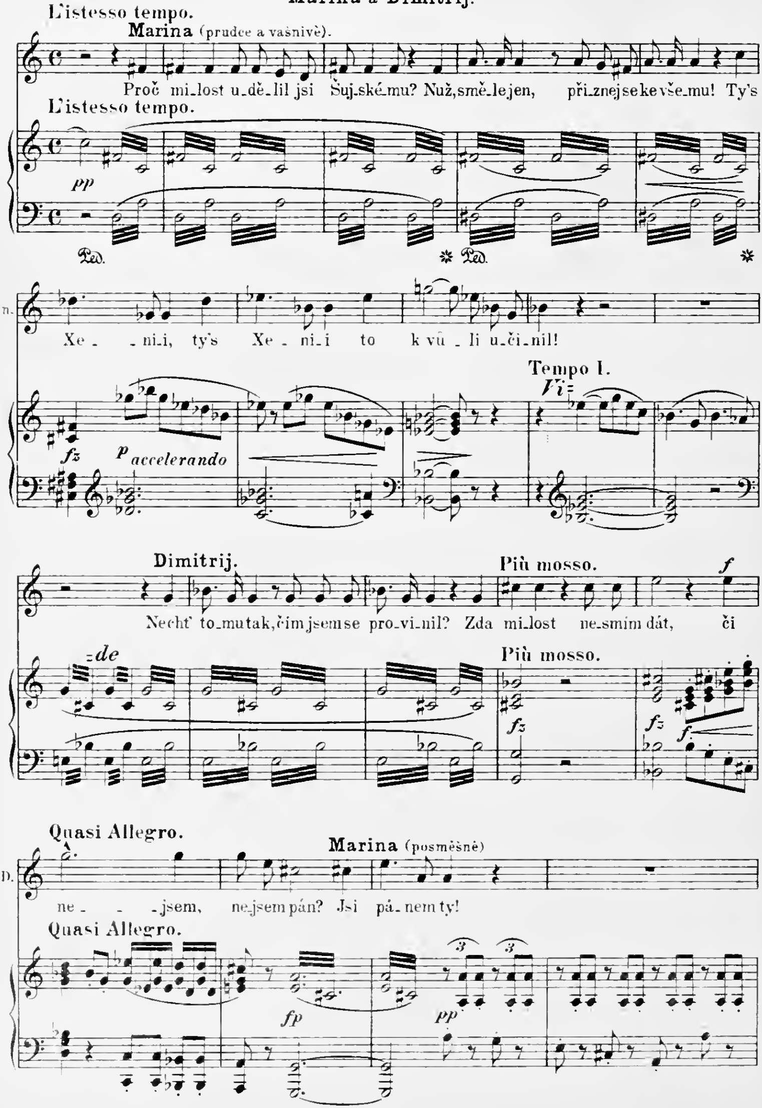

Mn.
Má zka - le - na je čest, jak po - ha - nu tu
Mf.
dra - - - - hý sy - - - - nu můj, o dra - hý sy - nu
D.
sva - tou ví - ru, sva - - tou ví - ru ot - - - cû
Ba.
v lá - - - sce, v lá - - - sce máš, ty lid svůj v lá - sce
P.
v lá - - - sce, v lá - - - sce máš, ty lid svůj v lá - sce
krev, o spra - ve - dli - vý hněv, to žá - dá
krev, o spra - ve - dli - vý hněv, to žá - dá
v lá - - - - sce máš, o vel - ký ca - re
v lá - - - - sce máš, o vel - ký ca - re
8
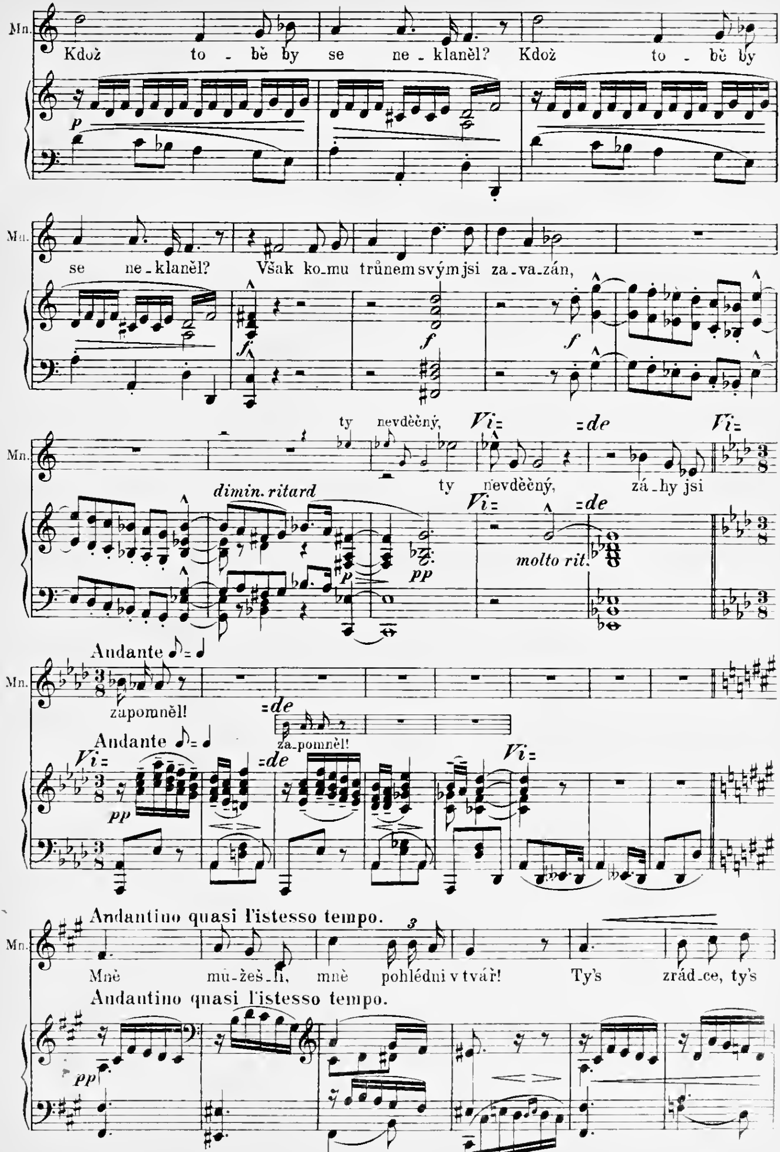

Mn.
snést!
Mf.
můj!
D.
svých!
Ba.
máš!
P.
máš!
krev, krev, krev!
krev, krev, krev!
pp
náš, ty lid svůj v lá-sce máš, o vel-ký ca-re náš,
náš!
f pp
f pp
fp pp
Ped.
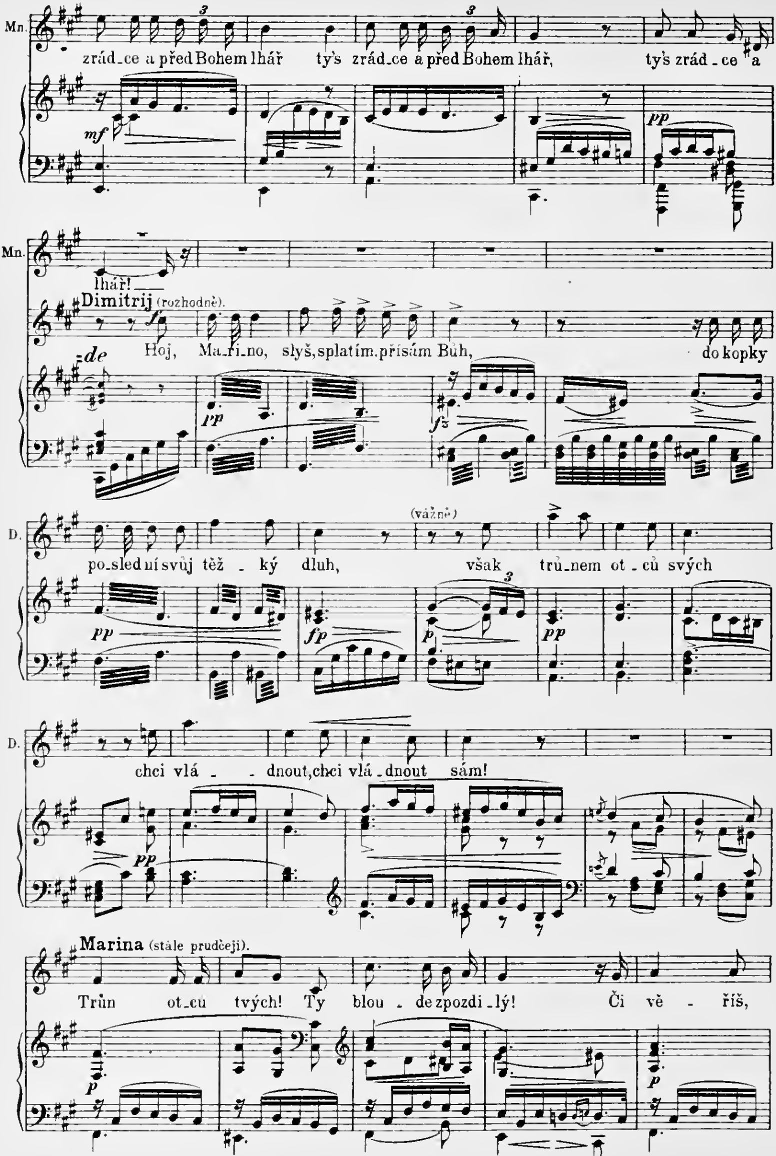

Rusové.
Sop. Alt.
ty lid svůj v lá_sce máš, o vel_ký ca - re náš!
Ten.
ty lid svůj v lá_sce máš, o vel_ký ca - re náš!
Bass.
pp
ppp
Ped.
Poláci s výhružkami odcházejí jednou stranou pozadí, druhou stranou Basmanov, Patriarcha, Rusové, kněží a Marfa s průvodem. Dimitrij chce odejíti brankou. Marina mu však zastoupí cestu.
pp
Vi=
=de
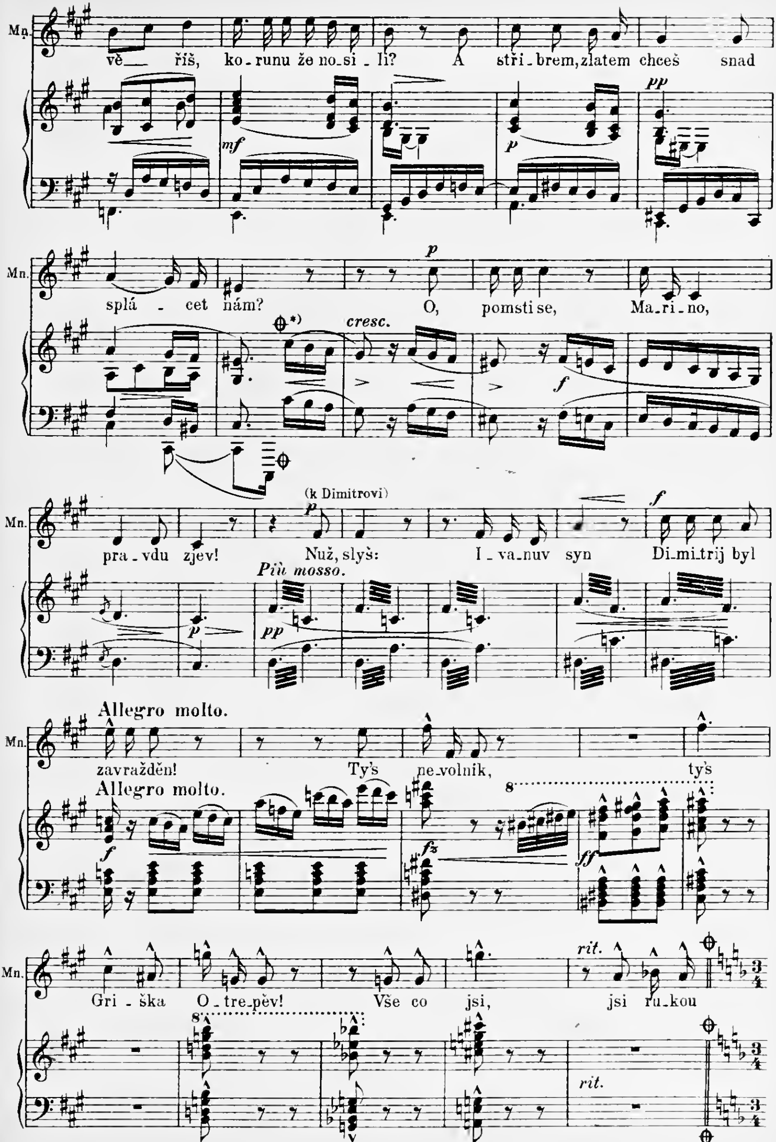
Výstup 4.

Marina a Dimitrij.
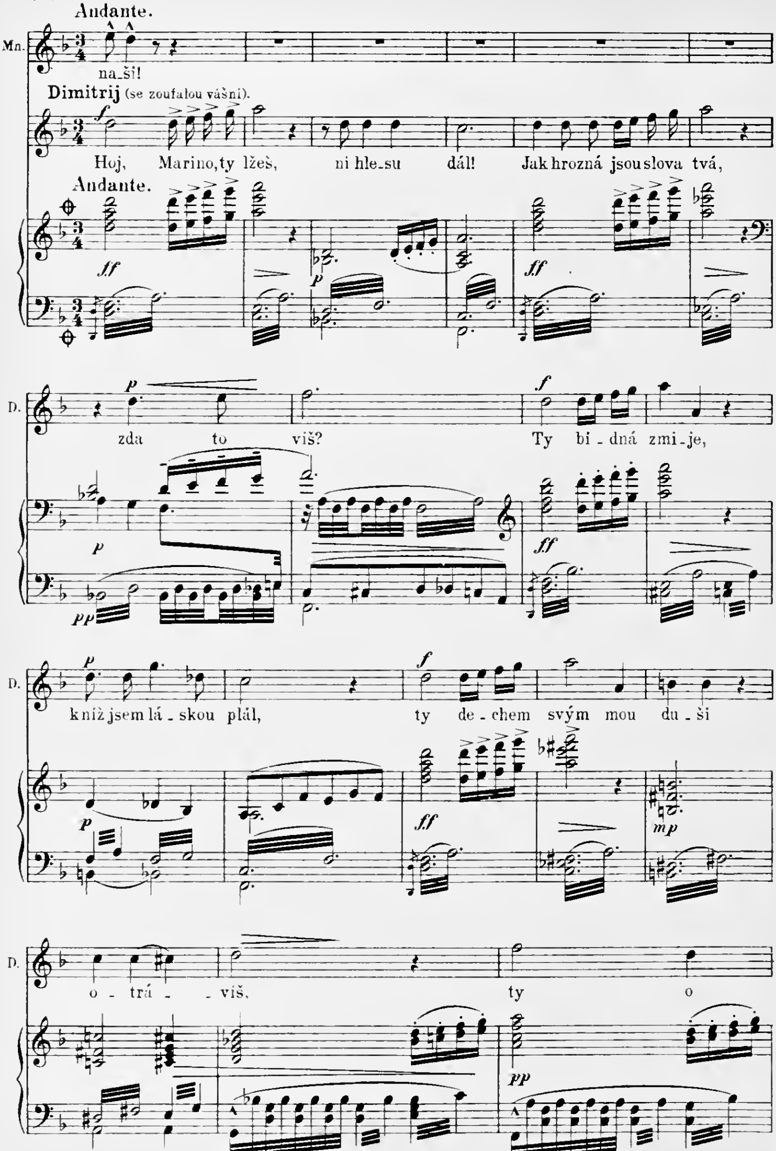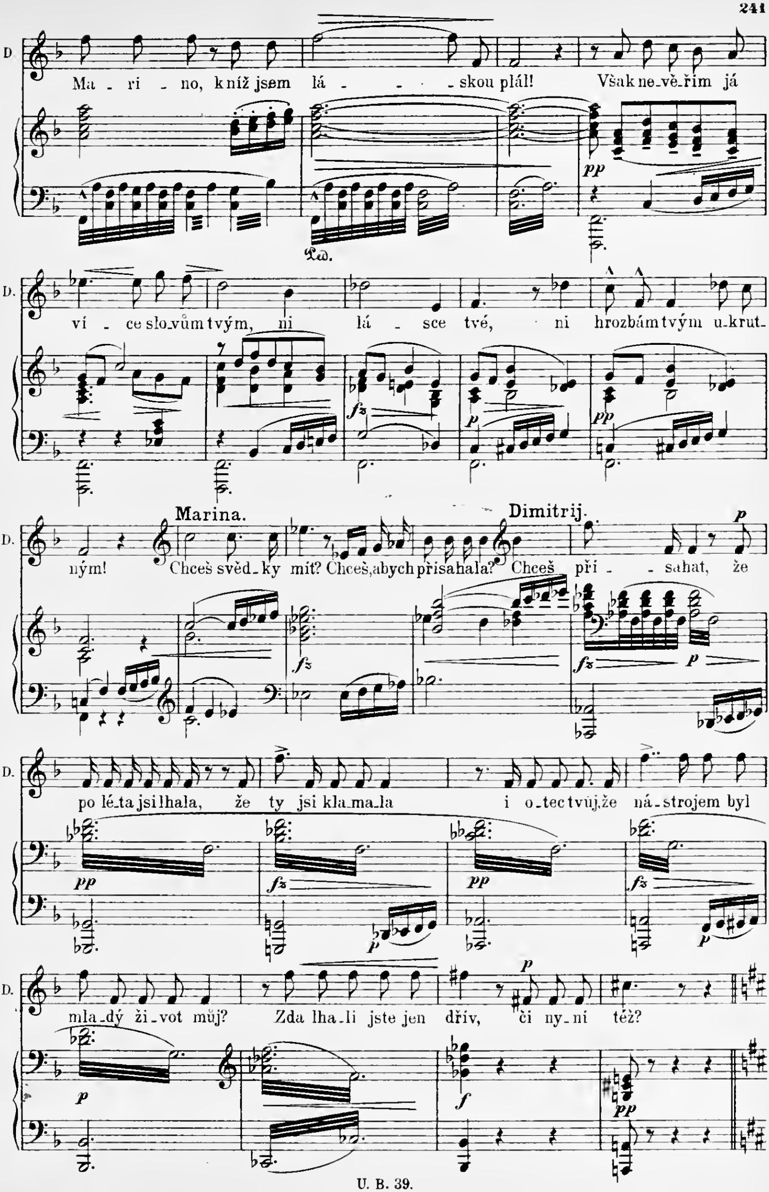

Mn.
Kdož to - bě by se ne - klaněl? Kdož to - bě by
p
se ne - klaněl? Však ko_mu trůnem svým jsi za_va_zán,
f
ty nevděčný, Vi= =de Vi=
ty nevděčný, zá_hy jsi
dimin. ritard
Vi= =de
molto rit.
pp
Andante
zapomněl!
=de
za_pomněl!
Andante
Vi= =de Vi=
pp
Andantino quasi l'istesso tempo.
3
Mně mu-žeš_li, mně pohlédni v tvář! Ty's zrád_ce, ty's
Andantino quasi l'istesso tempo.
pp

Mn.
zrád_ce a před Bohem lhář ty's zrád_ce a před Bohem lhář, ty's zrád_ce a
mf
pp
Mn.
lhář!
Dimitrij (rozhodně).
de
Hoj, Ma_ri_no, slyš, splatím. přísám Bůh, do kopky
pp
fz
D.
po_slední svůj těž_ký dluh,
(vážně)
však trů_nem ot_ců svých
pp
fp
p
pp
D.
chci vlá_dnout, chci vlá_dnout sám!
pp
Marina (stále prudčeji).
Trůn ot_ců tvých! Ty blou_de zpozdi_lý! Či vě_říš,
p
p
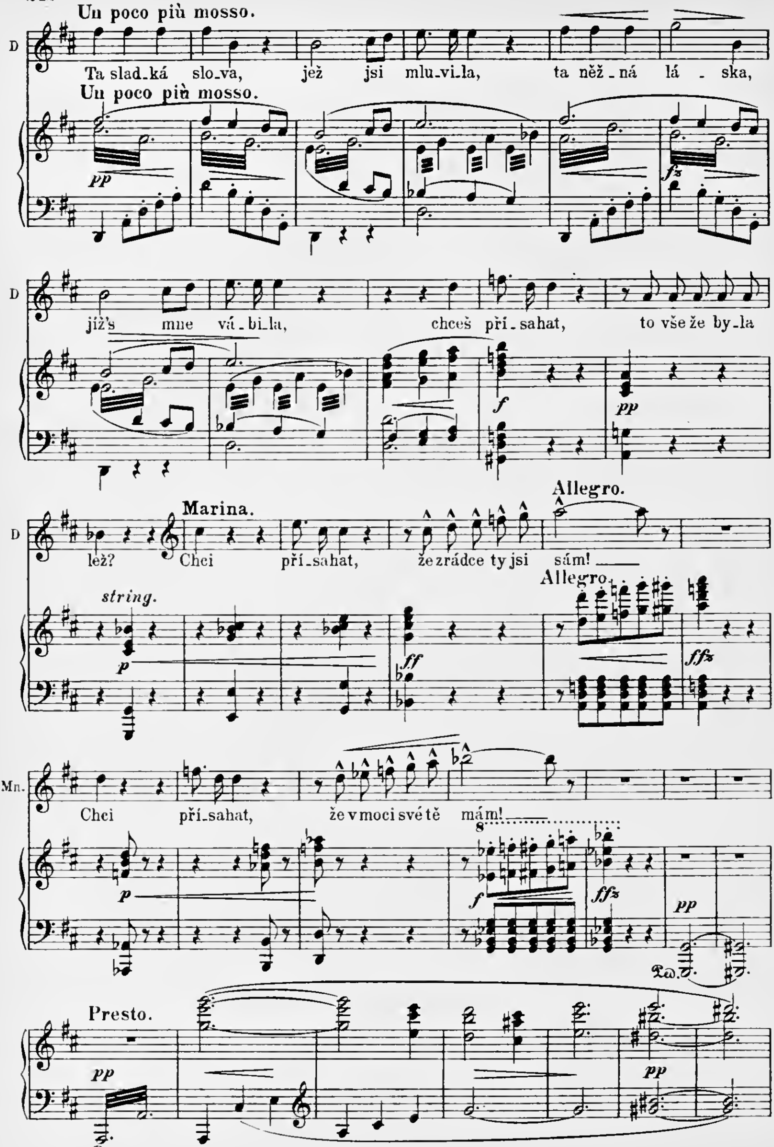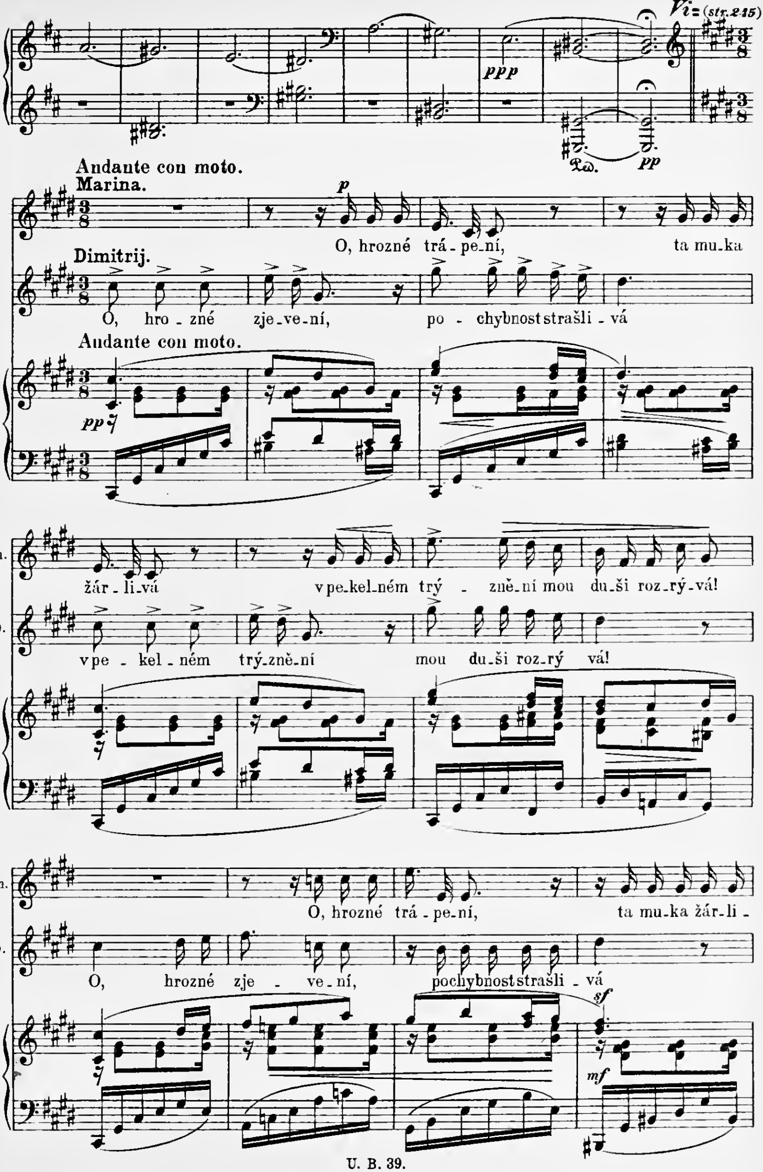

*) Odtud až ku ⊕ na téže str. srov. Dodatek II.
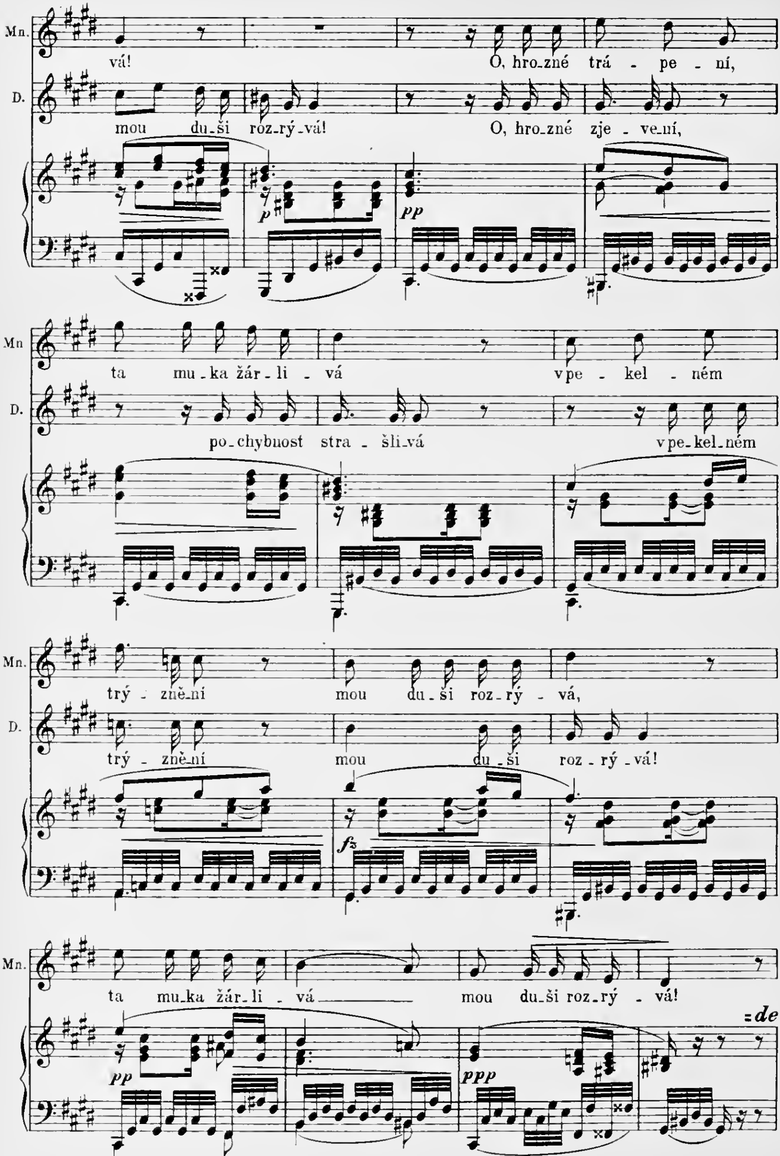

Andante.
Mn.
na_ši!
Dimitrij (se zoufalou vášní).
Hoj, Marino, ty lžeš, ni hle_su dál! Jak hrozná jsou slova tvá,
Andante.
D.
zda to víš? Ty bi_dná zmi_je,
kníž jsem lá_skou plál, ty de_chem svým mou du_ši
o_trá_viš, ty o
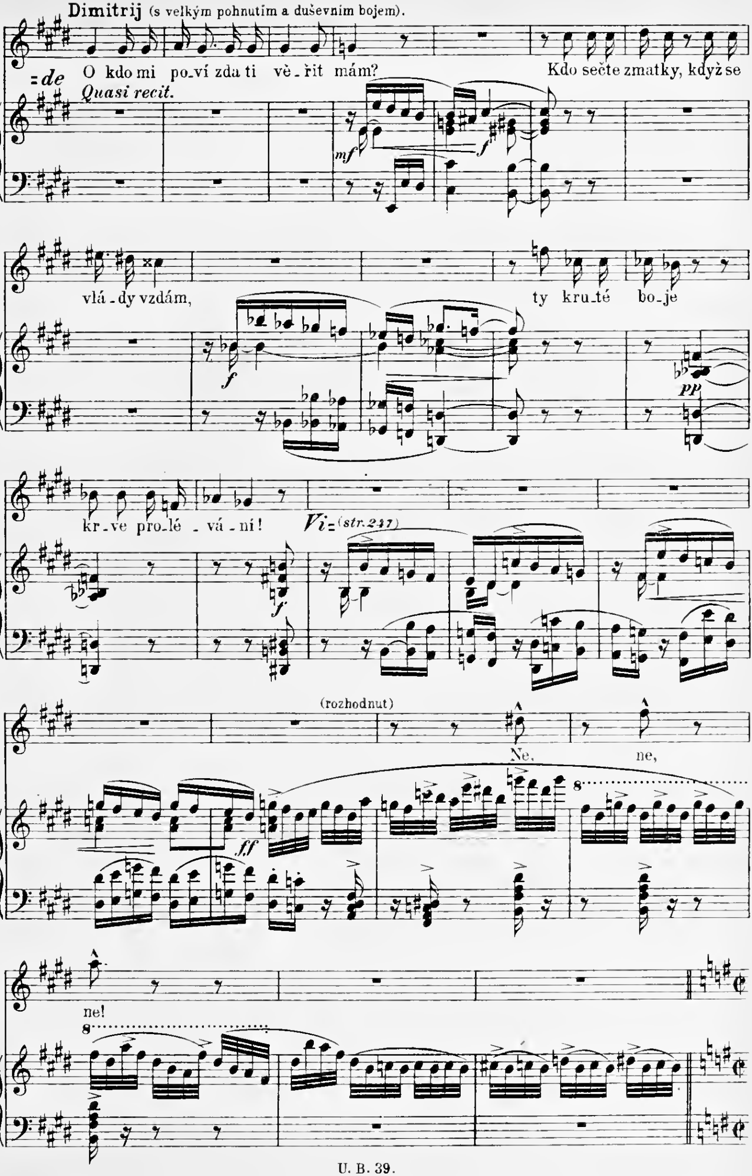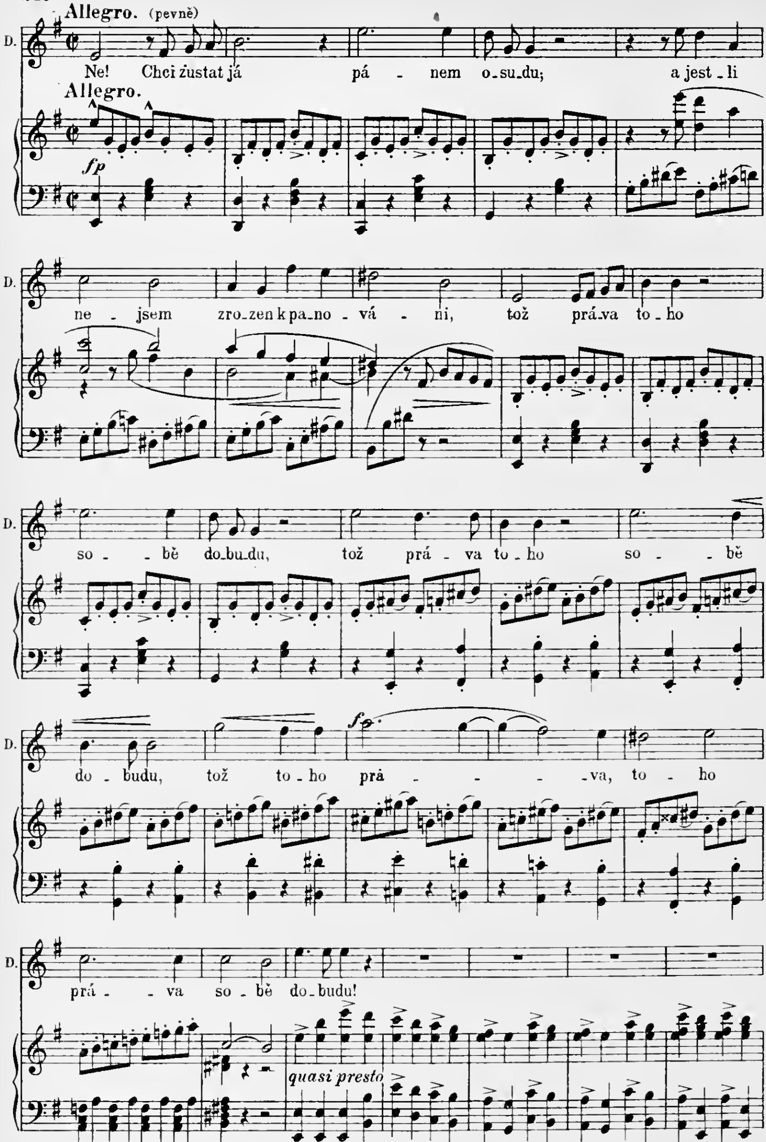

D.
Ma_ri_no, kníž jsem lá_ _ _skou plál! Však ne_vě_řim já
Ped.
D.
ví_ce slo_vům tvým, ni lá_sce tvé, ni hrozbám tvým u_krut_
Marina.
Dimitrij.
D.
ným! Chceš svěd_ky mít? Chceš, abych přisahala? Chceš při_sahat, že
D.
po lé_ta jsi lhala, že ty jsi kla_ma_la i o_tec tvůj, že ná_strojem byl
D.
mla_dý ži_vot můj? Zda lha_li jste jen dřív, či ny_ní též?
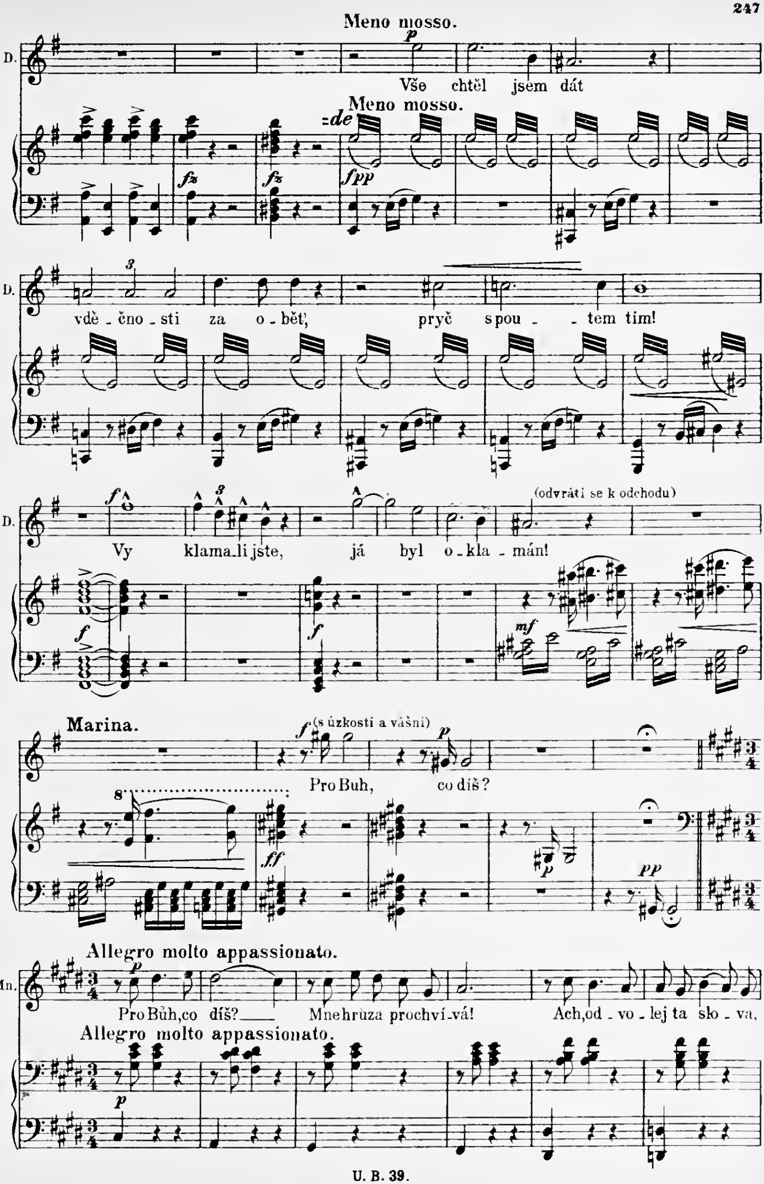

Un poco più mosso.
D
Ta slad-ká slo-va, jež jsi mlu-vi-la, ta něž-ná lá - ska,
Un poco più mosso.
pp
fz
D
již's mne vá-bi-la, chceš pří-sahat, to vše že by-la
f
pp
Allegro.
D
Marina.
lež? Chci pří-sahat, že zrádce ty jsi sám!
Allegro.
string.
p
ff
ffz
Mn.
Chci pří-sahat, že v moci své tě mám!
p
f
ffz
pp
Presto.
pp
pp
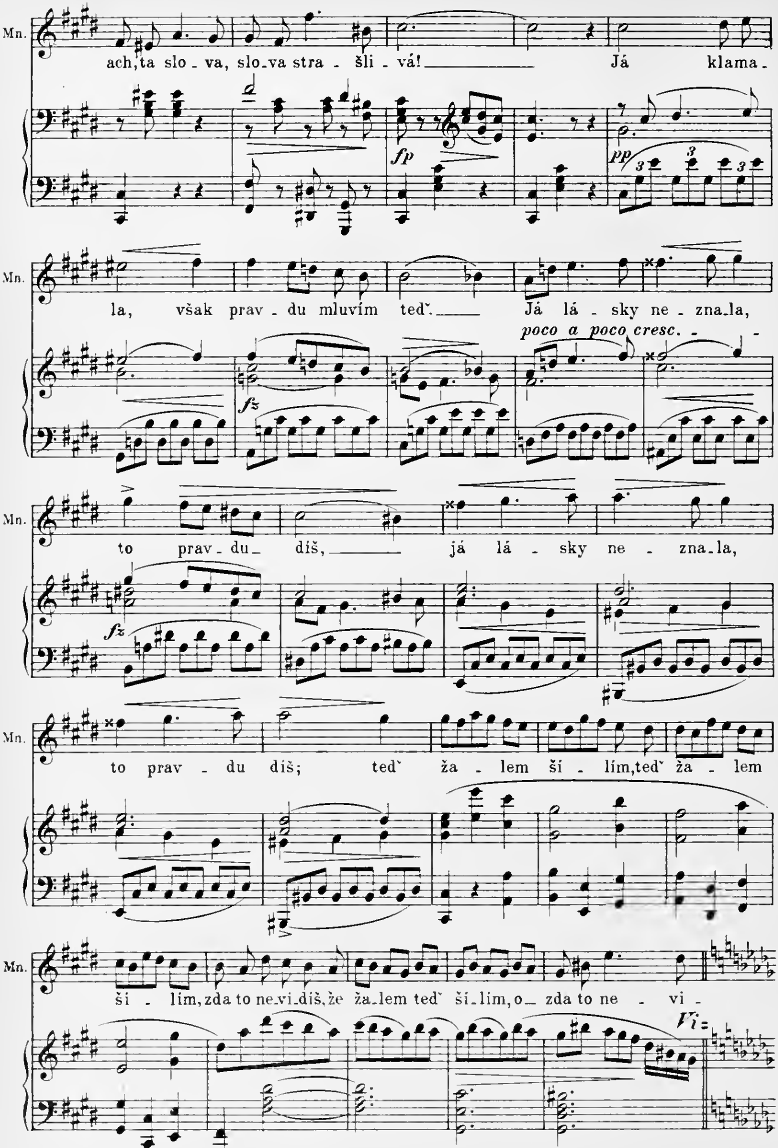

Vi = (str. 245)
ppp
pp
Andante con moto.
Marina.
p
O, hrozné trá - pe - ní, ta mu - ka
Dimitrij.
O, hro - zné zje - ve - ní, po - chybnost strašli - vá
Andante con moto.
pp
Mn.
žár - li - vá v pe - kel - ném trý - zně - ní mou du - ši roz - rý - vá!
D.
v pe - kel - ném trý - zně - ní mou du - ši roz - rý vá!
Mn.
O, hrozné trá - pe - ní, ta mu - ka žár - li -
D.
O, hrozné zje - ve - ní, pochybnost strašli - vá
sf
mf
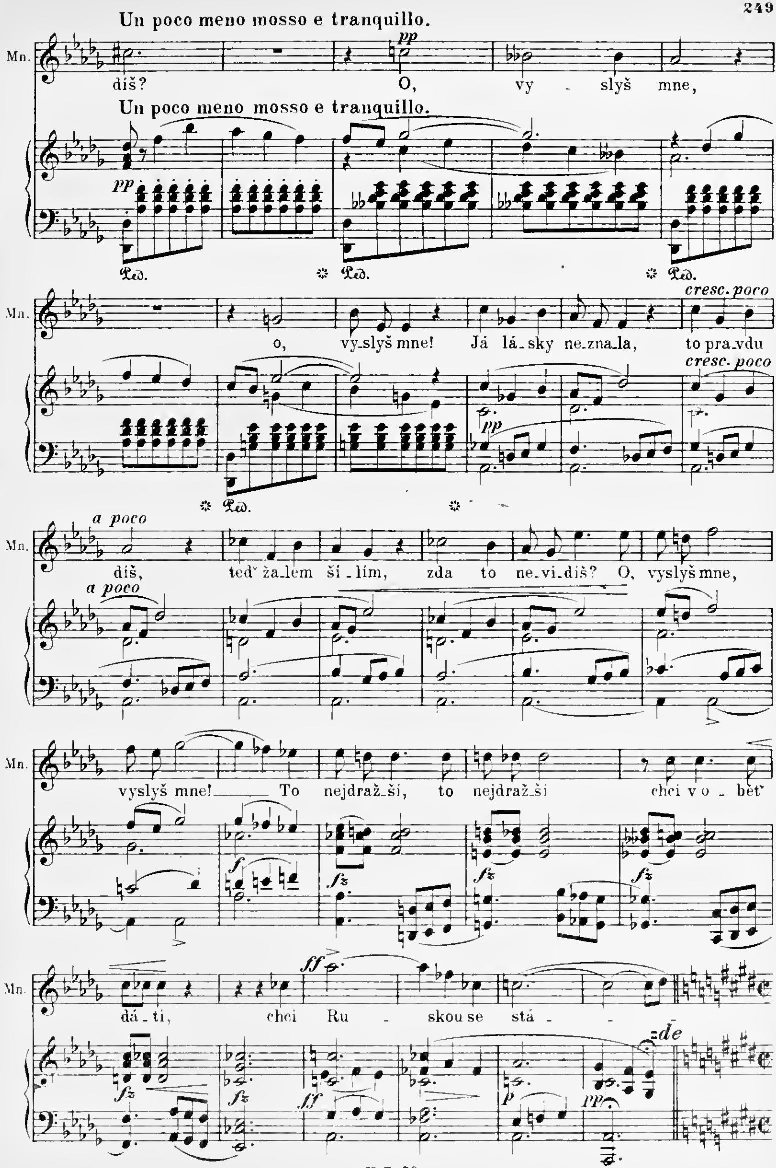

Mn.
vá! O, hro-zné trá - pe - ní,
D.
mou du-ši roz-rý-vá! O, hro-zné zje - ve-ní,
Mn
ta mu-ka žár-li - vá vpe - kel - ném
D.
po-chybnost stra - šli-vá vpe-kel-ném
Mn.
trý - zně-ní mou du-ši roz-rý - vá,
D.
trý - zně-ní mou du-ši roz - rý - vá!
Mn.
ta mu-ka žár-li - vá mou du-ši roz-rý - vá!
p
pp
fz
ppp
:de

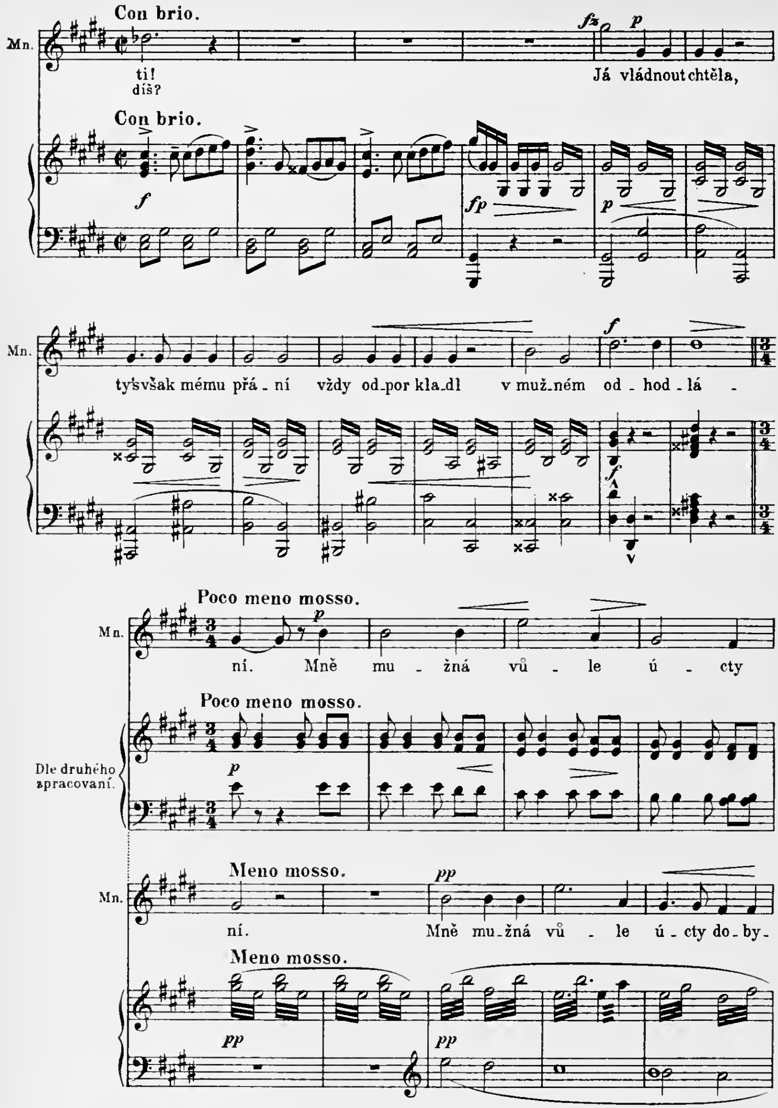

Dimitrij (s velkým pohnutím a duševním bojem).
=de
O kdo mi po_ví zda ti vě_řit mám?
Kdo sečte zmatky, když se
Quasi recit.
D.
vlá_dy vzdám,
ty kru_té bo_je
kr_ve pro_lé_vá_ní!
Vi=(str.241)
(rozhodnut)
Ne, ne,
ne!
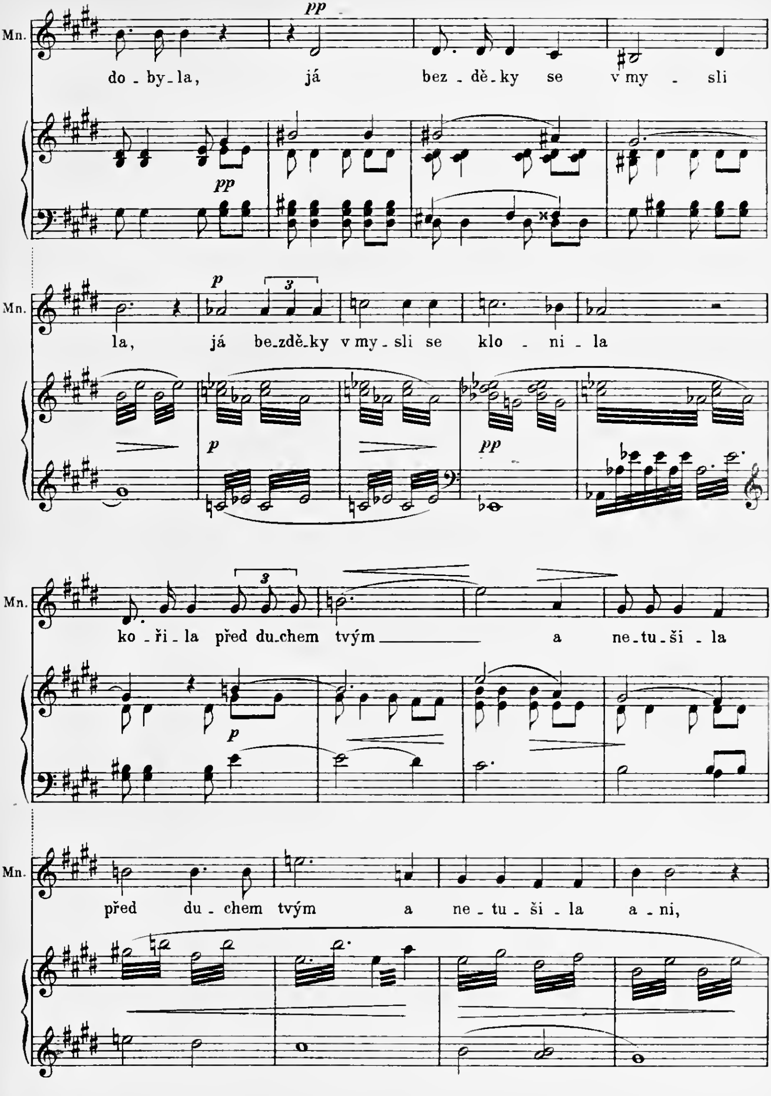

Allegro. (pevně)
D.
Ne! Chci zůstat já pá - nem o_su_du; a jest_li
Allegro.
fp
ne - jsem zro_zen k pa_no - vá - ni, tož prá_va to_ho
so - - bě do_bu_du, tož prá - va to - ho so - - bě
do - budu, tož to - ho prá - - - -va, to - ho
f
prá - - va so - bě do_budu!
quasi presto
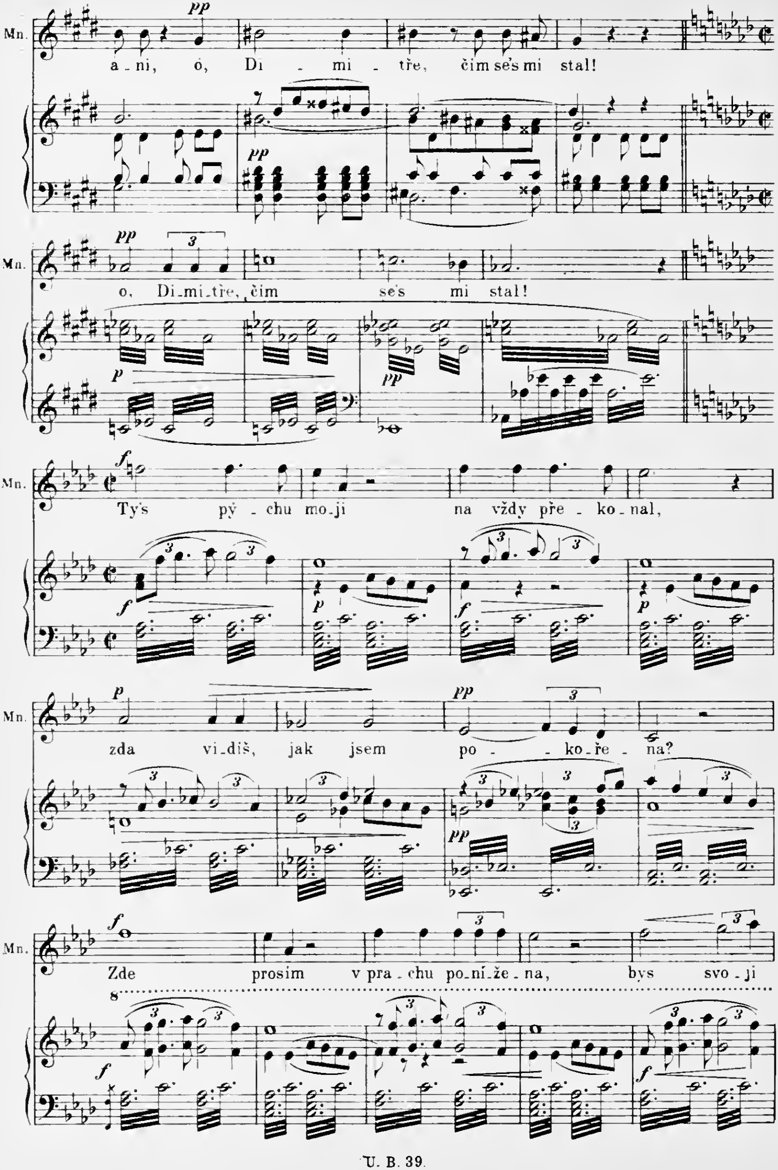

Meno mosso.
D.
Vše chtěl jsem dát
Meno mosso.
vdě - čno - sti za o - běť, pryč spou - tem tím!
Vy klama - li jste, já byl o - kla - mán!
(odvráti se k odchodu)
Marina.
(s úzkostí a vášni)
Pro Bůh, co díš?
Allegro molto appassionato.
Mn.
Pro Bůh, co díš? Mne hrůza prochví - vá! Ach, od - vo - lej ta slo - va,
Allegro molto appassionato.
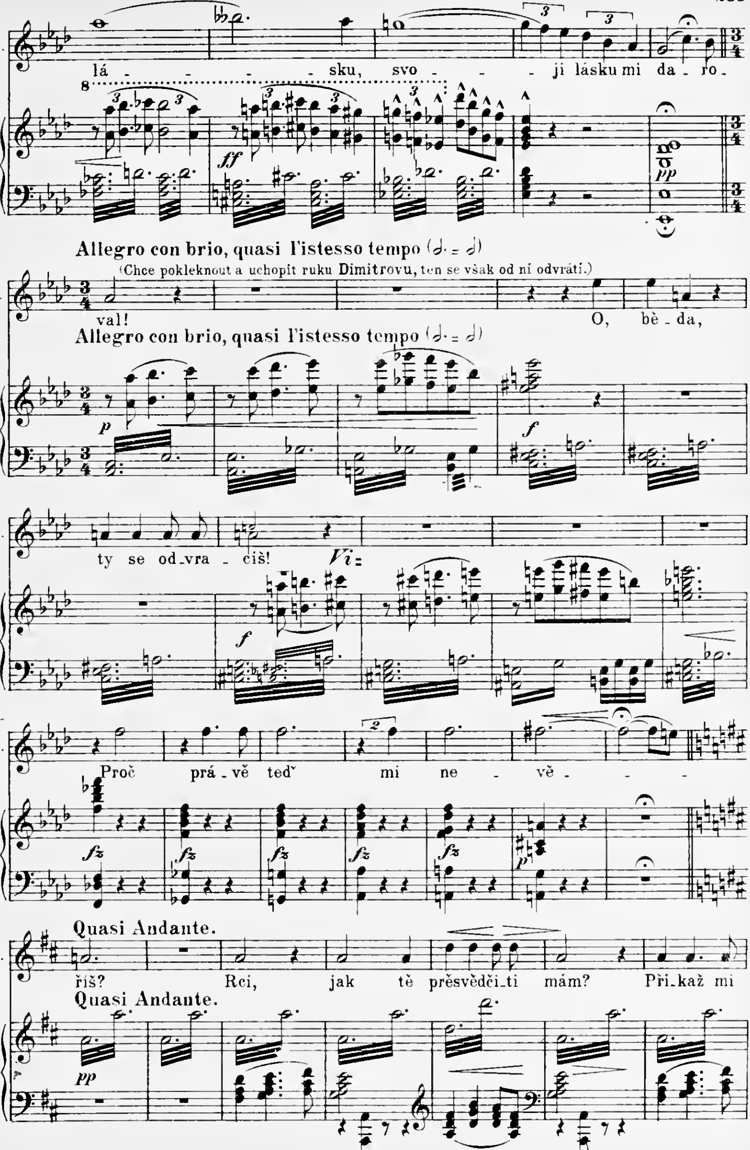

Mn.
ach, ta slo - va, slo - va stra - šli - vá! Já klama -
fp
pp
la, však prav - du mluvím teď. Já lá - sky ne - zna - la,
poco a poco cresc.
fz
to prav - du - diš, já lá - sky ne - zna - la,
to prav - du diš; teď ža - lem ši - lím, teď ža - lem
ši - lím, zda to ne - vi - diš, že ža - lem teď ši - lím, o - zda to ne - vi -
Vi =
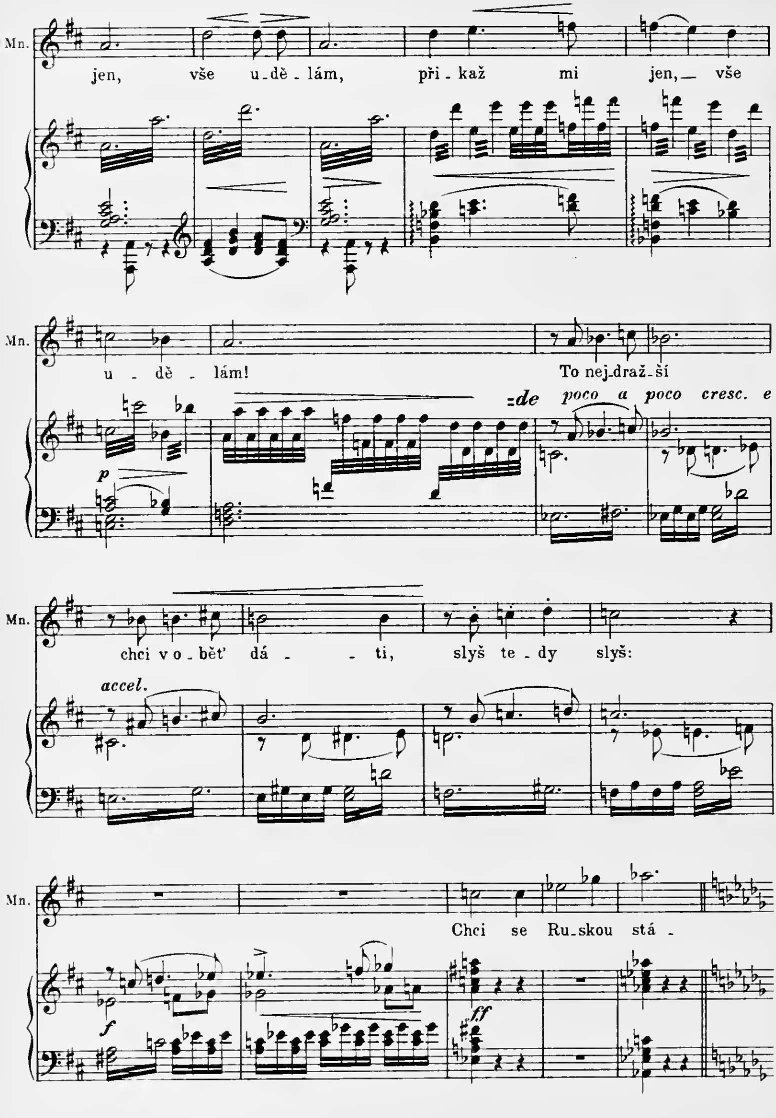

Un poco meno mosso e tranquillo.
Mn.
díš? O, vy - slyš mne,
Un poco meno mosso e tranquillo.
pp
Ped.
o, vy-slyš mne! Já lá-sky ne-zna-la, to pra-vdu
cresc. poco
a poco
diš, teď žalem ši-lím, zda to ne-vi-diš? O, vyslyš mne,
vyslyš mne! To nejdraž-ší, to nejdraž-ši chci v o - běť
dá - ti, chci Ru - skou se stá - - de
fz
ff
p
pp
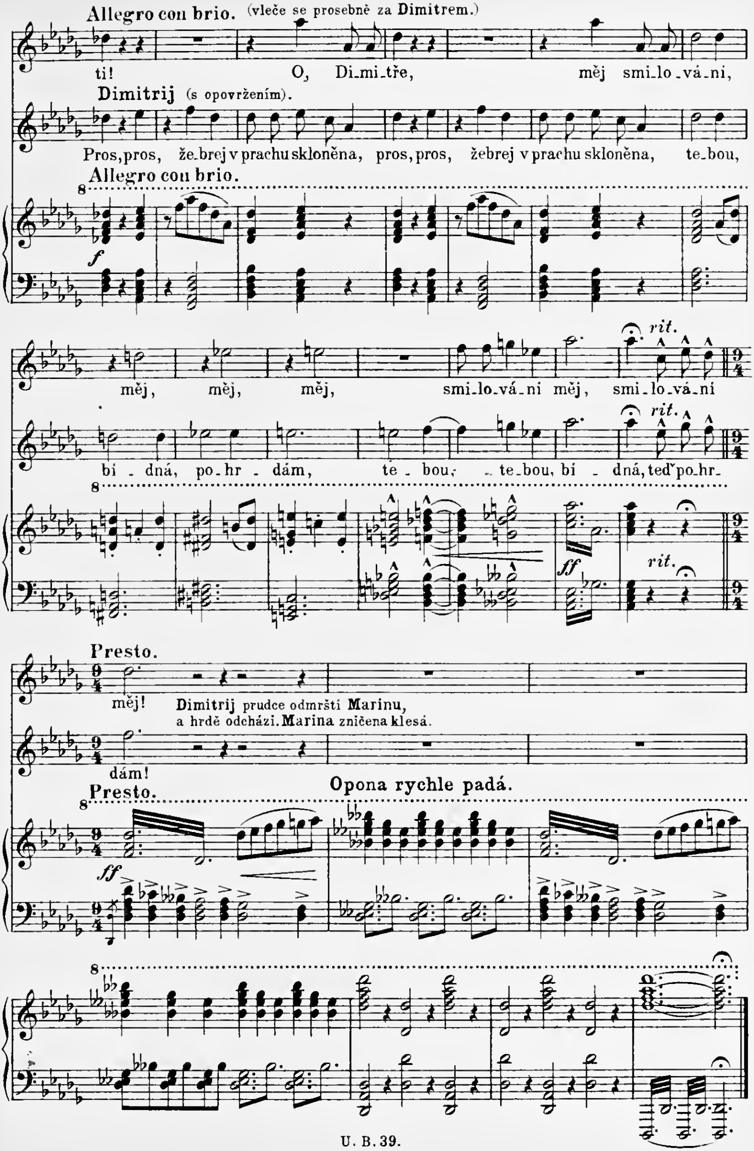

Con brio.
Mn.
ti!
diš?
Já vládnout chtěla,
Con brio.
ty's však mému přá - ní vždy od-por kla-dl v muž-ném od - hod - lá -
Poco meno mosso.
ní. Mně mu - žná vů - le ú - cty
Poco meno mosso.
Dle druhého zpracovaní.
Meno mosso.
ní. Mně mu-žná vů - le ú - cty do-by-
Meno mosso.

Mn.
do - by - la, já bez - dě - ky se v my - sli
la, já be - zdě - ky v my - sli se klo - ni - la
ko - ři - la před du - chem tvým a ne - tu - ši - la
před du - chem tvým a ne - tu - ši - la a - ni,

Mn.
pp
a - ni, o, Di - mi - tře, čim se's mi stal!
pp
o, Di-mi-tře, čim se's mi stal!
f
Ty's pý - chu mo-ji na vždy pře - ko-nal,
p
zda vi-diš, jak jsem po - ko-ře - na?
f
Zde prosim v pra - chu po-ní-že-na, bys svo-ji
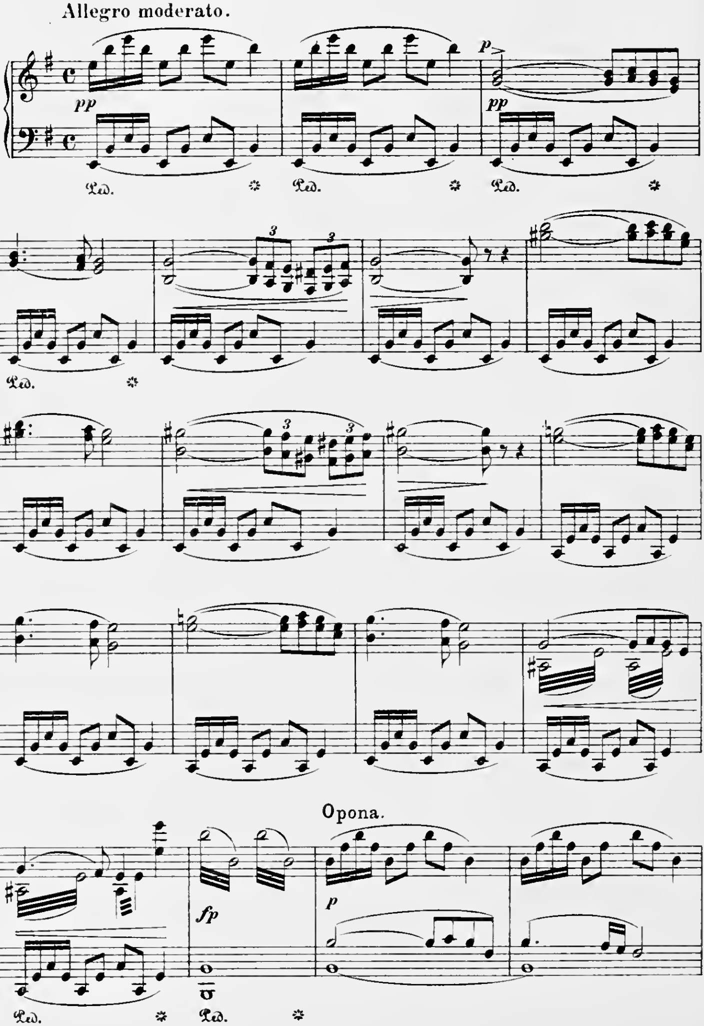

Mn.
lá - - - - - sku, svo - - - ji lásku mi da - ro -
ff
pp
Allegro con brio, quasi l'istesso tempo
(Chce pokleknout a uchopit ruku Dimitrovu, ten se však od ní odvrátí.)
val! O, bě - da,
p
f
ty se od - vra - ciš!
Vi =
Proč prá - vě teď mi ne - vě - - -
fz
Quasi Andante.
říš? Rci, jak tě přesvědči - ti mám? Při - kaž mi
pp

Mn.
jen, vše u-dě-lám, při-kaž mi jen, vše
u - dě - lám!
To nej-draž-ší
de poco a poco cresc. e
p
chci v o-běť dá - - ti, slyš te-dy slyš:
accel.
Chci se Ru-skou stá -
f
ff

Allegro con brio. (vleče se prosebně za Dimitrem.)
ti! O, Di_mi_tře, měj smi_lo_vá_ni,
Dimitrij (s opovržením).
Pros, pros, že_brej v prachu skloněna, pros, pros, žebrej v prachu skloněna, te_bou,
Allegro con brio.
měj, měj, měj, smi_lo_vá_ni měj, smi_lo_vá_ní
rit.
bi - dná, po_hr - dám, te - bou, - te_bou, bi - dná, teď po_hr_
Presto.
měj!
Dimitrij prudce odmršti Marinu, a hrdě odchází. Marina zničena klesá.
dám!
Presto.
Opona rychle padá.
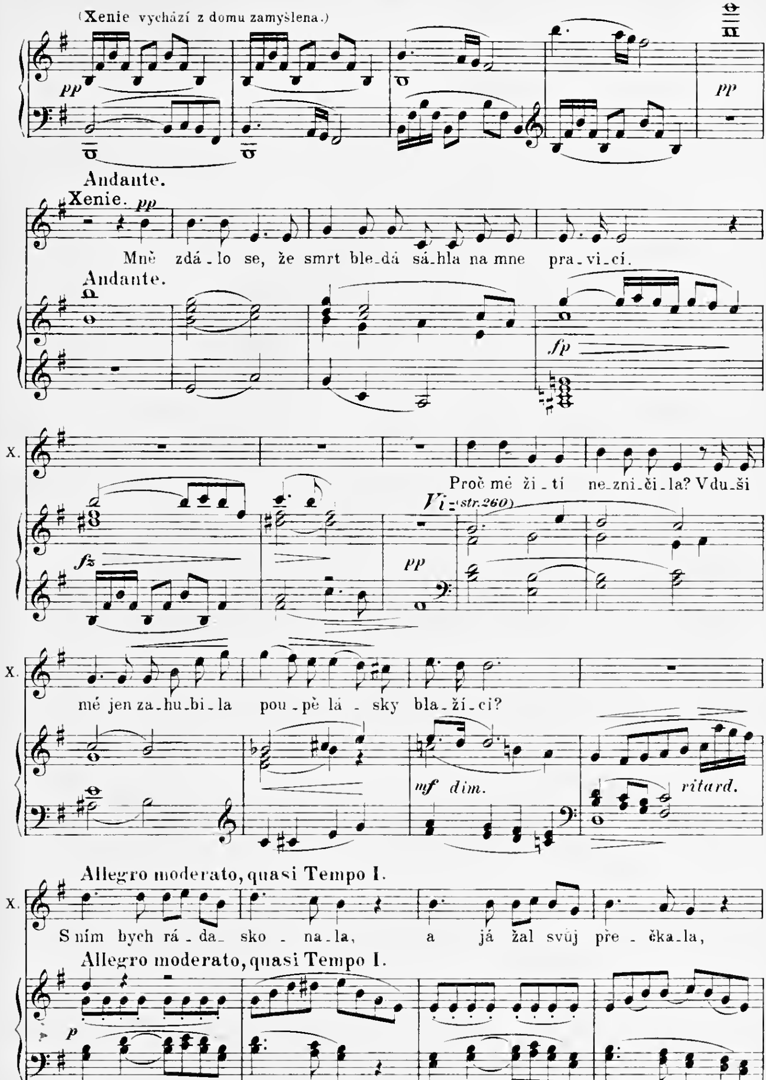
Jednání IV.
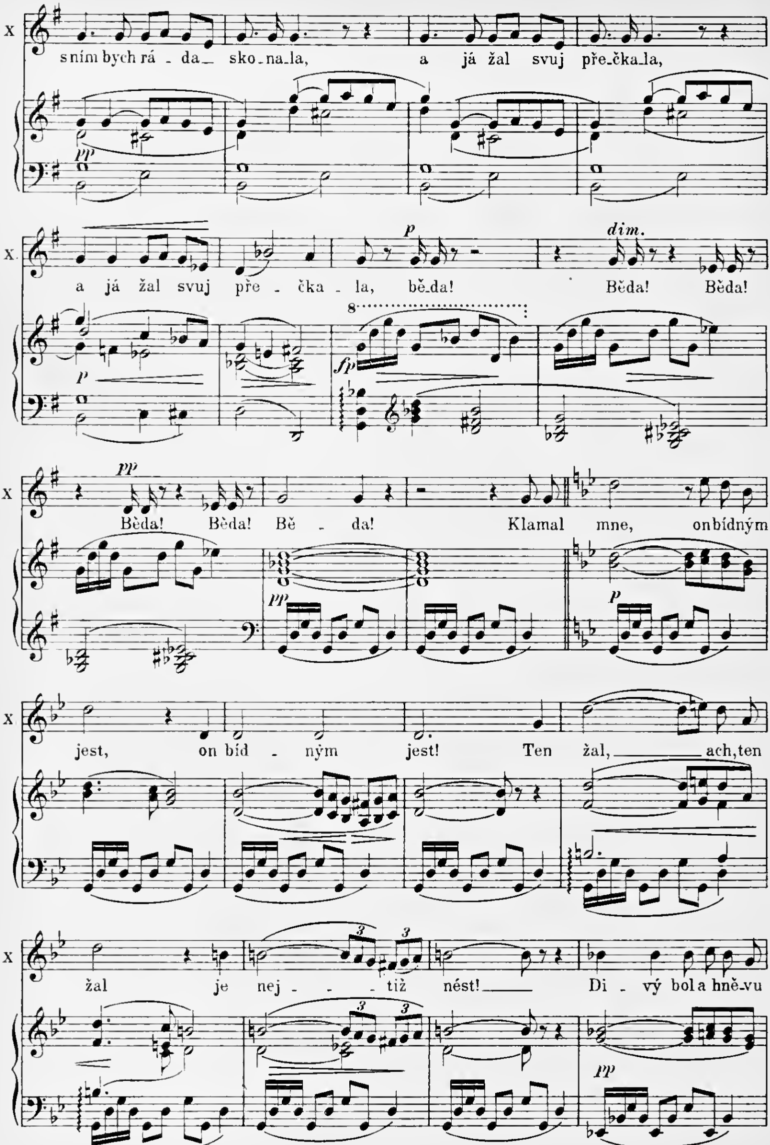
Nádvoří u domu Šujského, v pozadí mřížovým plotem oddělené od ulice za ním probíhající. Uprostřed plotu vstupní brána z ulice. V levo v popředí vyčnívá bokem Šujského dům se sestupem do nádvoří. v pravo stranou kaple, před ní kříž. V pozadí nádvoří osázeno něco stromů, skrze něž pohled na Kreml.
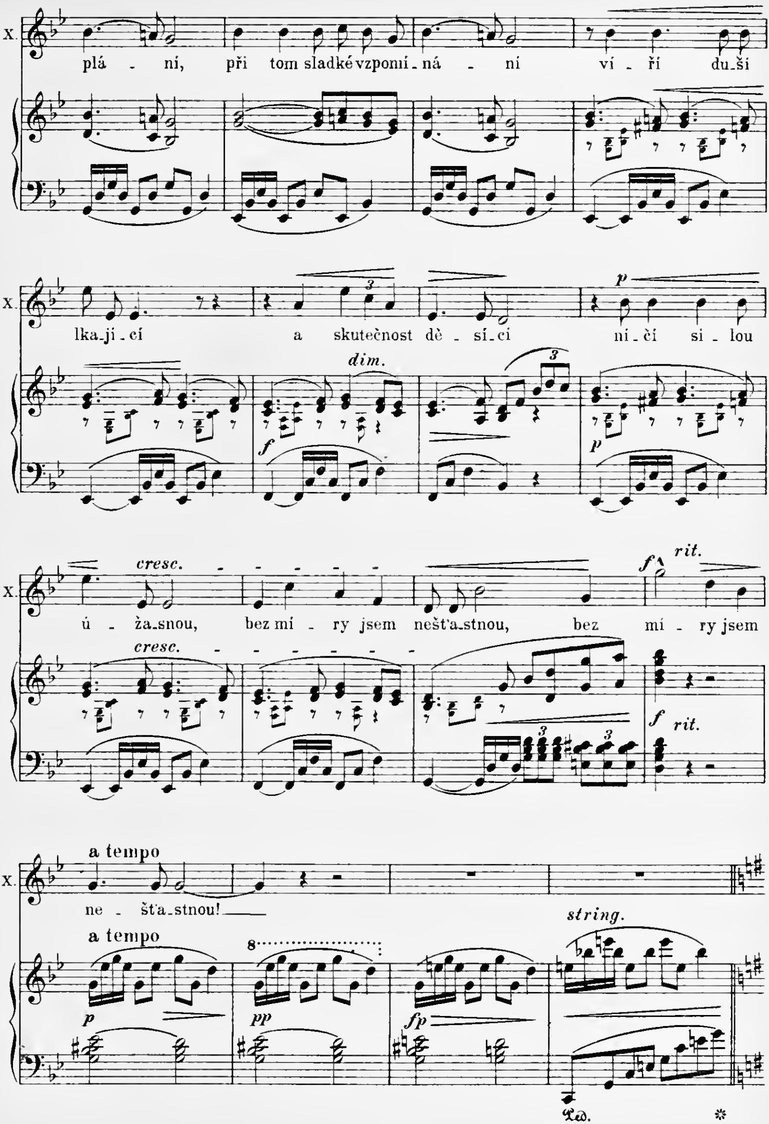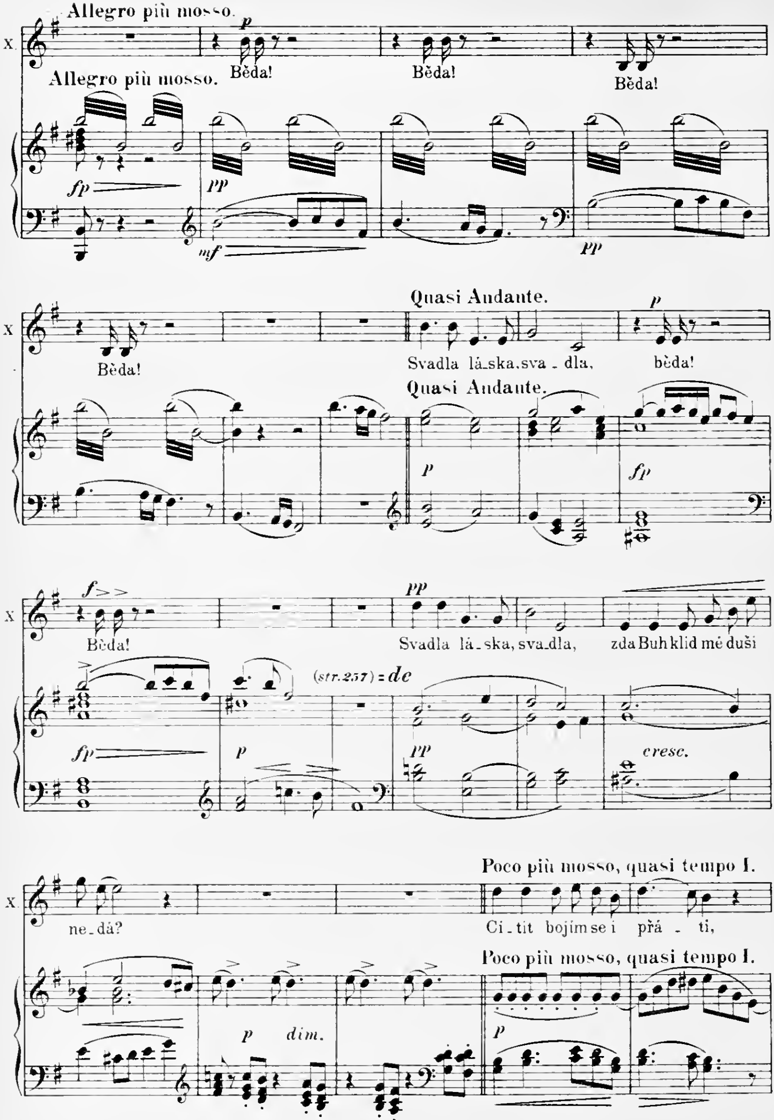

Výstup 1.
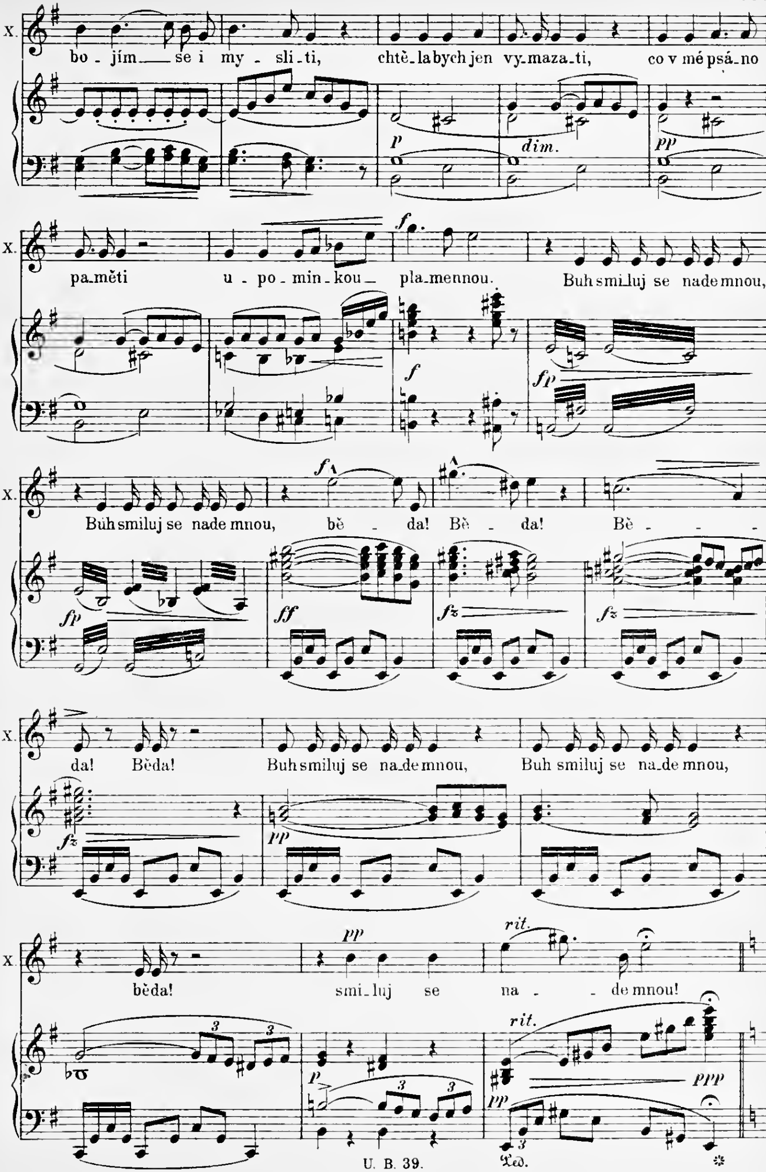
Xenie.

x
s ním bych rá - da - sko - na - la, a já žal svuj pře - čka - la,
pp
x.
a já žal svuj pře - čka - la, bě - da! Běda! Běda!
p
dim.
fp
x
Bèda! Bèda! Bě - da! Klamal mne, on bídným
pp
x
jest, on bíd - ným jest! Ten žal, ach, ten
x
žal je nej - - tiž nést! Di - vý bol a hně - vu
pp
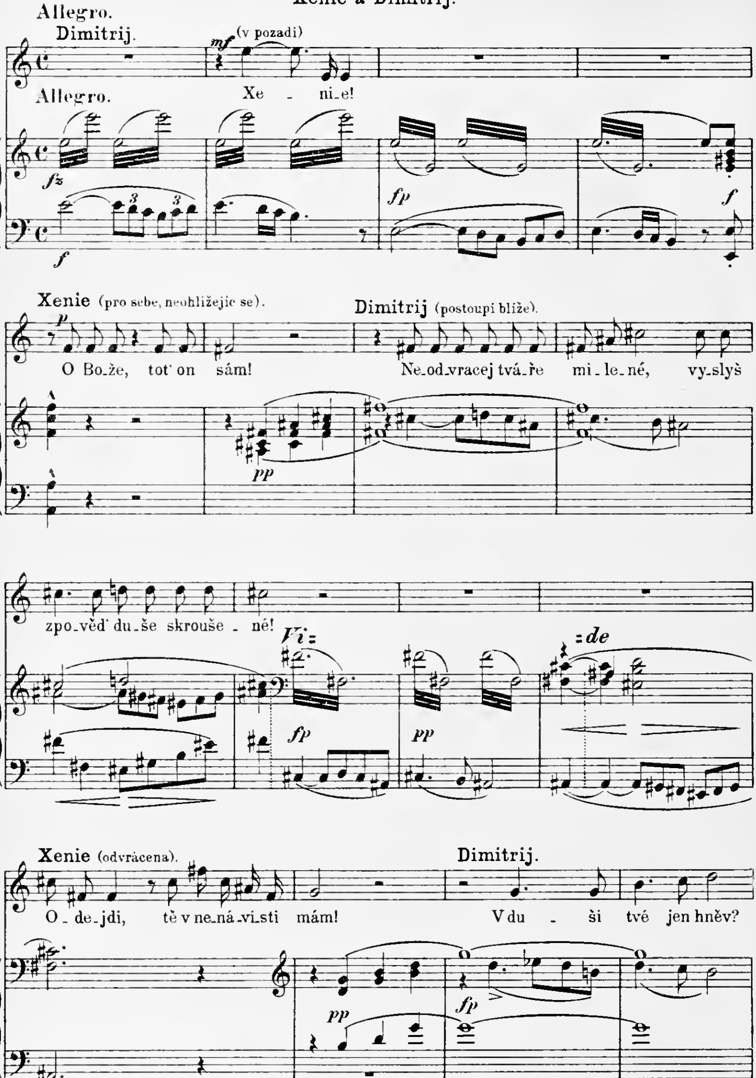

X.
plá - ní, při tom sladké vzpomí_ná - ní ví - ří du_ši
lka_ji_cí a skutečnost dě - sí_cí ni_čí si_lou
ú - ža_snou, bez mí - ry jsem nešťa_stnou, bez mí - ry jsem
ne - šťa_stnou!
dim.
cresc.
rit.
a tempo
string.
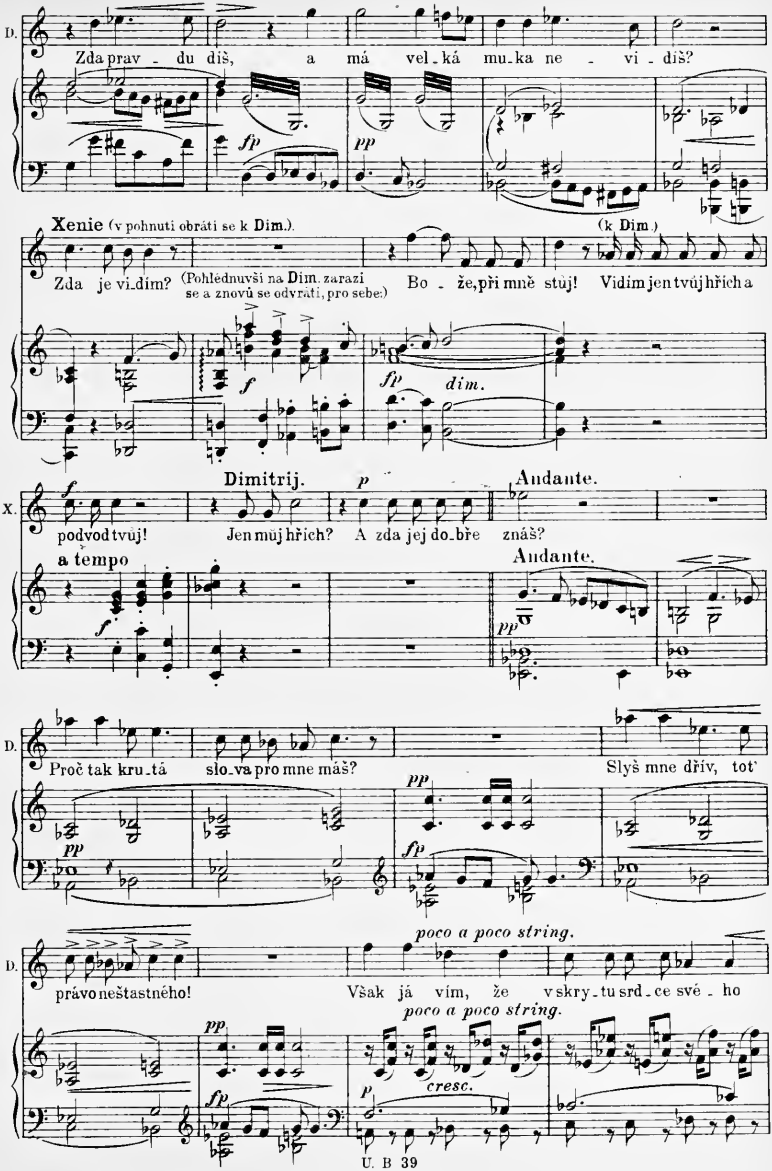

Allegro più mosso.
X
Běda! Běda! Běda!
Běda!
Quasi Andante.
Svadla lá_ska, sva_dla, běda!
Běda!
Svadla lá_ska, sva_dla, zda Buh klid mé duši
(str. 257) = de
cresc.
ne_dá?
Poco più mosso, quasi tempo I.
Ci_tit bojím se i přá_ti,
dim.
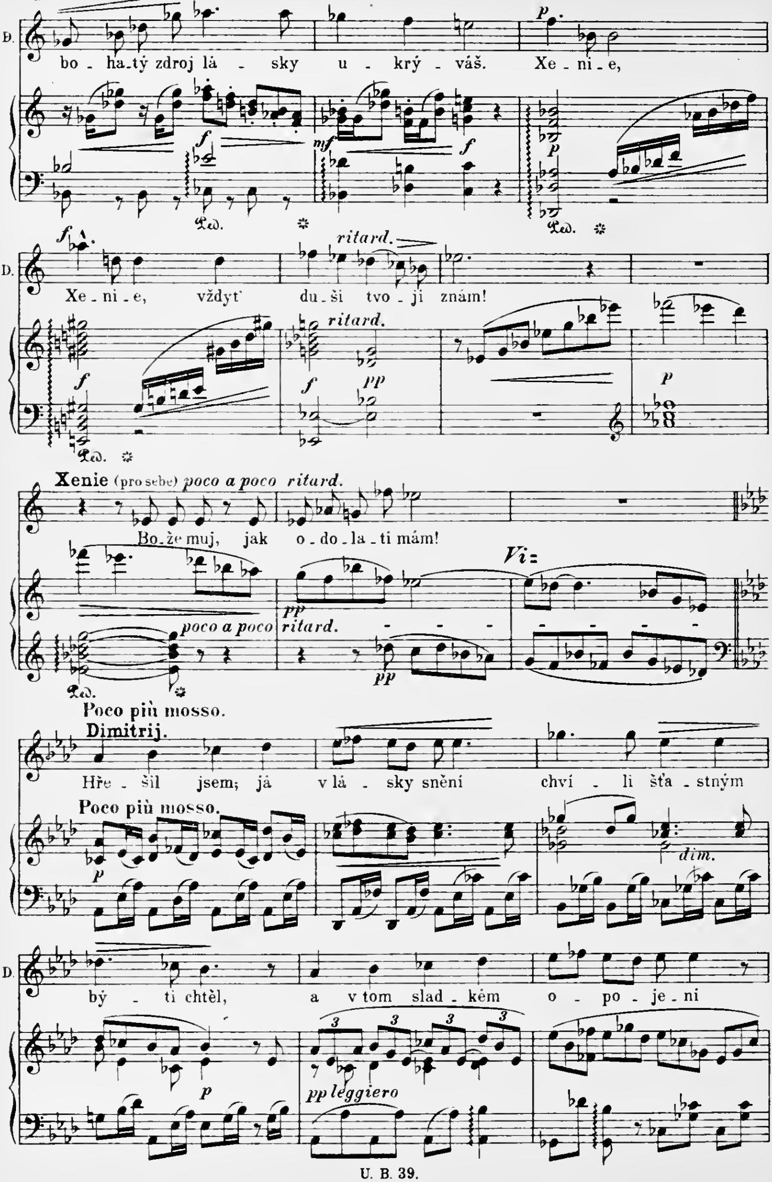

X.
bo - jím se i my - sli - ti, chtě - la bych jen vy - maza - ti, co v mé psá - no
p
dim.
pp
pa - měti u - po - min - kou - pla - mennou.
f
Buh smi - luj se nade mnou,
fp
Buh smiluj se nade mnou, bě - da! Bě - da! Bě - - -
ff
fz
da! Běda! Buh smiluj se na - de mnou, Buh smiluj se na - de mnou,
pp
bĕda! smi - luj se na - de mnou!
rit.
ppp
Ped.
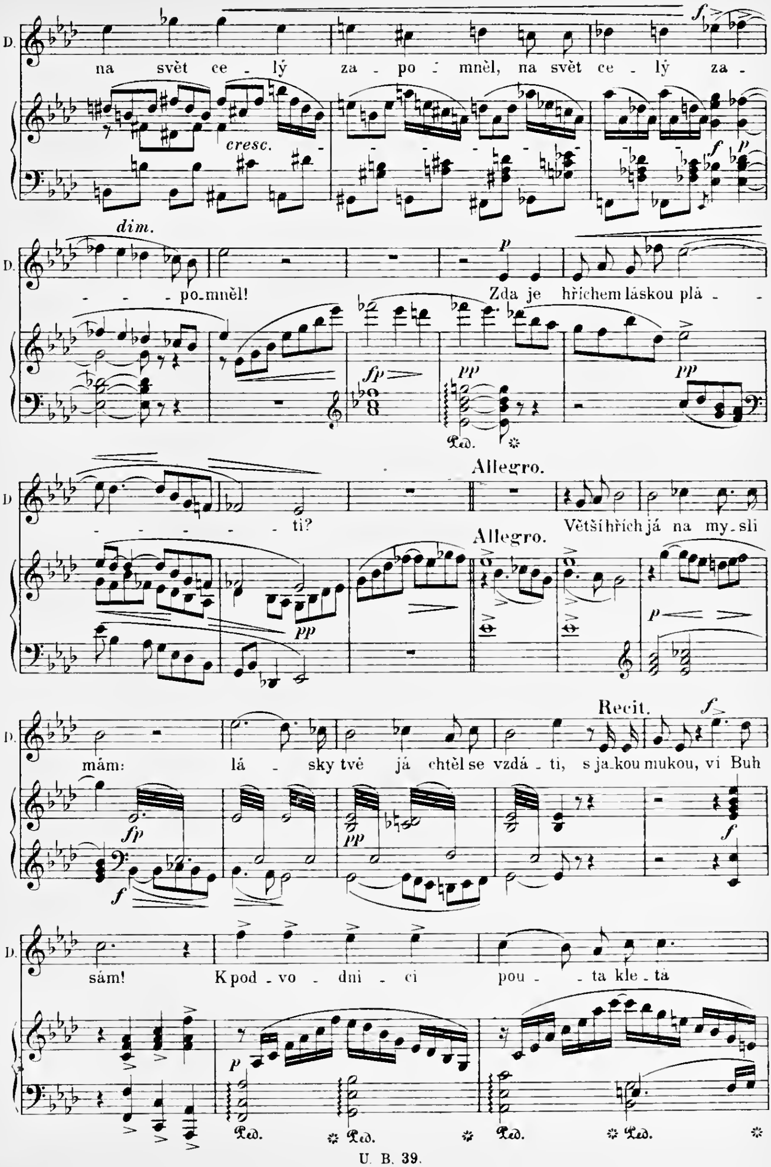
Výstup 2.
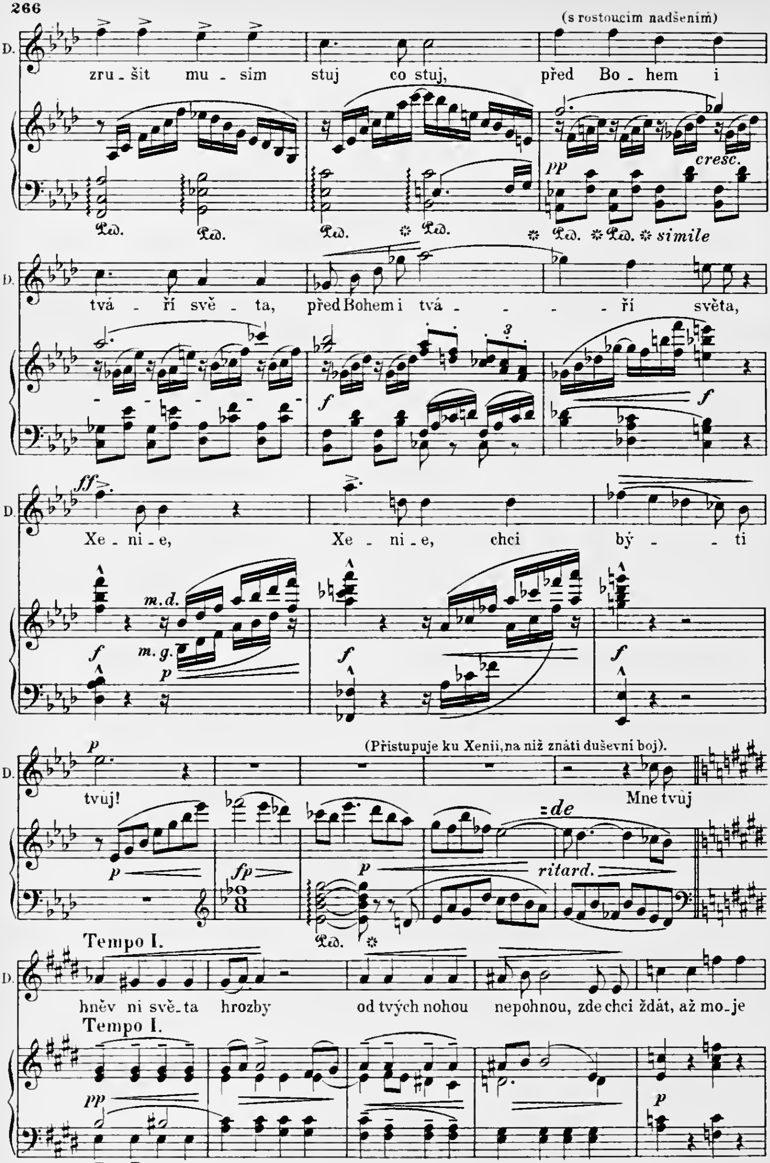
Xenie a Dimitrij.
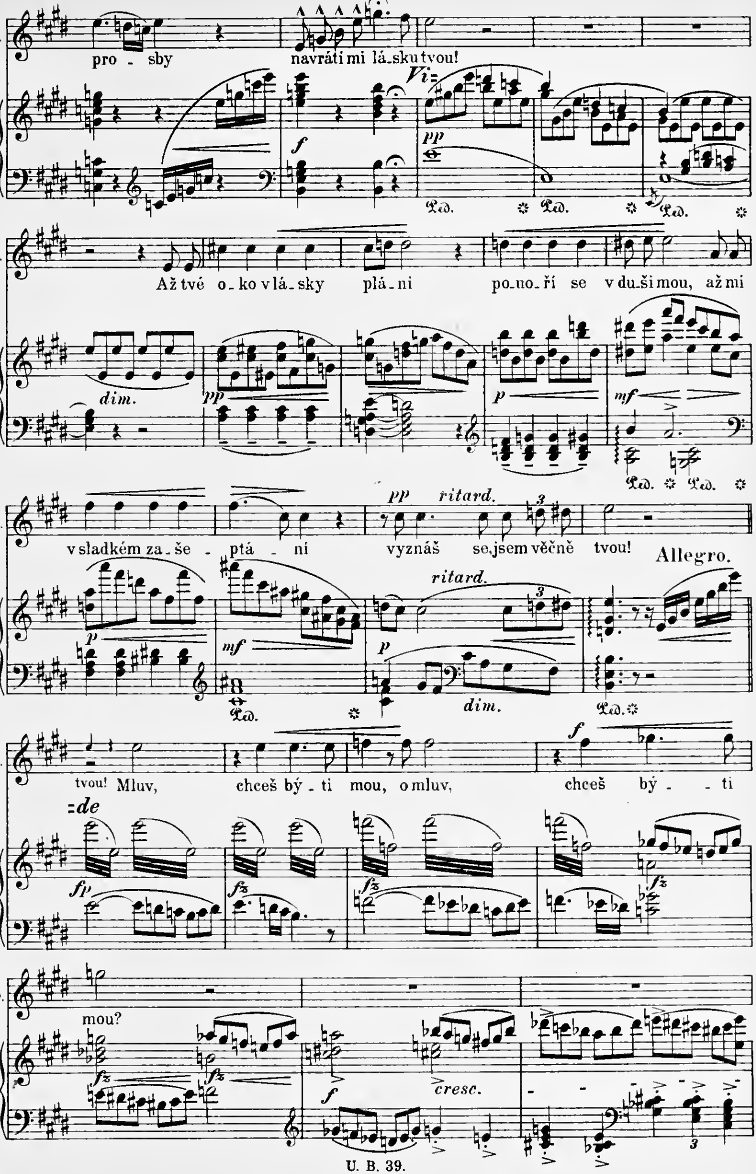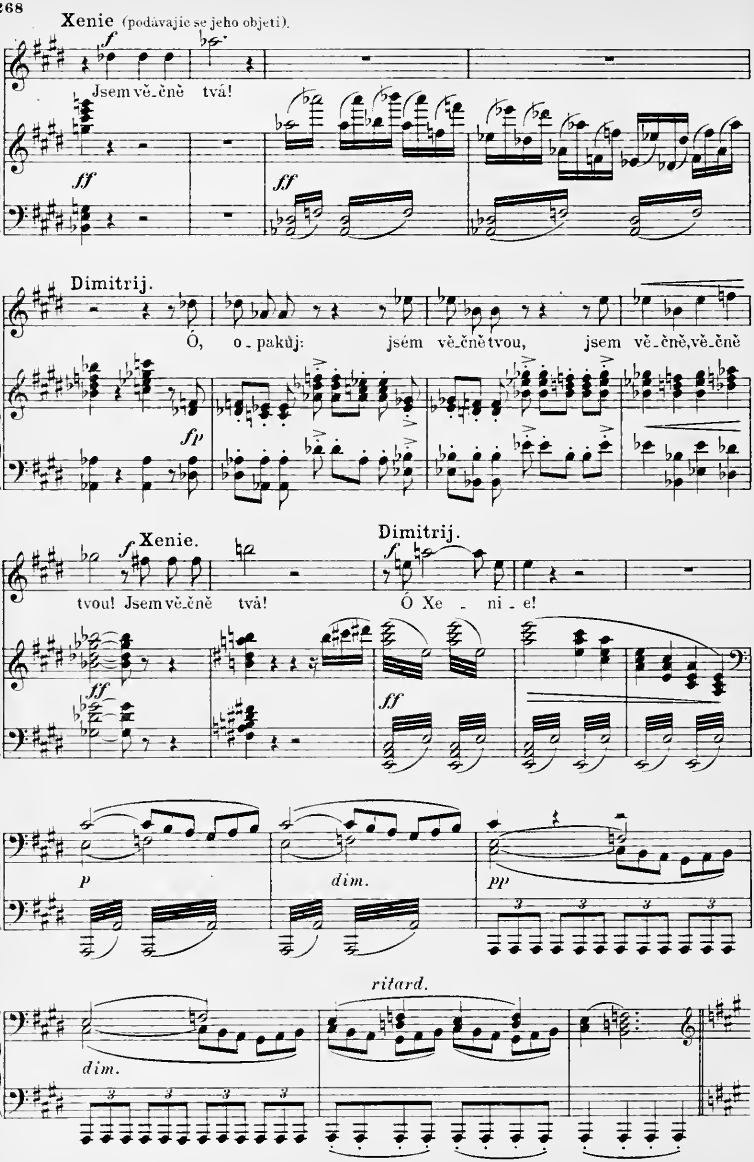

D.
Zda prav - du diš, a má vel-ká mu-ka ne - vi-díš?
fp
pp
Xenie (v pohnutí obrátí se k Dim.).
Zda je vi-dím? (Pohlédnuvši na Dim. zarazí se a znovu se odvrátí, pro sebe:)
Bo - že, při mně stůj!
(k Dim.)
Vidím jen tvůj hřích a
f
fp
dim.
X.
f
podvod tvůj!
Dimitrij.
Jen můj hřích?
p
A zda jej do-bře znáš?
Andante.
a tempo
f
pp
D.
Proč tak kru-tá slo-va pro mne máš?
Slyš mne dřív, toť
pp
fp
D.
právo neštastného!
poco a poco string.
Však já vím, že v skry-tu srd-ce své-ho
poco a poco string.
pp
fp
p
cresc.
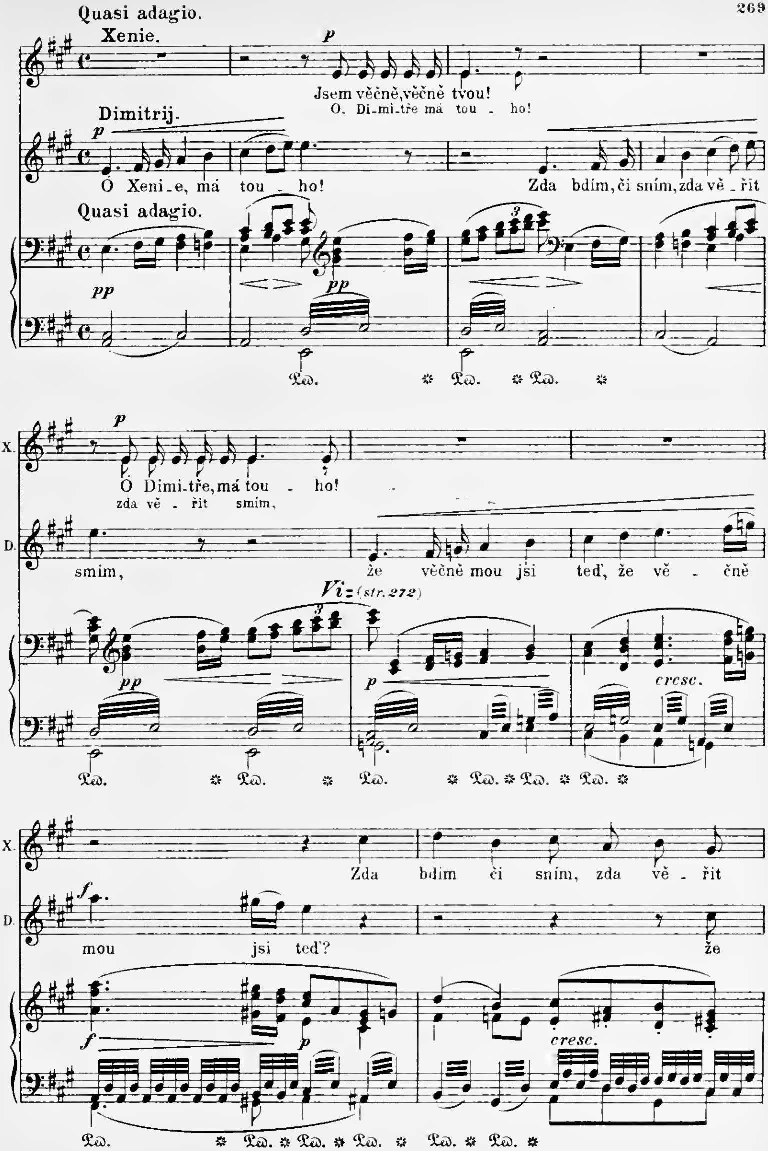

D.
bo - ha - tý zdroj lá - sky u - krý - váš. Xe - ni - e,
Xe - ni - e, vždyť du - ši tvo - ji znám!
ritard.
Xenie (pro sebe) poco a poco ritard.
Bo - že muj, jak o - do - la - ti mám!
Vi=
poco a poco ritard.
Poco più mosso.
Dimitrij.
Hře - šil jsem; já v lá - sky snění chví - li šťa - stným
Poco più mosso.
dim.
bý - ti chtěl, a v tom slad - kém o - po - je - ni
pp leggiero
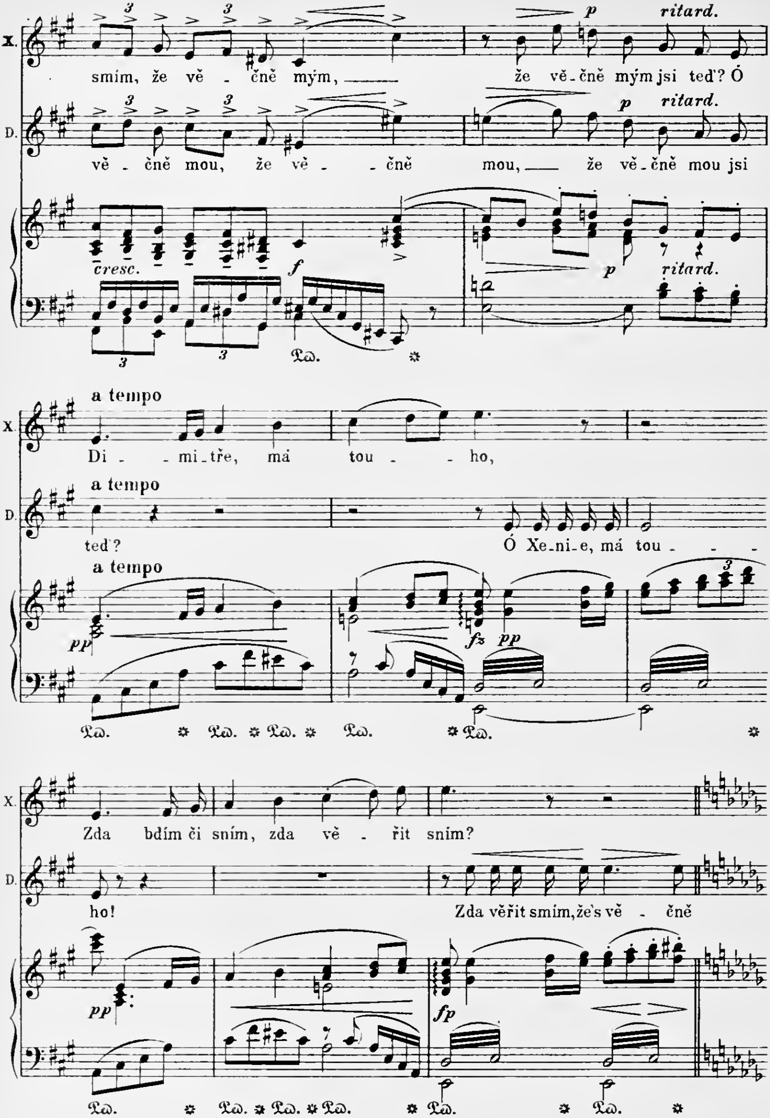

D.
na svět ce - lý za - po - mněl, na svět ce - lý za -
cresc.
dim.
- - po_mněl! Zda je hřichem láskou plá - - - - - - - ti?
Allegro.
Větší hřich já na my_sli
mám: lá - sky tvé já chtěl se vzdá - ti, s ja_kou mukou, ví Buh
Recit.
sám! K pod - vo - dni - ci pou - ta kle_tá
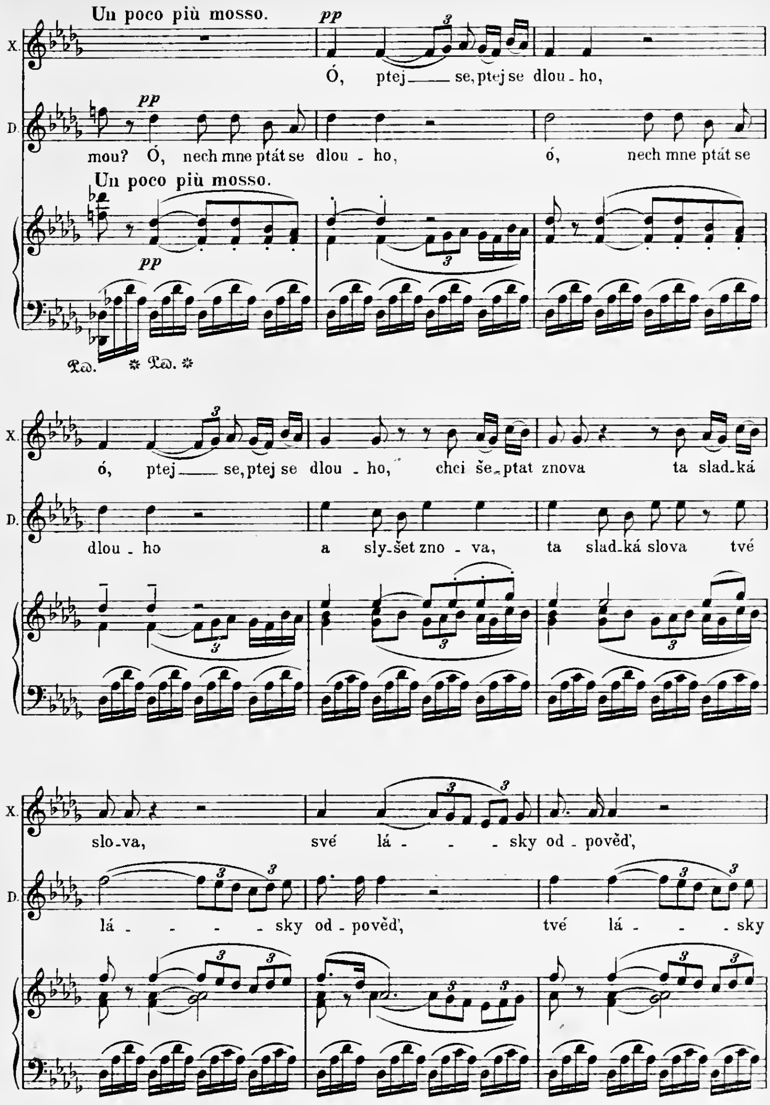

(s rostoucim nadšenim)
D.
zru_šit mu_sim stuj co stuj, před Bo_hem i
tvá_ří svě_ta, před Bohem i tvá_ _ _ _ří světa,
Xe_ni_e, Xe_ni_e, chci bý_ _ti
tvůj!
(Přistupuje ku Xenii, na niž znáti duševní boj).
Mne tvůj
Tempo I.
hněv ni svě_ta hrozby od tvých nohou nepohnou, zde chci ždát, až mo_je
pp
cresc.
simile
ff
m.d.
m.g.
f
p
fp
ritard.
Tempo I.
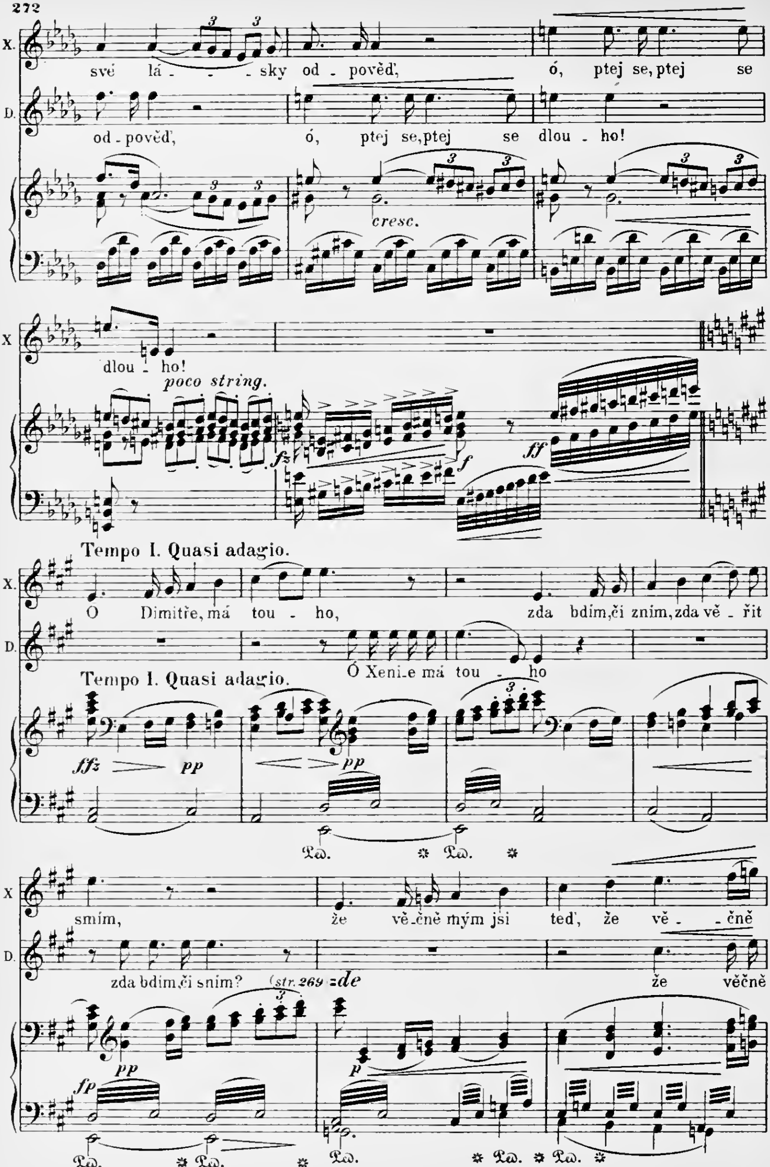

D.
pro - sby navráti mi lá_sku tvou!
Vi=
f
pp
Až tvé o_ko v lá_sky plá_ni po_no_ří se v du_ši mou, až mi
dim.
pp
p
mf
v sladkém za_še - ptá - ní vyznáš se, jsem věčně tvou!
pp ritard.
ritard.
Allegro.
p
mf
dim.
tvou! Mluv, chceš bý - ti mou, o mluv, chceš bý - ti
=de
fp
fz
f
mou?
cresc.
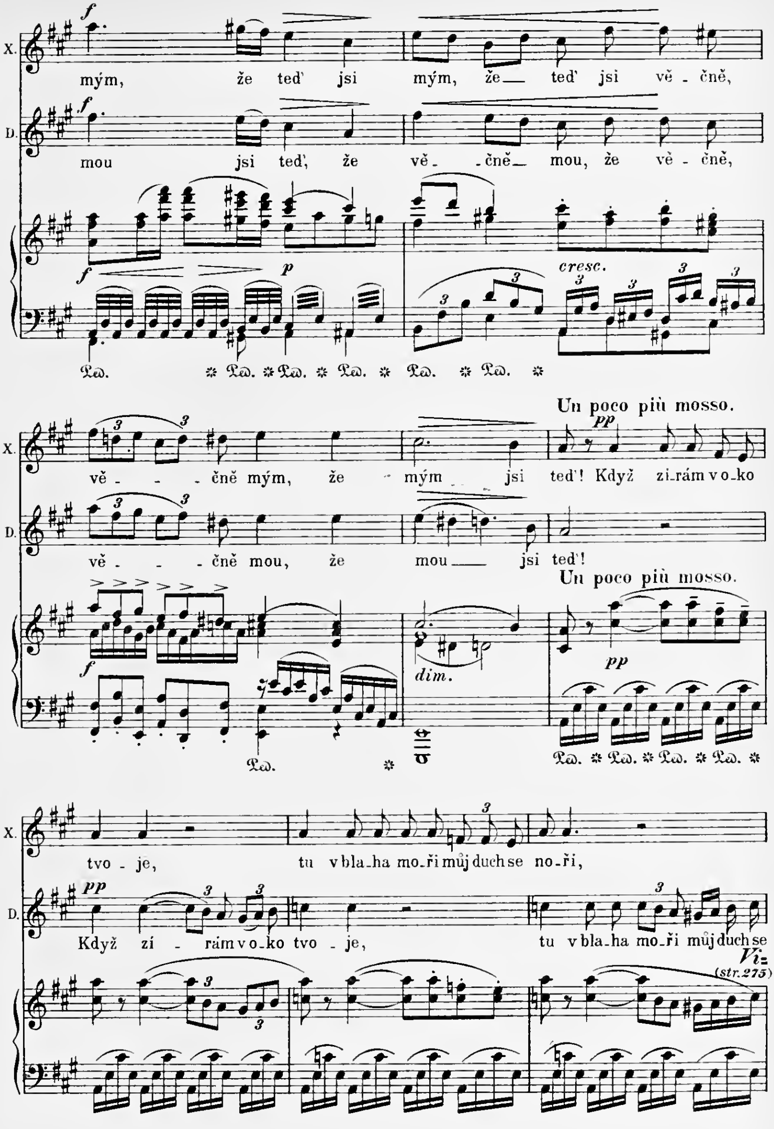

Xenie (podávajíc se jeho objetí).
Jsem věčně tvá!
Dimitrij.
Ó, o_pakuj: jsém vě_čně tvou, jsem vě_čně, vě_čně
tvou!
Xenie.
Jsem vě_čně tvá!
Dimitrij.
Ó Xe - ni - e!
D.
ritard.

Quasi adagio.
Xenie.
Jsem věčně, věčně tvou!
O, Di-mi-tře má tou - ho!
Dimitrij.
Ó Xeni-e, má tou - ho!
Zda bdím, či sním, zda vě - řit
Quasi adagio.
X.
Ó Dimi-tře, má tou - ho!
zda vě - řit smím,
D.
smím, že věčně mou jsi teď, že vě - čně
Vi = (str. 272)
cresc.
Zda bdim či snim, zda vě - řit
mou jsi teď? že
cresc.
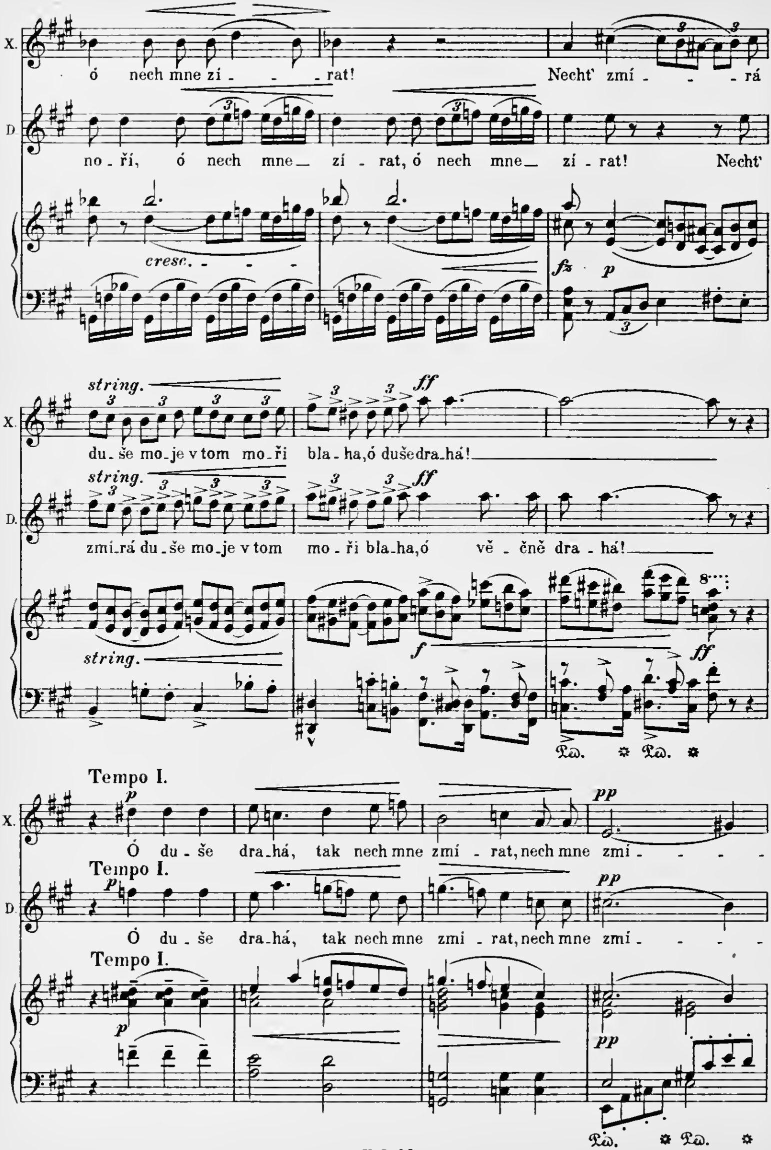

X.
smím, že vě - čně mým, že vě-čně mým jsi teď? Ó
p ritard.
D.
vě - čně mou, že vě - - čně mou, že vě-čně mou jsi
p ritard.
cresc. f p ritard.
a tempo
Di - mi-tře, má tou - - ho,
ted'? Ó Xe-ni-e, má tou - - -
pp fz pp
Zda bdím či sním, zda vě - řit smím?
ho!
Zda věřit smím, že's vě - čně
pp fp
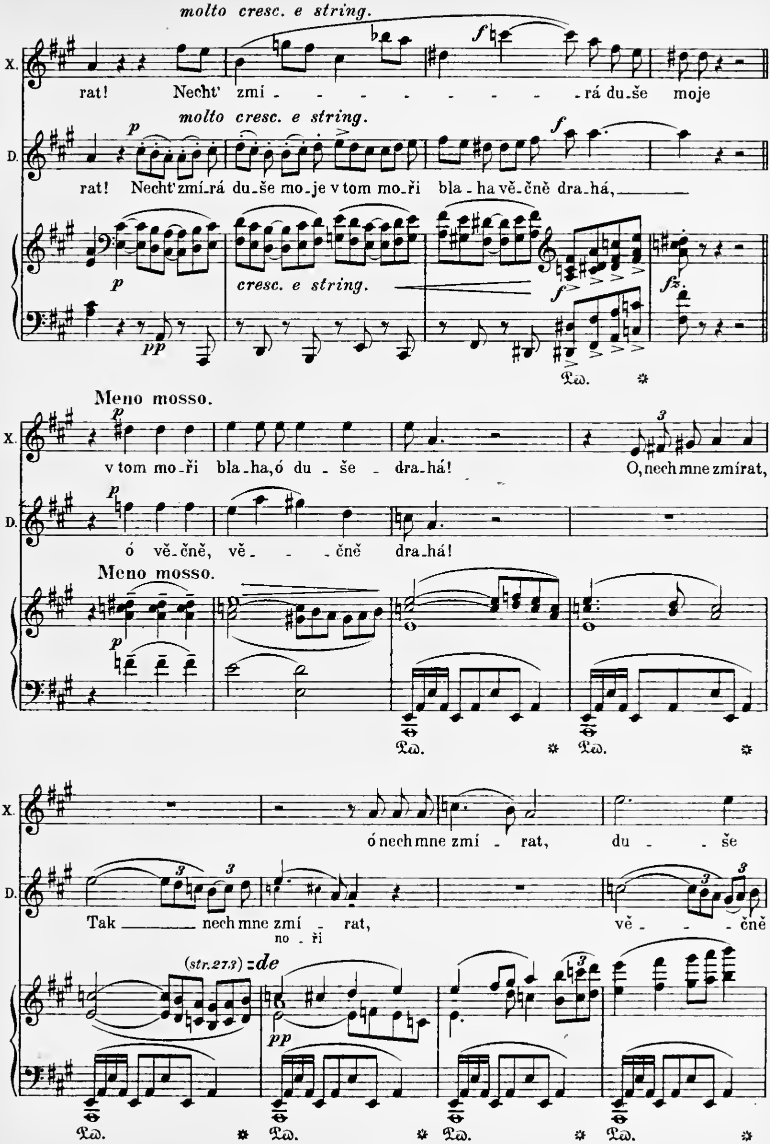

Un poco più mosso.
pp
X.
Ó, ptej se, ptej se dlou - ho,
D.
mou? Ó, nech mne ptát se dlou - ho, ó, nech mne ptát se
Un poco più mosso.
X.
ó, ptej se, ptej se dlou - ho, chci še - ptat znova ta slad - ká
D.
dlou - ho a sly - šet zno - va, ta slad - ká slova tvé
X.
slo - va, své lá - - - sky od - pověď,
D.
lá - - - - sky od - pověď, tvé lá - - - sky
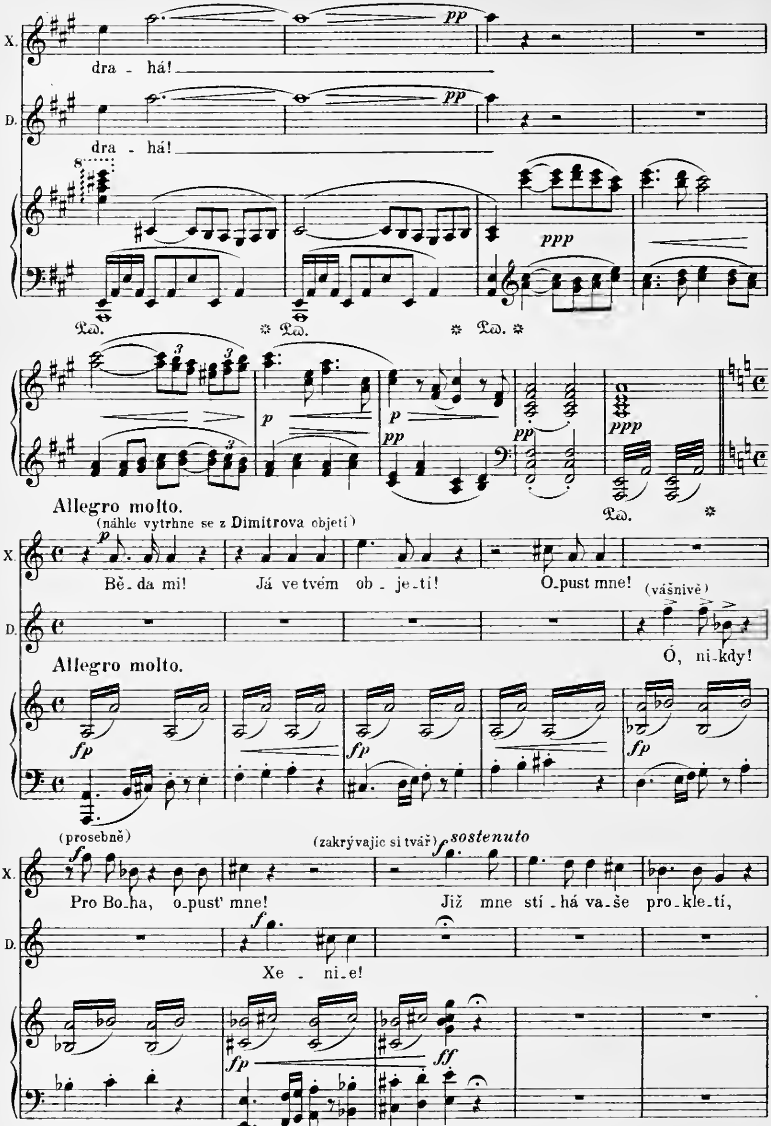

X.
své lá - - sky od - pověď,
ó, ptej se, ptej se
D.
od - pověď,
ó, ptej se, ptej se dlou - ho!
cresc.
X
dlou - ho!
poco string.
fz
f
ff
Tempo I. Quasi adagio.
X.
Ó Dimitře, má tou - ho,
zda bdím, či zním, zda vě - řit
D.
Ó Xeni-e má tou - ho
Tempo I. Quasi adagio.
ffz
pp
pp
X
smím,
že vě-čně mým jsi teď, že vě - - čně
D.
zda bdím, či sním?
(str. 269 =de
že věčně
pp
fp
p
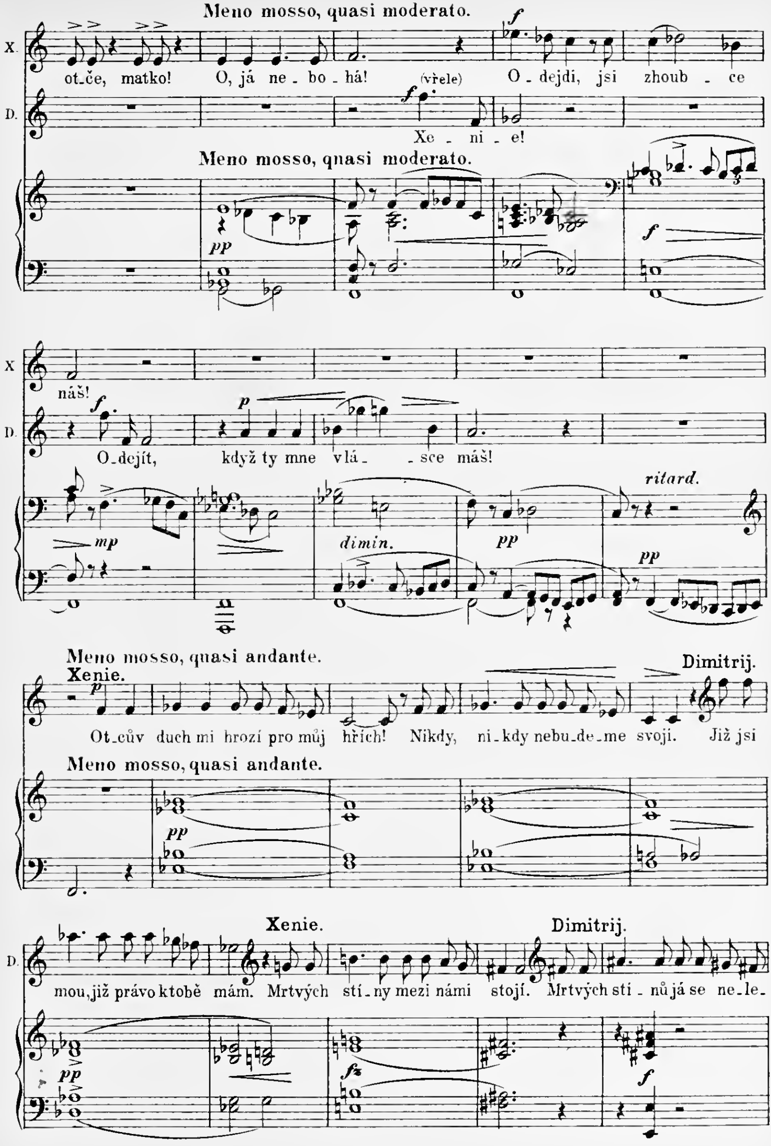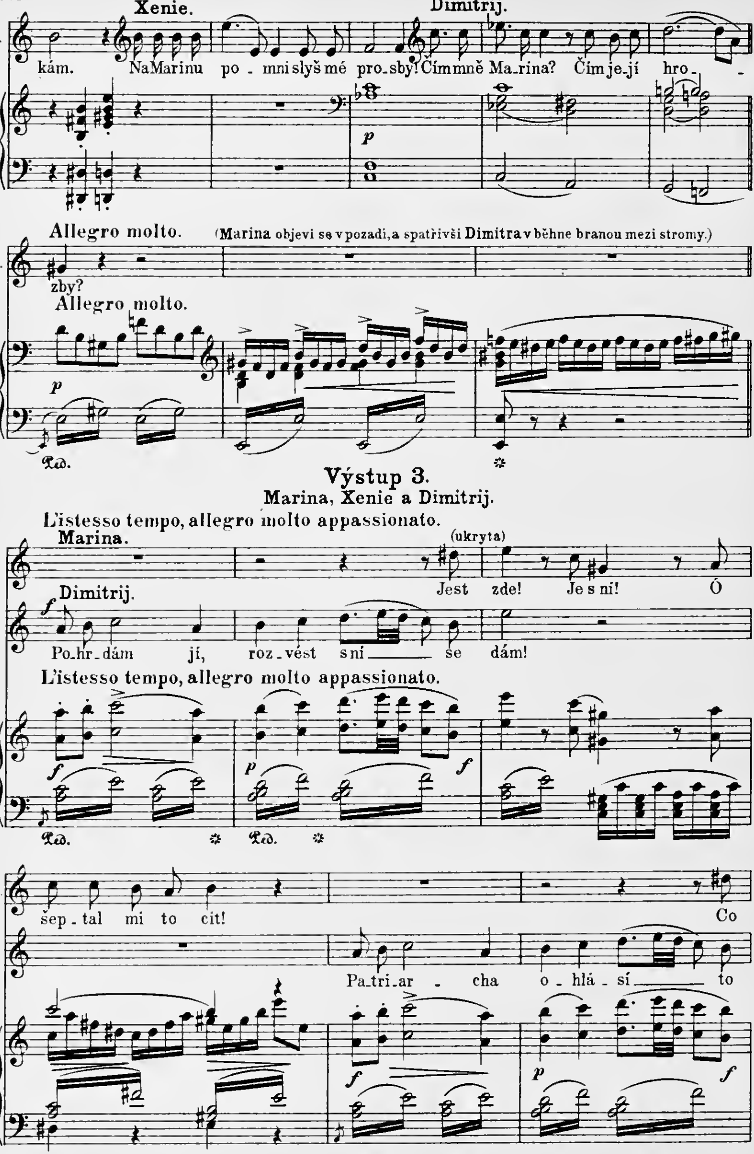

X.
mým, že teď jsi mým, že teď jsi vě - čně,
D.
mou jsi teď, že vě - čně mou, že vě - čně,
cresc.
Un poco più mosso.
vě - čně mým, že mým jsi teď! Když zi-rám vo-ko
vě - čně mou, že mou jsi teď!
Un poco più mosso.
dim.
tvo - je, tu v bla-ha mo-ři můj duch se no-ři,
Když zí - rám vo-ko tvo - je, tu v bla-ha mo-ři můj duch se
Vi=
(str. 275)
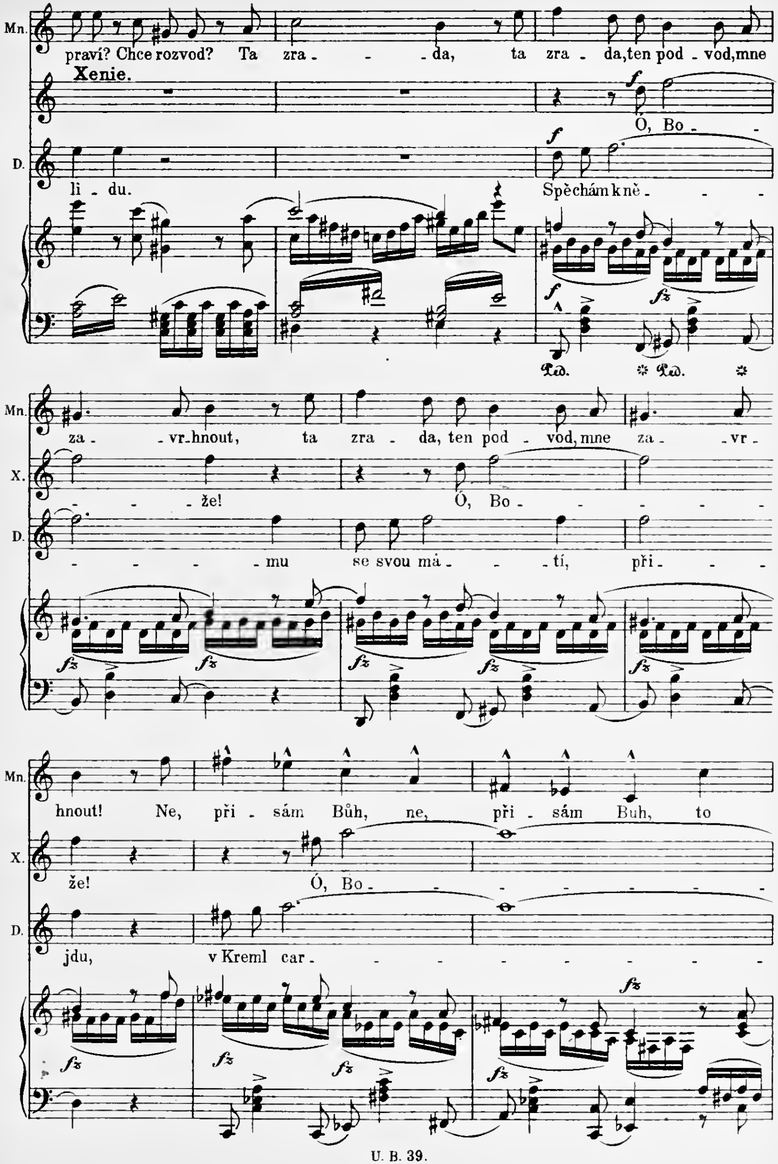

X.
ó nech mne zí - - - rat! Nechť zmí - - rá
D.
no - ří, ó nech mne zí - rat, ó nech mne zí - rat! Nechť
cresc.
fz p
string.
X.
du - še mo - je v tom mo - ři bla - ha, ó duše dra - há!
string.
ff
D.
zmí - rá du - še mo - je v tom mo - ři bla - ha, ó vě - čně dra - há!
string.
f
ff
Tempo I.
p
X.
Ó du - še dra - há, tak nech mne zmí - rat, nech mne zmí - - - -
pp
Tempo I.
D.
Ó du - še dra - há, tak nech mne zmi - rat, nech mne zmí - - - -
Tempo I.
p
pp
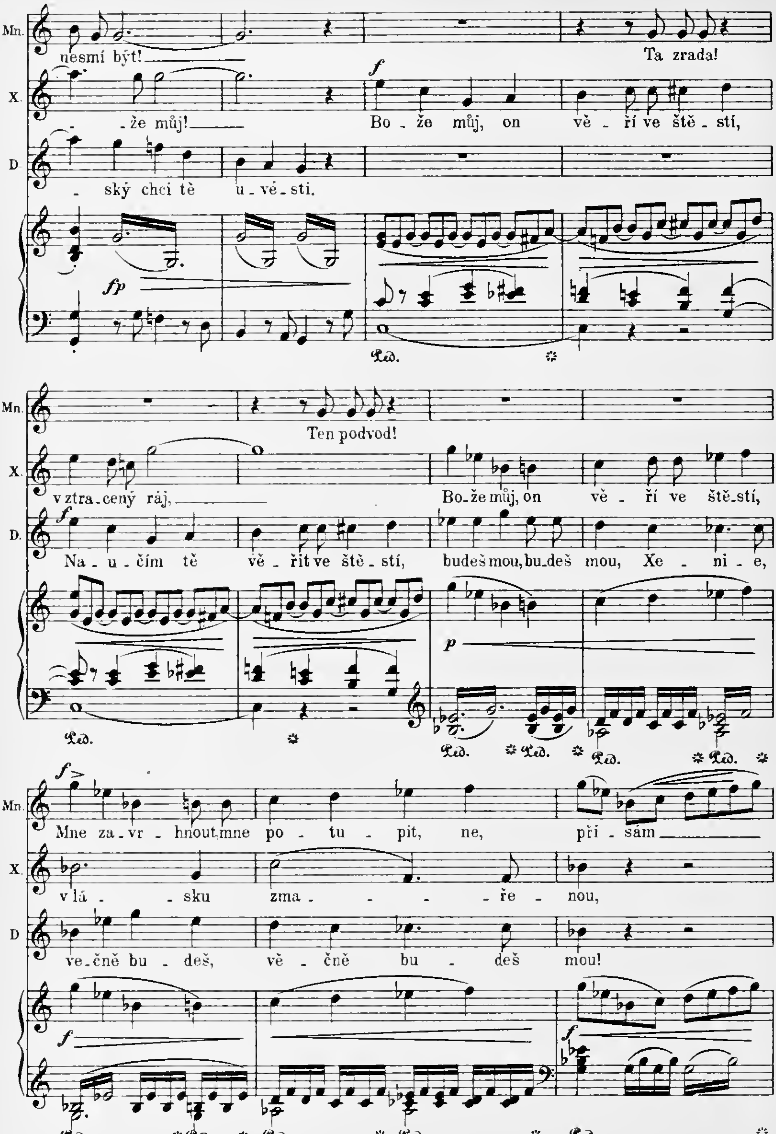

molto cresc. e string.
X.
rat! Necht' zmí - - - - - - - - - - rá du-še moje
molto cresc. e string.
D.
rat! Necht' zmí-rá du-še mo-je v tom mo-ři bla-ha věčně dra-há,
p
cresc. e string.
f
fz.
pp
Meno mosso.
v tom mo-ři bla-ha, ó du - še - dra-há!
O, nech mne zmírat,
ó vě-čně, vě - - - čně dra-há!
Meno mosso.
ó nech mne zmí - rat, du - - še
Tak nech mne zmí - rat,
no - ři
vě - - - čně
(str. 273) =de
pp
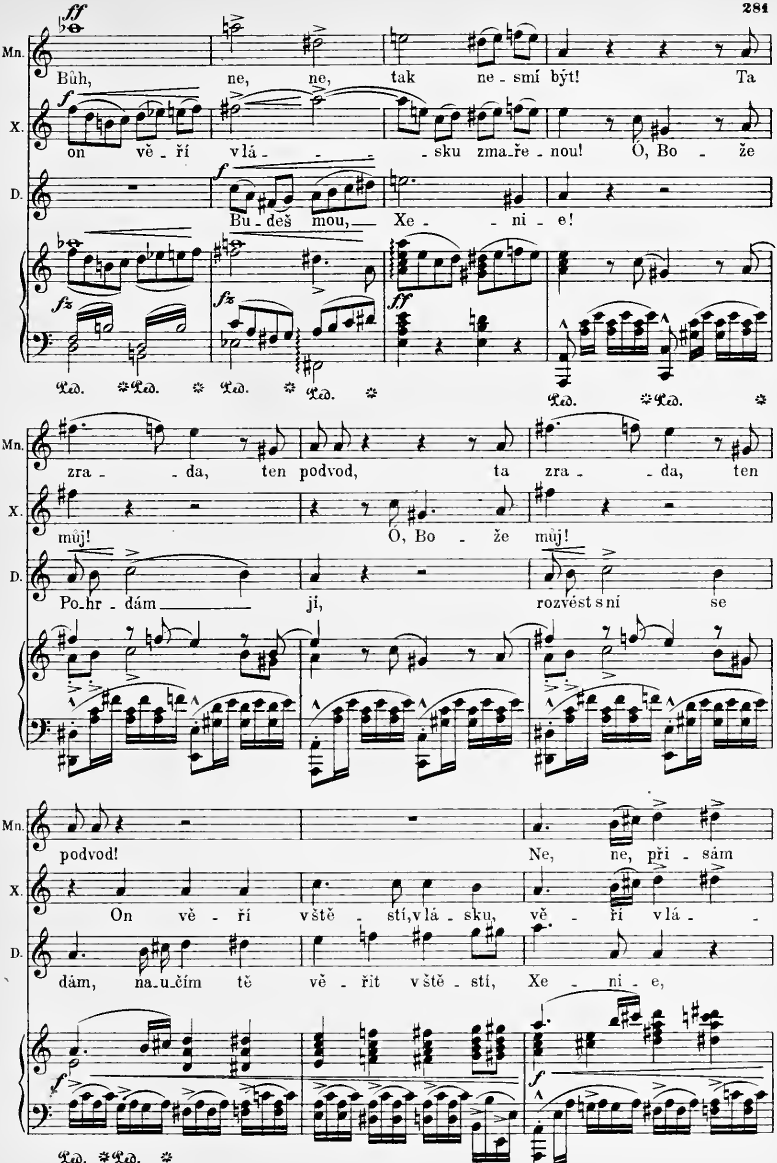

X.
dra - há!
D.
dra - há!
Allegro molto.
(náhle vytrhne se z Dimitrova objetí)
Bě - da mi! Já ve tvém ob - je - tí! O - pust mne!
(vášnivě)
Ó, ni - kdy!
Allegro molto.
(prosebně)
Pro Bo - ha, o - pusť mne!
(zakrývajíc si tvář)
sostenuto
Již mne stí - há va - še pro - kle - tí,
Xe - ni - e!
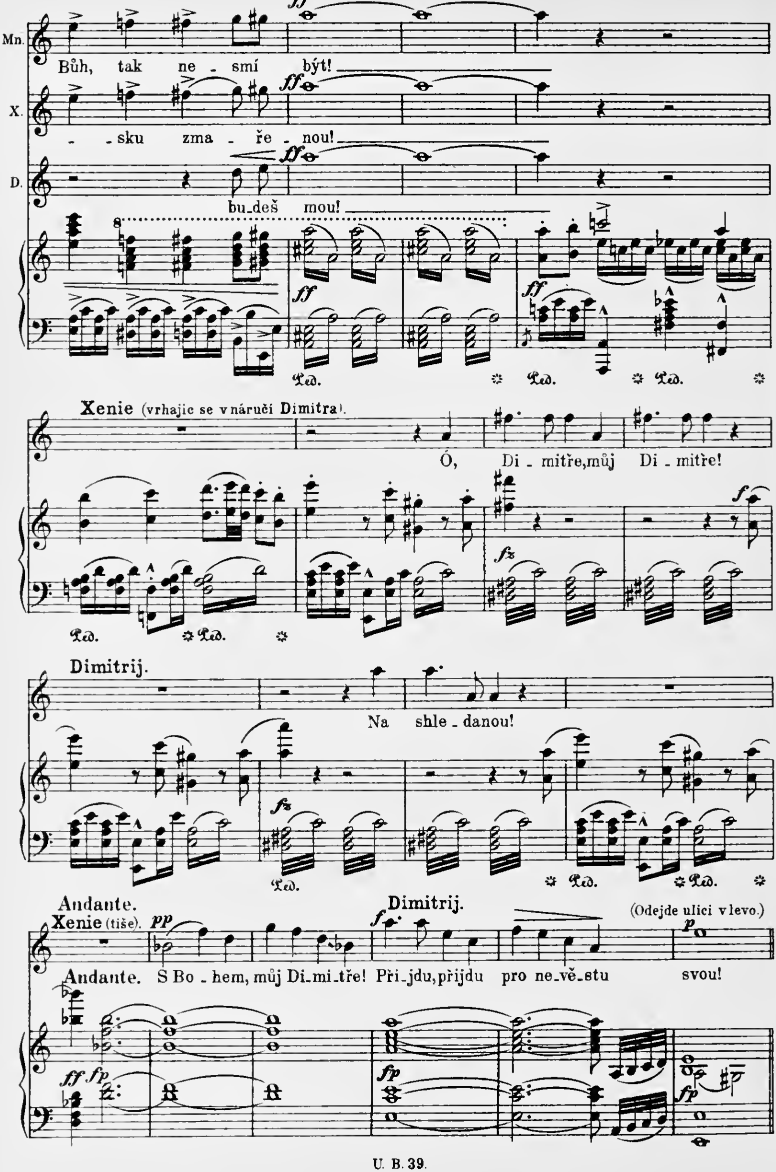

Meno mosso, quasi moderato.
X.
ot_če, matko! O, já ne_bo_há! (vřele) O_dejdi, jsi zhoub_ce
D.
Xe_ni_e!
Meno mosso, quasi moderato.
X
náš!
D.
O_dejít, když ty mne vlá_sce máš!
ritard.
dimin.
Meno mosso, quasi andante.
Xenie.
Ot_cův duch mi hrozí pro můj hřích! Nikdy, ni_kdy nebu_de_me svoji.
Dimitrij.
Již jsi
Meno mosso, quasi andante.
D.
mou, již právo k tobě mám.
Xenie.
Mrtvých stí_ny mezi námi stojí.
Dimitrij.
Mrtvých stí_nů já se ne_le_
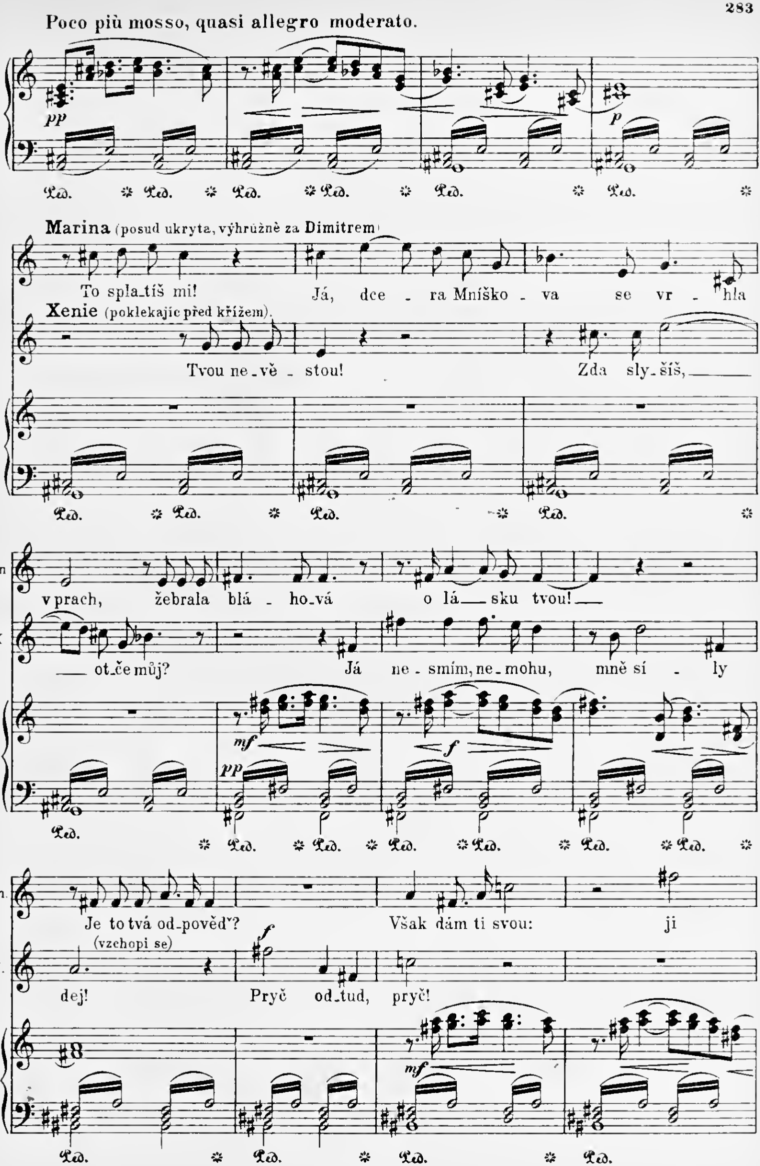

Xenie.
Dimitrij.
D.
kám. Na Marinu po - mni slyš mé pro_sby! Čím mně Ma_rina? Čím je_jí hro -
p
Allegro molto.
(Marina objeví se v pozadí, a spatřivši Dimitra v běhne branou mezi stromy.)
X.
zby?
Allegro molto.
p
Výstup 3.
Marina, Xenie a Dimitrij.
L'istesso tempo, allegro molto appassionato.
Marina.
(ukryta)
Jest zde! Je s ní! Ó
Dimitrij.
f
Po_hr_dám jí, roz_vést s ní se dám!
L'istesso tempo, allegro molto appassionato.
f
p
f
Mn.
šep - tal mi to cit!
Co
D.
Pa_tri_ar - cha o - hlá - sí to
f
p
f
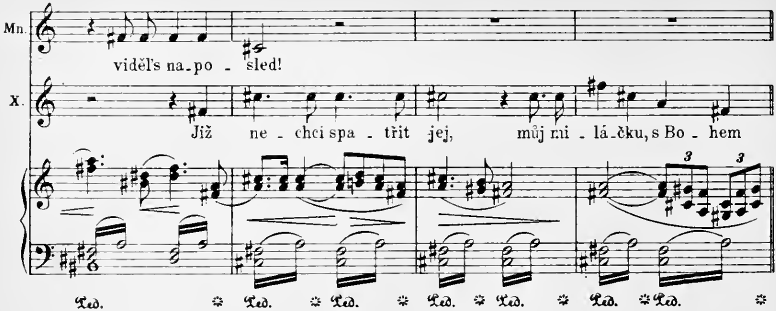

Mn.
praví? Chce rozvod? Ta zra - - da, ta zra - da, ten pod - vod, mne
Xenie.
Ó, Bo -
D.
li - du. Spěchám kně - - -
Mn.
za - vr - hnout, ta zra - da, ten pod - vod, mne za - vr -
X.
- - že! Ó, Bo - - - - -
D.
- - - mu se svou ma - - tí, při - - -
Mn.
hnout! Ne, při - sám Bůh, ne, při - sám Bůh, to
X.
že! Ó, Bo - - - - - -
D.
jdu, v Kreml car - - - - - - - -

Mn.
X.
D.
nesmí být!
Ta zrada!
- že můj!
Bo - že můj, on vě - ří ve ště - stí,
- ský chci tě u - vé - sti.
fp
f
Ten podvod!
v ztra - cený ráj,
Bo - že můj, on vě - ří ve ště - stí,
Na - u - čím tě vě - řit ve ště - stí, budeš mou, bu - deš mou, Xe - ni - e,
p
Mne za - vr - hnout, mne po - tu - pit, ne, při - sám
v lá - sku zma - ře - nou,
ve - čně bu - deš, vě - čně bu - deš mou!

Mn.
Bůh, ne, ne, tak ne - smí být! Ta
X.
on vě - ří vlá - - - sku zma - ře - nou! Ó, Bo - že
D.
Bu - deš mou, Xe - - ni - e!
Mn.
zra - - da, ten podvod, ta zra - - da, ten
X.
můj! Ó, Bo - že můj!
D.
Po - hr - dám ji, rozvést s ní se
Mn.
podvod! Ne, ne, při - sám
X.
On vě - ří vště - stí, v lá - sku, vě - ří v lá -
D.
dám, na - u - čím tě vě - řit vště - stí, Xe - ni - e,
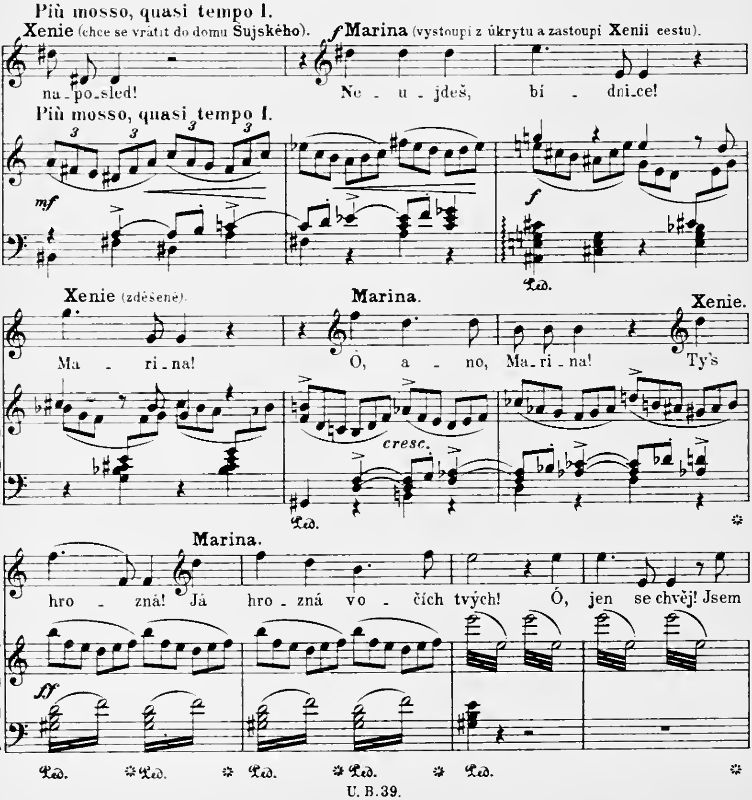

Mn.
Bůh, tak ne - smí být!
X.
- sku zma - ře - nou!
D.
bu_deš mou!
Xenie (vrhajíc se v náručí Dimitra).
Ó, Di - mitře, můj Di - mitře!
Dimitrij.
Na shle - danou!
Andante.
Xenie (tiše).
S Bo - hem, můj Di_mi_tře!
Dimitrij.
Při_jdu, přijdu pro ne_vě_stu svou!
(Odejde ulicí vlevo.)
Andante.
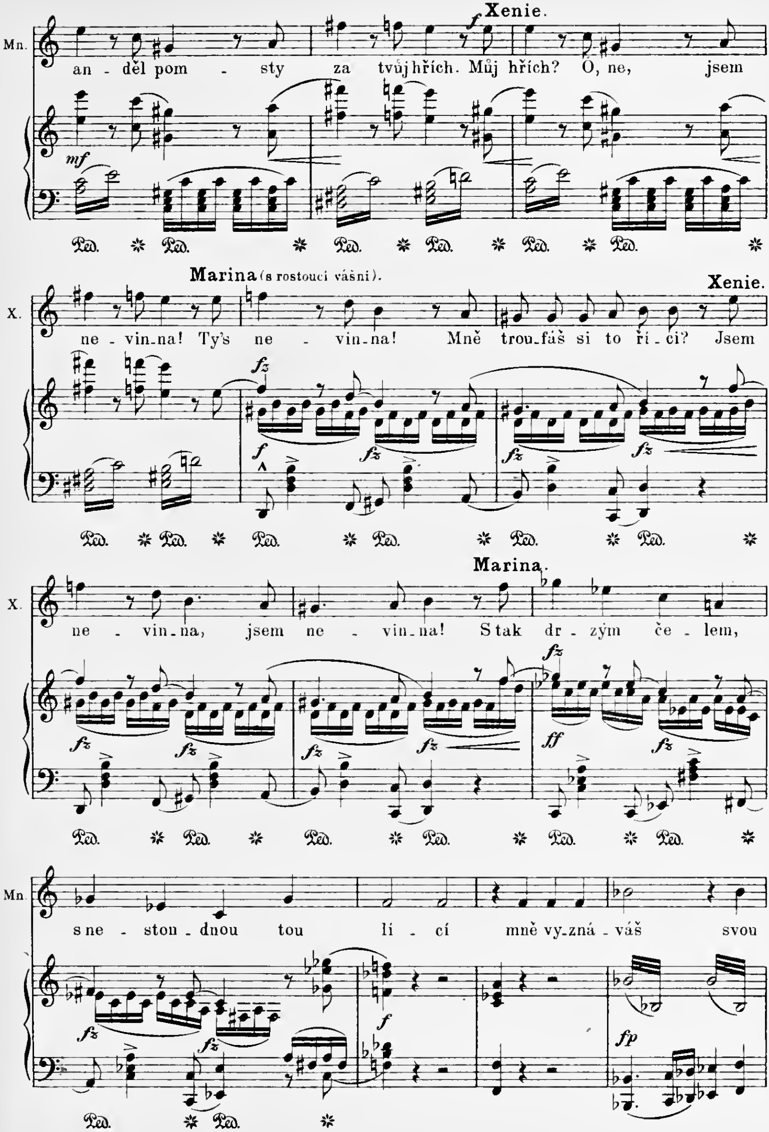

Poco più mosso, quasi allegro moderato.
Marina (posud ukryta, výhrůžně za Dimitrem)
To spla_tíš mi! Já, dce - ra Mníško - va se vr - hla
Xenie (poklekajíc před křížem).
Tvou ne_vě - stou! Zda sly_šíš,
Mn
v prach, žebrala blá - ho_vá o lá sku tvou!
X
ot_če můj? Já ne - smím, ne_mohu, mně sí - ly
Mn.
Je to tvá od_pověď? Však dám ti svou: ji
(vzchopi se)
X.
dej! Pryč od_tud, pryč!
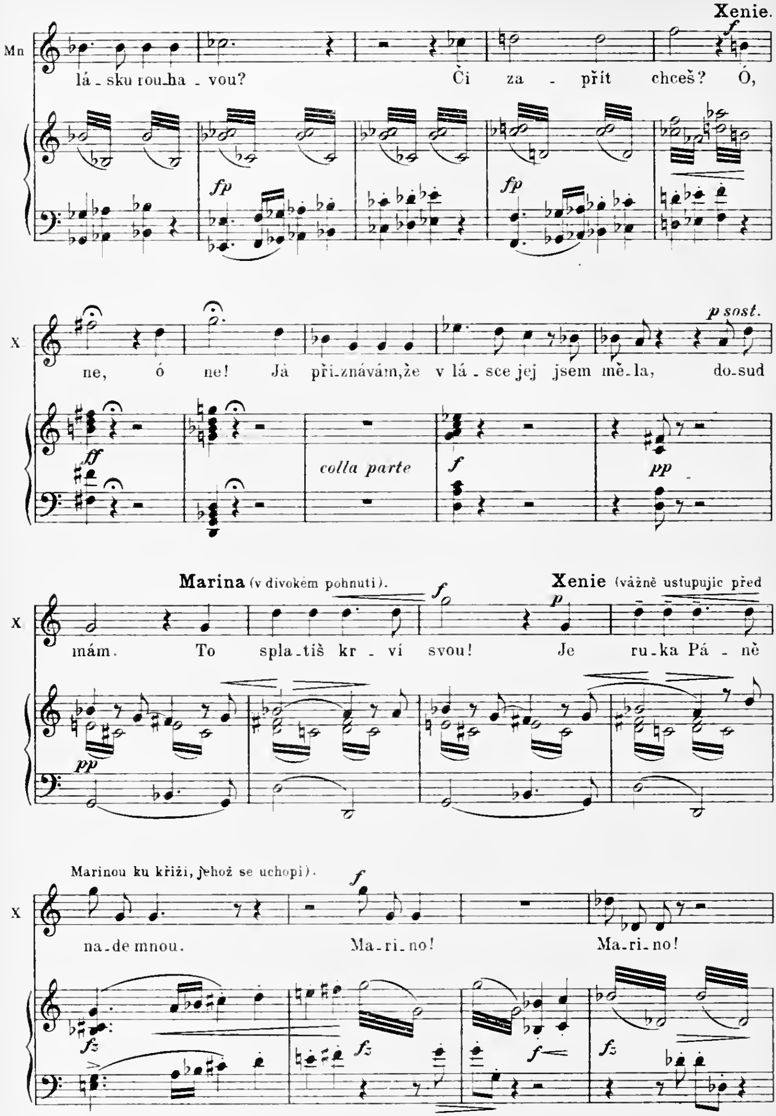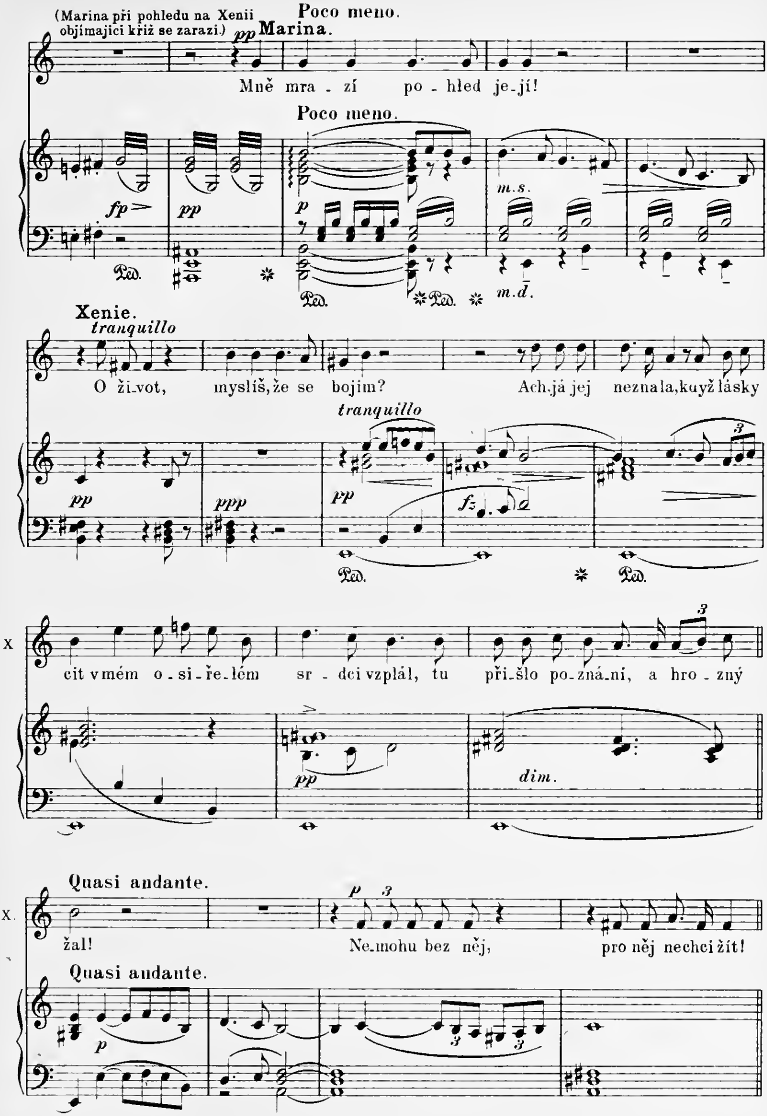

Výstup 4.
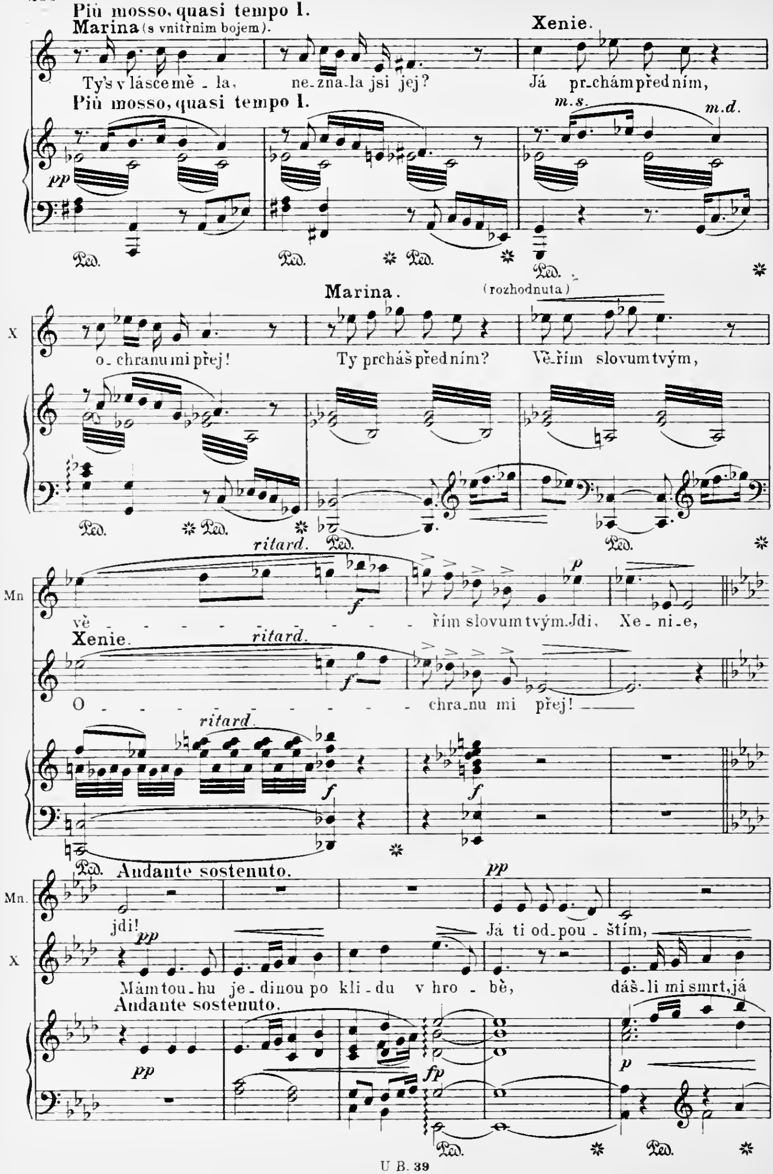
Marina, Xenie později **Poláci.**
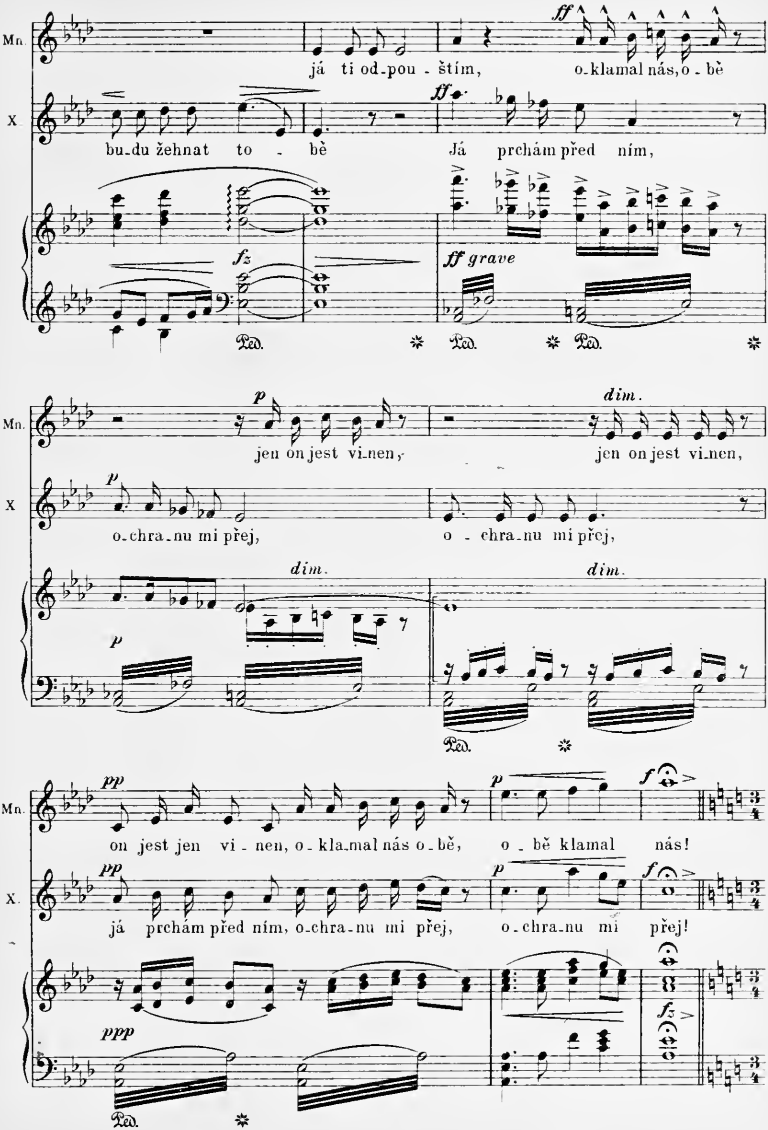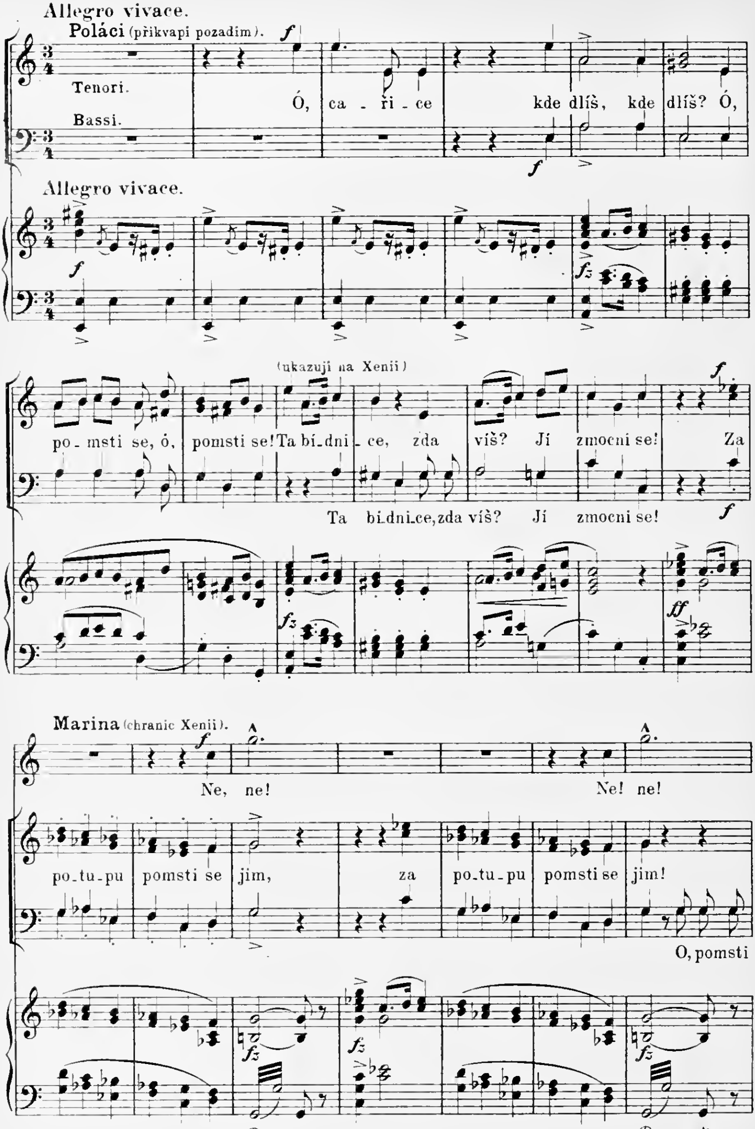

Xenie.
Mn.
an - děl pom - sty za tvůj hřích. Můj hřích? O, ne, jsem
mf
f
Marina (s rostoucí vášní).
Xenie.
X.
ne - vin_na! Ty's ne - vin_na! Mně trou_fáš si to ří - ci? Jsem
fz
Marina.
ne - vin_na, jsem ne - vin_na! S tak dr - zým če - lem,
ff
Mn.
s ne - ston - dnou tou lí - cí mně vy_zná - váš svou
fp
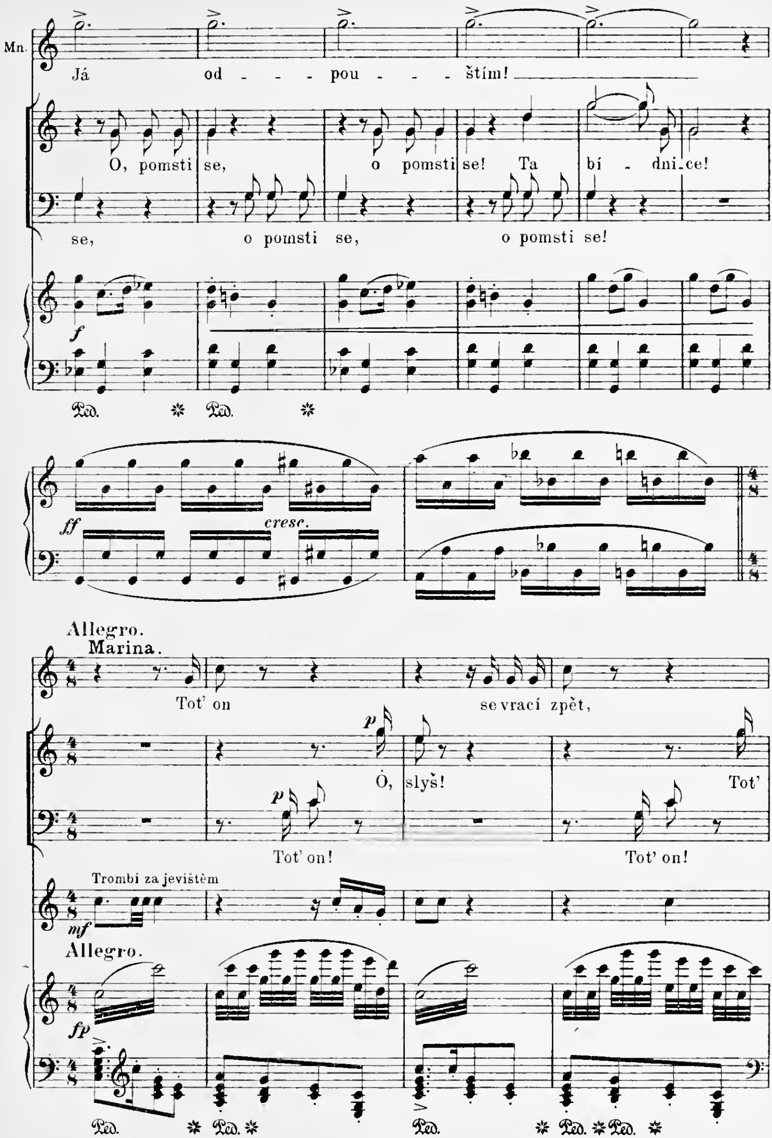

Xenie.
Mn
lá - sku rou-ha - vou? Či za - přít chceš? Ó,
fp
fp
X
p sost.
ne, ó ne! Já při-znávám, že v lá - sce jej jsem mě-la, do-sud
ff
colla parte
f
pp
Marina (v divokém pohnutí).
Xenie (vážně ustupujíc před
X
mám. To spla-tiš kr - ví svou! Je ru-ka Pá - ně
pp
Marinou ku kříži, jehož se uchopí).
X
na-de mnou. Ma-ri-no! Ma-ri-no!
fz
fz
fz
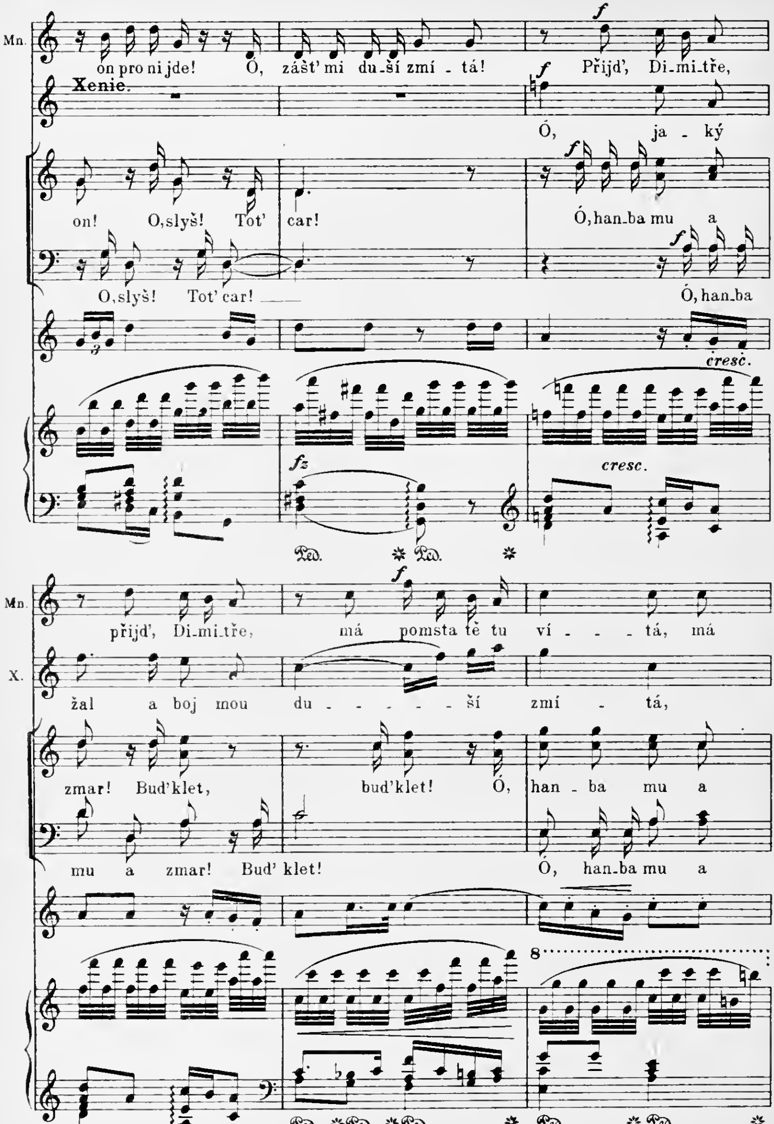

(Marina při pohledu na Xenii objímající kříž se zarazí.)
Poco meno.
Marina.
Mně mra - zí po - hled je - jí!
Poco meno.
m.s.
m.d.
Xenie.
tranquillo
O ži - vot, mysliš, že se bojim? Ach, já jej neznala, když lásky
tranquillo
X
cit v mém o - si - ře - lém sr - dci vzplál, tu při - šlo po - zná - ní, a hro - zný
dim.
Quasi andante.
X.
žal! Ne - mohu bez něj, pro něj nechci žít!
Quasi andante.
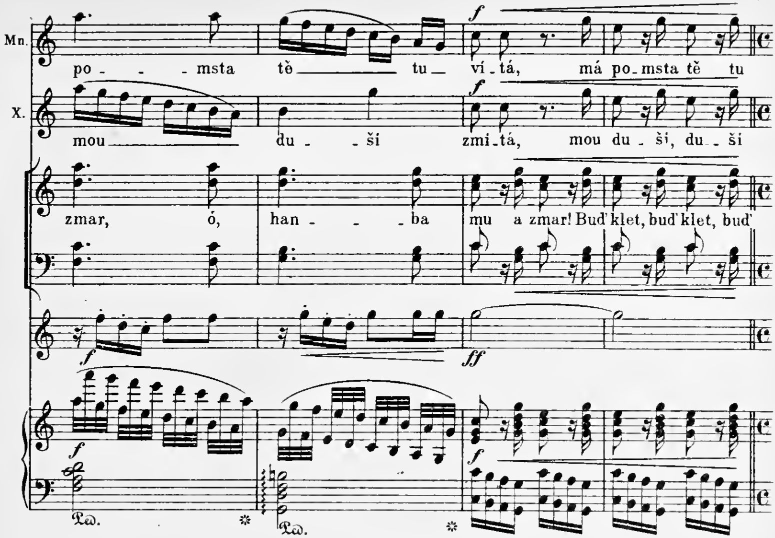

Più mosso, quasi tempo I.
Marina (s vnitřnim bojem).
Ty's v lásce mě - la, ne_zna_la jsi jej?
Xenie.
Já pr_chám před ním,
Più mosso, quasi tempo I.
pp
m.s.
m.d.
Marina.
(rozhodnuta)
o_chranu mi přej!
Ty prcháš před ním?
Vě_řím slovum tvým,
X
ritard.
Mn
vě - - - - - - - - - řím slovum tvým. Jdi, Xe_ni_e,
Xenie.
O - - - - - - - - - - chra_nu mi přej!
f
p
Andante sostenuto.
Mn.
jdi!
Já ti od_pou - štím,
X
pp
Mám tou_hu je_dinou po kli_du v hro - bě, dáš_li mi smrt, já
fp

Mn.
X.
já ti od-pou-štím, o-klamal nás, o-bě
bu-du žehnat to-bě Já prchám před ním,
ff grave
Ped.
jen on jest vi-nen, jen on jest vi-nen,
o-chra-nu mi přej, o-chra-nu mi přej,
dim.
on jest jen vi-nen, o-kla-mal nás o-bě, o-bě klamal nás!
já prchám před ním, o-chra-nu mi přej, o-chra-nu mi přej!

Allegro vivace.
Poláci (přikvapí pozadím).
Tenori.
Bassi.
Ó, ca - ři - ce kde dlíš, kde dlíš? Ó,
Allegro vivace.
(ukazují na Xenii)
po - msti se, ó, pomsti se! Ta bí - dni - ce, zda víš? Jí zmocni se! Za
Ta bi-dni-ce, zda víš? Jí zmocni se!
Marina (chráníc Xenii).
Ne, ne! Ne! ne!
po - tu - pu pomsti se jim, za po - tu - pu pomsti se jim!
O, pomsti
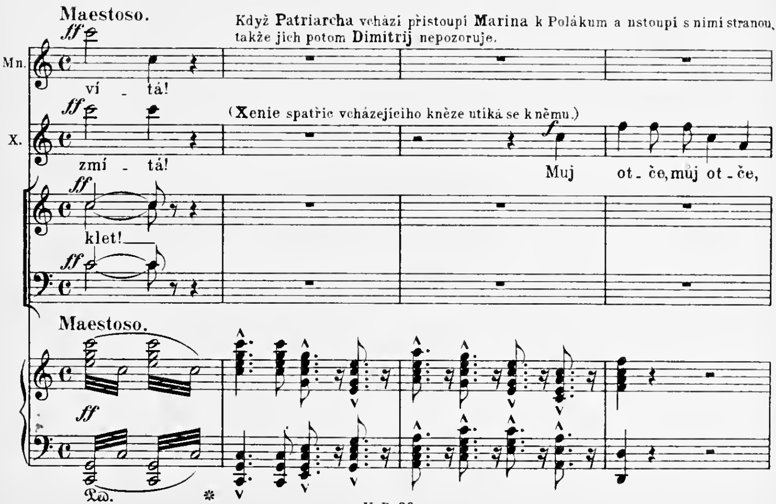

Mn.
Já od - - - pou - - - štím!
O, pomsti se, o pomsti se! Ta bí - dni_ce!
se, o pomsti se, o pomsti se!
f
Ped.
ff
cresc.
Allegro.
Marina.
Toť on se vrací zpět,
p
Ó, slyš! Toť
Toť on! Toť on!
Trombi za jevištěm
mf
Allegro.
fp
Ped.
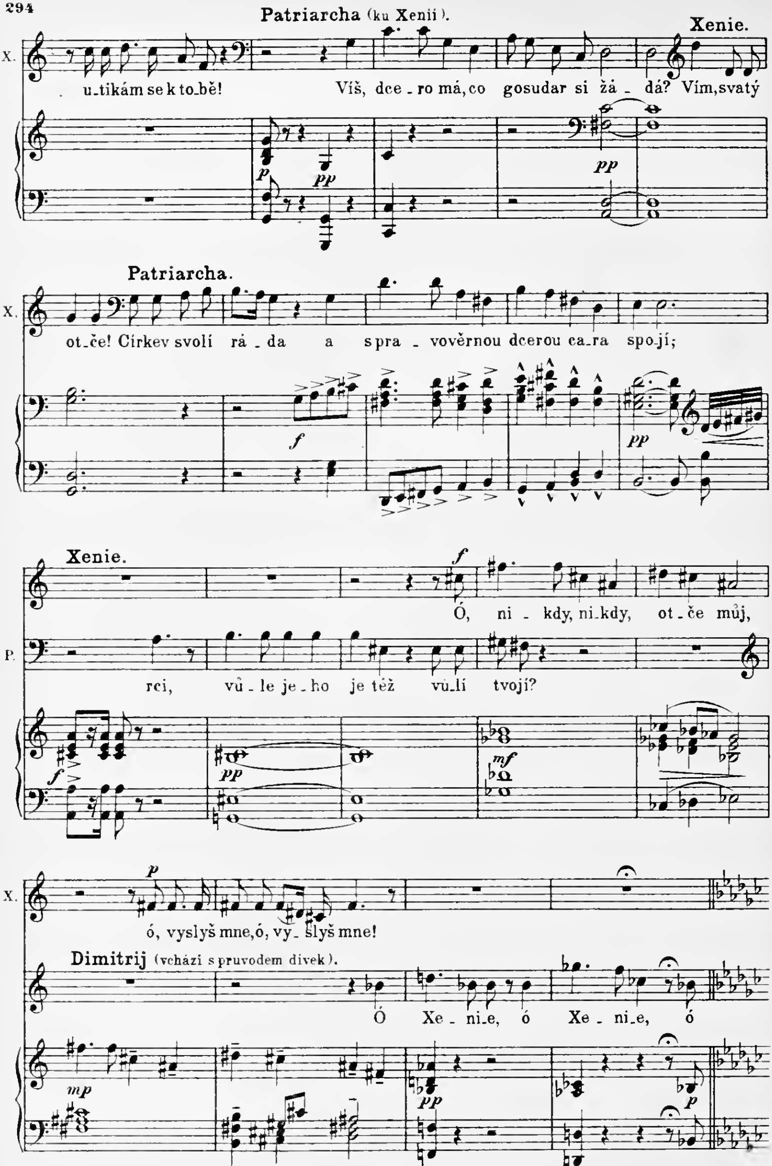

Mn.
on pro ni jde! Ó, zášť' mi du_ší zmí - tá! Přijď', Di_mi_tře,
Xenie.
Ó, ja - ký
on! O, slyš! Tot' car!
Ó, han_ba mu a
O, slyš! Tot' car!
Ó, han_ba
cresc.
fz
cresc.
Mn.
přijď', Di_mi_tře, má pomsta tě tu ví - - - tá, má
X.
žal a boj mou du - - - - - ší zmí - tá,
zmar! Bud'klet, bud'klet! Ó, han - ba mu a
mu a zmar! Bud' klet! Ó, han_ba mu a
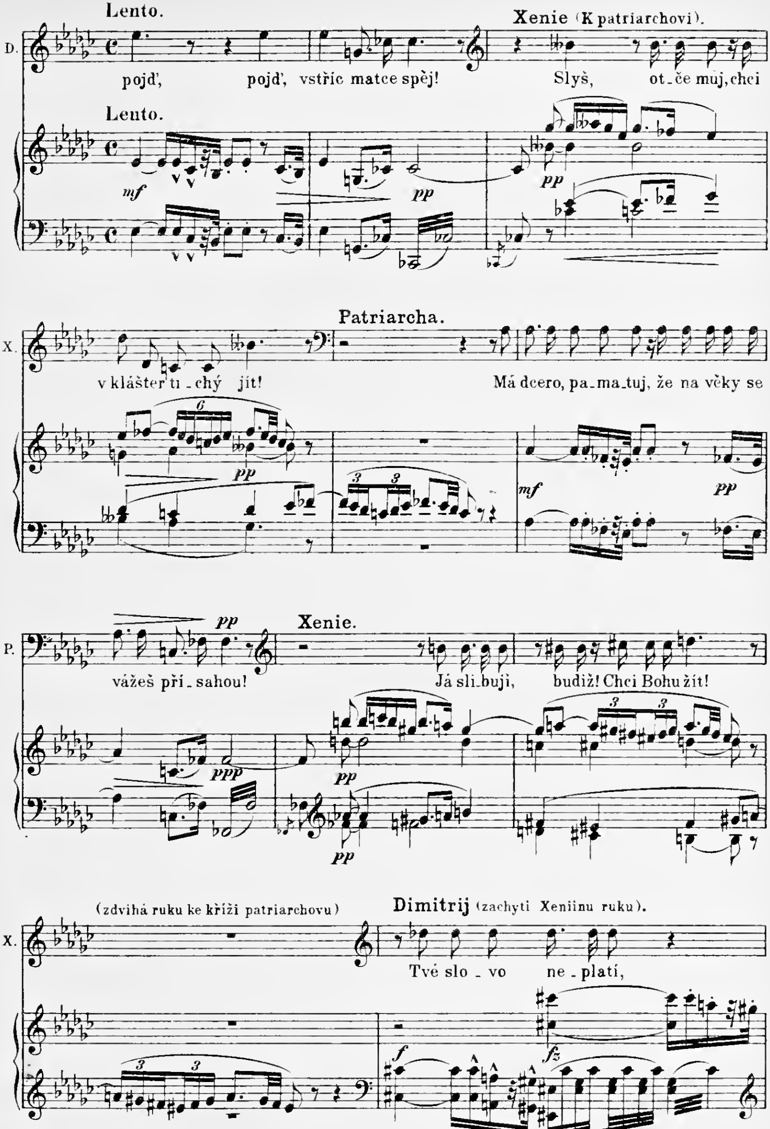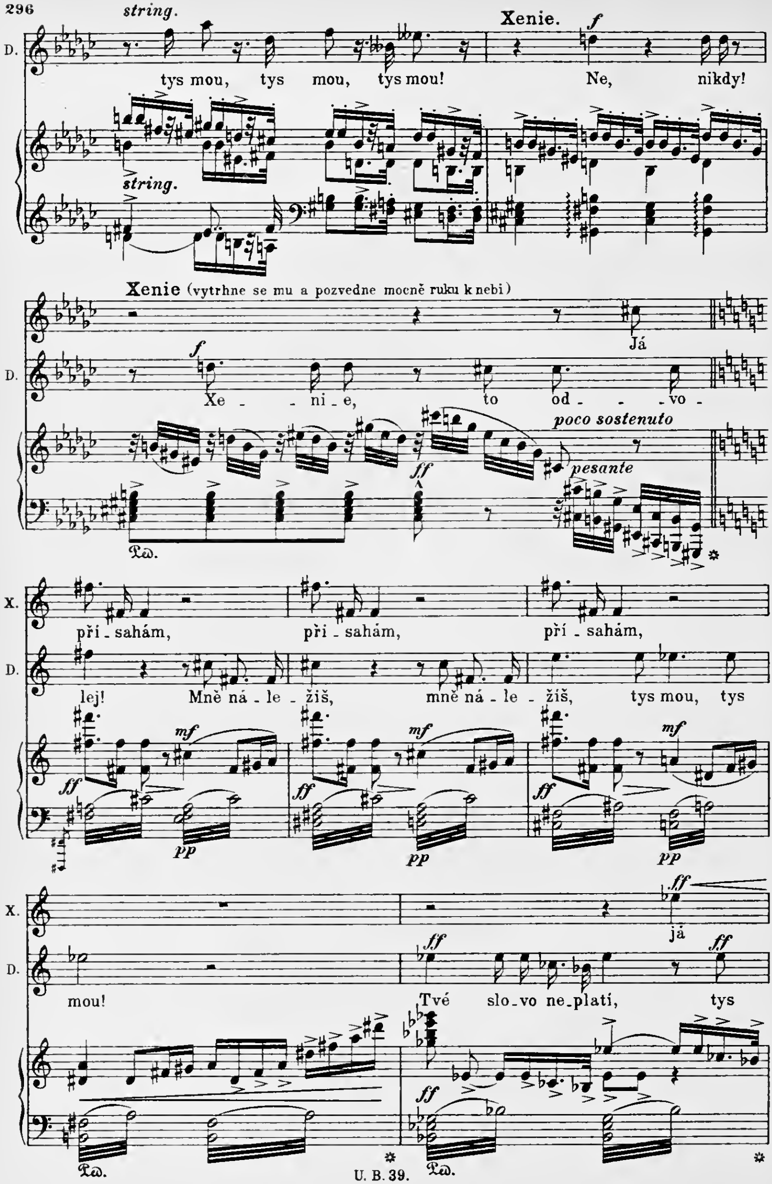

Výstup 5.
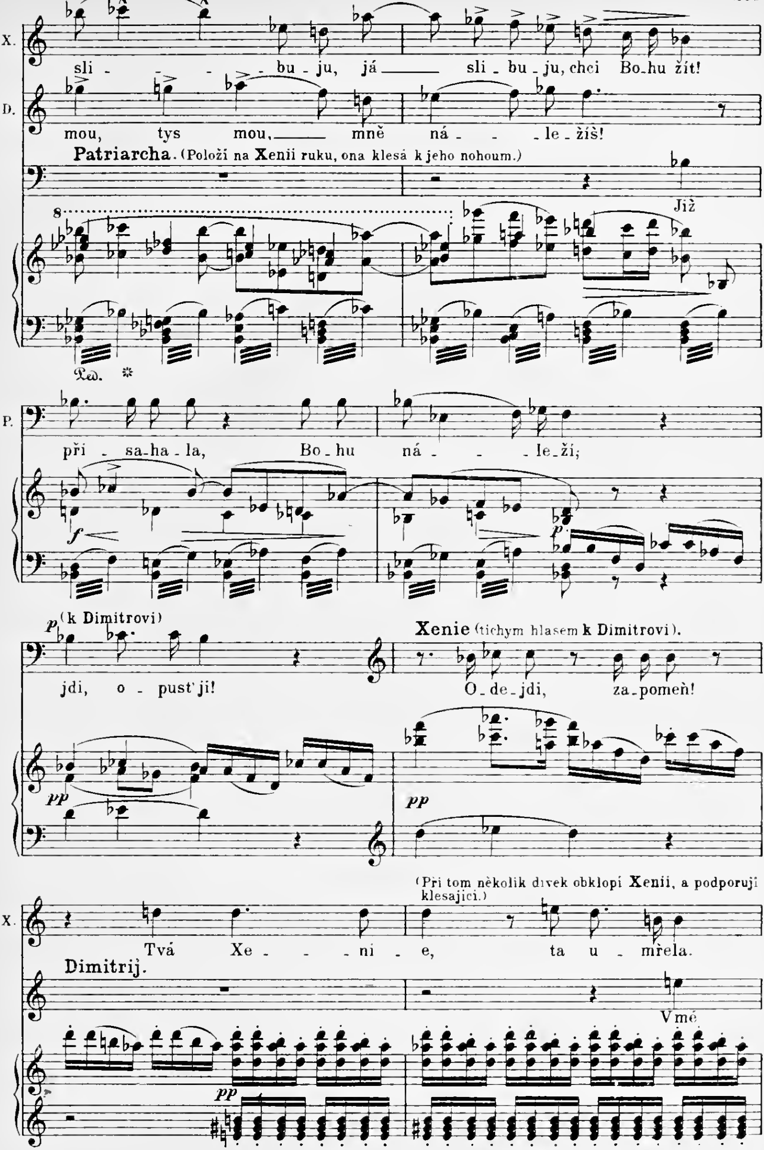
Předešlí. Patriarcha s kněžími. Později **Dimitrij** s průvodem, pak **Šujský**, **Basmanov** a lid, konečně **Marfa** s průvodem. **Patriarcha** s křížem v ruce a za ním kněží ulicí z leva, z téže strany o něco později **Dimitrij**, s ním průvod děvčat a družiček. Znenáhla plní se pozadí lidem, přichází **Šujský** a **Basmanov**, a posléze **Marfa** se svým průvodem.
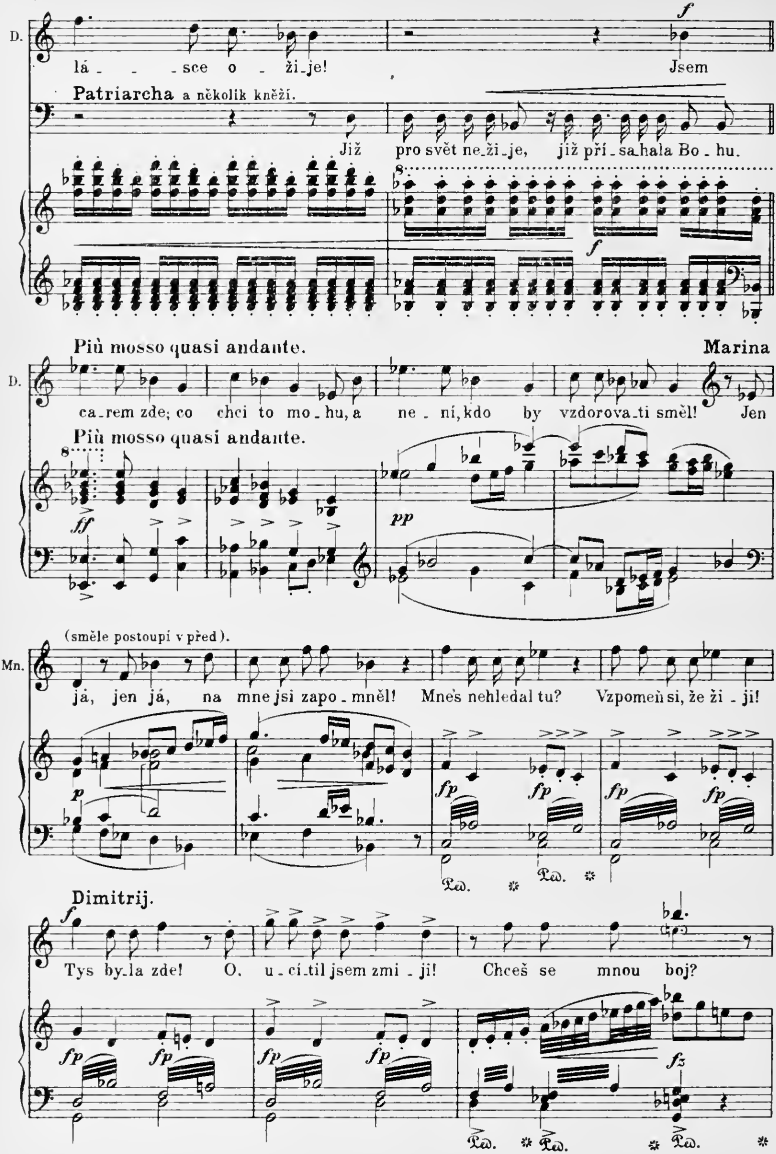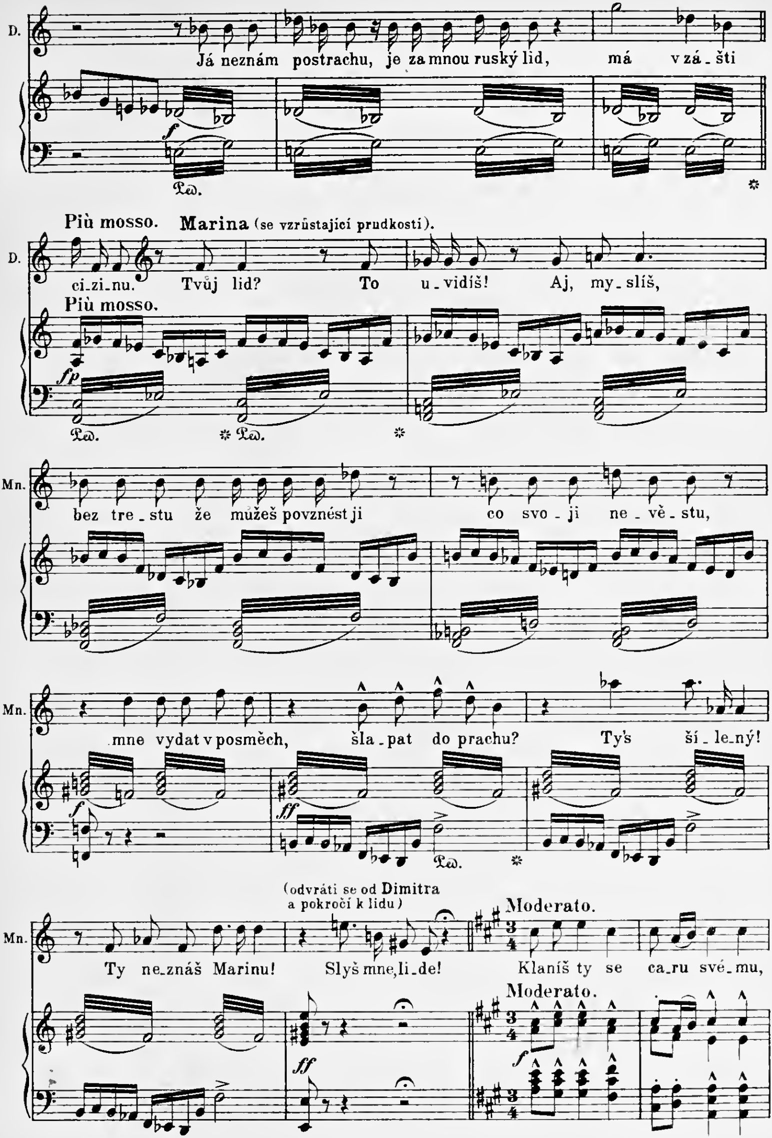

Patriarcha (ku Xenii).
Xenie.
u_tikám se k to_bě!
Víš, dce_ro má, co gosudar si žá_dá? Vím, svatý
Patriarcha.
ot_če! Církev svolí rá_da a s pra_vověrnou dcerou ca_ra spo_jí;
Xenie.
Ó, ni_kdy, ni_kdy, ot_če můj,
rci, vů_le je_ho je též vů_lí tvojí?
ó, vyslyš mne, ó, vy_slyš mne!
Dimitrij (vchází s pruvodem dívek).
Ó Xe_ni_e, ó Xe_ni_e, ó
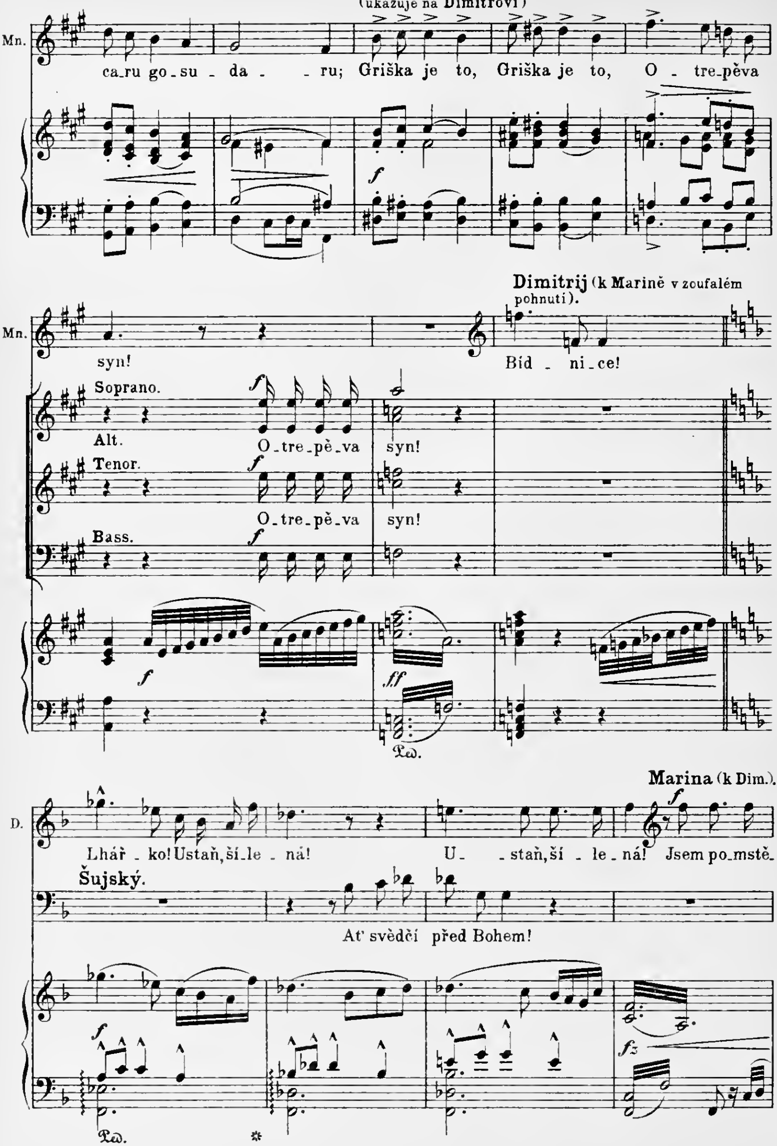

Lento.
Xenie (K patriarchovi).
D.
pojď, pojď, vstřic matce spěj! Slyš, ot_če můj, chci
Lento.
mf
pp
pp
X.
Patriarcha.
v klášter ti_chý jít! Má dcero, pa_ma_tuj, že na věky se
6
pp
3 3
mf
pp
P.
pp
Xenie.
vážeš při_sahou! Já sli_buji, budiž! Chci Bohu žít!
ppp
pp
3 3
pp
(zdvihá ruku ke kříži patriarchovu)
Dimitrij (zachytí Xeniinu ruku).
X.
Tvé slo_vo ne_platí,
3 3
f
fz
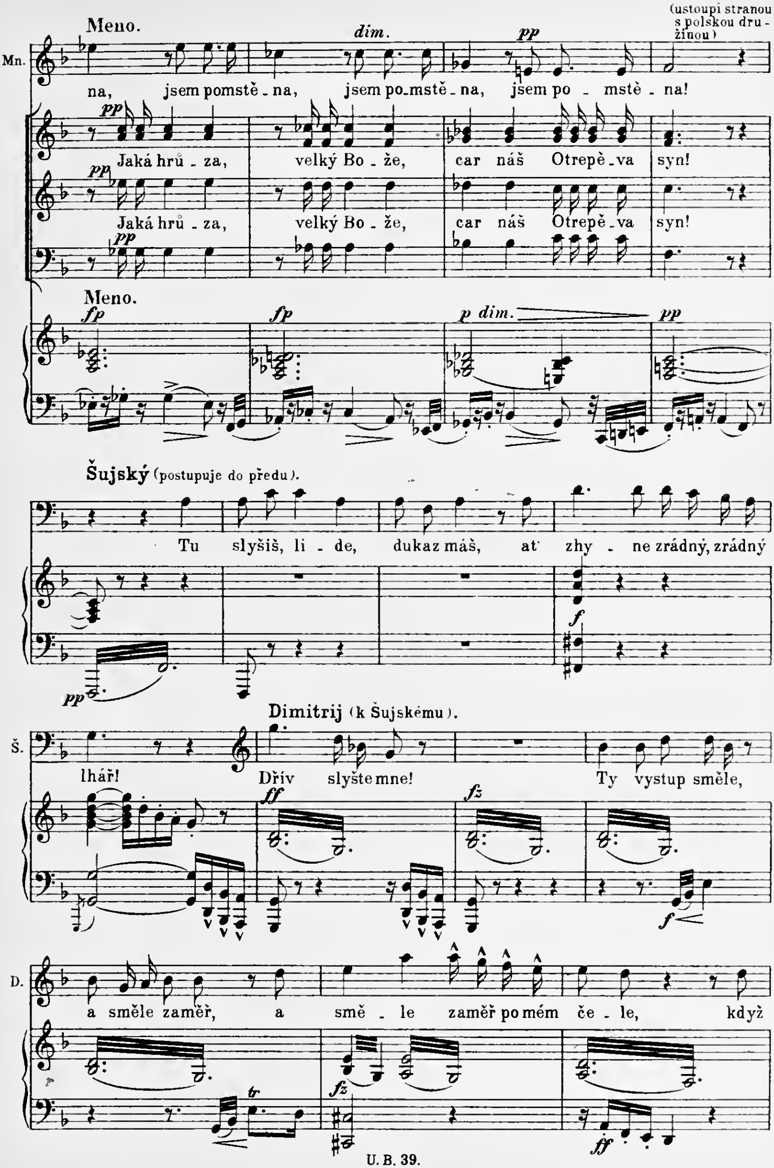

string.
Xenie.
tys mou, tys mou, tys mou!
Ne, nikdy!
string.
Xenie (vytrhne se mu a pozvedne mocně ruku k nebi)
Já
Xe - ni - e, to od - vo -
poco sostenuto
pesante
přísahám, přísahám, přísahám,
lej! Mně ná - le - žiš, mně ná - le - žiš, tys mou, tys
mou!
já
Tvé slo-vo ne-platí, tys
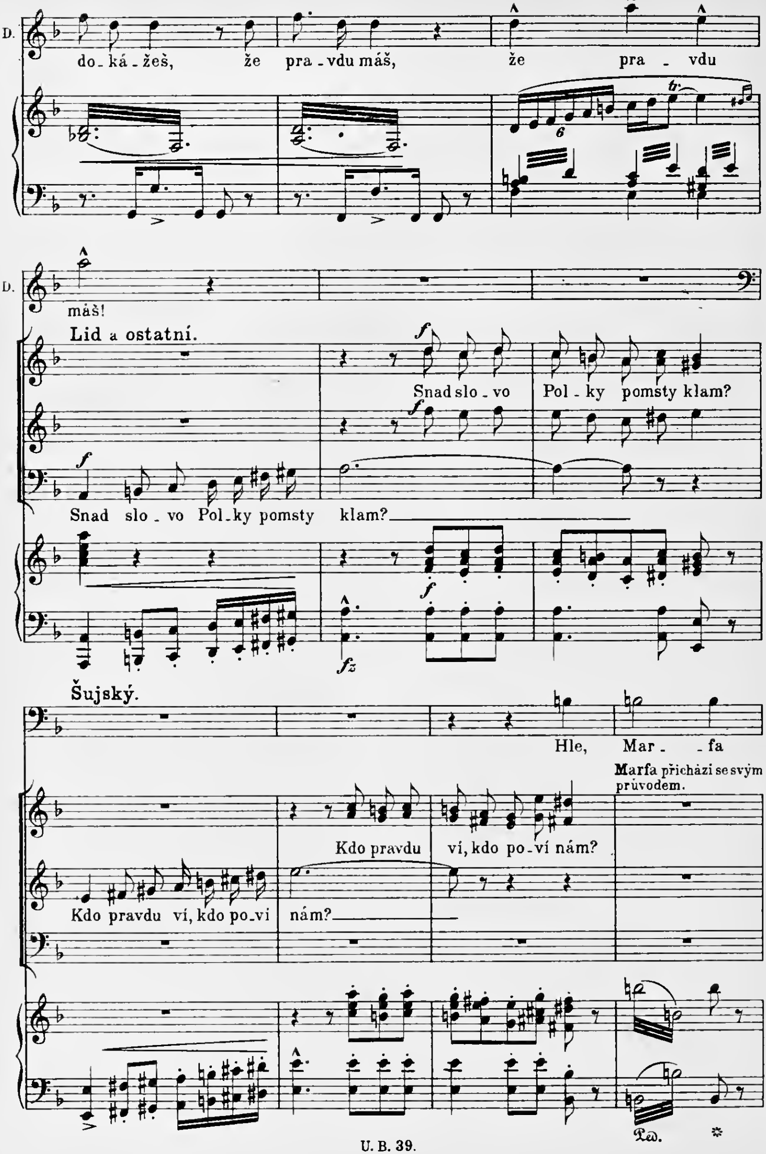

X.
sli - - - bu - ju, já sli - bu - ju, chci Bo - hu žít!
D.
mou, tys mou, mně ná - - - le - žíš!
Patriarcha. (Položí na Xenii ruku, ona klesá k jeho nohoum.)
Již
P.
při - sa - ha - la, Bo - hu ná - - - le - ží;
f
p
(k Dimitrovi)
jdi, o - pusť ji!
Xenie (tichym hlasem k Dimitrovi).
O - de - jdi, za - pomeň!
pp
(Při tom několik dívek obklopí Xenii, a podporují klesajíci.)
X.
Tvá Xe - - - ni - e, ta u - mřela.
Dimitrij.
Vmé
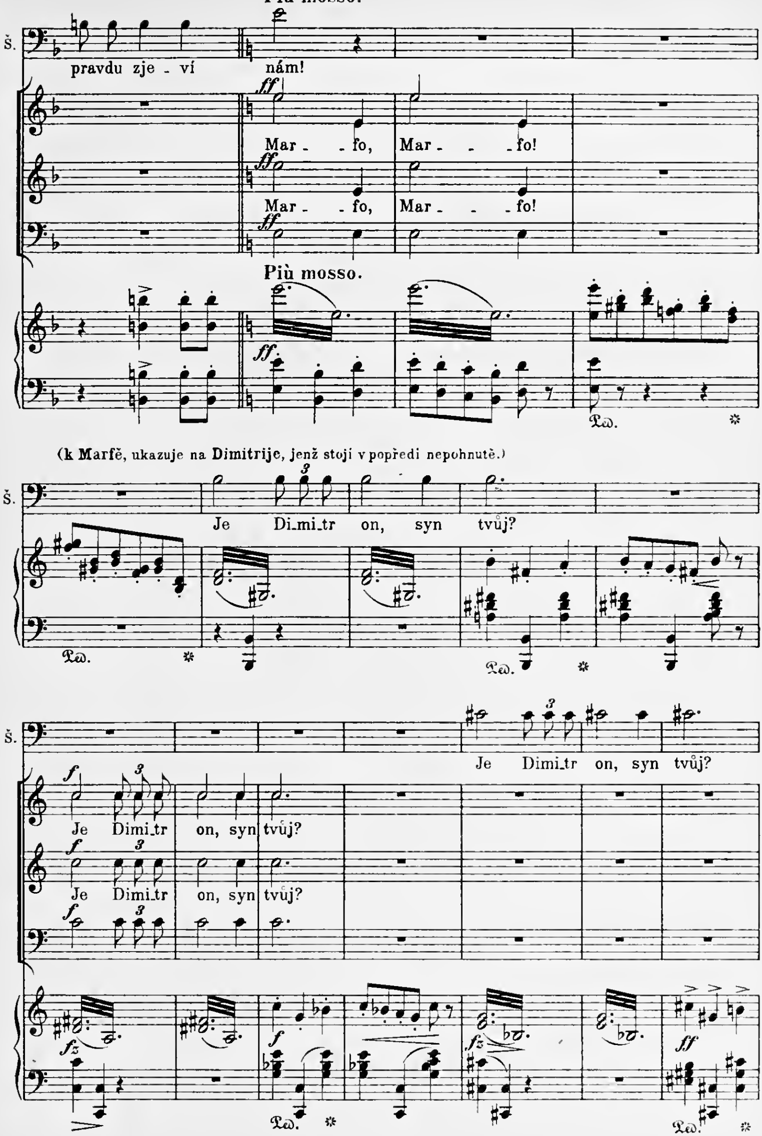

D.
lá - - sce o - ži - je!
Jsem
Patriarcha a několik kněží.
Již pro svět ne_ži_je, již pří_sa_hala Bo_hu.
Più mosso quasi andante.
Marina
D.
ca_rem zde; co chci to mo_hu, a ne_ní, kdo by vzdorova_ti směl! Jen
Più mosso quasi andante.
(směle postoupí v před).
Mn.
já, jen já, na mne jsi zapo_mněl! Mne's nehledal tu? Vzpomeň si, že ži_ji!
Dimitrij.
Tys by_la zde! O, u_cí_til jsem zmi_ji! Chceš se mnou boj?
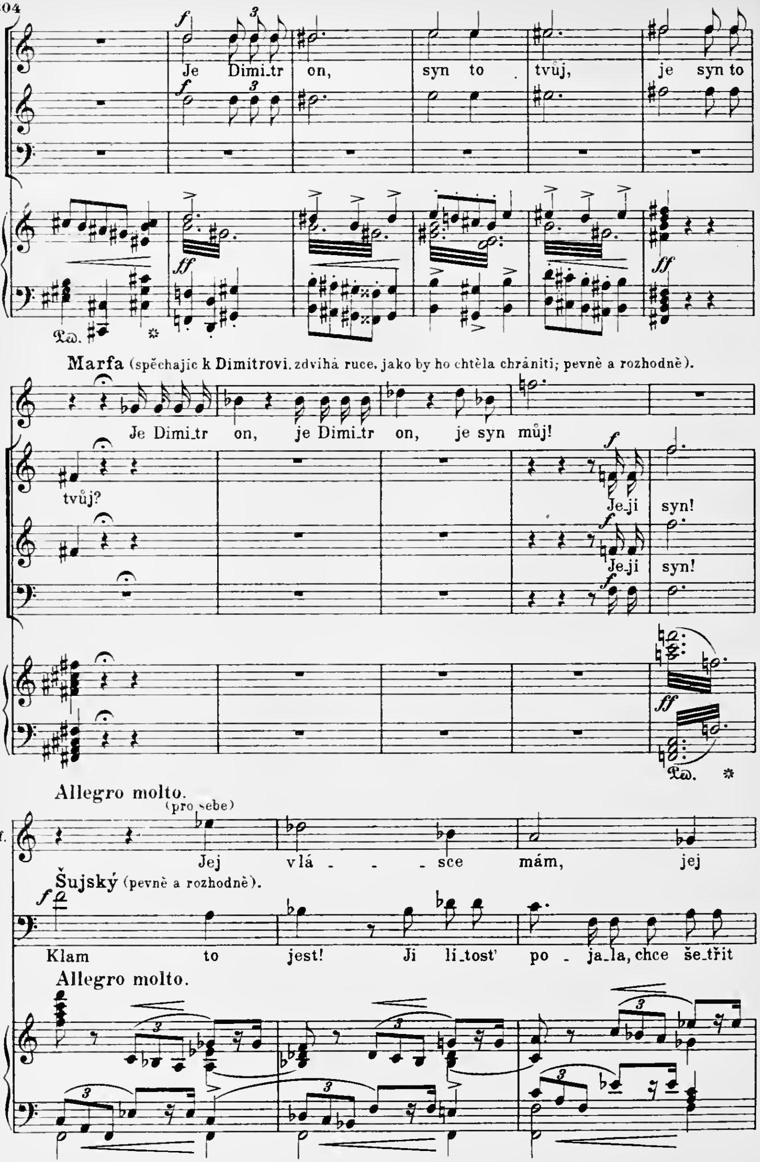

D.
Já neznám postrachu, je za mnou ruský lid, má v zá_šti
Più mosso. Marina (se vzrůstající prudkostí).
ci_zi_nu. Tvůj lid? To u_vidíš! Aj, my_slíš,
Più mosso.
Mn.
bez tre_stu že můžeš povznést ji co svo_ji ne_vě_stu,
mne vydat v posměch, šla_pat do prachu? Ty's ší_le_ný!
(odvrátí se od Dimitra a pokročí k lidu)
Ty ne_znáš Marinu! Slyš mne, li_de!
Moderato.
Klaníš ty se ca_ru své_mu,
Moderato.
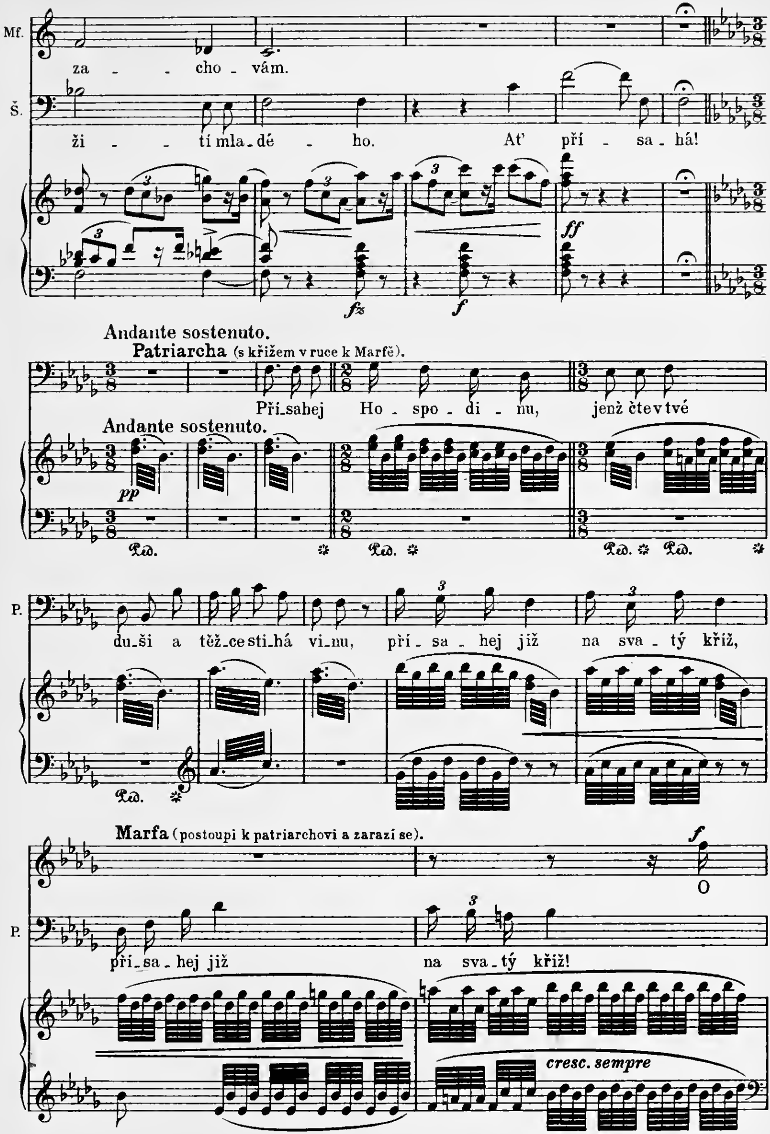

(ukazuje na Dimitrovi)
Mn.
ca_ru go_su _ da _ _ ru; Griška je to, Griška je to, O _ tre_pěva
f
syn!
Dimitrij (k Marině v zoufalém pohnutí).
Bíd _ ni_ce!
Soprano.
Alt.
O_tre_pě_va syn!
Tenor.
O_tre_pě_va syn!
Bass.
f
ff
Ped.
Marina (k Dim.).
D.
Lhář _ ko! Ustaň, ší_le _ ná! U_ _ staň, ší _ le _ ná! Jsem po_mstě_
Šujský.
Ať svědčí před Bohem!
fz
Ped.
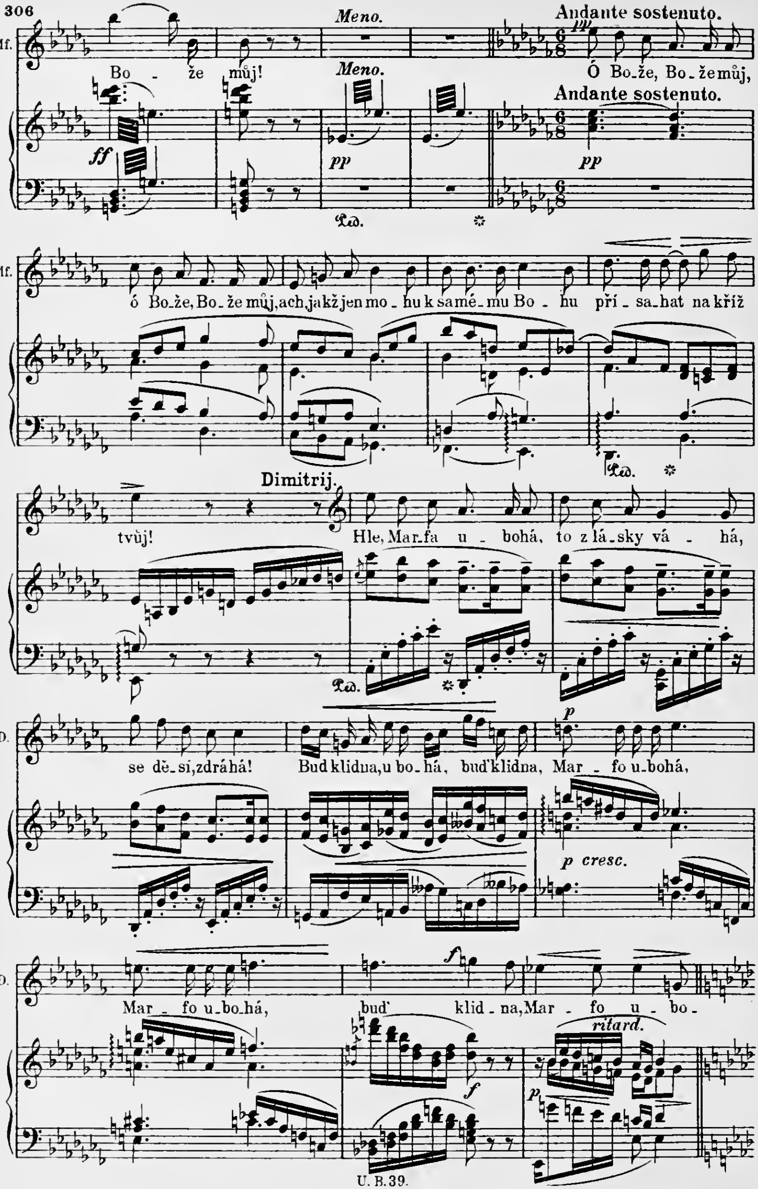

(ustoupí stranou s polskou družinou)
Meno.
dim.
pp
Mn.
na, jsem pomstě - na, jsem po-mstě - na, jsem po - mstě - na!
pp
Jaká hrů - za, velký Bo - že, car náš Otrepě - va syn!
pp
Jaká hrů - za, velký Bo - že, car náš Otrepě - va syn!
pp
Meno.
fp
fp
p dim.
pp
Šujský (postupuje do předu).
Tu slyšiš, li - de, dukaz máš, at' zhy - ne zrádný, zrádný
f
pp
Dimitrij (k Šujskému).
Š.
lhář!
Dřív slyšte mne!
Ty vystup směle,
ff
fz
f
D.
a směle zaměř, a smě - le zaměř po mém če - le, když
tr
fz
ff
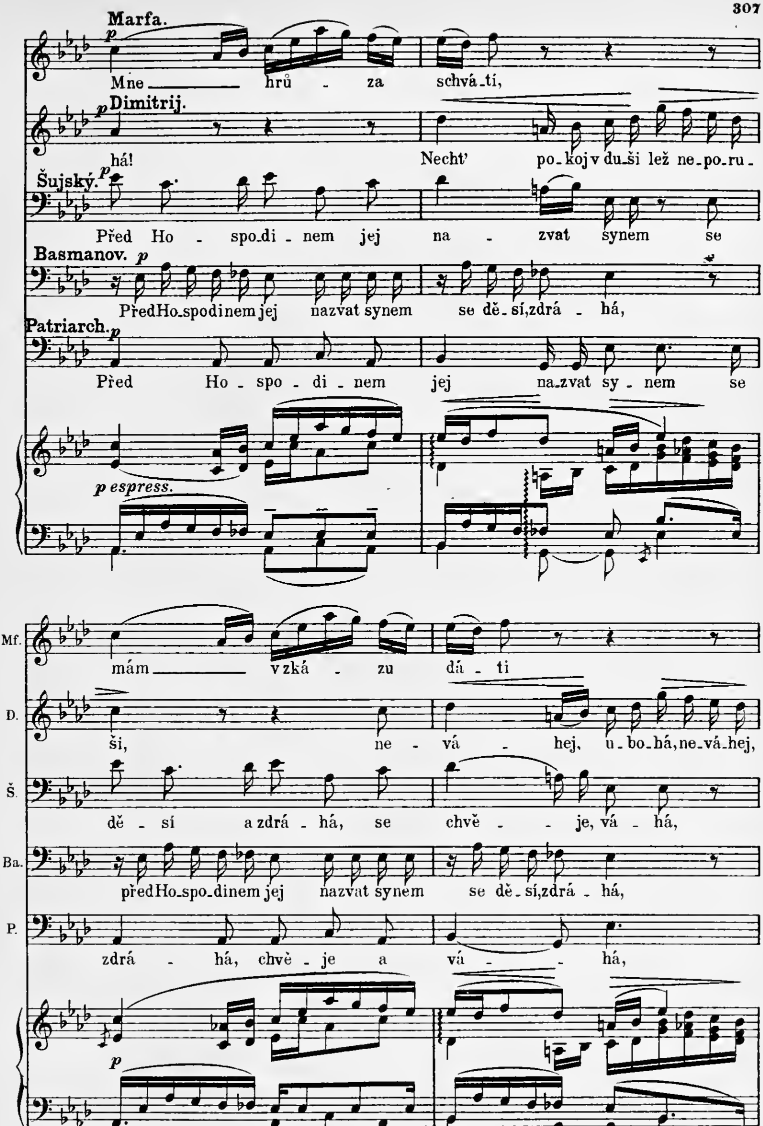

D.
do_ká_žeš, že pra_vdu máš, že pra _ vdu
6
D.
máš!
Lid a ostatní.
Snad slo_vo Pol_ky pomsty klam?
Snad slo_vo Pol_ky pomsty klam?
Šujský.
Hle, Mar_ _fa
Marfa přichází se svým průvodem.
Kdo pravdu ví, kdo po_ví nám?
Kdo pravdu ví, kdo po_vi nám?
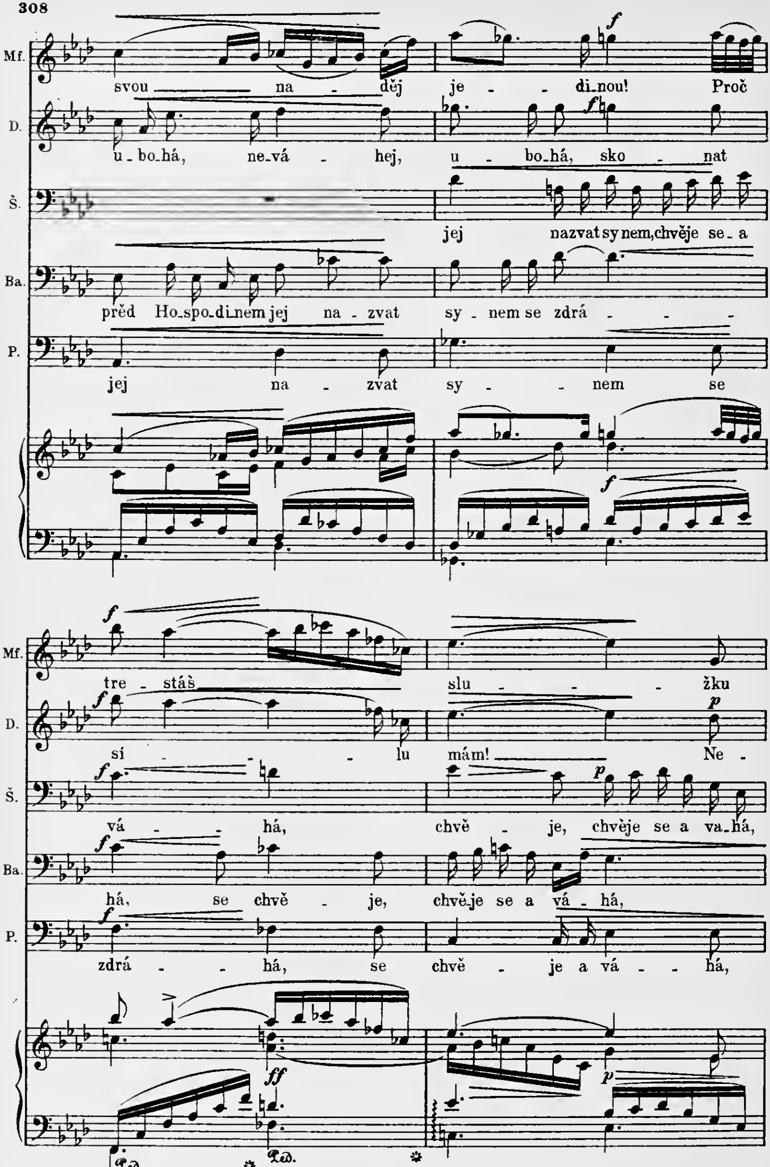

Più mosso.
Š.
pravdu zje - ví
nám!
ff
Mar - - fo, Mar - - - fo!
ff
Mar - - fo, Mar - - - fo!
ff
Più mosso.
ff
(k Marfě, ukazuje na Dimitrije, jenž stojí v popředí nepohnutě.)
Je Di-mi-tr on, syn tvůj?
f
Je Dimi-tr on, syn tvůj?
f
Je Dimi-tr on, syn tvůj?
f
Je Dimi-tr on, syn tvůj?
fz
f
fz
ff
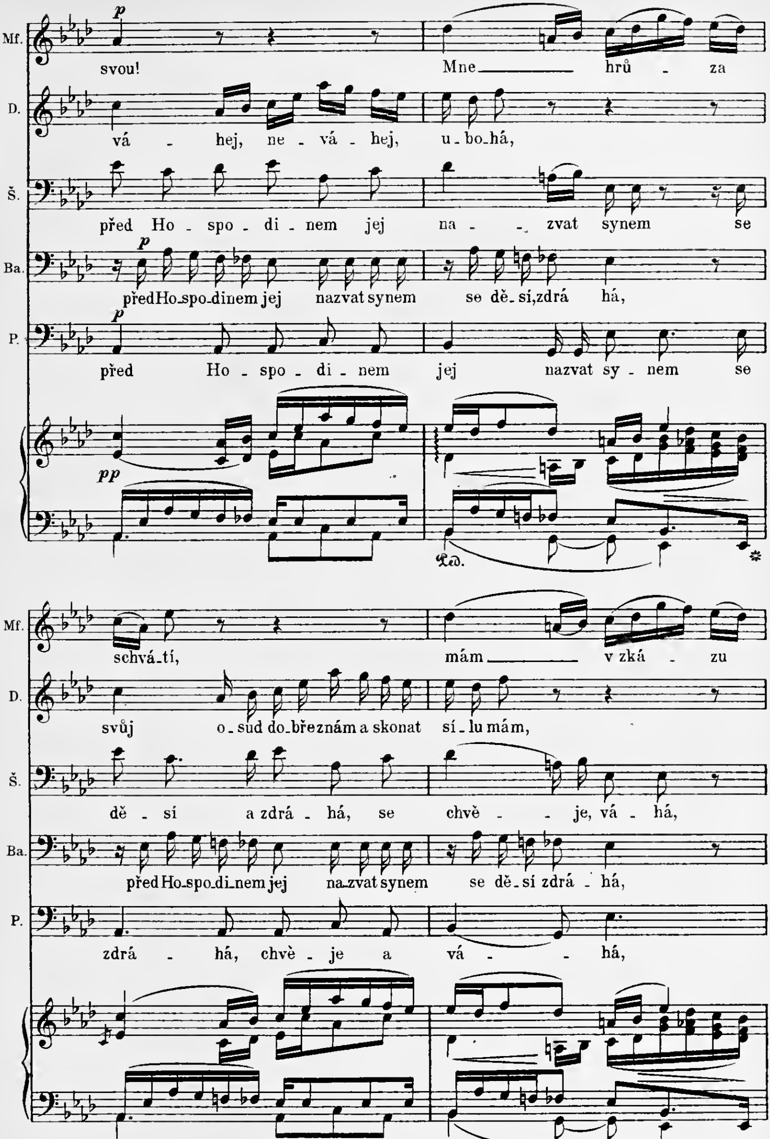

Je Dimi_tr on, syn to tvůj, je syn to
tvůj?
Marfa (spěchajíc k Dimitrovi, zdvíhá ruce, jako by ho chtěla chrániti; pevně a rozhodně).
Je Dimi_tr on, je Dimi_tr on, je syn můj!
Je_ji syn!
Je_ji syn!
Allegro molto.
(pro sebe)
Mf.
Jej vlá - - - sce mám, jej
Šujský (pevně a rozhodně).
Klam to jest! Ji li_tost' po - ja_la, chce še_třit
Allegro molto.
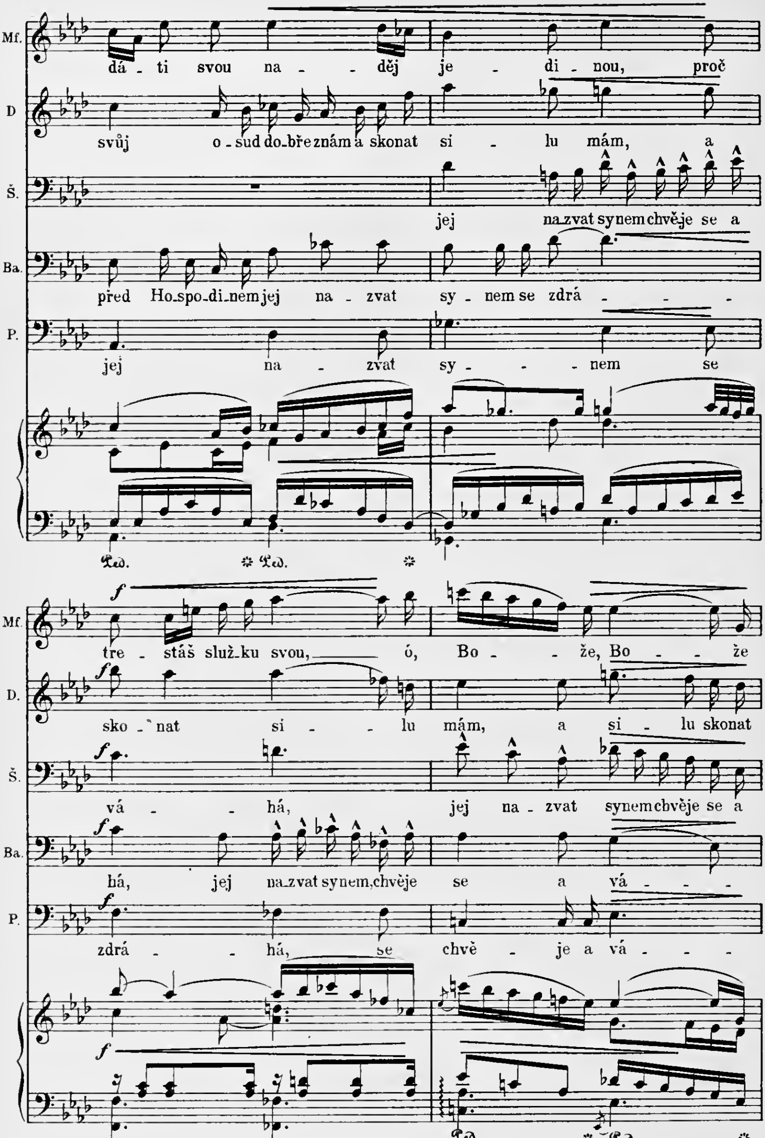

Mf.
za - - cho - vám.
Š.
ži - - tí mla - dé - ho. Ať pří - sa - há!
fz
f
ff
Andante sostenuto.
Patriarcha (s křižem v ruce k Marfě).
Pří_sahej Ho - spo - di - nu, jenž čte v tvé
Andante sostenuto.
pp
Ped.
P.
du_ši a těž_ce sti_há vi_nu, pří - sa - hej již na sva - tý kříž,
Marfa (postoupi k patriarchovi a zarazí se).
f
O
P.
pří_sa - hej již na sva - tý kříž!
cresc. sempre
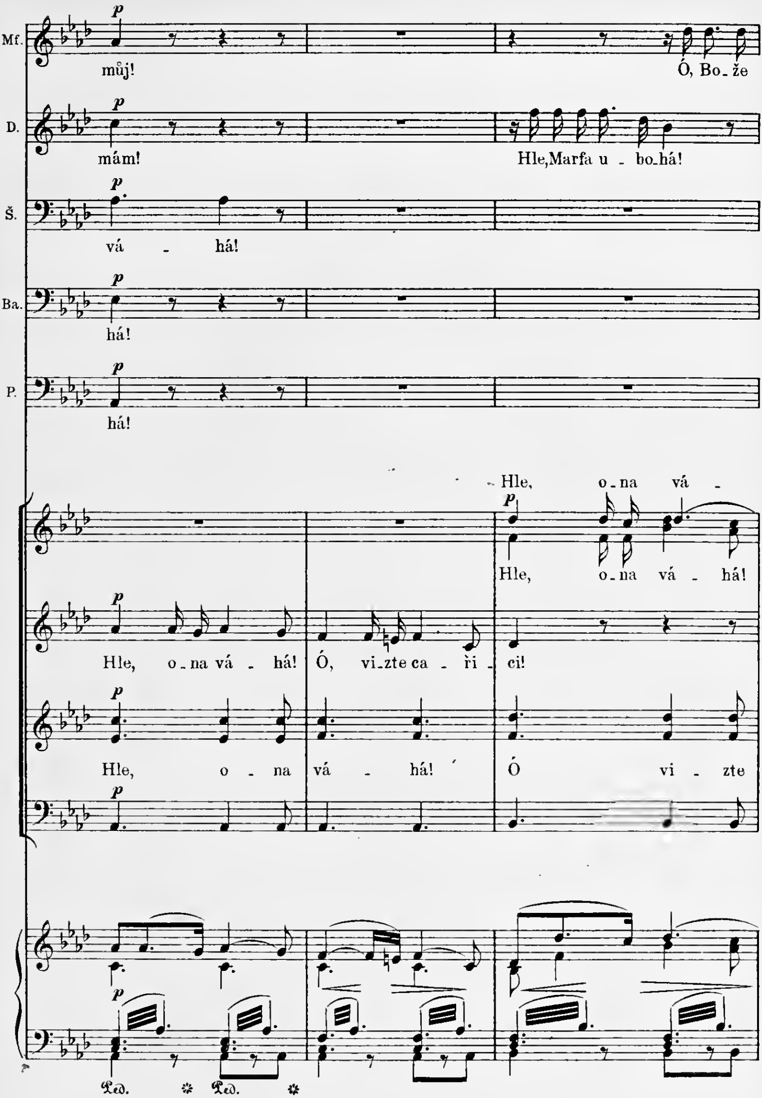

Mf.
Bo - že můj!
Meno.
Andante sostenuto.
Ó Bo_že, Bo_že můj,
ó Bo_že, Bo_že můj, ach, jakž jen mo_hu k samé_mu Bo - hu pří - sa_hat na kříž
tvůj!
Dimitrij.
Hle, Mar_fa u - bohá, to z lá_sky vá - há,
D.
se dě_sí, zdráhá! Buď klidna, u bo_há, buď klidna, Mar - fo u_bohá,
Mar - fo u_bo_há, buď klid - na, Mar - fo u - bo -
ritard.
p cresc.
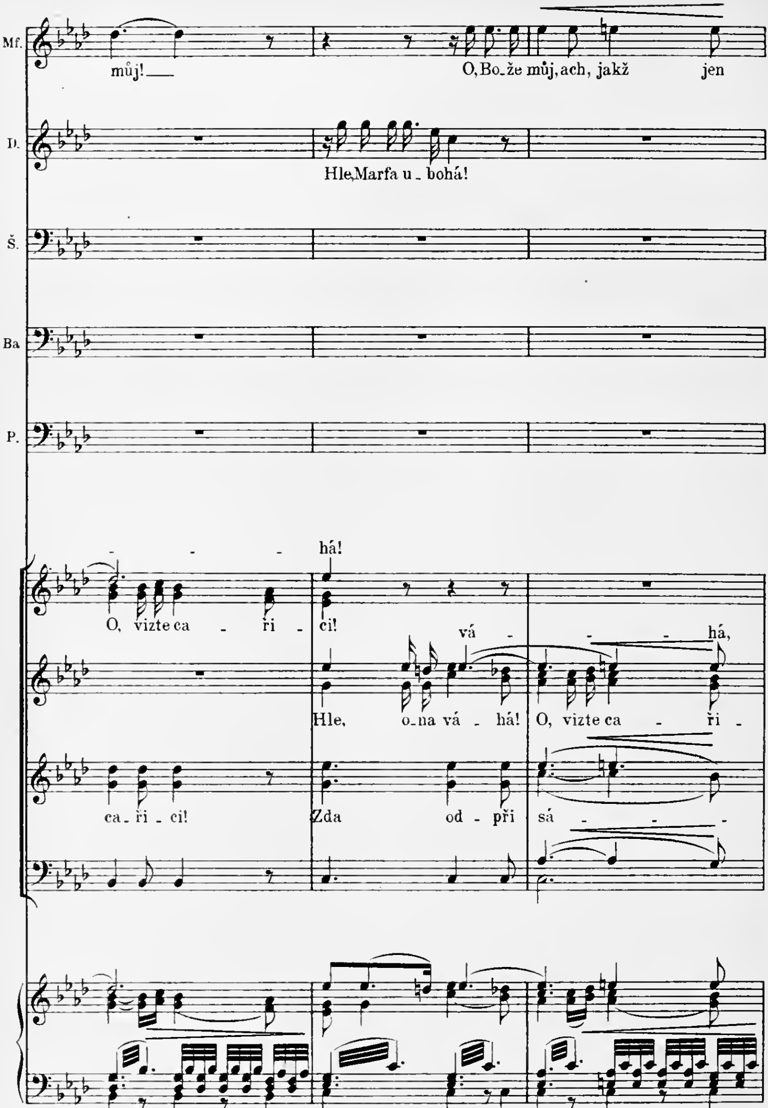

Marfa.
p
Mne hrů - za schvá_tí,
Dimitrij.
p
há! Nechť po_koj v du_ši lež ne_po_ru_
Šujský.
p
Před Ho - spo_di - nem jej na - zvat synem se
Basmanov. p
Před Ho_spodinem jej nazvat synem se dě - sí, zdrá - há,
Patriarch.
p
Před Ho - spo - di - nem jej na_zvat sy - nem se
p espress.
Mf.
mám v zká - zu dá - ti
D.
ši, ne - vá - hej, u_bo_há, ne_vá_hej,
Š.
dě - sí a zdrá - há, se chvě - - je, vá - há,
Ba.
před Ho_spo_dinem jej nazvat synem se dě - sí, zdrá - há,
P.
zdrá - há, chvě - je a vá - - há,
p
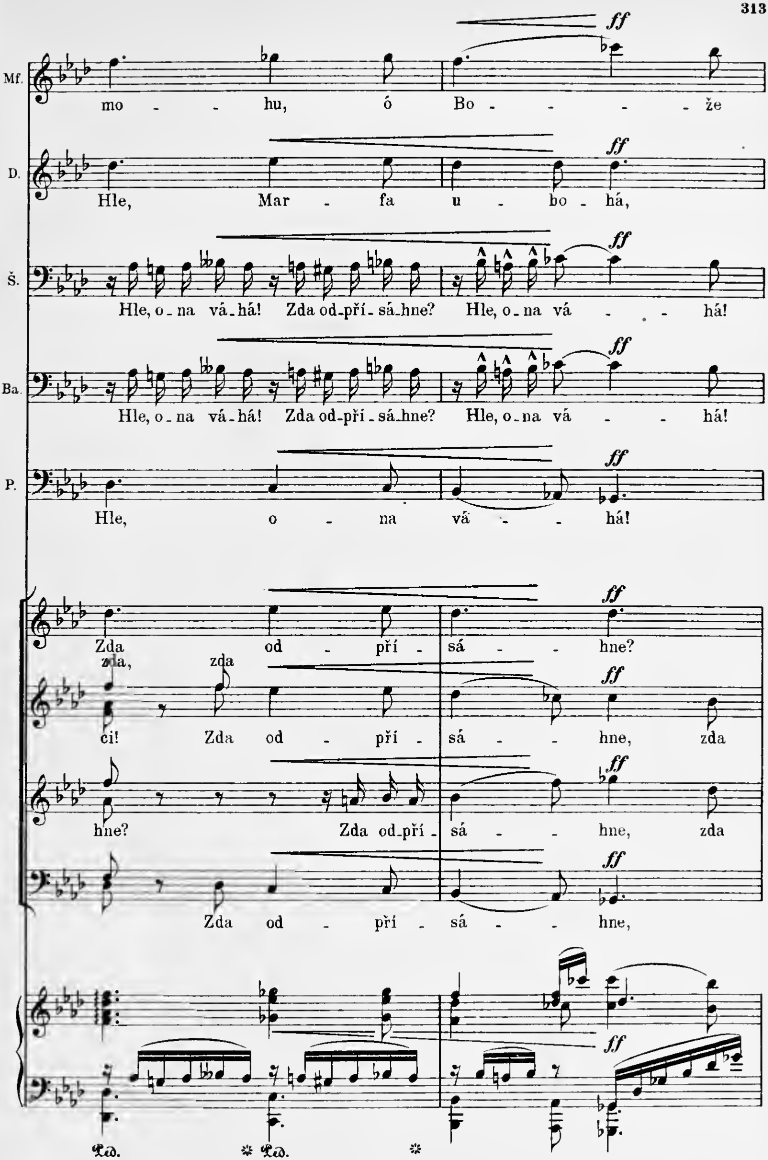

Mf.
svou na - děj je - - di_nou! Proč
D.
u_bo_há, ne_vá - hej, u - bo_há, sko - nat
Š.
jej nazvat sy nem,chvěje se_a
Ba.
před Ho_spo_di_nem jej na - zvat sy_nem se zdrá - - -
P.
jej na - zvat sy - - nem se
Mf.
tre - stáš slu - - - žku
D.
sí - - - lu mám! Ne -
Š.
vá - - há, chvě - je, chvěje se a va_há,
Ba.
há, se chvě - je, chvěje se a vá - há,
P.
zdrá - - há, se chvě - je a vá - - há,
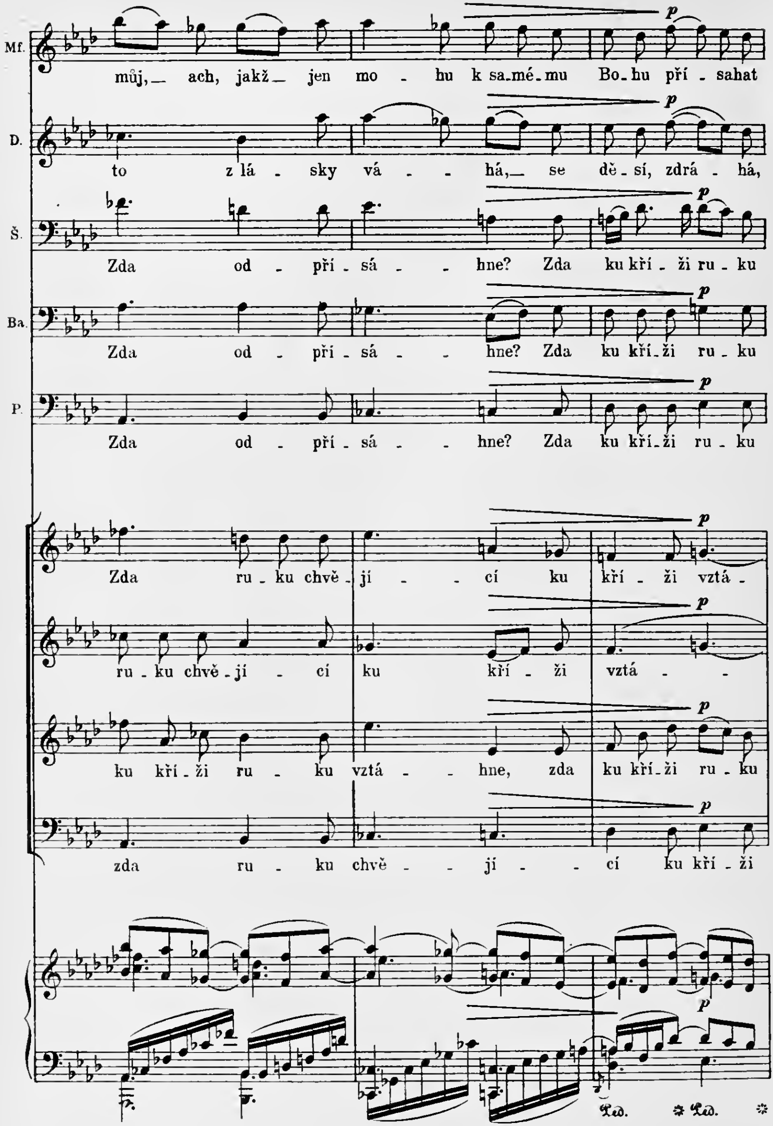

Mf.
svou! Mne hrů - za
D.
vá - hej, ne - vá - hej, u_bo_há,
Š.
před Ho - spo - di - nem jej na - - zvat synem se
Ba.
předHo_spo_dinem jej nazvat synem se dě_si,zdrá há,
P.
před Ho - spo - di - nem jej nazvat sy - nem se
Mf.
schvá_tí, mám v zká - zu
D.
svůj o_sud do_březnám a skonat sí_lu mám,
Š.
dě - sí a zdrá - há, se chvě - - je, vá - há,
Ba.
před Ho_spo_di_nem jej na_zvat synem se dě_sí zdrá - há,
P.
zdrá - há, chvě - je a vá - - há,
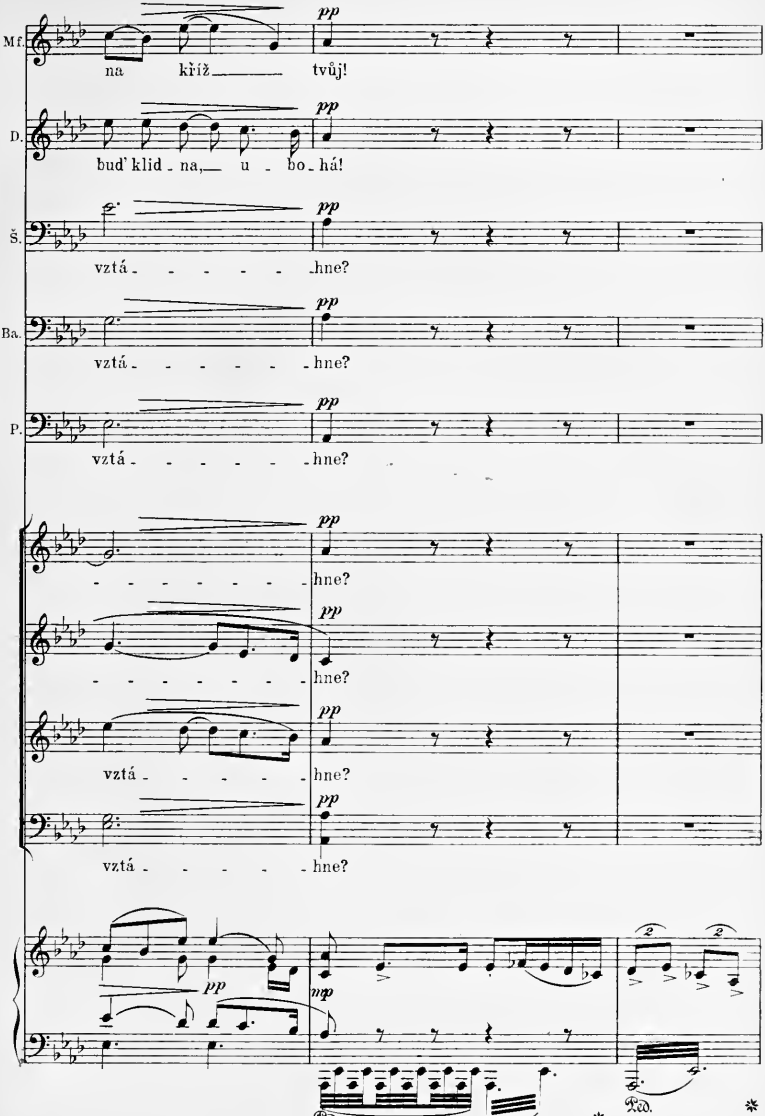

Mf.
dá - ti svou na - - děj je - di - nou, proč
D
svůj o - sud do - bře znám a skonat si - lu mám, a
Š.
jej na - zvat synem chvěje se a
Ba.
před Ho - spo - di - nem jej na - zvat sy - nem se zdrá - - -
P.
jej na - zvat sy - - - nem se
Ped.
Mf.
tre - stáš služ - ku svou, ó, Bo - - že, Bo - - že
D.
sko - nat si - - lu mám, a si - lu skonat
Š.
vá - - há, jej na - zvat synem chvěje se a
Ba.
há, jej na - zvat synem, chvěje se a vá - - -
P.
zdrá - - há, se chvě - je a vá - - -
Ped.
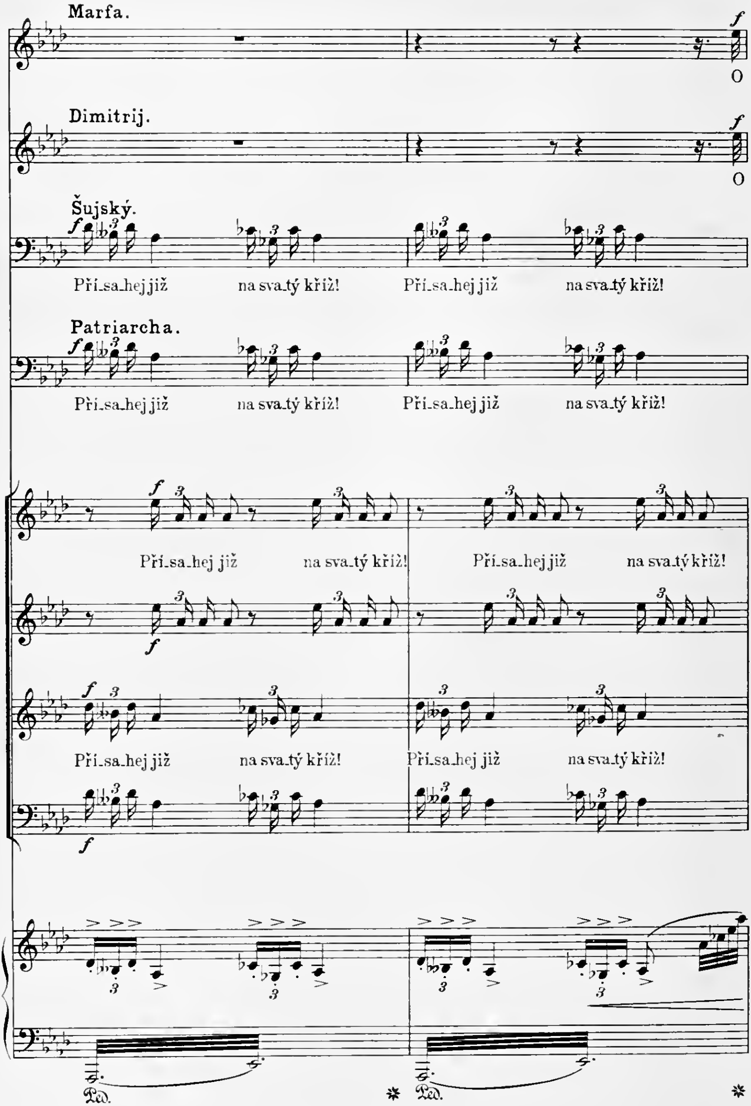

Mf.
můj!
Ó, Bo_že
D.
mám!
Hle,Marfa u - bo_há!
Š.
vá - há!
Ba.
há!
P.
há!
Hle, o_na vá -
Hle, o_na vá - há!
Hle, o_na vá - há! Ó, vi_zte ca - ři - ci!
Hle, o - na vá - há! Ó vi - zte
Ped. Ped.
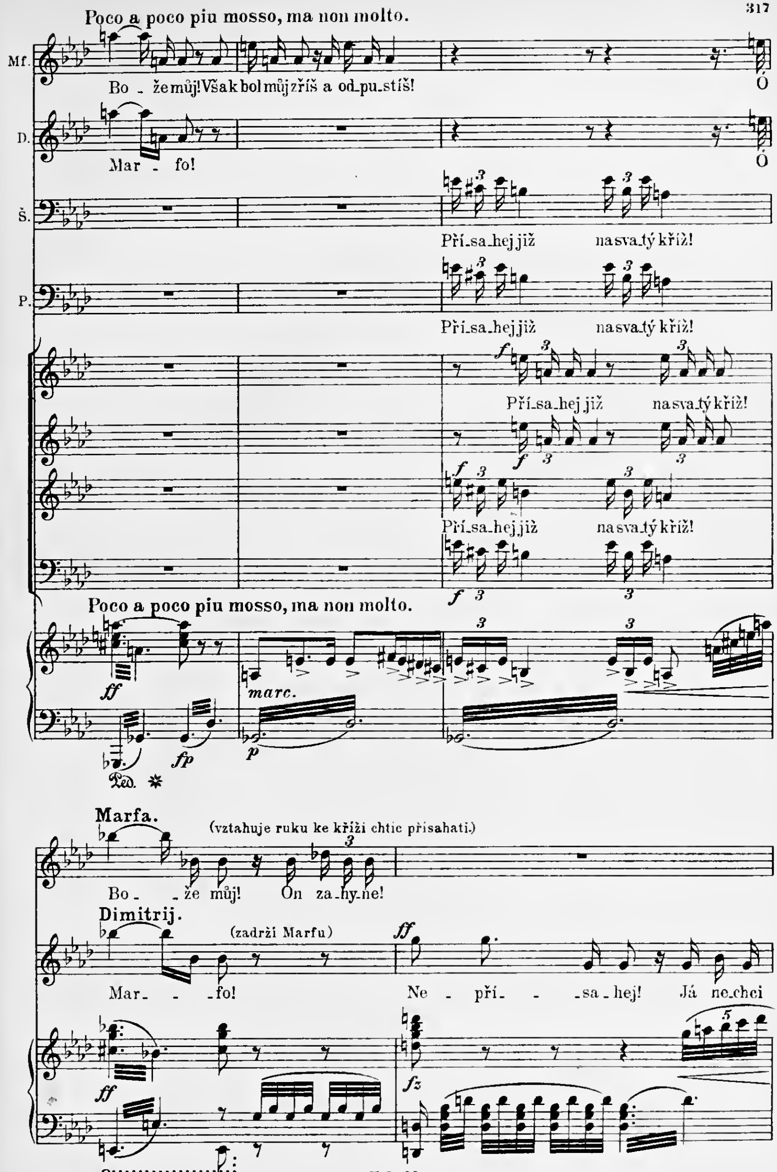

Mf.
můj!
O, Bo_že můj, ach, jakž jen
D.
Hle, Marfa u_bohá!
Š.
Ba
P.
há!
O, vizte ca - ři - ci!
vá - - há,
Hle, o_na vá - há! O, vizte ca - ři -
ca_ři_ci!
Zda od - při sá - - -
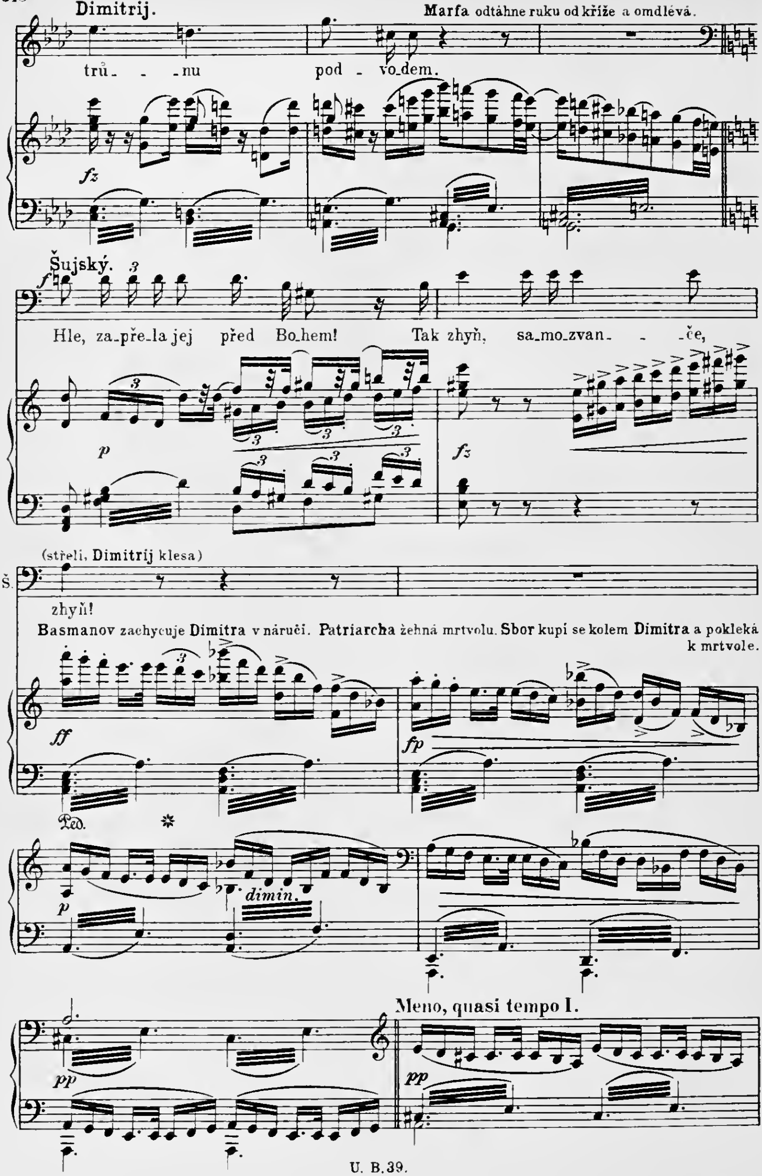

Mf.
mo - - hu, ó Bo - - - - že
D.
Hle, Mar - fa u - bo - há,
Š.
Hle, o - na vá - há! Zda od - pří - sá - hne? Hle, o - na vá - - há!
Ba.
Hle, o - na vá - há! Zda od - pří - sá - hne? Hle, o - na vá - - há!
P.
Hle, o - na vá - - há!
Zda od - pří - sá - - hne?
zda, zda
ci! Zda od - pří - sá - - hne, zda
hne? Zda od - pří - sá - - hne, zda
Zda od - pří - sá - - hne,
ff
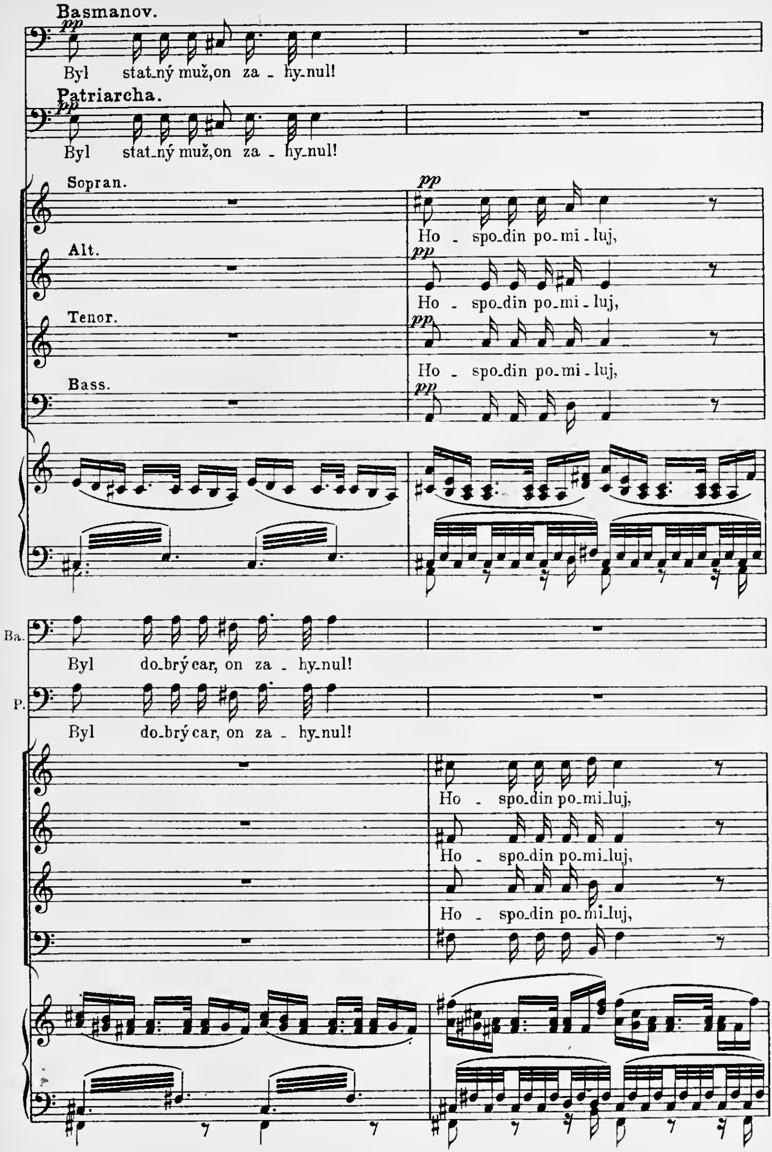

Mf.
D.
Š.
Ba.
P.
můj, ach, jakž jen mo-hu k sa-mé-mu Bo-hu pří-sahat
to z lá-sky vá-há, se dě-sí, zdrá-há,
Zda od-pří-sá-hne? Zda ku kří-ži ru-ku
Zda od-pří-sá-hne? Zda ku kří-ži ru-ku
Zda od-pří-sá-hne? Zda ku kří-ži ru-ku
Zda ru-ku chvě-ji-cí ku kří-ži vztá-
ru-ku chvě-jí-cí ku kří-ži vztá-
ku kří-ži ru-ku vztá-hne, zda ku kří-ži ru-ku
zda ru-ku chvě-jí-cí ku kří-ži
p
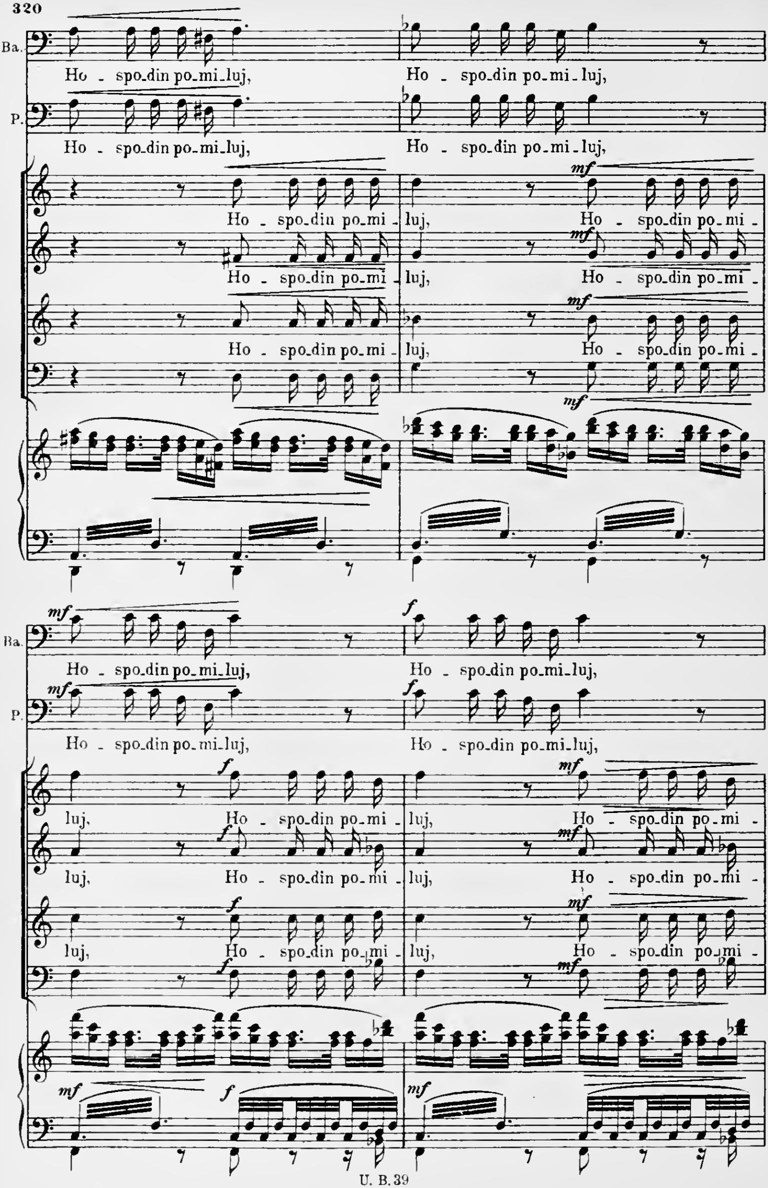

Mf.
pp
na křiž tvůj!
D.
pp
buď klid - na, u - bo - há!
Š.
pp
vztá - - - - - - hne?
Ba.
pp
vztá - - - - - - hne?
P.
pp
vztá - - - - - - hne?
pp
hne?
pp
hne?
pp
vztá - - - - - hne?
pp
vztá - - - - - hne?
pp
mp
2
2
Ped.
Ped.
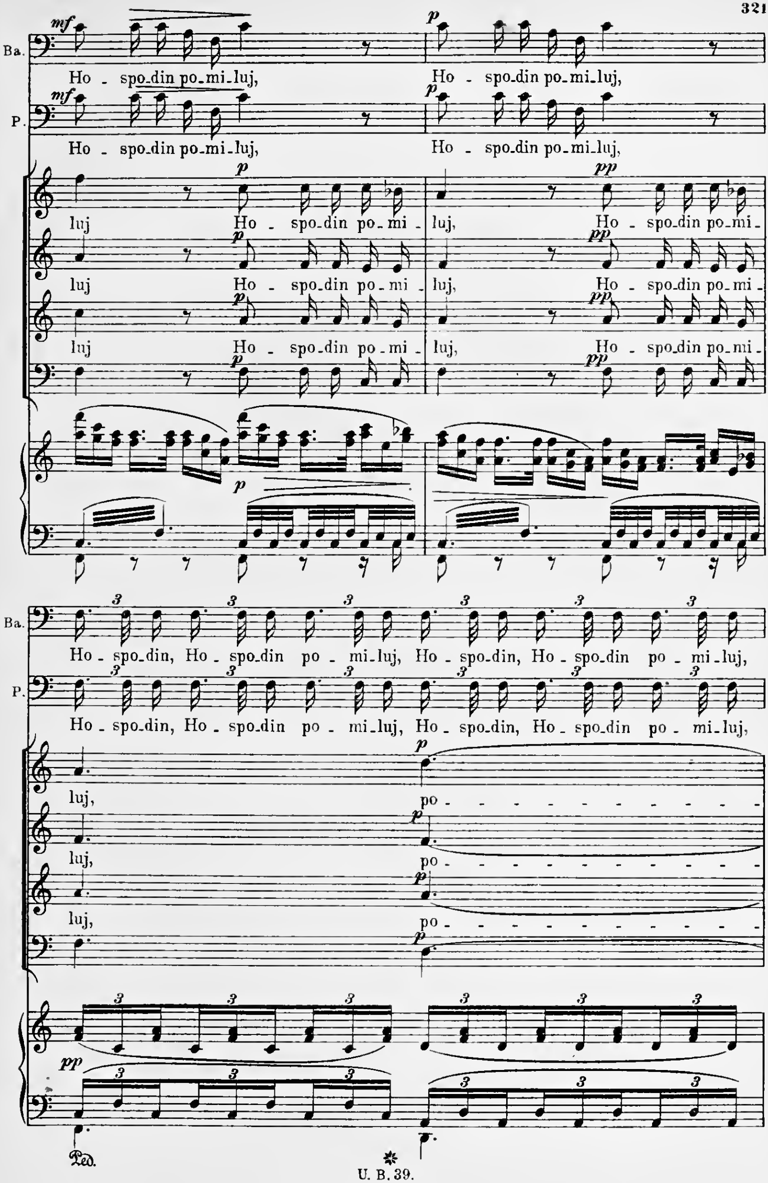

Marfa.
O
Dimitrij.
O
Šujský.
Pří_sa_hej již na sva_tý kříž! Pří_sa_hej již na sva_tý kříž!
Patriarcha.
Pří_sa_hej již na sva_tý kříž! Pří_sa_hej již na sva_tý kříž!
Pří_sa_hej již na sva_tý kříž! Pří_sa_hej již na sva_tý kříž!
Pří_sa_hej již na sva_tý kříž! Pří_sa_hej již na sva_tý kříž!
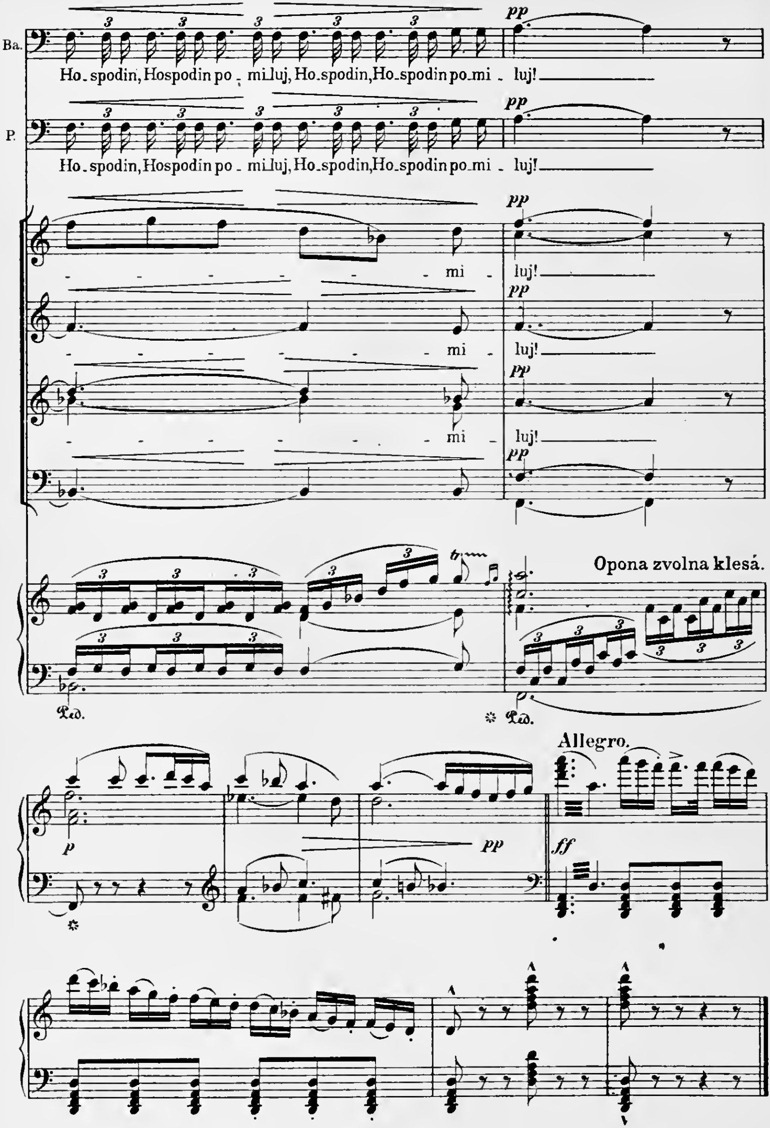

Poco a poco piu mosso, ma non molto.
Mf.
Bo - že můj! Však bol můj zříš a od-pu-stíš!
Ó
D.
Mar - fo!
Ó
Š.
Ři-sa-hej již na sva-tý kříž!
P.
Ři-sa-hej již na sva-tý kříž!
Ří-sa-hej již na sva-tý kříž!
Ři-sa-hej již na sva-tý kříž!
Poco a poco piu mosso, ma non molto.
ff
fp
marc.
p
Marfa.
(vztahuje ruku ke kříži chtic přisahati.)
Bo - že můj! On za-hy-ne!
Dimitrij.
(zadrži Marfu)
Mar- - fo!
Ne - pří- - sa - hej! Já ne-chci
ff
fz

Dimitrij.
Marfa odtáhne ruku od kříže a omdlévá.
trů - - nu pod - vo dem.
fz
Šujský.
f
Hle, za-pře-la jej před Bo-hem! Tak zhyň, sa-mo-zvan- - če,
p
fz
(střeli, Dimitrij klesa)
Š.
zhyň!
Basmanov zachycuje Dimitra v náruči. Patriarcha žehná mrtvolu. Sbor kupí se kolem Dimitra a poklekâ k mrtvole.
ff
fp
Ped.
p
dimin.
pp
Meno, quasi tempo I.
pp

Basmanov.
pp
Byl stat_ný muž,on za _ hy_nul!
Patriarcha.
pp
Byl stat_ný muž,on za _ hy_nul!
Sopran.
pp
Ho _ spo_din po_mi _ luj,
Alt.
pp
Ho _ spo_din po_mi _ luj,
Tenor.
pp
Ho _ spo_din po_mi _ luj,
Bass.
pp
Ba.
Byl do_brý car, on za _ hy_nul!
P.
Byl do_brý car, on za _ hy_nul!
Ho _ spo_din po_mi_luj,
Ho _ spo_din po_mi_luj,
Ho _ spo_din po_mi_luj,
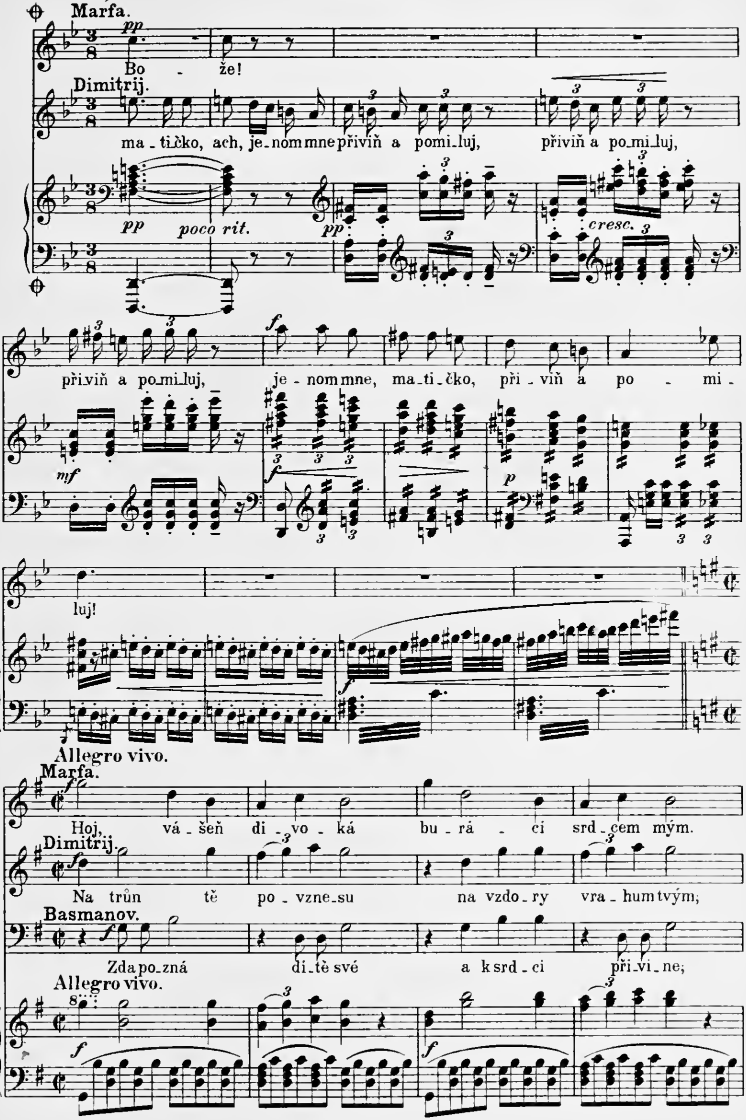

Ba.
Ho - spo-din po-mi-luj,
Ho - spo-din po-mi-luj,
P.
Ho - spo-din po-mi-luj,
Ho - spo-din po-mi-luj,
mf
Ho - spo-din po-mi - luj,
Ho - spo-din po-mi -
f
luj,
Ho - spo-din po-mi - luj,
Ho - spo-din po-mi -
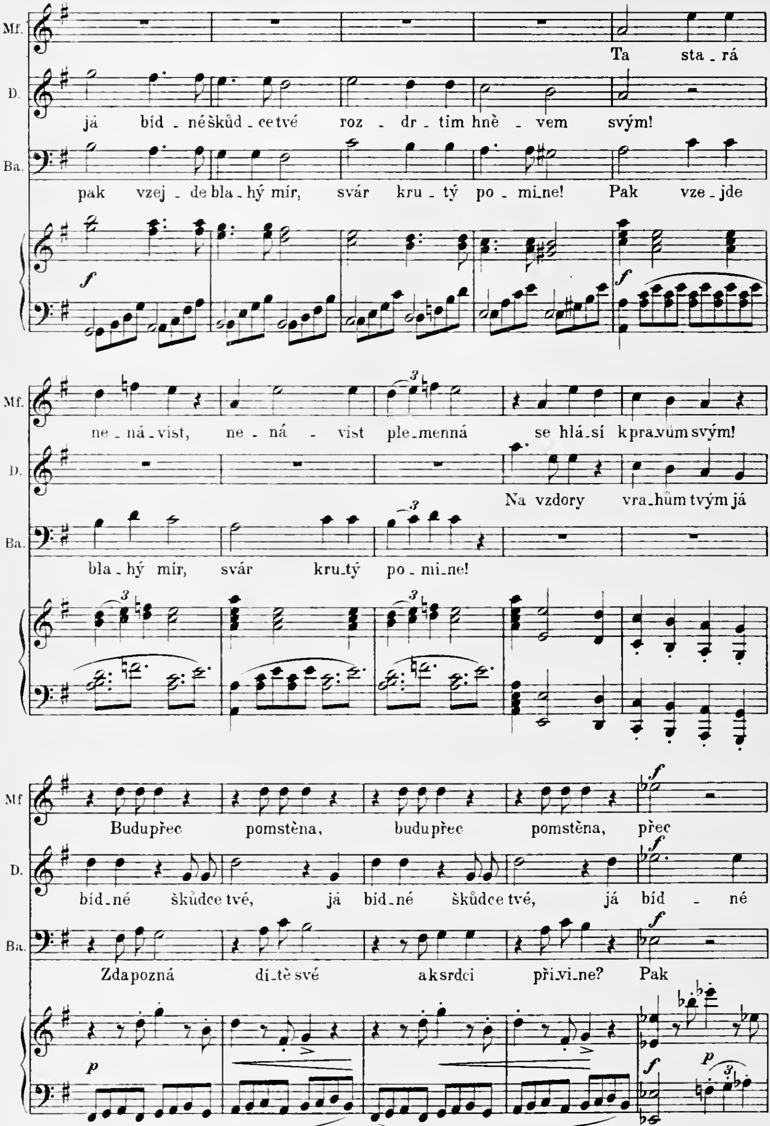

Ba.
Ho - spo-din po-mi-luj, Ho - spo-din po-mi-luj,
P.
Ho - spo-din po-mi-luj, Ho - spo-din po-mi-luj,
luj Ho - spo-din po-mi - luj, Ho - spo-din po-mi-
luj Ho - spo-din po-mi - luj, Ho - spo-din po-mi-
luj Ho - spo-din po-mi - luj, Ho - spo-din po-mi-
Ba.
Ho - spo-din, Ho - spo-din po - mi-luj, Ho - spo-din, Ho - spo-din po - mi-luj,
P.
Ho - spo-din, Ho - spo-din po - mi-luj, Ho - spo-din, Ho - spo-din po - mi-luj,
luj, po - - - - - - - - - - - - - -
luj, po - - - - - - - - - - - - - -
luj, po - - - - - - - - - - - - - -
Ped.
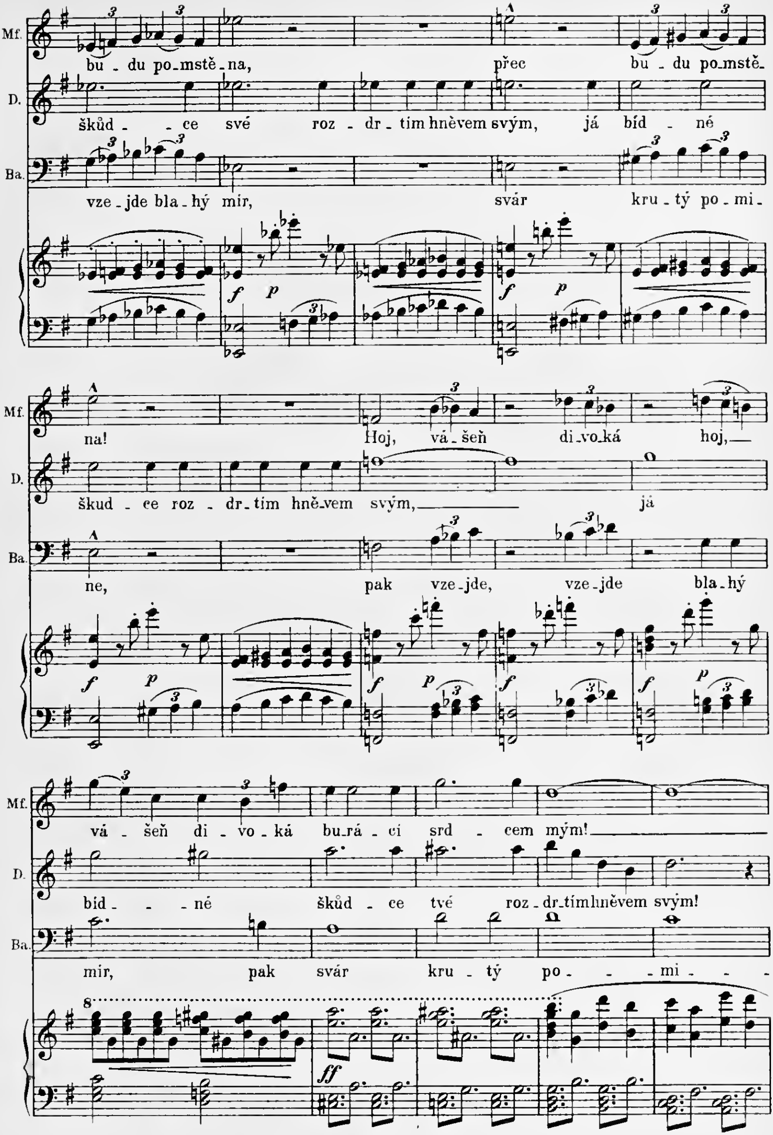

Ba.
Ho_spodin, Hospodin po_mi_luj, Ho_spodin, Ho_spodin po_mi_luj!
P.
Ho_spodin, Hospodin po_mi_luj, Ho_spodin, Ho_spodin po_mi_luj!
mi_luj!
mi_luj!
mi_luj!
pp
Opona zvolna klesá.
Allegro.
p
pp
ff
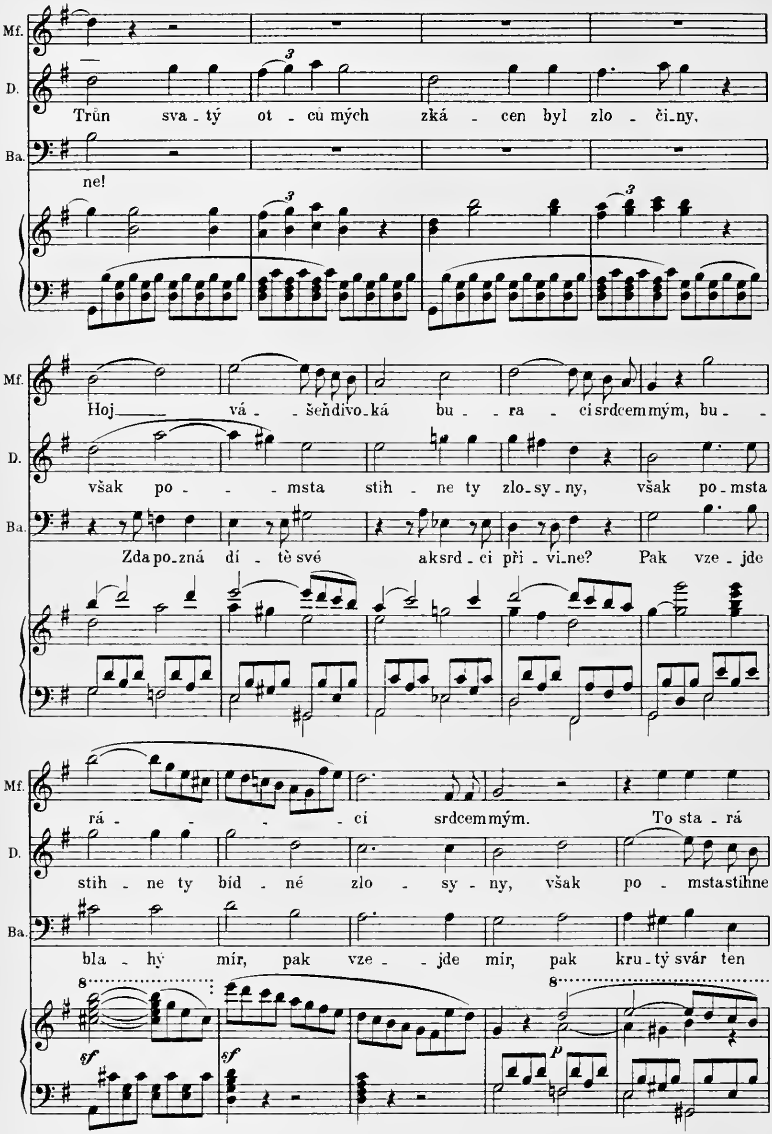
Dodatek I.
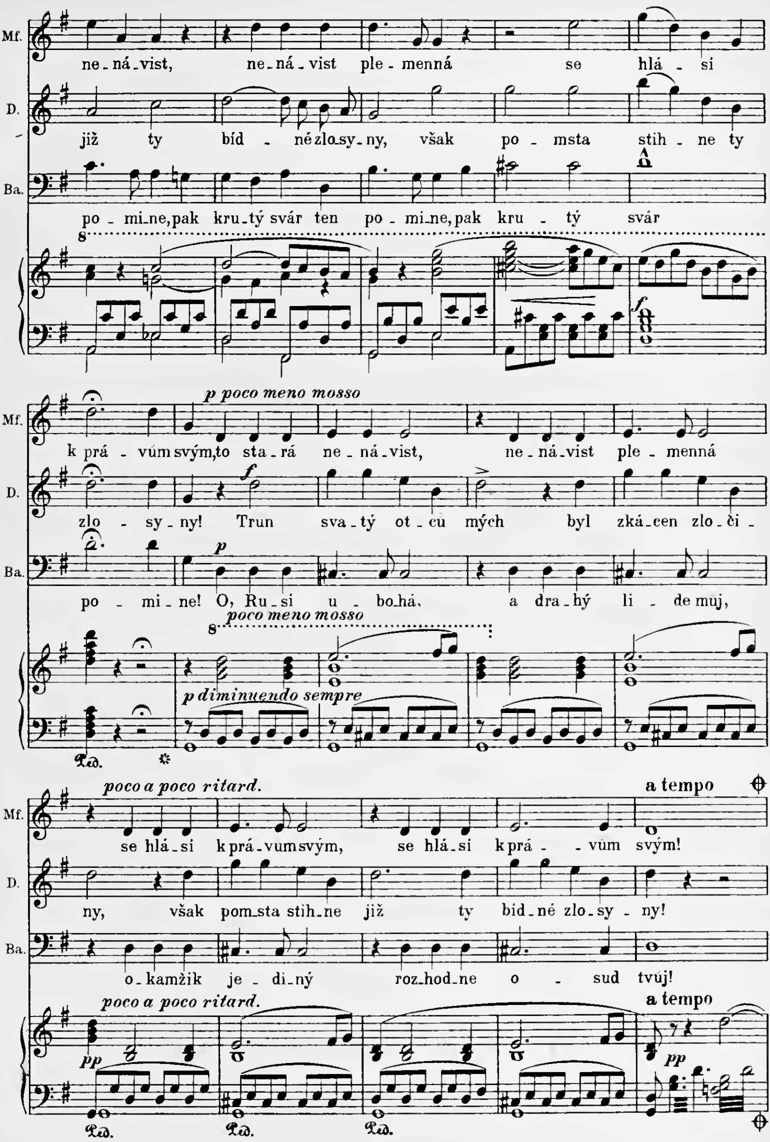
(Str. 69.)
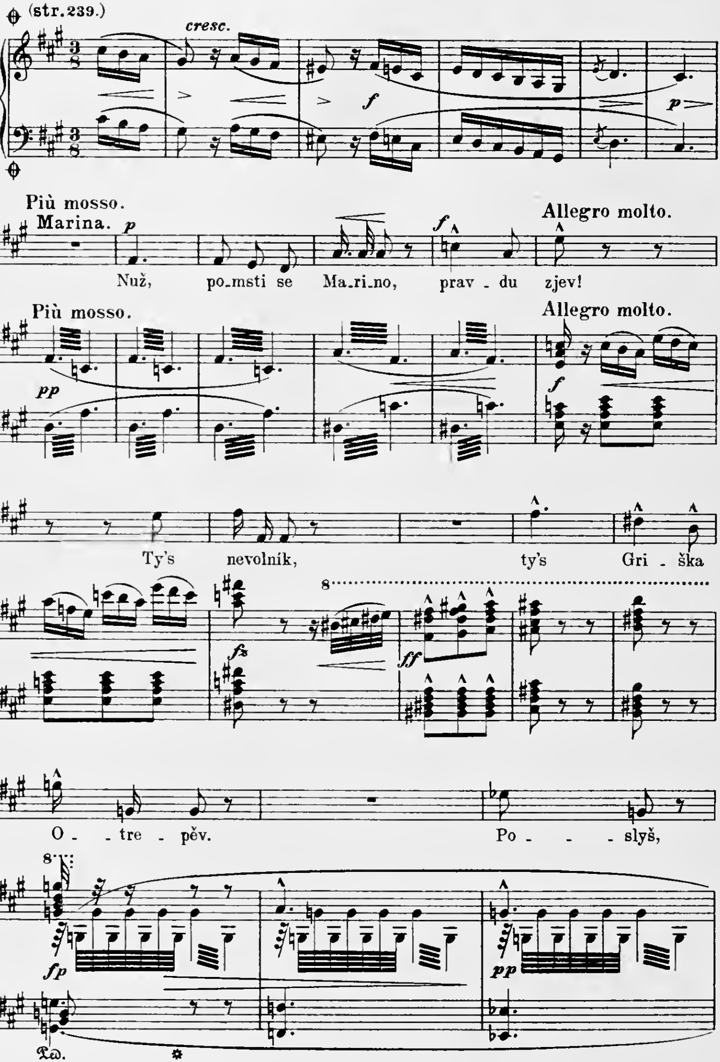

Mf.
D.
Ba.
Ta sta_rá
já bíd_né škůd_ce tvé roz_dr_tim hně_vem svým!
pak vzej_de bla_hý mír, svár kru_tý po_mi_ne! Pak vze_jde
ne_ná_vist, ne_ná_vist ple_menná se hlá_sí k pra_vům svým!
Na vzdory vra_hům tvým já
bla_hý mír, svár kru_tý po_mi_ne!
Budu přec pomstěna, budu přec pomstěna, přec
bíd_né škůdce tvé, já bíd_né škůdce tvé, já bíd_né
Zda pozná dí_tě své a k srdci při_vi_ne? Pak
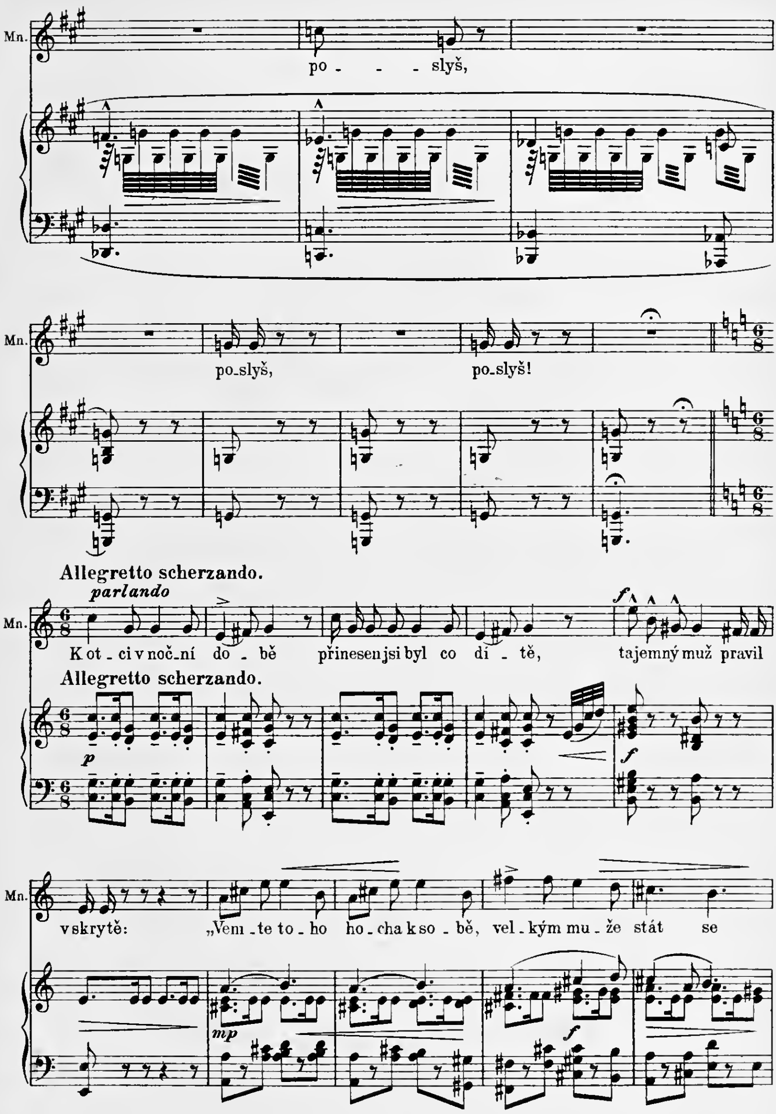

Mf.
bu - du po - mstě - na, přec bu - du po - mstě -
D.
škůd - ce své roz - dr - tim hněvem svým, já bíd - né
Ba.
vze - jde bla - hý mír, svár kru - tý po - mi -
f p f p
Mf.
na! Hoj, vá - šeň di - vo - ká hoj, —
D.
škud - ce roz - dr - tím hně - vem svým, — já
Ba.
ne, pak vze - jde, vze - jde bla - hý
f p f f p
Mf.
vá - šeň di - vo - ká bu - rá - cí srd - cem mým! —
D.
bíd - - né škůd - ce tvé roz - dr - tím hněvem svým!
Ba.
mír, pak svár kru - tý po - - mi - - -
8
ff
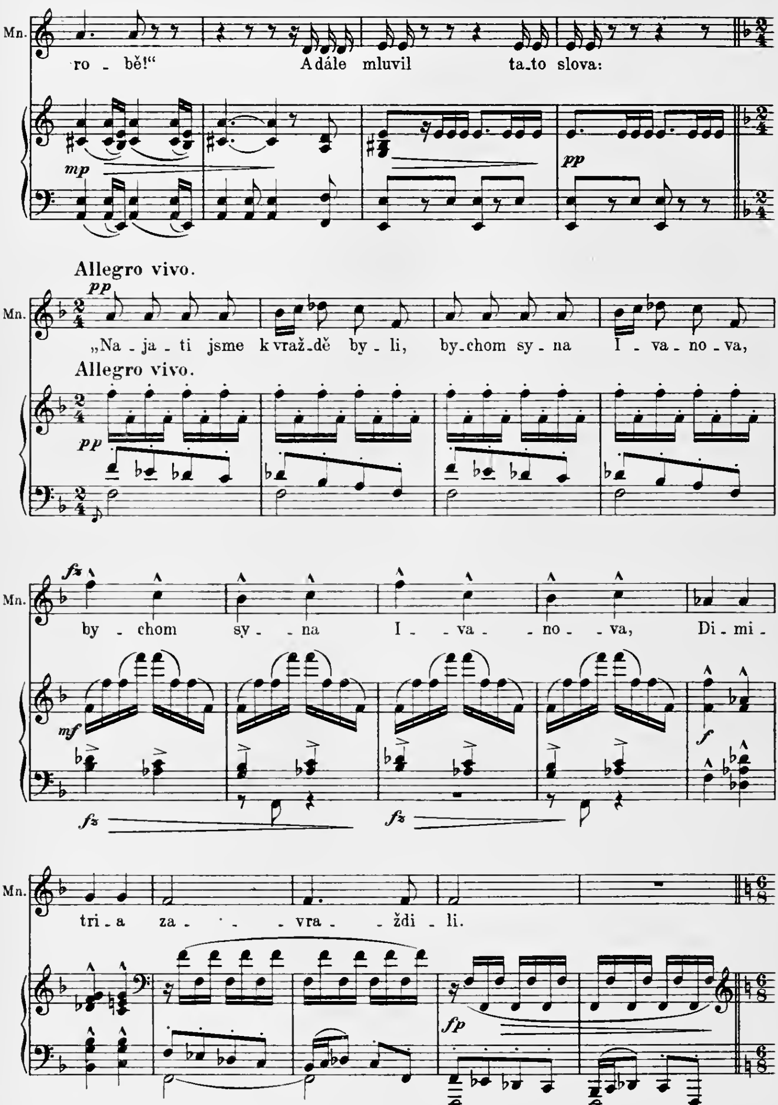

Mf.
D.
Trůn sva - tý ot - cŭ mých zká - cen byl zlo - či - ny,
Ba.
ne!
Mf.
Hoj vá - šeň divo - ká bu - ra - cí srdcem mým, bu -
D.
však po - msta stih - ne ty zlo - sy - ny, však po - msta
Ba.
Zda po - zná dí - tě své ak srd - ci při - vi - ne? Pak vze - jde
Mf.
rá - ci srdcem mým. To sta - rá
D.
stih - ne ty bíd - né zlo - sy - ny, však po - msta stihne
Ba.
bla - hý mír, pak vze - jde mír, pak kru - tý svár ten
sf
sf
p
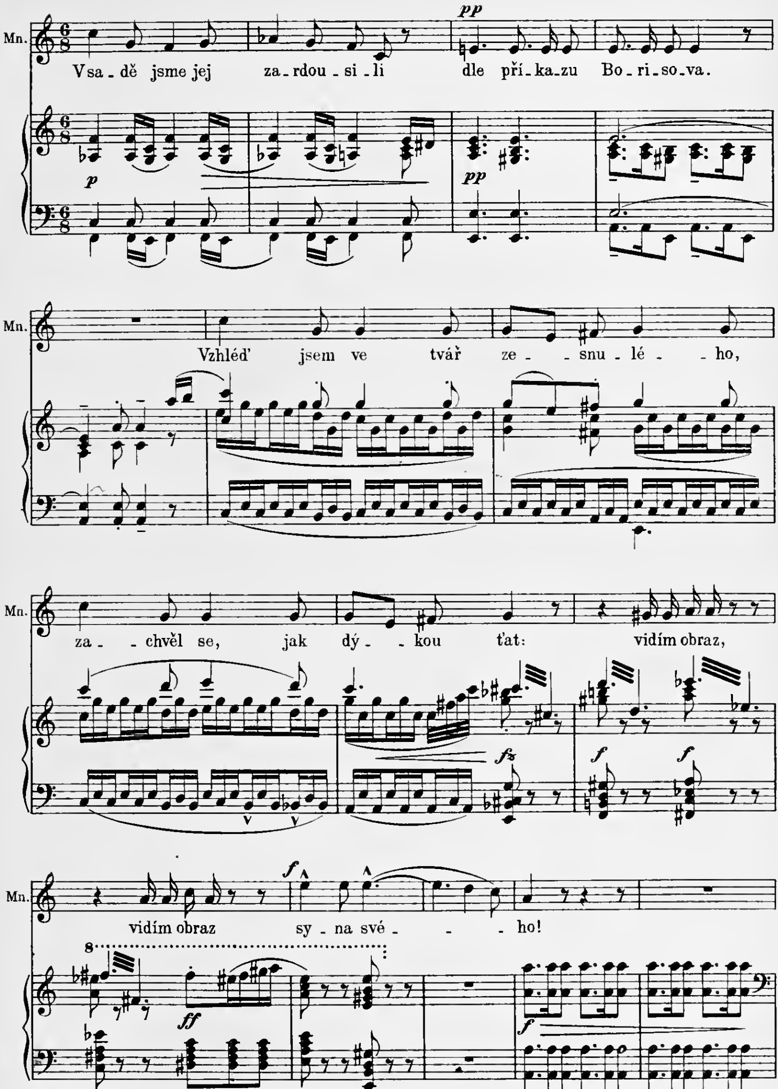

Mf.
ne_ná_vist, ne_ná_vist ple_menná se hlá_si
D.
již ty bíd_nézlo_sy_ny, však po_msta stih_ne ty
Ba.
po_mi_ne,pak kru_tý svár ten po_mi_ne,pak kru_tý svár
f
Mf.
p poco meno mosso
k prá_vům svým,to sta_rá ne_ná_vist, ne_ná_vist ple_menná
D.
f
zlo_sy_ny! Trun sva_tý ot_cu mých byl zká_cen zlo_či_
Ba.
p
po_mi_ne! O, Ru_si u_bo_há, a dra_hý li_de muj,
poco meno mosso
p diminuendo sempre
poco a poco ritard.
a tempo
Mf.
se hlá_si k prá_vum svým, se hlá_si k prá_vům svým!
D.
ny, však pom_sta stih_ne již ty bíd_né zlo_sy_ny!
Ba.
o_kamžik je_di_ný roz_hod_ne o_sud tvůj!
poco a poco ritard.
a tempo
pp
pp

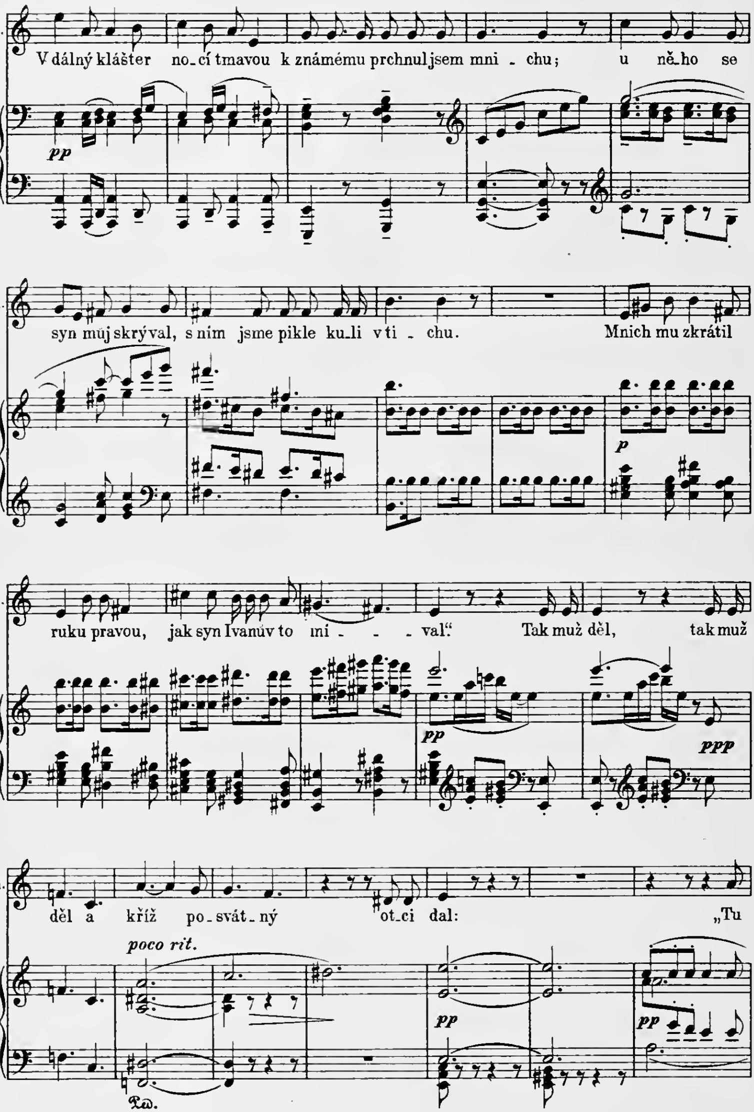
Dodatek II.
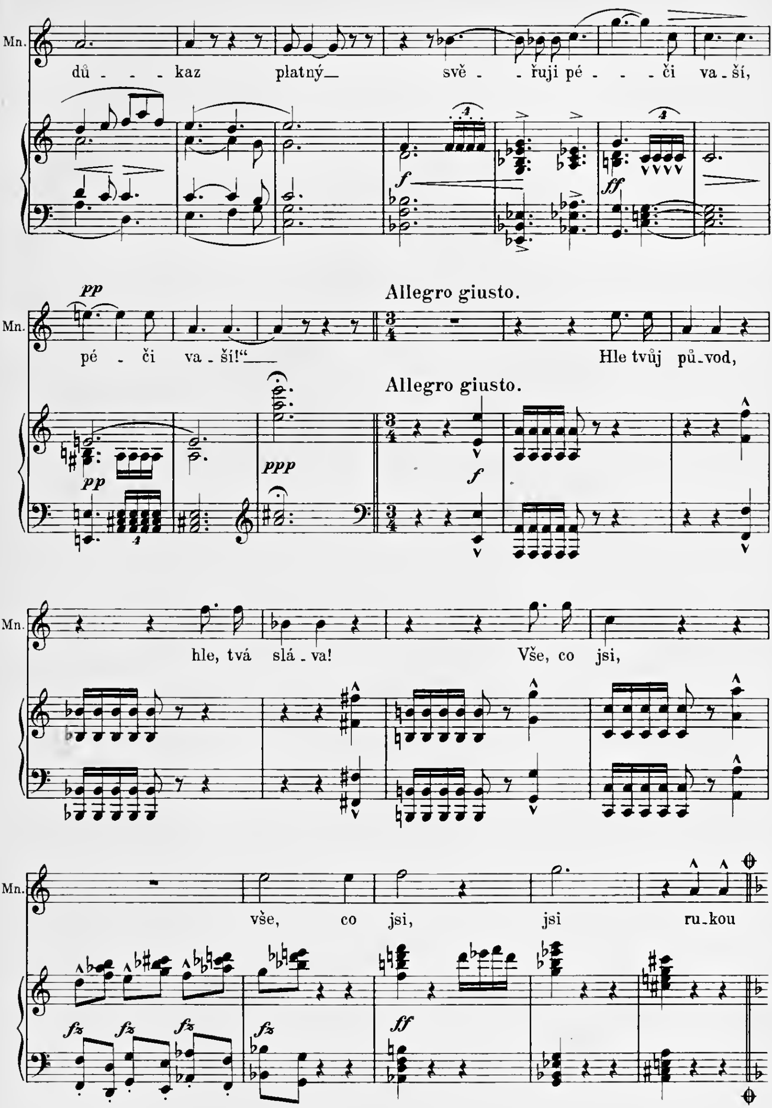

(str.239.)
cresc.
Più mosso.
Marina.
Nuž, po-msti se Ma-ri-no, prav-du zjev!
Allegro molto.
Mn.
Ty's nevolník, ty's Gri-ška
O-tre-pěv.
Po-slyš,
Ped.

Mn.
po - - - slyš,
po_slyš,
po_slyš!
Allegretto scherzando.
parlando
Kot - ci v noč_ní do - bě přinesen jsi byl co dí - tě, tajemný muž pravil
Allegretto scherzando.
v skrytě: „Vem - te to - ho ho - cha k so - bě, vel - kým mu - že stát se

Mn.
ro - bě!“ A dále mluvil ta-to slova:
mp
pp
Allegro vivo.
pp
„Na - ja - ti jsme k vraž-dě by - li, by-chom sy - na I - va - no - va,
Allegro vivo.
pp
fz
by - chom sy - - na I - - va - - no - - va, Di - mi -
mf
f
fz
fz
tri - a za - - vra - - ždi - li.
fp

Mn.
Vsa_dě jsme jej za_rdou_si_li dle při_ka_zu Bo_ri_so_va.
pp
p
pp
Mn.
Vzhléď jsem ve tvář ze_ _snu_lé_ _ho,
Mn.
za_ _chvěl se, jak dý_ _kou ťat: vidím obraz,
fz
f
f
Mn.
vidím obraz sy_na své_ _ _ho!
f
8
ff
f

Mn.
V dálný klášter no_cí tmavou k známému prchnul jsem mni _ chu; u ně_ho se
pp
syn můj skrýval, s ním jsme pikle ku_li v ti _ chu. Mnich mu zkrátil
p
ruku pravou, jak syn Ivanův to mí - - - val." Tak muž děl, tak muž
pp
ppp
děl a kříž po_svát_ný ot_ci dal: „Tu
poco rit.
pp
pp

Mn.
dů - - - kaz platný svě - - řuji pé - - - či va - ši,
pé - či va - ši!“
Allegro giusto.
Hle tvůj pů - vod,
hle, tvá slá - va!
Vše, co jsi,
vše, co jsi, jsi ru - kou
pp
f
ff
ppp
fz